

וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים וְגו'. וְכִדִּין (זכריה יד) וְהָיָה יְיָ לְמִלְחָה.
 אָמַר רַבִּי אֲבָא, מֵאֵי דְכִתְיִב, (ישעיה נה) כִּי בְשִׁמְחָה תֵצֵאוּ
 וְגו'. אֲלָא כִּד יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא, שְׂכִינְתָא
 נִפְקָא עִמָּהוֹן, וְעִמָּה יִפְקוּן. הֲדָא הוּא דְכִתְיִב, (ישעיה נה) כִּי
 בְשִׁמְחָה תֵצֵאוּ. שְׁשׁוֹן דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. רַבִּי יִצְחָק
 אָמַר דָּא צְדִיק. הֲדָא הוּא דְכִתְיִב, (ישעיה נה) שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
 יִמְצָא בָהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, צְדִיק שְׁשׁוֹן אֲקָרִי. וּמִן יוֹמָא דְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל נִפְלַת בְּגְלוּתָא. אֲתַמְנְעוּ בְּרַכָּן מִלְּנַחְתָּא
 לְעֵלְמָא מֵהַאי צְדִיק. בְּהָהוּא זְמַנָּא מַה פְּתִיב, (ישעיה יב)
 וְשִׂאבְתֶּם מִיָּם בְּשְׁשׁוֹן, דָּא צְדִיק. מִמַּעַיְינֵי הַיְשׁוּעָה,
 אֲלִין אֲבָא וְאֲמָא. דְּבַר אַחַר, אֲלִין נְצִ"ח וְהוּ"ד. וְכֹלָא
 מִמְּבוּעֵי נְבִיעֵין עֲמִיקוֹן. כִּדִּין (ישעיה יב) וְאֲמַרְתָּ בַיּוֹם הַהוּא
 אֹדְךָ יְיָ וְגו', (ישעיה יב) צַהֲלִי וְרַנִּי יִשְׁבַת צִיּוֹן וְגו'.
 בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת פְּנִיחַס

(במדבר כ"ה) וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, פְּנִיחַס בֶּן אֶלְעָזָר וְגו',
 רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר
 אֲבִיךָ וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. (יתרו פ"ה ע"א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר
 אֲבִיךָ, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ,

דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. מַאי מוֹסַר אַבִּיךָ, מוֹסַר, דָּא אֹרִייתָא,
 דְּאִית בָּהּ כְּמָה תּוֹכְחִין, כְּמָה עוֹנְשִׁין. כְּמָה דָּאת אָמַר,
 (משלי ג)

מוֹסַר יִי בְּנֵי אֵל תִּמְאַס וְאֵל תִּקְוֶיךָ בְּתוֹכְחָתוֹ.
 וּבְגִין דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, זְכִי
 דִּיפְתַחוּן לִיה כְּמָה תִּרְעִין לְהֵוּא עֲלָמָא, כְּמָה
 נְהוּרִין. בְּשַׁעְתָּא דִּינִפּוּק מֵהָאֵי עֲלָמָא, הִיא אֶקְדִּימַת
 קַמִּיהָ, וְאִזְלָא לְכָל נְטוּרֵי תִרְעִין, מִכְּרֻזַת וְאוּמְרַת, (ישעיה
 כו) פְּתַחוּ שַׁעְרִים וַיָּבֵא גוֹי צְדִיק. אֶתְקִינוּ כְּרֻסֵיין לְפִלְנֵיא
 עֲבָדָא דְּמִלְכָּא. דְּלִית חֲדוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵלָא מָאן
 דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא, כָּל שְׁכֵן בַּר נָשׁ דְּמִתְעַר בְּלִילֵיא
 לְאִשְׁתַּדַּלָּא בְּאֹרִייתָא, דְּהָא כָּל צְדִיקֵיא דְּבִגְנַתָּא
 דְּעֵדוֹן, צִיִּיתִין לְקַלְיָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּכַּח
 בִּינֵייהוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיִים
 חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר הָאֵי קְרָא רְזָא דְּחַכְמַתָּא אִית בֵּיהּ.
 הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיִים, דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא
 עִם יִשְׂרָאֵל, וְאִזְלָא עֲמָהוֹן בְּעַקְתֵּיהוּ. חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים
 לְקוֹלֶךָ, מִשְׁרִיין עֲלָיִן. כְּלָהוּ צִיִּיתִין לְקוֹלֶךָ, לְקוֹל
 תּוֹשֶׁבְחַתְךָ בְּגָלוּתָא. הַשְּׁמִיעֵנִי, כְּמָה דָּאת אָמַר (שיר השירים
 ב) הֲרֵאִינִי אֶת מְרֵאִיךָ הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלֶךָ. הַשְּׁמִיעֵנִי,
 קָלָא דְּאִינוֹן חֲבָרֵיא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא דְּהָא לִית

תּוֹשְׁבַחְתָּא קָמָאִי, כְּאִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּבִיכּוֹל, כָּל אִינוּן דְּזִכָּאן לְאַשְׁתַּדְּלָא
 בְּאוּרֵייתָא, וּמְכַד פְּלִיג לִילֵיא, וְאַתְיִין בְּמִטְרוֹנֵיתָא
 כַּד נָהִיר יְמָמָא, לְקַבְּלָא אֲנַפֵּי מַלְכָּא, אַתְקִיף וְאַחְסִין
 בְּשְׁכִינְתָּא. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְשָׂרְיָא בֵּיהּ חוּט שֶׁל חֹסֵד,
 כְּמָה דְאוּקִימְנָא.

תָּא חֲזִי, כָּל מָאן דְּזָכִי לְאַתְתַּקֵּף בְּשְׁכִינְתָּא, יִסְתַּמַּר
 גְּרָמוּהֵי מֵאֲנוּן מְלִין דְּאַחִידֵן לְקַבְּלָהּ. כְּגוֹן מָאן.
 אִינוּן דְּלֹא מְשַׁקְרִי בְּאֵת קְדִישָׁא, כְּגוֹן בֵּת אֵל נֶכֶד. וְכֹל
 מָאן דְּנִטִיר גְּרָמִיָּה, כְּבִיכּוֹל כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל אַחִידָא בֵּיהּ,
 וְנִטְרָא לֵיהּ, וְהִיא אַקְדִּימַת לֵיהּ שְׁלָם. וְכֹל שְׁכֵן אִי זָכִי
 וְקָנִי לְהָאִי.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אַתְחַזֵּיין יִשְׂרָאֵל לְאַשְׁתַּצָּאָה בְּהֵוּא
 שְׁעֵתָא, בַּר דְּאַקְדִּים פְּנִיחָס לְהָאִי עוּבְדָּא, וְשַׁכִּיף
 רוּגְזָא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, פְּנִיחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִפְחֵן
 הַשֵּׁיב וְגו'. דְּבַר אַחַר, פְּנִיחָס בֶּן אֶלְעָזָר וְגו'. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, בֶּן בֶּן תְּרֵי זְמַנֵּי, לְאַשְׁלֵמָא אוּבְדָּא (נ"א עוּבְדָּא) קָא
 אֶתִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי בַר נָשׁ דְּנִטִיל גְּלַגּוּלָא דְּנִשְׁמַתָּא,
 וְלֹא זָכִי דִיתַתְקֵן בֵּיהּ, כְּאִילוּ מְשַׁקֵּר בְּקוּשְׁטָא
 דְּמַלְכָּא. וְאַנָּא קָרִינָא עָלֵיהּ הָאִי קָרָא (ויקרא ה) אוּ מְצָא

אֲבִידָה וְכַחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקָר. וְכַחֵשׁ בָּהּ, טַב לִיָּה
דֵּלֵא אַבְרִי.

תַּנְיִנָן צַדִּיק גָּמוּר, אִינוּ נִדְחָה. וְצַדִּיק שְׂאִינוּ גָּמוּר,
נִדְחָה. מֵאֵן הוּא צַדִּיק גָּמוּר, וּמֵאֵן הוּא צַדִּיק
שְׂאִינוּ גָּמוּר, וְכִי מֵאֵן דֵּלֵא שְׁלִים בְּמַלּוּי, צַדִּיק אַקְרִי.
אַלֵּא, צַדִּיק גָּמוּר, יִדְעַ, דֵּהֵא לָּא נָטִיל גְּלָגוּלִין
עַקְרִימִין, וּבְאַחַסְנַתִּיה בְּנִי בְּנִיין, וְאַתְקִין שׁוּרִין, וְחֻצַּב
בִּירִין, וְנָטַע אִילָנִין.

צַדִּיק שְׂאִינוּ גָּמוּר, דְּבְנֵי בְּנִיין בְּאַחַסְנַתֵּא אַחֲרָא, חֲפֵר
בָּהּ בִּירִין, וְאַעֲדֵר, הָא אַתְקִין אַבְנֵי יְסוּדָא
כְּמַלְקֵדְמִין, וְאַעֲמַל בָּהּ, וְלֹא יִדַּע אִי אֲשַׁתָּאר דִּילִיָּה.
מִסְטָרָא דִּילִיָּה, טַב וְצַדִּיק אַקְרִי. וּמִסְטָרָא דֵּהֵהוּא
אַחַסְנַתֵּא, לָּא חֵכִי.

לְבַר נָשׁ דְּבְנֵי בְּנִיין שְׂפִירָן, יֵאֵן לְמַחְזֵי, אֲסַתְכַּל
בִּיסוּדָא, וְחָמֵי לִיָּה שְׁקִיעַ עַקְרִימָא מְכַל סְטָרִין. הָא
בְּנִינָא לָּא שְׁלִים, עַד דְּסַתֵּר לִיָּה, וְאַתְקִין לִיָּה
כְּמַלְקֵדְמִין. מִסְטָרָא דֵּהֵהוּא בְּנִינָא דִּילִיָּה, אֲשַׁתְכַּח טַב
וְשְׂפִיר. (דף ר"ג ע"ב) מִסְטָרָא דִּיסוּדָא, בִּישׁ וְעַקִּים. וּבְגִין כְּךָ,
לָּא אַקְרִי עוּבְדָא שְׁלִים, לָּא אַקְרִי בְּנִינָא שְׁלִים. בְּגִין
כְּךָ צַדִּיק שְׂאִינוּ גָּמוּר אַקְרִי, וְנִדְחָה. וְעַל דָּא (חֲבֻקָּק א)

כְּבַלַּע רָשַׁע צַדִּיק מְמַנּוּ.

תָּא תְּחִי, מֵאֵן דְּמִקְנֵא לְשִׁמְא קְדִישָׁא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְּאִפִּילוּ לָא יִזְכִּי לַגְּדוּלָה, וְלֹא אֶתְחִי לָהּ, (ס"א
 דִּירִית לָהּ) רוּוח לָהּ וְנָטִיל לָהּ. וְדֵא יֵרִית לָהּ וְעֵייל לָהּ. פְּנִיחַס
 לָא אֶתְחִי לִיה בְּהֵוּא זְמָנָא, וּבְגִין דְּקֵנֵא לְשִׁמְא
 דְּמֵאֲרִיה, רוּוח לְכֻלָּא, וְסֻלִיק לְכֻלָּא, וְאֶתְתְּקֵן בֵּיה כְּלֵא
 וְזָכָה לְאֶשְׁתְּמִשָּׁא בְּכֵהוּנָה עֲלָאָה. מֵהֵיֵא שִׁעְתָּא, פְּנִיחַס
 בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, דְּאֶשְׁלִים לְתַרִין דְּרַגִין, בְּגִין
 דְּקֵנֵא לְשִׁמְא דְּמֵאֲרִיה, דְּאֶתְתְּקֵן מֵה דְּאֶתְעָקֵם.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח וְאָמַר, (תהלים פו) שְׁמֶרֶה נַפְשִׁי כִּי חֹסֵד
 אֲנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ וְגו'. סוֹפִיָה דְּקָרָא אִית
 לְאֶסְתִּכְלָא, וְלִבְתַר קָרָא כְּלֵא, סוֹפִיָה דְּקָרָא כְּתִיב,
 הַבּוֹטֵחַ אֵלַיךְ, הַבּוֹטֵחַ בְּךָ מִבְּעֵי לִיָּהּ, מֵאִי הַבּוֹטֵחַ אֵלַיךְ.
 אֵלֹא כְּבִיכּוֹל דְּדוּד מִבְּטַח לִיָּהּ, דְּלֹא יַעֲבֹר לִיָּהּ פְּלָגוֹת
 לִילִיָּא בְּשִׁנְתָּא, כִּמָּה דְּכְתִיב, (תהלים קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם
 לְהוֹדוֹת לָךְ. קָמְתִי מִבְּעֵי לִיָּהּ. אֵלֹא, אֶקוּם, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּךָ
 לְעֶלְמִין.

שְׁמֶרֶה נַפְשִׁי, שְׁמוֹר מִבְּעֵי לִיָּהּ. וְהָא תְּנִינָן דְּלִית אַת
 בְּאוֹרֵייתָא דְּלֹא אִית בָּהּ רִזִין עֲלָאִין וְיִקִּירִין.
 שְׁמֶרֶה. לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָמַר, שְׁמֶרֶה לְהֵוּא
 חוּלְקָא, דְּאֶתְאַחַד בֵּיה נַפְשִׁי. דְּכִד נַפְשָׁא נַפְקָא מֵהֵא
 עֲלָמָא, אֶתִּיא לְמִירַת עֲלָמָא (דְּאֶתִּי). אִי זְכִי, כִּמָּה חִילִין

עֲלֵאִין נִפְקִין לְקַבְּלָא, וְלִנְטָרָא לָהּ, וְלֹאֲעֵלָא לָהּ
בְּמִדּוּרָא דְדוּכְתָהָא, וְהָאִי ה' נָטִיל לָהּ, לְאֵתְאֲחָדָא עֲמָה
בְּרִישׁ יְרַחֵי וְשִׁבְתִּי.

וְאִי לָא זָכִי, כַּמָּה גְּרֵדִינִי טְהִירִין אֲזַדְמִנן לְקַבְּלָהּ, וְדַחוּ
לָהּ לְבַר. וְוִי לְהֵהִיא נִפְשָׁא, דְּמִתְגַּלְגְּלָא בְּרִיקְנִיא,
כְּאֲבִנָא בְּקוּסְפִיתָא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוּאֵל א כה) וְאֵת
נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלָע. וְדוּד בְּעֵי בְּעוֹתִיָּה
קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר, שְׁמֶרֶה נִפְשִׁי, דְּלֹא יִדְחוּן
לָהּ לְבַר. וְכֹד מָטִי (ס"א לְקַבְּלָהּ, יִפְתָּחוּן לָהּ) לְקַבְּלָהּ, יִפְתָּחוּן לָהּ
פְּתָחוּן, וְתִקְבַּל לָהּ קַמָּךְ. כִּי חֲסִיד אָנִי, וְכִי חֲסִיד אֶקְרִי.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין. דְּכָתִיב, (ישעיה נה) חֲסִידֵי דְדוּד
הִנְאָמְנִים. בְּגִין כַּף שְׁמֶרֶה נִפְשִׁי, דְּלֹא תִשְׁבּוּק לָהּ לְמַהֲרָה
לְבַר.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאֵית לִיהּ חוּלְקָא בְּצַדִּיק,
יֵרִית לְהָאִי אַרְץ, כַּמָּה דְכָתִיב, (ישעיה ס) וְעַמָּךְ כָּלָם
צַדִּיקִים וְגו'. וְהָאִי צַדִּיק חֲסִיד אֶקְרִי. אָמַר דְדוּד בְּתַר
דְּבַהֲאֵי אַתָּר אַחֲדָנָא, חֲסִיד אָנִי, וּבְגִין כַּף שְׁמֶרֶה נִפְשִׁי,
לְאֵתְקַשְׂרָא בְךָ.

רַבִּי חֵיָא פָּתַח, (תהלים פא) עֲדוֹת בֵּיהוֹסֵף שָׁמוּ וְגו'. הָא
אוּקְמוּהָ, דְאוּלִּיף שְׁבַעִין פְּתָקִין, וְלָשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
יִתִיר. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים פא) שִׁפְתַּי לֹא יִדְעוּתִי אֲשַׁמַּע.

אָבֵל מַאי עֵדוּת. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְתִּיה דְּפוּטִיפּוּר
 הוּת אַחִידָא בֵּיה לְהֵיָא מְלָה, הוּה יוֹסֵף עֶבֶיד גְּרַמִּיה
 כְּמָאן דְּלֹא יָדַע לִישָׁנָא דִּילָהּ, וְכֵן בְּכָל יוֹמָא עַד הֵהִיא
 שַׁעְתָּא בְּתַרִּיתָא, דְּכְתִיב (בראשית לט) וַתִּתְפַּשֶּׂהוּ בַּבְּגָדוֹ.
 מַאי וַתִּתְפַּשֶּׂהוּ. אֵלָא בְּגִין דְּעֶבֶיד גְּרַמִּיה כְּמָאן דְּלֹא יָדַע
 לִישָׁנָא. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ צְוּוּחַ לְקַבְּלֶיהָ, (משלי ז) לְשִׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁה
 זָרָה מִנְּכַרְיָה אֲמַרְיָה הֲחֻלִּיקָהּ. מַאי קָא מְשִׁמַּע לָן. אֵלָא
 כָּל מָאן דְּנָטִיר גְּרַמִּיה מֵהָאִי, אֶתְקַשֵּׁר בָּהּ בְּשִׁכְנִיתָא,
 וְאַחִיד בְּהֵוָא עֵדוּת. וּמַאי הוּא. ה' דְּאַתּוּסָה בֵּיה. דְּכְתִיב,
 עֵדוּת בֵּיהוֹסֵף שָׁמוּ. אוּף הָכָא י' אֶתּוּסָה בְּפְנִיחִים, עַל דְּקִנִּי
 בְּהָאִי.

רַבִּי יִיסָא פְּתַח, (תהלים קלז) עַל נִהְרוּת בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם
 בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. אֶת יְרוּשָׁלַם מִבְּעֵי לֵיה,
 כְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים קלז) אִם אֲשַׁכַּחךְ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי,
 מַאי בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. לְבַר נֶשׁ דְּהוּה לֵיה הֵיכְלָא יְקִירָא,
 יָאָה וְשִׁפְירָא, אָתוּ לְסִטִּין וְאוּקִידוּ לֵיה. צַעְרָא דְּמָאן
 הוּא, לָאו דְּמֵאֲרִיָה דְּהֵיכְלָא. אוּף הָכָא שְׁכִינְתָא בְּגָלוּתָא
 שְׁרִיא, צַעְרָא דְּמָאן הוּא, לָאו דְּצַדִּיק. וְאוּלָא הָא כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהּ, דְּכְתִיב (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבֵד, אָבֵד מִמֶּשׁ. אוּף
 הָכָא בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, בְּזַכְרֵנוּ הֵוָא צַעְרָא דִּילֵיה עַל
 זְווגָהָא, צַעְרָא דִּילֵיה הוּא.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, מֵאֵן דְּאוּקִיר שְׁמָא דְמַאֲרִיָּה בְּהַאי,
וְנָטִיר הַאי, זָכָה דְּיוּקִיר לִיָּה מַאֲרִיָּה עַל כִּלְאֵי.

מִנְלָן. מִיּוֹסָף. דְּכִתִּיב, (בראשית מא) וַיִּרְכַּב אוֹתוֹ בְּמִרְכָּבַת
הַמְּשֻׁנָּה אֲשֶׁר לוֹ, וְכִתִּיב וְנָתַן אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם
(דף ר"ד ע"א) וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כַּד עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל יַת יַמָּא, אֲרוֹנָא
דְּיוֹסָף עָאֵל בְּגוּ בְּקַדְמִיתָא, וְלֹא הוּוּ מִיָּא קַיִימִין עַל
קַיִימִיָּהוּ קַמִּיָּה, הֵדָא הוּוּ דְּכִתִּיב, (תהלים קיד) הַיָּם רָאָה
וַיִּנּוֹס. מֵאֵי וַיִּנּוֹס. אֲלֵא רָאָה הַהוּא דְּכִתִּיב בֵּיהּ (בראשית לט)

וַיִּנּוֹס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

תָּא חֲזִי, זָכִי לִיקְרָא בְּחִיּוּי וְזָכִי לִיקְרָא בְּמִיתָתִיָּה. בְּחִיּוּ
אֲמַאי. בְּגִין הַהוּא זְמַן דְּלֹא בַּעַא לְאַתְדַּבְּקָא בְּהַ,
דְּכִתִּיב, (בראשית לט) וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אֵל אֲשֶׁת אֲדָנָיו. וְכִתִּיב
וְלֹא שָׁמַע אֵלָיָה לְשָׁכַב אֲצֻלָּה לְהִיּוֹת עִמָּה. בְּגִין כַּךְ זָכָה
בְּהַאי עֲלֵמָא. פִּיּוֹן דְּכִתִּיב וְתַתְּפֹשֶׁהוּ בְּבַגְדוֹ, וְכִתִּיב וַיִּנּוֹס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה, זָכִי לְבַתֵּר דְּעָאֵל לְגוּ פְּרוּכְתָא עֲלָאָה, וְהָכִי
אַתְחֲזִי לִיָּה, דְּיִדִּיָּה נָטַל בְּהַאי עֲלֵמָא, וְדִיִּדִּיָּה נָטַל
בְּעֲלֵמָא אַחֲרָא.

פְּנַחֶם זָכִי בְּהַאי עֲלֵמָא, וְזָכָה בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְזָכָה
לְקַיִימָא יַתִּיר מִכָּל אֵינּוֹן דְּנִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, וְזָכָה
לְכַהֲנָא עֲלָאָה, הוּוּא וְכָל בְּנוֵי אַבְתָּרִיָּה. וְאֵי תִימָא דְלֹא
(נ"א דְהָא) זָכָה לְכַהֲנָא עַד לָא עָבַד עוֹבְדָא דָא. אֵין (ס"א לָא).

דְּהָא אֵינּוֹן דְּאִמְרֵי (דְּלֵא) דְּזֻכָּה קוּדָם. לָאוּ הָכִי אֶלָּא בְּמֵאֵי
 אוֹקִימָנָא תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְהִינּוּ, דְּמִשְׁמַע דְּבִגִּין
 עוֹבְדָא דָּא רוּוח פְּהוּנְתָא, מַה דְּלֵא הָוֵה קוּדָם.

תָּא חֲזִי, כָּל כְּהֵן דְּקָטִיל נַפְשׁ, פְּסִיל לֵיהּ פְּהוּנְתִיה
 לְעֶלְמִין. דְּהָא וּדְאֵי פְּסִיל הֵהוּא דְּרָגָא דִּילֵיהּ
 לְגַבִּייה. וּפְנִיחַס מִן דֵּינָא פְּסִיל לְכַהֲנָא הָוֵה, וּבִגִּין דְּקָנָא
 לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲצִטְרִיךְ לִיחָסָא לֵיהּ פְּהוּנְתִיה
 עֶלְמִין, לֵיהּ, וּלְבָנוּי אֲבִתְרִיהּ, לְדָרֵי דְּרִין. אָמַר רַבִּי
 יִצְחָק, תָּא חֲזִי, רָשִׁים הוּא פְּנִיחַס לְעֵילָא, וְרָשִׁים הוּא
 לְתַתָּא, עַד לָא יְפוּק לְעֶלְמָא דְּהָא עִם אֵינּוֹן דְּנִפְקוּ
 מִמְצָרִים אֲתַמְנִי.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיִיא, הָווּ אֶזְלֵי בְּמַדְבְּרָא,
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא דְּכָתִיב בְּפְנִיחַס הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת
 בְּרִיתִי שְׁלוֹם. שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת, דְּלֵא שְׁלִיט בֵּיהּ
 לְעֶלְמִין, וְלֵא אֲתַדֵּן בְּדִינוּי. וְאֵי תִימָא דְּלֵא מִית. וּדְאֵי
 לָא מִית כְּשֶׁאֵר בְּנֵי עֶלְמָא, וְאוּרִיךְ יוֹמִין עַל כָּל בְּנֵי
 דְּרָא, בְּגִין דְּבַהֲאֵי בְּרִית עֲלָאָה אַחִיד, וְכֵד אֶסְתַּלַּק
 מִעֶלְמָא, בְּתִיאובְתָא עֲלָאָה וּבְדִבְיָקוּתִיהּ שְׁפִירָא אֶסְתַּלַּק
 מִשְׁאֵר בְּנֵי עֶלְמָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (זכוריה ג) וַיֵּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן
 הַגָּדוֹל עוֹמֵד לְפָנַי מִלְּאֶךָ יְיָ וְגוֹ'. תָּא חֲזִי, וּוִי

לְאִינּוֹן בְּנֵי נָשָׂא, דְּלֹא מִסְתַּכְּלָאן בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוֹן, וְכֹל
 יוֹמָא וְיוֹמָא פְּרוּזָא קְאֲרִי עַל־יֵהוּ, וְלֹא מִשְׁגִּיחִין. אַתָּא בַר
 נָשׁ לְאִסְתַּכְּלָא בְּפִקוּדֵי אֲוֲרֵיתָא, כַּמָּה סִּיגוּרִין קְיִימִין
 לְאִדְכָּרָא עָלֶיהָ לְטָב. אַתָּא בַר נָשׁ וְאֶעֱבַר עַל פִּקוּדֵי
 אֲוֲרֵיתָא, אִינּוֹן עוֹבְדִין קְטִיגוּרִין עָלֶיהָ לְבִישׁ, קָמִי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. יְהוֹשֻׁעַ כֹּהֵן גָּדוֹל הָוָה, וְאוֹקְמוּהָ, מַה
 כְּתִיב בֵּיהּ. וְהִשָּׁטֵן עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשִׁטְנוֹ. וּמַה בְּהֵאֵי
 כֹּהֵן, בְּשָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא דְלֹא מִסְתַּכְּלִי בִיקְרָא דְמֵאֲרִיהוֹן,
 עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

חָמִי מַה כְּתִיב, וְיִהְיוּשָׁע הָיָה לְבוּשׁ בְּגָדִים צוּאִים,
 וְאוֹקְמוּהָ. אֲבָל בְּגָדִים צוּאִים, וְדַאי אִינּוֹן לְבוּשִׁין
 דְּאִתְּלַבְּשָׁא בֵּיהּ רוּחָא בְּהֵוּא עֲלָמָא. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דְמֵאֵן
 דְּלְבוּשׁוֹי מִתְתַּקְּנִין וְשִׁלְמִין בְּהֵוּא עֲלָמָא. וְהָא אַתְּמַר,
 כָּל מֵאֵן דְּבַעֲיִין לְאֶעְלָא לְגִיהֶנָם, אִינּוֹן לְבוּשִׁין
 דְּמִלְבָּשִׁין לֵיהּ, הֵיךְ אִינּוֹן. מַה כְּתִיב הַכָּא, וְיִהְיוּשָׁע הָיָה
 לְבוּשׁ בְּגָדִים צוּאִים וְעוֹמֵד לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ. מֵאֵן מַלְאָךְ.
 דָּא מַלְאָךְ דְּמִמְנָא עַל גִּיהֶנָם, וּמִמְנָא עַל מֵאֵן דְּחָמִי
 בְּאִינּוֹן לְבוּשִׁין. עַד דְּאִתִּיב קָלָא וְאָמַר, הִסִּירוּ הַבְּגָדִים
 הַצּוּאִים מֵעָלָיו.

מִהֲכָא אֵית לְאִסְתַּכְּלָא, דְּעוֹבְדִין בִּישִׁין דְּבַר נָשׁ, עוֹבְדִין
 לֵיהּ אִינּוֹן לְבוּשִׁים צוּאִים. וַיֹּאמֶר אֲלָיו רֵאֵה

הַעֲבַרְתִּי מֵעֲלִיךָ עֹנֶךָ וְהִלְבַּשׁ אוֹתְךָ מִחֻלְצוֹת.
אֲלֵבִישִׁינִיָּה לְבוֹשֵׁינִי אַחֲרָנִין מִתְתַקְנֶנּוּ, דְּבָהוּ אֶסְתַּכַּל בְּרֹ
נָשׁ בְּזִיו יִקְרָא דְמֵאֲרִיָּה.

תָּא חֲזִי, כְּגֻוְנָא דָּא פְּנִיחַס, דִּלָּא אֶסְתַּלַּק מֵעֲלֵמָא, עַד
דְּאֶתְתַקְנֶנּוּ קַמִּיָּה לְבוֹשֵׁינִי אַחֲרָנִין, דְּרוּחָא אֶתְהַנִּי
בְּהוּ, לְעֵלְמָא (דף ר"ד ע"ב) דְּאֶתִּי. בְּשַׁעְתָּא חֲדָא אֶתְפִּשֵׁט
מֵאֲלִין. וְאֶתְלַבַּשׁ בְּאֲלִין, לְקַיִימָא דְכְּתִיב הַנְּבִי נוֹתֵן לוֹ
אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. עַד דְּהוּ אֶזְלִי, שְׁמִשָּׂא הָוָה תְּקִיפָא,
וַיִּתְּבוּ תַחֲוֹת צִלָּא דְחַד טְנָרָא דְמִדְבָּרָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
וְדָאִי צִלָּא חֲדוּתָא דְנִפְשָׂא הוּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֲלִין יוֹמִין, מִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה
עַד יוֹמָא בִּתְרָאָה דְחַג, בְּעֵינָא לְמִיָּקָם עֲלִיָּיהוּ.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא אֶתְמַר וְחֲבַרְיָא אֶתְעָרוּ בְּהוּ. אָמַר
רַבִּי חֲזִיָּא, וְדָאִי חָכִי הוּא, אֲבָל אֲנָא שְׁמַעְנָא לְבוֹצִינָא
קְדִישָׂא עֲלָאָה מְלָה בְּהוּ. אָמַר לִיָּה, אִימָא הָהוּא מְלָה.
אָמַר לִיָּה עַד לָא קָאִימְנָא בִּיָּה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַף עַל
גַּב דְּחֲבַרְיָא אוּקְמוּ מְלָה, וְשִׁפִּיר הוּא, אֲבָל סְדוּרָא דְהַנְּבִי
יוֹמִי, רוּזָא דְחַכְמָתָא הוּא, בֵּין מְחַצְדֵי חַקְלָא.

תָּא חֲזִי, הָא אֶתְמַר סְדוּרָא דְיַחְוּדָא כֻּלָּא בְּחַד הֵיךְ הוּי.
וְהָא אֶתְמַר. פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב) חֲשֵׁף יְיָ אֶת זְרוּעֵי
קְדִשׁוֹ, דָּא דְרוּעָא חֲדָא, דְּבִיָּה תְלִיָּא יְשׁוּעָה, דְּבִיָּה תְלִיָּא

בּוֹקֵמָא, דְּבִיָּה תְּלִיא פּוֹרְקָנָא. וְלִמָּה, לְמִיָּקָם לָהּ לְכַנְסָת
 יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וְלִקְבֵּלָא לָהּ לְגַבִּיָּה, לְאַזְדוּוּגָא כַּחְדָּא.
 וְכַד הָאִי אַתְעַר לְקַבְּלָהּ, כַּמָּה דְּחִילוֹ שְׂרִיא בְּעַלְמָא, עַד
 דְּיַנַּח הֵהוּא דְרוּעָא תַּחַת רִישָׁהּ לְאַתְחַבְּרָא. כַּמָּה דְּאֵת
 אָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׂמֵאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וְגו', וְכִדִּין נִיִּתָּא
 דִּינָא, וּמְכַפֵּר חוּבִין.

לְבַתֵּר אֲתִי יְמִינָא לְחַבְּקָא, כְּדִין חֲדוּתָא שְׂרִיא
 בְּעַלְמָא, וְכָל אַנְפִּין נְהִירִין. לְבַתֵּר אַזְדוּוּגָת
 בְּגוּפָא, וְכִדִּין כָּלָא אֶקְרִי אַחַד, בְּלָא פְּרוּדָא, כְּדִין הוּא
 שְׁלִימוֹ דְּכָלָא, וְחֲדוּתָא דְּכָלָא, וְאַחֲדוֹ וְדָאִי, מַה דְּלָא
 אֲשַׁתְּכַח הַכִּי בְּשֵׁאר זְמַנִּי.

כַּגְּוּוּנָא דְּהָאִי, סְדוּרָא דְּהַנִּי יוּמִין, מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד
 יוּמָא בַּתְּרָאָה דְּחַג. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אַתְעַר
 דְּרוּעָא דְּשְׂמֵאלָא, לְקַבְּלָא לָהּ לְמִטְרוּנִיתָא, וְכִדִּין כָּל
 עַלְמָא בְּדְחִילוֹ בְּדִינָא, וּבְעֵי הֵהוּא זְמַנָּא בְּתִיּוּבְתָא
 שְׁלִימִים, לְאַשְׁתְּכַחַּא עַלְמָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְבַתֵּר
 אֲתִיאַת מִטְרוּנִיתָא, וּבְעֵינַן בְּנֵי הַיְכָלָא בְּתַשְׁעָה לִירְחָא,
 לְמַעַבְד חֲדוּתָא, וְלְמַטְבֵּל בְּנֵהָרָא, לְדַכָּאָה גְּרַמִּיָּהוּ
 בְּזוּוּגָא דְּמִטְרוּנִיתָא, בְּיוּמָא אַחְרָא, הוּא זְוּוּגָא דִּילָהּ
 לְשׁוּוּאָה שְׂמֵאלָא תַּחַת רִישָׁהּ, (נ"א רִישָׁא דְּמִלְכָּא) כַּמָּה דְּאֵת
 אָמַר שְׂמֵאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי.

וְכִדִּין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל חוֹבֵייהוּ, וּמִכִּפְרָא לְהוּ. דְּהָא
 אֵימָא עֲלָא אַנְהִירַת אַנְפָּהָא לְמִטְרוֹנִיתָא
 בְּזוּיגָהָא, וּמִתְכַּפְּרִין כָּל בְּנֵי הֵיכְלָא. כִּיּוֹן דְּשִׁמְאֵלָא
 מְקַבְּלָה לָּהּ בְּהָא יוֹמָא, דְּרִישָׁא דְּמִטְרוֹנִיתָא שְׂרִיִּיא עַל
 שְׁמָאֵלָא.

בְּיוֹמָא קַדְמָאָה דְּחַג, יִתְעַר יְמִינָא לְקַבְּלָהּ, בְּגִין לְחַבְקָהּ
 וְכִדִּין כָּל חֲדוּוֹא וְכָל אַנְפִּין נְהִירִין, וְחֲדוּוֹתָא
 דְּמִים צְלִילָן, לְנִסְכָּא עַל מַדְבַּחָא. וּבְעֵינֵין בְּנֵי נְשָׂא
 לְמַחְדֵי כָּל זִינִין דְּחֲדוּהָ, דְּהָא יְמִינָא גָרִים. בְּכָל אַתְר
 דְּשָׂאֲרֵי יְמִינָא, חֲדוּוֹתָא אֲצַטְרִיךְ בְּכָלָא, כְּדִין חֲדוּוֹתָא
 הִיא לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא.

לְבַתַּר בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה, חֲדוּוֹתָא דְּאוּרִיִּיתָא הוּא, דְּהָא
 כְּדִין זְוּיגָא דְּגוּפָא, הוּא זְוּיגָא דְּכָלָא, לְמַהוּי
 כָּלָא חַד, וְדָא הוּא שְׁלִימוֹ דְּכָלָא, וְדָא יוֹמָא דְּיִשְׂרָאֵל
 אִיהוּ וְדָאִי, וְעַדְבָּא דִּידְהוּ בְּלַחֲוֹדֵייהוּ, דְּלִית בֵּיהּ חוּלְקָא
 לְאַחְרָא. זַכָּאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִּין, וּבְעַלְמָא
 דְּאַתִּי, עַלֵּייהוּ פְּתִיב (דְּבָרִים יד) כִּי עִם קָדוֹשׁ אַתְהָ לִּי
 אֶלְהִיךְ וְגו'.

(בְּמַדְבַּר כ"ה) פְּנִיחַס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת חַמְתִּי
 מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (אִיּוֹב ד) זָכַר
 נָא מִי הוּא נָקִי אָבֶד וְאִיפָּה יִשְׂרָיִם נִכְחָדוּ, תַּמָּן תַּנִּינָן,

מֵאֵן דְּחָמֵי קָשְׁתָּ בְּגוּוֹנֵי (ס"א נהר"ן), אֲצִטְרִיךְ לְבָרְכָא בְּרוּךְ
 זוֹכֵר הַבְּרִית. בְּגִין דְּדָא אִיהוּ בְּרִית קַיִמָּא קְדִישָׁא, דְּשׁוּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף רט"ו ע"א) בְּאַרְעָא דְּלֹא יִיתִי עָלָהּ מִי
 טוּפְנָא. בְּגִין דְּכַד סָגִיאוּ חֵיבִין בְּעֵלְמָא, בְּעֵי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְאוּבְדָא לֹון, וְכַדִּין דְּכִיר לֹון הָאֵי אוּמָאָה
 דְּאוּמֵי לְאַרְעָא, דְּכַתִּיב תְּרִי זְמַנִּי לֹא לֹא. (בראשית ח) לֹא
 אוּסִיף לְקַלֵּל, וְלֹא אוּסִיף עוֹד לְהַכּוֹת, דָּא אִיהוּ אוּמָאָה.
 כְּמָה דְּכַתִּיב, (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח. (קשור

עם הרעיא מהימנא)

רעיא מהימנא
 אָמַר לִיה רַעִיא מְהִימְנָא,
 שְׁפִיר קְאָמְרַת, אָבֵל
 בְּגִין דְּאֵלִיָּהוּ דְּאִיהוּ פְּנֵחָס,
 קָנִי עַל בְּרִית, צָרִיךְ לְתַדְתָּא
 מַלְיָן סְנִיאִין בֵּיה, דְּהָאֵי
 פְּרֻשָׁתָא פְּתִיבָא בְּאוּרִייתָא
 עַל שְׁמִיָּה, דְּעֵלִיָּה אֶתְמַר
 (מלכים א יט) קָנָא קְנָאֲתִי, תְּרִי
 קְנָאוֹת, חַד בְּשַׁד"י דְּלַעִילָא,
 וְתַנְיָנָא בְּשַׁד"י דְּלַתְתָּא,
 וּבְגִין דָּא עָבִיד תְּרִין
 שְׁבוּעוֹת (נ"א בתרין לא לא) (ס"א
 בתרין זמנין) בְּתַרְוִוִיָּהוּ, וְתַרִין
 זְמַנִּין לֹא לֹא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, קָשְׁתָּ אֶתָּא
 לְאַגְנָא עַל עֵלְמָא.
 לְמַלְכָּא, דְּכָל זְמַנִּין דְּבְרִיָּה
 חָב לְקַבְּלִיָּה, אֶתָּא מַלְכָּא
 לְאַלְקָאָה לִיָּה, אֶתְגַּלִּיא
 עֲלֵיָּה מְטְרוֹנִיתָא בְּלְבוּשֵׁי
 יָקָר דְּמַלְכוּ, מַלְכָּא חָמֵי לָהּ
 סָלִיק רוּגְזָא דְּבְרִיָּה, וְחַדִּי
 בַּה, דְּכַתִּיב, (בראשית ט)
 וְרֵאִיתִיָּה לְזוֹכֹר בְּרִית עוֹלָם.
 וְעַל דָּא, לֹא אֶתְחַזִּי קָשְׁתָּ
 בְּעֵלְמָא, אֶלָּא בְּלְבוּשֵׁי יָקָר

אָבֵל רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מֵאֵן
 דְּחָמִי קִשְׁתָּ בְּגוֹנוֹי
 נְהִירִין, צְרִיךְ לְבָרְכָא בְּרוּךְ
 זוּכַר הַבְּרִית. וּבְגִלּוּתָא דְּלֹא
 אִיהוּ נְהִיר בְּגוֹנוֹי בְּדָקָא
 יְאוּת, וְלֹא עוֹד אֱלֹא דְלִזְמַנִּין
 נְהִיר זְעִיר, וְזַמְנִין לָא נְהִיר
 כְּלַל, וְזַמְנִין אֲתַחְזִי בְּשְׁלִימוֹ,
 וְזַמְנִין לָאו. דְּקִשְׁתָּ קָא רְמִז
 גְּוֹנוֹי, לְזַכּוֹן דְּכַהֲנִים לְוִיִּם
 וַיִּשְׂרָאֵלִים, כִּד אֵינּוֹן
 שְׁפִירִין, דְּנְהִיר קִשְׁתָּ בְּגוֹנוֹי
 דְּאֵינּוֹן תַּלְתָּ.

קוּם אַנְתָּ רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי,
 וְאֵימָא, דְּהָא מְלִין
 שְׁפִירִין קְאָמְרַת בְּחַבּוּרָה
 קְדַמָּא, דְּקִשְׁתָּ לָא אֲתִיָּא
 אֱלֹא לְאַנְנָא עַל עֲלָמָא.
 לְמַלְכָּא, דְּכִכֵּל זַמְנָא דְּבִרְיָה
 חַב, וּמְלָכָא תְּחִי
 לְמַטְרוֹנִיתָא, סְלִיק רוֹנְגָּא
 דְּבִרְיָה, דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית ט)
 וּרְאִיתִיָּה לְזַכּוֹר בְּרִית עוֹלָם.
 וְעַל דָּא לָא אֲתַחְזִי קִשְׁתָּ,
 אֱלֹא לְאַנְנָא עַל עֲלָמָא. וְלֹא

דְּמַלְכוּ. וּבְשַׁעְתָּא דְּאִית
 צְדִיק בְּעֲלָמָא, אִיהוּ בְּרִית,
 לְמִיקָם בְּרִית, וְאָגִין עַל
 עֲלָמָא. לָא הוּי צְדִיק, הָא
 קִשְׁתָּ, לְאֲתַחְזָא דְּהָא
 עֲלָמָא אִיהוּ קִימָא
 לְאוּבְדָא, אֱלֹא בְּגִין קִשְׁתָּ
 דָּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לְעוֹלָם
 לָא אֲתַלְבֵּשׁ קִשְׁתָּ דָּא,
 אֱלֹא בְּלְבוּשָׁא דְּאֲבָהִין
 קְדַמָּאִי. יְרוּק וְסוּמְקָא וְחִיּוּר.
 יְרוּקָא, דָּא לְבוּשָׁא
 דְּאֲבָרְהָם, אֲצַטְבַּע לְבוּשָׁא
 (ס"א גוֹן) דָּא, כִּד נָפַק מִבֵּיהּ
 יִשְׁמַעְעָל. סוּמְקָא, דָּא גוֹן
 יִצְחָק. דְּאֲתִיָּא סוּמְקָא
 וְאֲצַטְבַּע, כִּד נָפַיק מִבֵּיהּ
 עֶשׂוֹ. וְאֲתַמְשֵׁךְ הָהוּא
 סוּמְקָא לְתַתָּא, עַד כְּכַבָּא
 דְּמַאֲדִים, דְּאֲתַאֲחִיד בֵּיהּ

אֶתְגַּלִּיָּא, אֶלָּא בְּלְבוּשׁ יִקָּר
דְּמַלְכוּ, וּבְשַׁעְתָּא דְּאִית
צְדִיק בְּאַרְעָא, אִיהוּ בְּרִית.
לְמִיקָם בְּרִית.

וְכִי בְּגִלוּתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיד
הוּא אֶתְרַחֵק מִמְטְרוֹנִיתָא,
וְאִיד מְטְרוֹנִיתָא אֶתְלַבֶּשֶׁת
לְבוּשֵׁי מַלְכוּתָא בְּגִלוּתָא
(ס"א ל"ג לא) לָא. אֶבֶל
בְּגִלוּתָא, לְבוּשָׁה דְּקַדְרוּת,
וְאִיהוּ אִמְרַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א) אֵל
תְּרַאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ.
אֶלָּא וְדָאִי הֵהוּא קֶשֶׁת
דְּאֶתְגַּלִּיָּא בְּגִלוּתָא, לָאו
אִיהוּ אֶלָּא מְטְרוֹנִין,
דְּאֶתְקַרֵי שַׁד"י וְאִיהוּ (בְּרַאשִׁית
כד) עֲבָדוּ זְכוֹן בֵּיתוֹ, דְּשִׁלִּיט
בְּכָל דְּיִלְיָה (בְּגִלוּתָא), וּבְנֹוֹי,
אֶתְקַרֵיאוּ עֲבָדִים דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיד הוּא. וּבְנֵי מְטְרוֹנִיתָא
בְּנִים, וּבְנִין דָּא, אִם כְּבָנִים
אִם כְּעֲבָדִים.

וּבְזִמְנָא דְּאֶתְחַרַב בִּי
מִקְדָּשָׁא, אוֹקְמוּהָ
דְּעֲבָדִים חָפוּ רַאשָׁם,

עָשׂוּ. תְּוֹרָא, דָּא אִיהוּ
לְבוּשָׁא טָבָא דְּיַעֲקֹב, דְּהָא
לָא אֶשְׁתַּנּוּ אֲנַפּוּהֵי לְעַלְמִין.
רַבִּי אַבָּא אָמַר יְאוּת הוּא,
אֶבֶל הָכִי אָמַר בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא, חֲוֹר, דָּא אֲבַרְהָם.
דְּאֶתְלַבֵּן בְּחֻוּרָא דְּנוּרָא.
סוּמְקָא, דָּא יַצְחָק וְדָאִי.
יְרוּק, דָּא הוּא יַעֲקֹב,
דְּקִימָא בֵּין תְּרִין גְּוֹוִנִין,
וּכְתִיב בֵּיהּ בִּיעֲקֹב, (ישעיה כט)
לָא עֵתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב וְלָא
עֵתָה פָּנָיו יַחֲוֹרוּ דְּהָא כָּל
עַרְסִיָּה שְׁלִים הָוָה. וְהָכִי הוּא
לָא עֵתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב,
לְאֶתְחַזָּא בְּגִוּוֹן סוּמְקָא,
כִּי־צָחַק דְּנַפֵּק מִנִּיהּ עָשׂוּ.
וְלָא עֵתָה פָּנָיו יַחֲוֹרוּ,
כְּאֲבַרְהָם לְאֶתְחַזָּא בְּגִוּוֹן
חֲוֹר, דְּנַפֵּק מִנִּיהּ יִשְׁמַעֵאל.
אֶלָּא נְטַל גְּוֹוִנִין, לְאֶתְעַטְרָא

בְּהוּ, עַל אַבְהֵן דִּילֵיהּ, (דף רט"ו)
 וּבְאַלְיִן לְבוּשֵׁין מִתְּלַבְּשַׁת
 קָשֶׁת, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחִזִּי קָמִי
 מַלְכָא.

תָּא חֲזִי, רְזָא דְבְרִית
 קְדִישָׁא, הִיא אַתְּ
 יו"ד, דְּמַתְּעַטְרָא בְּרֻשִׁימוּ
 עֲלָאָה, וְהָא (ס"א וְדָא) אִיהוּ
 דְאַתְרֵשִׁים בְּבְרִית תְּדִיר
 לְעֲלָמִין, וּבְגִין דְקָנִי פְּנִיחַס
 עַל בְּרִית, אַתְרֵשִׁים בְּשִׁמְיָה
 הָכָא אַתְּ דָּא, פְּנִיחַס יו"ד
 זְעִירָא, אִיהוּ יו"ד דְּאִיהוּ
 בְרִית וְדָא, דְנִפְיִק מְגוּ יו"ד
 עֲלָאָה קְדִישָׁא. וְעַל דָּא,
 אִיהוּ קָאִים בְּקִיּוּמָא שְׁלִים
 קָמִי מַלְכָא קְדִישָׁא, דְלָא
 אַתְאַבִּיד מְגוּ עֲלָמָא. וְהָכִי
 הוּא נְקִי מִהֵהוּא חוּבָא
 דְפְעוּר, וְלָא אַתְאַבִּיד תְּדִיר
 מְגוּ קְדִישָׁא דְעֲלָמָא. (ס"א וְלָא

וּנְתַדְלְדְלוּ אַנְשֵׁי מַעֲשָׂה.
 וְדָא אַנְשֵׁי מַעֲשָׂה
 אַתְקְרִיאוּ, עַל שֵׁם
 מְטְרוֹנִיתָא, דְאַתְמַר עָלָה
 (מְשַׁלִּי לָא) רַבּוּת בְּנוֹת עֵשׂוּ
 חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל בְּלָנָה.
 אָבֵל אִי אִית לִיהּ צְדִיק,
 דְזִכּוּוִי וְעוֹבְדוִי לְאַנְהָרָא,
 בְּהוּן מְטְרוֹנִיתָא, וְלְמַפְשֵׁט
 מְנָה לְבוּשֵׁי קְדְרוּתָא
 דְפְשֵׁטִין וְלְקִשְׁטָא לָהּ
 בְּלְבוּשֵׁין דְגִנוּנִין נְהִירִין
 דְרִזִּין דְאֹרִייתָא, מַה פְּתִיב
 בֵּיהּ, וְרֵאִיתִיהּ לְזִכּוּר בְּרִית
 עוֹלָם. וְרֵאִיתִיהּ, בְּרִזִּין
 נְהִירִין דְאֹרִייתָא, דְאֹר רִזִּין
 אַתְקְרִי, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
 (מְשַׁלִּי ו) כִּי יָרַ מַעֲוָה תוֹרָה
 אֹר. וּבְאַלְיִן רִזִּין אַתְמַר
 וְרֵאִיתִיהּ.

וּבְהֵהוּא זְמַנָּא סְלִיק מַנְיָה
 רוּגְזָא דְבְרִיָּה,
 (אֶסְתֵּר ז) וְחֻמַּת הַמֶּלֶךְ שָׁכְבָה,
 וַיִּימָא לָהּ מַלְכָּא בְּצִלוֹתָא
 דְעֵמִידָה קַמִּיָּה, (אֶסְתֵּר ה) מַה

אֶתְאַבֵּד מִגּוֹ עֲלָמָא (איוב ד) וְאִיפָּה
 יִשְׂרָיִם נִכְחָדוּ, אֲלֵינָּן נָדָב
 וְאֲבִיהוּא, דִּלָּא אֲשֶׁתְּצִיאוּ
 מִן הָהוּא עֲלָמָא בְּגִינֵיהּ.

נִפְשֵׁי בִשְׂאֵלְתֵי וְעַמִּי בְּבִקְשָׁתִי. אֲבָל קִשְׁת דְּאֶתְחַזֵּיא בְּעֲלָמָא
 בְּגִלּוּתָא, דְּעֵבְדָא אִיהוּ, זְמַנִּין דְּנִפְיִק בְּשְׁלִימוֹ, כַּד בְּנוֹי מִכְשָׁרִין
 עוֹבְדוּי, וְלִזְמַנִּין לָא אֲשֶׁתְּכַח בְּשְׁלִימוֹ, כַּד בְּנוֹי לָא מִכְשָׁרִין
 עוֹבְדוּי (כאן חסר).

וְאִי לָאוּ בְּגִין אוֹת יו"ד דְּשִׁדָּי דְּקִנֵּי עָלָה פְּנִיחַס דְּאֵנִין לִיה
 מִשְׁבֻּטָא דְּשִׁמְעוֹן הוּוּ קְטָלִין לִיה וְאוֹבְדִין לִיה מִעֲלָמָא. וּבְגִין
 דָּא (איוב ד) זְכוֹר נָא מִי הוּא נְקִי אֲבָד דָּא פְּנִיחַס וְאִיפָּה יִשְׂרָיִם
 נִכְחָדוּ, אֲלֵינָּן דְּמִכְשָׁרִין עוֹבְדֵיהוֹן קָמִי מִלְכָּא, וּמִקְנִין עַל שְׁמִיָּה,
 וּמִקְדִּישִׁין לִיה בְּרַבִּים. הָכִי מִקְדִּישִׁין לִיה לְעֵילָא, בֵּין מִמְּנָן
 דְּשָׂאָר עַמִּין, וְאֲשֶׁתְּמוֹדְעִין לִיה כָּל מִמְּנָא בְּכַנּוּיָיָהּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁתְּמוֹדְעִין לְעֵילָא כְּלָא בְּשֵׁם יְדוּ"ד, דְּאִיהוּ חַיִּי כָּל כַּנּוּיִין.

וְכָל שֵׁם וְכַנּוּי סְהִיד עָלִיָּהּ, א"ל סְהִיד עָלִיָּהּ, דְּאִית לִיה יְכוּלַת
 עַל כָּל אֵל, הָדָא הוּא דְּכִתְיִב, (איוב ה) אֲנִי אֲדַרּוּשׁ אֵל אֵל.
 אֵל, מְאָרִי דְּאֵל. אֱלֹהִים סְהִיד עָלִיָּהּ, דְּאִיהוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים.
 אֲדַנְיִי סְהִיד עָלִיָּהּ, דְּאִיהוּ אֲדוּנֵי הָאֲדוּנִים. אוּף הָכִי כָּל שֵׁם. דְּכָל
 (סְפִירָה וּמִלְאָף) מִלְאָף אִית לְכָל חַד שֵׁם יְדִיעַ, לְאֲשֶׁתְּמוֹדְעָא לְכָל פֶּת
 בְּהָהוּא שֵׁם דְּמִלְכָּא דִּילִיָּהּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁתְּמוֹדְעֵן לִיה
 בִּיהוּ"ה.

וְרוּזָא דְּמִלְחָה, בַּר נֶשׁ חַד יְכִיל לְמַהוּי לִיה כְּמָה סוּסוֹוֹן, אוּף הָכִי
 כָּל יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן בְּנוֹי דְּאָדָם, וְכָל בְּרָא עָרִיד לְמַהוּי לִיה

לְאָבוּי פִּסּוּס וְכַחֲמוֹר לְמִשׁוּי, וּלְמַהוּי כְּפִיף תְּחוּתוּי, וְהֵאֵי אֵיהוּ
רְזָא (תהלים לו) אָדָם וּבְהֶמָה תּוֹשִׁיעַ יי. דְּאֵיהוּ בְּרָא דְאָדָם, וְעֵבִיד
גְּרַמְיָה כְּבִהֶמָה תְּחוּתוּי.

וּבְגִין דָּא אֵיהוּ פְּקוּדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּאוֹרֵייתָא, לְמַהוּי
אָח מֵיבָם לְאֶתְתִּיהָ דְאָח, לְמַעַבְד בְּרָא לְאָחוּי, בְּגִין דְּלֹא
יִתְאַבִּיד מֵהֵוּא עֲלָמָא. וְהֵאֵי אֵיהוּ בְּגוֹן רְזָא דְכִלְאִים בְּעִיצִית.
דְּאָמְרוּ, מַה שְּׂאֲסֶרְתִּי לָךְ כָּאן, הִתְרַתִּי לָךְ כָּאן. אֲסֶרְתִּי לָךְ
כִּלְאִים דְּעֲלָמָא, הִתְרַתִּי לָךְ כִּלְאִים דְּעִיצִית. אֲסֶרְתִּי לָךְ אִשְׁת
אָח, הִתְרַתִּי לָךְ יְבָמָה. בְּגוֹן מְרַכִּיבִים תְּפּוּחִים אוּ דְקָלִים מִן
בְּמִינוּ. וְאָסוּר לְאַרְכָּבָא מִין בְּשָׂאִינוּ מִינוּ. וְאֶתְמַר בֵּיהּ (דְּבָרִים כ)
כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה. וּבִיבָמָה מְרַכִּיבִין מִין בְּשָׂאִינוּ מִינוּ, (תִּיקוּנִים
י"ט ע"א ע"ש) בְּגִין דְּלֹא לְתַאבִּיד (לְהַאבִּיד) נַפְשׁ הַמֵּת. (דְּבָרִים כה) וְלֹא
יִמָּחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל.

וְהֵאֵי אֵיהוּ רְזָא דְגִלְגּוּל. גִּלְגּוּל לִית לִיהּ תְּנוּעָה בְּלֹא אִמַּת הַמַּיִם,
אוּף הָכִי, אִמַּת הַמַּיִם רְזָא דְאָת ו', בֵּיהּ אֶתְעֵבִיד גִּלְגּוּל
גִּלְגּוּל. וְרְזָא דְמַלְחָה, מַה גִּלְגּוּל אִין לוֹ תְּנוּעָה בְּלֹא אִמַּת הַמַּיִם,
אוּף הָכִי, גִּלְגּוּל אֵיהוּ י', וְלִית לִיהּ תְּנוּעָה בְּלֹא אִמַּת הַמַּיִם דְּאֵיהוּ
ו'. יְבָמָה ה'. לְהֵאֵי אֵיהוּ בִּינָה בִּין י"ה. בְּאוֹת י' בְּרָא עֲלָמָא
דְּאֶתִּי, עוֹלָם אַרוּף, דְּאֵיהוּ ו'.

בְּגִין דָּא, מֵאן דְּלִית לִיהּ בּוֹ, לָאוּ אֵיהוּ מְבַנֵּי עֲלָמָא דְאֶתִּי, דִּימָא
לְקַבְּלִיהּ, וּמַנִּיָּה נְפִיק, מְבִינֵיהוּ (תִּיקוּנִים ע"ב ע"א) ו', וּמַנִּיָּה
מִתְּפַלְגִין כְּמָה נְחָלִי, דְּאֵינּוֹן מְסַבְּבִין עֲלָמָא, עַד דְּחִזְרוּ לִימָא
דְּנִפְקוּ מִתְּמָן, וּבְגִין דָּא אָמַר קְרָא, (קְהֵלֵת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים
אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מֵלֵא אֶל מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים וְגו'. עַד דְּאֶתְדְּרוּ
בְּנוֹנָא דְנִפְקוּ.

אוף הָכִי, (קהלת יב) וְהַרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. כַּגִּוּוֹנָא
 דִּיהֵיב לָהּ (דף רט"ז ע"א) שְׁלִימָתָא. אִם תָּשׁוּב בְּתִיּוּבָתָא, דִּאִיהוּ
 בִּינָ"ה בִּין י"ה, עֲלָאָה. אֵת ה' סְלִיקַת בְּאֵת י' לְחַמְשִׁין, עֶשֶׂר
 זְמַנִּין חֲמִשׁ. הָא אִיהוּ י"ם, י"ה. בִּין, נַחַל דְּנַפְק מִן ימָא, וְאִתְפְּלִיג
 לְכַמְה נַחֲלִין, כַּגִּוּוֹנָא דִּאִילָנָא דִּאִתְפֶּשֶׁט לְכַמְה עֲנַפִּין.

וְאִי לָא חֲזַר נְשִׁמָּתָא שְׁלִימָתָא, כַּגִּוּוֹנָא דִּאִתְפְּלִמַת. אִתְמַר בְּה,
 שָׁם הֵם שְׁבִים לְלֶכֶת, אִיהִי וְכֹל נְשִׁמָּתִין אַחֲרֵינִין. אִוּף הָכִי
 לָאו אִיהוּ שְׁלִים בְּבִן, אִי לִית לִיה בַּת, דִּאִיהוּ עֲלָמָא דִּין, לְמַהוּ
 שְׁלִים בְּהִאי עֲלָמָא דִּאִתְבְּרִי בְּה', הָדָא הוּא דְכִתְיִב, (בראשית ב)
 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם. (אֵלָא)

יְהו"ו, (איוב לג) הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל אֵל פַּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גִּבֹּר.
 וְרִשִׁיעֵיָא דִּאִתְמַר בְּהוּן, (קהלת ח) וּבְכֵן רָאִיתִי רִשְׁעִים
 קְבוּרִים וּבָאוּ, גִּרְמוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, דִּאִתְמַר עֲלִיָּהוּ, (עמוס
 ב) עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל. בְּתַר דְּקַלְקְלוּ גִרְמִיָּהוּ תִלַּת זְמַנִּין,
 וְלֹא זָכִי בִיהוּ, דִּאִתְמַר בִּיה (קהלת יא) מְקוֹם שְׁיִפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּ.
 עַל אַרְבַּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, דִּהֵינּוּ ה'. וְאִתְדַּנּוּ בְּגִיָּהֶנּוּ, בְּמִשְׁחִית
 אַף וְחִימָה.

וּלְבוֹשִׁין דְּתִלַּת אַתְוּוֹן אֵלִין, אִשְׁתְּמוּדְעִין בְּקִשְׁת, דִּאִינּוֹן חִיּוּר
 סוּמְק וִירוּק. מֵאן דִּיִּיתִי בּוֹמְנָא חֲדָא, אִיהוּ חִיּוּר.
 בְּתַנְיָנָא, סוּמְק. בְּתִלִּיתָאָה, יְרוּק. וּבְגִין דְּבִיעֶקֶב אִתְפְּלִילוּ
 אַתְוּוֹן, וְאִשְׁתַּרְשׁ אִילָנָא וְאִתְנַטַּע וְאִתְרַבָּא, וְאִתְעָבִיד אִיפָא
 טָבָא, (ישעיה כט) לֹא עֲתָה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עֲתָה פָּנָיו יִחְזְרוּ, לְמַהוּ
 מְרַבְּבִתִּיה בַּיַּצַּר הָרַע, דִּאִיהוּ נַחֲשׁ, וְכֹל מִינֵי חַיָּה בִישָׂא. וּבְגִין
 דָּא, (הושע יב) וַיִּשָּׂר אֵל מִלְּאָךְ וַיּוֹכֵל. וּבְגִין דִּאִתְקְרִי אָדָם אִילָנָא,
 אִיהוּ רְזָא דָּא, לְאִילָנָא דִּאִתְנַטַּע בְּאִתְר דְּלֹא עָבִיד אִיפָא. מָה

עָבַד. עָקַר לִיהַ וְנִטְעִיהַ בְּאַתֵּר אַחֲרָא. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְכַל
מְקוּם דְּלֹא הוּי מוּחֲזָק לְמַהוּי עָקַר, עַד דְּאֻזִּיל לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל,
וְאַתְנַטֵּעַ תַּמָּן בְּאַתְתָּא.

אוּף הַכִּי צְדִיק, דְּאִיהוּ מְטַלְטַל מֵאַתֵּר לְאַתֵּר, מִבֵּית לְבֵית,
כְּאִילוּ יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא זְמַנִּין סְגִיִּין. וְהִינּוּ (שְׁמוֹת ב) וְעוֹשֶׂה
חֶסֶד לְאַלְפִים לְאוֹהֲבֵיו, עַד דְּיִזְכֶּה לְעֵלְמָא (דְּאִתִּי) שְׁלִים. אֲבָל
לְחַיִּיבָא, לֹא אִיִּיתִי לִיהַ יִתִּיר מִתְּלַת זְמַנִּין. וְאִי חֲזַר בְּתִיּוּבָתָא,
אַתְמַר בִּיהַ גְּלוּת מְכַפֶּרֶת עוֹן. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְכַל מְקוּם,
צְדִיקִים שׁוּב אֵינָן חוֹזְרִים לְעַפְרָם.

אַלָּא קָא רְמִיז, (וִיקְרָא יד) וְעַפְרָ אַחַר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית. (אִיּוֹב לד)
וְאָדָם עַל עַפְרָ יָשׁוּב. (קְהֵלֶת יב) וְיָשׁוּב הָעַפְרָ עַל הָאָרֶץ
כְּשֶׁהָיָה. בְּגִין דְּהוּא מְנוּנָע, וְלִית בִּיהַ אַלָּא אִשָּׁה רָעָה, יֵצֵר הָרַע,
דְּאַתְמַר בָּהּ אִשָּׁה רָעָה צָרַעַת לְבַעֲלָהּ. מֵאִי תְקַנְתִּיהַ. יְגַרְשָׁנָה
וְיִתְרַפָּא. דְּאִיהִי גְרַמַת (בְּרַאשִׁית א) וְיְגַרֵּשׁ אֶת הָאָדָם הָאָדָם, דָּא
נִשְׁמַתָּא. א"ת, בַּת זֹנוֹ דְּאָדָם. (מִשְׁלִי כז) כְּצַפּוֹר נֹדְדַת מִן קִנְיָה בֵּן
אִישׁ נֹדֵד מִמְּקוּמוֹ.

וּבְגִין דָּא, (תְּהִלִּים פד) גַּם צַפּוֹר מְצָאָה בֵּית, הִינּוּ יְבָמָה. וְדָרוֹר קָן
לָהּ, הִינּוּ גּוֹאֵל, אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחֶיהָ, בֵּן וּבַת. וּכְפָאָה אִיהוּ
מֵאֵן דְּעַבְד (לֹוֹן) קִינָא, (וִיקְרָא כה) וְגֵאֵל אֶת מִמְּכָר אָחִיו. דְּאִיהוּ
מְכוּר בְּעִבּוֹר דְּלֹא דִילִיהַ.

וּבְגִין דָּא אָמַר מֹשֶׁה, (דְּבָרִים א) וְיִתְעַבֵּר יְיָ בִּי לְמַעַנְכֶם. הֶכָא הוּא
סוּד הָעִבּוֹר. רַעֲיָא מְהִימָנָא, שְׂזִיב שְׁתֵּין רַבּוּא, כְּפָה זְמַנִּין
דְּאִתִּי בְּגִלְגּוּלָא, וּבְגִין דָּא זְכוּת כְּלָהּ תְּלִיָא קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
בִּיהַ. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבָּנָן, אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה בְּמַעְרִים שְׁשִׁים
רַבּוּא בְּכָרַם אַחַד. וְאַף עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן בְּמַלְיָן אַחֲרָנִין,
שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה.

דְּהָכִי אֲרַח דְּמֵאֲרֵי רִזִּין, אֲמַרִּין מְרַגְלִית לְתַלְמִידֵיהוֹן, וְלֹא
 אֲשַׁתְּמוּדְעוֹן בִּיהַ בְּרַמְיָא, אֲהַדְרַר לֹון הֵהוּא מְלָה בְּמֵלֵי
 שְׁחֹק, בְּגוּוֹנָא דֵההוּא דְאָמַר, דְּבִיּעָה אַחַת, אֲפִילַת שְׁתֵּין כְּרַכִּין.
 וְאַתָּא בִיּעָה וְנִפְלַת מִן עוֹפָא דֵהוּה פֶּרַח בְּאַוּרָא, וּמְחַתָּא אֲלִין
 שְׁתֵּין כְּרַכִּין, וּמֵאֲרֵי דְלִיעֲנוּתָא אָמְרוּ, דְלֹא אָמַר הוּא אֲלֹא דְבַר
 נָשׁ כְּתַב שְׁשִׁים כְּרַכִּין, וְאַתָּא בִיּעָה דְנִפְקַת מִן עוֹפָא וּמְחַקַת
 שְׁתֵּין כְּרַכִּין דְכַתִּיבָהּ. וְחַס וְשָׁלוֹם דְּמֵאֲרֵי אֲוֵרִיתָא אֲמַרִּין מְלִין
 דְּשְׁחֹק, וּדְבָרִים בְּטָלִים בְּאַוֵרִיתָא.

אֲלֹא הָא אֲוִקְמוּהָ, (דברים כב) אֲפֻרוּחִים, אֲלִין מֵאֲרֵי מְשָׁנָה. או
 בִיּעִים, אֲלִין מֵאֲרֵי מְקָרָא. וּכְגוּוֹנָא דְנִפְלַת מֵהוּא נְפּוּל,
 דְאִיהוּ בַר נְפִילֵי, נְפִילַת בִיּעָה דְאִיהוּ אֲתְרוּג שִׁיעוּרָא בְּכִבִּיעָה.
 וּבְגִינָה אֲתִמַּר (עמוס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סֶפֶת דְדוֹד הַנּוֹפְלֵת.
 וְנִפְלוּ עִמָּה (שיר השירים ו) שְׁשִׁים הִמָּה מְלָכוֹת, דְאִינוּן כְּרִיכִין בְּהַ,
 בְּגוֹן בִּיעַד כּוֹרְכִין אֶת שְׁמַע. וְאִינוּן לְקַבֵּל שְׁשִׁים מְסַכְתוֹת.
 וְעֵלְמוֹת אִין מְסַפֵּר, אֲלִין (תהלים מה) בְּתוֹלוֹת אֲחֲרֵיהָ רַעוּתֶיהָ,
 דְאִינוּן הֶלְכוֹת, דְלִית לֹון חוֹשְׁבִין.

וְהֵהוּא נִיפּוּל אִיהוּ בֶן יִ"ה אִיהוּ בְּתוֹךְ ג' תְּרַעִין דְּבִינָ"ה, דְהֵינּוּ
 יִ"ה חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר ו' אִיהוּ נִיפּוּל, דְנִפְלַת בְּתַר הֵהוּא
 דְאֲתִמַּר, (ישעיה יד) אִיךְ נִפְלַת מְשָׁמִים הִילַל בֶּן שָׁחַר וְאַקְרֵי נִיפּוּל,
 וְלֹא נִפְלַל, וְלֹא נוֹפֵל. בְּגִין דְּבִיהַ נִיפּוּל י"ו וְנִחִית בְּהוֹן לְגַבִּי ה'
 ה', דְאֲתִמַּר בְּהוֹן (רות א) וְתִלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶן. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים
 כב) שְׁלַח תִּשְׁלַח חֵד מִבֵּית רֵאשׁוֹן וְתִנְיָנָא מִבֵּית שְׁנִי, לְאַקְמָא
 לֹון. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (דף רט"ז ע"ב) (תהלים צו) י"שְׁמַחוּ ה"שְׁמִים ו"תִּגְלוּ

ה"אֲרִין.

תָּא חֲזִי, הָאֵי שְׁמֵשָׁא אֲתַגְלִיא בִּימְמָא, וְאַתְפְּסִיא בְּלִילִיא. וְנִהִיר

בְּשֵׁתִין רַבּוּא כְּכַבֵּיא. אוּף הָכִי רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּתַר דְּאֵתְכַנֵּישׁ
 מַעְלָמָא, נְהִיר בְּשֵׁתִין רַבּוּא נְשַׁמְתִּין דִּישְׂרָאֵל, אִי דָרָא בְּדָקָא
 יָאוּת. וְהֵאֵי אֵיהּוּ רָזָא דְגַלְגּוּלָא, דְּאָמַר עָלֶיהָ קַהֲלַת, (קַהֲלַת א) דוֹר
 הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא. וְאוּקְמוּהָ דְלִית דוֹר פְּחוּת מְשֻׁשִׁים רַבּוּא. וְהָאָרְץ
 לְעוֹלָם עוֹמְדַת, דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. הֵהִיא דְּאֵתְמַר בְּהָ, (ישעיה סו)
 וְהָאָרְץ הַדּוּם רַגְלִי, (בראשית כח) וְהָיָה זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרְץ.

וְעוֹד רָזָא אַחְרָא אוּקְמוּהָ רַבְּנֵן, הַדּוֹר שֶׁהוֹלֵךְ הוּא הַדּוֹר שֶׁבָּא,
 הֵלֶךְ חִגְר בָּא חִגְר, הֵלֶךְ סוּמָא בָּא סוּמָא. וְעוֹד אוּקְמוּהָ
 רַבְּנֵן, דְּעֵתִיד הָוָה מִשָּׁה לְקַבְּלָא אוֹרִייתָא בְּדָרָא דְמוֹפְנָא, אֶלָּא
 בְּגִין דְּהוּוּ רְשִׁיעֵינָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ו) בְּשָׁנִים הוּא
 בְּשָׁר. בְּשָׁנִים זֶה מִשְׁ"ה. וְאִמְאֵי קָרִי לִיהַ בְּשָׁנִים. אֶלָּא קַהֲלַת חִסְר
 ב' מִן בְּשָׁנִים לְכַסְפָּא מְלָה. אָמַר (קַהֲלַת ח) אָמַרְתִּי שָׁנִים זֶה הַבֵּל.
 וְאוּקְמוּהָ עַל יְתָרוֹ, לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ קִינִי, שְׁנַפְרָד מְקִינִי. קָם
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, עַל דָּא בְּתִיב, (בראשית ד) קְנִיתִי
 אִישׁ אֶת יְדוֹ"ד. דְּחֻזָּאת לִיהַ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, דְּעֵתִידִין בְּנוֹי לְמִיתַב
 בְּלִשְׁכַת הַגְּזִית.

וְאוּף הָכִי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פְּדָת, דְּהָוָה דְּחִיקָא לִיהַ שְׁעָתָא, דְּלָא
 הָוָה לִיהַ אֶלָּא קַב חֲרוּבִין מְעַרְב שַׁבַּת לְעַרְב שַׁבַּת, כְּמוֹ
 לְרַבִּי חֲנִינָא. אִמְאֵי הֵאֵי, בְּתַר דְּהוּוּ בַת קוֹל נְפֻקַת וְאוּמְרַת, כֹּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ אִינוּ גִיזוּן אֶלָּא בְּשִׁבִיל חֲנִינָא בְּנִי.

אֶלָּא אֵיהּוּ גָרִים קוֹדֶם, דְּחָרַב ק"ב מִן י', דְּאֵיהּוּ יב"ק. אוּף הָכִי
 לָא הָוָה לִיהַ אֶלָּא קַב חֲרוּבִין. דְּאֵת י' אֵיהּוּ יְחוּד, וּמְנִיָּה
 אֲתִיָּא גְבִיעוֹ לְאֵת ב', דְּאֵיהִי בְּרָכָה, וְאֵיהִי קֹדֶשׁ, וּמְנִיָּה אֲתִקְדֶּשׁ
 ק', דְּאֵיהִי קְדוּשִׁיָּה. וְרַבִּי פְּדָת גָּרִים לְמַהוּי חֲרוּבִין דִּילִיָּה ק"ב,
 דְּאֵינּוּן ק"דוּשָׁה בְּרָכָה, אוּף הָכִי לָא הָוָה לִיהַ אֶלָּא קַב חֲרוּבִין,

אוף הכי אייב בן יבמה הוה, ובגין דא אתענש, על מה דאירע
לו כבר.

ואינן דלא ידעי רזא דא, אמרי בני חיי ומזוני לאו בזכותא
תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא. והא חזינא
לאברהם דחזא במזליה, דלא הוה עתיד למהוי ליה ברא,
וקודשא בריך הוא אפיק ליה לברא, בדכתיב (בראשית טו) ויזעא
אותו החוצה ויאמר הפט וגו'. ואקמוה, דאמר ליה צא
מאצטגנינות שלך, והעלהו למעלה מהככבים, ואמר לו הפט נא
השמימה וספור הככבים. עד הכא מלין דרבנן, ועריך לפרשא
לון בדרך גסתר.

תא חזי, פל בריין דעלמא, קודם דאתייהיבת אורייתא
לישראל, הוו תליין במזלא, ואפילו בני חיי ומזוני. אבל
בתר דאתייהיבת אורייתא לישראל, אפיק לון מחיובא
דככביא ומזלי. ודא אוליפנא מאברהם. בגין דהוו עתידין בנוי
לקבלא ה' מאברהם, דאיהי חמשה חומשי תורה. דאתמר בה
(בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם.
אמר לאברהם, בגין האי ה' דאתוסף בשמד, השמים תחתך,
וכל ככביא ומזלי דנהירין בה'. ולא עוד, אלא דאתמר בה
(בראשית מז) ה"א לכם זרע, וזרעתם בה"א. (בראשית כא) פי ביצחק
יקרא לך זרע.

ובגין דא, פל המשתדל באורייתא, בטיל מניה חיובא דככביא
ומזלי. אי אוליף לה כדי לקיימא פקודהא. ואם לאו, פאלו
לא אשתדל בה, ולא בטיל מניה חיובא דככביא ומזלי. כל שפן
עמי הארץ דאינן אתמתלן לבעירן. דאוקמוה עלייהו (דברים כז)
ארור שוכב עם כל בהמה, דלא אתפטלון מנהון חיובא
דככביא ומזלי.

(תהלים קג) אָנוּשׁ כַּחֲצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יִצְיֵן, וְאִתְּמַר בֵּיהּ,
 (תהלים לו) גַּעַר הָיִיתִי גַם זָקְנָתִי. לְבַתֵּר (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי
 עַלְוָתִי. דְּאִילָנָא דְּאִתְקַצְיָצוּ עֲנַפֵּינָא עֲתִיקוֹן דִּילֵיהּ, וְצִמְחוּ
 כַּמְלָקְדָּמִין בְּשָׂרְשׁוּי, אֶהְדְּרוּ בְּעֵלְמָא כַּמְלָקְדָּמִין. מִיתוּ סְבִין,
 וְאִתְהֲדְרוּ לְהָאֵי עֵלְמָא עוֹלָמִין. וְהֵינּוּ רָזָא דְּמַתְּדֵשׁ קוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. דְּמַתִּין אֶלְפָּא בְּכָל
 יוֹמָא וּמַתְּחֵדְשִׁין אֶלְפָּא בְּכָל יוֹמָא.

(תהלים קד) וַיֵּן יִשְׁמַח לִבֵּב אָנוּשׁ, דָּא יֵינָא דְּאוּרֵיִתָּא. דְּהָכִי סָלִיק
 יֵין, כַּחוּשְׁבָּן סוּד. וּמָה יֵי"ן צָרִיד לְמַהוּי סָתִים וְחָתִים,
 דְּלֹא יִתְנַסֵּף לְעִבּוּדָה זָרָה. אוּף הָכִי צָרִיד לְמַהוּי סָתִים וְחָתִים
 סוּד דְּאוּרֵיִתָּא, וְכָל רָזִין דִּילָהּ, וְלֹא אִשְׁתַּקְיָין אֶלְא לִירָאוּ. וְלֹא
 לְמַנְנָא עֲבָדִין כַּמָּה פְּקוּדִין בֵּינָא, וּמְבָרְכִין בֵּיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא
 הוּא, וַיֵּן אֵית לֵיהּ תְּרֵי גְוֹנִין, חִוּר וְסוּמְקָא, דֵּינָא וְרַחֲמֵי, וְהֵינּוּ
 ב' תּוּסְפֵת בֵּינָא. כְּגוּוּנָא דְּשׁוֹשְׁנָה חִוּרָא וְסוּמְקָא. חִוּר מְסַטְרָא
 דֵּימִינָא, סוּמְקָא מְסַטְרָא דְּשְׂמָאֲלָא.

וּמֵאֵי לִבֵּב אָנוּשׁ, לֵב הָוָה לֵיהּ לְמִימַר. אֶלְא אֵית לֵב מְסוּר לִלְב.
 וְאֵינּוּן ל"ב אֱלֹהִים דְּעוּבְרָא דְּבְרָאשִׁית, ב' מִן בְּרָאשִׁית, ל'
 מִן לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, אֵיהּ ל"ב תְּנִינָא. דָּא ל"ב ל"ב (ס"א אֵינּוּן)
 שְׁנַיִם סְלָקָא דְּעֵתָא, חֶסֶר תְּמַנְנָא לְע"ב, דְּאֵיהּ וּיְכַלּוּ. אֵינּוּן
 שְׁבַעָה יְמֵי בְּרָאשִׁית. תְּמַנְנָא מֵאֵי הִיא. ז' יְמֵי בְּרָאשִׁית, עִם
 (בראשית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. זֶה ע"ב, כַּחוּשְׁבָּן בֵּינָא.

מֵאֵי לְהַצְהִיל פְּנִים מְשָׁמֵן. אֵינּוּן י"ב פְּנִים, ד' דְּאֲרִיָּה, ד' דְּשׁוּר,
 ד' דְּנֶשֶׁר, (דף ר"ז ע"א) דְּאֵינּוּן מִיכָאֵל אֲרִיָּה, אַרְבַּע אֲנַפֵּין
 דִּילֵיהּ יְהוּ"ה. אַרְבַּע אֲנַפֵּין דְּשׁוּר, וְאֵיהּ גְּבַרְיָאֵל, וְאֵינּוּן יְהוּ"ה.
 ד' אֲנַפֵּין דְּנֶשֶׁר, וְאֵיהּ גּוּרְיָאֵל, וְאֵינּוּן יְהוּ"ה. וְאֵינּוּן מְמַנָּן, תַּחֲתוֹת

חֶסֶד פִּחְ"ד אִמְ"ת, דְּרַגִּין דְּתַלְתָּת אֲבָהֵן. וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, הָאֲבוֹת
 הֵן הַמְּרַבְּבָה. וְסִלְקִין (ס"א נְקוּדִין) נְהוּרִין לְחֶשְׁבֵּן יב"ק. וְאֵינּוֹן
 מִלְּךְ מִלְּךְ יִמְלוּךְ, יְהוָה אֱהִי"ה אֲדֹנָי. סֶךְ הַבַּל יב"ק (רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי
 יוֹסִי שְׁבַע"ב שִׁיר כְּאֵן).

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא יְתִיב וְלַעֲי בְּפִרְשֵׁתָא דָּא, אַתָּא לְקַמִּיהָ רַבִּי
 אֶלְעָזָר בְּרִיה, אָמַר לִיה, נָדָב וְאֵבִיהוּא מֵאֵי עֲבִידְתִּיהוּ
 בְּפִנְחָס. אֵי לָא הוּא פְּנִיחָס בְּעֶלְמָא כַּד מִיתוּ, וּבִתְרָא אַתָּא לְעֶלְמָא
 וְאִשְׁלִים דּוּכְתִּיהוּ שְׁפִיר. אֲבָל פְּנִיחָס בְּעֶלְמָא הוּא, (ס"א וּסְגֹן קָאֵי)
 וְנִשְׁמַתִּיהָ בֵּיה בְּקִיּוּמָא קָאֵי.

אָמַר לִיה בְּרִי, רְזָא עֲלָאָה הָכָא, וְהָכִי הוּא. דְּבִשְׁעֵתָא דְּאִסְתְּלִקוּ
 מִן עֶלְמָא, לָא הוּוּ מִתְטַמְרָן תְּחוּת גְּדַפֵּי טַנְרָא קְדִישָׁא. מֵאֵי
 טַעְמָא. בְּגִין דְּכְתִיב, (בְּמַדְבַּר ג) וּבְנִים לֹא הָיוּ לָהֶם, דְּאִזְעִירוּ
 דִּיּוֹקְנָא דְּמִלְּפָא, דְּהָא אֵינּוֹן לָא אֶתְחַזֵּן לְשִׁמְשָׁא בְּכַהוּנָה רַבָּה.
 בְּשַׁעֲתָא דְּקִנֵּי פְּנִיחָס עַל בְּרִית קְדִישָׁא, וְעָאֵל בְּגוּ פְּמָה אוּכְלוּסִין,
 וְסִלִּיק לוֹן, לְגַיִּפִּין עַל רוּמְחָא, לְעֵינֵיהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל.

כַּד חָמָא שְׁבַטָא דְּשְׁמַעוֹן בְּכַמָּה אֲכְלוּסִין דְּאֵתוּ לְגַבִּיה, פְּרָחָא
 נִשְׁמַתִּיהָ מִנִּיה, וְתֵרִין נִשְׁמַתִּין דְּהוּוּ עֲרִטִירָאִין בְּלָא דּוּכְתָא,
 אֶתְקִרִיבוּ בָהּ, וְאֶתְכְּלִילוּ בְּחָדָא, וְאֶתְהַדְרַת נִשְׁמַתִּיהָ, כְּלִילָא
 רוּחָא, דְּאֶתְכְּלִיל בְּתֵרִין רוּחִין, וְאֶתְתְּקַפוּ בֵּיה, כְּדִין רוּחַ
 דּוּכְתִּיהוּ, לְמִיּהוּי כְּהֵנָּא (רַבָּא) מַה דְּלָא (אֶתְחַזֵּי) מִן קְדָמַת דְּנָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (אִיּוֹב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נְקִי אֲבָד, דְּלָא אֶתְאָבִיד
 בְּהֵהִיא שַׁעֲתָא, וְלָא אָבִיד רוּחִיהָ כַּד פְּרָחָה מִנִּיה. וְאִיפָּה
 יִשְׂרָיִם נִכְחָדוּ. אֵלִין בְּנֵי אֶהֱרֹן, דְּאֶתְהַדְרוּ לְעֶלְמָא, מַה דְּאָבִיד
 בְּחִיּהוֹן. וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה בְּפִנְחָס בֶּן בֶּן, תֵּרִי וּמִנִּי. פְּנִיחָס בֶּן
 אֶלְעָזָר בֶּן.

מֵה כְּתִיב לְעִילָא מְפֻרְשָׁתָא דָּא. (במדבר כה) וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה קח
 אֶת כָּל רְאֵשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיי נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ. וְכִי עַל
 דְּקַטְלִין בְּלִילְיָא, אוֹ עַל דְּקַטְלִין בְּיוֹמָא דְּעֵיבָא, כְּתִיב
 נֶגֶד הַשָּׁמַשׁ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, דִּתְהֵא מִיתְּתֵהוּן בְּאַתְנַלְיָא, כְּמָה
 דְּחָבוּ בְּאַתְנַלְיָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לָאוּ בְּגִין כִּדְ אַתְמַר. אֵלָא מִהֲכָא אוֹלִיפְנָא,
 בְּדַרְנָא דְּחָב כִּר נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, לְהֵהוּא אַתְר
 אַעֲטְרִיד לְמַעַבְד תְּקֻנָּתָא לְנַפְשֵׁיהּ. אֵינּוּן חָבוּ בְּבִרִית קְדִישָׁא
 דְּאִקְרִי שְׁמַשׁ. בְּגִין כִּדְ דִּינָא וְתִקּוּנָא דִּילְהוּן אִיהוּ כְּנֶגֶד הַשָּׁמַשׁ,
 וְלָאוּ בְּאַתְר אַתְרָא. מִכָּאן דָּלָא אַעֲטְרִיד כִּר נָשׁ לְתִקּוּנָא נַפְשֵׁיהּ,
 אֵלָא בְּהֵהוּא אַתְר דְּחָב לְגַבִּיהּ וּמֵאן דָּלָא יַעֲבִיד חָכִי, לִית לֵיהּ
 תְּקֻנָּא לְעֵלְמִין כִּדְ קָא יָאוּת.

רַבִּי חֲזִיָּא פְּתַח, (תהלים קד) יִשְׁבְּעוּ עֵצִי יי אֲרֻזֵי לְבַנּוֹן אֲשֶׁר נָטַע,
 מֵה כְּתִיב לְעִילָא, וַיִּזֵּן יִשְׁמַח לִבִּב אֲנּוּשׁ וְגו'. וְכִי מֵאִי הָאִי
 לְהָאִי. אֵלָא חָכִי אוֹלִיפְנָא, דְּכְתִיב, (תהלים קד) (בראשית י"ח ע"ב)
 מַעֲמִית חֲצִיר לְבַהֲמָה וְגו'. וְכִי שְׁבַחָא דְּבַהֲמָה דָּאִית לָהּ חֲצִיר
 אַתָּא דְּוֹד לְמִימַר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא. אֵלָא מַעֲמִית חֲצִיר, אֵלִין אֵינּוּן
 שְׁתֵּין אֵלֶף רַבּוּא דְּמִלְּאֲכִין, שְׁלִיחֻן, דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא תְּנַנְיָא
 דְּבִרְאשִׁית, וְכִלְהוּ אֲשָׁא מְלַחְטָא. אֵלִין אֵינּוּן חֲצִיר. אִמַּאי חֲצִיר.
 בְּגִין דְּעַמְחִין כְּחֲצִיר דָּא בְּעֵלְמָא, דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אַתְקַצִּירוּ
 הַשָּׂתָא, וְלָבַתַּר צַמְחִין וּמְהַדְרִין כְּמִלְּקַדְמִין.

וְעַל דָּא כְּתִיב מַעֲמִית חֲצִיר לְבַהֲמָה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (משלי יב)
 יוֹדַע צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתוֹ, וְתִנְיָנוּ, אֵלֶף טוֹרִין סְלָקִין לָהּ בְּכָל
 יוֹמָא וְיוֹמָא. וְכָל טוֹרָא וְטוֹרָא שְׁתֵּין רַבּוּא הוּי, וְהִיא אֲכָלָה.
 וְעֵשֶׁב לְעִבּוּדַת הָאָדָם, אֵלִין אֵינּוּן נִשְׁמַתְהוּן דְּעַדִּיקָיָא, דִּתְהֵוּא

אָדָם דְּרָכִיב וְשָׁלִיט עַל בְּהֶמָּה דָּא אָכִיל, וְאָעִיל לֹון בְּגִוּוּיָהּ, וּבְזִכּוּתֵהוּן אַתְּוֹן כָּל עֲלָמָא מֵהֵוּא אָדָם, דְּכְתִיב בִּיה, (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב הָאָדָם, הֵוּא דְאִשְׁתַּמּוּדַע, בְּגִין לְהוֹצִיא לְחֵם מִן הָאָרֶץ, לְאַפְקָא מְזוּנָא לְעֲלָמָא מִן הָאָרֶץ קְדִישָׁא.

וַיִּין, דָּא חֲמָרָא עֲתִיקָא דְנִגִיד מְלַעֲלָא. יִשְׁמַח לְבַב אָנוּשׁ, אָנוּשׁ: דָּא רָזָא דְהֵוּא גַעַר, (דף ר"ז ע"ב) דְסָלִיק לְסִיבּוּ, וְאַתְהֵדֵר כְּמִלְקָדְמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קג) אָנוּשׁ כְּחָצִיר יָמִיו.

לְהַצְהִיל פְּנִים: אֵלִין אֵינּוֹן פְּנִים, דְאֶקְרוּן אֲנָפִי רַבְרָבִי, וְאֲנָפִי זֹוּטָרִי. מְשָׁמֵן: מְנַגִידוּ דְעֲלָמָא דְאַתִּי, מְשַׁח וּרְבּוּ קְדִישָׁא עֲלָאָה. וְלָחֵם לְבַב אָנוּשׁ יִסְעֵד, הֵוּא לָחֵם דְאִזִּילוּ שְׁחָקִים, וְטַחְנָן מְנָא לְמִיכָלָא דְעַדִּיקָיָא סְתָמָא, וּמִתְמָן אַתְנַגִיד לְכַמְהָ חִיילִין, דְאֶקְרוּן לְבַב אָנוּשׁ. וְכֹלָא אַתָּא מְנַגִידוּ עֲלָאָה.

יִשְׁבְּעוּ עַצֵי יְיָ, אֵלִין אֵינּוֹן אֵילָגִין עֲלָאִין פְּנִימָאִין. אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, דְהֵא אַתְעַקְרוּ וְנָטַע לֹון קוּדְשָׁא בְרִיד הוּא. מֵאִי בֵין עַצֵי יְיָ, לְאַרְזֵי לְבָנוֹן. עַצֵי יְיָ, אֵלִין עֵץ הַחַיִים, וְעֵץ הַדַּעַת וְטוֹב וְרַע. אַרְזֵי לְבָנוֹן, אֵלִין חֲמִשִּׁין תַרְעִין, דְאֶקְרוּן חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה.

אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר שָׁם עֲפָרִים יִקְנְנוּ, בְּטוּלִיהוּן, (רצ"ו) מְקַנְנִין נִשְׁמַתְהוּן דְעַדִּיקָיָא, וְכֹל חִיילִין קְדִישִׁין אַתְּוֹנוּ מִתְמָן. חֲסִידָהּ, בְּרַתִּיהָ דְאַבְרָהָם אַבִּינוּ, דְאֶקְרִי חֲסִידָהּ, וְעַבִיד חֲסִידָהּ עִם כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, בְּגִין כְּדֵי אֶקְרִי (שמות צ"ה ע"ב) חֲסִידָהּ. בְּרוּשִׁים בֵּיתָהּ. בֵּין דְרוּעֵי עֲלָמָא יִתְבָּא. (ע"כ רעיא מֵהִימְנָא)

רַבִּי אָבָא וְרַבִּי יוֹסִי, קָמוּ
 לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא
 בְּפִלְגוֹת לִילְיָא, עַד דִּהּוּ
 יתְבִי וְלַעָאן בְּאוּרֵייתָא.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא דְאָמַר
 רַבִּי חֵיִיא אָנוּשׁ פְּחָצִיר יָמִיו
 שְׁפִיר קָאמַר. אָבֵל בְּמַאי
 אוֹקִימָנָא סוּפִיָּה דְקָרָא, כִּי
 רוּחַ עֲבָרָה בּוּ וְאִינְנוּ וְלֹא
 יִכְיָרְנוּ עוֹד מְקוּמוּ. אָמַר לִיה
 הָכִי הוּא וְדַאי, אָנוּשׁ פְּחָצִיר
 יָמִיו כְּמָה דְאָמַר, כְּצִיץ
 הַשָּׁדָה הַהוּא שָׁדָה
 דְאֶשְׁתְּמוּדַע. כֵּן יִצִּיץ
 דְאֶתְחַדָּשׁ וְאֶתְהַדָּר
 כְּמִלְקָדְמִין. (הַכִּי יִצִּיץ וְסָלִיק, מַאי

טעמא בגין)

כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוּ וְאִינְנוּ, דָּא
 הוּא רוּחָא עֲלָאָה טְמִירָא
 קְדִישָׁא גְּנִיזָא מְכֻלָּא,
 דְכֻלְּלִיל לִיה בְּגִיָּיה. וְכֻדִּין

רַעִיא מְהִימְנָא
 וּבְחִבּוּרָא קְדָמָאָה אָמַר
 רַעִיא מְהִימְנָא
 בּוֹעִינָא קְדִישָׁא, שְׁפִיר אָמְרוּ
 רַבִּי אָבָא וְרַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי
 יוֹסִי, אָבֵל (תהלים קג) כִּי רוּחַ
 עֲבָרָה בּוּ וְאִינְנוּ, הָכִא צָרִיךְ
 לְמַפְתַּח מַלְיָן, מַאי עֲבָרָה
 בּוּ. דָּא עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה.
 חַד מְאִינוּן מְלֻאכִין רַעִים.
 דְבַגִּין דְלֹא יֶשְׁתְּמוּדַעוּ בֵּיה
 אִינוּן מְאִירֵי חוּבִין,
 צָרִיךְ לְמַעְבַּד לִיה שְׁנוּי
 מְקוּם, וְשְׁנוּי הַשֵּׁם, וְשְׁנוּי
 מַעֲשֵׂה. כְּגוּוּנָא דְאֶבְרָהִם,
 דְאֶתְמַר בֵּיה (בראשית יב) לֵךְ
 לֵךְ מֵאֶרְצְךָ וּמִמּוֹלְדֹתֶךָ, הֲרִי
 שְׁנוּי מְקוּם. (בראשית יז) וְלֹא
 יִקְרָא עוֹד שְׁמֶךָ אֲבָרָם, וְהָיָה
 שְׁמֶךָ אֲבָרָהִם, הֲרִי שְׁנוּי
 הַשֵּׁם. שְׁנוּי מַעֲשֵׂה דְאֶשְׁתַּנִּי
 מְעוּבָדִין בִּישִׁין דְעַבְד
 בְּקַדְמִיתָא, לְעוּבָדִין טְבִין.
 אִיהוּ מְתָלָא. לְרוּחַ דְהַהוּא
 דְמִית בְּלֹא בְּגִין. כְּגוּוּנָא דָּא

עֶבֶד קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאָדָם, כִּד תְּרִיךְ לִיה
 מִהֵוּא עֲלָמָא, וְאִיִּתִי לִיה
 לְהֵא עֲלָמָא. וְהֵא אֶתְמַר
 לְעֵיל.

(איוב יד) מְשֻׁנָּה פְּנִי
 וּתְשַׁלְּחֵהוּ, וּבְגִין דָּא
 כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוּ, חַד מְאִינּוֹן
 מְלֵאכִין רְעִים, כִּד תְּזִי לִיה
 מְשֻׁנָּה, בְּזִמְנָא דְאֶעְרַע (ס"א
 ביה) עֲמִיָּה, שְׂאֵלִין לִיה שְׂאֵר
 מְשַׁחִיתִין עֲלֵיהּ, דָּא הוּא
 מְאִירי חוּבְךָ. אִיהוּ עָנִי לִוְן
 וְאֶמַר, וְאִינְנוּ.

כִּד אֶתְתְּרִךְ מֵאֶתְרִיָּה,
 וְאֶתְנַטֵּעַ בְּאֶתְרַךְ
 אַחֲרָא, אֶתְמַר בִּיה וְלֵא
 יִפְיֶרְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ. בְּגִין
 (ויקרא יד) דְּעֶפֶר אַחֲרַיְקָח וְשַׁח
 אֶת הַבַּיִת. וְדָא אִיהוּ רְזָא,
 וְנִתְזַן אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנֵי
 וְאֶת עֲצָיו, אִינּוֹן גְּרָמִין
 וְגִידִין וּבִשְׂרָא דְדֵהוּ תִזַר
 עֶפְרָא. מַה פְּתִיב בִּיה (ישעיה
 סה) וְנַחֲשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ. בְּגִין

וְאִינְנוּ. וְדָא הוּא רְזָא
 דְחִנּוּף, דְכְּתִיב בִּיה (בראשית ה)
 וְאִינְנוּ כִּי לָקַח אֹתוֹ
 אֱלֹהִים, דָּא אֱלֹהִים עֲלָאָה.
 רוּחַ עֲלָאָה, רוּחַ גְּבִיזָא
 טְמִירָא. וְלֵא יִפְיֶרְנוּ עוֹד
 מְקוֹמוֹ. דְהֵא אֶתְפְּלִיל רוּחָא
 זְעִירָא, בְּרוּחָא עֲלָאָה. מַה
 כְּתִיב בְּתִרְיָה, וְחֶסֶד יי
 מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם וְעָאֵל לִיה
 כְּהֵנָּא רַבָּא לְגוֹ קֹדֶשׁ
 קֹדְשִׁים. וְנָטִיל לִיה, וְאוּלִיד
 לִיה כְּמִלְקֹדְמִין, וְאֶתְחַדֵּשׁ
 כְּנֶשֶׁר עוֹלָמִין. וְאֶתְהַדַּר
 אִיהוּ בַּעַר.

עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי, חָמוֹ חַד
 טוּלָא דְקִימָא עֲלֵיהּוּ,
 אֲזָלָא וְאֶתִיא, אֲזָלָא
 וְאֶתִיא, בְּגוֹ בֵּיתָא. תְּוֹוְהוּ.
 אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹסִי בְּנִי,
 אִימָא לָךְ מַה דְּהוּוּ לִי עִם

דְּהוּה מְנוּנָע. וּלְבַתֵּר וְעָפֵר
אֲחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבַּיִת,
וּבְנֵי לֵיה גְּרָמִין וְגִידִין.
וְאֶת־חֲדָשׁ, כְּבֵית יִשְׁנָה
דְּעֵבְרִין לֵיה חֲדָשָׁה. וְדַאי
אִיהוּ דְּאֶת־חֲדָשׁ.

וּמַאי דְּאָמַר וְלֹא יִפְיֶרְנוּ עוֹד
מְקוּמוֹ. עַל רוּחַ,
דְּאֶת־כְּלִיל רוּחָא זְעִירָא,
כְּרוּחָא עֲלָאָה. הַאי אִיהוּ
מְתָלָא, לְאִילָן דְּלֹא עָבִיד
אִיבִין, נְטֻלִין עֲנָפִין דִּילֵיה,
וּמִרְכִּיבִין לֵיה בְּעֲנַפָּא
דְּאִילָנָא אַחְרָא עֲלָאָה, (דא
בְּדֹא) דְּעָבִיד פִּירִין, וְאֶת־כְּלִיל
דְּא בְּדֹא, וְעָבִיד פִּירִין.
כְּהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר בֵּיה,
וְלֹא יִפְיֶרְנוּ עוֹד מְקוּמוֹ.

אוּף הָכִי פֵר נָשׁ דִּיתִיב
כְּקֶרְתָּא דִּיתְבִּין כְּה
אַנְשֵׁין בִּישׁוּן, וְלֹא יָכִיל
לְקַיָּמָא פְּקוּדֵין דְּאוּרֵייתָא,
וְלֹא אֲעֲלַח בְּאוּרֵייתָא, עָבִיד
שְׁנוּי מְקוּם, וְאֶתְעַקֵּר מִתַּמָּן,
וְאֲשַׁתְּרֵשׁ בְּאַתֵּר דְּדִירִין

בוֹצִינָא קְדִישָׁא. יוֹמָא חַד
הוּיָן אֲזִילָן בְּבִקְעָתָא
דְּאוּנוּ, וְהוּיָן לְעָאן
בְּאוּרֵייתָא, כָּל הַהוּא (דף ר"ח)
יוֹמָא, (א"ט) וּמַגּוּ תוּקְפָא
דְּשִׁמְשָׁא אוּתְבָנִין גְּבִי חַד
טִינָרָא, בְּגוּ נוּקְבָא חֲדָא.
אַמִּינָא לֵיה, מַאי הַאי,
דְּבְכָל שְׁעָתָא
דְּחִיבִין אֲסַגִּיאוּ בְּעֲלָמָא,
וְדִנָּא שְׁרִיָּא בְּעֲלָמָא,
זְכָאִין דְּבַהוֹן לְקָאן עֲלֵיהוּ.
דְּהָכִי תַנִּינָן, בְּחוּבָא דְּדָרָא,
קְדִישֵׁיָא וְצְדִיקֵיָא יִתְפָּסוּן.
אַמִּאי, אִי בְּגִין דְּאִינוּן דְּלֹא
מוֹכִיחִין לְעֲלָמָא עַל
עוּבְדֵיהוּ, כְּמָה אִינוּן
דְּמוֹכִיחִין, וְלֹא מְקַבְּלֵי
מִנֵּיהוּ, וְצְדִיקֵיָא אֶתְכַפִּיין
קִמֵּייהוּ. וְאִי בְּגִין דְּלֹא הוּי
מֵאן דְּיִגִּין עַל עֲלָמָא, לֹא

בִּיהַ גּוֹבְרִין טָבִין, מְאִרִי
 תּוֹרָה, מְאִרִי פְּקוּדִין,
 דְּאוֹרֵייתָא אֶקְרִי עֵץ. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים
 הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ. וְכֵן נֶשֶׁ
 הוּא עֵץ, דְּכְּתִיב, (דברים כ) כִּי
 הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה. וּפְקוּדִין
 דְּבַהּ, דְּמֵיִן לְאִיבָא, וּמַה
 כְּתִיב בִּיהַ, (דברים כ) רַק עֵץ
 אֲשֶׁר תִּדְעַ כִּי לֹא עֵץ מֵאֵכֶל
 הוּא אוֹתוֹ תִּשְׁחִית וְכָרְתָּ.
 אוֹתוֹ תִּשְׁחִית מֵעֲלָמָא דִּין,
 וְכָרְתָּ מֵעֲלָמָא דְּאֵתִי. וּבְגִין
 דָּא צְרִיךְ לְאֶעְקָרָא (לִיהַ מִהֵוּא)
 מִהֵוּא אֲתֵר, וְיִתְנַטַּע בְּאֲתֵר
 אַחֲרָא בֵּין צַדִּיקָיָא.
 מַה בַּר נֶשֶׁ בְּלֹא בְּנִין,
 אֲתֵקְרִי עֶקֶר, וְאֲתֵתִיהַ
 עֶקֶרָה. אוּף הָכִי אוֹרֵייתָא
 בְּלֹא פְּקוּדִין, אֲתֵקְרִיאַת
 עֶקֶרָה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהַ,
 לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵיקֶר
 אֶלָּא הַמַּעֲשֵׂה. אֲתוֹ חֲבַרְיָא
 וְאֲשֶׁתְּטָחוּ קַמִּיהַ, וְאָמְרוּ
 וְדָאִי כְּעַן אוֹלִיפְנָא חֲדוּשָׁא,

יְהוֹן מֵתִין, וְלֹא יִתְּפֹסוֹן
 בְּחוּבֵיהוּ, דְּהָא חֲדוּוה אִיהוּ
 לְצַדִּיקָיָא בְּאִבוּדָא דְּלֵהוֹן.
 אָמַר לִיהַ, בְּחוּבַה דְּדָרָא
 וְדָאִי מִתְּפֹסִין
 צַדִּיקָיָא, וְהָא אוּקְיִמְנָא הַנִּי
 מִלִּי. אָבֵל בְּשַׁעֲתָא
 דִּיתְּפֹסוֹן צַדִּיקָיָא בְּמַרְעִין,
 אוּ בְּמַכְתְּשִׁין, בְּגִין לְכַפְּרָא
 עַל עֲלָמָא הוּי, כְּדִין
 יִתְּכַפְּרוּן כָּל חוּבֵי דָרָא,
 מִנְּלָן. מִכָּל שְׁיִיפִי גּוּפָא,
 בְּשַׁעֲתָא דְּכָל שְׁיִיפִין
 בְּעָאקוּ, וּמַרְעַ סִּגִּי שְׁרִיָּא
 עַלִּייהוּ, שְׁיִיפָא חֲדָא
 אֲצַטְרִיךְ לְאֶלְקָאָה, בְּגִין
 דִּיתְּסוֹן כְּלָהוּ, וּמִנּוּ. דְּרוּעָא.
 דְּרוּעָא אֶלְקִי וְאֶפִּיקוּ מִינֵיהַ
 דְּמָא, כְּדִין הָא אִסּוּוֹתָא לְכָל
 שְׁיִיפִי גּוּפָא.
 אוּף הָכִי בְּנֵי עֲלָמָא אִינוּן

אֵיךְ אֶתְכַלִּיל רוּחַ בְּרוּחַ,
כַּמֵּאן דְּחַוֵּי מְלָה בְּעֵינָא
וְאֶתְבְּרִיר לֵיהּ. בְּקַדְמִיתָא
הָוָה לֹן קַבְלָהּ, וּכְעַן בְּרִירוּ
דְּמְלָה.

וְתוּ אֶתְמַר בְּחַבּוּרָא
קַדְמָאָה, דְּהָא נִיחָא
לֵיהּ לְסֵטְרָא אַחְרָא
לְשִׁלְטָאָה עַל זַכָּאָה, יִתִּיר
מִכְּלָא, וְלֹא חֵיִשׁ כְּדִין לְכָל
עֲלֵמָא. אַדְהֵכִי, הָא טוּלָא
אֶזְדַּמֵּן לְגַבֵּייהוּ, וְאָמַר לֵיהּ
מְנַלְן. מֵאֵיב. דְּחֵזָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דְדָרָא הוּוּ
מְחַוֵּיבִין בְּלֵייהּ, וְאֶתָּא שְׁטַן
לְקַטְרָנָא, אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, (אֵיב א) הַשְׁמַתָּ
לְבַךְ אֶל עַבְדֵי אֵיב כִּי אֵין
כְּמוֹהוּ בְּכָל הָאָרֶץ,
לֹא שְׁתַּזְבָּא בֵּיהּ דְרָא. וְאֵיהוּ
מִתְלָא לְרַעֲיָא דְאֶתָּא זֵאב
לְמִטְרָף עֲאֲנִיָּה, וְלְמִיבַד
לֵיהּ. מַה עֶבֶד הָהוּא רַעֲיָא
דְּהָוָה חֲפִימָא, יְהִיב לֵיהּ
אֲמָרָא תְּקִיפָא וְשִׁמְנָה

שְׁיִיפִין דָּא עִם דָּא. בְּשַׁעְתָּא
דְּבַעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמִיָּהֵב אֲסוּוֹתָא לְעֵלְמָא,
אֲלֵקִי לְחַד צְדִיקָא בִּינֵייהוּ,
בְּמַרְעִין וּבְמַכְתָּשִׁין, וּבְגִיבֵיהּ
יְהִיב אֲסוּוֹתָא לְכָלָא. מְנַלְן.
דְּכְתִיב, (ישעיה נג) וְהוּא מְחוֹלָל
מִפְּשָׁעֵינוּ מְדוּכָא מְעוֹנוֹתֵינוּ
וְגו'. וּבְחַבּוּרָתוּ גְרָפָא לָנוּ.
וּבְחַבּוּרָתוּ, אֲקוּוֹתָא דְדָמָא,
כַּמֵּאן דְּאֲקִיז דְרוּעָא,
וּבְהָהוּא חַבּוּרָא גְרָפָא לָנוּ,
אֲסוּוֹתָא הוּא לָנָא לְכָל
שְׁיִיפִין דְּגוּפָא.

וְלְעוֹלָם לֹא אֲלֵקִי צְדִיקָא,
אֲלָא לְמִיָּהֵב
אֲסוּוֹתָא לְדָרָא, וּלְכַפְרָא
עֲלֵייהוּ. (וְרָזָא דָּא צְדִיק וְרַע לוֹ) דְּהָא
נִיחָא לְסֵטְרָא אַחְרָא דְדִינָא
שְׁלֵטָא (לְשִׁלְטָאָה) עַל זַכָּאָה
יִתִּיר מִכְּלָא, דְּלֹא חֵיִשׁ כְּדִין

וּרְבִרְבָּא מְכַלְהוּ, הַהוּא דְהוּא
 מִתְנַהֲגִין אֲבִתְרִיהּ בְּלַהּוּ.
 וּבְרַעוּ לְשִׁלְטָאָה עַל הַהוּא
 אֲמַרָא טָבָא, שְׂכַח (נ"א שְׂבַק)
 לְכַלְהוּ. מַה עָבַד הַהוּא
 רַעִיא, בְּשַׁעֲתָא דְהוּא זָאב
 אֲשֶׁתְּדַל בְּהַהוּא אֲמַרָא,
 בְּרַח רַעִיא עִם עָאנָא וְשׁוּי
 לִזְוֵן בְּאַתְרֵיהוֹן. וּלְבַתֵּר תָּב
 לְאֲמַרָא, וְשׁוּיב לִיהּ מִזָּאב.
 הֲכִי עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עִם דְרָא, יְהִיב קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְעַדִּיק, בְּרַשׁוּ
 מְקַטְרָנָא, לְשׁוּבָא לְדְרָא
 בְּגִינֵיהּ. וְאִם הוּא תַקִּיף
 בְּיַעֲקֹב, אֲתַמַּר בֵּיהּ (בְּרַאשִׁית
 ל"ב) וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ, כָּל שְׂפָן
 וְכָל שְׂפָן דְנִנְעַח לִיהּ, עַד
 דְאֲמַר שְׁלַחֲנִי. אָמַר טוּלָא
 טוּלָא, הֲכִי הוּא, וְכַפָּא
 חוּלְקִיָּה דְהַהוּא צַדִּיק,
 דְאִיהוּ תַקִּיף לְמַסְבַּל
 יִיסוּרִין, כָּל שְׂפָן מֵאֵן דְנִנְעַח
 בְּהוֹן לְמַקְטְרָנָא דִילִיָּה.
 דְאִיהוּ שׁוּלְטָנוּתִיָּה עַל כָּל
 דְרָא, וְאֲתַחֲשִׁיב לִיהּ בְּאִילוּ

לְכָל עֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁגַּח
 בְּהוּ, מִחֲדוּה דְשִׁלִּיט עֲלֵיהּ.
 וְהַהוּא זְכָאָה זְכִי לְשׁוּלְטָנָא
 עֲלָאָה, בְּהֵאִי עֲלָמָא,
 וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי. צַדִּיק (דף ר"ח
 ע"ב) וְטוֹב לוֹ, דְלֹא חִישׁ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַפָּרָא
 עַל עֲלָמָא.
 אֲמִינָא לִיָּהּ, אֱלוּ לֹא הוּוּ
 בְּחַד זְמָנָא, יָאוּת.
 אֲבַל אִית צַדִּיק הֲכָא, וְאִית
 צַדִּיק הֲכָא, לְדָא אִית מְרַעִין
 וּמְכַתְּשִׁין, וּלְדָא אִית כָּל
 טִיבוּ דְעֲלָמָא. אָמַר לִי, בְּחַד
 מְנִיָּיהוּ אוּ תַרִּין סַגִּי, דְלֹא
 בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאֶלְקָאָה כְּלָא, (ס"א כָּל דְמַה)
 כְּמַה דְלֹא אֲצַטְרִיךְ אֶלָּא
 דְרוּעָא חֲדָא, לְאֶלְקָאָה
 וְלֶאֱקֻזָּאָה לְמִיָּהֵב אִסּוּוּתָא
 לְכָל שְׁיִפִּין. אוּף הֲכָא, בְּחַד
 צַדִּיקָא סַגִּי.

הוא שׁוֹיב לֹן, וְקוֹדֶשׁא
 בְּרִידָה הוּא עֶבֶד לֵיהּ רַעֲיָא
 עֲלֵיהּוּ בְּאַתְרֵיהּ, וּבְגִין דָּא
 זָכָה רַעֲיָא מְהִימְנָא. לְמַהוּ
 רוּעָה עַל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עוֹד
 אֵלָא דְהִכִּי אֲשֻׁלִּיט לֵיהּ
 עֲלֵיהּוּ בְּעֵלְמָא דְאֵתִי. בְּגִין
 דְּשׁוֹיב לֹן דְּלֹא אֲתַאבְּדוּ
 מִתְּמִן, דְּאֵנְהִיג לֹן
 בְּאַוּרֵיִתָּא וּבְעוֹבְדֵין טְבִין.
 אֲדִהִכִּי הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא,
 אָמַר לֹן, וְאֵמַאי
 לָקִי דְרוּעָא יְמִינָא. דְּאוּרַח
 כָּל מְאִרֵי אֲסוּתָא דְּאַקִּיזִין
 בְּקַדְמִיתָא דְּרוּעָא יְמִינָא,
 וְהָא דְרוּעָא שְׂמַאלָא אִיהוּ
 קְרִיב לְלֵבָא, אֵמַאי לָא
 אֲקִיזִין לֵיהּ. אָמַר לֵיהּ בְּגִין
 דְּקוֹדֶשׁא בְּרִידָה הוּא לָא בְּעִי
 לְאַלְקָאָה יְתִיר, דְּהָא בְּהִאי
 סִגִּי, וְאִי אֲתִיבֵר מְרַעָא עַל
 שְׁיִיפִין דְּגוּפָא, אֲקִיזֵי דְרוּעָא
 שְׂמַאלָא.

אָמַר לֵיהּ, אִי לָא הוּוּ
 תְּרוּוּיָהּוּ בְּחַד זְמַנָּא, יָאוּת

וְאִי אֲתִיבֵר (ס"א אֲתִיבֵר) בֵּיהּ
 מְרַעָא, עַל כָּל שְׁיִיפִין,
 כְּדִין אֲצִטְרִיד תְּרִין דְּרוּעִין
 לְאַקְוָאָה. אוּף הִכִּי, אִי
 אֲסֻגִּיאוּ חוּבִין יְקִירִין עַל
 עֵלְמָא, כְּדִין כָּל זַכָּאִין
 אֲלִקוּן, לְמִיָּהב אֲסוּתָא עַל
 כָּל דְּרָא. אָבֵל בּוֹזְמֵן דְּלֹא
 אֲסֻגִּיאוּ כָּל כְּדִין, כְּדִין חַד
 זַכָּאָה אֲלִקִּי, וּשְׂאֵר צְדִיקָא
 בְּשָׁלָם, דְּהָא לָא אֲצִטְרִיד
 עֵלְמָא דִּילְקוּן כְּלָהוּ.
 אֲתִסִּיאוּ עֵמָא. אֲתִסִּיאוּ
 צְדִיקָאָה. וְלְזַמְנִין דְּכָל
 יוּמִיָּהוּן קִימִין בְּמְרַעִין,
 לְאַגְנָא עַל דְּרָא. מִיתוּ, הָא
 אֲתִסִּי כָּלָא, וְאַתְכִּפֵּר.
 לְזַמְנִין דְּחוּבִין אֵינּוּן יְקִירִין
 יְתִיר.

קְמַנָּא וְאוּלְנָא. וְתוּקְפָא
 דְּשְׂמָשָׁא הוּוּ יְתִיר, וְדַחִיק

אָבֵל אֵיךְ צְדִיק הָכָא, וְאֵיךְ
צְדִיק הָכָא, לְדָא אֵיךְ מְרַעִין
וּמְכַתְּשִׁין, וְלְדָא אֵיךְ טִיבוּ.
אֲמַאי. אֵי אֲתֵיקֵר בֵּיה
מְרַעֵא יִקְיָו לְתַרְוּוּיָהּ,
דְּאֵינוּן תְּרִין דְּרוּעִין, לְמִיָּהֵב
אֲסוּתָא לְכָל שְׂיִפּוּן, וְאֵי
לָא אֲתֵיקֵר בֵּיה מְרַעֵא עַל
כָּל שְׂיִפּוּן, אֲמַאי אֲקִיָּו
לְדְרוּעֵא יְמִינָא, יִתִּיר
מְשֻׁמָּא לָא. אֲלָא (נ"א אָמַר לִיה)

אֵימָא אַנְתָּ.

אָמַר לִיה, וְדָאֵי גּוּפָא וְתִרְיָן
דְּרוּעִין, אֵינוּן לְקַבֵּל
אֲבָהִין. רִישָׁא, לְקַבֵּל אָדָם
קְדָמָא. דְּרוּעֵא יְמִינָא,
לְקַבֵּל אֲבָרָהָם. דְּרוּעֵא
שְׁמָא לָא, לְקַבֵּל יִצְחָק. גּוּפָא,
לְקַבֵּל יַעֲקֹב. וּמְלָגוּ לְגוּפָא,
כְּבִד לִימִינָא. טְחוּל
לְשֻׁמָּא לָא. עֵשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל.
לְפָא יַעֲקֹב, בְּאֲמַצְעִיתָא.
כְּנָפֵי רִיָּאָה וְכוּלְיֵין, לְקַבֵּל
אֲבָרָהָם וַיִּצְחָק. רִיָּאָה מִיָּם.
דְּאֵינוּן (ס"א כְּנָפֵי רִיָּאָה שׁוֹאֲבִין)

לָן בְּאוּרְחָא. חֲמִינָן אֵילָנִין
בְּמִדְבָּרָא, וּמִיָּין תְּחוּתֵיהוּ.
יְתִיבְנָא תְּחוּת חַד טוּלָא
דְּאֵילָנָא דְּמִדְבָּרָא. שְׂאֵילָנָא
לִיה, מַאי הָאֵי דְכָל עַמִּין
דְּעֵלְמָא לָא עֲבָדִין נְעֻוָּעָא,
אֲלָא יִשְׂרָאֵל בְּלַחוּדֵיהוּ,
דְּכַד לְעָאן בְּאוּרִיָּתָא,
מְתַנַּעְנַעֵן הָכָא וְהָכָא, בְּלָא
לְמוּדָא דְּבַר נָשׁ בְּעֵלְמָא,
וְלָא יִכְלִין לְמִיקָם
בְּקִיּוּמֵיהוּ.

אָמַר לִי, אֲדַכְרֵתֵן מְלֵתָא
עֲלָאָה, וּבְנֵי עֵלְמָא
לָא יַדְעִין, וְלָא מְשַׁגְּיַחִין.
יְתִיב שְׁעֵתָא וּבְכָה, אָמַר, וּוִי
לְבְנֵי נָשָׂא דְּאֲזֵלִין כְּבַעֲיָרִי
חֲקָלָא, בְּלָא סוּכְלֵתְנוּ.
בְּמָלָה דָּא בְּלַחוּדוּי
אֲשֵׁתְמוּדְעֵן נְשֻׁמְתְּהוּן
קְדִישִׁין דִּישְׂרָאֵל, בֵּין

נִשְׁמַתְהוֹן דְּעַמִּין עוֹבְדֵי
 עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת.
 נִשְׁמַתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל אֲתַגְזְרוּ,
 מִגּוּ בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא דְדַלִיק,
 דְּכַתִּיב, (משלי ב) נֵר יִי נִשְׁמַת
 אָדָם. וְהֵאֵי נֵר בְּשַׁעֲתָא
 דְּאֵתְאַחַד (נ"א דְּאֵתְדַלִיק) (דף ר"ט ע"א)
 מִגּוּ אוֹרֵייתָא דְלַעֲיִלָּא, לָא
 שְׂכִיף נְהוֹרָא עָלֵיהּ אֲפִילוּ
 רַגְעָא. וְרָזָא דָּא, (תהלים פג)
 אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לָךְ. כְּגֻוְנָא
 דָּא כְּתִיב, (ישעיה סב) הַמְזַכִּירִים
 אֶת יִי אֵל דְּמִי לָכֶם, לָא
 שְׂכִיכוּ לְכוּן. נְהוֹרָא דְשַׂרְגָּא
 כִּיּוֹן דְּאֵתְאַחַדָּא גּוּ פְתִילָה,
 הֵהוּא נְהוֹרָא לָא שְׂכִיף
 לְעַלְמִין, אָלָא מִתְנַעֲנַעָא
 נְהוֹרָא לְכָאן וּלְכָאן, וְלָא
 מִשְׁתַּכִּיף לְעַלְמִין.

כְּגֻוְנָא דָּא, יִשְׂרָאֵל,
 דְּנִשְׁמַתֵּיהּ מִגּוּ הֵהוּא

שׁוֹאֲבִין כָּל מִינֵי מִשְׁקִין.
 כּוֹלְזִין אֲשָׁא, דְּבִשְׁלִיל זְרַע
 דְּנַחֲתִית מִפּוֹחָא.

וּבְגִין דְּאֲבִרְהֵם אִיהוּ מִים,
 שְׁנֵי זְרַעִיהּ בְּגֻלוֹתָא

דְּאָדוּם וּבְגִין דָּא כְּבֵד
 לִימִנָּא דְּאֲבִרְהֵם, וּמְרָה,
 דְּכְבֵד חֶרֶב דִּילֵיהּ, אִיהִי

מְרָה, אֲתַמַּר בָּהּ (משלי ה)
 וְאֲחֵרִיתָהּ מְרָה כְּלַעֲנָה. וְאִי
 חוֹבִין מִתְרַבִּין בְּבִנּוּי

דְּאֲבִרְהֵם דְּאֵינּוֹן בְּגֻלוֹתָא
 דְּאָדוּם, אֲתַיְקֵר בֵּיהּ מְרַע
 עָלֵיהּ מִסְטָרָא דְּכְבֵד,

דְּרוּעָא יְמִנָּא צְרִיף
 לְאֶלְקָאָה לְאֶקְוָא דְּמִיה
 מִנִּיה, דְּמֵאן דְּנִטְלִין מִנִּיה

מִמוֹנִיה, כְּאִילוּ שְׂפִיכוּ
 דְּמִיה, וְאֲשַׁתְּאֵר עֲנִי, דְּעֲנִי
 חָשׁוּב כְּפַת.

וְאִי חוֹבִין מִתְרַבִּין מִסְטָרָא
 דְּבְנֵי יִצְחָק, דְּאֵינּוֹן (ס"א

בְּגֻלוֹתָא) בֵּין יִשְׁמַעֵאל, בֵּי
 מְרַעִיהּ יִתְיַקֵּר מִסְטָרָא

דְּטָחוֹל לְשַׁמְאֵלָא, וְצְרִיף

לְאֶקְוֹא דְרוּעָא שְׂמַאֲלָא, וְלֹא
יִתִיר.

וְאִי חוּבִין מִתְרַבִּין בְּבִנְי
יַעֲקֹב, דְּאֵינּוּן אַחִידִין

לְתַרְיִן סְטָרִין, דְּאֵינּוּן

מִפּוּזָרִים בְּבִנְי עֵשׂוֹ

וְיִשְׁמַעְאֵל, הָא הִיא מִרְעָא

אַתְיָקֵר עַל גּוּפָא, וּבְעֵי

לְאֶקְוֹא ב' דְּרוּעִין. וְאִי כְּלָהוּ

תְּלַת בְּמִרְעִין כְּחֵדָא. הָא

מִרְעָא סְלִיק לְרִישָׁא, וּבְעֵי

לְאֶקְוֹא וְרִידִין דְּרִישָׁא, וְאַלִּין

תְּלַת אַתְעֵבִידוּ מִרְכָּבָה

לְאָדָם קְדַמָּא וְלַאֲבָהוּ,

וּבְהוּן אַתְתַּקְפוּ לְמַסְבַּל

יִיסוּרִין, לְאַנְנָא עַל דְּרָא

לְאַרְבַּע סְטָרֵי דְעֵלְמָא.

וּוִי יֵיהּ לְדָרָא, דְּגֵרְמִין

דִּילְקוֹן אַבְהוֹן וְאָדָם

קְדַמָּא, וְאַלִּין צְדִיקָיָא

דְּבִינְיֵיהוּ, דְּלִית אַפְרָשׁוּתָא

בֵּין אַלִּין צְדִיקָיָא, לְאַבְהוֹן

וְאָדָם, דְּאֵינּוּן גְּשָׁמְתִין

דְּלָהוּן, וְדוּחָקָא וְעֵשְׂרָא

וְיִגּוּנָא דְּלָהוּן, מְטִי לְאַבְהוֹן

נְהוּרָא דְּשַׂרְגָּא, כִּיּוֹן דְּאָמַר

מְלָה חֵדָא דְּאוּרִייתָא, הָא

נְהוּרָא דְּלִיק, וְלֹא יִכְלוֹן

אֵינּוּן לְאַשְׁתַּכָּחָא,

וּמִתְנַעֲנַעֵן לְכָאן וּלְכָאן,

וּלְכָל סְטָרִין. כְּנְהוּרָא

דְּשַׂרְגָּא, דְּהָא (מִשְׁלִי ב) גֵר יִי

נְשַׁמַּת אָדָם כְּתִיב.

וּכְתִיב, (יִחְזָקָא ל ד) אָדָם

אַתֶּם, אַתֶּם

קְרוּיִין אָדָם, וְלֹא אוּמִין

עוּבְדֵי פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת.

נְשַׁמַּתִין דְּעַמִּין עוּבְדֵי

פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, מְדַעִיכוּ

דְּקָשׁ, בְּלֹא נְהוּרָא דְּשַׂרִי

עָלִייהוּ. וְעַל דָּא מְשַׁתְּכִין,

וְלֹא מִתְנַעֲנַעֵן, דְּהָא לִית

לוֹן אוּרִייתָא, וְלֹא דְּלָקִין

בָּהּ, וְלֹא נְהוּרָא שַׂרִיָּא

בְּהוּן, אֵינּוּן קִימִין פְּעַצִים

בְּגוּ נוּרָא דְּדְלִיק, בְּלֹא

נְהוֹרָא דְשֵׁרְיָא עֲלֵייהוּ, וְעַל
 דָּא מְשַׁתְּכִין בְּלֹא נְהוֹרָא
 כָּלִל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דָּא
 אִיהוּ בְּרִירו דְּמַלְתָּה, זַפְּאָה
 חוּלְקֵי דְזַכִּינָא לְהֵא, לְמִשְׁמַע דָּא.

דְּלֵהוּן, וְזַרִיקַת לִיה לְבַר, וְאַשְׁתְּאָרוּ גַחְלִין עֲלִילִין וְדַכִּינִין מֵהֵהוּא
 לְכַלּוּדָּהּ.

בְּגוּוּנָא דְאִמָּא, דְּדַכִּיאת לְכַלּוּכִין דְּבַנְהָא זְעִירִין, הָכִי אָבְהִין
 מְדַכִּינִין חוּבִין וְלְכַלּוּכִין דְּבַנְיֵיהוּ דְיִשְׂרָאֵל, כִּד אֲשַׁתְּכָחוּ
 בְּהוּן צְדִיקָיָא בְּעוּבְדֵיהוּן, תְּקִיפִין לְמַסְבֵּל יִיסוּרִין עַל דְּרֵיהוּן.
 בְּהֵהוּא זְמַנָּא לִית אַפְרָשָׁא בְּהוּן. אָתוּ בְּלָהוּ וּבְרִיכוּ לִיה, וְאַמְרוּ
 לִיה סִינְיִי סִינְיִי, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיה מְלִיל בְּפוּמוּי,
 מֵאֵן יָכִיל לְקַיִמָּא קַמְיָה בְּכֹלָא. זַפְּאָה חוּלְקָנָא, דְּזַכִּינָא לְחַדְשָׁא
 תְּבוּרָא קְדָמָאָה דָּא בְּדָ, לְאַנְהָרָא שְׂכִינְתָּא בְּגִלּוּתָּא.

אָמַר לוּן, רַבָּנָן דְּכָל דְרָא הוּיתוּ בְּזַמְנֵיהוּן, כָּל שְׂכָן בּוֹצִינָא
 קְדִישָׁא, דְּנִהִיר חֲכַמְתִּיה בְּכָל דְרִין דְּהוּן אַבְתְּרִיה, אַל
 תְּתַנּוּ דְמִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוּרֵינָא, עַד יַעֲרָה עֲלֵינוּ רוּחַ
 קְדִישָׁא (לְגַבֵּי שְׂכִינְתִּיה) דְּהָא לָא אִית רֵשׁוּ לְאַשְׁתַּמְשָׁא בְּמַטְטְרוּ"ן שֵׁר
 הַפְּנִים אֵלָּא לָךְ, דְּאַתְוּוֹן דִּילִיה רְמִיזוּן בְּשַׁמְדָּהּ.

וּכְעַן צְרִיךְ אַסְיָא, לְמַנְדַּע בְּכַמְה דְרַגִּין אַסְתַּלַּק דְּפִיקוּ דְּהֵהוּא
 חוּלָה בְּגִלּוּתָּא דְאָדוּם, דְּאַתְמַר עֲלִיה (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) שְׁחוּלַת
 אַהֲבָה אָנִי. דְּהָא בְּמָה אַסְיִין אַתְכַּנְשׁוּ עֲלִיה, לְמַנְדַּע קִין דְּמַרְעָא
 דִּילִיה, בְּאַלִּין דְּפִיקוּן, וְלֹא הָוָה חַד מְנִיָּהוּ דְאַשְׁתַּמוּדַע בְּהוּן,

דְּדַפִּיקוּ דְּהֵהוּא חוּלָה, לָא כָּל אַסְיָא בְּקִי לְאַשְׁתַּמּוּדַע בִּיהַ, דְּאִית
 דְּפִיקוּן דְּקִשְׂר"ק קִשְׂר"ק, דְּאָמַר נְבִיא עֲלֵיהוּ (ישעיה כו) כְּמוֹ
 הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תְּחִיל תִּזְעַק בְּחִבְלֶיהָ.

וּכְלָהוּ עֶשְׂר שׁוֹפְרוֹת, בְּלִילָן בְּתַלְתַּת, דְּאֵינּוּן סִימָן קִשְׂר, דְּאִיהוּ
 תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. וּתְקִיעָה אַחֲוֵי אַרְיִכוּ דְּגִלוּתָא,
 שְׁבָרִים קְרִיבוּ דְּגִלוּתָא. תְּרוּעָה בִּיהַ יִיְתִי פּוֹרְקָנָא, דְּאַחֲוֵי דּוּחְקָא
 בְּתַר דּוּחְקָא, וְלִית רוּחָא בֵּין דָּא לְדָא, דְּוַדַּאי בֵּינוּן דְּשִׂאָר עֲמִין
 מְעַכְבִּין לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, דּוּחְקָא דְּלָהוּן מְקַרְב לֹון פּוֹרְקָנָא.
 אוּף הָכִי מְהִירוּ דְּדַפִּיקוּ דָּא בְּתַר דָּא, בִּיהַ נְפִיק נְפִשָּׁא דְּבַר נֶשׁ,
 בְּתַר דְּלִית רִיחַ בֵּין דָּא לְדָא.

קִשְׂר"ק קִשְׂר"ק קִשְׂר"ק, אִיהוּ דְּשִׂי קִשְׂר, תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.
 דְּאִתְעַבְר בִּיהַ שְׁקַר מִן עֲלָמָא, (דף ר"ט ע"ב) דְּבִיהַ אוּמָאָה,
 (שמות יז) מְלַחְמָה לִי בַעֲמֹלֶק. יִתְעַר בְּעֲלָמָא. שִׁיר פְּשׁוּט, וְכַפּוּל,
 וּמְשׁוּלָשׁ, וּמְרוּבַע. דְּאִיהוּ סְלִיק אֲתַוּוּן דִּילִיָּה, י, י"ה, י"הוּ,
 י"הוּ"ה, ע"ב. בְּהֵהוּא זְמַנָּא, וּבְכַן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׁמְחוּ וְיִשְׂרִים
 יַעֲלוּזוּ וְחִסִּידִים בְּרַנָּה יִגִּילוּ. ו' תּוֹסַפֶּת, אֶלְף שְׁתִּיתָאָה. קוּדָם
 דִּילִיָּה עָק"ב, חָרַב בִּי מִקְדָּשָׁא, וּלְבַתַּר דִּילִיָּה, עַד תַּשְׁלוּם רָעַב,
 יְהִיָּה עָרַב. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות טז) עָרַב וַיִּדְעַתֶּם כִּי יִי הוֹצִיא
 אֶתְכֶם וְגו' (בראשית מד) כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת הַנֶּעַר וְגו'. (ע"כ רעיא

(מהימנא)

קוּם רַבִּי אַבָּא, לְחַדְשָׁא מִילִין דְּאוּרִייתָא, דְּאִמְרַת
 בְּחַבּוּרָא קְדַמָּאָה. פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (ישעיה מב)
 שִׁירוּ לִי שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְתּוּ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְגו'. כַּמָּה

חֲבִיבֵינִי יִשְׂרָאֵל קָמִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחֲדוּה דְּלֵהוֹן
 וְתוֹשְׁבַחְתָּא דְּלֵהוֹן, לָאו אִיהוּ אֱלָא (ס"א לְשִׁתְּפָא לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשְׁכִינְתִּיה בְּהוּא דְּהָכִי וְכוּ') בִּיה. דְּהָכִי תַנִּינֵן, כָּל חֲדוּה דְּיִשְׂרָאֵל
 דְּלֵא מִשְׁתַּתְּפִי בְּה לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (וְשְׁכִינְתִּיה), לָאו אִיהוּ
 חֲדוּה. וְזִמִּין אִיהוּ סְמָאֵל וְכָל סִייעָתָא דִּילִיה לְקַטְרָגָא
 לְהֵהוּא חֲדוּה, (ס"א וְאַתְחֹר) וְאַשְׁתָּאר בְּצַעְרָא וּבְכִיָּה,
 וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲשַׁתְּתֵף בְּהֵהוּא צַעְרָא.

אַבְל מֵאן דְּשַׁתִּיף קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיה בְּחֲדוּה
 דִּילִיה, אִם יִיתִי מְקַטְרָגָא לְקַטְרָגָא בְּהֵהוּא חֲדוּה.
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיה מִשְׁתַּתְּתֵף בְּהֵהוּא צַעְרָא. מַה
 כְּתִיב בִּיה (ישעיה סג) בְּכָל צָרָתֶם לֹו צַר. וּבְמֵאִי. בְּגִין (תהלים
 צא) דְּעֵמוּ אֲנָכִי בְּצָרָה.

וּמִנְלָן, דְּאִית לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְשִׁתְּפָא לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשְׁכִינְתִּיה בְּחֲדוּה דְּלֵהוֹן. (בְּגִין דְּלָאו אִיהוּ חֲדוּה, אֱלָא
 בְּשׁוּתְפּוֹת דִּילִיה מֵאֲלִין) דְּכְתִיב, (שם קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו.
 הֵהוּא חֲדוּה דְּיִשְׂרָאֵל לָאו אִיהוּ, אֱלָא בְּעוֹשָׁיו. בְּעוֹשָׁיו,
 בְּעוֹשׂוּ מִבְּעֵי לִיה. אֱלָא אֲלִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשְׁכִינְתִּיה, וְאָבִיו וְאָמוֹ, דְּאָף עַל גַּב דְּמִיתוּ, קוֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲעַקֵר לֹון מִגֵּן עֵדֵן, וְאִיתִי לֹון עֲמִיה לְהֵהוּא
 חֲדוּה, לְנִטְלָא חוּלְקָא דְּחֲדוּה עִם קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשְׁכִינְתִּיה. כְּמַה דְּאֵת אֲמַר (איוב מ) הָעוֹשׂוּ יַגֵּשׁ חֲרָבוֹ.

דְּבַר אַחַר בְּעוֹשָׁיו, בְּגִין דְּבַר נֶשׂ אֶתְעַבֵּיד בְּשׁוֹתְפוֹת,
 גְּבָרָא וְאַתְתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל רְזָא דָּא
 כְּתִיב, (בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם, בְּשׁוֹתְפוֹ. דְּתַנִּינָן, תְּלַת
 אוּמְנִין עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַפְקָא מִנְהוֹן עֲלֵמָא,
 וְאַלִין אִינוּן: שְׁמִיָּא, וְאַרְעָא, וּמִיָּא. וְכַל חַד שְׁמִשׁ חַד
 יוּמָא, וְאַהֲדָרוּ כְּמִלְקָדְמִין.

יוּמָא קַדְמָאָה, אֶפִּיק שְׁמִיָּא אוּמְנוֹתָא דִּילֵיהּ, דְּכְתִיב
 (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יוּמָא
 תַּנִּינָא, אֶפִּיקוּ מִיָּא אוּמְנוֹתָא לְעַבִּידְתָּא, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. אֶסְתְּלִקוּ פְּלָגָא מִיָּא
 לְעֵילָא, וּפְלָגָא מִיָּא לְתַתָּא אֶשְׁתְּאַרוּ. וְאַלְמֵלָא כַּךְ
 דְּמִיָּא אֶתְפְּרָשוּ, עֲלֵמָא לָא הוּהּ קָאִים. יוּמָא תְּלִיתָאָה,
 עֲבִידַת אֶרְעָא וְאַפִּיקַת כְּמָה דְּאַתְפְּקֶדַת, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׁב, וְכְתִיב וַתּוּצֵא הָאָרֶץ
 דְּשָׂא וְגו'.

עַד הָכָא כָּל אוּמְנָא מֵאַלִין תְּלַתָּא, אֶפִּיק אוּמְנוֹתָא
 דִּילֵיהּ, וְעַבְדוּ מַה דְּאַתְפְּקְדוּ. אֶשְׁתְּאַרוּ תְּלַת יוּמִין
 אַחֲרָנִין. יוּמָא ד', אֶתְפְּקֶד אוּמְנָא קַדְמָאָה לְמַעַבְד
 אוּמְנָא דִּילֵיהּ, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת וְגו',
 וְהֵינּוּ שָׁמַיִם. בְּיוּמָא חֲמִשָּׁאָה, אֶפִּיקוּ מִיָּא דְּאִיהוּ
 אוּמְנָא אַחֲרָא, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם וְגו'.

בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָהּ, עֲבַדַּת אֲרַעָא אוּמְנוּתָא דִּילָהּ, דְּכִתִּיב
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגו'.

כִּיּוֹן דִּתְלַת אוּמְנִין אֵלִין
אֲשֶׁלִּימוּ עוּבְדֵיהוּ.
אָמַר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אוּמְנוּתָא חֲדָא אֵית לִי
לְמַעַבְדַּהּ, וְאִיהוּ אָדָם.
אֲתַחְבְּרוּ כַחְדָּא, וְאֲנָא
עֲמִכוֹן, נַעֲשֶׂה אָדָם, גּוּפָא
דְּלִכּוֹן, וְאֲנָא אֵהָא שׁוּתְפוּ
עֲמִכוֹן, וְנַעֲשֶׂה אָדָם. כְּמָה
דְּבִקְדַמִּיתָא הָוָה בְּשׁוּתְפוּ,
הָכִי נָמִי לְבַתֵּר. אָבָא, דְּבִיָּה
עֲבִיד עֲבִידְתָּא דְשִׁמְיָא,
וְעֲבִידְתָּא דְמִיָּא. וְאֲתָתָּא,
דְּאִיָּהִי אוּמְנָא תְּלִיתָאָהּ,
כְּגוּוּנָא דְאַרְעָא. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דְאַשְׁתַּתְּףָּ
בְּהַדְיָהּ. וְעַל רוּזָא דָּא כְּתִיב
בְּעוֹשָׁיו.

רעיא מהימנא
אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אֲנָא
שׁוּתְפוּתָא דְנִשְׁמַתָּא, וְאָבוּי
וְאִמִּיָּה שׁוּתְפוּתָא דְגּוּפָא,
דְּאָבוּי מְזֻרִיעַ לוּבָן, דְּעֵינִין,
וְדְגֻרְמִין, וְגִידִין, וּמוּחָא.
וְאֲתָתָּא שְׁחוּר דְּעֵינִין,
וְשַׁעְרָא, וּבִשְׂרָא, וּמִשְׁכָּא.
וְאוּף הָכִי שְׁמִיָּא וְאַרְעָא.
וְכָל חַיָּלִין דְּלַהוֹן, אֲשֶׁתְּפוּ
בִּיעִירְתִּיהּ. מְלָאכִין, מְנַהוֹן
יֵצֵר הַטּוֹב וַיֵּצֵר הָרַע לְמַהוּי
מְצוּיִיר מִתְרוּוּיָהּ. שְׁמִשָּׂא
וְסִיְהָרָא, לְאַנְהָרָא לִיה
בִּימְמָא וְלִילִיָּא. חַיּוֹן וּבְעִירָן
וְעוֹפִין וְנוּגִין, לְאַתְפְּרִנְסָא
מְנַהוֹן. כָּל אֵילָנִין וְזֵרְעִין
דְּאַרְעָא, לְאַתְפְּרִנְסָא מְנַהוֹן.
מַה עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אֲעַקֵּר לְאָבוּי וְלְאִמִּיָּה
מְנַגְתָּא דְּעַדָּן, וְאִיְתִי לְהוּ
עִמִּיָּה, לְמַהוּי עִמִּיָּה בְּחַדְוָה

וְאִף עַל גַּב דְּאָבָא וְאִמָּא

אֶתְפָּרְשׁוּ מֵהָאֵי עֲלָמָא,
 חֲדוּה בְּכָל שׁוֹתְפוּתָא הוּי.
 דִּתְנִינֹן, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ (דף
 ר"כ ע"א) שְׁתִּיף לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְחֲדוּוה דִּילִיָּה, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֶתִי לְגַנְתָּא
 דְּעֵדֹן, וְאַעְקֹר מִתְּמָן (ס"א

מדהימנא)

דְּאִבּוּהֵי וְאִמִּיָּה, דְּאִינֹן שׁוֹתְפִין בְּהֲדִיָּה, וְאִיִּתִי
 לֹון עֲמִיָּה לְהֵהוּא חֲדוּוה, וְכִלְהוּ זְמִינִן תְּמָן, וּבְנֵי נָשָׁא
 לָא יִדְעִין. אֲבָל בְּעָקוּ דְּבַר נָשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין
 לְגַבִּיָּה בְּלַחֲדוּי, וְלָא אֹדַע לְאִבּוּהֵי וְלְאִמִּיָּה, הֲדָא הוּא
 דְּכִתִּיב, (תהלים יח) בְּצַר לִי אֶקְרָא יְיָ וְאֵל אֱלֹהֵי אֲשׁוּעַ וְגו' .
 אֲהַדֵּר הֵהוּא טוּלָא דְּמִלְקֵדְמִין, וְאֹזְלָא גּוּ בֵּיתָא, כְּמוּ
 דְּיוֹקְנָא דְּבַר נָשׁ. נֶפֶל עַל אַנְפוּי רַבִּי אַבָּא. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, אֲדַפְרָנָא דְּבֵהָאֵי אֶתְרָא חֲמִינָא לִיָּה לְרַבִּי פְּנִיחָם
 בֶּן יֶאִיר, יוֹמָא חַד הָוָה קָאִים בְּהָאֵי דִּיכְתָּא, וְהָוָה אָמַר
 חֲכִי, (במדבר כ"ב) פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִפְתָּן, בְּאֵת י'
 זְעִירָא.

בְּגִין דִּתְרִין אֲלָפִין בֵּיתִין רְשִׁימִין, אֲלָפָא בֵּיתָא דְּאֶתְוּון
 רַבְרָבֹן, וְאֲלָפָא בֵּיתָא דְּאֶתְוּון זְעִירֹן. אֶתְוּון רַבְרָבֹן,
 אִינֹן בְּעֲלָמָא דְּאֶתִי. וְאֶתְוּון זְעִירֹן, אִינֹן בְּעֲלָמָא
 תְּתָאָה. י' זְעִירָא, בְּרִית קִימָא קִדִּישָׁא. פִּיּוּן דְּקִנֵּי פְּנִיחָם

עַל בְּרִית דָּא, אַתּוּסְפָּה בֵּיהּ י' זְעִירָא, רְזָא דְבְרִית דָּא.
 בְּהֵהוּא שְׁעָתָא, אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מָה אֲעֵבִיד עִם
 מֹשֶׁה, בְּרִית דָּא מִמֶּשֶׁה הוּי, וְכִלְה דִּילֵיהּ הוּי.
 גִּנְאֵי הוּא לְמִיּהֵב לֵיהּ לְאַחֲרָא, בְּלֹא דַעְתָּא וְרַעוּתָא
 דְּמֹשֶׁה, לָאוּ יָאוּת הוּא. שְׂאֲרֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאָמַר
 לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, פְּנִיחִים בֵּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. אָמַר לֵיהּ
 מֹשֶׁה, רַבּוּנֵנוּ שֶׁל עוֹלָם מַהוּ. אָמַר לֵיהּ, אַנְתָּ הוּא דְּמִסְרַת
 נַפְשָׁךְ עַל יִשְׂרָאֵל דְּלֹא יִשְׁתַּצוּן מִן עֲלָמָא בְּכַמְהָ זְמַנִּין,
 וְאִיהוּ הַשִּׁיב אֶת חַמְתֵּי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר מֹשֶׁה
 מַה אַתְּ בְּעֵי מַנִּי, הָא כְּלָא דִּידָךְ.

אָמַר לֵיהּ, הָא כְּלָא דִּידָךְ הִיא, אֵימָא לֵיהּ דְּתִשְׁרִי
 בְּגוּיָהּ. אָמַר מֹשֶׁה, הָא בְּלִבָּא שְׁלִים תְּהֵא לְגַבִּיָּה.
 אָמַר לֵיהּ אֵימָא אַנְתָּ בְּפוּמְךָ, וְאָרִים קִלְךָ, דְּאַנְתָּ מָסַר
 לֵיהּ בְּרַעוּתָא, בְּלִבָּא שְׁלִים. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, לָכֵן
 אָמַר, אַתְּ אֵימָא בְּרַעוּתָא, הֲנֵנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי
 שְׁלוֹם. מֹשֶׁה הָוּה אָמַר הֲנֵנִי נוֹתֵן לוֹ וְגו', דְּאִילוּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הָוּה לֵיהּ לְמִימַר לָכֵן אָמַר לוֹ הֲנֵנִי נוֹתֵן לוֹ
 אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, אֲבָל לָא כְּתִיב אֶלָּא לָכֵן אָמַר. וְאִי
 תִּימָא, דְּאַתְעֵבְרַת מִן מֹשֶׁה. לָא. אֶלָּא כְּבוּצִינָא דָּא
 דְּאֲדַלִּיקוּ מִינָהּ, דָּא יְהִיב וְאַהֲנִי, וְדָא לָא אַתְגַּרַע מִנָּה.
 אַתְּא הֵהוּא טוּלָא, וְיִתִּיב, וְנִשְׁיֵק לֵיהּ. שְׁמַעוּ חַד קָלָא

דִּהְוּה אָמַר, פְּנוּן אֲתָר, פְּנוּן אֲתָר לְרַבִּי פְּנִיחַס בֶּן יֵאִיר,
 דְּאִיהוּ גַבֵּיכּוּ. דִּתְנִינָן, דְּכָל אֲתָר דְּצִדִּיקָא אֲתַחֲדֵשׁ בֵּיה
 מְלִי דְּאוּרִייתָא, כַּד אִיהוּ בְּהֵוּא עֲלֵמָא, פְּקִיד לְהֵוּא
 אֲתָר, וְאֲתִי לִיה לְגַבֵּיהּ. וְכַל שְׁכַן כַּד שָׂרָאן בְּגִוּוּיָה
 צִדִּיקָיָא אֲחֲרָנִין. לְחֲדַתָּא בְּהֵוּא אֲתָר, דְּאֲמַרִּין מְלִי
 דְּאוּרִייתָא. כְּגִוּוּנָא דָּא דִּהְוּה אֲתִי רַבִּי פְּנִיחַס בֶּן יֵאִיר
 לְמַפְקֵד לְאַתְרֵיהּ, וְאַשְׁכַּח אֲלִין צִדִּיקָיָא מְחֲדַתִּין מְלִין
 דְּאוּרִייתָא, וְאַתְחֲדֵשׁ כְּמַלְקָדְמִין, הֵהוּא מְלָה דְּרַבִּי פְּנִיחַס
 בֶּן יֵאִיר קַמֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יָאוּת מְלָה דְּרַבִּי פְּנִיחַס בֶּן יֵאִיר, דִּהָא
 לָא כְּתִיב לָכֵן הִנְנִי נוֹתֵן, אֶלָּא לָכֵן אָמַר הִנְנִי
 נוֹתֵן לוֹ. וְכִי מְלָה דָּא הָוּה גְּנִיזָא מַחֲסִידָא דָּא תַּחֲתֵי יְדָךְ,
 וְלֹא הָוִית אָמַר. זַכָּאָה חוּלְקָנָא, דְּזַכִּינָא לְמַהוּי בְּסִיעֵתָא
 דְּטוּלָא קַדִּישָׁא הָכָא.

אוּף הוּא פִּתַּח וְאָמַר, מִשְׁמִיָּה דְּרַבִּי פְּנִיחַס (קַהֲלַת ט) כַּל
 אֲשֶׁר תִּמְצָא יְדָךְ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה וְגו', כַּמָּה
 יָאוּת לִיה לְבַר נֶשׁ בְּעוֹד דְּבוּצִינָא דְּלִיק וְשָׂרִיא עַל
 רִישֵׁיהּ, לְאַשְׁתַּדְּלָא וּלְמַעַבְד רְעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּה. בְּגִין
 דִּהֵהוּא נְהוּרָא דְּבוּצִינָא, אִיהִי כ"ח דְּשָׂרִיא עָלֶיהּ. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, (בַּמְדַּבֵּר יד) יִגְדַּל נָא כַּח יֵי. כַּח יֵי, דָּא הוּא כַּח,
 דְּשָׂרִיא עַל רִישֵׁיהוּן דְּצִדִּיקָיָא, וְכַל אִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין

בְּרֵעוֹתָא דְמֵאֲרִיהוֹן. וְעַל דָּא תְּנִינָן, כָּל הָעוֹנָה אָמֵן יְהִי
 שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כְּחוֹ. (דָּא אִיהוּ כְּחוֹ)
 וְדַאי אֲצִטְרִיךְ לְאַתְעָרָא כָּל שְׁיִיפוּי בְּחִילָא תְּקִיף בְּגִין
 דְּבִאתְעָרוֹתָא תְּקִיף דְּאַתְקָף, אֲתַעַר הֵהוּא כְּחֵ
 קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְאַסְתִּלֵּק גּוֹ קוּדְשָׁא וְאַתְבַּר חִילָא
 וְתוּקְפָא דְסִטְרָא אַחְרָא. וְעַל דָּא (דף ר"כ ע"ב) בְּכַחְךָ, אֲצִטְרִיךְ
 לְמַעַבְד רְעוּתָא דְמֵאֲרָךְ.

כִּי אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְגוֹ, בְּגִין דְּבִהֵהוּא כְּחֵ אֵית
 מַעֲשֵׂה, אֲשֶׁת־דְלוֹתָא לְאַשְׁת־דְּלָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא דְאַקְרִי
 מַעֲשֵׂה, עֲלָמָא דְעוֹבְדָא, לְמִשְׁלָם סוּפָא דְמַחְשְׁבָה.
 וְחֻשְׁבוֹן, דָּא הוּא עֲלָמָא, דְתִלְיָא בְּדַבּוּרָא, דְהָא חֻשְׁבוֹן
 בְּדַבּוּרָא תִלְיָא. וְעַל דָּא, כָּל גִּימְטְרִיאוֹת, וְתַקּוּפִין,
 וְעַבּוּרִין דְעֲלָמָא, בְּסִיְהָרָא הוּוּ. וְדַעַת, דָּא אִיהוּ רְזָא
 דְשִׁית סִטְרִין, דְתִלְיִין בְּמַחְשְׁבָה, וְאַקְרוּן עֲלָמָא דְהֵהוּא
 מַחְשְׁבָה. וְחַכְמָה, דְכֻלָּא תִלְיָא מִנֵּיהּ.

וְכָל אֵלִין כְּלִילָן בְּהֵהוּא כְּחֵ, מַה דְלָאוּ הָכֵי בְּסִטְרָא
 דְשְׂאוּל, דְרָגָא דְגִיְהֵנָם. דְהָא כָּל בַּר נָשׁ דְלָא
 אֲשֶׁת־דֵּל בְּהֵאֵי כְּחֵ, בְּהֵאֵי עֲלָמָא, לְאַעֲלָאָה בֵּיהּ,
 בְּמַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחַכְמָה, סוּפִיָּה לְאַעֲלָאָה בְּשְׂאוּל,
 דְלִית בֵּיהּ מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחַכְמָה. דְהָא סִטְרָא
 אַחְרָא, אֲרַח שְׂאוּל אִיהֵי, דְכְּתִיב, (משלי ז) דְרַכִּי שְׂאוּל

בֵּיתָהּ. מֵאֵן דְּאֶתְרַפֵּי מֵהָאִי כִּ"ח קְדִישָׁא, אֶתְקַף בֵּיהּ
סְטָרָא אַחְרָא, דְּשָׂאוּל בֵּיתָהּ.

אֲשֶׁר אֶתָּה הוֹלֵךְ שָׁמָּה, וְכִי כָל בְּנֵי עַלְמָא אֲזִלֵּי לְשָׂאוּל.
אֵין. אָבֵל סִלְקִין מִיַּד, דְּכִתְיִב, (שמואל א ב) מוֹרִיד
שָׂאוּל וַיַּעַל. בַּר אֵינּוֹן חִיִּיבִין, דְּלֹא הִרְהִירוּ תְּשׁוּבָה
לְעַלְמִין, דְּנַחְתִּין וְלֹא סִלְקִין. וְאֶפְּלוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים
נַחְתִּין תַּמָּן. אֲמַאי נַחְתִּין. בְּגִין דְּנִטְלִין כַּמָּה חִיִּיבִין
מִתַּמָּן, וְסִלְקִין לֹוֹן לְעֵילָא. (וּתַמָּן עֲבָדִין לֹוֹן לְהִרְהַר בְּתְּשׁוּבָה) וּמֵאֵן
אֵינּוֹן. אֵינּוֹן דְּהִרְהִירוּ בְּתְּשׁוּבָה בְּהָאִי עַלְמָא, וְלֹא יִכִּילוּ,
וְאֶסְתְּלְקוּ מִן עַלְמָא. וְצְדִיקֵיִיא נַחְתִּין בְּגִינֵיהוֹן דְּחִיִּיבִין
גּוֹ שָׂאוּל, וְנִטְלִין לֹוֹן, וְסִלְקִין לֹוֹן מִן תַּמָּן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (קהלת ז) אַחַת לְאַחַת לְמִצָּא חֶשְׁבוֹן.
חֶשְׁבוֹן דְּגִימְטְרִיָּאוֹת דְּקִיָּיִמָן בְּסִיְהָרָא, בְּאֵן דְּרָגָא
דִּילָהּ אֵינּוֹן. לָא אָתִיב לֵיהּ. אָמַר, שְׁמַעְנָא, וְלֹא אֲדַכְרְנָא
מְלָהּ. קָם תְּהוּא טוֹלָא, וּבְטַש בְּעֵינָיו דְּרַבִּי אַבָּא, נָפַל עַל
אֲנָפוּי מְגוּ דְּחִילוּ. עַד דְּהוּה נָפַל עַל אֲנָפוּי, נָפַל קָרָא
בְּפוּמֵיהּ, דְּכִתְיִב, (שיר השירים ז) עֵינֶיךָ בְּרֻכּוֹת בְּחֶשְׁבוֹן עַל
שַׁעַר בַּת רַבִּים. וְאֵלִין עֵינֵינִן דִּילָהּ, פְּרַפְרָאוֹת לְגוֹ חֲכָמָה
עַלְאָה, דְּאֶתְמַשְׁכָּא מְלְעֵילָא, וּמְגוּ חֶשְׁבוֹן וְתַקּוּפִין
וְעַבּוּרִין אֶתְמַלְיִין, וְאֶתְעַבִּידוּ בְּרִיכוֹת, דְּנִפְקוּ מִיָּמִין,
לְכָל סְטָרִין, (נ"א אֵינּוֹן עֵינֵינִן) עַד דְּאֶתְפַּקְדוֹן לְכָל חוּשְׁבוֹן

וְעִבּוּרֵינָּן דְּסִיְהָרָא בְּלִבְדָּא (ס"א דלבר), וְכַכְבִּין וּמְזִלֵי לְמַעְבַּד
חֻשְׁבוֹן, וְדָא אִיהוּ עַל שְׁעַר בֵּית רַבִּים, דָּא אִיהִי סִיְהָרָא
דְּלִבְרָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא לְרַבִּי יוֹסִי, הֵהוּא מְרַגְלָא קְדִישָׁא דִּיהוּה
תַּחֲתוֹת יְדָךְ, מִגּוֹ סִיעֵתָא דַּחְסִידָא קְדִישָׁא דְּאִיהוּ
גַּבְוָן, כַּמָּה שְׁפִיר אִיהוּ, וְאֶהְדְּרָנָא בֵּיתָהּ. דִּהָא וְדָאֵי לָא
אַצְטְרִיךְ לְאַפְקָא אֶתְתָּא, לְמִשְׁרֵי בְּאֶתְרֵי אַחְרָא, עַד
דְּבַעְלָהּ יִפְקֵד לָהּ וְיִהִיב לָהּ רִשׁוּ לְמַהְךָ. וְאוּדְעִין לְבַעְלָהּ
בְּקַדְמִיתָא, וּמִפְּיִיסִין לֵיהּ, דִּהוּא יִפְקֵד לָהּ, וְיִהִיב לָהּ רִשׁוּ
לְמִיְהֵךְ לְהֵהוּא אֶתְרֵי. כַּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּיִיס לְמִשְׁהָ,
וְעַד דִּיְהִיב לֵיהּ רִשׁוּ, וְאָמַר לֵיהּ אִימָא אַנְתָּ, הֲנִנִי נוֹתֵן
לוֹ אֶת בְּרִיתֵי שְׁלוֹם, לְמִשְׁרֵי בְּגוּוִיָּהּ, וְעַד דִּיְהִיב לָהּ רִשׁוּ
לְמַהְךָ תַּמָּן, לָא אֲזִלְתָּ.

מִנְלָן. מִצְדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם, דִּיְהִיב לָהּ רִשׁוּ, לְמִשְׁרֵי גּוֹ
צְדִיקֵי בְּהַאי עֲלָמָא. וְיִתְבָּא עִמָּהוֹן, כְּכֻלָּהּ גּוֹ
קְשׁוּטָהָא. וְצְדִיקָא דְּעֲלָמָא חָמִי, וְחֲדַי בְּהַאי. אֲבָל בֵּין
דְּרוּעֵי דְּבַעְלָהּ שְׂכִיבַת, וְאֶתְהַדְרַת לְמַהוּי בְּהַדְּיָהּ, וְתַבַּת
לְבַעְלָהּ. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר, (אסתר ב) בְּעֶרְבָּא הִיא בָּאָה וּבִבְקָר
הִיא שָׁבָה. בְּעֶרְבָּא הִיא בָּאָה, לְגַבֵּי בַּעְלָהּ. וּבִבְקָר הִיא
שָׁבָה, לְגַבֵּי צְדִיקֵיָא דְּעֲלָמָא. וְכֻלָּא בְּרִשׁוּתָא דְּבַעְלָהּ.

(הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לו) וְצְדִיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן)•

וּמִשָּׁה כַּךְ אָמַר, הַנְּנִי נֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי, כִּמָּה דְּצַדִּיק
 דְּלַעֲיֵלָא נֹתֵן, אוּף אָנָּא הַנְּנִי נֹתֵן, מִתְּנָה
 לְמַהְדָּר מִתְּנָה אִיהִי. וּבְגִין בְּרִית דָּא, רוּוח כְּהוּנָה עֲלָאָה.
 וְאִי לָא תְּהֵא בַּהֲדִיָּה, לָא אֶתְקַשְׁר פְּנִיחַס בְּדַרְגָּא דְכְּהוּנָה
 עֲלָאָה, דְּהֵא בְּרִית דְּבִקָּא אִיהוּ תְּדִיר בִּימִינָא עֲלָאָה.
 וַיִּמְינָא עֲלָאָה דָּא, זְמִין לְמַבְנִי בִּי מִקְדָּשָׁא, דְּאִיהוּ בְּרִית.
 אָמַר רַבִּי אַבָּא, אֲדַפְרַנָּא מְלָה חֲדָא, דְּשִׁמְעֵנָא מְבוּצִינָא
 קַדִּישָׁא, דְּשִׁמַּע מִשְׁמִיָּה דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. יוֹמָא חַד,
 אַתָּא לְקַמִּיָּה חַד חֲפִים גּוֹי, אָמַר לִיָּה סָבָא סָבָא, תְּלַת
 בְּעֵיִן ^(דף רכ"א ע"א) בְּעֵינָא לְמַתְבַּע מְנַךְ. חַד, דְּאַתּוֹן אַמְרִין
 דִּיתְבְּנִי לְכוּ בִּי מִקְדָּשָׁא אַחְרָא, וְהָא לָא הוּוּ לְמַבְנִי אֶלָּא
 תְּרִי זְמַנִּין, בֵּית רַאשׁוֹן וּבֵית שְׁנַי, בֵּית שְׁלִישִׁי ^(ובית רביעי)
 לָא תִשְׁכַּח בְּאוּרֵיָתָא, וְהָא מַה דְּהוּוּ לִיָּה לְמַבְנִי, כְּבַר
 אֶתְבְּנוֹן, וְלַעוֹלָם לִית בֵּיה יִתִיר, דְּהָא תְּרִי בְּתֵי יִשְׂרָאֵל
 קָרָא לֹון קָרָא. וּכְתִיב, ^(חגי ב) גְּדוֹל יְהִיָּה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה
 הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן.

וְתוּ, דְּאַתּוֹן אַמְרִין, דְּאַתּוֹן קְרַבִּין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, יִתִיר
 מִכָּל שְׂאָר עַמִּין, מֵאַן דְּמַתְקָרִיב לְמַלְכָּא, אִיהוּ חֲדֵי
 תְּדִיר ^(יתיר), בְּלָא צַעְרָא, בְּלָא דְּחִילוּ, וּבְלָא דְּחִיקוּ. וְהָא
 אַתּוֹן בְּצַעְרָא וּבְדַחְקָא וּבִיגוּנָא תְּדִיר, יִתִיר מִכָּל בְּנֵי
 עֲלָמָא. וְאַנְן לָא אֶתְקָרִיב לָן צַעְרָא וְדַחְקָא וּיגוּנָא כָּלָל.

אֲנִי קָרִיבִין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, וְאַתּוֹן רְחִיקִין מִנִּיהּ, וְעַל דָּא
 אֵית לְכוּ צַעְרָא וְדַחְקָא אֲבָלָא וִיגוֹנָא, מַה דְּלֹא אֵית לָן.
 וְתוּ, דְּאַתּוֹן לֹא אֲכִלִי נְבִלָה וְטִרְפָּה, בְּגִין דְּתַהוּוֹן
 בְּרִיאִין, וְגוֹפָא דְלָכוֹן לַהוּי בְּבְרִיאוּתָא. אֲנִי
 אֲכִלִינֵן כָּל מַה דְּבַעֲינֵן, וְאַנִּי תְּקִיפִין בְּחִילָא בְּבְרִיאוּתָא,
 וְכַל שְׂיִיפּוֹן דִּילָן בְּקִיּוּמֵיהוּ. וְאַתּוֹן דְּלֹא אֲכִלִין, חֲלָשִׁין
 כְּלָכוּ בְּמַרְעִין בִּישִׁין, וּבְתַבִּירוֹ יִתִיר מִכָּל שְׂאֵר עֲמִין.
 עֲמָא דְסָנִי לְכוֹן אֱלֹהֵכוֹן בְּכָלָא. סָבָא סָבָא, לֹא תִימָא לִי
 מִדִּי, דְּלֹא אֲשַׁמְעִינָךְ, וְלֹא אֲקַבֵּל מִנָּךְ. זְקִיף עֵינּוּי רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר, וְאַשְׁגַּח בֵּיהּ, וְאַתְעֵבִיד תְּלָא דְגַרְמִי.

כִּיּוֹן דְּנַח רוּגְזִיָּה, אֶהְדֵּר רִישִׁיָּה וּבִכְהָ, וְאָמַר, (תהלים ח) יי
 אֲדוֹנָנוּ מַה אֲדִיר שְׁמֵךְ בְּכָל הָאָרֶץ. כַּמָּה תְּקִיף
 חִילָא דְשִׁמָּא קַדִּישָׁא, תְּקִיפָא בְּכָל אַרְעָא, וְכַמָּה חֲבִיבִין
 מְלִי דְאֹרִייתָא, דְּלִית לָךְ מְלָה זַעֲרָא דְלֹא תִשְׁכַּח לָהּ
 בְּאֹרִייתָא, וְלִית מְלָה זַעֲרָא דְאַתִּיא בְּאֹרִייתָא, דְּלֹא
 נִפְקַת מִפּוּמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מְלִין אֱלִין דְשִׁאֵל
 הֵהוּא רָשָׁע, אֲנָא שְׂאֵלְנָא יוֹמָא חַד לְאַלְיָהּ, וְאָמַר דְּהָא
 בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא, אֶתְסַדְּרוּ קַמִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְהַכִּי הוּא.

דְּכַד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְמַעַבְד לוֹן בְּאַרְעָא, כְּמִלְאָכִין קַדִּישִׁין לְעִילָא,

וּבָעָא לְמַבְנֵי לֹון בֵּיתָא קַדִּישָׁא, וּלְנַחְתָּא לִיהּ מַגּוּ שְׁמֵי
 רְקִיעֵין, וּלְנַטְעָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל, נְצִיבָא קַדִּישָׁא, כְּגִוּוּנָא
 דְּדִיוִקְנָא דְלַעֲיָלָא. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (שמות טו) תְּבִיאֵמוּ
 וְתִטְעֵמוּ בְּהַר נַחֲלַתְךָ. בְּאֵן אַתְרַּ בְּמַכּוּן לְשַׁבְּתְךָ פַּעֲלַת יִי.
 בְּהַהוּא דְפַעֲלַת אַנְתָּ יִי, וְלֹא אַחְרָא. מַכּוּן לְשַׁבְּתְךָ פַּעֲלַת
 יִי, דָּא בֵּית רַאשׁוֹן. מְקַדֵּשׁ יִי כּוֹנְנֵי יְדִידְךָ, דָּא בֵּית שְׁנֵי.
 וְתַרְוֵייהוּ, אִוְמָנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינּוּן.

וּמְדַאֲרַגִּיזוּ קַמִּיהּ בְּמַדְבְּרָא, מִיתוּ, וְאַכְנַס לֹון קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְבַנְיָהוּ בְּאַרְעָא. (אוליפו עובדיהון)

וּבֵיתָא אַתְבְּנֵי עַל יְדָא דְבַר נָשׁ, וּבְגִין כֶּךָ לֹא אַתְקִיִּים.
 וּשְׁלֵמָה הָוּה יַדַּע, דְּבְגִין דְּהָאֵי עֹובְדָא דְבַר נָשׁ לֹא
 יַתְקִיִּים, וְעַל דָּא אָמַר, (תהלים קכז) אִם יִי לֹא יִבְנֶה בֵּית שׁוּא
 עֲמְלוּ בּוֹנְיוּ בּוּ, דְּהָא לִית לִיהּ בֵּיהּ קִיוּמָא. בְּיוֹמוּי
 דְּעִזְרָא, גֶּרַם חֲטָאָה, וְאַצְטְרַכּוּן אֵינּוּן לְמַבְנֵי, וְלֹא הָוּה
 בֵּיהּ קִיוּמָא. וְעַד כְּעַן, בְּנִינָא קַדְמָאָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, לֹא הָוּה בְּעֵלְמָא, וּלְזַמְנָא דְאַתִּי כְּתִיב, (תהלים קמז)
 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יִי, אֵיהּ וְלֹא אַחְרָא. וּבְנִינָא דָּא אֲנָן
 מַחְכָּאן, וְלֹא בְנִינָא דְבַר נָשׁ, דְלִית בֵּיהּ קִיוּמָא כְּלָל.

בֵּית רַאשׁוֹן, וּבֵית שְׁנֵי, יַחֲתִית לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּחַדָּא מְלַעֲיָלָא. בֵּית רַאשׁוֹן בְּאַתְכַּסְיָא, וּבֵית שְׁנֵי
 בְּאַתְגְּלִיָּא. הַהוּא בֵּית לְהוּי בְּאַתְגְּלִיָּא, דְאַתְקִרֵי בֵּית

שְׁנֵי, דִּיתְחַזִּי לְכֹל עֲלָמָא אוּמְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 חֲדוּה שְׁלִים, וּרְעוּתָא דְלְבָא בְּכֹל קִיּוּמָא.
 הָהוּא בֵּית רַאשׁוֹן בְּאַתְכַּסְיָא, אֶסְתַּלַּק לְעֵילָא, עַל גַּבּוּי
 דְּהָהוּא דְאַתְגַּלְיָא. וְכֹל עֲלָמָא יַחְמוּן, עֲנַנֵי יִקָּר
 דְּסַחֲרָן עַל גַּבֵּי דְהָהוּא דְאַתְגַּלְיָא, וּבְגוּ דְאַיְנוּן עֲנַנֵין,
 הוּי בֵּית רַאשׁוֹן, בְּעוּבְדָא טְמִירָא, דְּסַלִּיק עַד רוּם יִקָּר
 שְׁמַיָּא, וּבְנַיְינָא דָּא אֲנָן מְחַכְּאָן.

וְעַד כְּעַן, לָא הָוָה בְּעֲלָמָא, דְּאַפִּילוּ קִרְתָּא דִּירוּשָׁלַם לָא
 לִיְהוּי אוּמְנוּתָא דְבֵר נֶשׁ, דְּהָא פְּתִיב, (זכריה ב) וְאַנִּי
 אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱם יְיָ חוֹמַת אִשׁ סָבִיב וְגו'. אִי לְקִרְתָּא פְּתִיב
 הָכִי, כָּל שְׁכֵן בֵּיתָא, דְּאַיְהוּ דִּיּוּרָא דִּילֵיהּ. וְעוּבְדָא דָּא,
 הוּי אֶתְחַזִּי לְמַהוּי בְּרִישָׁא, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
 וְאַסְתַּלַּק עַד לְסוּף יוּמִין, בְּפוּרְקָנָא (דף רכ"א ע"ב) בְּתַרְאָה.

שְׁאַלְתָּא אַחְרָא, דְּוֹדַאי אֲנָן קְרַבִּין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, יִתִּיר
 מִכָּל שְׂאָר עַמִּין. וְדַאי הָכִי הוּא, דִּיִּשְׂרָאֵל עֲבַד
 לִזְוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבָא דְכָל עֲלָמָא. וְהָכִי אִיְנוּן
 יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׂאָר עַמִּין, כְּלָבָא בֵּין שְׁיִיפִין, כְּמָה דְשְׁיִיפִין
 לָא יְכִלִי לְמִיקָם בְּעֲלָמָא אֶפִּילוּ רַגְעָא חֲדָא בְּלָא לְבָא,
 הָכִי עַמִּין כְּלָהוּ, לָא יְכִלִין לְמִיקָם בְּעֲלָמָא, בְּלָא יִשְׂרָאֵל.
 וְאוּף הָכִי יְרוּשָׁלַם בְּגוּ שְׂאָר אַרְעָאן, כְּלָבָא בְּגוּ שְׁיִיפִין.
 וְעַל דָּא אִיְהִי בְּאַמְצַעִיתָא דְכוּלֵי עֲלָמָא. כְּלָבָא גּוּ

שְׁיִיפִין.

וְיִשְׂרָאֵל מִתְנַהֲגָן גּוֹ שְׂאֵר עַמִּין, כְּגוֹנָא דְלִבָּא גּוֹ
 שְׂיִיפִין. לִבָּא אִיהִי רְכִיף וְחֻלְשׁ, וְאִיהוּ קִיּוּמָא
 דְּכָל שְׂיִיפִין, לָא יִדַע מְצַעְרָא וְעַקָּא וִיגוֹנָא כְּלָל אֶלָּא
 לִבָּא, דְּבִיָּה קִיּוּמָא, דְּבִיָּה סוּכְלִתָּנוּ, שְׂאֵר שְׂיִיפִין לָא
 אֶתְקָרִיב בְּהוּ כְּלָל, דְּהָא לִית בְּהוּ קִיּוּמָא, וְלָא יִדְעִין
 מְדִי. כָּל שְׂאֵר שְׂיִיפִין לָא קְרִיבִין לְמַלְכָּא, דְּאִיהוּ חֲכַמְתָּא
 וְסוּכְלִתָּנוּ, דְּשְׂרִיא בְּמוּחָא, אֶלָּא לִבָּא. וְשְׂאֵר שְׂיִיפִין,
 רְחִיקִין מִנִּיהּ, וְלָא יִדְעִין מִנִּיהּ כְּלָל. כִּף יִשְׂרָאֵל, לְמַלְכָּא
 קְדִישָׁא קְרִיבִין, וְשְׂאֵר עַמִּין רְחִיקִין מִנִּיהּ.

שְׂאֵלְתָא אַחְרָא, דְּיִשְׂרָאֵל לָא אֶכְלִי נְבִלוֹת וְטִרְפוֹת,
 וְטַנוּפָּא וְלִכְלוּכָא דְשִׁקְצִים וְרַמְשִׁים כְּשְׂאֵר
 עַמִּין, הָכִי הוּא, דְּהָא לִבָּא דְּאִיהוּ רְכִיף וְחֻלְשׁ, וּמַלְכָּא
 וְקִיּוּמָא דְּכָל שְׂאֵר שְׂיִיפִין, לָא נְטִיל לְמוֹזֵנִיָּה, אֶלָּא
 בְּרִירוֹ וְצַחוּתָא דְּכָל דְּמָא, וּמוֹזֵנִיָּה נְקִי וּבְרִירָא, וְאִיהוּ
 רְכִיף וְחֻלְשׁ מְכֻלָּא, וְשְׂאֵר פְּסוּלַת אֲנַח לְכָל שְׂיִיפִין, וְכָל
 שְׂאֵר שְׂיִיפִין לָא מְשַׁגְּחִין בְּהָא, אֶלָּא כָּל פְּסוּלַת וּבִישׁ
 דְּכָלָא נְטִילִין, וְאִינוּן בְּתַקִּיפּוּ כְּמָה דְּאֶתְחַזִּי לֹון.

וְעַל דָּא בְּכָל שְׂאֵר שְׂיִיפִין אִית אַבְעָבוּעִין, שְׂאֵת אוּ
 סַפְחַת, סְגִירוֹ דְּצַרְעַת. לְלִבָּא, לָאוּ מְכַל הֲנִי כְּלוּם,
 אֶלָּא אִיהוּ נְקִי בְּרִירָא מְכֻלָּא, לִית בֵּיהּ מוּמָא כְּלָל. כִּף
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נְטִיל לִיָּה לְיִשְׂרָאֵל דְּאִיהוּ נְקִי וּבְרִירוֹ

דְּלִית בֵּיהּ מוּמָא עַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ד) כְּלֹךְ יִפָּה
 רְעִיתִי וּמוּם אֵין בָּהּ. אַתָּא רַבֵּי יוֹסִי, נְשִׁיק יְדוּי, אֲמַר,
 אֵילוּ לֹא אֲתִינָא לְעֵלְמָא, אֲלֵא לְמִשְׁמַע דָּא, דִּיִּי.
 (במדבר כ"ב) וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּכָּה וְגו'. אֲמַר רַבֵּי יִצְחָק,
 הַאי קָרָא הָכִי הוּוּ לִיהּ לְמַכְתָּב, וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר הִכָּה פְּנִיחַס, וְלֹא הַמִּכָּה אֲשֶׁר הִכָּה, לֹא נֶאֱמַר אֲלֵא
 בְּאַרְחַ סְתִימִים.

אַלֵּא הָכִי אֲמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר (נ"א (רצ"ה ע"ב) רַבֵּי שְׁמַעוֹן), כִּיּוֹן
 דִּסְלָקִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ לְפְנִיחַס לְכַהֲנָא רַבָּא,
 לֹא בַעַא לְאַדְפְּרָא לִיהּ לְפְנִיחַס בְּקַטְלָנוּתָא דְּבֵר נֶשׁ. דְּהָא
 לֹא אֲתַחְזִי לְכַהֲנָא רַבָּא. עַד לֹא סְלָקִיָּה לְכַהֲנָא רַבָּא,
 אֲדַכְּרָ לִיהּ, וְאֲמַר וַיֵּרָא פְּנִיחַס וַיִּקַּח רִמַּח וְגו', וַיִּדְקוֹר אֶת
 שְׁנֵיהֶם וְגו'. כִּיּוֹן דִּסְלָקִיָּה לְכַהֲנָא רַבָּא לֹא אֲדַכְּרָ שְׁמִיָּה
 בְּקַטְלָנוּתָא, דְּלֹא אֲתַחְזִי לִיהּ, וְחַס עָלֵיהּ יִקְרָא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּוּ, דְּכַהֲנָא רַבָּא לֹא אֲתַחְזִי לְאַדְפְּרָא בְּקַטְלָנוּתָא.
 וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמוּפָּה, אוּף הָכִי.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן הוּוּ אֲזִיל מְקַפּוּטְקִיָּא לְלוּד, וְרַבֵּי יְהוּדָה
 אֲזִיל עַמִּיָּה, עַד דְּהוּוּ אֲזִילִי פָּגַע בְּהוּ רַבֵּי פְּנִיחַס בֶּן
 יֵאִיר, וְתַרִּין גּוּבְרִין טוּעֵנִין אֲבַתְרִיָּה. שְׂכִיף חֲמַרְיָה דְּרַבֵּי
 פְּנִיחַס. טְעִינוּ לִיהּ, וְלֹא אֲזִיל. אֲמַר רַבֵּי פְּנִיחַס, שְׂבִיקוּ
 לִיהּ, דְּהָא רִיחָא דְּאַנְפִּין חֲדַתִּין קָא אַרְחָ, אוּ נֶסָא

אֶתְעַבֵּיד לֶן הַשְּׁתָּא. עַד דְּאֵינּוֹן תַּמָּן, נָפַק רַבִּי שְׁמַעוֹן
מִבֵּתֵר חַד טַנְרָא. נָטַל חֲמָרָא וְאֹזִיל, אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, וְלֹא
אֲמַרִית לְכוּ, דִּהָא רִיחָא דְאַנְפִּין חֲדַתִּין קָא אֲרַח.

נַחַת וְגַפִּיף לִיָּה רַבִּי פְּנִיחַס, וּבִכְתָּה, אָמַר לִיָּה, חֲמִינָא
בַּחֲלָמִי, דְּאֲתִיָּא שְׂכִינְתָּא לְגַבִּי, וְיִהְיֶה לִּי נְבֻזְבוֹן
רַבְרָבִן, וְחֲדִינָא בָּהּ. הַשְּׁתָּא כְּמָה דְחֲמִינָא. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, מְקַל פְּרָסִי דְחֲמָרָךְ, יִדְעֵנָא דְאַנְתָּ הוּא. הַשְּׁתָּא
חֲדוּהָ שְׁלִיָּם. אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, נִתִּיב בְּדוּף חַד, דְּמִלִּי
דְּאוּרִייתָא אֲצִטְרִיף צָחוּתָא. אֲשַׁכְּחוּ עֵינָא דְמִיָּא,
וְאֵילְנָא, יִתְבוּ.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, מִסְתַּכַּל הוּינָא דִּהָא לְתַחֲיִית הַמְתִּים,
בְּאַרְחָא אַחֲרָא יַעֲבִיד לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּמָה
דִּהוּהַ הַשְּׁתָּא קְדַמָּאָה, לִיְהוּי כְּדִין בִּתְרָאָה. מְנַלָּן. מֵאֵינּוֹן
עֲצָמוֹת, הִנְהוּ גְרָמִין דְאַחֲיָא לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל
יְדֵי יַחֲזִקָאֵל, דְכִתִּיב, (יחזקאל לו) וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל
עֲצָמוֹ בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר כְּתִיב (דף רכ"ב ע"א) וְרִאִיתִי וְהִנֵּה
עֲלִיָּהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עָלָה וְגו'. וַיִּקְרָם עֲלֵיהֶם עוֹר
מִלְּמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם. דִּהָא מָה דְאַפְשִׁיט בְּקַדְמִיתָא,
לִיְהוּי בִּתְרָאָה. בְּקַדְמִיתָא (אפשיט מרוחא, ולבתר) עוֹר, וּלְבַתֵּר
בָּשָׂר, בְּקַדְמִיתָא אֲפֻשִׁיט מְרוּחָא, וּלְבַתֵּר עוֹר, וּלְבַתֵּר
בָּשָׂר, וּלְבַתֵּר עֲצָמוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּדָא אַקְשָׁן קַדְמָאִי, אַבְל גְּרַמִּין אֵלִין
 דְּאַחֲיָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, נָסִין וְאַתִּין מִשְׁנַיִן,
 עֶבֶד בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. תָּא חֲזִי מַה כְּתִיב, (אִיּוֹב י) זָכַר
 נָא כִּי כְּחוֹמֵר עָשִׂיתָנִי וְאֵל עֶפְרָת תְּשִׁיבֵנִי. מַה כְּתִיב
 בְּתַרְיָה, הֲלֹא כִּחְלָב תְּתִיכֵנִי וְכִגְבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי, עוֹר
 וּבָשָׂר תִּלְבִּישָׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּסוּכְכֵנִי. זְמִין קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, לְבַתֵּר דִּיתְבְּלִי בַר נָשׁ בְּעַפְרָא, וּמַטִּי זְמַנָּא
 דְּתַחֲיִית הַמַּתִּים, דְּהֵהוּא גְרָמָא דִּישְׁתָּאֵר. לְמַעַבְד לִיה
 כְּעֶסָה דָּא, וְכִגְבִּינָה דְּחֻלָּב, וְנִבְיַע כְּחֻלָּב, דְּהוּא נְבִיעוּ
 נְקִי מְצוּחָצַח בְּצַחוּתָא הֵהוּא גְרָמָא. כִּד יִתְעַרְב הֵהוּא
 גְרָמָא וְיִתְמַחֵי כְּחֻלָּבָא, וְלְבַתֵּר יִקְפִּיא לִיה, וְיִתְצַיִיר
 בְּצִיּוּרָא כְּגִבִּינָה בְּקַפִּיאוּתָא, וְלְבַתֵּר יִתְמַשֵּׁךְ עָלֶיהָ עוֹר
 וּבָשָׂר וְעֲצָמוֹת וְגִידִים.

הֵדָא הוּא דְכְתִיב הֲלֹא כִּחְלָב תְּתִיכֵנִי וְכִגְבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי.
 הַתְּכַתְּנִי לָא כְּתִיב, אֲלֵא תְתִיכֵנִי. הַקְּפִיתָנִי לָא
 כְּתִיב, אֲלֵא תִקְפִּיאֲנִי. הַלְּבַשְׁתָּנִי לָא כְּתִיב, אֲלֵא
 תִלְבִּישָׁנִי. סוּכְכֵתָנִי לָא כְּתִיב, אֲלֵא תְסוּכְכֵנִי. כְּלָהוּ
 לְבַתֵּר זְמַנָּא מִשְׁמַע.

וְלְבַתֵּר מַה כְּתִיב, חַיִּים וְחֹסֵד עָשִׂיתָ עִמָּדִי, דָּא רוּחָא
 דְּחַיִּי. (ס"א וְאִי תִימָא) עָשִׂיתָ עִמָּדִי כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב
 תַעֲשֶׂה. אֲלֵא הָכִי אָמַר, חַיִּים וְחֹסֵד עָשִׂיתָ עִמָּדִי. בְּהֵהוּא

עֲלָמָא שְׁדִית בִּי רוּחָא דְחַיִּים, אַבְל וּפְקוּדֵתְךָ,
 דְּמִטְרוֹנִיתָא דְּמַלְכָּא, שְׁמֶרָה רוּחִי, אִיהִי נְטָרַת לְרוּחִי,
 בְּהֵוֹא עֲלָמָא. מַאי וּפְקוּדֵתְךָ, דְּאֵת זְמִין לְפַקְדָּא לָהּ
 בְּקַדְמִיתָא.

(שְׁמֶרָה רוּחִי) וְרוּזָא דְּמַלְהָ דָּא, כָּל נַפְשִׁין דְּצְדִיקֵיָא, גְּנִיזִין
 וּטְמִירִין תְּחוּת כְּרִסְיָא דְּמַלְכָּא, וְאִיהִי נְטָרָא לֹון,
 לְאַתְבָּא לֹון לְדוּכְתֵיָהוּ, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב וּפְקוּדֵתְךָ
 שְׁמֶרָה רוּחִי. מַאי וּפְקוּדֵתְךָ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (תְּהֵלִים קט)
 פְּקוּדֵתוֹ יִקַּח אַחֵר. פְּקוּדֵתְךָ, דָּא מִטְרוֹנִיתָא דְּמַלְכָּא,
 דְּכָל רוּחִין אֵינֹון פְּקוּדוֹנִין בִּידְהָא, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב,
 בִּידְךָ אֶפְקִיד רוּחִי וְגו', וְאִיהִי נְטָרָא לֹון, בְּגִין
 דָּא שְׁמֶרָה רוּחִי, וְאִיהִי נְטָרַת לָהּ.

כְּגוֹוֹנָא דָּא אָמַר דְּוֹד, (תְּהֵלִים פו) שְׁמֶרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד
 אָנִי. שְׁמֶרָה: דָּא מִטְרוֹנִיתָא דְּמַלְכָּא. דְּאִיהִי
 נְטָרָא נַפְשִׁי, בְּגִין כִּי חָסִיד אָנִי. וּבְכָל אֲתָר דְּכְתִיב סְתָם,
 דָּא מִטְרוֹנִיתָא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת כד) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה.
 (שְׁמוֹת טו) וַיֹּאמֶר אִם שָׁמַעַתְּ שְׁמֵעַ בְּקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ.

בְּכָה רַבִּי פְּנַחֶם, וְאָמַר, וְלֹאוֹ אֲמָרִית לָךְ דְּשְׁכִינְתָּא יְהַבַת
 לִי נְבִזְבֹּזֹון וּמַתְנֹון, זַפְּאָה חוּלְקֵי דְּזַכִּינָא לְמַחְמֵי לָךְ,
 וְשְׁמַעְנָא דָּא. אָמַר לֵיהּ, בְּהֵוֹא זְמָנָא, תִּינַח הֵוֹא
 גְּרָמָא, שְׁאָר גְּרָמִין דִּישְׁתַּכְּחוּן מֵהּ יִתְעַבִּיד מְנַהוֹן. אָמַר

לִיָּהּ, כִּלְהוּ יִתְכַלִּילוּ בְּתֵהוּא נְבִיעוּ דְהַאי גְרָמָא, וְיִתְכַלִּילוּ
 בְּהֵדִיָּה, וְיִתְעַבִּיד כֻּלָּא עֶסָה חֲדָא, וְתַמָּן יִתְצַיִיר צִיּוּרָא,
 כְּמָה דְאַתְמַר. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נח) וְעֲצֻמוֹתַיִךְ
 יִחְלִיץ. מַאי יִחְלִיץ. כְּמָה דְאַתְ אָמַר (הושע ה) חֲלֵץ מֵהֶם.
 כִּלְהוּ יִתְעַבְרוּן מְקִיּוּמֵיהוּ, וְיִתְכַלִּילוּ בְּהַאי גְרָמָא, לְמַהוּי
 עֶסָה חֲדָא. וְכִדִּין (ישעיה נח) וְהֵייתָ כְּגֹן רוּחַ וְכַמוֹצָא מֵיָם
 וְגו' (אמר רעיא מהימנא)

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא, וּוִי לֹון לְבַנֵּי נְשָׂא, דְּאֵינֹון אֲטִימִין
 לְבָא, סְתִימִין עֵינִין, דְּלֹא יִדְעִין דְּכַד אֲתִי לִילִיא,
 תִּרְעִין דְּגִיְהֵנָם אֲתַפְתְּחוּ, דְּאֵיהִי מָרָה. וְעֲשָׂנִין דִּילָהּ
 דְּמִתְפְּשִׁטִין, סְלָקִין עַד מוּחָא. וְכַמָּה חִיִּילִין דִּיצַר הָרַע,
 מִתְפְּשִׁטִין בְּכָל אַבְרִין דְּגוּפָא. וְתִרְעִין דְּגֹן עֵדֹן, דְּאֵיהוּ
 עֵינִין דְּלְבָא, מִסְתַּתְמִין וְלֹא מִתְפַּתְּחִין. דְּכָל נְהוּרִין
 דְּעֵינִין, מְלָבָא נְפָקִין.

וְתִרְעִין דְּלְבָא, אֵינֹון עֵינִין מִסְתַּתְמִין, בְּגִין דְּלֹא
 מִסְתַּכְּלִין בְּאַלִין מְזִיקִין, דְּאֵינֹון לִילִית. וְלֹא
 שְׁלִטִין בְּנְהוּרִין דְּלְבָא, דְּאֵינֹון מְלָאכִים דְּמִתְפְּשִׁטִין בְּכָל
 אַבְרִים, כְּעֲנַפִין דְּאֵילָנָא לְכָל סְטָרָא. בְּתֵהוּא זְמָנָא אֵינֹון
 כִּלְהוּ נְהוּרִין סְתִימִין בְּלְבָא, וּמִתְכַּנְשִׁין לְגַבִּיָּה, (ישעיה סא)

כִּיּוֹנִים אֶל אַרְבוֹתֵיהֶם. כָּנַח וְאַתְתִּיחַ, וְכָל מִין וּמִין,
דְּעָאֵלוּ עִמִּיהַ בְּתִיבַהּ.

וּמִזִּיקִין דְּמַתְּגַבְרִין עַל כָּל אַבְרָיִם דְּגוּפָא, כְּמִי טוּפְנָא
דְּגָבְרוּ עָלֶיהָ ט"ו אִמָּה, בְּגִין דְּחָב בִּי"ה,
וְאִסְתַּלַּק י"ה מִן גּוּפָא, וְאַשְׁתַּאֲר אֲלֵם, בְּלֹא רֵאִיחַ
וּשְׁמִיעָה וְרִיחָא וְדְבוּר. וְרִזָּא דְּמִלָּה, (תהלים לט) נֶאֱלַמְתִּי
דוּמִיחַ (הַחֲשִׁיתִי מְטוּב וּכְאֲבִי נֶעְפֶּר), דוּמִי"ה: דו"ם י"ה. כְּהֵהוּא
זְמַנָּא, חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אִמָּה, גָּבְרוּ מִזִּיקִין עַל גּוּפָא. וְאִינוּן
כְּכֹסְלָא לְעוּגִיָּא. (דף רכ"ב ע"ב).

וּכְגֻוּנָא דְּנַח, שָׁלַח אֶת הַיּוֹנָה בְּשְׁלִיחוּתֶיהָ. אוּף הָכִי
שָׁלַח נְשֻׁמְתָא בְּאָדָם. רוּחִיחַ בְּשְׁלִיחוּתֶיהָ. וּבְגִין
דָּא צְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְפַקְדָּא לָהּ בְּמִטְרוּנִיתָא. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (תהלים לא) בִּידֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי. וְאִם הִיא אֲסִירָא
בְּחֻבּוּי דְּגוּפָא, בִּידָא דְּחִיילִין דִּיִּצְר הָרַע, מַה כְּתִיב,
בִּידֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי פְּדִית אֹתִי יי אֵל אֱמֶת.

וְעוּד בְּזְמַנָּא דְּאִיחַי חֲיִיבַת, מַה כְּתִיב בְּרוּחִיחַ, (משלי יא) יָד
לֵיד לֹא יִנְקָה רַע. דְּאִזִּיל מִיָּד לֵיד, בְּמִשְׁרִיין דִּיִּצְר
הָרַע, דְּשְׁרִיין עָלֶיהָ בְּחֻבּוּיִן דִּילִיחַ, וְזִרְקִין לִיחַ מֵאֲתַר
לְאֲתַר. וְהֵאֵי אִיחַו דְּאֲחֻזִּי גְרַמִּיחַ בְּמִדִּינָה אַחֲרַת, אוּ
בְּמִלְכוּ אַחֲרָא, וּלְזְמַנִּין בְּאֲשַׁפָּה, כְּפּוּם חֻבּוּי. וְאִי אִיחַו
זְפָאחַ, כָּל מִשְׁרִיין דִּיִּצְר טוֹב כְּלָחוּ, (יחזקאל א) וּפְנִיחַם

וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת, לְקַבְּלָהּ רוּחִיהָ, וְסִלְקִין לֵיהּ לְעֵילָא,
 לְאַתֵּר דְּחִיוֹן דְּכִרְסִיָּא, וְתַמָּן חֲזִי, כַּמָּה חֲזִיוֹנוֹת,
 דְּמִיוֹנוֹת, וּמְרֵאוֹת דְּנִבּוּאָהּ. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבָּנָן,
 דְּחֵלוֹם אֶחָד מִשְׁשִׁים בְּנִבּוּאָהּ.

וְעוֹד (תהלים 19) שְׁמֵרָה נִפְשֵׁי כִּי חָסִיד אָנִי, אֵף עַל גַּב
 דְּאוֹקְמוּהָ בַּגְּמָרָא וְלֹא חָסִיד אָנִי שְׁכָל מַלְכֵי מִזְרַח
 וּמַעֲרָב יִשְׁנִים עַד ד' שָׁעוֹת וְאָנִי (תהלים קי"ט) חֲצוֹת לַיְלָה
 אֶקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׁכָל מַלְכֵי מִזְרַח
 וּמַעֲרָב וְכוּ' וְאָנִי יְדֵי מְלוּכָלוֹת בְּדָם שִׁפִּיר וְשִׁלְיָא כְּדִי
 לְטַהַר אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ. מִיַּד אֲזַדְמֵן לֵיהּ צְפַרְדֵּעַ וְאָמַר לֵיהּ
 לָמָּה אַתְּ מְשַׁבַּחַת גְּרַמְךָ לְמִימַר חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם
 לְהוֹדוֹת לָךְ וְאָנָּא כָּל לַיְלִיָּא לָא שְׁכִיבְנָא לְשַׁבְּחָא לֵיהּ
 וּלְנַגְנָא קַמִּיהּ. אָמַר דְּיוד וְוִי לְמַמְנָא דֵּהְהוּא צְפַרְדֵּעַ דְּלֹא
 יָדַע מַאי דְּאָנָּא אֲמִינָא דְּלֹא אֲמִינָא כִּי חָסִיד אָנִי.

אֶלָּא בְּגִין דְּאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן. וְלֹא עִם הָאָרֶץ חָסִיד.
 דְּאוֹרִייתָא אֶתְיַהֲבַת מִימִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְּאִיהוּ חֶסֶד. וּבְגִין דָּא, מֵאֵן דְּאֶתְעַסַּק בְּאוֹרִייתָא,
 אֶתְקַרֵּי חָסִיד. בְּגִין דָּא, אֲמִינָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 שְׁמֵרָה נִפְשֵׁי, וְלֹא תִדּוֹן לָהּ כְּעוֹבְדֵי אֱלִין עִמִּי הָאָרְצוֹת,
 דְּאֶתְמַר בְּהוּ וְלֹא עִם הָאָרֶץ חָסִיד. וְאִי תִימָא, כַּמָּה עִמִּי
 הָאָרְצוֹת אֵינּוֹן דְּעַבְדוּ חֶסֶד. אֶלָּא הֲכִי אוֹקְמוּהָ, אִי זְהוּ

חֲסִיד, זֶה הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנּוֹ. כְּגוֹן דְּיֹד דְּהוּה מְחַבֵּר. וּמֵאִי
הוּה מְחַבֵּר, אֹרִייתָא דְלְעִילָא הוּה מְחַבֵּר עִם קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין דָּא, שְׁמֵרָה נִפְשֵׁי כִּי חֲסִיד אָנִי.

וְכַד בַּר נָשׁ מִית, מַה כְּתִיב בְּהַ בְּהֵאִי נִפְשׁ (משלי ו)
בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אֹתְךָ בְּשֹׁכֶבְךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ,
וְהַקִּיצוֹת לְתַחֲיִית הַמֵּתִים, הִיא תִּשְׁיַחֲךָ. דָּא לְתַחֲיִית
הַמֵּתִים שְׁפִיר, דִּיּוֹקִים לִיה לְבַר נָשׁ, אֲבַל לְאַגְרָא
לְנִשְׁמַתָּא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, מֵאִי הוּי.

אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלַבֵּישׁ לָהּ כְּקַדְמִיתָא בְּעַנְי
כְּבוֹד. כְּקַדְמִיתָא תִּיעוּל בְּמִרְאָה, דְּאִיהוּ כְּגוּוֹנָא
דְּגוּפָא, כְּלִיל בְּרַמ"ח אֵיבָרִים. אוּף הָכִי תִיעוּל בְּמִרְאָה,
כְּלִיל בְּמֵאֲתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמֹנֶה פִּיקוּדִין וּבְרַמ"ח. נְהִירִין
דְּמִתְפְּרָשֵׁן מִהֵהוּא מִרְאָה. דְּאַתְמַר בֵּיה, (במדבר יב) וַיֹּאמֶר
אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם יִי בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוּדַע. וּבְלָבוּשֵׁין
דְּעַנְי כְּבוֹד (בראשית ט) וְרֵאִיתִיהָ לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם, דָּא
אֲסַפְקִלְרִיאָה הַמְּאִירָה. (במדבר יב) בְּחֹלֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, דָּא
אֲסַפְקִלְרִיאָה דְלֹא נְהָרָא. כְּלִיל מְשִׁס"ה נְהִירִין, כְּחֻשְׁבֵּן
יְשָׁנָה. וְהֵינּוּ (שיר השירים ה) אֲנִי יְשָׁנָה. חַד בְּעֵלְמָא דִּין. וְחַד
בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וְאִינוּן בְּעוּבְדֵי יְדוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְרָזָא דְלֵהוֹן, (שמות ג) זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם. י"ה עִם שְׁמִי, שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים. ו"ה עִם זְכָרִי, מֵאֲתִים

וּשְׁמֹנֶה וָאַרְבָּעִים. וְכַרוֹזִין נַחְתִּין וְסִלְקִין קַמִּיה, הָבוּ יְקָר
 לִיקְרָא דְמִלְכָּא. (ס"א לְדִיוֹקְנָא)

וְהֵיִינוּ (בְּרֵאשִׁית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם
 אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ. וְהוּא דְעֵבֵד לֵיה בְּתַרְיִן

דִּיוֹקְנִין, בְּתַרְיִן גַּנְיִם (נ"א פְּנִים) דְּאִתְמַר עָלֵייהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)
 הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנְיִם אִיהוּ עֵילַת עַל כֹּלָּא דְאִתְמַר עָלֶיהָ (דְּבָרִים

ד) כִּי לֹא רָאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. וְעַל שְׂאֵר דִּיוֹקְנִין כְּתִיב,
 תְּמוּנַת כָּל וְגו'. (בַּמְדַּבֵּר יב) וְתְמוּנַת יְיָ יִבְיִט. וְתַרִּי"ג מְלֹאכִין

סִלְקִין לָהּ לְנִשְׁמַתָּא. בְּאֵלִין דִּיוֹקְנִין, כְּלָהּ וּפְנִיָּהּ
 וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת, לְקַיִם קָרָא דְכְּתִיב בְּהוֹן (שְׁמוֹת יט) וְאִשָּׁא

אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי.

כְּגוּוֹנָא דְנִפְקוּ מִמְצָרִים, וְאִזְלוּ בְּעַנְי כְּבוֹד, וּבְכָל
 הָהוּא יְקָר, כִּתְהוּא גּוּוֹנָא תְהֵא מִפְקָנוּתָא

דְּנִשְׁמַתָּא, מְגוּפָא דְטָפָה סְרוּחָה, לְמִיזַל לְתַרְיִן גַּנְיִם,
 דְּאִתְבְּרִי שְׁמִיא וְאַרְעָא דְלָהוֹן בְּשֵׁם יְיָ. וּבְגִינִיה אִתְמַר,

(תְּהִלִּים צו) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ. בְּהָהוּא זְמַנָּא
 יִתְקַיִם בְּבַר נֶשׁ (יִשְׁעִיָּה ל) וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיךְ לְגַבִּיךָ,

בְּשִׁתִּים יִכְסֶה פָּנָיו, אֶלָּא וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת
 מוֹרִיךְ. וּמִסְטָרָא דְאֵלִין מְרֹאוֹת, זָכָה מְשָׁה רַבִּינוּ עָלָיו

הַשָּׁלוֹם, רַבֵּן שֶׁל נְבִיאִים וְחַכְמִים. אֶמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
 אַנְתָּ הוּא דְזָכִית בְּחַיִּיךָ, לְמָה דִּיזְכוּן צְדִיקָא בְּתַר

חַיִּיהוֹן, זְכָאָה חוּלְקָךְ.

דָּבָר אַחַר שְׁמֶרָה נִפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי, אֲמַאי. כְּדֵי
 שְׁאֶתְחַסֵּד עִם אָנִי. דְּאֶתְמַר בֵּיהּ אָנִי וְהָ"ו. וְוִי
 לִיָּה לְמֵאן דְּאֶפְרִישׁ (דף רכ"ג ע"א) אָנִי מִן הוּא. דְּאֶתְמַר (תהלים
ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ. דְּכֻלָּא חַד בְּלֹא פְּרוּדָא. הֵדָא
 הוּא דְּכֻתִּיב, (דברים לב) רְאוּ עֵתָה כִּי אָנִי אָנִי הוּא אָנִי אֲמִית
 וְאַחֲיָה מִחֻצְתִּי וְאָנִי אֶרְפָּא וְאִין מִיַּדִּי מְצִיל. אָנִי יְדוּ"ד,
 אָנִי הוּא וְלֹא אַחַר. וְדָא אָנִי מִן אֲדַנִּי. יְדוּד עֲמוּדָא
 דְּאֶמְצָעִיתָא.

וּבְגִין דְּיְדוּ"ד אִיהוּ לִימִינָא דְּאִיְהִי חֶסֶד, אֶמַר, שְׁמֶרָה
 נִפְשִׁי דְּאֶתְחַסֵּד בְּךָ עִם אָנִי, וְאִיהוּ אֲדַנִּי
 לְגַבּוּרָה. וּבִתְפֹאֲרַת, אֶתְחַבְּרֵן תְּרִין שְׁמֵהֵן יֵאֱהוּדוּנָה"י.
 וְרִזָּא דְּמֶלֶךְ בְּחֶסֶד וּבְגַבּוּרָה, (יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵיהֶם
 פְּרוּדוֹת מְלֻמְעָלָה וּבִתְפֹאֲרַת, דְּאֶתְקַרִי (שמות טו) יְדוּ"ד אִישׁ
 מְלַחְמָה, מֵה כְּתִיב (יחזקאל א) שְׁתֵּים חוּבְרוֹת אִישׁ, תְּרִיתִין
 שְׁמֵהֵן מִתְחַבְּרֵן בֵּיהּ פְּחָדָא. וּשְׁתֵּים מְכַסּוֹת אֶת גּוֹיֹתֵיהֶנָּה.
 תְּפֹאֲרַת אֶתְקַרִי גּוֹף, (דניאל ה) וּגּוֹיֹתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ יֵאֱהוּוּיָהּ.
(תהלים פו) הוֹשֵׁעַ עֲבַדְךָ אֶתְהּ אֱלֹהֵי שִׁמְחָה נֶפֶשׁ עֲבַדְךָ תְּנָה
 עוֹךְ לְעֲבַדְךָ. תֵּלֵת זְמַנִּין אֶתְעַבִּיד דְּוֹד עֶבֶד בְּתַהֲלָה
 דָּא, לְקַבֵּל ג' זְמַנִּין, דְּאוֹקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּבַעֵי בַר
 נָשׁ לְמַהוּי עֲבַדָּא בְּצִלּוֹתָא. בְּבִרְכָאן קְדַמָּאִין, כְּעַבֵּד
 דְּמִסְדֵּר שְׁבַחֵי קַמֵּי רַבֵּיהּ. בְּאֶמְצָעִיּוֹת, כְּעַבֵּדָא דְּבַעֵי

פָּרַס מִרְבִּיּה. בְּאַחֲרוֹנוֹת, כְּעֶבֶד דְּמוּדָה קָדָם רַבִּיּה, בְּפָרַס
דְּקַבִּיל מִינִיּה, וְאִזִּיל לִיּה.

וּתְלַת זְמַנִּין דְּבָעֵי לְמַעַבְד עֶבֶד, מִסְטָרָא דְעֵבוּדָה.
דְּאוּקְמוּהָ מֵאִרֵּי מִתְנִיתִין, דְּלִית עֵבוּדָה אֶלָּא
תְּפִלָּה. וּתְלַת אֲבָהֳן, אֶתְקָרִיאוּ עֲבָדִים מִסְטָרָהָא, עַל שְׁם
שְׂכִינְתָא, דְּאִיּהֵי עֵבוּדַת יִי. וְאוּף הָכִי מִשָּׁה עֶבֶד יִי. וּבְגִין
דָּא, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים. אֲבָל לְגַבֵּי
אַחֲרָנִין, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם, מִסְטָרָא דְמַלְכוּת.
וְאִיּהֵי אֲמַאי אֶתְקָרִיאת עֵבוּדָה. כְּאוֹרַח דְּאַתָּתָא לְמִפְּלַח
לְבַעְלָה, וְאוֹרַח בְּנִין, לְמִפְּלַח לְאַבּוּהוֹן.

וְדוּד, אֶתְעֵבִיד עֲנִי, חָסִיד, וְעֶבֶד. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
(תהלים פו) תְּפִלָּה לְדוּד הֵטָה אֲדָנִי אֲזַנְךָ עֲנִי כִּי עֲנִי
וְאַבִּיוֹן אָנִי. שְׁמָרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי. הוֹשַׁע עֲבֹדְךָ אֲתָה
אֱלֹהֵי הַבּוֹטָח אֵלֶיךָ. אֶתְעֵבִיד עֲנִי לְתַרְעָא דְמַלְכָּא,
דְּאַתְמַר בְּהָ, (תהלים נא) אֲדָנִי שִׁפְתַי תִּפְתָּח. אֲדָנִי הֵיכָל,
אֶתְעֵבִיד עֲנִי לְתַרְעָא דְהֵיכָלָא דְמַלְכָּא. וּמָה כְּתִיב. הֵטָה
אֲדָנִי אֲזַנְךָ עֲנִי וְדָא שְׂכִינְתָא תַתָּא. דְּאִיּהוּ אֲזֶן לְקַבְּלָא
צְלוֹתֵין וּלְמַשְׁמַע לוֹן. כְּדְכְּתִיב, (תהלים כב) כִּי לֹא בִזָּה וְלֹא
שִׁקְץ עֲנוֹת עֲנִי וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבִשְׁוֹעוֹ אֵלָיו
שָׁמַע.

דְּאִיּהוּ אֶתְעֵבִיד עֲנִי וְדָל, מִסְטָרָא דְאֵת ד' מִן אַחַד,

לְמִשְׁאֵל מִן א"ח, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. לְקַיִמָּא
 בֵּיתָה, (תהלים קטז) דְּלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, דְּלֹא יָמוּת מְשִׁיחַ בֶּן
 אֶפְרַיִם. וְשֹׁאִיל מִנִּיהַ בְּהֵוֹא תִרְעָא, בְּגִין יִשְׂרָאֵל
 הָעֲנִיִּים, לְקַיִים בְּהוּ (שמואל ב כב) וְאֵת עִם עֲנֵי תוֹשִׁיעַ.

וּלְבַתֵּר שֹׁאִיל בְּגִין פְּהַנִּיָּא, דִּיחֲזוֹר עֲבוּדָה לְמִקּוּמָה,
 וְאֶתְעַבֵּיד עֶבֶד. וּלְבַתֵּר דִּיהֵיב לוֹן אוֹרֵייתָא
 מִסְטָרָא דְחֶסֶד, לְמַעַבְד גְּמוּלָה עִם דְּלִי"ת מִן אוֹרֵייתָא,
 וּבְגִין דָּא אֶתְעַבֵּיד חֶסֶד. כִּךְ מְטָא לְג' סְפִירָאן עֲלָאִין,
 פִּתַח וְאָמַר (תהלים קלא) יי לא גִבָּה לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא
 הִלְכֵתִי בְּגִדּוּלוֹת וּבִנְפִלְאוֹת מִמֶּנִּי.

שְׁלֹמֹה אָמַר, הָא בֵּינָה אִיהִי דְמִשְׁהָ, אֶשְׁאֵל בְּחֻכְמָה
 עֲלָאָה, דְּאִיהִי לְעִיל מְדַרְגִּיתָה. מַה כְּתִיב, (קהלת ז)

אֶמְרֵתִי אַחְכָּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי. וְהָא כְּתִיב (מלכים א ה)
 וַיִּי נָתַן חֻכְמָה לְשְׁלֹמֹה. חֻכְמָה זְעִירָא. וּבַעַל לְסִלְקָא
 מִתְתָּא לְעִילָא, דְּאֶתְרַחֲיֵקַת מִנִּיהַ. בְּגִין דְּאֶפִּילוּ לְבֵינָה
 לִית בַּר נֶשׁ בְּעֵלְמָא דִּיכִיל לְסִלְקָא, בַּר מְמִשְׁהָ, כִּל שְׁכִין
 לְעִילָא מִנִּיהַ, דְּאִיהוּ חֻכְמָה עֲלָאָה, מִסְטָרָא דִּילָהּ חֻכְמָה
 עֲדִיף מִנְּבִיא. וְאִף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ בְּאַרְח דְּרִשָׁא, עַל
 פְּרָה אֲדוּמָה. שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר, קוּם לְחַדְשָׁא מְלִין קַמִּי שְׁכִינְתָּא, דִּי תִהֵא

עֲזָר לְאָבִיךָ, דְּשָׂמָא גָרִים, עֲזָר אֵל, אֵל מִימִינָא, עֲזָר
 מִשְׂמָאלָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) אַעֲשֶׂה לּוֹ עֲזָר
 כְּנַגְדּוֹ. בְּמֵאִי. בְּזֶרַע שְׂפִיר, דְּאִיהוּ הַפֶּךְ עֲזָר. וַיִּקּוּם רַבִּי
 יוֹסִי עִמָּךְ, דְּאִיהוּ כְּרִסְיָא שְׁלִימָתָא לְמֵאֲרִיָּה, דְּהָכִי סָלִיק
 יוֹסִי, לְחֻשְׁבוֹן הַכֶּסֶף"א, אֱלֹהִים בְּחוּשְׁבוֹן.

וַיִּקּוּם עֲמִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, דְּבֵיהּ הו"ד, וְבֵיהּ י"ה, וְבֵיהּ
 יְדוּד ד', ד' חִיּוֹן. (יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵיהֶם
 פְּרוּדוֹת, כְּלָהוּ, לְקַבְּלָא לֵיהּ. וּמִנִּיָּה דְוָד, דְּהוּדָה
 לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּרָגָא בְּהוּדָאוֹת דְּאִיהוּ מִצַּד הוּד.
 וַיִּקּוּם עֲמִיָּה רַבִּי אֶלְעָאי, בְּגִימְטְרִיא יב"ק, בְּקִי
 בְּהַלְכָתָא.

וַיִּקּוּם עֲמִיָּה רַבִּי יוּדָאי, דְּחוּשְׁבַּנִּיה א"ל. כְּגוֹן מִיכָאֵל,
 מְלָאכִין רְשִׁימִין בְּאֵל. כְּגוֹן (בראשית לא) יֵשׁ לְאֵל יָדַי.
 וְרָזָא דְאֵל, א' דְּמוֹת אָדָם. ל' תְּלַת חִיּוֹן, דְּאִינוּן ד' אַנְפִּין
 לְכָל חַד, דְּרַמְיִזִין (ס"א בָּה) בְּה' בְּחוּשְׁבוֹן ל' תְּלַת יוּדִין, (נ"א
 עוֹלָיִם ל). וְאִינוּן בְּרָאשֵׁי תְּלַת אֲזַכְרוֹת, דְּאִינוּן יי מְלָךְ, יי
 מְלָךְ, יי יְמִלוּךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וַיִּקּוּם רַבִּי אַבָּא עֲמַהוּן,
 דְּאִיהוּ חוּשְׁבַּנִּיה ד', ד' חִיּוֹן. (דף רכ"ג ע"ב).

רַבִּי שְׂמַעוֹן אִיהוּ כְּאִילָנָא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ וְחִבְרוּי,
 דְּאִינוּן חֲמִשָּׁה דְּאֲדַכְרָנָא, כְּעַנְפִּין דְּאִילָנָא רַבְרַבִּין
 דְּדַמְיִין לְדְרוּעִין וְשׁוֹקִין.

קוּם רַבִּי שְׁמֵעוֹן, וַיִּתְחַדְּשׁוּן מְלִין מְפוּמָּךְ, בְּהֵאֵי קָרָא
 דְּמִלְקָדְמִין. לְמַנְצַחַת, תַּמְן נְצַחַת, נְגוּן צַחַת. וּבֵיהּ
 אֲתַקְרִי יְדוּד מְאָרִי נְצַחַן קְרַבִּין, לְגַבִּי אוּמִין עוּבְדֵי
 כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת דְּעֵלְמָא, וְרַחֲמִין וְדִינָא לְיִשְׂרָאֵל. וְרוּזָא
 דְּמִלְהָ, (משלי יא) וּבְאֲבוּד רְשָׁעִים רַנָּה. מ"ל, שְׁבַעֲיָן שְׁמַחֲן
 אֵית לֵיהּ, וְעַם נְצַחַת וְהוּד, ע"ב, כְּחוּשְׁבֵן חֶסֶד, וְרוּזָא
 דְּמִלְהָ, (תהלים טז) נְעִימוֹת בְּיַמִּינְךָ נְצַחַת.

הוּד, בֵּיהּ (דברי הימים א טז) הוּדוּ לֵיִי. צְדִיקָא, בֵּיהּ (תהלים לג) רַנְנוּ
 צְדִיקִים בַּיְדוּד. וּבֵיהּ (ירמיה לא) רַנּוּ לִיעֶקֶב שְׁמַחָה.
 תְּפֹאֶרֶת, בֵּיהּ הִלְלוּ אֵל. הִלְלוּיָהּ, הִלְלוּ יָהּ. דְּתַמְן יְדוּ"ד.
 בְּנְגוּן וּבְזוּמַר, חֶסֶד וּגְבוּרָה. בְּשִׁיר וּבְבִרְכָה, חֲכָמָה וּבִינָה.
 בְּאֲשְׁרֵי, כְּתָר. בְּתַהֲלָה, מַלְכוּת.

מְזֻמּוֹר, בֵּיהּ ר"ז, וּבֵיהּ מו"ם. מְסֻטְרָא דְזוּמַר דְּאוּרֵייתָא
 וְזוּמַר דְּצֻלוֹתָא. זוּמַר מְסֻטְרָא אַחְרָא, אֵיהֵי מו"ם
 ז"ר. זְמַרָא בְּבֵיתָא, חֲרַבָא בְּבֵיתָא. נְדָה לְשַׁפְחָה בֵּית עוּבְדֵי
 כּוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת זוּנָה. וְדָא אֲתוּוּן מְזֻמוּ"ר. נְגוּ"ן, תַּמְן
 ג"ן. הָכִי שְׁפִירוּ דְנְגוּנָא, בֵּיהּ הִלְל. כְּגוּן (שמות יב) לֵיל
 שְׁמוּרִים הוּא לֵיִי לְהוּצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲשְׁרֵי דְבֵיהּ
 שְׁרֵי עֵלְמָא מְשַׁבְּחִין, (תהלים קמד) אֲשְׁרֵי הָעַם שְׁפַכָּה לוּ.
 בְּבִרְכָה, (תהלים לד) אֲבָרְכָה אֶת ה' בְּכָל עֵת. בְּתַהֲלָה, תְּמִיד
 תַּהֲלִתוּ בְּפִי.

(תהלים ט) עַל שׁוֹשַׁן יְעֻדוֹת, דָּא הוּד. דְּאִיהוּ שׁוֹשַׁן, סוּמָק
 שְׁלִיט עַל חָוּוּר, דְּנִצַּח שְׁלִיט אִיהוּ חָוּוּר עַל סוּמָק.
 מֵאֵי יְעֻדוֹת. דָּא צְדִיק. אִיהוּ בְּרִית, דְּאִיהוּ אֶחִיד לְשִׁמְיָא
 וְאַרְעָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ד) הָעִידוֹתֵי בְּכֶם הַיּוֹם אֵת
 הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. מֵאֵי מִכְתָּם. מִ"ךְ תָּ"ם מִךְ, אִיהוּ
 צְדִיק. תָּם, עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְּרָגָא דִיעֶקֶב. אִישׁ תָּם.
 גּוֹף וּבְרִית חֲשִׁבִינָן חַד. לְלַמֵּד, חֶסֶד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן
 אורֵייתָא אֲתִיְהִיבַת, לְלַמּוּד וּלְלַמֵּד.

אָמַר לִיָּה שְׁפִיר קְאָמְרַת, אָבֵל (תהלים יב) לְמַנְצַח עַל
 הַשְּׁמִינִית, דְּלָא תְזוּזוּ נִצַּח מִן הוּד, דְּאִיְהִי סְפִירָה
 ח', אָמַר לְמַנְצַח עַל הַשְּׁמִינִית. אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, אִי
 הָכִי, בִּינָה דְרָגָא דִילָךְ, וְאֵמֵאֵי אֻקְמוּהָ וְנָתַן הַהוּד
 לְמִשָּׁה, שְׁנֵאֲמַר (במדבר כז) וְנָתַתָּה מִהוּדְךָ עָלָיו.

אָמַר לִיָּה, שְׁפִיר קָא שְׁאַלְתָּ. ה' סְלָקָא בְּאֵת י', חֲמִשׁ
 זְמַנִּין עֶשֶׂר, לְחֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּבִינָה, וְאַתְּפִשְׁטוּתָא
 דְּלֵהוֹן מִחֶסֶד עַד הוּד, הֵן חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה בְּכָל סְפִירָה, אֵינּוּן
 חֲמִשִּׁין. וּבְגִין דָּא, מְבִינָה עַד הוּד, כְּלָא אֲתִפְשְׁטוּתָא
 חָדָא. לְבַתַּר אֲתָא צְדִיק, וְנָטִיל כָּל חֲמִשִּׁין תְּרַעִין
 בְּלַחֲדוּי, לְמַהוּי שְׁקִיל לְכָל חֲמִשׁ, וְאַתְקְרִי כָּל, דְּנָטִיל
 כָּל חֲמִשִּׁין תְּרַעִין. וְאוּף הָכִי כְּלָה, נְטִילַת לְהוּ כְּלָהוּ.
 אָמַר, כְּעַן וּדְאִי אֲתִיְיָשָׁב מְלָה עַל בּוּרִיָּה.

וְעוֹד לְמִנְצָחַ, תִּמְן מ"ל עִם נִצְחַ. וְדָא מ"ל מִן חֲשָׁמ"ל.
 מִן ח"ש, הוּד וְנִצְחַ, אֵינּוֹן לְקַבִּיל תְּרִין שְׁפּוֹוֹן.
 וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִּיאוּ שְׁפּוֹוֹן, חִיוֹן אֶשָּׂא מִמְּלָלָא. וּבַחֲגִיגָה
 עַד הֵיכֵן מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה, וְאוּקְמוּהָ מִן וְאָרָא עַד חֲשָׁמ"ל.
 דְּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה אֶתְקַרִּיאוּ חִיוֹן אֶשָּׂא. וְנִהַר דְּנִפְיִק
 מִזִּיעָן דְּלֵהוֹן, יְסוּד. כִּלְהוּ תִלְתַּת אֵינּוֹן מֶרְכָּבָה לְתַפְאֶרֶת,
 אָדָם.

מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה, דָּא מַלְכוּת. וּבַתִּלְתַּת אֵלִין, אֵיהוּ חֲכָמָה
 וּבִינָה וְדַעַת. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין,
 דְּאִין דוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה בִּיחִיד, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא
 חֲכָם וּמִבִּין מַדְעָתוּ.

וְאִית מֶרְכָּבָה לְתַתָּא מִזִּיעִיר אַנְפִּין, דְּאֵיהוּ מִט"טְרוֹן.
 אָדָם הַקָּטָן. דְּבַמֶּרְכָּבָה דִּילִיָּה דְּאֵיהוּ פֶּרְדִּים, רְדִיפִי
 מִיָּא דְּאוֹרִיָּתָא, דְּנִפְיִק מִגּוֹ פֶּרְדִּים דִּילִיָּה, לְתִלְתַּת
 מֵאַרְבַּע, דְּאֶתְמַר עֲלֵיהוּ, אַרְבַּעָה נִכְנְסוּ לְפֶרְדִּים. וְהָא
 אֶתְמַר.

דְּאֵיהוּ צְפָרָא דְּחֻזָּא רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה, לְכִיף יָמָא
 דְּאוֹרִיָּתָא, דְּיָמָא מְטִי עַד קוֹרְסוֹלוֹי. וְרִישִׁיָּה
 מְטִי עַד צִית שְׁמִיָּא, וְלֹא אֶכְשִׁילוּ תִלְתַּת בֵּיהּ, מְשׁוּם
 דְּנִפְיִשִׁי מִיָּא דִּילִיָּה, אֶלָּא מְשׁוּם דְּרְדִיפִי מִיָּא וְאוּקְמוּהָ.
 אַבְג כִּלִּיל לוֹן דְּסִלְקִין לְשִׁית, לְקַבִּיל אֶתְוֹן מִטְטְרוֹן.

רְבִיעָא ד', (מלכים א יט) קוֹל דְּמָמָה דְקָה, דִּתְמַן אֲתִי מִלְכָּא.
וְאִיהוּ אָדָם לְשָׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא.

אִי"י, מַיִם עֲלִיוֹנִים, וּמַיִם תַּחְתּוֹנִים. דְּלִית בֵּינֵיהוּ אֱלָא
כְּמֵלֵא נִימָא, דְּאִיהוּ ו', נְטוּי בֵּינֵיהוּ, בְּרָקִיעַ דְּאִיהוּ
מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, דִּינָהּ הַבְּדִלָּה בֵּין נוֹקְבָא לְדְכוּרָא.
בְּגִין דָּא (בראשית א) וַיְהִי מִבְּדִיל וְרוּא דְּמֶלֶךְ, יֵאֵהֲדוּנְהִי.
מַיִם עֲלִיוֹנִים זְכָרִים י' עֲלָאָה, מַיִם תַּחְתּוֹנִים נְקֻבוֹת, י'
תַּתָּאָה. שִׁית אֲתוּוֹן בֵּינֵיהוּ, כְּחוֹשְׁבֵן ו', דָּא מְטַטְרוֹן,
דְּאִיהוּ בֵּין א.

וְעוֹד, יוֹד נְקוּדָה. ו' גִּלְגַּל. וְלִית תְּנוּעָה בְּגִלְגַּל בְּשִׁית
סְטָרִין כְּחוֹשְׁבֵן ו', אֱלָא בְּהֵיא נְקוּדָה. וְהֵיא
נְקוּדָה אִיהוּ יְחוּדָא דְכֻלָּא, וְאִסְהִידַת עַל הָהוּא יְחִיד,
דְּלִית לִיה שְׁנֵי, דְּאוּקְמוּהָ עֲלִיהָ רַבָּנָן, שְׁצָרִיךְ לִיְחִידוֹ כְּדִי
שְׁתַּמְלִיכוּהוּ עַל (דף רכ"ד ע"א) הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ, וְעַל ד'
רוּחוֹת עֲלֵמָא. ב', שָׁמַיִם וְאָרֶץ. ג', עֲמוּדָא סְבִיל לוּן. ד',
אַרְבַּע חִיוּן. ה' כְּרִסְיָא. ו', שִׁית דְּרָגִין לְכְרִסְיָא. וְעוֹד,
א ב ג ד ה ו ז ח ט: אָדָם. י' יִיְחוּד דִּילִיָּה, מְלָכוֹת,
עֲשִׂירָאָה דְּאָדָם. תְּשַׁע, אִיהוּ לְקַבֵּל תְּשַׁע אֲתוּוֹן. זְכָאִין
אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דִּידְעִין רְזָא דְּמֵאֲרִיהוּן.

דְּבַר אַחַר, צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם אֶת קָרְבְּנֵי
לְחֲמֵי לְאֲשֵׁי רִיחַ נִיחוּחֵי. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, בְּקָרְבְּנָא

אֵית עֶשֶׂן, וְאֵית רִיחַ, וְאֵית רִיחַ נִיחַח, עֶשֶׂן אִיהוּ מִסְטָרָא
 דְּדִינָא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (דברים כט) כִּי אֲזוּ יַעֲשֶׂן אֶפֶס יִי.
 (תהלים יח) עָלָה עֶשֶׂן בְּאֶפֶס וְאִשׁ מִפִּי תֹאכֵל. רִיחַ נִיחַחִי,
 רַחֲמִי. (שיר השירים ג) וְרִיחַ אֶפֶס כִּתְפוּחִים.

אֲמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְהָא תְרוּוֹיִיהוּ עֶשֶׂן וְרִיחַ, אֵינּוּן
 בְּאֶפֶס, וְקִרְאִין סְהַדִּין. חַד, עָלָה עֶשֶׂן בְּאֶפֶס.
 וְתַנְיִנָא, וְרִיחַ אֶפֶס כִּתְפוּחִים. וְאֲמַאי אֶתְקַרֵּי חַד עֶשֶׂן
 דִּינָא וְתַנְיִנָא רַחֲמִי. אֶלָּא, בְּחוּטְמָא אֵית תְּרִין חֲלוּנִין,
 וְאֶתְמַר בְּשִׁמְאֵלָא, עָלָה עֶשֶׂן בְּאֶפֶס, מֵאֵי עָלָה. אֶלָּא
 מְלַבָּא דְאִיהוּ בְּשִׁמְאֵלָא, לְקַבֵּל גְּבוּר. מִימִינָא נְחִית
 רוּחָא לְגַבִּיחָא, לְקַרְרָא לֵיהּ, וְלִשְׁכָּכָא רוּגְזִיחָא, מִסְטָרָא
 דְּחֶסֶד, דְּתַמֵּן מוּחָא. חֲכָמָה לִימִינָא, הַרוּצָה לְהַחֲפִים
 יְדָרִים. בִּינָה בְּלַבָּא, כְּלַפֵּי שְׁמָאֵלָא, הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר
 יַצְפִּין. וּבְגִין דָּא עָלָה עֶשֶׂן בְּאֶפֶס, מִן בִּינָה לְגַבִּי חֲכָמָה,
 דְּאִיהִי לִימִינָא, וּמְקַבֵּל לֵיהּ בְּחֶדְוָה, בְּנִגּוּנָא דְלִיּוּאֵי.
 וְהָאֵי עֶשֶׂן לָא סָלִיק, אֶלָּא עַל יְדֵי אִשׁ, דְּאֶדְלִיק
 בְּעֵצִים, דְּאֵינּוּן אַבְרִים מְלִיִּין פְּקוּדִין, עֵצֵי עוֹלָה.
 מְאִרֵי תוֹרָה, אֲוִרִיִּתָא דְאִיהִי אֶדְלִיקַת בְּהוּן, אִשׁ
 בְּתוּקְפָא דְגְבוּרָה, וְעָלָה עֶשֶׂן בְּהוּן. בְּבִינָה עֶשֶׂן
 הַמְעַרְכָּה.

וּמְדִסְלִיקַת לְאֶפֶס, אֶתְקַרֵּי קְטָרַת, הֵדָא הוּא דְכְתִיב,

(דברים לג) יְשִׁימוּ קְטוֹרֶה בְּאַפֶּךָ. וְלִית דְּבִטִיל מוֹתָנָא
 בְּעֵלְמָא, כְּקִטְרֶת, דְּאִיהוּ קְשׁוּרָא דְדִינָא בְּרַחֲמֵי, עִם רִיחַ
 נִיחוּחַ בְּאִף. תְּרַגּוּם דְּקִשְׁר קְטִירוֹ. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַפְּאָה
 חוּלְקָנָא דְרוּוּחָנָא מְלִין סְתִימִין בְּאַתְגְּלִיָּא. עוֹד אֲמַר
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּבִתַּר דְּצִלוֹתָא אִיהִי כְּקַרְבְּנָא, מֵאֵן
 דְּיִימָא פְּטוּם הַקְטָרֶת, בְּתַר תְּהִלָּה לְדוֹד, בְּטִיל מוֹתָנָא
 מִבֵּיתָא.

אֲמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, כְּעַן בְּעֵי לְמַנְדַּע, אִיךְ אֲתִקִּינוּ
 צְלוֹתִין לְקַבֵּל קְרַבְּנִין. אֵלָּא תְּלַת צְלוֹתִין, לְקַבֵּל
 אֶת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר, דָּא צְלוֹתָא דְשַׁחְרִית,
 דְּאַתְמַר בָּהּ, (בראשית יט) וַיִּשְׁכֹּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר אֶל הַמָּקוֹם
 אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פְּנֵי יְיָ. וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנֵן, דְּלִית עֲמִידָה
 אֵלָּא צְלוֹתָא. וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים,
 לְקַבֵּל צְלוֹתָא דְמִנְחָה, דְּתַקִּין לָהּ יִצְחָק. הֲדָא הוּא
 דְכָתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עָרֵב.
 וְלִית שִׁיחָה, אֵלָּא צְלוֹתָא. צְלוֹתָא דְעֶרְבִית, לְקַבֵּל
 אֲמוּרִין וּפְדָרִין דְּמִתְאַפְּלִין כָּל הַלַּיְלָה. הֲדָא הוּא דְכָתִיב,
 (בראשית כח) וַיַּפְּגַע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ. וְלִית
 פְּגִיעָה, אֵלָּא צְלוֹתָא.

אֲדַהְכִי דְאַנָן בְּאַתַּר דָּא, אֲמַאי כְּתִיב וַיִּקַּח מֵאֲבִי
 הַמָּקוֹם וַיִּשָּׁם מֵרֵאשׁוֹתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא,

וְכִי לֹא הָיוּ לִי הַכֹּסֶתוֹת לְמִשְׁכַּב. אֲלֵא הוֹאִיל
וְאֵתָא חֲתָן לְגַבִּי פִלָּה, אִף עַל גַּב דְּלֵא הָוֵה אֲרַחוּי
לְמִשְׁכַּב אֲלֵא בְּפָרִים וּכְסָתוֹת, וְאִיְהִי יְהִיבַת לִי אֲבָנִים
לְמִשְׁכַּב, יִקְבַּל כֹּלָא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, וְהָא אֲתַמַּר. וְאוּף
הָכִי אֲתַמַּר בְּחַבּוּרָא קְדַמָּא. מַהוּ דְכַתִּיב, (בראשית לב)

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תִּיב. וַאֲיֵמָא

קְרָא, (ע"כ רעיא מהימנא) (ככתוב דף רכ"ה ע"ב אלא פגיעה בר"מ שם)

רעיא מהימנא
אמר רעיא מהימנא, לית
קרביניו, אלא לרחקא
סטרין מסאבין, ולקרבא
דרגין קדישין. ואתמר
בחבורא קדמא, דלהון,
(ערקין דכבדא, אלין אישים וכל אינון
חילין ואתמר) ערקין דכבדא
אית מנהון רברבין, אית
מנהון רברבין וזעירין,
ומתפשטין מנהון לכמה
סטרין. ואלין נטלין אברין
ואמורין ופדרין דמתאכלין
כל הלילה, דהא קרבן כלא
ליי.

אמר בוצינא קדישא, רעיא

אמר רבי פנחס, מסתכל
הוינא, שמירה בלב

איהו ודאי, (דחמא בלב) (ס"א ולב

דוגמא דלב עילאה) ועל דא שמור

בלב, ולא באתר אחרא.

זכירה בזכר, במוחא, דרכיב

ושליט על הלב. ולית זכירה

אלא במוחא. ועל דא זכור

לזכר ושמור לנקבה. מוחא

דאיהו דכורא, רכיב ושליט

על הלב. לב שליט ורכיב

על הכבד. כבד סמאל ונחש

דא בדא, ואיהו חד. (ס"א ואינון

דכר ונוקבא) (דף רכ"ד ע"ב) יותרת

מְהִימָנָא, וְהֵלֵא אִמְרַת לְעִיל
 דְּקָרְבָּנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
 לָאוּ אֵינּוּן אֶלְאָ לְקָרְבָּא י'
 בְּה' ו' בְּה'. אֶלְאָ, אִף עַל גַּב
 דְּכָל קָרְבָּנִין עָרִיכִין לְקָרְבַּ
 קַמִּיהָ, אִיהוּ פְּלִיג לְכָל
 מִשְׁרַיִין, מֵאֲכַלִּין דְּקָרְבָּנִין,
 לְכָל חַד בְּדָקָא חֲזִי לֵיה,
 לְשַׁכְּלִיִּים, מְזוּנֵי דְאֹרִייתָא,
 וּמִשְׁתַּיִּיא דִּינָא וּמִיָּא
 דְאֹרִייתָא. לְטַבְעֵיִים,
 דְאֵינּוּן שְׂדִים דְאֵינּוּן כְּבִי
 אָדָם, יְהִיב לֹון אֵלִין מֵאֲכַלִּין
 טַבְעֵיִים, דְנַחֲתִית אֶשָּׁא
 דְלַהוֹן, לְמִיכַל לֹון.

כְּמָה דְאֹקְמוּהָ רַבָּנָן, אִי זְכוּ,
 הָוָה נַחֲתִית כְּמוֹ אַרְיָה
 דְאֶשָּׁא לְמִיכַל קָרְבָּנִין. וְאִי
 לָא, הָוָה נַחֲתִית תַּמָּן כְּמִין
 כְּלָבָא דְאֶשָּׁא. וְאוּף הָכִי פַד
 מִית בַּר נֶשֶׁ, אִי זְכִי, נַחֲתִית
 בְּדַמּוֹת אַרְיָה, לְקַבְּלָא
 נַפְשֵׁיהָ. וְאִי לָאוּ בְּדַמּוֹת
 כְּלָב, דְאָמַר דְּוֹד עָלֵיהָ,
 (תהלים כב) הַעֲזִילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי
 מִיַּד כְּלָב יַחֲדָתִי.

הַפְּכֵד וְכַבֵּד. וְעַל דָּא
 בְּקוּרְבָּנָא, יוֹתַרְתַּת הַפְּכֵד, דָּא
 נַחֲשׁ. פְּכֵד מִיכְלָא דְדַכּוּרָא,
 רוּזָא דְסַמָּא"ל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי כַּף
 הוּא, וְיָאוֹת הוּא.
 וּבְרִירָא דְמַלְהָ, וְרוּזָא וְסַתְרִין
 דְּקָרְבָּן, הָכִי הוּא. פְּכֵד נְטִיל
 בְּקַדְמִיתָא, הוּא וְיוֹתַרְתַּת
 דִּילֵיהָ, (ס"א וּלְבַתֵּר יוֹתַרְתַּת דִּילֵיהָ)

סַמָּאֵל וּבַת זוּגוּ. (ס"א וּלְבַתֵּר כָּל
 וְכוּ' דְאֵינּוּן חֲזִילִין) וְכָל אֵינּוּן עַרְקִין
 דְּכַבְּדָא. חֲזִילִין וּמִשְׁרַיִין
 דְלַהוֹן. וְנְטִילוּ דְלַהוֹן,
 דְאֲכַלִּין חֲלָבִין שְׁמַנִּינוּ
 דְקָרְבָּנָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (שמות כט) וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר
 עָלֵיהֶם. וְכַדִּין קָרִיב כְּלָא
 לְגַבֵּי לַב.

וְלַב לָא נְטִיל מִכְלָא. אֶלְאָ
 וְדוּי דְאֵתְעַבִּיד בֵּיהָ, וְסַלִּיק

וּבְגִיזֵי לְשִׁיזְבָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא גּוֹפִיָּהוּן דִּישְׂרָאֵל
 מְנַהוּן וְנַפְשָׁהוּן. מְנִי, לְקָרֵב
 קָרְבָּנִין דְּבַעֲרִין וְגוֹפִין
 בְּאַתְרֵיהוֹן, לְקַיִים (מְשָׁלִי כַּה)
 אִם רָעֵב שׁוֹנְאָדְךָ הָאֲכִילְהוּ
 לָחֶם וְאִם צָמָא הַשְׁקֵהוּ מַיִם.
 אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא
 נְטִיל אֱלָא רְעוּתָא דְּלִבָּא,
 וְתַבִּירוּ דִּילֵיהּ (דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל).
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים נֹא)
 וּבָחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה
 לֵב נְשַׁבֵּר וְנִדְּכָה אֱלֹהִים לֹא
 תִבְזֶה. בְּגוּוֹנָא דְּכָלִי חָרָם,
 דְּאַתְמַר בְּהוּן נְשַׁבְּרוּ נְטִהְרוּ.
 כְּהֵנָּא מוּחָא. לוֹי לִבָּא. גּוֹפָא
 יִשְׂרָאֵל. וְאַתְמַר בְּהוּן,
 כְּהֵנִים בְּעַבּוּדְתֵם, וְלוֹיִם
 בְּדוּכְנֵם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעַמְדֵם.
 וְאִי כְּבֵד בְּעֵי לְקָרְבָּא לְגַבִּי
 דְּלִבָּא, חֲלַפְיָה דְּאֵינּוּן
 מְסַאֲבִין, אִיהוּ לָא נְטִיל.
 אֱלָא שְׁמַנּוּנוּ דְּחֶלֶב טְהוֹר.
 בְּגוּוֹנָא דְּאִית בְּגוֹפָא, חֶלֶב
 טְהוֹר וְחֶלֶב טָמֵא, דָּם צְלִיל

בְּהוּא תְּנַנָּא וְצִלוּתָא
 דְּאַתְעָבִיד עָלֵיהּ דְּקָרְבָּנָא.
 לֵב קָרִיב לְגַבִּי מוּחָא,
 רְעוּתָא דִּיחֻדָּא דְּכַהֲנָא בֵּיהּ,
 וְחֻדּוּתָא דִּלְיוּאֵי. מוּחָא דָּא,
 נְהוּרָא דְּאַתְיָא מְמוּחָא
 עֲלָאָה. מוּחָא קָרִיב לְגַבִּיָּה
 טָמִיר מְפֻלָּא, דְּלֹא אֲתִידַע
 כְּלָל. (ס"א לְגַבִּיָּה, מְכַלֵּל דְּלֹא אֲתַפְרַע

כְּלָל) וְכֹלָא אֲתַקְשֵׁר דָּא בְּדָא.
 וּמוּחָא קָרִיב נַחַת רוּחַ
 דְּכֹלָא.

עֲרַקִין דְּכַבְדָּא, אֵלִין
 אִישִׁים, וְכָל
 אֵינּוּן חֲיִילֵיהוּן. כְּבֵד, כְּמָה
 דְּאַתְמַר. יוֹתֶרֶת נְקָבָה,
 נוֹקְבָא דִּילֵיהּ. אֲמַאי יוֹתֶרֶת.
 דְּלֹא אֲתַחְבֵּרֶת בְּדְכוּרָא אֱלָא
 כְּדֵ אֲשָׁאֲרֶת לָהּ שְׁעֵתָא,
 לְבַתֵּר דְּעַבְדֵּת נְאוּפְהָא,
 וְשַׁבְּקָא לֵיהּ. תוּ, יוֹתֶרֶת

בְּלֹא פְּסוּלָת, וְדָם עָכוּר
 בְּפְּסוּלָת. וְעֶרְקוּן דְּלִפְּא,
 חִיילִין קְדִישִׁין. וְעֶרְקוּן
 דְּכַבֵּד, חִיילִין מְסֻאֲבִין. אוּף
 הָכִי אֵינּוּן מְשֻׁרְיִין דִּיעָר
 הָרַע, וּמְשֻׁרְיִין דִּיעָר הַטּוֹב,
 אֵלִין מְמַנְן עַל עֶרְקוּן דְּלִפְּא,
 וְאֵלִין מְמַנְן עַל עֶרְקוּן
 דְּכַבְּדָא. אוּף הָכִי תְּרֵי אוּמֵי,
 יִשְׂרָאֵל, וְאוּמֵין דְּעֵלְמָא
 עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת.

אָמַר לִיה רַעֲיָא מְהִימְנָא,
 שְׁפִיר קָא אִמְרַת
 בְּכֹלָא, אַבְל אִפִּילוּ יִשְׂרָאֵל
 לֹאן בְּלָהוּ שְׁוִין, דְּאִית בְּהוּן
 בְּנֵי מַלְכוּת, מְסֻטְרָא
 דְּמַלְכוּת קְדִישָׁא, כְּלִילָא
 מְעַשָּׂר סְפִירָאן, וּמְכַל הוּוּיִין
 וּכְנוּיִין. וְאִית מְנַהוּן עֲבָדִין,
 מְסֻטְרָא דְּעֵבֶר, דְּאִיהוּ
 (בראשית כד) עֲבָדוּ זְקֵן בֵּיתוֹ.
 וְאִית מְנַהוּן כְּבָעִירוֹ, וְאִתְמַר
 בְּהוּן, (יחזקאל לד) וְאִתְּן צֵאנִי
 צֵאן מְרַעִיתִי אָדָם אִתְּם.
 וְאֵינּוּן דְּדַמְיִין לְעָנָא, קוּדְשָׁא

נְקָבָה, דְּכַד בְּעִיא
 לְאִתְחַבְּרָא בְּבַר נָשׁ,
 אִתְעַבִּידַת לְגַבִּיהַ שְׁיִוְרִין,
 דְּלֹא אִתְחַשְׁבַת כְּלָל. לְבַתֵּר
 אִיהִי אִתְקַרְבַת זְעִיר זְעִיר
 לְגַבִּיהַ, עַד דְּאִתְעַבִּידָא לִיה
 חַבּוּרָא חֲדָא. וּמֵאֵלִין עֶרְקוּן
 דְּכַבְּדָא, מִתְּפֻשְׁטֵן אַחֲרֵן
 זְעִירִין, לְכַמָּה זְיִינִין, וְכֹלָא
 נְטֻלִין אִמּוּרִין וּפְדָרִין. וְכֹלְהוּ
 כְּלִילֵן בְּכַבֵּד.

לֵב דְּאִיהוּ עֶקְרָא בְּקִדּוּשָׁה,
 נְטִיל וּמְקָרִיב לְמוֹחָא
 כְּמָה דְּאִתְמַר. לֵב שְׂרִיא עַל
 תְּרִין כּוּלְיִין, וְאֵינּוּן תְּרִין
 כְּרוּבִין. יְהִבִין עֵיטָא. וְאֵינּוּן
 רְחִיקִין קְרִיבִין, יְמִינָא
 וּשְׂמָאלָא. וְכֹלְהוּ נְטֻלִין
 וְאִכְלִין כָּל חַד כְּדַקָּא יָאוּת,
 עַד דְּאִתְקַשֵּׁר כְּלָא כְּחֲדָא.

(תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ

נְשַׁפְּרָה, דָּא מִתְקָרִיב לְלֵב,
רוּחַ נְשַׁפְּרָה, וְדוּי וְצִלּוֹתָא.
דְּהָא וְדָאִי (קהלת יב) וְהָרוּחַ
תָּשׁוּב אֶל (דף רכ"ה ע"א) הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְכַבֵּד מִקְרִיב
לֵיהּ לְגַבִּיּה לֵב, דְּאִיהוּ
סַיִגוּרָא עָלֵיהּ, וְכֻלָּא
קְשׁוּרָא פְּחָדָא בְּקוּרְבָנָא.

מִן כְּבֵד, נְפָקִין כָּל מְרַעִין,
וְכָל מַכְתְּשִׁין, לְכָל
שְׂיִיפֵי גּוּפָא, וּבִיּה שְׂרִיִין.
לֵב, אִיהוּ זְכִיךְ מַכְלָא. מַגִּיּה
נְפָקִין כָּל טַב, וְכָל בְּרִיאוֹתָא
דְּשְׂיִיפִין כְּלָהוּ, וְכָל תּוּקְפָא,
וְכָל חֲדוּתָא, וְכָל שְׁלִימוּ
דְּאֶצְטְרִיךְ לְכָל שְׂיִיפִין.

בְּרִיךְ הוּא מְנִי לְקַרְבָּא
בְּעִירָן בְּאַתְרֵיהוּ, לְכַפְרָא
עָלֵיהוּ. וְאִינוּן דְּדַמְיִין
לְמִלְאָכִין, קְרַבְנִין דְּלָהוּן
אִינוּן עוֹבְדִין טְבִין, דְּמַמְנִן
עָלֵיהוּ מִלְאָכִים, דְּמַקְרִיבִין
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּאַתְרֵיהוּ.

וְאִינוּן דְּהוּוּ בְּנִין לִידוּדָה,
הָדָא הוּא דְכְתִיב,
(דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי
אֱלֹהֵיכֶם. בְּחוּבִין דְּלָהוּן
מִתְפָּרְדִי אַתְוּוּן, וְתַקּוּנָא (ס"א)
דְּלָהוּן הוּא אֹרִייתָא, הוּא דְּלָהוּי
אֹרִייתָא דְּאִיהוּ שֵׁם יְדוּדָה,
לְקַרְבָּא אַתְוּוּן, " בְּהַ, ו'
בְּהַ, בְּקַרְבָּנָא דְּלָהוּן.

הֲרִי בְּכָל קְרַבְנִין, בִּין
דְּבַעֲרִי, בִּין דְּמִלְאָכִין
דְּמַמְנִן עַל פְּקוּדִין, בִּין בְּמַלְכוּתָא, בִּין בְּשִׁמְיָה. כְּלָא צְרִיךְ לְקַרְבָּא
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דאורייתא דיליה) בְּאַתְוּוּן קְדִישִׁין. וְאִיהוּ רְכִיב
בְּאַרְבַּע חִיּוֹן דְּמִלְאָכִים. וְאִיהוּ רְכִיב בְּאַרְבַּע יְסוּדִין, דְּמַנְהוּן
אַתְבְּרִיאוּ אַרְבַּע חִיּוֹן טְבַעֲיִים. וְאִיהוּ הוּא דְּמַקְרַב מִיָּא בְּאַשָׁא,
וְרוּחָא בְּעַפְרָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (איוב כה) עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמַרוֹמָיו.
וְאוּף הָכִי הוּא מַקְרַב מִיכְּאֵל דְּאִיהוּ מִים שְׁכְלִיִים, עִם גְּבַרְיָאֵל.
דְּהוּא אֵשׁ שְׁכְלִי. וְאִיהוּ מַקְרַב אֹרִיִאֵל, דְּאִיהוּ אֹוִיר. דְּהִינְנוּ רוּחַ

שְׂכָלִי. עִם רְפָאֵל, דְּאִיהוּ אֶפְרַיִם, דְּהֵינּוּ עֶפְרַיִם שְׂכָלִית. דְּמִיד
 דְּאֶסְתֵּלַק קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא מְבִינִיָּהּ, לִית בְּהוּן חֵילָא.
 וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב בְּכָל קְרָבָנִין לִידוּד, וְאִיד אֶמְרָנָא דְּאִית
 פְּרוּדָא בְּאַתְנוּן. אֲלָא הָא אֶתְמַר, בְּדִרְגִין דְּאֶתְבְּרִיאוּ
 וְאֶתְקְרִיאוּ בְּשִׁמְיָהּ. וְלֹא דְּאִינוּן אִיהוּ מִמֶּש. הָדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (ישעיה מג) כָּל הַנְּקָרָא בְּשִׁמִּי וְלִכְבוּדִי בְּרִאֲתִיו יִצְרָתִיו אֶף עֲשִׂיתִיו.
 דְּאִית אֶתְנוּן דִּידוּד בְּאַעֲלִלוּת, דְּלִית בְּהוּן פְּרוּדָא וְהַפְּסָקָה,
 דְּאִינוּן כְּמַבּוּעִין לְגַבִּיָּהּ, דְּאֶשְׁקִינִין לְאִילָנִין. וּבְגִין אֵלִין
 דְּאֶתְבְּרִיאוּ, אֲדַמְיִין י' לְרִישָׁא, ו' לְגוּפָא, ה' ה' לְעֶשֶׂר אֶעֱבָעֵן.
 אֲבָל עֲלוֹת הָעֲלוֹת עַל כֻּלָּא, דְּאֶתְקְרִי יְדוּד, אֶתְמַר בֵּיהּ, (ישעיה
 מ) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֶשׁוּהָ יֹאמֵר קְדוֹשׁ. (ישעיה מ) וְאֵל מִי
 תְדַמְיוּן אֵל וּמָה דְּמוּת תַּעֲרֻכוּ לוֹ. (מלאכי ג) אֲנִי יְיָ לֹא שְׁנִיתִי. לֹא
 מִטִּי בֵּיהּ חוּבִין לְאַפְרָשָׁא אֶתְוִי, י' מַה, ו' מַה, דְּלִית בֵּיהּ
 פְּרוּדָא. וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר, (תהלים ה) לֹא יִגְוֹרֵךְ רָע. אִיהוּ שְׁלִיט עַל
 כֻּלָּא, וְלִית מֵאן דְּשְׁלִיט בֵּיהּ. אִיהוּ תְּפִיס בְּכֻלָּא, וְלִית מֵאן
 דְּתְּפִיס בֵּיהּ. וְאִיהוּ לֹא אֶתְקְרִי יְדוּד, וּבְכָל שְׁמָהּ, אֲלָא
 בְּאַתְפְּשֻׁטוֹת נְהוּרִיָּה עֲלִיָּהּ. וְכֵד אֶסְתֵּלִיק מְנַיָּהּ, לִית לִיהּ
 מְגַרְמִיָּה שֵׁם כָּלֵל מְנַהוּן. (קהלת ז) עֲמוֹק עֲמוֹק מִי יִמְצְאוּנוּ.
 לִית נְהוּרָא יָכִיל לְאַסְתֵּכְלָא בֵּיהּ, דְּלֹא אֶתְחַשְׁכַּת. אֶפִּילוּ כְּתֵר
 עֲלִיוֹן, דְּאִיהוּ נְהוּרִיָּה תְּקִיף עַל כָּל דְּרָגִין, וְעַל כָּל חֵילִי
 שְׁמִיָּא, עֲלָאִין וְתַתָּאִין, אֶתְמַר עֲלִיָּהּ, (תהלים יח) יִשֶׁת חֲשׁוֹךְ סַתְרוּ.
 וְעַל חֲכֻמָּה וּבִינָה, (תהלים צז) עֲנָן וְעַרְפֶּל סָבִיבִיו. כָּל שְׁכֵן שְׂאֵר
 סְפִירָאן. כָּל שְׁכֵן חֵיוֹן. כָּל שְׁכֵן יְסוּדִין, דְּאִינוּן מְתִים. אִיהוּ סוּבָב
 עַל כָּל עֲלָמִין, וְלִית סוּבָב לוֹן לְכָל סְטֵרָא, עֵילָא וְתַתָּא, וְלֹא אֶרְבַּע
 סְטֵרִין, בְּרַ מְנִיָּה. וְלִית מֵאן דְּנִפְיֵק מְרֻשׁוּתִיָּה לְבַר. אִיהוּ מְמַלָּא
 כָּל עֲלָמִין. וְלִית (ס"א אֶלְהָא וְכו' לוֹן בְּרַ מְנִיָּה) אֶחְרָא מְמַלָּא לוֹן.

אִיהוּ מְחִיָּה לֹוֹן וְלִית עָלֶיהָ אֱלֹהָא אַחְרָא, לְמִיָּהֵב לִיהּ חֵיִין. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (נחמיה ט) וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כּוֹלָם. וּבְגִינִיָּה אָמַר
 דְּנִיָּאֵל, (דניאל ד) וְכָל דְּאָרִי אַרְשָׁא כְּלָא חֲשִׁיבִין וּכְמַעְבְּיָיָה עֲבִיד
 בְּחִיל שְׁמַיָּא. אִיהוּ מְקֻשֵׁר וּמִיָּחַד זִינָא לְזִינִיָּה, עֵילָא וְתַתָּא. וְלִית
 קוֹרְבָּא לְהוּ בְּדִ' יְסוּדִין, אֱלָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד אִיהוּ
 בִּינִיָּיָהוּ.

מִיד דְּחִבּוּ, אֵלִין דְּאֵתְקִרְיָאוּ בְּנִים אַתָּם לִידוֹד אֱלֻקִּיכֶם, אֲסַתְּלֶק
 מִן אַתְוּוֹן, אֲשַׁתְּאָרוּ בְּפִרוּדָא. וּמֵאִי תְקוּנִיָּה, לְקֶרְבָּא אַתְוּוֹן
 בְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, 'י בְּה', ו' בְּה'. אוּף הָכִי אֵינּוֹן עֲבָדִין דִּילִיָּה,
 מְסַטְרָא דְחִוּוֹן. בְּחוּבִין דְּלֵהוֹן גְּרָמוּ לִיָּה, לְאֲסַתְּלֶקָא מְגַהוֹן. מֵאִי
 תְּקַנְתָּא דְּלֵהוֹן. לְנַחְתָּא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵיָּהוּ, לְקֶרְבָּא לֹוֹן.
 אוּף הָכִי אֵינּוֹן דְּהוּוּ מֵאַרְבַּע יְסוּדִין, דְּאֵינּוֹן עֲאָנָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, דְּגִרְמוּ לְסַלְקָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִינִיָּיָהוּ. מֵאִי תְּקַנְתָּא.
 לְקֶרְבָּא לֹוֹן לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וּבְגִין דָּא בְּכֻלְהוּ מְנִי, קֶרְבֵּן לִידוֹד, אֶת קֶרְבְּנִי לְחַמִּי לְאֲשִׁי. אוּף
 אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבִקְר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה
 בֵּין הָעֶרְבָּיִם. וּכְתִיב (וּלְקַחְתָּ) (ויקרא ה) שְׁתֵּי תוֹרִים אוּ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה,
 כָּל זִינָא אֲזִיל לְזִינִיָּה. וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַרֵּב כְּלָא בְּאַתְרָא דָּא,
 אִיהוּ עֵלְת עַל כְּלָא, דְּלִית אֱלֹהָא בַּר מְנִיָּה. וְלִית מֵאֵן דִּיכִיל
 לְקֶרְבָּא חִילִין, בַּר מְנִיָּה.

אַבְל חִילִין דְּאוּמִין עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, אֵינּוֹן מְסַטְרָא
 דְּפִרוּדָא. וְוִי לְמֵאֵן דְּגִרִים בְּחוּבוֹי, לְאֲעֵלָא אַתְוּוֹן וְחִוּוֹן
 וְיְסוּדִין. דְּמִיד אֲסַתְּלֶק קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִישְׁרָאֵל. וְיִיעֲלוֹן
 אוּמִין עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת בִּינִיָּיָהוּ. לִית לֹוֹן קְרִיבוֹת
 בְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלִית קוֹרְבָּנִין בְּחוּצָה לְאַרְצָא. וּבְגִין דָּא

אוֹקְמוּנָה רַבָּנָן, הִדְר בְּחוּצָה לְאַרְצָן דְּזוּמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אֵלוֹת.
 בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְאָמַר מְלִין אֵלִין, גַּחְתּוּ כָּל אַתְרוּן קַדִּישִׁין, וְחִיוּן
 קַדִּישִׁין, וְד' יְסוּדִין, לְגַבִּיּה, וּבְרִיכוּ לֵיהּ וְאָמְרוּ, עַל יְדֵךְ רַעֲיָא
 מְהִימְנָא, גַּחִית עֲלֵן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמְתַקְרְבִין זִינָא (דף רכ"ה ע"ב)
 לְזִינִיָּה, בְּרִיךְ אַנְתָּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַרְבַּע יְסוּדִין. כְּעַן
 אַתְבְּרִיר כֹּלָא עַל בּוּרְיִיָּה. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא קדמאה קיבה רל"ד

(ע"ב)

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לא) **בְּטַח בְּיְיָ וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכֵן אֶרֶץ וִרְעָה**
אֲמוּנָה. בְּטַח בְּיְיָ, כַּדְקָא יְאוּת. וַעֲשֵׂה טוֹב, תְּקוּנָא
דְּבְרִית קַדִּישָׁא. דִּתְהֵא מְתַקֵּן לֵיהּ, וְנָטִיר לֵיהּ כַּדְקָא
יְאוּת. וְאִי תַעֲבִיד דָּא, אַנְתָּ תְהֵא חָכָא בְּאַרְעָא, וְיִתְזֵן
מְנַךְ, וְיִתְפְּרַנְס מְנַךְ, הֵהִיא אֲמוּנָה דְלַעֲיִלָא.

וְתוּ, (ס"א מתקן ליה ונטיר ליה. שכן ארץ ארץ קדישא עלאה ארץ החיים דההיא ארץ

תשרי בההוא טוב. ורעה אמונה ההיא אמונה דלעילא יתזן ויתפרנס מניה על ידך.

וְאִי תַעֲבִיד דָּא) תַתְעַנַּג עַל יְיָ וְיִתֵּן לְךָ מִשְׂאֵלוֹת לִבְךָ. כָּל דָּא
אַתְתְּקַנַּת בְּתְקוּנָא דְבְרִית. פִּיּוּן דְאַתְתְּקַנַּת בְּרִית, אַתְתְּקֵן
כֹּלָא. פְּנִיחַס בְּגִין דְקַנְיָ עַל בְּרִית דָּא, זָכָה לְכֹלָא. וְלֹא
עוֹד אֵלָא דְאֶגִּין עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּבִיָּה אַתְתְּקִיָּם וְהַתְעַנַּג
עַל יְיָ. דְהָא סָלִיק וְאַתְתְּקִשְׁר לַעֲיִלָא, (וְאַנְהִיר) בְּאוּר קַדְמָאָה
דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְגַנְיֵז לֵיהּ. בְּהֵהוּא אוּר דְאַתְתְּהַנִּי
אַבְרָהָם מְנִיָּה, וְאַהֲרֹן כְּהֵנָּא אַתְתְּקִשְׁר בֵּיהּ.

לְבַתֵּר דְּאַסְתִּילֵק לְכַהֲנָא רַבָּא, לָא אֲדַכֵּר לִיָּה קַטְלָנוּתָא
 דְּזִמְרִי, וְלֹא יָאוּת בְּגִין דְּלֹא יִתְאַחַד כָּלֵל בְּעַנְפוּי
 דְּסִטְרָא אַחְרָא, וְלֹא אֲתַחֲזִי לְאַדְכָּרָא עָלֵיהּ. דְּכָל מֵאן
 דְּקָטִיל, עַנְפִּין דְּסִטְרָא אַחְרָא אֵית בֵּיהּ. וּפְנִיחַס הָא
 מִתְאַחִיד בִּימִינָא, וְלִית לִיָּה חוּלְק בְּסִטְרָא אַחְרָא כָּלֵל,
 וְעַל דָּא לָא אֲדַכֵּר הָכָא. מַה דְּאֲתַחֲזִי שְׁבַחָא, אִיהוּ גְּנָאי
 לִיָּה, וּנְחִיתוּ מִדְּרָגָא עֲלָאָה דְּאֲתַאֲחִיד בֵּיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב
 הַמוֹפֵת אֲשֶׁר הוֹפֵה סֶתֶם, וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמוֹפֵת, וְלֹא אֲדַכֵּר
 עַל יְדָא דְּמֵאן.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, זַכָּאָה דְּרָא דְּשִׁמְעִין מִלְךְּ בְּאוּרֵייתָא,
 וְזַכָּאָה חוּלְקֵי דְּזַכִּינָא לְכַךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 זַכָּאָה דְּרָא, דְּאֲנֵת וְחִסְדוֹתֶךָ אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוֹיָהּ. עַד דְּהוּוּ
 יִתְבִּין וּמְפִיִּסִין דָּא לְדָא, אָתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה דְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן, וְאֲשַׁכַּח לוֹן תַּמָּן. אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, וְדָאי דְּכְתִיב,
 (בראשית לב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִם מַחְנֶה אֱלֹהִים זֶה. אָמַר
 לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, תִּיב בְּרִי, וְאִימָא קָרָא.
 יְתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב
 הֵלֶךְ לְדֶרֶכוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ
 מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים. מֵאִי וַיִּפְגְּעוּ
 בּוֹ. אֶלָּא אֵית פְּגִיעָה לְטַב.
 רַעִיא מַהִימָנָא
 אֶלָּא פְּגִיעָה אִיהִי פִּיּוּסָא,
 דְּכַד יִיְתִי חֲתָן לְגַבִּי
 כְּלָה, לִית אֲרַח לְחֲתָן
 לִיְיַחְדָּא בְּכְלָה, אֶלָּא

בְּפִיּוּסָא. וּלְבַתֵּר יַעֲבֹד עִמָּה
לִינָה. וְהֵינּוּ (ד"א וַיִּלֶן שָׁם) כִּי
בָּא הַשֶּׁמֶשׁ.

אָמַר רַעְיָא מְהִימָנָא, אִי הָכִי
מֵאִי נִיהוּ כִּי בָּא

הַשֶּׁמֶשׁ דְּהָא אֲרַח דְּרִשָּׂא
אוּקְמוּהָ, לְשׁוֹן כְּבִיָּה, וְהֵינּוּ
כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ. אֲלֵא מִהָכָא

אוּלִּיפְנָא, מֵאֵן דְּמִיִּחַד
בְּאַתְתִּיהָ, צְרִיךְ בְּלִילְיָא
לְמַכְבֵּי שְׁרָגָא, וּבִימָמָא לָאו

אֲרַח דְּרַבְּנֵן לְשִׁשְׁשׁ מִטְּתָן,
אֲלֵא בְּלִילָהּ, אֲרַח צְנֻעָא.
וּבְגִין דָּא, מְתִי אֲתַעְבִּיד

לִינָה. כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ,
דְּאַתְפְּנִי שְׁמִשָּׁא מַעְלָמָא.

וּבְגִין דָּא, אוּף הָכִי דְּצְרִיךְ
לְאַתְכַּפְּיָא מֵן

שְׁמִשָּׁא, וְהָכִי צְרִיךְ
לְאַתְכַּפְּיָא מֵאֵלִין מְלֹאכִין,
דְּאֵינּוּן מֵיַצֵּר הַטּוֹב מִימִנָּא,

כְּכַמְהָ מִשְׁרַיִין. וּמֵיַצֵּר הָרַע,
דְּאֵזִיל לְשִׁמְאָלָא כְּכַמְהָ
מִשְׁרַיִין. וּבְגִין דָּא, בְּתֵר

דְּאַתָּא צְפָרָא, אָמַר כְּאַשְׁרֵי

וְאִית פְּגִיעָה לְבִישׁ. וְאִית
פְּגִיעָה לְצִלוֹתָא. אֲלֵא

בְּשַׁעֲתָא דְּהוּה אֵזִיל לְחָרָן,
מֵה כְּתִיב. (בראשית כח) וַיִּפְגַּע

בַּמָּקוֹם, צִלוֹתָא דְּעַרְבִית
הוּה דְּצִלִּי בְּהוּא מָקוֹם.

כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר, (שמות לג) הִנֵּה
מָקוֹם אֲתִי. וְצִלוֹתָא דְּעַרְבִית

בְּהוּא אֲתֵר אֲתַחְזִי.

תּוּ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, מְלִי
פִּיּוּסִין אִיהוּ. דְּאַתָּא

שְׁמִשָּׁא קְדִישָׁא לְגַבִּי
סִיְהָרָא, בַּעֲלָה לְגַבִּי אֲתַתָּא.

מִכָּאֵן דְּלֵא יְאוֹת לְבַעַל
לְמִיתִי לְגַבִּי אֲתַתָּא, אִי לֵא

הוּי בְּמִלִּי פִּיּוּסִין לְפִיּוּסָא
לָהּ. דְּכְתִיב וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם,

וּלְבַתֵּר וַיִּלֶן שָׁם. כִּד הוּה
אֲתִי יַעֲקֹב מִחָרָן, מֵה כְּתִיב,

וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ, שְׁדֵרֶת הִיא
לְפִיּוּסָא לִיָּה, לְמִיתִי לְגַבְּהָ.

רָאִים. וּמִסְטָרָא דִּיעֻקֵּב דִּיהוָה
 אִישׁ תָּם, לֹא הָיָה עִמִּיהָ
 אֵלָּא חֵיילִין דְּמִלְכָּא
 וּמְטָרוֹנִיתָא. וּבְגִין דָּא וַיִּקְרָא
 שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים.
 אֵינּוֹן מִלְּאָכִין דִּימָמָא כְּתִיב.
 כַּאֲשֶׁר רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים
 זֶה. וְכֵן אַתּוּ מִלְּאָכִים
 דְּלִילִיא, דְּאִתְכַנְּשׁוּ בְּהַדְרִיהָ,
 לְנִטְרָא לִיהָ אָמַר וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים.

בְּגִין דְּעֻלוֹתָא אִיהִי כְּלָה,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר
 הַשִּׁירִים ד) אֲתִי מִלְּבָנוֹן כְּלָה
 אֲתִי וְגו'. אֲתִקְרִי הַכָּא אֲתִי.
 וּבְאֹרִייתָא דְּבִכְתָּב אֲתִמַּר
 עָלָה, (שְׁמוֹת לג) הִנֵּה מָקוֹם
 אֲתִי. וּבְגִין דִּיאִיהִי
 אֲתִקְרִיאַת מָקוֹם בְּעֻלְמָא
 דִּין, אֲתִמַּר בָּהּ וַיִּפְנֵעַ בְּמָקוֹם
 וַיִּלָּן שֵׁם.

וּבְגִין דָּא אִיהִי אֲמַרְתָּ, (ירמיה
 ט) מִי יִתְנַנֵּי בַּמַּדְבָּר
 מְלוֹן אֹרְחִים. דְּהוֹת רְשׁוֹ
 בְּפָנֵי עַצְמָהּ, וְלֹא עִם אֵינּוֹן

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאִים.
 מֵאֵי כַּאֲשֶׁר רָאִים.
 אֵלִין מִלְּאָכִין דִּיוֹם,
 וּמִלְּאָכִין דְּלִילָה הוּוּ,
 וְאִתְכַּסִּיאוּ מִנִּיהָ, וּלְבַתֵּר
 אֲתַגְלִיין לִיהָ. וְעַל דָּא
 כַּאֲשֶׁר רָאִים, כְּתִיב מַחְנֵה
 אֱלֹהִים זֶה. מִהֲכָא דִּיהוּוּ אֵלִין
 דִּימָמָא, וְאֵלִין דְּלִילִיא.
 אֵינּוֹן דְּלִילִיא כְּתִיב בְּהוּ, (דף
 רכ"ו ע"א) מַחְנֵה אֱלֹהִים, וְאֵינּוֹן
 דִּימָמָא, כְּתִיב בְּהוּ, זֶה. וְעַל
 דָּא וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא
 מַחְנֵים. תְּרִין מִשְׁרִיין.
 וְהַשְׁתָּא מִשְׁרִיין קִדְּיִשִׁין
 חֲמִינָא הַכָּא. זַכָּאָה אֲרַחֵי
 דְּאִתִּינָא הַכָּא.

(דף רכ"ו ע"א)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מֵאֵן
 דְּפִתַּח פִּתְחָא יִימָא.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, תְּנִינָן, כֹּל

דְּקַבְעִין לָהּ חוּבָה עִמָּהוּן,
 בְּלֹא חֲתָן דִּילָהּ. וּבְכָל
 שְׁעֵתָא דְּדִבְרַי נָשׁ מְצַלִּי,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַקְדִּים
 וְנִטְר לֵיהּ. וְרָזָא דְּמַלְאָה,
 (בראשית כד) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהַ
 לָהּ. וְלִית אִישׁ, אֶלָּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (שמות טו) יִי אִישׁ
 מִלְחָמָה. (בראשית כד) וַיְהִי הוּא
 טָרָם כְּלָהּ לְדַבְרֵי וְהִנֵּה רַבְּקָה
 יוֹצֵאת, בְּגוֹן (זכריה ט) וַיֵּצֵא
 כְּפָרֶק חֲצוֹ.

וְאִי תִימְרוּן, דְּהָא אוּקְמוּהָ
 רַבְּנֵן, לְעִשְׂרָה קַדְמָא
 שְׂכִינְתָא וְאַתְיָא, לְאַחַד עַד
 דִּיתִיב. לְעִשְׂרָה דְּהִיא י'
 קַדְמָה ה'. לְאַחַד דְּאִיהוּ ו',
 עַד דִּיתִיב, לָא אַתְיָא לְגַבִּיהּ
 ה' תִּנְיִנָא. וְרָזָא דְּמַלְאָה,
 דְּבִאֲתֵר דְּלִית תַּפְּן י"ה, לָא
 אַתְיָא תַּפְּן ה'. וּמֵאן דְּבִעֵי
 לִיחְדָא אַתְּוּן, צְרִיךְ בְּתַחֲנָה
 וּבְתַחֲנוּנֵי. וּבְגִין דָּא, (דברים א)
 וְאַתְחַנֵּן אֶל יי, בְּאֲדַנְיִ

מֵאן דְּאָמַר תְּהִלָּה לְדוּד בְּכָל
 יוֹם תְּלַת זְמַנִּין, אִיהוּ בַר
 עֲלָמָא דְּאֲתִי. וְהָא אַתְמַר
 טַעֲמָא. אִי בְּגִין פְּרֻנְסָה
 וּמְזוּנָא דְּכָל עֲלָמִין, תְּרִין
 זְמַנִּין אֵינּוּן בְּכָל יוֹמָא
 בְּצַפְרָא וּבְפַנְיָא, דְּכְתִיב,
 (שמות טו) בַּת יִי לָכֶם בְּעָרֵב
 בֶּשֶׂר וְגו', אַמַּאי תְּלַת זְמַנִּין
 בְּכָל יוֹמָא. אֶלָּא תְּרִין
 לְמְזוּנָא דְּבְנֵי אֵינִשֵׁי וּדְכָל
 עֲלָמָא. וְחַד לְמִיחָב תּוּקְפָא
 לְהֵהוּא אַתְר דְּפִתְיחוּ יְדוּי.

וְתִרִין מְזוּנִין אֵלִין מְשַׁנְיִין
 דָּא מִן דָּא, וּכְלָהוּ
 תְּלַת מְזוּנֵי פְתִיבֵי הָכָא,
 (תהלים קמה) וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם
 אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ, דָּא מְזוּנָא
 דְּעֵתִירִי, דִּיהִיב מִיכְלָא סְגִי
 בְּעֵתוֹ, הָא חַד. תְּרִין, דְּכְתִיב
 וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוּן, דָּא

לְשִׁכְנֵתָא בְּתַחְנוּנִים.
וּלְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּרַחֲמֵי,
עַד הָכָא.

אֵת הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה
בַּבֶּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ
הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְפָּיִם.
דְּאִיהוּ רִזָּא דְכַבְשֵׁי
דְּרַחֲמָנָא, דְּאוּקְמוּהָ עַלֵּיהוּ
רַבְּנֵי גַבֵּי כַבְשֵׁי דְּרַחֲמָנָא
לְמַה לָּךְ. אֵלָּא מְלִין דִּיהוֹן
תַּחוּת כַּבְשׁוֹנֵי דְעֶלְמָא, יְהוֹן
מְכוּסִין תַּחוּת לְבוּשָׁךְ. מַה
לְבוּשׁ אִיהוּ מְכַסֶּה עַל גּוּפָא,
אוּף הַכִּי צְרִידָא לְכַסָּאָה רִזִּין
דְּאוּרִייתָא. כֹּל שְׂכַן רִזִּין
דְּקַרְבָּנִין, דְּאֵינֹון כְּגוּוֹנָא
דְּקַרְבִּיבֹו דְּאֶתְתָּא לְגַבֵּי
בַּעֲלָהּ.

וּמַה קַרְיָבוּ דְּתַרְוּוּיָהוּ צְרִידָא
בְּאֶתְכַסָּיָא. אוּף הַכִּי
צְרִידָא קַרְבָּן לְכַסָּאָה לוֹן,
מְבַנֵּי עַרְיִין רְשִׁיעֵיָא
חֲצוּפִין, דְּלִית לוֹן בִּשְׁת
פְּנִים וְלֹא עֲנֻוּהָ. וְכַמָּה מִינֵי
מְמַזְרִין אֵינֹון, בְּנֵי עַרְוֹת,

מְזוֹנָא דְּמִסְכְּנֵי, דְּאֵינֹון
שְׂבִיעִין מְרֻצוֹן, וְלֹא מְגוּ
מִיכְלָא סְגִי. תְּלַת דְּכְתִיב
פּוֹתַח אֵת יְדֶךָ, דָּא תּוּקְפָא
לְהוּא אַתָּר, וּבְפִתִּיחוּ
דִּידוּי, נְפָקָא רְצוֹן וְשְׂבַעָא
לְכָלָא.

תּוּ הַכִּי אוּלִּיפְנָא, דְּלֹא
אִיהוּ אֵלָּא תְּרִי זְמַנֵּי,
בְּגִין מְזוֹנָא וּפְרַנְסָה בְּכָל
יוֹמָא. דְּאֵלִין חִיּוּבָא עַל בַּר
נֶשׁ. וְאִי אָמַר יִתִּיר, לָאו
בְּגִין חוּבָה אִיהוּ, אֵלָּא בְּגִין
שְׂבַחָא גּוּ תּוּשְׁבַחָן דְּזַמִּירוֹת
דְּדוּד מְלָכָא. (ס"א דְּנִפְיִק יְדוּי

דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וּבְרִידָא לְשַׁבְעָה מְרֻצוֹן וְעַל
דָּא לָאו חִיּוּבָא הוּא אֵלָּא תְּרִי זְמַנֵּי בְּיוּמָא
וּשְׂבַחָא אִיהוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְתַת לוֹ
זְמִירוֹת דְּדוּד מְלָכָא) מַאי טַעְמָא.
בְּגִין דְּפְרַנְסָה לָא חֲזִי
לְמַשְׁאֵל אֵלָּא בְּתַר צְלוּתָא

בְּנֵי גִדָּה, דְּנָדַר ה' מִנְּהָ, וְאַשְׁתַּכַּח בְּאַתְרָהּ. שְׁפָחָה בַת אֵל גִּכְרֵ זֹנָה. וְהָאִי אִיהוּ רָזָא, (משלי ל) תַּחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו', תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנִבְּל כִּי יִשְׁבַּע לָהֶם וְשָׁפָחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ. דְּנָדַר ה' מֵאַתְרָאָה, דְּאִיְהִי מִטְרוּנִיתָא, יֵצֵר הַטּוֹב. וְעֵאלָא בְּאַתְרָהּ אֵשְׁפָחָה יֵצֵר הָרַע.

וְרָזָא דְּמַלְתָּה, (ויקרא יד) כְּנֻנַע גִּרָאָה לִי בְּבַיִת, הֵינְנוּ דָם טָמֵא דְּנִגְדָה. וּמָה הָתָם וְהַסְגִּירוּ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים. אוּף הָכִי (ויקרא טו) שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּגִדְתָהּ. (ולית מצורע וכו' עד לה' אלהיכם נדפס בפרשת צו דף ל"ג ע"ב) זְכָאִין אֵינְוִן אַבְרָם דְּמַתְקַדְשֵׁי בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ, דְּאֵינְוִן עֵצִי הָעוֹלָה, דְּאַחִידֵן בְּהוּן אֲשִׁין קַדִּישִׁין, שֵׁם יְדוּד דְּאַחִיד בְּאֲשִׁין דְּלָהוֹן. וּבְגִין דָּא (ישעיה כד) בְּאוּרִים כְּבָרוּ יִי עַל פִּין

וּפְרֻנְסָה דְּמֵאֲרִיָּה. מִלְּכָא יִיכּוֹל בְּקִדְמִיתָא וּלְבַתָּר יִיכּוֹלֵן עֲבָדוּי.

הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אַחֻוֹתַי כֹּלָה אֶכְלֹתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יִינִי עִם חֶלְבִי, לְבַתָּר אֶכְלוּ רַעִים. אֶכְלֹתִי יַעֲרִי, דָּא צְלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב. עִם דְּבִשֵׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע. אֶכְלֹתִי יַעֲרִי דָּא צְלוֹתָא דְּמִיּוֹשֵׁב, הֵהוּא יַעַר (דף רכ"ו ע"ב) לְבָנוֹן, יוֹצֵר אוֹר (ס"א מְשָׁרְתִים) וְהָאוֹפָנִים וְחֵיוֹת הַקִּנְדָּשׁ, (כולם קְדוּשִׁים) כָּל הַנִּי אֶקְרוּן יַעַר אֵילָנִין וְנִצְיָבִין דְּבִיָּה. עִם דְּבִשֵׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִיהוּ מְתִיקוּ דְּכֻלָּא, בְּכַמָּה צוּפִין וּמְתִיקִין.

שְׁתִּיתִי יִינִי, דָּא צְלוֹתָא, דְּמַעוּמַד, מְטִיבוּ (ס"א מְשִׁיכוּ)

כְּבִישֵׁי דְרַחֲמָנָא, הֵיִינוּ אֶת
הַכְּבִישׁ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּכֶקֶר
וְאֵת הַכְּבִישׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
הָעֶרְבִים.

שְׁלִימוּ דִקְרָא, וְעִשִׂירִית
הָאֵיפָה סֵלֶת.

וּכְפֹאָה אֵיהּוּ מֵאֵן דְּאֲנָגִיד
מְמוּחִיהּ, טְפָה סֵלֶת נְקִיָּה
בְּלֹא פְסוּלֶת. וְאֵיהּוּ רְמִיזָא
בְּאֵת " מֵן אֲדַנְי", כְּלִילָא
בְּעֶשֶׂר סְפִירָאן. דְּאֵיהּוּ
בְּלוּלָה בְּשִׁמְן כְּתִית רְבִיעִית
הַהִין. וְאֵיהּוּ בְּלוּלָה,
בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּתַלְמוּד,
בְּקַבְלָה. (כאן שייך מה שכתוב בדף
רמ"ד ע"א אמר רעיא מהימנא ועשירית

האיפה)

יְחֻזְקָאל כִּד חֲמָא שְׂכִינְתָא
מְגוּ קְלִיפִין, חָזָא
עֲמָה עֶשֶׂר סְפִירָאן. בְּלֹא
פְרוּדָא כְּלָל. וְאֵלִין אֵינּוּן
מוּחָא, מְלַגּוּ, כְּלָהּוּ חָזָא לּוֹן
מְגוּ נְהַר כְּבֶר דְּלִתְתָא, אֵיהּוּ
(תהלים סח) רֶכֶב אֱלֹהִים
רְבוּתִים, כֹּל רְבוּא עֶשֶׂר

דֵּיִינָא עֲלָאָה דְּאֲתַנְטֵר. וְדָא
בְּשִׁלְשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת. עִם
חֲלָבֵי, אֵלִין אֵינּוּן שִׁלְשׁ
בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת, וְאֲתַכְּלִילֵן
אֵלִין בְּאֵלִין. עַד כְּעַן מֵיכְלָא
דְּמִלְכָא. לְבַתֵּר דְּאֲכַל
מִלְכָא, אֲכַלוּ רַעִים לְעִילָא,
שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים לְתַתָּא.
וְעַל דָּא לִית חֵיּוּבָא דְּמִזּוּנָא
אֶלָּא לְבַתֵּר צְלוּתָא.
בְּצְלוּתָא דְּמִנְחָה (בַּעֲרָב) קוּדְם
צְלוּתָא מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין
דְּעַד לָא אֲשַׁתְּכַח דֵּינָא
קְשִׁיא, בְּעוּד דְּאֲנַפִּין
דְּמִלְכָא נְהִירִין, יִימָא תַהֲלָה
לְדוּד, בְּהֵאֵי סְדוּרָא דְּמִזּוּנָא.
דְּלְבַתֵּר דְּדִינָא שְׁרִיא וְתֵלִי
עַל עֲלֻמָּא, לָאוּ שַׁעֲתָא
אֵיהּוּ. אֲתָא רַבִּי פְּנִיחַס
וּנְשָׁקִיָּה.

אֶלְפִין, רְבוּתִים כ' אֶלֶף, אֶפִיק תִּירֵי שְׁאִינָן, אֲשֶׁתְּאָרו תִּמְנֵי סָר,
 בְּחוּשְׁבֵן ח"י עֶלְמִין. דְּכֻלִּיל עֶשֶׂר סְפִירָאן, דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּט"ט מִן
 מְטֵטְרוֹן. ט"ט מִן טְטֻפֶת, וְאֶתְמַר בִּיהַ (דְּבָרִים ו) וְהָיוּ לְטְטֻפֶת בֵּין
 עֵינֵיד. מֵאן עֵינֵינוּ. אֶלִין לְעֵילָא, דְּאֶתְמַר בְּהוּ (יחזקאל א) גִּפְתָּחוּ
 הַשְּׁמַיִם וְאֶרְאֶה מְרָאוֹת אֱלֹהִים. מֵאן מְרָאוֹת. אֶלִין אֵינוֹן עֶשְׂרָה
 מְרָאוֹת דְּמְטֵטְרוֹן, דְּתָזָא בְּשָׂרְגָא בְּגוּ עֶשְׂרִישִׁיתָא. תִּשְׁעַ
 בְּאֶתְגַּלְיָא, וְחַד סְתִים.

מְרָאָה תְּדָא דְּאִיהוּ חֲזוֹן קַדְמָאָה מֵאֵלוּ עֶשְׂרָה, דָּא אִיהוּ דְּאֶתְמַר
 בִּיהַ, (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ בְּמְרָאָה אֲבָן
 סְפִיר דְּמוֹת כֶּסֶף. וְאֶף עַל גַּב דְּאֶתְפָּרֵשׁ לְעֵילָא, צְרִיד לְחֻדְתָּא
 עֲלֵיהַ מְלִין דְּחֻדוּשִׁין.

אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, לְמִשְׁרֵיין דְּלְעֵילָא, מֵאן דְּמַצְלִי, בֵּין יְהֵא
 גְּבוּר, בֵּין יְהֵא חֶכֶם, בֵּין יְהֵא עֲשִיר. בְּזֻכּוֹן גְּבוּר. חֶכֶם
 בְּתוֹרָה. וְעֲשִיר בְּטְעוֹת. לָא יִיעוּל בְּהִיכְלָא דָּא צְלוֹתִיהַ, עַד
 דְּתַחֲזוֹן בִּיהַ סִימְנִין אֶלִין, דְּיִהֵב גְּרַמִּיהַ בִּיהַ תְּקוּנִין דִּילִי. וּבְגִין
 דָּא אוּקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְנִיתִין, אִם הָרַב דּוּמָה לְמֵלָאךְ יִי צְבָאוֹת
 תוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ. לְמֵאן דְּיִהֵא רְשִים בְּאֶלִין סִימְנִין בְּלְבוּשִׁיהַ,
 תְּקַבְּלוֹן צְלוֹתִיהַ. סִימְנָא תְּדָא דְּיִהֵא רְשִים בְּצְלוֹתִיהַ, בְּתַכְלֶת,
 בְּכַנְפֵי מְצוּהַ צִיעִית. דְּאִיהוּ דְּמִי לָרְקִיעַ, דְּאִיהוּ מְטֵטְרוֹן. דְּיוֹקְנָא
 דִּילֵיהַ, תַּכְלֶת שְׁבַצִיעִית.

וּבְגִין דָּא, שִׁיעוּר הַצִּיעִית אוּקְמוּהָ רַבָּנָן, טְלִית שְׁהַקְטָן מִתְכַּסָּה
 בְּהַ רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. וְהֵא אִיהוּ דְּאֶתְמַר בִּיהַ, (ישעיה יא) וְנֶעַר
 קָטָן נוֹהֵג בָּם. וְהֵא אִיהוּ נוֹהֵג בְּד' חִיוֹן, דְּאֵינוֹן ד', וְאִיהוּ כְּלִיל
 (מַלְכִים א י) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶף, דְּאֵינוֹן ו'. וּבְגִין דְּאִיהוּ כְּלִיל עֶשֶׂר,

מִתְּלַבְּשִׁין בֵּיה עֶשֶׂר סְפִירָאן, י'. וּבֵיה הָוּה אֲתַחְזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּשִׁכְנֵינְתֵיה, דְּאִיהִי כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָאן, לְנִבְיָאִי.
 וּמִסְטָרָא דְשִׁכְנֵינְתָא דְאִיהִי עֲשִׂירָאָה, תְּכֵלֶת שְׁפָעִיצִית, אִיהוּ
 תְּכֵלֶת דְּכָל גְּוּוּנִין.

דְּאִיהִי תְּכֵלֶת דִּי סְפִירָאן. וּבֵיה (שמוות לט) וְתֵכֵל כָּל עֲבוּדַת אֱהֵל
 מוֹעֵד. וְאִיהִי לְשׁוֹן כְּלָה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (במדבר ז) וַיְהִי
 בְּיוֹם כֹּלֶת מִשְׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן. וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, כֹּלֶת כְּתִיב,
 וְאִיהוּ תְּכֵלֶת דְּשָׂרְגָא, דְּאֵכִיל תְּרַבִּין וְעֲלָוּן.

וְעֲלִיה אָמַר יְחֻזְקָאֵל (יחזקאל א) דְּמִוֹת כְּמִרְאָה אֶבְן סְפִיר דְּמִוֹת
 כְּפִסָּא. סְגוּלָה דְּהֵאִי אֶבְן, מֵאֵן דִּירִית לָהּ, לָא שְׁלֵמָא נִוְרָא
 דְּגִיְהֵנָם עָלֶיהָ. לִית נִוְרָא בְּעֲלָמָא מְקַלְקֵל לָהּ, וְלָא כָּל מִינֵי
 מִתְּכֹוֹת. כָּל שְׁבִין מִיָּא, דְּלָא מְזִיקוּ לָהּ. מֵאֵן דִּירִית לָהּ, אֲתַקְיִים
 בֵּיה (ישעיה מג) כִּי תַעֲבוֹר בְּפָנַי אֲנִי וְגו'. וְכָל עֲלָאִין וְתַתְּאִין
 דְּסִטְרָא אַחֲרָא דְּחֵלִין מְגִיָּה. תְּכֵלֶת דִּימָא בְּגִינְיָה אֲתַמַּר, כִּי
 תַעֲבוֹר בְּפָנַי אֲנִי. דְּבְּסְגוּלָה דָּא, (שמוות טו) סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה
 בַּיָּם, דָּא מְמַנָּא דְּמַצְרִים.

מְגוּוֹן דָּא, דְּחֵלִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין. מִשְׁרַיִין דִּימָא דְּחֵלִין מְגִיָּה.
 וּמִשְׁרַיִין דְּרַקִּיעָא דְּאִיהוּ תְּכֵלֶת, מְגִיָּה דְּחֵלִין. מִשְׁרַיִין

דְּתְּכֵלֶת (ס"א ומשריין דרקייעין ומשריין) דְּנִוְרָא דְּגִיְהֵנָם דְּחֵלִין מְגִיָּה.
 וְהֵאִי תְּכֵלֶת (דף רכ"ז ע"א) אִיהוּ דִין. דִּינָא אֲדִנְיָ. דִּינָא דְּמַלְכוּתָא
 דִּינָא וְתֵרִין גְּוּוּנִין רְשִׁימִין בְּטִלִית, חַד חוּוֹר, וְחַד תְּכֵלֶת.
 וְעַל תֵּרִין גְּוּוּנִין אֲלִין אֲתַמַּר, (שמוות כד) וְתַחַת רַגְלֵיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְת
 הַסְּפִיר. לְבַנְת, לוּבָן דְּסְפִיר. דְּאִיהוּ כְּלִיל בְּתֵרִין גְּוּוּנִין, רַחְמֵי
 וְדִינָא, חוּוֹר וְאוּכָם. אוּכָמוּ דְּתְּכֵלֶת. וְעַל תֵּרִין גְּוּוּנִין, רַמִּיזוּ רַבְּנָן,

מֵאִימַתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּשַׁחֲרִית, מְשִׁיבִיר בֵּין תְּכַלֵּת לְלֶבֶן.
 לְמַהוּי בְּרֵתָא דְּמִלְכָּא, קְרִיאַת שְׁמַע, יְחוּדָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא,
 כְּלִיל מְתָרִין גְּוונִין אֵלִין, דְּאִינוּן יְדוּ"ד אֲדָנָי, רַחֲמֵי וְדִינָא.
 בְּגוּוּנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא כְּלִיל ב' גְּוונִין, יְהוּ"ה אֲדָנָי לְמַהוּי
 רַחֲמֵי וְדִינָא, כִּסָּא דִּין וְכִסָּא רַחֲמִים. (מטטרון)

(יחזקאל א) כְּמַרְאֵה אֲבָן סְפִיר דְּמוֹת כִּסָּא. מֵאִי דְּמוֹת כִּסָּא. אֵלָא
 לְקַבֵּל בְּרַסְיָא, דְּאִית לִיה ע"ב גְּשָׁרִים. דִּיהָא בְּר נֶשׁ
 רְשִׁים בְּע"ב קְשָׁרִים, וְחוּלְיִין דְּעִיצִית, לְקַבֵּל ע"ב גְּשָׁרִים
 דְּכַרְסִיָּא. דְּאִינוּן ח"י קְשָׁרִים, וְחוּלְיִין לְכָל סְטָרָא. דְּכַרְסִיָּא
 דְּאִיהוּ ה', לְכָל סְטָרָא בְּד' חִיּוּן דְּכַרְסִיָּא, דְּאִינוּן ד'.

וְשִׁית דְּרַגִּין דְּכַרְסִיָּא, דְּאִינוּן ו', וְדָא מְטָטְרוֹן, אִיהוּ כְּלִיל ד'
 חִיּוּן. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה יא) וְנָעַר קַטָּן נוֹהֵג בָּם.
 וְאִינוּן מִיכָּאֵל גְּבַרְיָאֵל נוּרְיָאֵל רְפָאֵל. מְטָטְרוֹן (מלכים א י) שֵׁשׁ
 מַעְלוֹת לְכִסָּא, דְּסַלְקִין שִׁית מְאָה, עִיצִית בְּתָרִין יוּדִי"ן. וְאִי חָסַר
 יוֹד, הָא חִירְק בְּאַתְרֵיהּ, הָכִי סַלְקָא. בְּכָל סְטָרָא בְּד' כְּנָפֵי,
 עִיצִית וְתַלְתָּ עֶשֶׂר חֲלִיִּין דְּעִיצִית, אִינוּן תְּרִי"ג.

וְעוֹד. שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִסָּא, בְּרָזָא דָּא וְא"ו, סָלִיק לְחַשְׁבָּן י"ג,
 דְּאַתְרָמִיז בְּתַלְתָּ תִּיבִין, וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט. דְּאִינוּן וְהוּ אָנִי
 וְהוּ. חֲמֵשׁ קְשָׁרִין, ה' לְכָל סְטָרָא. א' טְלִית חַד לְכַלְהוּ. וּבָאֵת ה'
 אֲשֶׁתְּלִים ח"י. דְּאִינוּן ט"ט. לְמַהוּי חֲתִיה לְכָל סְטָרָא. כְּלִיל ד'
 חִיות. וּלְכָל חֲתִיה, אַרְבַּע אַנְפִּין, וְאַרְבַּע גְּדַפִּין, אִינוּן ל"ב אַנְפִּין
 וְגְדַפִּין. וְאִינוּן תְּלִיִּין מִחֲתִיה דְּאִיהוּ אָדָם.

וְאִינוּן ל"ב, כְּחוּשְׁבָּן יו"ד ה"א ה"א. שְׁלִימוּ דְּלְהוּן, וְא"ו. תְּלִיסַר
 חוּלְיִין בְּכָל ד' כְּנָפֵי, וְהוּא"ו מִתְיַיְחַד עִם כָּל אַרְבַּע חִיות,

וְאֲשֵׁלִים לְעֵילָא, אֲשֵׁלִים לְתַתָּא. עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אִיהוּ
מְטַטְרוֹן, לְאֲשֵׁלְמָא לְעֵילָא, כְּגוֹנוּנָא דִּתְפֹּאֲרֵת, שְׁמִיהַּ כְּשֵׁם רַבִּיהַּ.
בְּעֲלָמוּ בְּדַמוּתוֹ אֲתַבְּרִי. דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל דְּרַגִּין, מְעֵילָא לְתַתָּא,
וּמִתַּתָּא לְעֵילָא. וְאִיהוּ אַחִיד בְּאֲמַצְעִיתָא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב,
(שמות כו) וְהִבְרִיחַ הַתֵּיכוֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְּרִיחַ מִן הַקְּצֵה אֶל

הַקְּצֵה.

וְאִיהוּ כְּלִיל ד' אֲנַפִּין, וְאַרְבַּע גְּדַפִּין דְּכָל חֵיָה וְחֵיָה דְלְעֵילָא,
דְּאִינוּן, יְאֻדְרוּנְהִי. אִזּוּ יְשִׁיר מִשָּׁה. בְּכָל חֵיָה אַרְבַּע אֲנַפִּין,
וְאַרְבַּע גְּדַפִּין, כְּגוֹנוּנָא דָּא. א"ז בְּאַרְיָה. א"ז בְּשׂוֹר. א"ז בְּנִשְׂר.
א"ז בְּאָדָם. דְּאִינוּן ל"ב אֲנַפִּין וְגְדַפִּין, בְּחוּשְׁבָן א"ז ד' זְמַנִּין.
וְאִינוּן ד' אֲנַפִּין: יְדוּ"ד. אַרְבַּע גְּדַפִּין: אֲדָנִי. לְקַבֵּל ד' בְּגֵדֵי זָהָב,
וְאַרְבַּע בְּגֵדֵי לָבָן, דְּלְבִישׁ כְּהֵנָּא לְכַפְּרָא עַל יִשְׂרָאֵל.
לְקַבֵּל, (תהלים נא) אֲדָנִי שֹׁפְתֵי תִפְתָּח. וְעֲלוּתָא. דִּתְפֹּלָה יְדוּ"ד,
בְּחִתְיָמָה ח"י בְּרַכָּאן דְּעֲלוּתָא. וְתַמְנֵי סְרִי זְמַנִּין יְדוּ"ד, אִיתַּת בְּהוּן
ע"ב אֲתוּוֹן, בְּחוּשְׁבָן וַיְכַלּוּ, דְּכְּלִילָן בְּעַדִּיק ח"י עֲלָמִין.

וּבְאַרְבַּע חִיוֹן, יְדוּ"ד אֲדָנִי. תַּמְנֵי לְכָל סְטָרָא, אִינוּן ל"ב אֲתוּוֹן,
וּי"ג אֲתוּוֹן, דְּאֲשַׁתְּכַחוּ מִן זְה"ו אֲנִי זְה"ו, הָא תִּלְתַּת עֲשָׂר,
דְּכְּלִילָן עֵילָא וְתַתָּא. בְּהוּן אֲשַׁתְּלִים אָדָם, דְּאִיהוּ מ"ה, עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא.

לְעֵילָא בְּאִילָנָא דְּחַיִּי, לִיתַּת, קְלִיפִין. (אסתר ד) כִּי אֵין לָבָא אֶל שַׁעַר
הַמֶּלֶךְ בְּלָבוּשׁ שָׂק. לְתַתָּא אִיתַּת קְלִיפִין בְּמְטַטְרוֹן, דְּאִיהוּ
בְּדִיוֹקְנָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. דְּבִזְמַנָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
לְבַר מַמְלְכוּתִיהָ, אֲתַבְּסִי בְּגְדַפִּין וְאֲנַפִּין דְּעַבְדֵּי דִּילִיָּהּ, הֵדָּא הוּא
דְּכְּתִיב, (שמואל ב כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעַף.

וְאִינּוֹן קְלִיפִין דְּסִתְרִין לְד' חִיּוֹן דְּמִטְטְרוֹן, אִינּוֹן: תְּהוּ, (מלכים א יט)
 וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לֹא
 בְּרוּחַ יְיָ. בַּה"ו, וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בְּרַעַשׁ יְיָ, הָא תְּרִין קְלִיפִין,
 יְרוּק וְחָנוּר, דְּקְלִיפִין דְּאַגְנוּזָא, חַד תְּהוּ, קוּ יְרוּק, תְּנַיִנָא בַּהוּ,
 אֲבָנִין מְפּוֹלָמִין, קְלִיפָא תְּקִיפָא, כְּאֲבָנָא מְפּוֹלָמָא. לְקַבֵּל תְּרִין
 קְלִיפִין אֲלִין, מוּזַן וְתַבְּנָן דְּחֻטָּה.

קְלִיפָא תְּלִיתָאָה, דְּקִיקָא. לְקַבֵּל סוּבִין דְּחֻטָּה, דְּהִכָּא אִיהוּ
 מִתְּדַבֵּק בְּחֻטָּה, וְלֹא יָכִיל לְאַתְּפָרְשָא מִתְּמָן, עַד דְּטַחְנִין
 לִיה בְּרִיחֵינָא, דְּאִינּוֹן לְקַבֵּל טוּחְנוֹת דְּפּוּמָא דְּבַר נֶשׁ, דְּעָרִיף
 לְמַטְחָן בְּהוּן מְלִין דְּאוּרִייתָא, עַד דִּיהוּן כְּקַמַּח סְלַת נְקִיָּה, וּבְנַפְּהָ
 דְּאִיְהִי שְׁפָה, אֲתַבְּרִיר פְּסוּלַת דְּאִיְהִי סוּבִין (דְּאוּרִייתָא) עַד
 דִּישְׁתַּכַּח הַלְכָה סְלַת נְקִיָּה. בְּהוּוֹא זְמָנָא, נְטִיל לָהּ לְבָא
 וּמוּחָא, "וְכָל אֲבָרִין דְּגוּפָא דְּאַתְּפִשֵּׁט בְּהוּן נִשְׁמַתָּא, וְאַתְּפְרַנְסַת
 בָּהּ נִשְׁמַתָּא, כְּגוּוּנָא דְּגוּפָא אֲתַפְרַנְסַת בְּמְלִין דְּעֵלְמָא, (קהלת ז)
 דְּזֵה לְעוֹמַת זֵה עֲשֵׂה אֱלֹהִים, נְהַמָּא דְּגוּפָא, וְנְהַמָּא דְּאוּרִייתָא.
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (משלי ט) לָכוּן לְחַמוּ בְּלַחְמִי.

וְהֵאֵי קְלִיפָא, אִיהוּ כְּקְלִיפָא דְּמִתְּדַבְּקָא בְּמוּחָא דְּאַגְנוּזָא, וּבְזְמָנָא
 דְּאַגְנוּזָא אִיְהִי רְכִיכָא, אֲתַפְרֵשׁ הֵהִיא קְלִיפָא מְמוּחָא
 דְּאַגְנוּזָא, בְּלֹא קוּשִׁיא. וּבְזְמָנָא דְּאַגְנוּזָא אִיְהִי (דף רכ"ז ע"ב) יְבִשָּׁה,
 קָשָׁה לְבַר נֶשׁ לְאַעְבְּרָא לִיה מִתְּמָן, כִּי עַדִּיין הַקּוּשִׁיא בְּמִקּוּמָה
 עוֹמְדַת. וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְבַר נֶשׁ, לְאַהֲדָרָא
 בְּתִיבְתָא בְּבַחְרוּתִיהָ, קוּדְם דִּיזְקִין בִּיה יֵצֵר הָרַע. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (ויקרא יט) מִפְּנֵי שִׂיבָה תִּקּוּם, קוּדְם שִׂיבָה דִּילָךְ. וְהֵאֵי
 קְלִיפָה אִיְהִי אִשׁ, וְאַתְמַר בָּהּ וְאַחַר הָרַעַשׁ אִשׁ לֹא בָּאֵשׁ יְיָ.

רְבִיעָאָה, תְּהוּם. חָלַל דְּאִגּוּזָא, בִּיה קוּל דְּמָמָה דְּקָה, תַּמָּן קָא
אָתִי מְלָכָא, (יחזקאל א) וּמִתּוֹכָהּ בְּעֵינֵי הַחֲשָׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

וְאִינוּן קְלִיפִין, אִינוּן רְשִׁימִין בְּד' אַבְרִים דְּגוּפָא. בְּרִיאָה, תַּמָּן
לִיחָא, דְּמִינָה אֲשֶׁתְּכַחוּ סְרֻכּוֹת דְּרִיאָה, (משלי ה) רְגֵלֶיהָ
יּוֹרְדוֹת מְוֹת שְׂאוּל צְעָדֶיהָ יִתְמוּכוּ. וְתַמָּן רוּחַ חֹזֶק מְפָרֵק, דְּדָפִיק
בְּכַנְפֵי רִיאָה דְּבֵר נֶשׁ, וְהָאִי אִיהוּ רוּחָא דְּאֲסַעִיר גּוּפִיהָ דְּבֵר נֶשׁ,
מָה דְּכַפֵּף לִיה אֲלֵיהּ תַּחֲתוּי, וְסָלִיק לְעֵילָא בִּיה. הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב, (מלכים ב ב) וַיַּעַל אֲלֵיהּ בַּסַּעֲרָה הַשְּׁמַיְמָה. וְהָאִי דְּפִיק עַל
רִיאָה, דְּשׁוּתָהּ כָּל מִשְׁקִין. וּבְהוּן, (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
עַל פְּנֵי הַמַּיִם, הָאִי אִיהוּ קְלִיפָה לְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא. לְשִׁמְאָלָא, רוּחַ
סַעֲרָה, עָלִייהּ אֲתַמַּר, (קהלת י) לֵב חָכָם לִימִינוּ וְלֵב כְּסִיל
לְשִׁמְאָלוּ.

דְּוֹד אַעְבָּר לִיה מְלַבּוּי, וְקָטִיל לִיה. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים קט)
וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי וּבְגִין דָּא זָכָה, לְנִשְׁבָּא רוּחַ צְפוּנִית,
בְּכַנּוֹר דִּילִיה. וְאֲתַמַּר בִּיה, (יחזקאל לז) כֹּה אָמַר יְיָ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
בְּאִי הָרוּחַ, וְהוּא מְנַגֵּן בִּיה בְּכַנּוֹר, בְּד' מִינֵי נְגוּנִין, בְּשִׁיר פְּשׁוּט,
דְּאִיהוּ י'. וּבְשִׁיר כְּפּוּל, דְּאִיהוּ י"ד. וּבְשִׁיר מְשׁוּלָשׁ, דְּאִיהוּ יד"ו.
וּבְשִׁיר מְרוּבַע, דְּאִיהוּ ידן"ד. הָאִי אִינוּן עֶשֶׂר אֲתוּוּן. דְּעַבְד דְּוֹד
לְקַבְּלִייהּ, י' מִינֵי תַלְמִים. וְסָלְקִין לַע"ב אַנְפִּין, כְּחוּשְׁבַּן י' אֲתוּוּן
אֲלִין.

וּמִתִּי סָלִיקוּ בְּע"ב מִינֵי נְגוּנָא. כֹּד אֲתַעְבָּר שׁוּלְטָנוּתָא דְּעוּן
מִשְׁחִית אַף וְחִימָה. דְּבְהוּן דְּפִיק רוּחַ סַעֲרָה. בְּאַרְבַּע
סְטָרִין, דְּסָלְקִין לִי בְּתָרִין לַע"ב אוּמִין, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (משלי
יא) וּבְאַבּוֹד רְשָׁעִים רָנָה.

דְּמִיכָא"ל גְּבַרְיָא"ל נֹרְיָא"ל רַפָּא"ל, שְׁלֵטִין עַל ד' סְטָרִין (ס"א יסודין) טָבִין דְּבַר נָשׁ, דְּאִינוּן מִיָּא וְאִשָּׁא וְרוּחָא וְעַפְרָא, וְכָל חַד אֵית לֵיה ד' אַנְפִּין. עֲוֹן מַשְׁחִית אַף וְחִימָה, תַּלְיִין (ס"א שְׁלֵטִין) עַל מָרָה לְבָנָה, דְּרִיָּאָה דְּעָבִיד סְרָבָא. וּבְמָרָה סוּמְקָא דְּכָבֵד, דְּאֵתְאָדָם בְּמֵאָדָם. וּבְמָרָה יְרוּקָא דְּאֵחִידָא בְּכַבְדָּא, דְּאִיהוּ חֲרָבָא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּאֵתְמַר בָּהּ (מְשַׁלִּי ה) וְאֵחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעְנָה חֲדָה כְּחֲרָב פִּיּוֹת. וּבְמָרָה שְׁחוּרָה, לֵילִית, שְׁבַתִּי, שׁוֹלְטָנוּתָא בְּטָחוּל, דְּאִיהוּ עַצִּיבוּ, שְׁאוּל תַּחְתִּית, עֲנִיּוּתָא וְחֲשׂוּכָא בְּכִיָּה וְהַסְפָּדָא וְרַעְבוֹן.

מִיד דְּמַתְּעַבְרִין אֵלִין קְלִיפִין מִבַּר נָשׁ, שְׁלֵטָא עָלֵיה אֵילָנָא דְּחַיִּי, בְּע"ב אַנְפִּין, דְּאִינוּן י' י"ד יד"ו ידן"ד, דְּאֵשְׁתַּכְחוּ עֲשָׂרָה תַּלְיִין מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, דְּאִינוּן יְדוּד, דְּאֵתְמַר בְּהוּן, כַּה אָמַר יְדוּד מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ, דָּא הוּא רוּחוֹ דְּמַשִּׁיחַ. דְּאֵתְמַר בֵּיה, (יִשְׁעִיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יי, כַּד אִיהוּ מְנַשֵּׁב בְּאֲזֵן יְמִינָא דְּלִבָּא, דְּתַמָּן חֲכָמָה מְסַטְרָא דְּחֶסֶד, דְּבִיָּה הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים בְּחֲכָמָה. וְחֶסֶד נָשַׁב בְּבִינָה, דְּבַחֲכָמָה י'. בְּבִינָה ה'. בְּתַפְאֶרֶת ו'. בְּמַלְכוּת ה'. יְדוּד דְּפִיק בְּכֻלְהוּ אַרְבַּע. דְּסֻלְקִין לְעֶשֶׂר. וְלַע"ב מַחֲשָׁבָה דְּלִבָּא.

דָּא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, יְמִינָא אִיהוּ מִים. וְאִיהוּ יד הַגְּדוּלָּה. מְשַׁמְאָלָא אִשׁ. וְאִיהוּ יד הַחֲזָקָה. בְּעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, י"ד רַמָּה. דְּאִיהוּ רוּחָא דְּקַדְשָׁא. וְכֻלָּא בֶן י"ד.

(יחזקאל א) כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוּפְנִים אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ. בֵּיה מִתְנַהֲגִים מִיָּא וְאִשָּׁא. דְּאֵחִיד בְּתַרְוּיָהוּ, וְדְפִיק בְּעַרְקִין דְּמוּחָא, דְּאִיהוּ מִים. וּבְעַרְקִין דְּלִבָּא, דְּאִיהוּ אִשׁ. וְרוּחַ בְּכַנְפֵי רִיָּאָה.

בְּכָל אֲבֵר וְאֲבֵר דְּגוּפָא, אֲשֶׁתְּכַח גְּלַגְלֵי יִמָּא דְּאוּרִייתָא, וְגַלְגְּלֵי
 רְקִיעָא, דְּאִינוּן אֲשָׁא. בְּלָהוּ סְלָקִין וְנַחְתִּין בֵּיהּ. וְאִיהוּ
 אֲתֵרִיהּ בֵּין רְקִיעָא וְיִמָּא, מָאנָא דִּילִיָּה אֲרַעָא, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא.
 וּבְגוּוּנָא דְּעוֹפִין, פְּתִיחוּ גְדַפֵּיהוּ, לְקַבְּלָא רוּחָא לְפִרְחָא בֵּיהּ. הָכִי
 כָּל אֲבָרִים דְּגוּפָא, פְּתִיחוּ בְּכַמְהָ מְקוּרִין, בְּכַמְהָ פְּרָקִין,
 בְּכַמְהָ עֲרָקִין, בְּכַמְהָ אֲדָרִין דְּלָבָא, אֲדָרִין דְּמוּחָא, לְקַבְּלָא לֵיהּ.
 דְּאִי לָאוּ דְּנָשִׁיב בְּבִתִּין דְּלָבָא, הָוָה נוֹרָא דְּלָבָא, אוֹקִיד כָּל
 גּוּפָא. וּבְכַמְהָ סוּלְמִין, וְאֲדָרִין, דְּעֲרָקִין דְּקִנְהָ דְּלָבָא, וְקִנְהָ דְּרִיאוּתָא,
 בְּלָהוּ מִתְתַּקְנִין לְגַבֵּיהּ.

כַּד סְלִיק דְּבוּרָא, עַל כְּנִפֵּי דְּרִיאוּתָא, אֲתַעְבִּיד קוּל. כְּהוּא זְמָנָא
 (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוּל. (תהלים כט) קוּל יי עַל
 הַמַּיִם. מְסֻטְרָא דְּמִיָּא, דְּאִיהוּ מוּחָא, דְּתַמְן סְלִיק בְּכַנְפֵי רִיאוּתָא.
 קוּל יי חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ, מְסֻטְרָא דְּלָבָא, כַּד נָפִיק מִפּוּמָא,
 אֲתַקְרִי דְּבוּר.

וְלַקְבֵּל תְּרִין כְּנִפֵּי רִיאוּתָא, דְּפִתְחִין גְּדַפֵּין לְקַבְּלָא לֵיהּ, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (יחזקאל א) וּפְנֵיהֶם וּבְנֵפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מְלֻמְעָלָה. הָכִי
 שְׂפוּוֹן גַּמְלִין לֵיהּ לְדִיבוּר, וּפְרָחִין לֵיהּ לְעִילָא.

וּבְגוּוּנָא דְּאִינוּן חֲמֻשָּׁה כְּנִפֵּי (ס"א ענפי) רִיאוּתָא, בְּלָהוּ פְּתִיחוּ בְּלָא
 סִרְכָא, לְקַבְּלָא הָא קוּל, הָכִי נְמִי עֲרִיכִין לְמַהוּי חֲמֻשָּׁא
 תְּקוּוּנִין דְּפּוּמָא, בְּלָהוּ פְּתִיחוּ בְּלָא סִרְכָא, בְּחֻמְשׁ תְּקוּוּנִין דְּאִינוּן:
 (דף רכ"ח ע"א) אַחַהֵע בְּגָרוּן. בּוּמַף בְּשְׂפוּוֹן. גִּיכַק בְּחִיד. דְּטַלְנַת
 בְּלִישָׁנָא. זִסְרִין בְּשִׁינִים.

וְדְבוּר דִּיהָא בְּהוּן, בְּלָא סִרְכָא וְעַכּוּבָא כָּלֵל. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב,
 (בראשית כד) וַיְהִי הוּא טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹעֲצָת.

דָּא צְלוּתָא, דְּאִיהוּ דְּבוּר. וּבְגִינִיה אֲתָמַר, אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתִּי
בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שְׁמֻקּוּבָל. וְאִי אִית סְרְכָא וְנִפְקָא בְּעֵכוּבָא, יוֹדַע
אֲנִי שְׁמֻטוּרָף. בְּגִין (ס"א בְּגוּן) סְרְכָא בְּרִיאָה דְּאִיהִי מְרַפָּה.

וְקוּל דָּא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, דְּבִיָּה (יחזקאל א) וְאֲשַׁמַּע אֶת קוּל בְּנִפְיָהֶם.
וְדָא יְדוּ"ד דְּאִיהוּ קוּל, כּד נִפְיָה לְקַבְּלָא שְׂכִינְתָא בְּצְלוּתָא
בְּחֻשָּׁא, דְּאִיהוּ דְּבוּר, דְּבִיָּה אֲדַנְ"י שְׁפַתִּי תִפְתַּח, כָּל אַבְרִין
פְּתִיחֻן כְּלָהוּ גְדַפְיָהוּ, בְּרַמ"ח תִּיבִין, דְּאִינוּן בְּד' פְּרֻשְׁיִין
דְּקָרִיאַת שְׁמַע, דְּבַהוּן נְחִית קְלָא.

וְכּד נְחִית, בְּכַה צְפָרִין מְצַפְצְפִין לְגַבִּיה, בְּכַמָּה מִינֵי נְגוּן, כְּלָהוּ
עַל אַבְרִין דְּגוּפָא, דְּאִינוּן עַנְפֵי אֵילָנָא. וּבְכָל גְדַפִּין דְּכָל
אַבְר, דְּתַמָּן דִּינֻרָא דְּעַפּוּרָא, דְּאִיהִי אֲדַנְ"י, בְּכָל עַנְפָא וְעַנְפָא,
אֲשַׁתְּכַח פְּתִיחָא לְגַבִּי דְּבַעֲלָה. אֲדַנְ"י שְׁפַתִּי תִפְתַּח, אִיהוּ פְּתַח
לְגַבִּיה, בְּצְלוּתָא דְּעַמִּידָה. לִית אַבְר מַרמ"ח אַבְרִים דְּשְׂכִינְתָא,
דְּלָאו אִיהִי פְּתִיחָא לְקַבְּלָא לִיה. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת שִׁיחַת
מְלָאכֵי הַשָּׁרַת. אִיהוּ צְפַצּוּף עוֹפוֹת, דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין דְּשָׂרְיִין
בְּאַבְרִים. אִיהִי שִׁיחַת דְּקָלִים, דְּאִינוּן עַנְפִין דְּאֵילָנָא.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא, דְּנְחִית יְדוּ"ד לְגַבִּי אֲדַנְ"י בְּכָל אַבְר, אֲתָמַר בְּהוּ,
(יחזקאל א) בְּעַמְדָם תִּרְפִּינָה בְּנִפְיָהֶם. וְהִיא רְזָא דְּחֻשְׁמַל.
חִיּוֹת אִש, עֵתִים חָשׁוֹת, וְעֵתִים מְמַלְלוֹת. וְאָמְרוּ מְאִירֵי מִתְּנִיתִין,
בְּמִתְּנִיתָא תְּנָא, כְּשֶׁהַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, חָשׁוֹת,
וּכְשֶׁאִין הַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְמַלְלוֹת. בַּהֲהוּא
זְמַנָּא דְּמִתְּנִיחֵין קוּל וְדְבוּר בְּחָדָא, דְּאִינוּן יֵאֱהַדוּנְהִי, חָשׁוֹת.
אַבְל בְּזְמַנָּא דְּפְנִיָּהֶם וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת, יְדוּ"ד מִן אֲדַנְ"י בְּפְרוּדָא,
אִיהוּ אֲשַׁתְּכַח בְּאַרְבַּע אַנְפֵי חִיּוֹן, כְּלָהוּ פְּתִיחֻן, לְקַבְּלָהּ

מִמְלָלוֹת, לְמִשְׁאֵל מְזוֹנָא, בְּגִין (דניאל ד) דְּמִזּוֹן לְכֹלָא בִּיהַ. אַדְנָ"י
 אֲשַׁתְּכַח בְּכַנְפֵי הַחַיּוֹת, כְּלֵהוּ פְּתִיחָן לְגַבֵּי חַיּוֹן.
 שְׂאֵגִין בְּקוֹל דְּאִיהוּ יְדוּ"ד, כְּלֵהוּ בִּימִינָא. אוֹפְנִים מְצַפְצַפָּן
 בְּדְבוּר, דְּאִיהוּ אַדְנָ"י בְּשִׁמְאֵלָא. בְּשָׂרְפִים מִתְּחַבְּרִים
 קוֹל וְדְבוּר בְּאֲמַצְעֵיתָא. יֵאֱהָדוֹנָהּ. בְּהוֹן (בראשית א) וְעוֹף יְעוֹפָה.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ו) וַיֵּעַף אֵלַי אֶחָד מִן הַשָּׂרְפִים. וְאִתְּמַר
 בְּהוֹן, (קהלת י) וְעוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד
 דְּבַר. וּשְׂרָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד. מְסַטְרָא דְאֵת ו', דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעֵיתָא, כְּלִיל יְמִינָא וּשְׂמַאלָא. וְאִיהוּ כְּלִיל שֵׁית תִּיבִין,
 (ישעיה ו) בְּשָׂתִים יִכְסֶה פָּנָיו וּבְשָׂתִים יִכְסֶה רַגְלָיו וּבְשָׂתִים יְעוֹפָה
 סִימָן.

תְּקוּנָא תְּנַיִנָא, (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַבַּסָּא דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם
 עָלָיו מְלַמְעָלָה. רְשִׁימוּ דְּסִפְר תּוֹרָה, וְאִיהוּ (ישעיה מד)
 כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשַׁבַּת בֵּית.

וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן, כָּל הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע עֲרַבִית וְשַׁחֲרִית, כְּאִילוּ
 מְקַיִים (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. דְּטַלִּית לְבָנָה,
 אִיהוּ לִימִינָא מְסַטְרָא דְּחֶסֶד. וְאִתְּמַר, אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא
 רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחֶסֶדוֹת. (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כְּסֵא. חֶסֶד
 סְלִיק ע"ב חוּלְיִין וְקִשְׁרִין דְּטַלִּית.

וְאִית טַלִּית מְסַטְרָא דְּמִטְטְרוּ"ן, דְּאִיהוּ ט"ט, כְּלִיל ח"י, בֵּין
 קִשְׁרִין וְחוּלְיִין לְכָל סְטְרָא. ה' קִשְׁרִין לְקַבֵּל ה' חוּמְשֵׁי
 תּוֹרָה. וְתַלְיִסָּר חוּלְיִין, לְקַבֵּל תַּלְיִסָּר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי דְּאוּרִיִּיתָא.
 דְּאִתְּמַר בְּהוֹן, בִּי"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה נְדַרְשָׁת.

וּבְגִינָה אִתְּמַר, כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה. בְּדִיוֹקְנָא דְּתַפְּאֶרֶת,

דַּאִיהוּ תַפְאָרַת אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה. וְאַתְקַרִי בְשִׁמְיָהּ, יו"ד ה"א
 וְא"ו ה"א. (ישעיה מג) כֹּל הַנִּקְרָא בְשִׁמִּי וְלִכְבוֹדִי בְרֵאתִיו יַעֲרֹתִיו
 אֶף עֲשִׂיתִיו. וְלַעֲיֵלָא כְּמֵרָאָה אָדָם, דָּא שְׂכִינְתָא, דַּאִיהִי כְּחִיזוּ
 דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, בְּד' אֲנַפִּין, וּבְעֶשֶׂר סְפִירָאן, דַּאֲיִנּוֹן אָדָם.
 וְאַרְבַּע אֲנַפִּין דְּאָדָם, אַרְבַּע אַתְוּוֹן. וְאַיִנּוֹן י"ד אַתְוּוֹן, וּבְהוֹן (הושע
 יב) וּבְיַד הַגְּבִיאִים אַרְמָה.

וְעוֹד אַתְקַרִי ח"י, מִסְטָרָא דְּעַדִּיק, וּבִיהַ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וּשְׂכִינְתִיהַ אַתְקַרִי אִזוּ אָדָם, דַּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא,
 ט"ל, וּשְׂכִינְתִיהַ ה'. וּבְה' אִיהוּ אָדָם. בְּגִין דְּט"ל הָכִי סְלִיק
 בְּחוּשְׁבַן יו"ד ה"א וְא"ו. וְהֵאֵי אִיהוּ מוֹרִיד הַט"ל, לְגַבִּי ה"א. קָשֶׁר
 דְּטַלִּית, ח"י עֲלָמִין, דְּקָשֶׁר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִיהַ בְּכֹל
 סְטָרִין, בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת דְּטַלִּית.

תַּפְלִין מְשֻׁמָּא לָא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה סב) גִּשְׁבַּע יְיָ בִּימִינוֹ
 וּבַזְרוּעַ עֵזוֹ. בִּימִינוֹ, זו תוֹרָה. וּבַזְרוּעַ עֵזוֹ, אֵלּוֹ תַּפְלִין.
 יְהו"ה בְּד' פְּרֻשִׁין. אֲדֹנָי הֵיכְלָא לְד' אַתְוּוֹן, בְּד' בְּתֵי דְתַפְלִין.
 קָשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין דִּיד, דָּא צַדִּיק ח"י עֲלָמִין, דַּאִיהוּ קְשׁוּרָא
 דְּתַרוּוּיָהּ. בַּזְרוּעַ שְׁמָא לָא. קָשֶׁר דִּרִישָׁא, דָּא עַמּוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא, דְּאַחִיד בִּיהַ יְדוּד אֶהֱיָה לְעֵילָא, דַּאֲיִנּוֹן (בְּת"ר)
 חֲכָמָה וּבִינָה.

קְרִיאַת שְׁמַע דַּאִיהוּ יְחוּדָא בְּאַמְצָעִיתָא, וְאִיהוּ אַחִיד בֵּין צִיצִית
 וּתַפְלִין, דְּכֹלְהוּ פְּרֻשִׁין דְּצִיצִית וּתַפְלִין, אֲיִנּוֹן כְּלִילָן
 בְּיְחוּדָא דְּקְרִיאַת שְׁמַע. וּמִסְטָרָא דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, דַּאִיהוּ
 טַלִּית וּתַפְלִין, דְּאַתְמַר בְּהוּ, (שמות יג) וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה
 וְלְמוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ. (במדבר טו) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית.

(דף רכ"ח ע"ב)

ש' שֶׁל תְּפִילִין, הֶלְכָה לְמִשְׁחָה מְסִינִי. (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי שָׁם יִי נִקְרָא עָלֶיךָ וַיֵּרְאוּ מִמֶּךָ. וְאוֹקְמוּהָ מֵאֵי שָׁם
יְדוּד. אֵלֹהֵי תְּפִלִין שְׁבָרָאֵשׁ. ש' שֶׁל תְּפִלִין. תְּרִין שִׁנִּין שִׁית
מָאָה. שִׁית דְּרִגִין. וְשִׁבְעַ עֲנָפִין דְּתִרִין שִׁנִּין, הָא תִּלְתַּת עֲשָׂר,
וְכֻלָּא תִרִי"ג. וְלִית פְּקוּדָא דְלָאו אִיהִי שְׁקִילָא לְכָל אֹרִייתָא.
בְּגוּוּנָא דָּא, כָּל מְצוּהָ אִיהִי יְהוָה. י"ה עִם שְׁמִי שִׁס"ה. ו"ה עִם
זְכָרִי רמ"ח. וּבְגִין דָּא כָּל מְצוּהָ אִיהִי שְׁקִילָא לְתִרִי"ג.
וְהָא אוֹקְמוּהָ, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תִרִי"ג, מִסְטָרָא דְעִיצִית.
וְתִרִי"ג מִסְטָרָא דְתְּפִלִין אִיהוּ בְּכָל אֲתָר.

וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת, טְטָפֹת: טט, ח"י עֲלָמִין, צְדִיק, לְקַבְּלִיהָ מְטָטְרוֹן.
פֶּת, תְּפִאָרֶת. מְטָטְרוֹן סוּם דְּתְּפִאָרֶת, דְּבִיהָ כָּל סְפִירָאן
מִתְּלַבְּשִׁין. וְהָכִי אִיהוּ בְּגוּפָא לְנִשְׁמָתָא. וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֶסְתַּלַּק מִנֶּיהָ, אֲשַׁתָּאֵר אֵלַם, לִית לִיהָ קוּל וְלָא דְבוּר. אֲשַׁתְּכַח,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ אִיהוּ קוּל וְדְבוּר. דְּכָל מְלָאָךְ
וּמְלָאָךְ. וּבְכָל קָלָא וְדְבוּר דְּאוֹרִייתָא, וּבְכָל קָלָא דְעֲלוּתָא. וּבְכָל
פְּקוּדָא וּפְקוּדָא. בְּכָל אֲתָר שׁוּלְטָנוּתִיהָ בְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין, אִיהוּ
חַיִּים דְּכֻלָּא, אִיהוּ סְבִיל כֻּלָּא.

וְלִית אֲדָנִי בְּלָא יְדוּד, בְּגוּוּנָא דְלִית דְּבוּר בְּלָא קוּל. וְלִית קוּל
בְּלָא דְבוּר. וְהָאִי אִיהוּ קְשׁוּט, בְּעֲלָמָא דְאֲעִילוּת. אֲבָל
בְּעֲלָמָא דְפְּרוּדָא, אִית קוּל בְּלָא דְבוּר. קְשָׁר שֶׁל תְּפִלִין שְׁדִי,
אֲחִיד בִּיהָ עִילָא וְתַתָּא. וְדָא צְדִיק חֵי עֲלָמִין, אֲחִיד (ס"א בִּיהָ) בֵּין
קוּל וְדְבוּר.

אֲדַהְכִּי, הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא אֲזִדְמֵן לְגַבֵּי סָבָא, וְאָמַר סָבָא סָבָא,
תְּפַלִּין וְצִיצִית וּפְרֻשַׁת מְזוּזָה, אֵינּוֹן ג' פְּקוּדִין, כְּלִילֵין
בְּקִרְיַת שְׁמַע. וְקִרְיַת שְׁמַע פְּקוּדָא רַבִּיעָאָה. וְצִיצִית אֲדַכְרַ ג'
זְמַנִּין. וּבִתְפַלִּין אֲדַכְרַ בְּהוּ תְרִין זְמַנִּין אוֹת. וּבְצִיצִית ז' שָׁל
תְּזַכְרוּ דְּצִרִיד לְהַתִּיז בְּה. וּבְמְזוּזָה, שְׁדֵי מְלָבַר, יְדוּד מְלָגוּ.

וּפְרֻשֵׁיין סְתִימִין וּפְתִיחֵן אֲמַאי. וְשִׁיעוּר אַרְבַּה דְּצִיצִית וְרוּחַבָּה,
דְּתַקִּינוּ אַרְדָּ כָּל הַצִּיצִית תְּרִין עֶשֶׂר אַעֲבָעֵן בְּגוּדֵל.
מִצּוֹת תְּכֵלֶת, שְׁלִישׁ גְּדִיל, וּשְׁנַי שְׁלִישֵׁי עֲנָף. וּבֵין קֶשֶׁר לְקֶשֶׁר
בְּמֵלָא גּוּדֵל. וְכֹל חוּלְיָא וְחוּלְיָא תַהֲיָה מְשׁוּלָּשֶׁת. וְהֵכִי תְפַלִּין
אֲמַאי בְּמוּחָא. וְלִקְבֵּל לְבָא. וְשִׁיעוּר רְצוּעַתְהוֹן אֲמַאי אֵינּוֹן עַד
לְבָא לְשִׁמְאָלָא. וְעַד טְבוּרָא לִימִנָא. וּרְצוּעָא דִּיד עַד דִּיכְרוּךְ
וַיִּשְׁלַשׁ תְּלַת זְמַנִּין בְּאַעֲבַע צֶרְדָּא.

אֲלָא, וְדַאי בְּגַד חָשׁוּב לָאו אִיהוּ, אֲלָא שְׁלֹשׁ עַל שְׁלֹשׁ לְכָל
סְטָרָא. אֵינּוֹן תְּרִיסָר, לְקַבֵּל ד' בְּגַדֵי לְבָן, וְד' בְּגַדֵי זָהָב,
וְד' בְּגַדֵי דְכֹהֵן הִדְיוּט. וּמִסְטָרָא דְבִרְכַת כֹּהֵן הִדְיוּט קָא רְמִיז,
אֵל תְּהִי בִרְכַת הִדְיוּט קְלָה בְּעֵינֶיךָ. שְׁלִישׁ גְּדִיל, וּשְׁנַי שְׁלִישֵׁי
עֲנָף, דְּאִיהוּ תְּכֵלֶת.

וְכֹל חוּלְיָא מְשׁוּלָּשֶׁת, כָּל מְשׁוּלָּשׁ מִסְטָרָא דְקְדוּשָׁה. הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׂרָאֵל. וַיִּשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיה, בְּגִין (שְׁמוֹת יד)
דְּוִשְׁלִישִׁים עַל כָּלּוּ. דְּצִיצִית מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא,
דְּאִיהוּ תְּלִיתָאָה לְאַבְהֵן, וְכֹל דְּבַר מְשׁוּלָּשׁ, וְהוּוּ יל"ג, כָּל תֵּיבָה
מְשׁוּלָּשֶׁת מִסְטָרוֹ. חוּלְיָא כְּלִילָא מִתְּלַת כְּרִיכוֹת מְשֻׁלָּשִׁין, דָּא
שְׁכִינְתָּא. קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִיהִי מְשׁוּלָּשֶׁת בְּעַמּוּדָא
דְּאַמְצַעִיתָא, כְּלִיל תְּלַת עֲנָפֵי אַבְהֵן, דְּאֵינּוֹן ש' מִן שַׁבַּת,

שְׂכִינְתָא בֵּת יְחִידָה. (ס"א מל"א מן) חֲלִיא, תְּכַלַּת שְׂבַעֲיָצִית.
 זְכָאָה גּוּפָא, דְּהָכִי אִיהוּ רְשִׁים, בְּשְׂכִינְתָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 עַל כְּנָפֵי דְמַצּוּחַ. רְשִׁים בְּרַצוּעָא דְאִיהוּ תְּפִלָּה דִּידָה, בְּתַלַּת
 בְּרִיכוֹת בְּאַצְבַּע עֲרָדָא. דְאִיהִי כְּגוּוּנָא דְחוּלְיָא, בְּרִיכָא בְּתַלַּת
 בְּרִיכוֹת בְּאַצְבַּעָא. רְשִׁים בְּקָשֶׁר דְתַפְלִין, כְּלִיל בְּתַרִּין קְשָׁרִין,
 סְלָקִין חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר מְשׁוּלְשִׁין, תַּרִּין בְּקָשָׁרָא חַד.

שְׁלֻשָּׁה עֶשֶׂר חוּלְיִין, אִית בְּהוּן תְּשַׁעָה וְשְׁלֹשִׁים בְּרִיכּוֹן, כְּחוּשְׁבַּן
 ט"ל. וְשְׁלֻשָּׁה עֶשֶׂר חֲלִיִין, כְּחוּשְׁבַּן אֶחָד. סְלָקִין ב"ן. וְהֵאִי
 אִיהוּ בֶן י"ה. עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא.

כָּל קָשֶׁר בְּדִיוקְנָא דְכַף יְמִינָא, כָּל חוּלְיָא בְּדִיוקְנָא דְאַצְבַּע,
 דְאִית בֵּיה תַּלַּת פְּרָקִין, לְקַבֵּל תַּלַּת בְּרִיכוֹת. וְהָכִי בְּכָל
 אַצְבַּע תַּלַּת פְּרָקִין, לְבַר מְגוּדָל. דְאִיהוּ שִׁיעוּר בֵּין קָשֶׁר לְקָשֶׁר
 דְעִיצִית, כְּמֵלָא גּוּדָל. אִיהִי מְדָה דְחוּטְמָא. וּמְדָה דְעֵין יְמִינָא
 וְשְׂמַמְלָא. וְאִיהוּ מְדָה בֵּין עֵין לְעֵין. וּמְדָה דְאַזְוֹן יְמִינָא וְשְׂמַמְלָא.
 וּמְדָה דְכָל שְׂפָה וְשְׂפָה. וּמְדָה דְלִישָׁנָא. (שְׁמוֹת כו) מְדָה אַחַת לְכָל
 הִירְיָעוֹת.

אַמָּה שִׁיעוּר דְגוּפָא, לְאַרְבַּע סְטָרִין וְעֵילָא וְתַתָּא. דְאִינוּן שִׁית
 אַמּוֹת. וּבְכָל אַמָּה וְאַמָּה שְׁלֻשָּׁה פְּרָקִין, ח"י פְּרָקִין בְּשִׁית
 אַמִּין. וְאִינוּן רְזָא דַח"י גַּעְנוּעִין דְלוּלָב. לְשִׁית סְטָרִין. תַּלַּת
 גַּעְנוּעִין לְכָל סְטָרָא. וְעַלִּיָּהוּ אֶתְמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) זֹאת קוּמְתָךְ
 דְמַתָּה לְתַמָּר. וְדָא שִׁיעוּר קוּמָה, מְקוּנָה יִשְׂרָאֵל בְּשְׂכִינְתָא, אִיהוּ
 ח"י אַרְבַּע זְמַנִּין, דְאִינוּן אַרְבַּע סְלָקִין שְׁבַעִים וְשָׁנִים.

וְרְזָא דְחִיּוּן, קוּמָה דְלְהוּן (דף רכ"ט ע"א) (יחזקאל א) וְגִבִּיָּהֶם וְגוּבָה לָהֶם
 וְיִרְאָה לָהֶם וְגִבּוֹתָם וְגו', וְגִבִּיָּהֶם, אַרְבַּע חִיּוּן דְמַרְכַּבְתָּא

תִּתְּאָה. וְגוֹבַה לָהֶם, ד' חִיּוֹן דְּמַרְבְּכְתָא מְצִיעָתָא. וְגִבּוֹתָם, אַרְבַּע
 חִיּוֹן דְּמַרְבְּכְתָא תִּלְיִתָּא. וְכִלְהוּ י"ב. וְאֵינּוֹן מְלֵאוֹתָא
 עֵינִים, כְּגוֹוָנָא דָּא סְבִיב לְאַרְבַּעְתָּן, יְדוּד יְדוּד יְדוּד.

וּמְאִירֵי דְקוּמָה רְשִׁימִין בְּהוֹן בְּצִלּוֹתָא, בְּאֵן אַתְרַ. אֶלָּא כָּל הַבוּרַע
 בּוּרַע בְּכָרוּד. וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם. זְקִיפּוֹת אַרְבַּעַה.
 וּבְרִיעוֹת ד'. הָא הֵבָא קָא רְמִיז בְּאֵלִין זְקִיפּוֹת וּבְרִיעוֹת, מוּלֵיד
 וּמִבֵּיא לְמִי שְׂד' רוּחוֹת הָעוֹלָם שְׁלוֹ, מַעְלָה וּמוּרִיד לְמִי שְׁהַשְּׁמִים
 וְהָאֲרִץ שְׁלוֹ. וְאֵינּוֹן שִׁית סְטָרִין, שְׁמַיִם וְאֲרִץ וְד' רוּחוֹת. לְקַבֵּל
 תְּלַת בְּרַכָּאן קְדָמָאִין, וְתְלַת בְּתָרָאִין, בְּעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוּמֵי ד',
 בְּרִיעָה וְזְקִיפָא לְשָׁמַאֲלָא, וּבְרִיעָה וְזְקִיפָא לְיִמִּנָּא. וְהֵאֵי אִיהוּ
 נוֹתֵן שְׁלוֹם לְשָׁמַאֲלוֹ וְיִמִּינוֹ, לְשָׁמַאֲלֵ רַבּוּ, וְלִימִין רַבּוּ.

הָא אֵינּוֹן תְּרִיסָר, בֵּין (בְּרִיכוֹת) (בְּרִיעוֹת) וּבְרִיעוֹת וְזְקִיפּוֹת. וּבְהוֹן ע"ב
 עֵינִין. ו' בְּרִיעוֹת בְּהוֹן ח"י גַּעְנוּעֵין, ג' בְּכָל פְּעַם, רֵאשׁ וְגוּף
 וְזַנָּב, דְּעָרִיד לְמַכְרַע. בַּח"י חוּלְיִין סְלִקִין ע"ב. בְּאֵלִין ע"ב עֵינִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, נְהָרִין ע"ב גְּדַפִּין דְּשְׁכִינְתָּא, וְקַמַת עֲלֵייהוּ,
 וְאֵתְקִרִיאַת עֲמִידָה. דְּבְקַדְמִיתָא נְפִילָה אִיהִי, וְעָרִיד לְאַקְמָא לָהּ
 בְּשֵׁם יְדוּד, בַּח"י עֲלָמִין, וּבְאַרְבַּע זְקִיפּוֹת בְּשִׁית בְּרַכָּאן, דְּאִיהוּ
 תְּפִאֲרַת, כְּלִיל תְּלַת בְּרַכָּאן קְדָמָאִין, וְתְלַת בְּרַכָּאן בְּתָרָאִין.

וְלְמַכְרַע בַּח"י עֲלָמִין, וְהֵאֵי אִיהוּ ו"ו ו'. כָּל הַבוּרַע בּוּרַע בְּכָרוּד,
 וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם יְהוָה. עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא וְעָדִיק
 ו"ו ו'. עֲלָאָה בִּינָה בֵּין י"ה וְאֵינּוֹן רְמִיזִין בּוּיָסַע וְיָבֵא וְיֵט ו' עֲלָאָה.
 בֵּין י"ה אַחִיד בְּזְקִיפָה וּבְרִיעָה, וְכִלְהוּ סְלִקִין ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלּוֹתָא.
 ד' בְּרִיעוֹת בְּאֲדָנִי, ד' זְקִיפּוֹת בִּידוּד, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא.
 וְשְׁכִינְתָּא חֵי עֲלָמִין, קָשִׁיר לוֹן, וְדָא יֵאֲהֲדוּנָה"י, אָמֵן, בְּכָל

בְּרֻכָּתָא מַח"י בְּרֻכָּאן, ח"י זְמַנִּין יְדוּד אֵינּוּן ע"ב עֵינִין, דְּנִהְרִין
בְּע"ב גְּדַפִּין, דְּאֵינּוּן ח"י זְמַנִּין אֲדַנִּי.

וְרָזָא דְמַלְתָּה, וְגַפִּיָּהּ, וְגוּבַהּ לָהֶם, וְגַבּוּתָם. וְגַפִּיָּהּ: גְּדַפִּין. וְגוּבַהּ
לָהֶם: אֲנַפִּין. וְגַבּוּתָם: דְּאֵינּוּן עָלְיָהּ. מְלֵאוֹת עֵינִים סָבִיב
לְאַרְבַּעַתָּן, כְּלָהּ מְרוּבַּעוֹת. וְכָלָא קְשׁוּט, ע' עֲנַפִּין (נ"א אֲנַפִּין)
לְאוֹרֵיָתָא. גְּדַפִּין, אֲדַנִּי. אֲנַפִּין, יְהוּה. עֵינִין, אֵהִיה. וְסֻלְקִין יב"ק
בְּחוּשְׁבָן, אֲדַנִּי, בְּמַעֲשָׂה. יְדוּד, בְּדַבּוּר. אֵהִיה, בְּמַחֲשָׁבָה.

בְּכָל עֵין וְעֵין, שִׁיעוּר גּוּדְל. וְדָא ו' פִּינוּנִי. וְב' פְּרָקִין בְּגוּדְל, אֵינּוּן
" י. לְקַבֵּל חוּטְמָא ו'. לְקַבֵּל ב' נְקֻבֵי חוּטְמָא, " י. וְסֻלְקִין
יוד הא. וְדָא וִייעָר. שִׁיעוּר דְּכָל מְדָה וּמְדָה, יוד הא, בְּכָל אֲתָר
שְׁלֻטְנוּתִיה, בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר. כָּל אֲבָר, בְּגוּן (דְּבָרִים לב) יְפָרוּשׁ
בְּנַפְיוֹ יִקְחָהּ וְשָׂאָהּ עַל אֲבָרָתוֹ.

לִית אֲבָר בְּכָל מְרַפְבָּתוֹ, דְּלָאו אֵיהּ כָּל אֲבָר בְּדִיוקְנִיה. וּבְכָל
אֲתָר אֲשֶׁתְּכַח, (יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וּכְנַפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלֻמְעָלָה.
לְקַבֵּל פְּרֻשֵׁין פְּתִיחָן דְּתַפְלִין. לְקַבֵּל תּוֹרָה. וְכֹד לְתַתָּא, אֵינּוּן
סְתִימִין פְּרֻשֵׁין, לְקַבֵּל יְאֻדְדוּנְדִי עָלְיָהּ. בְּאֲנַפּוֹי וְגַדַּפּוֹי.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רָשִׁים בְּיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּלְיָהּ, בְּעֲלוּתָא לְמַהוּי
חֲבָרִים בְּהַדִּיָּהּ, לְמַכְרַע בְּכָל גּוּפִיָּהּ, בְּתַמְנֵי סְרִי
בְּרֻכָּאן דְּעֲלוּתָא, לְאֲמַלְכָא עָלְיָהּ אָמֵן, וְאֵיהּ יְאֻהַדוּנְהִי, בְּכָל
אֲבָר וְאֲבָר דְּלֵהוּן, וְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דְּלֵא הוּי רָשִׁים
קְדַמְיִכוֹ, לְמַהוּי כּוּרַע בְּבְרוּךְ, וְזוּקָף בְּיְהוּה, בְּקוּמָה דְּגוּפָא, לָא
יִיעוּל עֲלוּתִיה בְּהִיכְלָא דִּילֵי, דְּאֵיהּ אֲדַנִּי. לָא תְּקַבְּלוּן מְלִין
דִּילֵיה, עַל גְּדַפֵּיכּוֹ וְאֲנַפֵּיכּוֹ, דְּכָל מֵאֵן דְּמַעְלֵי בְּאֲדַנִּי, וּמַצְרַף
לִידוּד אֲנַפִּין (ס"א עֲנַפִּין) דְּמֵלְאָכִין, וּפְנִיָּהֶם וּכְנַפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת

לְעֵילָא, (ס"א לנטלא) יֵאָהֲרֹנָה"י, בְּמַלְיָן דְּעֲלוֹתָא דְּנַפְקִין מִפּוּמוֹי
דְּבַר נֶשׁ.

וְגֵדוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבָרָךְ. דְּלִגְבֵי אֲדָנֵי יְהוָה בְּעֲלוֹתָא,
וּפְנִיָּהֶם וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת. לְקַבֵּל יְהוָה בְּאַנְפִּין, אֲדָנֵי
בְּגַדְפִּין, (שמות כה) כְּרוּב אֶחָד מְקַצֵּה מְזֵה וּכְרוּב אֶחָד מְקַצֵּה מְזֵה.
אֲבָל כִּד חֲזַר שְׁלִיחַ צְבוּר עֲלוֹתָא, וְעוֹנָה אֲמֵן, אִיהוּ בְּמַחְבְּרַת
הַשְּׁנִית, מִתְחַבְּרִין תֵּרִין שְׁמֵהֶן בְּמַחְבְּרַת הַשְּׁנִית. בְּקַדְמִיתָא,
(שמות כו) מְקַבֵּלוֹת הַלוֹלָאוֹת אַחַת אֶל אַחַת בְּקַרְשִׁים, דְּאִינוּן
קָשָׁר אֶצְבָּעָאן. אֲבָל בְּאַמֵּן, (שמות כו) וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד, דְּבִיָּה
חוּבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ.

תְּקוּנָא תְּלִיתָא סֵדֶר דְּבוּרָא (ס"א חֲדָר דְּדְבוּרָא) דְּעֲלוֹתָא, דְּבִיָּה חִיּוּן
אִשָּׁא מְמַלְלָן. וְהָאֵי הִיא (יחזקאל א) וְאֵרָא כְּעֵין חַשְׁמַל
כְּמֵרָאָה אִשׁ בֵּית לָהּ סְבִיב. הָאֵי אִיהוּ רִזָּא דְּחַשְׁמַל. דְּאִינוּן חִיּוּן
אִשָּׁא, עֵתִים חָשׁוֹת עֵתִים מְמַלְלוֹת. וְאִינוּן דְּחָשׁוֹת לְסֵפֶר תּוֹרָה,
בְּזַמְנָא דְּדְבוּר נְפִיק מִפִּי הַקּוּרָא, אִיהוּ חָשִׁיב לְגַבְיָהּ, כְּאֵלוּ
מְקַבְּלִים אוֹרֵייתָא בְּטוּרָא דְּסִינֵי. וּבְזַמְנָא דְּאָמַר אִיהוּ אָנְכִי, לֹא
אִשְׁתַּמַּע קָלָא, וְלֹא דְבוּרָא אַחְרָא דְּחִיּוּן, אֶלָּא דִּילִיָּהּ.

בְּנוּנָא דָּא, כִּד דְבוּרָא דָּא נְפִיק מִפּוּמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
חִיּוֹת אִשׁ חָשׁוֹת. וּבְזַמְנָא דְּשִׁתִּיק חִיּוֹת אִשׁ מְמַלְלוֹת.
הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (שמות כ) וְכָל הָעָם רוֹאִים (דף רכ"ט ע"ב) אֶת הַקּוּלוֹת,
קָלִיִן דְּחִיּוּן, דְּהוּוּ שְׁאֲגִין. וְאֶת הַלְּפִידִים, דְּהוּוּ נַפְקִין בְּדְבוּר
דְּחִיּוּן, בְּכַמָּה מִינֵי נְגוּן קָדָם מְלָכָא. וְאֵלִין דְּאִינוּן דְּחָשׁוֹת לְסֵפֶר
תּוֹרָה, אִינוּן בְּדִיוקְנִיָּהּ דְּחִיּוּן. וּמִנֵּי לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
לֹאֲעֵלָא לוֹן, בְּחֲדָר דְּמֵרָאָה אִשׁ בֵּית לָהּ.

וְעוֹד אֵינּוֹן דְּחֻשׁוֹת (ס"א) וְעוֹד אֵינּוֹן דְּנִפְיָק מִנְיָהוּ דְּבוּרָא בְּצִלוֹתָא דְּבִיּה חִיּוֹן אֲשָׁא
 מִמְּלָלָן וְאֵינּוֹן דְּחֻשׁוֹת) בְּצִלוֹתָא בַּח"י בְּרֻכָּאן, יִיעֲלוֹן בְּחֵדְר
 דְּמִרְאָה דָּא. וְעוֹד אֵינּוֹן דְּחֻשׁוֹת לְהִלְכָה, דְּאִתְּמַר בְּהַ, אֲנָרָא
 דְּשִׁמְעֵתָא סְבָרָא, יִיעֲלוֹן בְּחֵדְר דְּאִיּהוּ הֵיכַל דְּמִרְאָה דָּא,
 דְּאִוְרֵייתָא, עָלָה אִתְּמַר (יִרְמִיָּה כג) הֲלֹא כֹה דִּבְרִי פֶּאֶשׁ נָאִם יְיָ
 וּכְפִטְיִשׁ יְפוּצִין סָלַע. וְדָא סָלַע דְּאִתְּמַר בֵּיה (במדבר כ) וְדִבְרַתְם אֶל
 הַסָּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִימּוֹ. אֵלֶיךָ דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּהַ לְשִׁמְהַ, נְפִיָּק
 לוֹן מִיָּא דְּאִוְרֵייתָא מְתִיקוֹן, וְאִתְּמַר בְּהוֹן, (במדבר כ) וַתִּשְׁתֶּה הָעֵדָה
 וּבְעֵירָם. וְאֵלֶיךָ דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּהַ לְשִׁמְהַ, נְפִיָּק לוֹן מִיָּם מְרִירִין,
 דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (שמות א) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדוּתָהּ קָשָׁה: דָּא
 קוּשְׂיָא. בְּחוּמְרָ: דָּא קַל וְחוּמְרָ. וּבְלִבְנִים: בְּלִבּוֹן הִלְכָה.

תְּקוּנָא רְבִיעָאָה וְחֻמְשָׁאָה, (יחזקאל א) מִמִּרְאָה מְתַנּוּ וּלְמַעְלָה
 וּמִמִּרְאָה מְתַנּוּ וּלְמַטָּה. דְּבִהוֹן שׁוּקֵי חַחִיּוֹת כְּנֻגְדָּ כְּלָן,
 וּבְסִפְרִין נֶצַח וְהוֹד. מְטַטְרוֹן אוֹת בְּצַבָּא דִּילִיָּה, וְאִיּהוּ דִּיוֹקְנָא
 דְּצַדִּיק. דְּצַדִּיק אוֹת בְּצַבָּא דְּלֵעִילָא, וּמְטַטְרוֹן אִיּהוּ אוֹת בְּצַבָּא
 דְּלִתְתָּא. מְטַטְרוֹן שְׂדֵי בֵּיה, (יחזקאל א) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב כְּמִרְאָה
 הַבְּזָק.

וּרְגִלֵיהֶם רְגַל יִשְׂרָאֵל, דְּרַגְלִין דְּמִזִּיקִין כְּלָהוּ עֲקָלְתוֹן. וּרְגִלֵיהֶן,
 וּרְגִלִין דְּחִיּוֹן, קַדִּישִׁין, אִתְּמַר בְּהוֹן וּרְגִלֵיהֶם רְגַל
 יִשְׂרָאֵל, מְצַד חִיָּה דְּאִיּהוּ יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תְּלַת חִיּוֹן,
 דְּאִתְּמַר בְּהוֹן הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְבָּה.

(יחזקאל א) וְכַף רְגִלֵיהֶם כְּכַף רְגַל עֵגֶל, מְסַטְרָא דְּחִיָּה דְּאִיּהוּ שׁוּר.
 וְנוּצְצִים כְּעֵין נְחוּשֶׁת קָלָל, מְסַטְרָא דְּנַחֲשׁ בְּרִית דִּימָא.
 דְּאִיּהוּ סְלִיק לְגַבִּיהַ בִּיבְשֵׁתָא. רָצוּא, מְסַטְרָא דְּנוּרִיאַל, דְּסְלִיק

רְצוּא. וְשׁוּב, מִסְטָרָא דְשִׂדִי. דְהִכִּי סָלִיק בְּחוּשְׁבָּן. וְאִיהוּ סָלִיק
מִטְטָרוֹן.

וְכַד הוּוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמַעִין קָלָא מִמְזֻרְחָ, הוּוּ רְצִין תַּמָּן. וְלַמְעַרְב
הִכִּי, וְכֵן לְדָרוּם וְלַצָּפוֹן. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַלְאָכֵי
הַשָּׁרָת, אֵלִין דְרַהֲטִין לְעֻלּוֹתָא דְמַצְוָה, וְרַהֲטִין לְפִרְקָא בְּשִׁבְתָּא,
וְרַהֲטִין לְמַעְבַּד רְעוּתָא דִּילֵי, וְתִיבִין בְּתִיּוּבְתָא. קִבִּילוּ לֹון
בְּהִיכְלָא דְהָאֵי מְרָאָה, דְבִאֵלִין סִימְנִין, אֵינֹון חִבְרִים בְּהַדִּיבּוֹ,
אֵינֹון דְרְצִין וְשִׁבִין בְּאוּרִייתָא, בְּדַבּוּרָא דְהַלְכָה, אֵינֹון רְשִׁימִין
בְּהַדִּיבּוֹ, וְאֵעִילוּ לֹון בְּהָאֵי הִיכְלָא.

הִכִּי כַד מְעַלִין יִשְׂרָאֵל, מִיכָא"ל טָאם עֲלָמָא בְּטִיסָא חֲדָא.
וְגַבְרִיא"ל טָאם בְּתֵרִין טָאסִין. וְכַד נָפִיק דַּבּוּרָא מִיִּשְׂרָאֵל,
בְּהַלְכָה, בְּעֻלּוֹתָא, וְכִכֵּל פְּקוּדָא דְשְׁכִינְתָא תַּמָּן. אֵינֹון רְצִין
לְגַבְהָ, וְשִׁבִין בְּהָ בְּשִׁלְיָחוֹת מְאָרִיהוֹן. וְכִכֵּל אֶתְרָ דְשְׁמַעִין קָלָא
דְאוּרִייתָא, דְתַמָּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵינֹון רְצִין לְגַבֵי הַהוּא
קָלָא, וְתִיבִין בְּהָ בְּשִׁלְיָחוֹתָא דְמְאָרִיהוֹן. דְכִכֵּל קָלָא דְשֵׁם יְדוּ"ד
לִית תַּמָּן, בְּדַבּוּרָא דְלִית תַּמָּן אֲדַנִי, לָא רְצִין וְשִׁבִין תַּמָּן. וְכִגִּין
דָּא, וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵ יִשְׂרָאֵל, (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְרַכִּי יְדוּ"ד, בְּאֶתְרָ
דְיְדוּ"ד תַּמָּן, אִיהוּ דְרַךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִי לִית תַּמָּן יְדוּ"ד, לָא אִיהוּ
דְרַךְ יִשְׂרָאֵל.

וְעוּד רַגְלֵיהֶם רַגְלֵ יִשְׂרָאֵל, אָמְרוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְמֵאֵן דְמַצְלִי,
בְּעִי לְתַקְנָא רַגְלוֹי בְּעֻלּוֹתֵיהָ, כְּמַלְאָכֵי הַשָּׁרָת. כְּכַף רַגְלֵ
עַגְלָא, לְמַהוּי רְשִׁים בְּהַדִּיבּוֹ. וְכִגִּין דָּא, אוֹקְמוּהָ רַבְּנֹון, הַמִּתְפַּלֵּל
צָרִיךְ לְכוּוֹן אֶת רַגְלָיו, שְׁנַאֲמַר וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רַגְלֵ עַגְלָא. וְאָמַר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלִין דְאֵינֹון רְשִׁימִין בְּעֻלּוֹתֵיהוּ הִכִּי, לְכוּוֹן

רְגֵלוֹי בְּוֹתֵיכֶם, אֶפְתָּחוּ לִּי תְּרֵעֵי הַיְכָלָא, לֹאֲעֲלֵא בְּמִרְאָה דָּא.
תְּקוּנָא שְׁתִּיתָא, (יחזקאל א) רְאִיתִי בְּמִרְאָה אֵשׁ, הֵכָא רְאִיָּה
מִמֶּשׁ. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דִּיעוּל בְּחִיזוּ דָּא,
וְיֵהָא בְּעֻלְתֵּיהָ לְבִיָּה לְעִילָא, לְשֵׁם יְדוּ"ד, וְעִינוֹי לְתַתָּא בְּשִׁמָּא
דְּאֲדָנִי, תִּיעֲלוּן בְּהֵיכָלָא דָּא, בְּגוּוּנָא דְּמִלְאָכִין, וְנִבְיָהוּן לְעִילָא,
וְיִרְאָה לְהֵם לְתַתָּא, לְקַבֵּל שְׂכִינְתָא דְּאִיָּה יִרְאֵת יְדוּ"ד.

וּבְרִיאָיָה וּשְׁמִיעָה וְרִיחָא וְדְבֹר, שְׂרִיא יְדוּ"ד. בְּעִשְׂיָה, בְּמִשׁוּשׁ,
שְׁמוּשׁ, הַלּוּךְ, שְׂרִיא אֲדָנִי. וְדָא רְאִיָּה, דְּאֹר וְנֵר (ס"א
דְּאוּרִיָּתָא), דְּאֶתְמַר בָּהּ (מְשַׁלִּי ו) וְתוֹרָה אֹר. רִיחָא דְּקַרְבָּנִין, דְּאִינוּן
עֻלְתֵּין, דְּבֹר בְּאוּרִיָּתָא, דְּבֹר בְּעֻלְתָּא. וְעִשְׂיָה דְּמִצְוָה,
וּשְׁמוּשׁ דִּילָהּ, וּמִשׁוּשׁ דִּילָהּ, וְהַלּוּךְ דִּילָהּ. וְרִיחָא וּשְׁמִיעָה, דִּלִּית
תַּמָּן אוּרִיָּתָא וּמִצְוָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵּיהָ לָא שְׂרִיא
תַּמָּן. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂרִיא בְּרִיאָיָה, וְכֵן שְׂכִינְתֵּיהָ,
דְּאוּרִיָּתָא וְתוֹרָה אֹר, שְׂכִינְתֵּיהָ רְאִיָּה דִּילֵיהָ יְדוּ"ד (במדבר יב)
בְּמִרְאָה אֱלִיּוֹ אֶתְדוּדַע, (קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִרְאָה אֱלִיּוֹ אֶתְדוּדַע שְׂכִינְתֵּיהָ).

בְּמַחְשָׁבָה מְלָגוּ בִּינָה, בֵּן יָהּ. יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה. הִרְהוּר
חֲכָמָה, לְחַכְיָמָא בְּרַמְיָא. חֲכָמָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה
דְּאִיָּהוּ בִּינָה, מַחְשָׁבָה וְהִרְהוּר פְּלָא חַד. חֲכָמָה לָא אֶשְׁתְּמוּדַע
אֱלָא בְּבִינָה, וּבִינָה בְּלָב. וּבְגִין דָּא, מַחְשָׁבָה בְּלָב, הִרְהוּר בְּלָב.
וְכֵן אוּרִיָּתָא סֵפֶר תוֹרָה. מִצְוָה (דף ר"ל ע"א) לְשִׁמוּעַ. וְכֵן בְּחוּטְמָא,
רִיחַ נִיחַח לִיהוּ"ה. שְׂכִינְתָא אִיָּה קַרְבָּן דִּילֵיהָ, עוּלָה דִּילֵיהָ,
וְעֻלְתָּא אִיָּה בְּקַרְבָּן, וּכְרִיחַ נִיחַח סְלִיקַת לְגַבִּיהָ, וְאֶתְקַרִּיבַת
לְגַבִּיהָ בְּעֻלְתָּא, וְהָכִי בְּדְבֹר, (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דִּבְרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם
יְדוּ"ד. ה' שְׂכִינְתָא, דְּבֹר דִּילֵיהָ.

בְּנוֹנָא דְשְׂכִינְתָא, אִיהִי מְרָאָה דִּילִיָּה, שְׂמִיעָה דִּילִיָּה, רִיחַ נִיחַח
 דִּילִיָּה, דְּבוּר דִּילִיָּה, בְּרִישָׁא. הָכִי אִיהוּ בְּיָדִין, עֲשִׂיית
 מְצוּה דִּילִיָּה, בְּנוּפָא בְּרִיעָא דִּילִיָּה. בְּצִלוֹתָא זְקִיפָא דִּילִיָּה,
 בְּצִלוֹתָא עֲמִידָה דִּילִיָּה, (דְּאִיהִי מְזִלִיָּה) דְּאִיהוּ דְּקִימָא קַמִּיָּה בְּכָל
 אַתְר, וּבְרַעַת לְגַבִּיָּה, וְאַתְנַפְּלַת לְרַגְלוֹי בְּנִפְלִית אַפִּים, לְמִשְׁאֵל
 מִנִּיָּה רַחֲמִים עַל בְּנֵהָא, אִיהִי עֲנוּה לְגַבִּיָּה, וְאִית לָהּ בְּשַׁת פְּנִים
 מִיָּנִיָּה.

וְלֹא פִשְׁפָּחָה בִּישָׂא, לִילִית, חֲצוּפָה בְּלֹא עֲנוּה, לִית לָהּ בְּשַׁת
 פְּנִים, אִימָא דְּעַרְב רַב, וּבְגִין דָּא אָמַר שְׁלֵמָה, (מְשַׁלִּי יב) אֲשַׁת
 חֵיל עֲמֻרַת בַּעֲלָהּ וּבְרַקֵּב בְּעֲצֻמוֹתָיו מִבִּישָׁה. דְּשְׂכִינְתָא אִיהִי
 מְטְרוֹנִיתָא, שְׂפָחָה דִּילָהּ לִילִית, לִית לָהּ עֲנוּה, וְלֹא בְּשַׁת אַנְפִּין
 מְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא. וְהָכִי בְּנֵהָא עַרְב רַב, וְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
 עֲתִיד לְאַעְבְּרָא לָהּ וְלִבְנֵהָא מַעְלָמָא, דְּמִמְזוּרִים אֵינוֹן מִפְּנֵי ט'
 מְדוּת, אֲסַנְתָּ מִשְׁנַח"ת, (ר"ת אֲנוּס"ה, שְׁנוּא"ה, נִידוּי, תְּמוּרָה, מוֹרְדַת, שְׂכוּרָה,
 גְּרוּשַׁת הַלֵּב, חֲצוּפָה, תַּעְרוּבַת) מִמְזוּרֵי דְּרַבְּנָן.

וּבֵן שְׂכִינָה אִיהִי שְׂמוּשׁ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, יְחוּד דִּילִיָּה בְּצַדִּיק
 חַי עַלְמִין. וְאִיהִי הִלִּיכָה דִּילִיָּה, (תְּהִלִּים פּה) אָדָּק לְפָנָיו יְהִלְךָ,
 לְמַעַבְד רַעוּתִיָּה. (בְּרַאשִׁית כד) וַיְהִי הוּא טָרַם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה
 רַבָּקָה יוֹצֵאת, רַהֲיַטַת לְגַבִּיָּה, לְמַעַבְד רַעוּתִיָּה. בְּרֵאשִׁית,
 בְּשְׂמִיעָה, בְּרִיחָא, בְּדְבוּר, בְּעֲשִׂיָּה, בְּנוּפָא, בְּשְׂמוּשׁ, בְּהִלּוּךְ,
 בְּכָל אַבְר, אִיהִי מְצוּה לְשַׂמְשָׂא לִיָּה, וְלְמַעַבְד רַעוּתִיָּה.

וּבְנֵהָא, הָכִי אֵינוֹן בְּדִיוּקְנֵהָא, בְּנֵי עֲנוּה, בְּנֵי בְּשַׁת אַנְפִּין, כְּלָהּ
 כְּמְדוּת דִּילָהּ. וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְמִשָּׁה,
 (שְׁמוֹת יח) וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשִׁי חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי

אָמַת שׁוֹנְאֵי בָּצַע. אַנְשֵׁי חֵיל, מִסְטָרָא דִּימִינָא דְאַבְרָהָם, דְּתַמָּן
רְאִינָה דְאֹרִייתָא, (דבֿרִים לג) מִימִינוּ אֵשׁ דִּת לָמוּ. יִרְאִי אֱלֹהִים,
מִסְטָרָא דִּיבְחָק, דְּתַמָּן שְׁמִיעָה, דְּאָמַר חֲבִקוּק נְבִיאָה (חבֿקוק א) יִי
שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְד יִרְאִיתִי. אַנְשֵׁי אָמַת, מִסְטָרָא דִּיבְעָב, דְּתַמָּן רִיחַ
נִיחַח לִידוּד, בְּחוּטְמָא. שׁוֹנְאֵי בָּצַע, מִסְטָרָא דְדַבּוּר, סְמְכָא
רְבִיעָה, דְּאָדָם הָרָאשׁוֹן, דְּאִתְחַבֵּר בְּאַבְהֵן. תְּלַת חִינּוּן אִינוּן,
אַרְיָה שׁוּר נֶשֶׁר, בְּרְאִינָה שְׁמִיעָה רִיחָא, אָדָם בְּדַבּוּר.

וְשַׁמְתָּ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים, מִסְטָרָא דְאֵת א'. וְשְׂרֵי מְאוֹת,
מִסְטָרָא דְאֵת ד', ד' מְאוֹת שְׁנָה דְאִשְׁתַּעְבִּידוּ יִשְׂרָאֵל

בְּמַצְרַיִם. (בְּדִלּוֹת דְאֹרִייתָא) שְׂרֵי חֲמִשִּׁים נ'. וְשְׂרֵי עֶשְׂרֹת י'.

יִשְׂרָאֵל בְּאִינוּן מְדוּת אִשְׁתְּמוּדְעוּן, דְּאִינוּן בְּנוֹי דְקוּדְשָׁא בְּרִיד
הוּא וְשְׂכִינְתִּיה. לְמַהוּי בְּהוּן אַנְשֵׁי חֵיל, כְּגוֹן אִשְׁת חֵיל
עֲטַרְת בַּעֲלָה, מְאִרֵי דְחָסֵד. יִרְאִי אֱלֹהִים. אַנְשֵׁי אָמַת, וְלֹא אַנְשֵׁי
שְׂקָר, דְּבִנֵי (צַפְנִיָּה א) יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא יִדְבְּרוּ כֶּזֶב וְלֹא
יִמְצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תְּרַמִּית. וְשׁוֹנְאֵי בָּצַע, כְּפַר נֶשׁ שְׁמַח בְּחֻלְקוֹ.
וְלֹא כְּעֵרֵב רַב בְּנוֹי דְשִׁפְחָה בִישָׂא, דְּאִינוּן כְּחוּיָא דְכָל אַרְעָא
קְדָמִיָּה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עָפָר לְחֻמוֹ, וְדָחִיל
לְמִשְׁבַּע מַעֲפָרָא, דְּדָחִיל דְתַחֲסֵר לִיה. וְהָכִי מְאִרֵי בָּצַע. דְּלֹא
שְׂבַעִין מְכָל מְמוֹן דְּעֻלְמָא.

וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעִיקָר אֱלֹא
הַמַּעֲשֵׂה. בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא אִיהוּ סְתִים בְּסִתְרֵי
הַתּוֹרָה, בְּמֵאֵי אִשְׁתְּמוּדְע. בְּמַצּוֹת, דְּאִיהִי שְׂכִינְתִּיה, דְּאִיהִי
דִּיּוֹקְנִיה. כְּגוֹנוּנָא דְאִיהוּ עָנוּ, שְׂכִינְתִּיה עֲנָה. אִיהוּ חָסִיד, וְאִיהִי
חָסִידָה. אִיהוּ גְבוּר, וְאִיהִי גְבַרְת עַל כָּל אוֹמִין דְּעֻלְמָא. אִיהוּ

אָמַת, וְאִיהִי אָמוּנָה. אִיהוּ נְבִיא, וְאִיהִי נְבִיאָה. אִיהוּ צַדִּיק וְאִיהִי צַדִּיקָת. אִיהוּ מֶלֶךְ, וְאִיהִי מַלְכוּת. אִיהוּ חֶכֶם, וְאִיהִי חֲכָמָתָא. אִיהוּ מַבִּין, וְאִיהִי תְבוּנָה דִּילִיָּה. אִיהוּ פֶּתֶר, וְאִיהִי עֲטָרָה דִּילִיָּה, עֲטָרַת תְּפִאֲרַת. וּבְגִין דָּא אִוְקְמוּהָ רַבְּנֵן, כָּל מִי שְׂאִין תּוֹכוֹ כְּבָרוּ אַל יִפְגַּם לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ. כְּדִיוֹקְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּאִיהוּ תּוֹכוֹ וְשְׁכִינְתָּא בְּרוּ, אִיהוּ תּוֹכוֹ מְלָגוּ, וְאִיהִי בְּרוּ מְלָבֵר. וְלֹא אֲשַׁתְּנִיאת אִיהִי דְלָבֵר, מֵהָהוּא דְלָגוּ, לֹא שְׁתְּמוּדְעָא דְהִיא אֲצִילוּתִיָּה, וְלִית אִפְרָשׁוּתָא תַּמָּן כָּלְל, (שְׁמוֹת כ"ה) דְּמַבִּית וּמְחוּץ תַּצְפִּנוּ.

וּבְגִין דְּאִיהוּ יְדוּד, סְתִים מְלָגִיו, לָא אֲתַקְרִי אֶלָּא בְּשְׁכִינְתִּיָּה, אֲדָנִי. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ רַבְּנֵן, לֹא בְּשֵׁאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַזֶּה, נִכְתָּב אֲנִי בִּידוּ"ד, וְנִקְרָא אֲנִי בְּאֲדָנִי. אֲבָל בְּעוֹלָם הַבָּא, נִכְתָּב בִּידוּ"ד, וְנִקְרָא בִּידוּ"ד. לְמַהוּי רַחֲמֵי מִכָּל סְטָרָא וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרַת, מֵאֵן דְּלֹא יְהִי תּוֹכוֹ כְּבָרוּ, בְּכָל אַבְרִין פְּנִימָאִין וְחַצוֹנִין, לָא יִיעוּל בְּהִיכְלָא דָּא. וּבְגִין דָּא אָמַר קְרָא, (דְּבָרִים ל"ב) הַעֲזוּר תָּמִים פְּעֵלוּ. (דְּבָרִים י"ח) תָּמִים תַּהִיָּה עִם יְיָ אֱלֹהֶיךָ.

תְּקוּנָא שְׁבִיעָאָה, (יְחֻזְקָא א) כְּמַרְאֵה הַקְּשֵׁת אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּעֵנָן בְּיוֹם הַגֹּשֶׁם. אָמְרוּ רַבְּנֵן, מִן (יְחֻזְקָא א) וְאֶרָא עַד כְּמַרְאֵה הַקְּשֵׁת הֵן הֵן מַעֲשֵׂה הַמְּרַכְּבָה. וְאָמְרוּ חֲכָמִים, כְּשֶׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא דוֹרֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה מְרַכְּבָה, יִרְדֵּה אִשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, וְסַבְּבָה הָאִילָנוֹת. וְהִיוּ מִתְקַבְּצִין מְלָאֲכֵי הַשָּׁרַת כְּבִמְזוּמוּטֵי (דף ר"ל ע"ב) חֲתָן וּכְלָה. בְּגִין דְּלִית יְחוּדָא וְקְשׁוּרָא וּמְרַכְּבָה, לְשֵׁם יְדוּ"ד בְּאֲדָנִי, אֶלָּא בְּצַדִּיק. דְּאִיהוּ קְשֵׁת, דְּאִיהִי (ד"א דְּבִיָּה) מְרַכְּבָתָא שְׁלִימָתָא דְּלַעִילָא, יְאֵהֲדוּנָהּ י.

שְׂכִינְתָא אִיהִי מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְאוֹקְמוּהָ, אִין דּוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים. בְּגִין דְּעֵנְפִין דְּאִילָנָא, אִינוּן פְּרוּדוֹת
 מִלְמַעְלָה בְּכַנְפֵי חִיוּן, יְדוּ"ד לִימִינָא, אֲדַנְ"י לְשֻׁמְאֵלָא. חֲתָן
 לִימִינָא, כְּלָה לְשֻׁמְאֵלָא. כִּד אֲתִיין לָהּ לַחּוּפָה, בְּכַמְהָ מִינֵי
 נְגוּנָא, עֲרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא לֹון לְתַתָּא, בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת,
 בְּכָל מִינֵי נְגוּנָא בְּעֻלּוֹתָא, הָא קָא אֲתִיין לַחּוּפָה.

וְעֲרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְמִיַּב קְדוּשִׁין לְכְּלָה. מִחֲתָנָא, בְּקִשּׁוּרָא
 דְּתַפְלָה דִּידָּהּ, לְמַהוּי קְשִׁירָא לִיהָ, וְלַעֲטָרָא לֹון בְּתַפְּלִין
 דְּרִישָׁא, דְּאִיהוּ פְּאָר, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל כד) פְּאָרְךָ חֲבוּשׁ
 עָלֶיךָ. וְתַלְתַּת פְּרִיכִין דְּרַצּוּעָה, לְקַבֵּל ג' קְדוּשׁוֹת, דְּאִינוּן קְדוּשׁ
 קְדוּשׁ קְדוּשׁ, (רַצּוּעָה) קְדוּשָׁה לְךָ יִשְׁלָשׁוּ. וְעֲרִיךְ לְבָרְכָא לֹון בְּשִׁבַע
 בְּרַכָּאן, דְּאִינוּן שִׁבַע בְּרָכוֹת דְּקִרְיַאת שְׁמַע, בְּשַׁחַר שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ
 וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ. וּבְעֶרְב שְׁתַּיִם לְפָנֶיהָ וּשְׁתַּיִם לְאַחֲרֶיהָ.

וְכְּלָה בְּחוּפָה, דְּאִיהִי בְּדִיוֹקְנָא דְכַנְפֵי מַעְוָה, בְּעִיצוֹת מוֹזְהָבוֹת,
 וְתַכְלַת וְלָבָן, כְּסָא דִין וְכְסָא רַחֲמִים, כְּלִיל דָּא בְּדָא. וְכַמְהָ
 קְשָׁרִים וְחֻלְיִין, סַחְרִינִיה. בְּכַמְהָ מַרְגְּלָאן וְאַבְגִּין יְקִירִין, מְלִיין
 סְגוּלוֹת, סַחְרִין לְגַבִּיהָ, כְּדִיוֹקְנָא דְזִגִין וְרַמּוּגִין, דְּלְבוּשֵׁי מְלָכָא
 וּמְטְרוּנִיתָא, דְּאִינוּן ד' בְּגָדֵי לָבָן, וְד' בְּגָדֵי זָהָב, מְסַטְרָא דְתַרִין
 שְׁמָהן, יְדוּ"ד אֲדַנְ"י, בְּשֵׁמוֹ בֵּן כְּסָאוֹ, בֵּן חוּפָתוֹ, בֵּן לְבוּשׁוֹ. רְשִׁים
 שְׁמִיהָ בְּכְלָא, כִּד בְּעֵי לְאַעְלָא בְּהִיכְלִיָּה, לְמַהוּי תַּמָּן חֲתָן
 בְּכְלִתִּיהָ, בַּח"י בְּרַכָּאן דְּעֻלּוֹתָא, דְּאִיהִי (נ"א בְּהִיכְלָא לִיחֻדָּא תַּמָּן בְּעֻלּוֹתָא

בַּח"י בְּרַכָּאן דְּצַדִּיק דְּאִיהוּ) כְּמַרְאֵה הַקִּשְׁת.

אִין דּוֹרְשִׁין בְּמַרְכָּבָה בְּיַחֲדָא, בְּגִין דְּהַדּוֹרֶשׁ לְיַחֲדָא, עֲמִיהָ הָא
 אִינוּן שָׁנִים בְּדַרְשָׁא. וְלֹא עֲרִיךְ תַּמָּן לְמַשְׁמַע קָלָא בְּעֻלּוֹתֶיהָ.

אָלָא (שמואל א א) רַק שְׁפָתֶיהָ נְעוּת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע, וּבִהְיֵי רָזָא
 (במדבר ג) וְהִזְרֵה קֶרֶב יוֹמֶת. וְהָכִי בְּאַצִּילוֹת (ד"א בְּצִלוֹתָא) כָּל חַד
 מְצִילֵי בַחֲשָׁאֵי, דְלֹא אֲשַׁתְּמַע צְלוֹתֶיהָ לְגַבֵּי חֲבָרִיָּה. כְּגוֹן מֵאֵן
 דְּדָרִישׁ לְחֲבָרִיָּה, וַיִּשְׁתִּיק דְּבוּר לְגַבִּיָּה, לָא צְרִיד לְמַעַבְד אָלָא
 דְּבוּר בַּחֲשָׁאֵי, דְלֹא יִשְׁמַע חֲבָרִיָּה. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, כָּל
 הַמְשַׁמְעֵי קוֹלוֹ בַתְּפִלָּתוֹ, הִ"וּ מְקַטְנֵי אַמְנָה.

וּבְגִין כְּדִּי חִיוּוֹן אִשָּׁא לְעִילָא, מְמַלְלָן כְּעַנְפִּין דְּאִילָנָא, דְּהוּוּ
 מִתְקַבְּצִין תַּמָּן, בְּמִזְמוּטֵי חֶתָן וּכְלָהּ. בְּאֵן אֲתֵר. בְּקָרִיאַת
 שְׁמַע, דְּתַמָּן וְאִשְׁמַע אֵת קוֹל כְּנִפְיָהֶם. דְּאִינוּן ס"ד לְד' גְּדַפִּין, ד'
 זְמַנִּין ס"ד, סְלֶקִין רַנ"ו. וְהָאֵי אִיהוּ, (ירמיה לא) רַנּוּ לְיַעֲקֹב שְׂמִיחָה.
 אִימְתִּי. לְבָתֵר דְּנָטִיל נּוֹקְמָא מִשְׁנֵאֵוִי, וַיּוֹקִיד טַעֲוּוֹן דְּלֵהוּן, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (משלי יא) וּבְאֲבוֹד רְשָׁעִים רָנָה. אִיהוּ הֵנָּה (ס"א מ' שְׁנִין)

לְאִשְׁלָמָא ע"ב ע"ב, ע"ב. וְתַלְיִין ס"ד.

וְתַלְיִין ס"ד, מֵן תַּמְנֵיָא א"ו. וְהָכִי ס"ד מִתְמַנְיָא א"ו לְד' סְטְרִין,
 רַנ"ו. וְכַד מְטִי לל"ב, דְּאִינוּן א"ו א"ו א"ו א"ו, דְּאִינוּן ח'
 ח' ח' ח', אֲתַחֲבַר י' לְכָל סְטֵר, לְמַהוּי ח"י יְהוָה, בַּח"י בְּרַכָּאן
 דְּצִלוֹתָא, דְּאִית בְּהוֹן ח"י זְמַנִּין יְדו"ד, דְּסְלֶקִין ע"ב. בְּהוּא זְמַנָּא
 דְּמִתְחַבְּרָא יְהוָה בְּאֲדַנְי"י בַּח"י עֲלָמִין יְאֵהוּדוֹנָהּ, מִיַּד חִיוּן דְּאִש
 חָשׁוּת. מַה כְּתִיב בְּהוֹן. (יחזקאל א) בְּעַמְדָם תִּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶם,
 בְּעַמְדָם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא (נ"א בְּצִלוֹתָא), תִּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶם, דְּלֹא
 יִשְׁתַּמּוּדְעוּן עַד הֵהִיא שְׁעֵתָא.

וְהָאֵי אִיהוּ רַק שְׁפָתֶיהָ נְעוּת. דְּאִינוּן בְּנִפְי חַחִיּוֹת, וְקוֹלָהּ לֹא
 יִשְׁמַע. מַה דְּהוּי חֲשַׁמֶּל, חִיוּן אִשָּׁא מְמַלְלָן, אִינוּן חָשׁוּת.
 וּבְגִין דָּא תַקִּינוּ צְלוֹתָא בַּחֲשָׁאֵי, וְהָכִי מַעֲשָׂה מְרַכְבָּה בַּחֲשָׁאֵי,

לְמַלְלָא תַמָּן בְּחֵשְׁאֵי, בִּינוּ לְבִין עֲצָמוּ. ג' צְלוֹתִין תְּקִינוּ, וּבְכֻלָּהוּ
 ח"י יְהוָה, דְּאִינוּן ע"ב אַתְוּוּן, בְּכָל צְלוֹתָא, בְּתַמְנֵי סְרֵי בְּרַכָּאן,
 דְּאִינוּן רִי"ו, וּבְכֻלְיָן בְּחֶסֶד, בְּע"ב, עִם ל"ב נְתִיבוֹת, וְהִינּוּ ר"ן
 חֲסֵרִין ב'. דְּכֻלְיָן בְּעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא.

דְּמִקְרַבְנָא אֲשַׁתְּמַע צְלוֹתָא, צְלוֹתָא מִקְרַבְנָא. כְּגוּוּנָא דְאַתְמַר
 בְּהוּן, (יחזקאל א) וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל בְּנִפְיָהֶם. הָכִי
 בְּכְרוּבִים, (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי. כְּגוּוּנָא דְכַבֵּשׁ
 סְלָקִין וְנַחְתִּין בֵּיהּ קְרַבְנִין וְעֶלְוּן. הָכִי בְּצְלוֹתָא, מְלֶאכִין סְלָקִין
 תְּרֵי וְנַחְתֵי תְּרֵי. וּכְגוּוּנָא דְסִינֵי, דְּבֵיהּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן סְלָקִין
 וְנַחְתִּין, סְלָקִין תְּרֵין וְנַחְתִּין ב'. וּבְפִקוּדָא דָּא, אַתְרַמִּיזוּ כָּל
 פִּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא.

וְהָכִי כַּד הָוָה פִּתַּח רַבִּי עֲקִיבָא בְּמַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה, פּוּמִיָּה הָוָה
 סִינֵי, וְקָלִיָּה הָוָה סְלָם, דְּבֵיהּ מְלֶאכִין סְלָקִין וְנַחְתִּין. בְּכָל
 דְּבוּר וְדְבוּר דִּילִיָּה, הָוָה רָכִיב עֲלֵיהּ מְלֶאךָ מְסֻטְרוּ"ן. אִיהוּ רָכִב
 לְשִׁכְנִיתָא, דְּכֻלְיָלָא בֵּיהּ סְפִירָן עַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְּאִיהוּ יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א מְלָגוּ. דְּשִׁכְנִיתָא כְּלִילָא מִי סְפִירָן, דְּלִבְרָ.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתָיָה, רָכִב וּמְרַכְבָּה. (עלות העלות) עַמּוּדָא
 דְאַמְצְעִיתָא, רָכִב לְעֵלֶת הָעֵלוֹת. וְשִׁכְנִיתָיָה, רָכִב לְעַמּוּדָא
 דְאַמְצְעִיתָא. וְעֵלֶת הָעֵלוֹת אִיהוּ דְּמִיחַד לְכֻלָּא, וּמְסַדֵּר לְכֻלָּא,
 וְנִהִיר בְּכֻלָּא. נְהוּרִיָּה אַעֲבַר בְּנִשְׁמַתָּא וְנוּפָא וְלְבוּשָׁא. וְלִית בֵּיהּ
 שְׁנוּי וְשׁוּתְפוּ וְחוּשְׁבָן וְתַמּוּנָה וְדַמְיוֹן מְכָל מְרַכְבָּתָא, וּמְרֵאָה
 וְדַמְיוֹן דְּאַתְחַזְזִיא בְּעֵין הַשֶּׁבֶל. דְּרַגִּין עֲלֵאִין וְתַתָּאִין, אִינוּן רָכִב
 וּמְרַכְבָּתָא לְגַבִּיָּה, וְעֲלִיָּה לִית מֵאן דְּרָכִיב.

קָשָׁת, סִימָן תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. וְאִינוּן סִימָן מְרַכְבָּה דְאַבְהָן.

תְּקִיעָה, דְּאִבְרָהִם. שְׁבָרִים, דְּיִצְחָק. תְּרוּעָה, דְּיַעֲקֹב.
 דְּאִתְמַר בֵּיהּ (במדבר כג) וּתְרוּעַת מְלֶכֶךְ בּוֹ. וְגו' גּוֹנִין אֶתְחַזְּיִין בֵּיהּ,
 חָזוּר סוּמְק וְיָרוֹק. וּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה, אֶתְקַרֵי (דף ר"א ע"א) (שמואל א ב)
 קִשְׁת גְבוּרִים חֲתִים. וּמִסְטָרָא דִימִינָא, (יחזקאל א) כְּמִרְאָה הַקִּשְׁת
 אֲשֶׁר יִהְיֶה בְעֵינֵי בְיוֹם הַגִּשְׁמִים. כִּד אֶתְחַזֵי בְיוֹם הַגִּשְׁמִים, אֲחֻזֵי
 רַחֲמֵי. וְכִד אֶתְחַזֵי בְלֹא מִסְטָרָא, אֲחֻזֵי דִינָא. מְעוֹרֵב בֵּין מִסְטָרָא
 וְשִׁמְשָׁא, אֲחֻזֵי דִינָא וְרַחֲמֵי כְּלִיל. וְהֵאֵי אִיהוּ ש' מִן שְׂדֵי, תִּלְת
 עֲנָפֵי אֲבָהוּ, דְּאִינּוֹן יְדוּ"ד אֱלֹהֵי"נּוּ יְדוּ"ד, תִּלְת שְׁמָהוֹן לְקַבֵּל
 תִּלְת עֲנָפֵי אֲבָהוּ. וּבְהוֹן י"ד אֶתְוֹן, בְּחוּשְׁבֵן ד"י מִן שְׂדֵי. וּלְבוּש
 דְּשְׂדֵי, מִטְטָרוֹן, דְּהֵכִי סָלִיק בְּחוּשְׁבֵן שְׂדֵי. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא
 קדמאה תמן תנינן דחזוי קשת רי"ד ע"ב אמר רעיא מהימנא שפיר קאמר שם רט"ו ע"א).

אִמַר רַבִּי יְהוּדָה, לִימָא לָן מַר, (ס"א מַאֲלִין) מְלִין מְעַלִּיתָא
דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאִמַר (מלכים ב ד) וַיְהִי
הַיּוֹם. בְּכָל אֶתֶר דְּכִתִּיב וַיְהִי, אִיהוּ צַעַר, וַיְהִי בִימֵי צַעַר.
וְדַאִי, וַיְהִי הַיּוֹם, יוֹמָא דְאִית בֵּיהּ צַעַר, וְדַא הוּא רֵאשׁ
הַשָּׁנָה, יוֹמָא דְאִית בֵּיהּ דִינָא קִשְׁיָא עַל עֲלָמָא. וַיְהִי
הַיּוֹם וַיַּעֲבֵר אֱלִישָׁע אֶל שׁוֹנִים, יוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה הָהּ.
וּבְכָל אֶתֶר וַיְהִי הַיּוֹם, דָּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה. (איוב א) וַיְהִי הַיּוֹם
וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים, יוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה הָהּ.
בְּכָל זְמַנָּא תְרִין יוֹמִין אִינּוֹן, מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין, דְּלֵהוּי
יִצְחָק כְּלִיל דִינָא וְרַחֲמֵי, תְרִין יוֹמִין וְלֹא חַד.

דְּאַלְמֵלֵא יִשְׁתַּכַּח יַחֲדָאֵי, יַחְרִיב עֲלֵמָא. וְעַל דָּא פְּתִיב
תְּרִין זְמַנִּין, וַיְהִי הַיּוֹם וַיְהִי הַיּוֹם.

וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים, אֵלֶיךָ בֵּית דִּין רַבְרָבָא. בְּנֵי הָאֱלֹהִים
וּדְאֵי, בְּנוֹי דְּמַלְכָּא קְרִיבִין לְגַבִּיּה. וְאִינוּן שְׁבַעֲיָן
מִמֶּנּוּ, דְּסַחְרִין תְּדִירָא לְמַלְכָּא. וְאִינוּן חַתְכִּין דִּינָא עַל
עֲלֵמָא. לְהַתִּיצַב עַל יֵי, וְכִי עַל יֵי קַיִימִי. אֲלָא, בְּשַׁעְתָּא
דְּאֵלֶיךָ קַיִימִי עַל דִּינָא, דִּינָא קְדַמָּא הַכְּלָא בֵּיה, מֵאן
הוּא. דְּלָא יוֹקִיר לְשִׁמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדְלָא יוֹקִיר
לְאוֹרֵייתָא וְלַעֲבָדֵי. אוּף הַכִּי, מֵאן הוּא דְּלָא חֵיִישׁ עַל
יְקָרָא דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא, דְּלָא יִתְחַלֵּל בְּאַרְעָא. מֵאן הוּא
דְּלָא חֵיִישׁ לִיקָרִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאן הוּא דְּלָא
שׁוּי יְקָר לְשִׁמָּא דָּא. וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכְכֶם, גַּם, לְרַבּוֹת
הָהִיא נּוֹקְבָא דִּילֵיהּ. אוּף הַכִּי לְהַתִּיצַב עַל יֵי, דְּאִיהוּ
חֵיִישׁ נְמִי לִיקָרָא דְּשִׁמָּא דָּא.

הַכָּא אֶפְלִיגוּ עֲמוּדֵיךָ קְדַמָּאִין דְּעֲלֵמָא. חַד אָמַר, אִיּוֹב
מִחֲסִידֵי אוֹמוֹת הָעוֹלָם הָוּה. וְחַד אָמַר, מִחֲסִידֵי
יִשְׂרָאֵל הָוּה. וְאַלְקֵי, לְכַפְרָא עַל עֲלֵמָא. דְּהָא יוֹמָא חַד
אֲשַׁכְּחִיה רַב הַמְּנוּנָא לְאַלְיָהּ. אָמַר לֵיה, וּדְאֵי תַנִּינָן
דְּאִית צְדִיק וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. אָמַר, צְדִיק, כָּל
שְׁמֻעֵטִין לוֹ חוּבוֹתָיו נוֹתְנִין לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה חוּבוֹ, וְעַל
כֵּן צְדִיק וְרַע לוֹ. וְכָל שְׁמֻרוּבִין עוֹנוֹתָיו, וּמְמוּעֵטִין

זְכוּתָיו, נוֹתְנִין לוֹ שְׂכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, רָשַׁע וְטוֹב לוֹ.
 אָמַר לִיה, דִּינּוּי דְּמָאֲרִי עֲלָמָא עֲתִיקִין (ס"א עמיקין) אַבְל
 בְּשַׁעְתָּא דְּבַעֲי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַפְּרָא חוּבִין דְּעֲלָמָא,
 אֲלֵקִי בְּדְרוּעָא דְּלֵהוֹן, וְאֲסִי לְכוּלְהוּ. מִתַּל לְאַסִּיָּא,
 דְּאֲלֵקִי לְדְרוּעָא, לְשִׁיזְבָּא לְכֹל שְׁיִיפִין. כְּמָה דְּכְתִיב,
 (ישעיה נג) וְהוּא מְחוֹלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו' (רי"ח)

כְּמָה דְּאִתְמַר, בְּהַהוּא יוֹמָא שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּקִימִין
 שְׁבַעֲיִן קַתְדָּרָאִין לְמִידָן דִּינָא לְעֲלָמָא, כְּמָה אֵינּוֹן
 מָאֲרִי תְרִיסִין, קְטִיגוּרִין, דְּקִימִי לְעֵילָא. אֵלִין מֵיִמִּינִין
 לְזִכּוֹ וְאֵלִין מִשְׁמַאלִין לְחוּבָא, לְאַדְכָּרָא חוּבִין דְּעֲלָמָא,
 חוּבִין דְּכֹל חַד וְחַד. וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לְבַר נֶשׁ, לְפַרְשָׁא
 חוּבוֹי, כֹּל חַד וְחַד כְּמָה דְּאִיהוּ, בְּגִין דְּמֵאֵן דְּמִפְּרֵשׁ
 חֲטָאוֹי, לָא אִתְמַסֵּר דִּינִיָּה, אֲלָא בִּידָא דְּמִלְכָּא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי. וּמֵאֵן דְּדָאִין לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 אִיהוּ לְטָב. וְעַל דָּא בַּעַד דְּוֹד מִלְכָּא, (וְאָמַר) (תהלים מג)
 שְׁפִטְנֵי אֱלֹקִים, אֲנֹתִי, וְלֹא אַחֲרָא. וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר, (מלכים
 א ח) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפֹּט עֲבָדוֹ, הוּא, וְלֹא אַחֲרָא, וְכֹל בֵּית דִּין
 בְּדִילִין מִמֶּנּוּ.

וְעַל דָּא אֲצַטְרִיךְ לוֹן לְפַרְשָׁא חוּבִין דְּכֹל שְׁיִיפָא
 וְשְׁיִיפָא, וְכֹל מָה דְּעַבִּיד בְּפָרְט. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב,
 (תהלים לב) חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְגו'. לְבַתֵּר וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן

חֲטָאתִי סָלַח. מִנְלָן. מִמִּשָּׁה, דְּכָתִיב (שמות לב) אֲנִי חֲטָא
הָעַם הַזֶּה וְגו'. בְּיִשְׂרָאֵל כְּתִיב, (שמואל א יב) חֲטָאנוּ כִּי עֲזַבְנוּ
אֶת יי, דְּאִי תִימָא הָאִי בִיחִיד, אֲבָל בְּצַבּוּר לָא. הָא כְּתִיב
קָרָא דָא. וְאִי תִימָא הָא בְּצַבּוּר, אֲבָל שְׁלִיחָא דְלַהוֹן לָא,
הָא כְּתִיב (שמות לב) וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל יי וְגו'. וְכָתִיב (שמות לב)
וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם וְגו'. מֵאִי טַעְמָא. מֵאֵן דְּמִפְּרֻשׁ חוּבִיָּה, בִּי
דִּינָא בְּדִילִין מִינֵיהּ, בְּגִין דְּבַר נֶשׁ קָרִיב לְגַרְמִיָּה, וְלָא
אֲתַדֵּן עַל פּוּמִיָּה.

וְתוּ, לָא שְׁבִיק לְמַקְטָרְגָא לְאוּלְפָא עָלֵיהּ חוּבָא מוּמָא.
דְּבַר נֶשׁ יְקָדִים (דף רל"א ע"ב) וַיִּימָא, וְלָא יְהִיב דּוּכְתָא
לְאַחֲרָא לְמִימַר. כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחִיל לֵיהּ, הֲדָא
הוּא דְכָתִיב, (משלי כח) וּמוֹדָה וְעוֹזֵב יְרוּחָם.

בְּיוֹמֵי דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, מִתְקַנְיָן בִּי דִינָא כּוּרְסִיָּא לְמַלְכָּא,
לְמִידָן כָּל עַלְמָא. וַיִּשְׂרָאֵל עָאֲלִין בְּקַדְמִיתָא
בְּדִינָא קַמִּיָּה, דְּלִיפּוּשׁ רַחֲמֵי. (ס"א קַמִּיָּה דְּלִיפּוּשׁ רוּגְזָא) תַּנְן
וּמִשְׁפֵּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ, יוֹם בְּיוֹמוֹ מֵאִי הוּא.
אֲלָא הֵנִי תְרֵי יוֹמִין דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. אֲמַאי תְרֵי יוֹמִין. בְּגִין
דְּאִינּוֹן תְרֵי בִי דִינָא, דְּמִתְחַבְּרָן כַּחְדָּא. דִּינָא עֲלָאָה,
דְּאִיָּהּ קִשְׂיָא, בְּדִינָא תַתָּאָה, דְּאִיָּהּ רַפְיָא, וְתַרוּוִיָּהּ
מִשְׁתַּכְּחִי.

וְעַל דָּא לָא יַדְעֵי הֵנִי בְּבִלְאִי, רְזָא דִּיבְבָא וַיִּלְלוּתָא,

וְלֹא יִדְעֵי דְתַרְוּיֵיהּוּ אַצְטְרִיכוּ, יִלְלוּתָא דְאִיהּוּ דִּינָא
 תְּקִיפָא. תְּלַת תְּבִירִין דְאִיהּוּ דִּינָא רְפִיא, גְּנוּחֵי גְּנַח
 רְפִיא. אֵינּוֹן לָא יִדְעֵי, וְעַבְדִּין תַּרְוּיֵיהּוּ. וְאַנְן יִדְעִינְן,
 וְעַבְדִּינְן תַּרְוּיֵיהּוּ. (ס"א ועל דא רזא דיבבא ויללה ותרווייהו אצטריכו, הני

בבלאי, אינון לא ידעי, ועבדין תרווייהו.) וְכֹלֵא נַפְקִין לְאַרְחָא קְשׁוּט.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים פא) תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לְיוֹם
 חִגְנוּ. תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר, מֵאֵי בַחֲדָשׁ. דָּא בֵּי

דִּינָא רְפִיא, דְאֶקְרִי חֲדָשׁ. בַּכֶּסֶה: (כס דעלמא עילאה, כ"ס ה' דא פחד

יצחק דאיהו כס למלכא עילאה, תו בכסה) דָּא דִּינָא קְשִׁיא, פַּחַד יִצְחָק.

דִּינָא דְאֶתְכֶסֶיִיא תְּדִיר, דְּלֹאוּ אִיהּוּ דִּינָא בְּאַתְגְּלִיִיא. כִּי

חֵק, דָּא דִּינָא רְפִיא. וּמְשַׁפֵּט, (דא דינא קשיא) דָּא דִּינָא

בְּרַחֲמֵי. וְתַרְוּיֵיהּוּ אֵינּוֹן כַּחֲדָא. בְּגִין כַּךְ תִּרִין יוֹמִין,

וְתַרְוּיֵיהּוּ בְּרִזָּא חֲדָא.

(תהלים פט) אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה וְגו', לָא כְּתִיב שׁוֹמְעֵי,

אוּ תוֹקְעֵי תְרוּעָה, אֶלֶא יוֹדְעֵי תְרוּעָה. בְּגִין (ס"א בגון)

חֲפִימִין דְּדִירִין בְּאוּרָא דְאַרְעָא קְדִישָׁא, אֵינּוֹן יִדְעֵי

תְרוּעָה. רְזָא דְתְרוּעָה, כְּמָה דְכְּתִיב, (תהלים ב) תְרוּעַם

בְּשֶׁבֶט בְּרִזָּל. מֵאֵן עֲמָא כְּיִשְׂרָאֵל, דִּידְעִין רְזִין עֲלָאִין

דְּמֵאֲרִיהוֹן, לְמִיעֵל קַמִּיהּ, וְלֹאֲתַקְשָׂרָא בֵּיהּ. וְכֹל אֵינּוֹן

דִּידְעֵי רְזָא דְתְרוּעָה, יִתְקַרְבוּן לְמִיתָךְ בְּאוּר פְּנִיו

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְדָא אוּר קְדַמָּאָה דְּגִנִּיז קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא לְצַדִּיקֵיִיא. וְעַל דָּא אַצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע לָהּ.

כְּתִיב (ויקרא ט) הַיּוֹתֵרֶת מִן הַכֶּבֶד. וְכִתִּיב (ויקרא ג) וְאֵת הַיּוֹתֵרֶת עַל הַכֶּבֶד. (בְּתֵר דְּעֵבִידַת גִּיאוּפָא, אֶסְתְּלִיק עֲלֶיהָ.)

יּוֹתֵרֶת מִן הַכֶּבֶד, דָּא אִשָּׁת זְנוּנִים, דְּאִזְלָא וְנִפְקָא מִן הַכֶּבֶד, לְאַסְטָאָה בְּנֵי עֲלָמָא, וְלְאַסְטָנָא עֲלִייהוּ. וְשִׁבְקַת לְדְכוּרָא, לְמַעְבַּד זְנוּנִים. וּבְגִין דָּא הַיּוֹתֵרֶת מִן הַכֶּבֶד, יּוֹתֵרֶת עַל הַכֶּבֶד. בְּתֵר דְּעֵבִידַת גִּיאוּפָא, אֶסְתְּלִקַת עֲלֶיהָ. מִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה. אֶתְגַּבְּרַת עַל בַּעֲלָהּ דְּאִיהוּ כְּבֵד, בְּכַעַס דְּמָרָה, אִשָּׁת מְדַנִּים, וְכַעַס, דְּשִׁלְטָא אִיהִי עַל דְּכוּרָא דִּילָהּ. מִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה שִׁלְטָא עַל הַכֶּבֶד, אִשָּׁת מְדַנִּים וְכַעַס.

יּוֹתֵרֶת מִן הַכֶּבֶד, מִן הַכֶּבֶד נִפְקָא לְאַבְאָשָׁא לְכָל עֲלָמָא, וְלְמַעְבַּד גִּיאוּפִין עִם כָּלָא. לְבֵתֵר אִיהִי סִלְקָא לְגַבֵּי דְכוּרָא, מִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה, בְּעִזּוּתָא דְּאַנְפִּין, וְכַדִּין אִיהִי עַל הַכֶּבֶד. וְעוּד, יּוֹתֵרֶת מִן הַכֶּבֶד אֶתְקַרִּיאת מִסְטָרָא אַחְרָא, בְּתֵר דְּנִפְקַת לְנַאפָא עִם כָּלָא, יְהִיבַת שִׁיּוּרִין לְבַעֲלָהּ, וְהֵאֵי אִיהִי יּוֹתֵרֶת מִן הַכֶּבֶד.

מִגּוֹ כְּבֵד, וְיּוֹתֵרֶת דִּילָהּ, נִפְקַת מָרָה, וְאִיהִי חֲרַבָּא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּנִפְקוּ מִנָּה טְפִין מְרִירָן לְקַטְלָא בְּנֵי נְשָׂא. הֵדָא הוּא דְּכִתִּיב, (מְשַׁלִּי ה) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כְּלַעֲנָה. וְאִיהִי תִלְיָא בְּכֶבֶד, כָּל מְרַעִין וּמוֹתָא בֵּיהַ תִּלְיִין.

וְהָיָה יוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה (מִשְׁטָנָא) מִשְׁטָטָא בְּעֵלְמָא,
 לְמַכְנֵשׁ כָּל חוּבֵי עֵלְמָא וּכְדִין כָּל אַבְרִין דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל,
 אִינוּן בְּעָאקוּ, דְּאִינוּן אַבְרֵי דְּמִטְרוּנִיתָא, (מִשְׁלִי ב) גַּר יִי
 נִשְׁמַת אָדָם, שְׂכִינְתָא קְדִישָׁא. וּכְדִין כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעָאקוּ,
 וְנִטְלֵי שׁוֹפֵר לְאַתְעָרָא בֵּיהּ הָהוּא תְּקִיעָה וּשְׁבָרִים
 וּתְרוּעָה.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְדַאי בְּתַר דְּאַבְרִים וְעַרְקִין דְּלְבָא,
 דְּדַמְיִין לְיִשְׂרָאֵל, אִינוּן בְּעָאקוּ. צְרִיכִין לְאַתְעָרָא
 בְּקָנָה, דְּאִיהוּ שׁוֹפֵר. וְדַא קָנָה דְּרִיאָה. בְּתַר דְּכַנְפֵי רִיאָה
 לָא יִכְלִין לְשַׁכְּכָא (דף רל"ב ע"א) רוּגְזָא דְּמָרָה דְּאַתְגַּבְּרַת עַל
 עַרְקִין דְּלְבָא, וְעַל כָּל עַרְקִין דְּאַבְרִים דְּגוּפָא. הָהוּא
 רוּחָא דְּנִשְׁיב בְּהוּן, סָלִיק בְּקָנָה, דְּאִיהוּ שׁוֹפֵר, עֵלְמָא
 דְּאַתֵּי. דְּהַכִּי אוּקְמוּהָ, וְשֵׁט, דּוּמָה לְעֵלְמָא דִּין, דְּבִיהּ
 אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה. קָנָה, דּוּמָה לְעֵלְמָא דְּאַתֵּי, דְּלִית בֵּיהּ
 אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה.

וּלְבַתַּר דְּשֵׁט ו' מִן וְשֵׁט, בְּרַבּוּי אֲכִילָה דְּגִזֵּל אֶתְאַרְךָ
 וְאַתְעֵבִיד שְׁטָן. וּמֵאֵן גָּרִים דָּא. (במדבר יא) שְׁטוּ
 הָעַם וּלְקָטוּ, שְׁטוּתָא דְּלֵהוּן דְּאַתְעֵרְבוּ בְּעַרְבֵי רַב שְׁטִיָּין,
 דְּתֵאוּה דְּלֵהוּן אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה דְּגִזֵּל וְחָמָס, (תהלים יב) דְּשׁוֹד

עֲנִיִּים וְאַנְקַת אֲבִיוֹנִים. בְּנוֹן כְּפֹפֶה שְׁטִיִּין, דְּאֶכְלִין בְּלֹא
טְחִינָה. מַה כְּתִיב בְּהוּ, (במדבר יא) הַבָּשָׂר עֹדְנֹו בֵּין שְׁנֵינְיָהֶם
טָרָם יִכְרֹת וְאִף יִי חָרָה בְּעַם. אֶת־פֶּשֶׁט ו' דְּשָׁטוּ, אִיהוּ
דְּרוּחִיהּ כְּפֹפֶה, וְאִיהוּ נ'. וְדָא גָרַם דְּאֶת־פֶּשֶׁט שְׁטָן
בְּאֶכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וְאֶתְגַּבֵּר עַל כָּל אֲבָרִין וְעַרְקִין בְּשִׁס"ה
לֹא תַעֲשֶׂה. כְּחוּשְׁבָן הַשְּׁטָן חָסֵר חֵד, דָּא יוֹם הַכְּפֹרִים,
דְּלִית בֵּיהּ אֶכִילָה וּשְׁתִּיָּה.

וְאִיהוּ כְּגֹוֹנָא דְקָנָה, וְאִיהוּ ו' בֶּן י"ה, מִן בֵּינָה. וּבְגִינִיהּ
אוּקְמוּהָ מָאֲרִי מִתְנִיתִין, הָרוּאָה קָנָה בְּחִלּוּם,
זוֹכָה לְחֻכְמָה. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ד) קָנָה חֻכְמָה קָנָה
בֵּינָה. דְּלִית קָנָה דְאִיהוּ פְּחוּת מִתְרוּוִיָּיהוּ, דְאִינוּן י'
חֻכְמָה, ה' בֵּינָה. וּבְגִין דָּא, צָרִיךְ לְאֶתְעָרָא בְּשׁוּפָר,
דְאִיהוּ קָנָה, עֲלֵמָא דְאֵתִי, עוֹלָם אַרוּךְ, אַרְךְ אֲפִים,
דְּמִשְׁתַּפְּחִי מִינֵיהּ י"ג מְכִילִין דְרַחֲמִי, כְּחוּשְׁבָן וְא"ו, א'
אַרְךְ, ו' ו' אֲפִים.

וְאִימָא עֲלָאָה אִיהִי תְקִיעָה, מְסֻטְרָא דְאַבְרָהָם. שְׁבָרִים,
מְסֻטְרָא דִיצְחָק. תְּרוּעָה, מְסֻטְרָא דִיעֶקֶב.
שְׁכִינְתָא תַתְּאָה, קָשֶׁר דְכֻלְּהוּ. דְהֵינּוּ: ק' תְקִיעָה. ש'
שְׁבָרִים. ר' תְּרוּעָה. וְכֻלְּהוּ מְשַׁלְשִׁין לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא, הֵדָא
הוּא דְכְתִיב, קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ. דְלִית קָלָא יְכִיל לְנַפְקָא
לְבַר, אֶלָּא מִן הַפָּה. אוּף הַכִּי, לִית לְאַפְרָשָׁא שְׁכִינְתָא

מִן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִמַּר בֵּיהּ,
 (תהלים בט) קוֹל יִי חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ. וְשָׁכִינְתָא תְּפִלַּת כָּל
 פֶּה. וְאִינוּן סִימָנִין, קֶשֶׁר"ק קֶשֶׁר"ק קר"ק. (עד כאן).

זהר:

בְּטָלִין שׁוֹפֵר, לְאַתְעָרָא בֵּיהּ, תְּרוּעָה וּתְקִיעָה, דִּינָא
 קֶשֶׁיָא בְּרַחֲמֵי, וְשִׁבְרִים דִּינָא קֶשֶׁיָא בְּלֵא רַחֲמֵי
 (ס"א דִּינָא רַפְיָא בְּרַחֲמֵי) וְכִדִּין הָכִי יִתְעָרוּ לְעִילָא לְאַתְעָרְבָא דָּא
 בְּדָא.

רעיא מהימנא

וּבַחֲבוּרָא קְדַמָּא, אֲמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּהַאי אֲתַבְּסַם
 שְׁטָן, וְקָמִיט נו"ן מִן וְשֵׁט, מַה דְּהוּה שְׁטָן
 לְפָנִים, תָּב לְאַחֲוָרָא, וְאַתְהֶדֶר וְשֵׁט, כְּדַבְּקַדְמִיתָא. בְּגִין
 דְּהַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב. יִשְׂרָאֵל לִית חִילִיָּהוֹן בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה,
 כְּשֶׁאֵר עֲמִין, דִּירְתִּין עֲלָמָא דִּין, דְּחִילִיָּהוֹן בְּאַכִּילָה
 וּשְׁתִּיָּה. אֲלֵא חִילִיָּהוֹן בְּקוֹל דָּא, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאֲתִי,
 עוֹלָם אַרוּךְ, דְּאֲתַבְּרִי בְּאֵת יו"ד, וּבְגִין דְּקוֹל שׁוֹפֵר מְנִיָּה
 נְפִיק, אֲמָרוּ רַבָּנָן אִין פּוֹחַתִּין מַעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת. וּבְאוֹת
 י' וְדָא, אֲתַעֲבִיד עוֹלָם אַרוּךְ, דְּאִיהוּ ו' עֲלָמָא דְּאֲתִי
 וּבְאֵת ה', בְּרָא עֲלָמָא דִּין, דְּאִיהִי ה' זַעֲרָא, דְּבַה אַכִּילָה
 וּשְׁתִּיָּה דְּאוּרִיָּתָא.

וְעוֹד רָזָא אַחְרָא, בְּתַר דְּאִתְגְּזַר גְּזֵרָה בְּתַרִּין אֲתוּוֹן,
 דְּאִינּוֹן ה' ה', תַּרִּין בְּתֵי דִינִין, מֵאֵן יִכִּיל לְבַטְלָא
 גְּזֵרָה דְּתַרוּוִייהוּ. י"ו. דָּאֵת ה"א אִימָא עֲלָאָה. י' אב. וּמַה
 כְּתִיב, (במדבר ל) כָּל נֶדֶר וְכָל שְׁבוּעַת אָסֶר לְעַנּוֹת נַפְשׁ,
 דְּאִיְהִי ה', אִישָׁה יְקִימְנוּ וְאִישָׁה יִפְרְנוּ. וּבְגִין דָּא, צָרִיף
 לְאִתְעָרָא קָלָא דְּאִיְהוּ ו', בַּעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, דְּאִינּוֹן י'.
 וְעַקְרָא דְּלֵהוֹן בְּנִשְׁמָה אַחַת, כָּל סִימָן וְסִימָן, בַּפָּה,
 דְּאִיְהִי י' מֵעֲשָׂרָה.

מִיד דְּשָׁמְעוּ מִלִּין רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכָל חַבְרַיָּא, אָמְרוּ, בְּרִיף
 אֵלְהָא דְּזֻכִּינָא לְמִשְׁמַע מִלִּין, מִהֵהוּא דְּאִתְקַרִי רַבִּין
 שֶׁל נְבִיאִים, רַבִּין דְּחַכְמִים, רַבִּין דְּמַלְאכֵי הַשָּׁרַת,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ מְדַבֵּר עַל פּוּמוּי, וְכַתֵּב עַל
 יְדוּי רִזִּין אֵלִין, דְּלֵא אֲשַׁתְּמַעוּ כְּוֹתִייהוּ מִמַּתָּן תּוֹרָה,
 וְעַד כְּעַן.

אָמַר לִיָּה, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, אֲשֵׁלִים מְלוּלֵי דְּרִזִּין
 דְּחַבּוּרָא קְדֻמָּאָה, לְפַרְשָׁא לֹוֹן, דְּהָא כָּל מְאָרִי
 מְתִיבְתָּאן דְּלַעֲיָלָא, וּמְאָרִי מְתִיבְתָּאן דְּלַתְתָּא, כְּלָהוּ
 מְזוּמְנִין לְמִשְׁמַע מִלִּין אֵלִין מְפּוּמָּךְ, וּפִירוּשֵׁין דִּילָךְ.
 דְּהָא חֲדוּהָ וּפּוּרְקָנָא, יִתְעַר בְּהוֹן לְעֵילָא וְתַתָּא. אַל תַּתְּנוּ
 דְּמִי, לֹא אַנְתָּ, וְכָל סִיעֲתָא דִּילָךְ. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

בְּתַרְוֵעָה וּתְקִיעָה וּשְׁבָרִים, אֶתְבַּסֵּם כֹּלָא דָּא בְּדָא. וְכֹל
 מַה דִּיהוּא כְּבִד נְקִיט, אֶקְרִיב לְגַבֵּי לֵב,
 דְּאִיהוּ מִלְכָּא, לְזַיְינָא (לְדִינָא). וְהוּא לֵב, לָאו אֹרְחִיָּה,
 וְלָאו תִיֵּאוּבְתִיָּה, בְּעַכִּירוּ דְּעוּבְדִין דְּעַמִּיָּה. אֶלָּא נְקִיט כֹּל
 בְּרִירוּ, וְכֹל צָחוּתָא, (דף רל"ב ע"ב) וְכֹל זְכִיין, וְכֹל עוּבְדִין
 טָבִין. וְכֹל הוּא עֶכֶירוּ וְטַנוּפִין וְלְכֹלֹכָא דְּאִינֹן עוּבְדִין
 בִּישִׁין, (ס"א ליתא) (זְרִיק לֹן לְשָׂאָר עַמִּין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת הוּא כְּבִד) אֲנַח
 לְכַבֵּד. דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (בראשית כז) עֵשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר. וְכֹל
 עֶרְקִין דִּילֵיהּ, דְּאִינֹן שָׂאָר עַמִּין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת.
 הָדָא הוּא דְּכֶתִיב, (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כֹּל
 עֲוֹנוֹתָם. מֵאֵי עֲוֹנוֹתָם. עֲוֹנוֹת תָּם. דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (בראשית כה)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. וְחוּבִין דְּעַמּוּדָא (ס"א דְּעַמּוּדָא) דְּאִינֹן עֶרְקִין
 וְדַפְקִין דִּלְבָּא.

וּבְגִין דָּא, שְׁחִין וְצָרְעַת וּסְפַחַת, לְכֹל אִינֹן אַבְרִין,
 מְכַבֵּד אֶשְׁתַּכְּחוּ, מֵאִילִין לְכֹלֹכִין דְּאֶשְׁתַּאֲרוּ בֵּיהּ.
 מְלָבָא אֶתִי כֹּל בְּרִיאוּתָא, לְכֹל אַבְרִין. דְּהָכִי הוּא, פִּיּוֹן
 דְּלָבָא נְטִיל כֹּל זְכִיכוּ וּבְרִירָא וְצָחוּתָא. כְּבִד נְטִיל כֹּל מַה
 דְּאֶשְׁתַּכַּח וְאֶשְׁתַּאֲר מִן לְכֹלֹכָא וְטַנוּפָּא. וְזְרִיק לְכֹל שְׂאָר
 שְׁיִיפִין, דְּאִינֹן שְׂאָר עַמִּין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת
 אַחֲרָנִין, בְּעַל כְּרַחֲמֵיהּ. וּמְפֹסּוּלוֹת דְּפֹסּוּלַת דְּכַבֵּד, נְטִיל

טְחוּל, דְּאֵתְמַר בֵּיהּ (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת. (משלי ג) מְאֹרֶת יִי
בְּבֵית רָשָׁע.

רעיא מהימנא

עוּד אָמַר בְּחִבּוּרָא קְדַמָּא, אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְהָא
אוּקְמוּהָ רַבָּנָן עָלֶיהָ, טְחוּל שׁוּחָק. וְאִיהוּ (קהלת ז)
שְׁחוּק הַפְּסִיל. וּבְגִין דָּא, אוּקְמוּהָ רַבָּנָן דִּמְתַּנִּיתִין, אוֹי
לוֹ לְמִי שְׁהַשְׁעָה מְשַׁחֲקַת לוֹ. וְקַהֲלַת אָמַר (קהלת ז) טוֹב
פַּעַס מְשַׁחֲוּק. טוֹב פַּעַס דְּכָבֵד, דְּאִיהִי מָרָה, רְצוּעָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה בְּהַ צְדִיקֵיִיא
בְּעֵלְמָא דִּין בְּמַרְעִין בִּישִׁין, בְּמַכְתְּשִׁין, מְשַׁחֲוּק דְּשַׁחֲוּק
לוֹן בְּטְחוּל, בְּלַכְלוּכָא דְּהָאִי עֵלְמָא, דְּשׁוּחָק לוֹן שְׁעֵתָא
בְּעוֹתָרָא. וְעוּד, אָרַס דְּטְחוּל אִיהוּ זְחִיל עָפֶר, וְאִיהוּ
תַּקִּיף יִתִּיר מְאָרַס דְּמָרָה.

וּבְגִין דְּעַרְב רַב אֵינּוּן שְׂאוּר שְׁבַעֲעִיסָה, וְאֵינּוּן אוּמִין
דְּעֵלְמָא דְּמִיִּין לְמוּץ, יִתִּיר מְעַכְבִּין בְּגָלוּתָא עַרְב
רַב לְיִשְׂרָאֵל, מֵאוּמִין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ רַבָּנָן, מִי מְעַכְב. שְׂאוּר שְׁבַעֲעִיסָה מְעַכְב. דְּאֵינּוּן
דְּבִקִין בִּישְׂרָאֵל, כְּשְׂאוּר בַּעֲיִסָה. אָבַל אוּמִין עוּבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, לָאוּ אֵינּוּן אֶלָּא (תהלים א) כְּמוּץ אֲשֶׁר
תִּדְפְּנוּ רוּחַ.

וְעוֹד (ויקרא טז) וְנִשְׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו, כִּד רְעוּתִיהָ לְמַעֲבַד
 קוֹרְצִיא לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ
 נִשְׂא כָּל חוּבִין דִּיכִיל לְמִסְבַּל לֹון, עַד דְּאִתְעָבִיד כְּבֵד,
 (תהלים לח) כְּמִשָּׂא כְבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנּוּ, חוּבִין עַל גְּדַפּוּי. מָה
 עָבִיד, סָלִיק לְטוֹרָא עֲלָאָה, פְּחֻמְרָא כִּד אִיהוּ בְּעֵי
 לְסִלְקָא לְטוֹר גְּבוּהָ, כְּמִשָּׂא כְבֵד יִכְבְּד עָלֶיהָ. כִּד אִיהוּ
 לְעֵילָא, וּבְעֵי לְסִלְקָא לְפִי מַעוּט דְּאִשְׁתְּאַר לִיהָ, אֲתִיקָר
 עָלֶיהָ מְטוֹלָא, וְנִפִּיל, וְאִפִּיל גְּרַמִּיהָ לְתַתָּא, וּבְכֵבֵד מִשָּׂא
 דְּאִתְתַּקַּף עָלֶיהָ, אֲתִעָבִידוּ כָּל אַבְרִין דִּילִיהָ פְּסֻקוֹת, דְּלֹא
 אִשְׁתְּאַר אֲבַר שְׁלִים. אוּף הָכָא אִירַע לְסַמָּאֵל וְנַחֲשׁ, כְּבֵד
 וְיוֹתֶרֶת הַכְּבֵד, יִצָּר הָרַע וּבֵת זוּגִיָּה זוּנָה. מִתַּמָּן כָּל בֵּית
 אֵל גִּכְר זוּנָה. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא קדמאה אמר ר' פנחס רכ"ד ע"א

שייך רל"א ע"ב)

זהר:

אֲמַר רַבִּי פְּנַחֵם, אֹרְחָא דָּא הוּא מְתַקְנָא לִי, לְמִשְׁמַע
 מְלִין אֲלִין מִעֲתִיק יוּמִין, זַכָּאָה עֲלָמָא דְּאִנְתָּ
 שְׂאִרִי בְּגוּיָה. וּוִי לְעֲלָמָא, דִּישְׁתְּאַרוּן יַתְמִין, וְלֹא יַדְעִין
 מְלִי דְּאֹרְרִיתָא כְּדִקָּא יָאוּת. וְדָאִי הָכִי הוּא, דְּכְבֵד נְטִיל
 כְּלָא טַב וּבִישׁ. וְאָף עַל גַּב דְּמִשְׁטָטָא וְלִקִּיט כָּל חוּבִיהוּן
 דִּישְׂרָאֵל, הָכִי נְמִי זַכִּיִן דְּלִהוּן לְקִיט, בְּגִין לְקִימָא
 קוֹרְצִיָּה. וְכִלָּא הָאִי וְהָאִי מְקַרִּיב לְגַבִּי לֵב. וְאֹרְחוּי דְּלֵב,

לֹא נָטִיל אֶלָּא זָכִיכוּ וּבְרִירוּ וְצָחוּתָא דְכָלָּא, כְּמָה
 דְּאִמְרַת. וְשֹׁאֵר טְנוּפָא וְלִכְלוּכָא, אֶהְדָּר לְכָבֵד, וְנָטִיל
 כָּלָּא בְּעַל פְּרַחֲיָה, דְּכִתִּיב וְנָשָׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו וְגו'. מְלָה
 דָּא אֶהְדָּרְנָא, בְּגִין דִּיתְבַּסֵּם לְפוּמֵי כְּמַתְקָא דְדוּבִישָׂא,
 וְכַפָּא חוּלְקֵי דְזָכִינָא לְהָאֵי, לְמַחְמֵי דָּא בְּעֵינֵי.

אוּף הוּא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קלא) יי לא גְבַה לְבִי וְלֹא רָמוּ
 עֵינֵי וְגו', הָאֵי קָרָא אָמַר דְּיֹד, בְּשַׁעְתָּא דְּהוּא אָזִיל
 עַל פִּיָּה נְהָרָא, (וְהוּא אָמַר) רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, כְּלוּם הוּוּה בַּר
 נָשׁ בְּעַלְמָא, דְּאֹדֵי וּמְשִׁבַּח לְמַאֲרִיָּה כּוּוֹתֵי. אֹזְדַּמְנַת לִיָּה
 צְפַרְדֵּעַ, אָמַר לִיָּה, דְּיֹד, לֹא תִתְגַּאֵה, דְּאִנָּא עֲבָדִית יִתִּיר
 מִנָּךְ, דְּמַסְרִית גּוּפָאֵי עַל מִימְרָא דְּמַאֲרֵי, דְּכִתִּיב (שמות ז)
 וְשָׂרֵץ הַיָּאֹר צְפַרְדֵּעִים, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְתוּ דְּאִנָּא מְשִׁבַּח
 וּמְזִמֵּר לִילִיא וְיוּמָא, בְּלֹא שְׂכִיכוּ. בְּהֵיא שַׁעְתָּא אָמַר
 דְּיֹד, יי לא גְבַה לְבִי וְלֹא רָמוּ עֵינֵי. יי לא גְבַה לְבִי. (כאן

(חסר)

דָּא הוּא קְרַבְנָא, דְּבְכָל יוּמָא, וּבְכָל זְמַן וְזְמַן, לְגַבֵּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּאֶתְכִּלִּילַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בֵּיָה,
 בֵּין כָּל שֹׁאֵר אַכְלוּסִין, וְכָל אִילִין פּוּלְחָנִין, אִפִּיקוּ לָהּ
 מִבֵּין גּוּבִין, וּמִבֵּין (דף רל"ג ע"א) שֹׁאֵר עֲמִין. כֶּךָ יִשְׂרָאֵל, כָּל
 זְמַן דְּאִינוּן אֲטִימֵי לְבָא, וְלֹא פִתְחִין בְּתִיּוּבְתָא, לֹא
 סְלִקִּין רִיחָא, וְלֹא אִפִּיק לֹון מְגוּ גּוּבִין. אָבַל כַּד פִּתְחִין

בְּתִיּוֹבְתָא, מִיַּד סִלְקִין רִיחָא, וַיִּפִּיק לֹון מִבֵּין גּוֹבִין,
 וַיִּתְּהֵי בְּהוּ כְּפֻסַּת יִשְׂרָאֵל. דְּכָתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתְחֵי לִי
 אַחֹותֵי רַעֲיָתִי. דְּכָל זִמָּן דְּשׁוֹשְׁנָה אֲטִימָא, לֵית לָהּ רִיחָא,
 וְלֹא סִלְיָקָא מִבֵּין גּוֹבִין, וְדִיּוֹרְהָא בֵּינֵייהוּ, כְּמָה דְּאִתְמַר.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁדַר לָן לְמַהֲרָא אֹורְחָא דָּא, אֶלָּא
 לְאוּלִיף מְלִין אֵלִין.

עַד דִּהּוּ יִתְבִּי, אַתָּא נִשְׂרָא, וּמְאִיךְ, וְנָטִיל חַד שׁוֹשְׁנָה
 מִבֵּינֵייהוּ, וְאֹזְלַת. אֲמָרוּ, מִכָּאן וְלְהֶלְאָה, נִהַךְ
 לְאוֹרְחִין. קָמוּ וְאֹזְלוּ. עַד הָכָא אֹורְחָא דְּרַבִּי פְּנִיחַס, וְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן אֹזֵל לֵיהּ, אִיהוּ וְרַבִּי אֶלְעָזָר, וְשָׂאֵר חַבְרֵיִיא,
 וְרַבִּי פְּנִיחַס וְשָׂאֵר חַבְרֵיִיא.

פִּתְחֵי וְאֲמַר רַבִּי פְּנִיחַס עַל זֶה, (תהלים ס) לְמַנְצַחַ עַל שׁוֹשֵׁן
 עֵדוּת מִכְּתָם לְדָוִד לְלַמֵּד, מֵאִי לְלַמֵּד. לְאוּלְפָא
 לְבִנֵי עֲלָמָא חֲכָמָתָא. וְהָא אוֹקְמוּהָ, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת, אֵלִין
 סְנֵהֲדָרֵי גְדוּלָה. דְּכָתִיב בְּה, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים.
 מִכְּתָם לְדָוִד סִימְנָא דְּאַחֲזִיאֵוּ לֵיהּ לְדָוִד, כִּד שְׁדַר לְיוֹאֵב
 לְאַרְם נִהָרִים וְלְאַרְם צוּבָא, לְאַגָּחָא בְּהוּ. אֲמַר רַבִּי
 פְּנִיחַס, דָּא אִיהוּ שׁוֹשֵׁן עֵדוּת דְּקִיִּמָא חֲכָא, הָא כְּכַבֵּיא
 בְּשְׁמִיא, שְׁכִינְתָא עֲלֵן, וְדַרְגִין עֲלֵאִין בְּהֲדָה, וְסִייעֶתָא
 קְדִישָׁא לְתוֹשְׁבַחְתָּא, דָּא אִיהוּ שׁוֹשֵׁן בְּשְׁלִימוּ כְּדָקָא
 יָאוּת. קָמוּ וְאֹזְלוּ. אֵלִין חֲכָא וְאֵלִין חֲכָא. אֹזֵל לֵיהּ רַבִּי

פְּנִיחַס, וּבֵת בְּכַפֵּר עֲקִימִין, וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי חֲזִיָּא בְּהַדְיָה.
 עַד דְּאֶקְדִּימוּ לְמִיזֵל, יִתְבוּ וּמַחְכוּ לְנַהוּרָא דְצַפְרָא, זְקִיף
 עֵינָיו רַבִּי חֲזִיָּא, וְחָמָא אֵלִין כּוֹכְבֵיָא דְשֶׁרְבִיטָא,
 דְקָא מְרַהֲטֵן וְאֶזְלֵן. אָמַר, וּדְאִי בְכַמָּה זְמַנִּין שְׂאֵלְנָא עַל
 אֵלִין כּוֹכְבֵיָא.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, אֵלִין כּוֹכְבֵיָא דְשֶׁרְבִיטָא יְדִיעֵן
 בְּסוּכְלַתְנֵנוּ דְחַבְרֵיָא, דְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 בְּרָא כָּל אֵינֹון כּוֹכְבֵי רְקִיעָא, רַבְרַבִּין וְזַעִירִין. וְכֻלְהוּ
 אוֹדֵן וּמְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. (דְּכַתִּיב, (תהלים קמז) מוֹנֵה מִסְפָּר
 לַכִּכְבִּים) וְכֵד מָטָא זְמַנֵּיהוּ לְשַׁבְּחָא, קָרָא לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא בְשֵׁמָא, דְכַתִּיב, (ישעיה מ) לְכוֹלֵם בְּשֵׁם יְקָרָא. וְכַדִּין
 רַהֲטִי, וְאוֹשִׁיטוּ שֶׁרְבִיטָא דְנַהוּרָא, לְמַהֲךְ לְשַׁבְּחָא
 לְמַאֲרִיהוֹן, בְּהָהוּא אֲתֵר דְאֲתַפְקֵדֵן. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב,
 (ישעיה מ) שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְרָא אֱלֹהֵי וְגו'.

אֲדַהֲכִי אֲתָא נַהוּרָא, קָמוּ וְאֶזְלוּ.
 עַד דְּהוּוּ אֶזְלִי, אֲתָא נְשָׂרָא רַבְרַבָּא, אֲסַחֵר עַל רִישֵׁיָהוּ,
 וְקִיָּמָא עֲלֵיָהוּ. אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס, וּדְאִי עֵידֵן רְעוּתָא
 הוּא הַשְׂתָּא, בָּה שְׁעֵתָא, אֲתַפְתְּחוּ תַרְעֵי דְרַחֲמֵי, לְכֹל
 אֵינֹון בֵּי מְרַעֵי, וְהוּא זְמַנָּא לְאַסּוּתָא לֹון. וְאַף עַל גַּב
 דְּאֵינֹון אֲסִירִין לְמַלְכָּא (ס"א דְּמַלְכָּא). דְהָא נְשָׂרָא דָּא סִימְנָא
 דְרַחֲמֵי אִיהוּ.

פָּתַח וְאָמַר, (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלָיו יִרְחַף
 וְגו'. לִיכָא בְּעַלְמָא מֵאן דְּאִיהוּ בְּרַחְמֵי עַל בְּנוֹי
 כְּנִשְׂרָא, וְהָא אוּקְמוּהָ דְכְּתִיב, (משלי ל) וַיֹּאכְלוּהָ בְנֵי נֶשֶׁר,
 דְּאִיהוּ רַחֲמָנָא עַל בְּנוֹי. וּמַגּוּ דְהֶשְׁתָּא עֵידָן דְּרַחֲמֵי, אַתָּא
 נִשְׂרָא דָּא וְאֶסְחָר עֲלָנָא. בְּשַׁעְתָּא דָּא אִיהוּ רַחֲמֵי, לְכַל
 אֵינּוֹן בֵּי מַרְעֵי. וְדָא אִיהוּ דְכְּתִיב, (תהלים ה) יִי בְּקָר תִּשְׁמַע
 קוֹלִי. וְדָא בְּקָר דְּאַבְרָהָם, וְאַתְעֲרוּתָא דִּילֵיהָ.

אַדְהֶכִּי, אֶסְחָר נִשְׂרָא וְאַעֲבַר לְקַמֵּייהוּ. אָמַר רַבִּי פְּנִיחַס,
 נִשְׂרָא נִשְׂרָא, מָה אַנְתָּ לְגַבְוָן, אִי בְּשִׁלְיַחוּתָא
 דְּמַרְדָּךְ אַתִּית, הָא אַנָּן הָכָא. אִי בְּגִין מְלָה (ס"א סימנא) אַחְרָא
 אַתִּיתָא, הָא אַנָּן הָכָא זְמִינִין. אַתְרָם נִשְׂרָא לְעֵילָא,
 וְאַתְפְּסֵי מִנֵּייהוּ, וְאֵינּוֹן יִתְבוּ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, הָא דְשִׁלְמָה מְלָכָא זִוְטְרֵתִי (ס"א תיזיקא)
 הוּא, דִּתְנִינָן, נִשְׂרָא רַבְרָבָא הוּא אֶתִי לְגַבִּיָּה
 שְׁלֵמָה מְלָכָא בְּכַל יוּמָא וְיוּמָא, וְהוּא שְׁלֵמָה מְלָכָא רְכִיב
 עַל גְּדַפְהָא, וְאוּבִיל לִיה ד' מָאָה פְּרָסֵי בְּשַׁעְתָּא חֲדָא.
 לְאֵן אוּבִיל לִיה לְתַרְמוּ"ד בַּמְדָּבָר בְּהָרִים. אַתְר פֶּד אִיהוּ,
 לְגַבִּי טוּרֵי דַחֲשׁוּכָא, דְּאַקְרֵי (מלכים א ט) תַּרְמוּד בַּמְדָּבָר
 וְלָאו אִיהוּ אַתְר דְּתַרְמוּדָאִי, אֶלָּא תַרְמוּד דְּאִיהוּ בַּמְדָּבָר
 בְּהָרִים, וְתַמָּן מִתְכַּנְּשֵׁי כָּל רוּחִין וְסַטְרִין אַחְרָנִין. וְהֵהוּא
 נִשְׂרָא הוּא טָאס לְתַמָּן, בְּשַׁעְתָּא חֲדָא.

כִּיּוֹן דְקָאִים עַל הַהוּא דְוֹכְתָא, אַגְבֵּה נְשָׂרָא, וְשְׁלֵמָה
 כְּתַב פְּתָקָא, וְאַרְמֵי תַמְּוֹן, וְאַשְׁתְּזִיב מְאַיְנוֹן רוֹחִין.
 וְנְשָׂרָא הוּוּ מְסִתְפַל גּוֹ חֲשׂוּכָא דְטוֹרִין, לְאַתֵּר דְתַמְּוֹן עֲזָא
 וְעֲזָאֵל, דְאַיְנוֹן תַמְּוֹן אֲסִירִין בְּשִׁלְשָׁלַי דְפִרְזֻלָּא, נְעִיצָן
 גּוֹ תְהוּמֵי. וְלִית יְכִילוֹ (ס"א רש"ו) לְבַר נֶשׁ בְּעֲלָמָא (דף רל"ג ע"ב)
 לְמִיעַל תַמְּוֹן, וְאַפִּילוֹ עוֹפֵי שְׁמִיָּא, בַּר בְּלָעָם.

וְכִיּוֹן דְנְשָׂרָא מְסִתְפַל גּוֹ חֲשׂוּכָא רַבְרָבָא, מְאִיךְ לְתַתָּא,
 וְנָטִיל לִיָּה לְשְׁלֵמָה מְלָכָא תַחֲוֹת גְּדַפְהָא שְׁמֵאֵלָא,
 וּמְכַסֵּיָּא לִיָּה. וְקִיָּמָא עַל אֵלִין שְׁלִשְׁלָאֵי, וְאַזְלָא
 וּמְקָרְבָא לְגַבֵּיָּהוּ, וְשְׁלֵמָה כְּדִין אֲפִיק עֲזָקָא, (שׁוֹרְטִיגָא)
 דְחֻקִּיק עָלֵיָּה שְׁמָא קְדִישָׁא, וְשׁוּי בְּפּוּמָא דְנְשָׂרָא. וּמִיַּד,
 אִינּוֹן הוּוּ אֲמַרִי, כָּל מַה דְבַעֵי שְׁלֵמָה מְלָכָא, וּמִתַּמְּוֹן הוּוּ
 יַדַּע שְׁלֵמָה חֲכַמְתָּא (עִילָאָה). הֵדָּא הוּוּ דְכְּתִיב, (מְלַכִּים א ט)
 וַיִּבֶן וְגו' אֶת תִּרְמוֹד בַּמִּדְבָּר בְּאַרְץ. וְכִי בְנִינָא הוּוּ
 עֲבִיד בְּאַרְץ. אֵלָא מַהוּ וַיִּבֶן. אֲסִתְפַל בְּסַכְלָתָנוּ, וַיַּדַּע
 לְהַהוּא דְוֹכְתָא, לְמַנְדַּע בֵּיה חֲכַמְתָּא. (עִילָאָה כְּמַה דְאֵת אֲמַר (נְחַמִּיה

(ח) וַיִּבְנוּ בַמִּקְרָא)•

עַד דְהוּוּ יַתִּבֵי, הָא נְשָׂרָא אֲתִיָּא לְגַבֵּיָּהוּ, וְשׁוֹשְׁנָה חֲדָא
 בְּפּוּמָה, וְשִׁדֵי קַמֵּיָּהוּ, וְאַזְלַת לָהּ, חָמוּ וְחָדוּ. אֲמַר
 רַבִּי פְּנִיחַס, וְלָאוּ אֲמִינָא לְכוּ, דְנְשָׂרָא דָא בְּשְׁלִיחוֹתָא
 דְמֵאֲרָה, אֲזָלָא וְאַתִּיָּא. שׁוֹשְׁנָה דָא, אִיָּהִי שׁוֹשֵׁן עֵדוֹת

דְקָא־מִינָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׂדֵר לִיה לְגַבְן.
 פְּתַח כְּמַלְקֵדְמִין וְאָמַר, (תהלים ס) לַמְּנִצַּח עַל שׁוֹשַׁן עֵדוּת
 מִכְתָּם לְדוֹד לְלַמֵּד. וְכִי שׁוֹשַׁן עֵדוּת מֵאֵי סֵהְדוּתָא
 סֵהִיד. אֵלָא שׁוֹשַׁן דָּא אִיהִי סֵהְדוּתָא לְמַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית,
 וְאִיהִי סֵהְדוּתָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. סֵהְדוּתָא לְיַחּוּדָא עֲלָאָה,
 וְדָא אִיהוּ. בְּגִין דְשׁוֹשַׁנָּה דָּא אִית בָּהּ תְּלִיסַר עָלִין,
 וְכֻלְהוּ קִיִּמִין בְּעַקְרָא חֲדָא, וְאִית בָּהּ חֲמִשׁ עָלִין לְבַר
 תְּקִיפִין, דְחַפִּיִין לְדָא שׁוֹשַׁנָּה וְאִגִּינוּ עָלָה.
 וְכֻלָּא בְרוּזָא דְחַכְמַתָּא הוּא, תְּלִיסַר עָלִין, אֵלִין תְּלִיסַר
 מְכִילָן דְרַחֲמֵי, דִּירְתָא פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל מְלַעֲיָלָא,
 וְכֻלְהוּ אַחִידָן בְּעַקְרָא חֲדָא, (ד"א דְאִינוּן י"ג תִּיקוּנִין דְדִיקְנָא תַתָּאָה דְאַרְיָר
 אַנְפִין, דְאִינוּן י"ג תִּיקוּנִין עֲלֵאִין דְזַעֲרֵי אַנְפִין) וְאִיהוּ בְרִית חֲדָא וְדוּגְמָא
 דְבְרִית (ס"א יְחוּדָא) יְסוּדָא דְכֻלָּא. חֲמִשׁ תְּקִיפִין דְסַחְרָן עָלִיהּ,
 אֵלִין חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, חֲמִשׁ מָאָה שְׁנִין (דִּיִּסוּדָא, יְסוּדָא (נ"א בְּבִי
 מְקַדְשָׁא) בְרִית קְדִישָׁא) דְאִילָנָא דְחַיִי, אֲזֻלָּא בְהוּ.
 סֵהְדוּתָא לְעוּבְדָא דְבְרָאשִׁית. כָּל עוּבְדָא דְבְרָאשִׁית,
 כְּלָהוּ (ס"א חֲמִשׁ מָאָה שְׁנִין דִּיִּסוּדָא בְרִית קְדִישָׁא כְּלָהוּ עוּבְדָא
 דְבְרָאשִׁית תִּיבִין וְכו') תִּיבִין יְדִיעֵן בְּסוּכְלַתְנוּ, וְקִיִּמָּא בְּחוּשְׁבְנָא
 אֱלֹהִים דְמַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית. אַחְזִי לְעִילָא, וְאַחְזִי לְתַתָּא.
 אַחְזִי לְעִילָא, בְרוּזָא דְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְאַחְזִי לְתַתָּא, בְרוּזָא
 דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל.

שׁוֹשְׁנָה סֶהְדוּתָא לְעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית, דְקִימָא בְכָל הַנִּי
 סִימָנִין, דְכְּתִיב (ס"א ד"א) בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים,
 דָּא שׁוֹשְׁנָה. תְּלִיסֵר עֲלִין, (נ"א אינון) תְּלִיסֵר תִּיבִין עַד
 אֱלֹהִים תְּנִינָא. וְאִינוּן: אַת, הַשָּׁמַיִם, וְאַת, הָאָרֶץ,
 וְהָאָרֶץ, הִיְתָה, תְּהוּ, וְבָהוּ, וְחֻשָּׁךְ, עַל, פְּנִי, תְּהוּם, וְרוּחַ.
 הָא תְּלִיסֵר עֲלִין דְשׁוֹשְׁנָה. חֲמִשׁ תְּקִיפִין דְסַחְרֵן לְאֵלִין,
 אִינוּן: מְרַחֶפֶת, עַל, פְּנִי, הַמַּיִם, וַיֹּאמֶר. הָא חֲמִשׁ
 אַחְרָנִין. לְבַתֵּר יְהִי אֹר, הָא עֵיקְרָא וְשָׂרְשָׁא דְשׁוֹשְׁנָה
 דְכָלָא וְאַחֲדֵן בֵּה.

סֶהְדוּתָא לְיַחֲוּדָא. חֲמִשׁ עֲלִין תְּקִיפִין, שָׂרְשָׁא וְיַחֲוּדָא,
 דְאַחֲדֵן בֵּיה תְּלִיסֵר עֲלִין אֵלִין. (דבריים ו) שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ, הָא חֲמִשׁ עֲלִין דְשׁוֹשְׁנָה. אַחַד, דָּא
 הִיא עֵיקְרָא וְשָׂרְשָׁא דְכָלָהוּ אַחֲדֵן בֵּיה. רְזָא (ס"א סֶהְדוּתָא
 לְיַחֲוּדָא. חֲמִשׁ תִּיבִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ, אִינוּן חֲמִשׁ עֲלִין תְּקִיפִין דְשׁוֹשְׁנָה. שָׂרְשָׁא
 וְיַסוּדָא אַחֲדֵן בֵּיה דָּא הוּא אַחַד, וְאִיהוּ עֵיקְרָא וְשָׂרְשָׁא דְכָלָהוּ אַחֲדֵן בֵּיה. תְּלִיסֵר עֲלִין אֵלִין

דְתְּלִיסֵר בְּחוֹשְׁבָנָא, גּוֹשְׁפִנְקָא דְמִלְכָא. (רזא)

תָּא חַזִי, כְּגוּוֹנָא (שיר השירים ב) דְשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, הַכִּי
 אִינוּן יִשְׂרָאֵל בֵּין עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וְהַכִּי
 כְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל, בֵּין שָׂאֵר אַכְלוּסִין רַבְרָבֵן מְמָנֵן. כָּל זְמַן
 דְשׁוֹשְׁנָה קִימָא אֶטִּימָא, דְלָא פְתִיחָא, לִית בֵּה רִיחָא,
 וְלָא סְלִקִין לָהּ, וְלָא מְפָקִין לָהּ מְגוֹ גּוֹבִין, בְּשַׁעְתָּא

דְּשׁוֹשָׁנָה פְּתִיחָא, סִלְקָא רִיחָא, כְּדִין אֲפִיקוּ לָהּ מִגּוֹ
 גּוֹבִין. וַיִּתְּהַנֵּי בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאמַר (שיר השירים ה)
 פִּתְחֵי לִי אַחֹתַי רַעֲיָתִי, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שְׂדֵרָה לֵן
 אֵלָא לְמִיּהָרְךָ לְאוֹרְחָן.

רעיא מהימנא
 וּבְחִבּוּרָא קְדָמָא, אָמַר
 רַעֲיָא מְהִימְנָא,
 בּוֹעֲינָא קְדִישָׁא, כָּל מַה
 דְּאִמְרַת שְׁפִיר, אֲבָל מוֹחָא
 אִיהוּ מִיב, לֵב אִיהוּ אִישׁ,
 וְתִרְוּוּיָהּ אִיהוּ רַחֲמֵי וְדִינָא,
 דָּא כִּפְסָא רַחֲמֵי, וְדָא כִּפְסָא
 דִּינָא. וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 מְלַךְ, עוֹמֵד מִכִּפְסָא דִּין,
 דְּאִיהוּ לֵב. וַיּוֹשֵׁב עַל כִּפְסָא
 רַחֲמִים, דְּאִיהוּ מוֹחָא.

וְכַד חוֹבִין מִתְרַבִּין עַל
 אֲבָרִים, וְעַל עֲרֻקִין
 דְּלִבָּא, דְּאִיהוּ כְּרִסְיָא
 דְּדִינָא. אֲתַמַּר בְּלִבָּא, (אסתר
 ז) וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ
 מִמִּשְׁתַּתָּה תִּינֵן, דְּאִיהוּ יִינָא
 דְּאוֹרִייתָא. וּבְזִמְנָא דְּכִנְפֵי
 רִיחָא נִשְׁבִּין עַל לִבָּא,

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאַבוּהֵי,
 הָא שְׁמַעְנָא אֵלֵין
 שְׁיִיפִין אֲטִימִין, בְּרִזָּא
 דְּקַרְבָּנִין. שְׁיִיפִין אַחֲרָנִין,
 רִזָּא דְּלַהוֹן מְאִי. אָמַר לִיה
 רַבִּי (דף רל"ד ע"א) שְׁמַעוֹן לְרַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֶלְעָזָר בְּרִי, כָּל
 שְׂאָר שְׁיִיפִין דְּלָגוּ, רִזָּא
 עֲלָאָה אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, לְבָא הָא אֲתַמַּר,
 אֲבָל לֵב דָּא אִיהוּ נוֹרָא
 דְּדָלִיק, וְאַלְמָלָא דְּזִמִּין
 לְגַבִּיָּה מִלְכָּא עֲלָאָה כְּנַפֵּי
 רִיחָא, דְּאֲתִיִּין לְקַמִּיָּה
 רוּחָא, מִרוּחָא דְּנִשְׁיב מִגּוֹ
 בּוֹסְמִין עֲלָאִין, הָוָה אוֹקִיד
 לְעֲלָמָא בְּרַגְעָא חֲדָא.

יַחְזָקֵאל א) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל
בְּנִפְיָהֶם (אסתר ז) וְחִמַּת
הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה. דְּתָרִין בְּנִפְי
רִיאָה, (שמות כח) וְהָיוּ
הַכְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים
לְמַעַלָּה סוֹכְכִים בְּכְנִפְיָהֶם
עַל הַכַּפְּרֵת, דָּא כְּפּוֹרְתָא
דְּלִבָּא.

וּבְמֵאֵי וְחִמַּת הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה.
בְּגִין דְּוַאשְׁמַע אֶת
קוֹל בְּנִפְיָהֶם (במדבר ז) וַיִּשְׁמַע
אֶת הַקּוֹל, דָּא קוֹל תּוֹרָה,
קוֹל דְּקָרִיאַת שְׁמַע. וַיְדַבֵּר
אֵלָיו, בְּצִלּוֹתָא דְּפּוֹמָא,

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית יט) וַיִּי
הַמְטִיר עַל סְדוֹם וְעַל
עַמּוֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ, אִמַּאי
אוֹקִיד לֹון. בְּגִין דְּכְנִפְי
רִיאָה לָּא נְשִׁיבוּ בְּהֵיא
שְׁעַתָּא. וְסִתְרָא דְּכְנִפְי
רִיאָה, דָּא (תהלים סח) כְּנִפְי
יוֹנָה נְחָפָה בְּכַסְּףָּ וְאִינּוֹן
רְפָאֵל, וְצִדְקֵי־אֵל. וְעַל־יֵיהוּ
אֶתְמַר, (תהלים קד) עוֹשֶׂה
מִלְּאָכָיו רוּחֹת, לְנִשְׁבָּא
תְּדִיר קָמִי מִלְּכָא (ס"א לבא).

דְּאִיְהוּ (תהלים נא) אֲדַנִּי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
וְהֵהוּא רוּחָא דְּנְשִׁיב בְּכְנִפְי רִיאָה, אִיְהוּ אִפִּיק קָלָא בְּקִנְהַ,
דְּאִיְהוּ קִנְהַ חֲכָמָה קִנְהַ בִּינְהַ. וְאֶתְמַר בְּהַ, (יחזקאל לו) כֹּה
אָמַר יְיָ מֵאַרְבַּע רוּחֹת בָּאֵי הָרוּחַ. דְּאִינּוֹן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְדוּ"ד,
וְהֵאֵי אִיְהוּ רוּחַ דְּדְּפִיק בְּכָל עֲרֻקִין דְּלִבָּא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן, (יחזקאל
א) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָהּ הָרוּחַ לְלָכַת יִלְכוּ.

אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְדֵאֵי רַעֲיָא מְהִימָנָא, דְּרָגָא דִּילָךְ אִיְהִי,
דְּבִיָּה וְחִמַּת הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה. (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂכָכָה,
בְּגִימְטְרִיאַ מִשָּׁה. אָמַר לִיָּה, בְּרִיךְ אַנְתָּ בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בּוּצִינָא
דְּדְּלִיק קָמִי מִלְּכָא וּמְטְרוּנִיתָא. נַר יְיָ, אִיְהִי נְשָׁמָה דִּילָךְ.

אָמַר לַיהוָה, הֲאֵא אָמַרְת מוֹחָא וְלִבָּא וּכְנָפֵי רִיאוּה, תִּרְי בּוּלְיִין מֵאֵי
 נִיהוּ. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, הָא אֹקִימְנָא בְּכַנְפֵי רִיאוּה,
 עוֹשָׂה מְלֵאכְיוּ רִחוּת, בּוּלְיִין מְשַׁרְתֵּי אֵשׁ לוֹהֵט. וְאִינוּן תִּרְיִן
 בְּנָפֵי רִיאוּה, וְתִרְיִן בּוּלְיִין, לְקַבֵּל ד' חִיּוֹן דְּכַרְסֵיָא. כְּרִסֵּיָא, אִיהוּ
 לִבָּא בְּאִמְצָעִיתָא.

וּבֵן מוֹחָא, אֵית לֵיה אַרְבַּע חִיּוֹן, דְּאִיהוּ כְּרִסֵּיָא דְרַחֲמֵי. וּמֵאֵי
 נִיהוּ. רְאִיָּה שְׂמִיעָה רִיחָא דְבוּר. רְאִיָּה: אַרְיָה. שְׂמִיעָה:
 שׁוּר. רִיחָא: נְשָׂרָא. וְד' אַנְפִּין וְד' כְּנָפִין לְכָל חַד. דְבוּר: אָדָם
 אִיהוּ. אַחִיד עֵילָא וְתַתָּא, דְרוּעִין דְבַהוֹן וְיַדִּינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנַשְׂרֵי
 שְׁמַיִם. גּוֹף אַרְיָה, וְשׁוֹקִים, (יחזקאל א) וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רַגְלֵ עֵגֹל.
 וְעַל גּוֹפָא אֲתַמַּר, (בראשית מא) מְרַכְבַּת הַמְּשֻׁנָּה. מְשֻׁנָּה כְּתִיב,
 לִישָׁנָא דְמַתְנִיתִין. (ע"כ רעיא מדהימנא).

זַהר:

טְחוּל, פְּתַח בּוּצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, (קהלת ד) וְאֲרָאָה אֶת
 כָּל הָעֲשׂוּקִים שְׂנַעְשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דְמַעַת
 הָעֲשׂוּקִים. מֵאֵן אִינוּן עֲשׂוּקִים. אֵלִין יַנּוּקִין דְּאִינוּן
 בְּתוּקְפָא דְאַמְהוֹן. דְּסִלְקִין מְעֵלְמָא, עַל יַדֵּי מְלֵאךְ הַמּוֹת.
 וְכִי מְלֵאךְ הַמּוֹת קָטִיל לוֹן, דְּאִיהוּ עוֹשֵׁק. אֶלָּא הַדְּר
 וְאָמַר, וּמִיד עוֹשְׂקֵיהֶם כַּח וְאִין לָהֶם מְנַחֵם. מֵאֵן הֵוֹא
 כַּח. דָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם.
 וְדָא הוּא מְאֹרֶת חֶסֶד וָאוּ, וְדָא לִילִית, דְּאִיהִי מְמַנָּא
 דִּיהוּא עוֹשֵׁק.

וְאִיהִי אֶקְרִי טְחוּל, וְאִיהִי אֶזְלַת (משפטים קי"ד) וְחִיִּיכָא

בִּיְנוּקֵי, וּבְתַר עֲבֹדַת בְּהוּ רֹוּגְזָא וְדַמְעָה, לְמַבְפֵי
עֲלֵייהוּ. טְחֹל לְזִינָא דְכְבֵד אֲזֵלָא. דָּא אַבְרֵי בִשְׁנֵי, וְדָא
בְּרַבִּיעֵי בְּעֹבְדָא דְבִרְאשִׁית. וּבְגִין דָּא, לִית סִימָנָא טָבָא
בִּשְׁנֵי וּבְרַבִּיעֵי. כְּבֵד מוֹתָא דְרַבְרַבִּי, טְחֹל מוֹתָא דְזוּטְרֵי.

רעיא מהימנא

וּבַחֲבוּרָא קְדַמָּתָה, אֲמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְדָאֵי הֲכֵי הוּא,
דְּכְבֵד אִיהוּ דְרָגָא דְעֵשׂוֹ. עֵשׂוֹ הוּא אָדוּם.
הוּא כְּפִישׁ כָּל דְּמִין, בֵּין צְלוּלִין, בֵּין עֲכוּרִין. וְלֹא אַבְחִין
בֵּין טַב לְבִישׁ. לָא עֲבִיד אַפְרָשׁוּתָא בִּינֵיהוּ. לְבָא אִיהוּ
יִשְׂרָאֵל, דְּאַבְחִין בֵּין טַב לְבִישׁ, בֵּין דָּם טָמָא לְדָם טָהוּר,
וְלֹא נְטִיל אֲלָא בְּרִירוֹ וְנִקְיוֹ דְּהַהוּא דְמָא, כְּבוּרָר אוֹכְל
מַגּוֹ פְּסוּלָת.

וּלְבַתַּר דְּנְטִיל לְבָא, דְּאִיהוּ יַעֲקֹב, בְּרִירוּתָא דְדָמִים,
דְּאִיהוּ לְעִילָא. וְאַשְׁתָּאֵר כְּבֵד דְּאִיהוּ (דף רל"ד ע"ב)
עֵשׂוֹ בְּפְסוּלָת. אִיהוּ כְּעִיס עָלִיהּ בְּמָרָה, דְּאִיהֵי גִיְהֵנָם,
דְּאַתְּבְרִיאַת בְּיוֹמָא תְּנִינָא, מוֹתָא דְרַבְרַבִּי, וְאִיהֵי נוֹקְבָא
בִּישָׂא, אִשׁ זָרָה, עֲבוּדָה קָשָׁה, עֲבוּדָה זָרָה קָרִינָן לָהּ.
וּבְגִין דְּמִינָה אַתְעַר כְּעַס לְכְבֵד, אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן
בְּמַתְנִיתִין, כָּל הַכּוּעִס כְּפִאִילוֹ עוּבֵד עֲבוּדָה זָרָה.
וְלֹא עוֹד, אֲלָא דְלִית שְׂרִיפָה וְחֲמִימוֹת בְּכָל מַרְעִין

דְּאַבְרִין דְּגּוּפָא, אֶלָּא מִמָּרָה. דְּאִיְהִי אֲדִלִיקַת בְּשִׁלְהוּבִין
עַל עֲרֻקִין דְּכַבֵּד, וּבְעֵי לְאוּקְדָא כָּל גּוּפָא. וְאִיְהוּ כְּגוּוּנָא
דְּיִמָּא, כִּד אִיְהוּ כְּעֵיס, דְּגִלִי יִמָּא סִלְקִין עַד רְקִיעָא,
וּבְעוּ לְנַפְקָא מִגְּבוּלֵיִיהוּ, לְתַבְרָא (ס"א לְחֶרְבָא) עֲלִמָּא. אִי
לָאו שְׂכִינְתָא, דְּאִיְהִי לְחוּלָה כְּחוּל דְּאַסְחָר לְיִמָּא, דְּלֹא
נִפְקַת מִפּוּמָהָא, אוּף הָכִי שְׂכִינְתָא אֲסַחֲרַת לְגּוּפָא,
וְסַמִּיךְ לִיָּה, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (תהלים מא) יי יסעֶדְנוּ עַל עֲרֵשׁ
דְּוִי.

וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין, הַמְּבַקֵּר אֶת הַחוּלָה,
לָא לִיתִיב לְמֵרָא שׁוּתִיו, מְשׁוּם דְּשְׂכִינְתָא עַל
רִישִׁיהָ. וְלֹא לְרַגְלוֹי דְּמֵלְאָךְ הַמּוֹת לְרַגְלוֹי. הֵאִי לָאו לְכָל
בַּר נֶשׁ, אֶלָּא לְבִינוּנִי. אֲבָל לְצַדִּיק גָּמוּר, יי יסעֶדְנוּ עַל
עֲרֵשׁ דְּוִי, עַל רִישִׁיהָ. וְשְׂכִינְתָא אֲסַחֲרַת גּוּפִיהָ, עַד רַגְלוֹי.
וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בֵּיעֶקֶב, (בראשית מט) וַיֵּאסֶף רַגְלָיו אֶל
הַמָּטָה, וְדָא שְׂכִינְתָא דְּאַתְמַר בָּהּ, (ישעיה סו) וְהָאֲרִץ הַדּוֹם
רַגְלֵי. לְרַשָּׁע גָּמוּר, מֵלְאָךְ הַמּוֹת אֲסַחֲרַת לִיָּה בְּכָל סִטְרָא.
וְדָא יֵצֵר הָרַע, דְּמֵלְאָךְ הַמּוֹת אֲסַחֲרַת לִיָּה בְּכָל סִטְרָא,
חֶרְבָא דִּילִיָּה, דְּפָנִיו מוֹרִיקוֹת, בְּטַפָּה חֲדָא מְאִינוּן ג'
טַפּוֹת, דְּזָרִיק בֵּיהָ. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (משלי ה) וְאַחֲרִיתָהּ
מָרָה כְּלַעֲנָה. כְּפִד דָּא דְּכּוּרָא. יוֹתֶרֶת הַכְּפִד נוֹקְבָא. (עד

זֶהר:

קִיבָה, אִיהוּ דְרָגָא חַד מִשְׁתִּין דְּמוֹתָא. וְדָא אֶתְקַרֵי
 תְּרִדְמָה. עֶסְטִירָאָה (נ"א עֶסִירָטָא), דְּרָגָא שְׁתִּיתָאָה
 דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת. וּמִגּוֹ דְּאֶתִי מִרְחִיק, אִיהוּ מִסְטָרָא דְּמוֹתָא.
 וְלֹאוּ מוֹתָא. רְמוּזָא, חַד מִשְׁתִּין דְּמוֹתָא.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אֲמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּתַר דְּגוּפָא אִיהוּ מֵאִילְנָא דְּטוֹב
 וְרַע, לִית אֲבַר בְּגוּפָא, דְּלֹא אִית בֵּיה יֵצֵר הָרַע
 וְיֵצֵר טוֹב, לִבְיַנּוֹנִיִּים. וְלִצְדִּיקִים גְּמוּרִים, תְּרִין יִצִּירוֹת,
 דְּדַכְר וְנוֹקְבָא, תְּרוּוֹיִיהוּ טוֹבִים. כְּגוּוֹנָא דְּחַתָּן וְכֻלָּה.
 לְרִשְׁעִים גְּמוּרִים, תְּרִין יִצִּירוֹת בִּישׁוּן, דְּכַר וְנוֹקְבָא,
 בְּכַל אֲבַר וְאֲבַר, מִסְטָרָא דְּסִמְאֵל וְנַחֲשׁ.

וּבְגִין דָּא מִסְטָרָא דְּאִילְנָא דְּטוֹב וְרַע, קִיבָה אִית בֵּיה
 תְּרִין דְּרָגִין. דְּהִכִּי אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, קִיבָה יִשׁוּן. וְאִית
 שִׁינָה, אַחַת מִשְׁתִּין בְּמוֹתָא. וְשִׁינָה, אַחַת מִשְׁתִּין
 בְּנְבוּאָה. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן מֵאֲרִי מְתִיבְתָא, (זכריה י'
 הַחֲלוּמוֹת שׁוּא יְדַבְּרוּ, וְהִכְתִּיב (במדבר יב) בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ.
 לָא קִשְׂיָא, כָּאֵן עַל יְדֵי שֵׁד. כָּאֵן עַל יְדֵי מִלְאָךְ. חֲלוֹם
 עַל יְדֵי מִלְאָךְ, חַד מִשְׁתִּין בְּנְבוּאָה. חֲלוֹם עַל יְדֵי שֵׁד,
 אִיהוּ שׁוּא, מִסְטָרָא דְּמוֹתָא. וְאִיהוּ תְּבוּן, דְּהִכִּי אוֹקְמוּהָ,

כְּשֵׁם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְבַר בְּלֹא תִבֵּן, כִּן אֵי אֶפְשָׁר לְחֵלּוּם
בְּלֹא דְבָרִים בְּטֵלִים.

אַצְטוּמְכָא דָא קַרְקֵבֵן נְקֵלָה. וְאוּקְמוּהָ רַבָּנָן, קוּרְקֵבֵן
טוּחֵן, דְּאִיהוּ נְטִיל כְּלָא, וְשׁוּחֵק, וּמְשִׁדֵּר
לְכָל אַבְרִין. אֵי אַבְרִין בְּלֹא חוּבִין, כְּגוּוּנָא דְּאוּקְמוּהָ
רַבָּנָן, דְּאִית מְלִין דְּמַעְכְּבִין יַת קַרְבְּנָא, דְּלֹא נְחִית
לְקַבְּלָא לֵיהּ, הֵהוּא דְּשִׁדֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקַבְּלָא
דוּרוּנָא דִּילֵיהּ. דְּאִית דְּמַקְבֵּל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל
יְדֵי אַרְיָה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיְמִין
לְאַרְבַּעַתָּן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְכִיב עָלֶיהּ, וְנְחִית בֵּיהּ,
לְקַבְּלָא הֵהוּא דוּרוּנָא.

וְאִית דוּרוּנָא דְּמַקְבֵּל לֵיהּ עַל יְדֵי שׁוּר, דְּאִתְמַר בֵּיהּ
(יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתָּן. וְאִית
דוּרוּנָא, דְּמַקְבֵּל עַל יְדֵי דְנֶשֶׁר, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (יחזקאל א) וּפְנֵי
נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. דְּאִינוּן שְׁתֵּי תוּרִים, אוּ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה.
וְאִית דוּרוּנָא, דְּמַקְבֵּל לֵיהּ עַל יְדֵי דְאָדָם דְּכִתִּיב בֵּיהּ,
(ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לֵי. בְּדִיוקְנָא דְּהֵהוּא
דְּאִתְמַר בֵּיהּ. (יחזקאל א) וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. יְדוּ"ד נְחִית
עַלֵּיהּ, לְקַבְּלָא דוּרוּנָא.

וְאִית חִיוֹן טְבַעִיּוֹת, מְמַנֵּן עַל גּוּפִין, דְּאִינוּן מְאַרְבַּע
יְסוּדִין, וְאִינוּן דְּכִיּוֹן. וְלְקַבְּלֵיהּ אַרְבַּע חִיוֹן

דוֹרְסִין, מִסְאַבִּין, (נ"א מלאכין ממנו) עַל ד' מְרִירָן, דְּאִינּוֹן:
 מָרָה חוּוֹרָא, מָרָה סוּמְקָא, מָרָה יְרוּקָא, מָרָה אוּכְמָא.
 וְאִית חִיוֹן שְׁכָלִיּוֹת, דְּסַחְרִין לְכַרְסִיָּא. וְאִית לְעִילָא
 מְנִיָּהוּ, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם, וְאִינּוֹן חִיוֹן אֱלֹהִיּוֹת, מִסְטָרָא
 דְּקְדוּשָׁה. וְאִית חִיוֹן דְּסְטָרָא אַחְרָא. וְאִתְקְרִיאוּ אֱלֹהִים
 אַחְרִים. וְאֱלֹהִיּוֹת דְּקוּדְשָׁא, אֱלֹהִים חַיִּים. וְאֵלִין אֱלֹהִיּוֹת
 דְּקְדוּשָׁה, אִתְקְרִיאוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִיּוֹת, וְעֵלְת עַל כֻּלָּא, אֵל
 אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְכָל זִנָּא אֲזִיל לְזִינְיָה. וּבְגִין
 דְּאִית אֱלֹהִים אַחְרִים, אָמַר עֲלֵיָּהוּ, (שמות כב) זוּבַח
 לְאֱלֹהִים יַחֲרָם בְּלִתֵּי לִידוּ"ד לְבִדּוּ. בְּגִין דְּלֹא יִתְעַרְב
 אֱלֹהִים חַיִּים עִם אֱלֹהִים אַחְרִים. (ס"א וּבַחְבוּרָא קְדָמָאָה) (עד כאן)

זוהר: (דף רל"ה ע"א)

אַצְטוּמְכָא דָא, נְטִיל וְשַׁחֲיק, וּמְשִׁדֵּר לְכָל סְטָרִין
 דְּלִתְתָא, וּמְנִיָּה אִתְזַנּוּ תַתָּאִי. מֵאִינּוֹן שְׁתִּין
 שְׁמָרִים לְתַתָּא, כָּל אִינּוֹן רוּחִין וְסְטָרִין אַחְרָנִין דְּאִיתְזַנּוּ
 בְּלִילְיָא, מֵאִינּוֹן אַבְרִים וּפְדָרִים. וְשָׂאֵר נְטִלִין כָּל
 שְׁיִיפִין, וְנְטִיל כֻּלָּא כְּבֵד, וְקָרִיב לְלֵב, כְּמָה דְּאִתְמַר. וְדָא
 אִיהוּ דְּכִתְיִב, (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הֵימִין. וְעַל דָּא
 אִתְחַזֵּי עַל מְדַבְחָא, כְּגוּוֹנָא דְּאַרְיָה אָכִיל קְרַבְנִין. מִכָּאן
 וְלַהֲלָאָה כָּל שָׂאֵר שְׁיִיפִין, בְּרוּזָא דְּגוּפָא כְּגוּוֹנָא דְּלְעִילָא.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְדַאי אֶצְטוּמְכָא
 בְּקַדְמִיתָא נָטִיל כְּלָא, עַד שִׁית שְׁעֵתִין, וְאוּפָה.
 קַרְקָבֹן, אִיהוּ אוּפָה. וְרִיאָה, אִיהִי מִשְׁקָה. לְבָא מִלְכָּא.
 וְאִינוּן תְּרִין, אִינוּן וְדַאי אוּפָה וּמִשְׁקָה, לְמִיָּהֵב לְמִלְכָּא,
 מִשְׁפִּירוּ דְכָל מְאֹכְלִין וּמִשְׁקִין, רִישָׁא דְכְּלָהוּ, מִבְּחַר
 לְכְּלָהוּ. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) אָרִיתִי מוֹרֵי עֵם בְּשָׂמִי
 אֶכְלֵתִי יַעֲרֵי עֵם דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי. לְבַתָּר,
 אֶכְלוּ רַעִים, שָׂאֵר אַבְרָם, דְּאִינוּן חֵילִין וּמִשְׁרִיין
 דְּמִלְכָּא, דְּפָלִיג לֹון מְזוּנָא, עַל יְדֵי שֶׁר הָאוּפִים. שְׁתוּ
 וְשִׁכְרוּ דוּדִים, עַל יְדֵי שֶׁר הַמִּשְׁקִים.

וְכַבֵּד אִיהוּ לְיִמִּינָא דְּדֵבַר נָשׁ. וּבְגִין דָּא, וּפְנֵי אַרְיָה אֵל
 הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּן לְיִמִּינָא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהוּ לְבָא.
 טַחּוּל, לְשִׁמְאָלָא. אֵלִין אִינוּן מִסְטָרָא אַחְרָא, וּפְנֵי שׁוּר
 מִהַשְׁמָאל. מִשְׁקָה חֲמָרָא מְזוּגָא בְּמִיָּא לְמִלְכָּא. וְאַרְיָה
 אֶכִּיל, דָּא כְּבֵד, כְּנִישׁ מְזוּנָא קָמִי מִלְכָּא, דְּאִיהוּ לְבָא.
 וְאִית לְאַקְשׁוּיֵי עַל הָאִי. אִי כְּבֵד אִיהוּ עֵשׂוּ, אִיךָ הוּא
 מִתְקַן מְזוּנָא לְלְבָא. אֵלָא וְדַאי לְבָא אִיהוּ כְּגוּוּנָא
 דִּיצְחָק. כְּבֵד עֵשׂוּ, דְּאִיהוּ הַצֵּד הַצֵּד צִיד. וַיִּמָּא לִיָּה, (בראשית
 יז) יָקוּם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנֹו. אֵלִין אִינוּן צְלוּתִין,
 דְּאִזְלִין וּמִתְתַּרְכִּין מִעֲנִיִּים, וַיִּצְחָק בְּצַעֲרָא וּבִיגוּנָא,

דְּלֹא יִכְלִין לְכוּוֹנָא לְצִלוֹתָא. וּבְגִין דָּא לָא אָמַר וַיֵּאכֹל
מִצִּידֵי, אֱלֹא וַיֵּאכֹל מִצִּיד בְּנוֹ. (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל.
כְּגִוּוֹנָא דָּא, לִית לֹון לְיִשְׂרָאֵל מְזוּנָא בְּגִלוֹתָא, אֱלֹא עַל
יְדֵי אוּמִין דְּעֵלְמָא.

אֲבַל כַּד אֵינֹון בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, מְזוּנִיהוּן עַל יְדֵי
שְׂכִינְתָא. וַיְהוֹן תְּרִין כַּנְפֵי רִיָּאָה מִשְׁקִין אוּמָה,
שֶׁר הַמְשָׁקִים. וְתִרִין כּוּלִיִּין הָאוּפִים, דְּמַבְשָׁלִין הַזֶּרַע
דְּנַחִית מִן מוֹחָא, וּמַבְשָׁלִין מִיָּא דְּמַקְבְּלִין מִכַּנְפֵי רִיָּאָה.
וּלְבַתֵּר דְּיִיכוּל מִלְכָּא, דְּאִיהוּ לְבָא, אֲתִמַּר בְּתִרִין כְּלִיִּין
דְּיִלִּיָּה, אֲכֹלוּ רַעִים. וְלְתִרִין כַּנְפֵי רִיָּאָה, שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ
דוּדִים.

דְּלְבָא אִיהוּ כְּסָא דִּין, אַרְבַּע חִיּוֹן שְׁלִיחֹן דְּיִלִּיָּה. תְּרִין
כַּנְפֵי רִיָּאָה, וְתִרִין כְּלִיִּין, דְּכַנְפֵי רִיָּאָה וּפְנִיָּהם
וְכַנְפֵיָּהם פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה, לְקַבְּלָא עַלִּיָּהוּ מִלְכָּא,
דְּאִיהוּ (ישעיה יא) רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ
דַּעַת וַיְרֵאת יִי. דְּיִתִּיב עַל כְּרִסְיָא, דְּאִיהוּ לְבָא, דְּכָל
אֵינֹון דְּפִיקִין מִתְּנַהֲגִין אַבְתֵּרִיָּה, כְּחִיִּילִין בְּתֵר מְלַכִּיהוּן.
וְרוּחָא דְּנָשִׁיב מִכַּנְפֵי רִיָּאָה, נָשִׁיב עַל תְּרִי נוֹקְבֵי
חוּטְמָא. וַאִיהוּ קָרִיר וְצַנִּינָא מְשֻׁמָּאֵלָא. וְחָם
מִימִינָא. וּמִסְטָרָא דְּמוֹחָא דְּאִיהוּ כְּרִסְיָא דְּרַחֲמֵי, אִיהוּ
רוּחַ קָר לִימִינָא, דְּחָסֵד. וְחָם מְשֻׁמָּאֵלָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמָּן

לָבָא. וּמוּחָא מְזִיג בֵּיהּ, בְּאַמְצָעִיתָא דְתַרְווייהוּ. אוּף הָכִי
 לָבָא מְזִיג, מְקוּר וְחוּם. וּמוּחָא אוּף הָכִי, דְמִקְבְּלִין דִּין
 מֵדִין.

וּשְׁמָרִים דְכָלָא, נְטִיל טְחוּל, וּמִשְׁרִיין דִּילֵיהּ, דְאִינוּן
 עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, דְאִמַר עֲלֵייהוּ שְׁלֵמָה, (קהלת ב)
 קִנִּיתִי לִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת. תִּרִין פּוֹלְיִין אֶתְקָרִיאוּ אֲשִׁים,
 עַל שֵׁם אֲשִׁים דְלְעִילָא, דְאֶתְמַר בְּהוּ (דברים יח) אֲשִׁי יִי
 וּנְחַלְתוּ יֹאכְלוּן.

וּבִקְנָה שֵׁית עֲזֻקָאן, דְעֲלֵייהוּ אֶתְמַר, (תהלים כט) הָבוּ לִי
 בְנֵי אֱלִים. דְבַהוּן סָלִיק קָלָא, דְאֶתְפְּלִיג לוֹ
 קָלִין דְשְׁכִינְתָא. וּשְׁבִיעָאָה סָלִיק לְפוּמָא, דְאִיהוּ פְּרִסְיָא.
 וּשֵׁית עֲזֻקָאן דְקָנָה, אִינוּן פְּגוּוּנָא דְשֵׁית דְרַגִין דְכְרִסְיָא
 דְמִלְפָא. וְקָנָה אִיהוּ סָלֵם, דְבֵיהּ (בראשית כח) מִלְאֲכֵי אֱלֹהִים
 עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים בּוֹ, דְאִינוּן הֶבְלִים סָלְקִין בֵּיהּ מִלְפָא (נ"א
 מלפא), וְרוּחִין דְאֹוִירָא (חורין נַפְקִין) נְחַתִין בֵּיהּ בְּלָבָא, לְקַרְרָא
 חֲמִימוּתָא, דְלָא לֹקִיד גּוּפָא.

וְכַד רוּחָא נְחִית, נְחִית בְּכַמָּה רוּחִין, כְּמִלְפָא עִם חִילֵיהּ.
 וְכַנְפֵי רִיָּאָה מְקַבְּלִין לְרוּחָא, דְאִיהוּ מִלְפָא עֲלֵייהוּ,
 כְּמָה דְאִמִּינָא. (יחזקאל א) וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת, (שמות כה)
 וְהָיוּ הַפְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כַנְפֵים לְמַעְלָה.

אִי זָכָאן אַבְרִין דְבַר נָשׁ בְּפִקּוּדִין דְעֵשָׂה דְמִלְפָא עֲלָאָה

דְּאִיְהוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, נְחִית בְּסֵלָם, דְּאִיְהוּ גְרוּן, בְּכַמָּה
רוּחִין קְדִישִׁין, דְּאִתְמַר עֲלֵיהוּ, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מַלְאָכָיו
רוּחוֹת וְסִלְקִין לְקַבֵּל אֵלִין הַבְּלִים דְּלִבָּא, דְּאִתְמַר
עֲלֵיהוּ, מְשַׁרְתִּיו אֵשׁ לוֹהֵט. וְעֲלֵיהוּ אִתְמַר (תהלים בט) קוֹל
יְדוֹ"ד חוֹצֵב (דף רל"ה ע"ב) לְהַבּוֹת אֵשׁ. בְּגִין דְּלִבָּא אֲדָנִי,
דְּמַנִּיה סִלְקִין לְהַבּוֹת אֵשׁ בְּפוּמָא דְּאִיְהוּ יְדוֹ"ד, דְּנַחְתִּין
עֲמִיה פְּמָה רוּחִין דְּקְדוּשָׁה, מֵאַרְבַּע אַתּוּון יְהוּה. דְּאִתְמַר
עֲלֵיהוּ, (יחזקאל לו) כֹּה אָמַר יְדוֹ"ד מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי

הַרוּחַ.

קִנְ"ה, אִיְהוּ קִנְה חֲכָמָה קִנְה בִּינָה, דְּאִינּוּן לִימִינָא
דְּחֶסֶד, וְלִשְׂמָאלָא דְּגְבוּרָה. תְּפִאֲרַת, סֵלָם
בְּאַמְצַעִיתָא, בְּגוּפָא כָּלִיל תְּרִין דְּרוּעִין, וְגוּף וּבְרִית,
וּתְרִין (סֵטְרִין) שׁוּקִין. לְקַבֵּל שִׁית עֲזָקָאן דְּקִנְה.

וְכַד נְחִית יְדוֹ"ד לְלִבָּא, לְגַבֵּי אֲדָנִי, מִתְחַבְּרִין דִּינָא
בְּרַחֲמֵי בְּלִבָּא. דְּאִיְהוּ יְאַהֲדוּנְהִי. וְכַד סִלִּיק אֲדָנִי
לְפוּמָא, דְּאֲדָנִי שְׁפַתִּי תִפְתַּח, לְקַבֵּל אֵשׁ יְהוּה בְּפוּמָא,
לְאַתְחַבְּרָא תַמָּן תְּרִין שְׁמָהן בְּחַבּוּרָא חֲדָא, יְאַדְדוּנְדִי,
כְּגוּוּנָא דְּמִתְחַבְּרָאן בְּלִבָּא. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּה מְאָרִי
מִתְנִיתִין, מִי שְׂאִין תּוֹכוֹ כְּבָרוּ אֵל יַכְּנִס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ,
אִי לִית לוֹן פּוּמָא וְלִבָּא שׁוּיִן. (עד כאן).

זהר:

קָנָה שִׁית עֲזָקָאן בְּקָנָה, מִתְחַבְּרָאן כַּחְדָּא, וְאִינוּן אֶקְרוּן
 בְּנֵי אֱלִים, מִפְּקֵי רוּחָא לְנִשְׁבָּא עַל עֲלָמָא. וְאִתְיִין
 מִסְטָרָא דְגִבּוּרָה. וְכֹד אִינוּן מִתְחַבְּרִין כַּחְדָּא, אִינוּן
 כְּגִוּוּנָא דְשׁוּפְרָא. וְאִלִּין אֶקְרוּ שׁוּפְרָא, שׁוּפְרָא שֶׁל אֵיל שֶׁל
 יִצְחָק. אֱלִים בְּנֵי בְּשׁוּן, הָבוּ לִי בְּנֵי אֱלִים. אֱלִים דְּיִצְחָק,
 וּמִפְּקִין רוּחָא וְקָלָא. וְהָהוּא קָלָא נְפִיק, וְאֶעְרַע בְּעֵבֵי
 מִטָּרָא, וְאִשְׁתַּמַּע לְבְרִייתָא לְבַר. וְעַל דָּא כְּתִיב, (איוב כו)
 וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוֹנֵן. דְּיִדְאֵי מִסְטָרָא דְגִבּוּרָה קָא
 אִתְיִין. וּבְגִין דָּא (ס"א ומה אָמַר הָהוּא קָלָא, קוּל יִי עַל הַמַּיִם אַל הַכְּבוֹד וּגו')
 אַל הַכְּבוֹד הֶרְעִים יִי עַל מַיִם רַבִּים. אַל הַכְּבוֹד רוּעִים לָא
 כְּתִיב, אֲלָא אַל הַכְּבוֹד הֶרְעִים, עַל יְדָא דְבְנֵי אֱלִים.
 וְלִית מָאן דְּיַדְעַ בְּשִׁבְחָא דְהָאֵי קָלָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב
 מִי יִתְבוֹנֵן.

רעיא מהימנא

וּבְחַבְּוּרָא קְדַמָּא, פְּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאָמַר, וּוי לֹון
 לְבְנֵי נְשָׂא, דְּאִינוּן אֲטִימִין לְבָא, סְתִימִין
 עֵינִין, דְּלָא יַדְעִין אֲבָרִים דְּגוּפִיהוּן עַל מַה אִינוּן
 מִתְתַּקְּנִין, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ב"א קנ"ה) תִּלְתַּת חֵילִין
 כְּלִילֹון בֵּיהּ, חַד הַבֵּל, דְּאִיהוּ לְהַב אֵשׁ, דְּנִפְיִק מִן לְבָא

וְאֶת־פֶּלֶג לְזוֹ הַבָּלִים, דְּאָמַר קִהְלֵת. תְּנַיֵּינָא, אֲוִיר דְּעָאֵל
 לְגַבִּיהַ מְלַבֵּר. תְּלִיתָאָה, מִים דְּכַנְפֵי רִיאָה, דְּאִינוּן
 דְּבוּקִים בְּקִנְהָ. וּמִתְלֵת אֲלִין אֶתְעַבִּיד קוּל, מִים וְרוּחַ
 וְאֵשׁ, וּמִתְפֶּלֶג כָּל חַד לְזוֹ, וְאִינוּן ז' לְהָבִים, ז' אֲוִירוֹת,
 ז' נְחָלִים.

וְכַד אֶעְרְעוּ לְהָבִים דְּלִבָּא, בְּעַבֵי מְטָרָא, דְּאִינוּן כַּנְפֵי
 רִיאָה, אֲרַח קִנְהָ דְּרִיאָה. הָאִי אִיהוּ וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו
 מִי יִתְבוּנָן. דְּבִיהַ לֵב מִבִּין בְּפִינְהָ, דְּאִיהִי בְּלִבָּא
 לְשִׁמְאָלָא, גְּבוּרָה. וְחֶסֶד לְיַמִּינָא, מִים דְּכַנְפֵי רִיאָה.
 וְתַמָּן חֲכָמָה מוּחָא, וּמְנִיָּה, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) מַעֲיֵן גַּנִּים בְּאֵר
 מִים חַיִּים וְנוּזְלִים מִן לְבָנוֹן. דְּאִיהוּ לְבוּנָא דְּמוּחָא,
 נוּזְלִים עַל קִנְהָ דְּרִיאָה. בְּתַר דְּאֶסְתַּלְקוּ עֲנַנִּים דְּבִינְהָ
 לְגַבֵי מוּחָא.

וְרוּזָא דְּמִלָּה (שִׁיר הַשִּׁירִים א) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר
 כְּתִימְרוֹת עֶשֶׂן. וְדָא עֶשֶׂן הַמְעַרְכָּה, דְּסָלִיק מִן
 לְבָא לְמוּחָא. דְּכָל רוּחִין דְּעֶלְמָא, לָא זִזִּין לִיהַ מֵאֲתַרִּיהַ.
 חֲכָמָה: כַּח מ"ה. פַּח: בְּלִבָּא. מָה: בְּמוּחָא. קִנְהָ: תְּפִאָרֶת,
 כְּלִיל ו' סְפִירָאן. ו' דְּרַגִּין אִינוּן לְכַרְסֵיָא, דְּאִיהִי אִימָא.
 לְנַחְתָּא חֲכָמָה לְגַבְהָ, מִן מוּחָא לְלִבָּא, דְּבִיהַ לֵב מִבִּין.
 וּבְגִין דָּא, (מְשַׁלִּי ד) קִנְהָ חֲכָמָה קִנְהָ בִינְהָ. בִּיהַ אֲבָא נַחְתִּית.
 בִּיהַ אֲבָא סָלִיק. וְהָאִי אִיהוּ סֶלֶם דְּבִיָּה (ס"א עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּו)
 עוֹלִים תְּרִי, וְיוֹרְדִים תְּרִי. (ע"כ רַעִיא מֵהִימְנָא).

זהר:

וְשֵׁט דְּבַלַע מִיכְלָא, וּמִתְמָן עָאל לְכֻלְהוּ שְׂיִיפִין, דְּאִיהִי
 (ס"א דָּא אִיהוּ רְזָא) בְּדֶרְגָא דְּאֲשִׁים. אֲשִׁים אֵינּוּן קְרַבִּין
 מִיַּד, וּבִלְעֵי וְנִטְלֵי כֻלִּיל (ס"א בְּלָא) מִגּוֹ אֲשָׂא עֲלָאָה, דְּכֻלִּיל
 לְאֲשִׁים. וְרְזָא דָּא, (דְּבָרִים יח) אֲשִׁי יִי וְנַחֲלָתוּ יֹאכְלוּן. אֲלִין
 אַכְלִין וּבִלְעִין, וְשָׂאָר לָא אַכְלִין הָכִי.

וְכֻל בְּנֵי עֲלָמָא (ס"א לְבָר) לְבַד, לָא יַדְעִין אִיךְ אַכְלִין, וְלָאוּ
 רְזָא דְלַהוּן, אֶלָּא דֶּרְגִין דְּלָגוּ אֵינּוּן יַדְעִין, וְנִטְלִין
 מִנֵּיהוּ. וְשֵׁט לֵית לֵיהּ בְּדִיקָה מִבְּחוּץ, דְּלָא יַדְעִי, אֶלָּא
 מִבְּפְּנִים יַדְעִי וְנִטְלֵי עַד דְּעָאל לְבֵי טוּחְנָא, וְאֶשְׁתַּחֲוִיָּק
 וְאֶתְבַּשְׁל. וְנִטְלֵי כֻלָּא כְּבֵד כְּמָה דְּאֶתְמַר. מֵאֲלִין אֲשִׁים
 נִפְקִי דֶּרְגִין, דְּאֶקְדָּמִי וְנִטְלֵי מִכְּבֵד בְּקַדְמִיתָא, (וּמֵאֵן אֵינּוּן,
 אֲלִין) הַטּוּחְנוֹת, אַכְלֵי קְרַבִּין וְטַחְנִי. וְעַל דָּא מְדַאֲתַחְרַב
 בֵּי מְקַדְשָׁא כְּתִיב, (קְהֵלֶת יב) וּבִטְלוּ הַטּוּחְנוֹת כִּי מֵעַטוּ. אֲלִין
 טַחְנִין בְּקַדְמִיתָא.

כִּיּוֹן דְּאֶתְטַחְנוּן, אֵינּוּן דְּשִׁלְטִי עֲלֵיהוּ, בְּלְעֵי וְנִטְלֵי,
 וְאֶקְרוּן וְש"ט. אֲמַאי. אֶלָּא וְשֵׁט, דִּיּוֹקְנָא דְּוַא"ו,
 אִיהוּ וְשֵׁט כְּפּוּף. וּלְבַתֵּר, שֵׁט לְמִיכַל מְשִׁתִּיא, (דף רל"ו ע"א)
 חֲמָרָא וּמִיא. דְּכְתִיב, (בְּמַדְבָּר יא) שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ. מִיכְלָא
 לְמִיכַל, מְשִׁתִּיא חֲמָרָא וּמִיא, נְסוּכָא דֵּיין, וְנְסוּכָא דֵּמִים.
 בְּהַאי וְשֵׁט עָאל וְאֶשְׁתַּאֲיב בְּרִיאָה, אֲלִין שְׂרָפִים, (ס"א

בְּשִׁלְהוּבֵיתָא דְלֵהוּן נְטִילֵי מִשְׁתֵּיא, וְאֶקְרוּן רִיאָה, (שייפין)
 בְּחַבּוּרָא חֲדָא, וְאַשְׁתֵּאִיב כְּלָא בְּהוּן. וְכָל אֵלִין, נְטִילִין
 כָּל חַד וְחַד, כְּדִקָּא חֲזִי לֵיה. וּמְדַחֲרַב בֵּי מְקַדְשָׁא, (קהלת)
 וּבְטָלוּ הַטּוּחֲנוֹת כִּי מְעֵטוּ כְּלֵהוּ. דְּאֲזַעֲרוּ דִּיּוֹקְנֵיִיהוּ
 וּמְזוּנֵיִיהוּ, וְלִית יוֹמָא דְלִית בֵּיה מְאָרָה, אָרִים קָלִיה רַבִּי
 שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְוִי יְרוּשְׁלָם קֶרְתָּא קִדִּישָׁא, וְוִי לְעַמָּא,
 דְּכָל טַבָּאן אֵלִין אַבְדִּין, רַבְרַבֵּן גִּיבְרִין מְמַנֵּן אֲזַעֲרוּ
 דִּיּוֹקְנֵיִיהוּ, עַל דָּא בְּכוּ חֲבַרְיָא. אָמְרוּ, וְוִי רַבִּי, כִּד
 תְּסַתְּלֵק מִן עַלְמָא, מֵאן יִגְלָה רְזִין סְתִימִין עֲמִיקִין
 כְּאֵלִין, דְּלָא אֲשַׁתְּמַעוּ מִן יוֹמָא דְשְׁלֵמָה מְלֶכָא, וְעַד
 הַשְּׁתָּא. זַכָּאָה דְרָא דְשְׁמַעִין מְלִין אֵלִין, וְזַכָּאָה דְרָא
 דְאַנְתָּ בְּגוֹוִיָהּ, וְוִי לְדְרָא דִישְׁתַּאֲרוּן יִתְמִין מְנַךְ.

רעיא מהימנא

וּבְחַבּוּרָא קְדָמָאָה פְּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאָמַר, וְהָא
 כְּתִיב, וְשִׁפְתוֹתַיִנוּ שֹׁבַח כְּמִרְחַבֵי רְקִיעַ.
 וְשֹׁבַע רְקִיעֵין אֵינּוּן: וִילוּן. רְקִיעַ. שְׁחָקִים. זְבוּל. מְעוֹן.
 מְכוּן. עֲרָבוֹת. שְׁחָקִים. דְּבֵהוּן רִיחִים דְּטוּחֲנִים מִן
 לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא. וְאֵינּוּן אֶקְרוּן שְׁחָקִים, עַל שֵׁם
 (שמות ל) וְשִׁחֲקַת מִמְּנָה הִדְק, וְאֵינּוּן נֶצַח וְהוּד, עַלִּיִּיהוּ
 אֲתַמַּר (ישעיה מדה) וְשִׁחָקִים יִזְלוּ צְדָק, דְּאֵיהִי שְׁכִינְתָּא
 תַּתְּאָה.

וַיִּלּוֹן, דְּבִיָּה מְכַנִּים עַרְבִית וּמוֹצִיא שְׁחָרִית. רְקִיעַ, אִיהוּ יְסוּד. דְּבִיָּה נְהָרִין שְׁמָשָׁא וְסִהָרָא, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא

דְּאִמְצָעִיתָא וְשִׁכְיִנְתָּא תַתָּאָה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ. וְצַדִּיק אוֹת, בֵּין נֶצַח וְהוּד. וְעֵדוּת, בֵּין תַּפְאָרַת וּמַלְכוּת. נֶצַח וְהוּד תְּרִין פְּלָגֵי גּוֹפָא אֵינּוּן, כְּגוּוּנָא דְתְרִין תְּאוּמִים. וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִיאוּ שְׁחָקִים. תְּרוּוּיָהּ כַּחֲדָא וְ"ו אֵינּוּן, מִן וְשֵׁט, מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא. וְאֵינּוּן תְּרִין טוּחַנוֹת, מִסְטָרָא דִימִינָא.

(שמות יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ. עֲצָמוֹת צַדִּיק יְסוּד עֲלָמִין, דְּרָגָא דִּיוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְעַלִּיָּהּ אֶתְמַר, אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי. וְלִית לָחֶם, אֶלָּא אוֹרִיָּתָא, (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמֵי. וְאֵינּוּן: אֲשַׁכְּלוֹת דְּצַדִּיק. וְצַדִּיק, עֵץ פְּרִי. וּבְגִינֵיהּ אֶתְמַר, (במדבר יג) וַיִּשְׁאוּהוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים. וְאִמַּאי בַּמוֹט. בְּגִין דְּלָא הָוָה תַּמָּן צַדִּיק.

וּבְגִינֵיהּ אֶתְמַר בֵּיהּ, (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק, דְּאִיהוּ עֵץ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (במדבר יג) הִישׁ בָּהּ עֵץ אִם אֵין. אֶעְקְרוּ עֵץ דְּאִיהוּ צַדִּיק, אֵלִין דְּאֶפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא, וְגֵרְמוּ, וַיִּשְׁאוּהוּ בַּמוֹט בְּשָׁנִים, ו' ו'.

עַלִּיָּהּ אֶתְמַר, סַחֲטָה עֲנָבִים. צַדִּיק יְסוּד, בֵּיהּ סוּד,

דְּאִיְהוּ יִין הַמְשׁוּמֵר בְּעֵנְבֵי מִשְׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית. דְּאִיְנוּן
 ו' דְּרָגִין דָּאֵת ו'. וְאִיְנוּן שְׂרָפִים, ו' ו', (ישעיהו ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים
 לְאֶחָד. מְשֻׁמָּא לֹא. וְאִיְנוּן אֶפִיקוּ מִים מִיְמִינָא. וְצַחֲיִן
 בְּשִׁלְהוּבִיתָא דְלֵהוֹן מְסֻטָּרָא דְגְבוּרָה, וְשׁוֹאֲבִין מְסֻטָּרָא
 דְחֶסֶד.

וְעַלִּייהוּ אֲתִמֵּר, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלֶאכֶיו רִוְחוֹת, מְסֻטָּרָא
 דְעֵמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְנִשְׁבִּין עַל לְבָא,
 דְאִיְהוּ דְרָגָא עֲשִׂירָאָה בְרוּחָא דְקוּדְשָׁא, דְאִיְהוּ בִינֵייהוּ.
 וְאִיְהוּ ו', אֹת בְּצָבָא דִילִיָּה, כָּלִיל ו' פְּרָקִין דְתֵרִין
 שׁוֹקִין, דְכָתִיב בְּהוּ (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְדָא
 צְדִיק אֹת בְּרִית.

ו' עֲלָאָה, תְּפֹאֲרֵת. בֵּין שֵׁית פְּרָקִין דְתֵרִין דְרוּעִין. וּבְגִין
 דָּא, ו' ו', גּוֹף וּבְרִית חֲשֵׁבִיןן חֵד. וְאִיְנוּן (שמות כה)
 פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה, לְקַבֵּל ו' עֲלָאָה עַלִּייהוּ.
 וּמְסֻטָּרִיָּה, אֲתִקְרִיאוּ נְבִיאֵי הָאֱמֵת. סוֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל
 בְּרִית, דְאִיְהוּ ו' תְּנִינָא, (משלי י) וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם. וּבְגִין
 דָּא, נֶצַח וְהוּד, טוֹחְנִים מִן לְצְדִיקֵיָּא, דְאִיְנוּן מְסֻטָּרָא
 דְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם, דְאִיְהוּ בִינֵייהוּ. וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִיאוּ
 טוֹחְנוֹת.

וּמְסֻטָּרָא דְוֶשֶׁט, (במדבר יא) שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, אִיְנוּן
 לְקוּטוֹת דְפִסְקוֹת דְמִתְנִיתָא. וְטַחְנוּ בְרִיחִים,

מִהֶכָּא, מֵאֵן דְּאִפִּיק מְלִין דְּאֹרִייתָא, צָרִיךְ לְמַטְחֵן לֹון
 בְּשַׁנַּיִים, וְלֹא־אִפְקֵא מְלִין שְׁלִימִין, וְאִינוּן מְלִין אֶתְקַרִיאוּ
 שְׁלָמִים. וְאוּחְרַנִּין, דְּאִינוּן שְׁטִיין, דְּאֶכְלִין מְלִין
 בְּהַלְעָטָה, וְלֹא טוּחְנִין לֹון בְּטוּחְנוֹת דְּלֵהוּן וּבְשִׁינְהוּן, מֵה
 כְּתִיב בְּהוּ, (במדבר יא) הַבָּשָׂר עוֹדֵנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם וְאִף יִי תָרַה
 בְּעַם, דְּאִינוּן, מְגֻזָּעֵא דְמֵאֵן דְּאָמַר (בראשית כה) הַלְעִיטְנִי
 נָא. וְנִצַּח וְהוּד אֶתְקַרִיאוּ פְּרוּבִים.

וְתִמְנִיא אִינוּן: חֲכָמָה, בִּינָה, גְּדוּלָה, גְּבוּרָה, תְּפִאֶרֶת,
 מַלְכוּת, נִצְחָה, הוּד, צְדִיקָה, עֶטְרָה עַל רִישִׁיהָ.
 דְּאִיהוּ לִית לִיה זוּג. וּמֵאִי עֶטְרָה דִּילִיהָ. פְּתַר עֲלִיוּן.
 וּבְגִינְיָה (דף רל"ו ע"ב) אוֹקְמוּהָ מֵאִרֵּי מִתְנִיתִין, הָעוֹלָם הַבָּא
 אֵין בּוּ לֹא אֶכִּילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה אֶלֶּא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים
 וְעֶטְרוֹתֵיהֶם בְּרִאשֵׁיהֶם. וְהֵינּוּ דְאוֹקְמוּהָ, אִמְרָה שַׁבַּת
 קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְכֻלְהוּ יוֹמֵי נְתַת בֶּן זוּג וְלִי לֹא
 נְתַת בֶּן זוּג. (ע"כ רעיא מהימנא) (רעיא מהימנא רי"ג ע"א)

זהר:

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 יְיָ אֶחָד. ע' רַבְרַבָּא, ד' אוּף הָכִי. וְסִימְנָא דָּא עֵד.
 הֵינּוּ דְכְתִיב, (שמואל א יב) עֵד יְיָ בְכֶם. אֶשְׁתַּאֲרוּן אֶתּוּן
 ש"מ, מ' פְּתוּחָה. מֵאִי טַעְמָא לָא סְתִימָא, בְּגִין דְּס'
 סְתִימָא, מְלֻכָּא (ס"א עֲלֵמָא) עֲלֵאָה. מ' פְּתִיחָא, מְלֻכָּא (ס"א

עֲלָמָא) תַּתְּאָה. אַתּוּן אַחַרְנִין, אַשְׁתָּארוּ א"ת, (משלי כה) כְּבוֹד
אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבַר פְּתִיב.

אַשְׁכַּחנָא בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, כָּל מַאן דְּמִיַּיְחַד
יְחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא, חֲדוּה זְמִינָא לִיָּה
מְלַעֲיָלָא, מְרִזָּא דְאַתּוּן אֲלִין, ש"מ מֵהָאֵי סְטָרָא. א"ת,
מֵהָאֵי סְטָרָא. וּמְצַרְף אַתּוּן, לְמַפְרַע (שְׂדִי) שִׁרִי, וּבְמִישַׁר
(חַיִּים) סִיִּים. וְסִימָן אֲשַׁמַּח. דְּכַתִּיב, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח
בְּיַי. מִמָּש. דָּא יְחוּדָא קְדִישָׁא. וְשִׁפִּיר אִיהוּ. וְהָכִי הוּא
בְּסַפְרָא דְחַנּוּךְ, דְּאָמַר פִּי הָאֵי גְוֹנָא, דְּמַאן דְּמִיַּיְחַד
יְחוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא, חֲדוּה זְמִינָא לִיָּה מְלַעֲיָלָא.

תּוּ אֵית בֵּיה ש"מ, דְּאַתְכְּלִיל מִן ע' רַבְרָבָא. אֲלִין שְׁבַעִין
שְׁמֵהֶן בְּרִזָּא דְאַבְהֶן קְדִישִׁין, וְדָא הוּא שְׁמַע: שֵׁם ע'.
יִשְׂרָאֵל, יי, אֱלֹהֵינוּ, יי, אֲלִין אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְלִין,
דְּאַחִיד לֹון א"ת. הֵהוּא דְאָמַר (שיר השירים ה) פֶּתַחִי לִי אַחוּתִי
רַעֲיָתִי. ד': דָּא קָשָׁר שֶׁל תַּפְלִין, דְּהִיא אַחִידַת בְּהוּ. רִזָּא
לְחַפְיָמִין אַתְמָסֵר, דְּלָא לְגַלָּאָה. שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן. בְּכָה
וְחִיָּךְ, אָמַר, אִימָא, דְּהָא וְדָאֵי רַעוּא אַשְׁתַּכַּח, וְלִית
כְּדָרָא דָּא עַד דְּיִיתִי מְלַפָּא מְשִׁיחָא, דְּיִהָא רְשׁוּ לֹון
לְגַלָּאָה.

תְּרִין רְצוּעִין נְפַקִין, מְסַטְרָא דָּא וּמְסַטְרָא דָּא, רִזָּא
דְּתְרִין יַרְכִּין דְּלַתְתָּא דְּהָאֵי א"ת, דְּנַבִּיאֵי קְשׁוּט

אֲחִידָן בְּהוּ. דְּהָא מְלַעֲיָא נְפֻקִין תְּרִין רְצוּעִין, רְזָא
 דְּתִרִין דְּרוּעִין, מִימִינָא וּמִשְׁמַאלָא, וְדַלְתָּת אֲתֵאֲחִידַת
 בְּהוּ. לְבַתֵּר נַחְתָּא, וְאֲתַפְּשֵׁטוּ יִרְכִין לְתַתָּא. פִּיּוֹן דְּהִיא
 אֲתֵאֲחִידַת לְעֵילָא כַּדְקָא יָאוּת, נַחְתָּא לְתַתָּא, לְאֲתֵאֲחִידָא
 בְּאֲכְלוּסָהָא. וְכַד אִיהִי אֲתֵאֲחִידַת, אֲחִידָא בְּשְׁפוּלֵי יִרְכִין,
 וְרִשְׁמוֹ דִּיּוֹד בְּרִית קְדִישָׁא עָלָה מְלַעֲיָא, כְּדִין אִיהִי
 אֲתֵאֲחִידַת בִּיחֻדָּא חַד.

י"ד דָּא אִיהִי רְזָא דְּבְרִית, (ועל דא) כָּל מֵאן דְּנִטֵּר בְּרִית
 דָּא, אִיהוּ אֲשֶׁתִּזִּיב לְעֵילָא, וְאֲשֶׁתִּזִּיב לְתַתָּא. (מנא
 לו) פְּנִיחָס, בְּגִין דְּאִיהוּ קָנִי עַל בְּרִית דָּא, אֲשֶׁתִּזִּיב מִן
 דִּינָא עֲלָאָה, וּמִן דִּינָא דְּלַתַתָּא, וּבְגִין כֶּךָ אֲתֵרְשֵׁם יו"ד
 דָּא בְּגִוּוּיָהּ, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן
 הִכָּהֵן וְגו'.

י"ד דָּא, אֲצִטְרִיךְ דְּלָא יִתְעַדִּי כָּלֵל מְגוּ תְּפִלָּה דִּיד,
 דְּלָא יַעֲבִיד פְּרוּדָא. וְכָל חֲדוּה דִּילָהּ, בְּהֵאִי י'.
 אִיהוּ יו"ד דָּא בְּדְכוּרָא אִיהִי, וְלָא בְּנוֹקְבָא, אִיהוּ צְדִיק,
 וְאִיהִי צְדִיק. וּבְגִין כֶּךָ, אֲתֵקְרִיבַת בְּהֲדָה, וּמֵאן דְּרַחֲמִיק
 לִיה מֵאַתֵּר דָּא, רַחֲמִיק הוּא מַעֲדוּנָא דְּעֲלָמָא דְּאַתִּי.
 בְּדְכוּרָא אִיהוּ צְדִיק, וְאִיהִי צְדִיק בְּלָא יו"ד. אִיהוּ אִישׁ.
 וְאִיהִי אִשָּׁה, בְּלָא יו"ד. וּבְגִין כֶּךָ חֲדוּה (נ"א
 תיובתא) דִּילָהּ, לְאֲתֵקְרַבָּא בְּהָ, וְלְאֲתֵעֲדִנָּא בְּהֲדָה. מֵאן

דְּרַחֲקֵי עֵדוּנָא דָּא, יִרְחֲקוּן לִיה מֵעֵדוּנָא דְלַעֲיִלָּא. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, (שמואל א ב) כִּי מִכְּבִדֵי אֲכַבֵּד וְגו'.

תָּא חַזִּי, פְּנִיחַס קָאִים קָמִי דִּינָא תְּקִיפָא דִּיצְחָק, וְסָתִים
 פְּרָצָה, בְּגִין כֶּךָ אֲשֵׁלִים לְגַבֵּי פְּנִיחַס רִזָּא דִּיצְחָק. קָם
 קָמִי פְּרָצָה דְכְּתִיב, (תהלים קו) וַיַּעֲמֹד פְּנִיחַס וַיִּפְּלַל. קָם
 בְּפְרָצָה קָמִי דִּינָא דִּיצְחָק, בְּגִין לְאַגְנָא עַלִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל.

(ס"א פְּנִיחַס קָאִים קָמִי דִּינָא תְּקִיפָא דִּיצְחָק לְאַגְנָא עַלִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל. דְכְּתִיב, (תהלים קו)
 וַיַּעֲמֹד פְּנִיחַס וַיִּפְּלַל. מָאִי וַיַּעֲמֹד, דְקָם בְּפְרָצָה קָמִי דִּינָא דִּיצְחָק, בְּגִין כֶּךָ אֲשֵׁלִים לְגַבֵּי פְּנִיחַס

רִזָּא דִּיצְחָק.) וְעַל דָּא כְּלִיל דָּא בְּדָא בְּחוּשְׁבָנָא.
 וְאִי תִימָא, הָא חוּשְׁבָנָא לָא תִלְיָא אֶלָּא בְּעֵינִין דִּילָהּ,
 וְהָכָא חוּשְׁבָנָא לַעֲיִלָּא בִּיצְחָק. אֶלָּא וְדָאִי הָכִי הוּא,
 בְּגִין דִּיצְחָק תִּלְיָא וְאֲשֶׁת־מִשָּׂא (ס"א וְאֲתִמְשָׁךְ) בְּהוּא אֲתֵר
 דְּאִינוּן עֵינִין, דְּתַמְן דִּינִין דִּינִין דְּכָל עֲלָמָא, דְּהָא
 עֵינִין דִּילָהּ, אִינוּן שְׁבַעִין קַתְּדָרְאִין, אֲתֵר דִּינִין
 דְּעֲלָמָא, וְאֶקְרוּן סְנֵה־דְרִין. וְעַל דָּא כְּלָא חַד, בְּגִין דִּיצְחָק
 וְאִינוּן כְּחָדָא אֲזֵלִין, וְכָלָא שְׁפִיר.

פְּנִיחַס דָּא יִצְחָק, וְקָם פְּנִיחַס וְדָאִין דִּינָא, וּמִתְּלַבֵּשׁ
 בְּגַבּוּרָה תְּקִיפָא דְאִיהוּ שְׁמָאֲלָא. וּבְגִין כֶּךָ זֹכָה
 לִימִינָא. הָכָא אֲתִכְּלִיל שְׁמָאֲלָא בִימִינָא. הַשִּׁיב אֶת
 חֲמָתִי, מָאִי הַשִּׁיב אֶת חֲמָתִי. אֶלָּא אֲלִין אִינוּן ג' מְמוּנִים
 דְּגִיחָנָם: מִשְׁחִית, אַף, וְחִימָה. (ד"א חַד עַל שְׁפִיכוֹת דְּמִים, חַד עַל גִּילוּי

עֲרִיזוֹת, וְחָד עַל עֲבוּדָה זָרָה.) בְּגִין דְּחָמָא תְּהוּא חָמָה, דְּתָהוּ פְּשִׁיט
 וְאִתְמַשֵּׁף מִסְטָרָא דִּיצְחָק, מָה עֲבַד, אֶתְלַבֵּשׁ אִיהוּ
 בִּיצְחָק, וְאִחִיד בְּתֵהוּא חִימָה, כְּמָאן (דף רל"ז ע"א) דְּאִחִיד
 בְּחִבְרִיָּה, וְאִתִּיב לִיָּה לְאַחֹרָא.

וְכַדִּין דִּין דִּינָא, וְעֵבִיד דִּינָא. דִּין דִּינָא, דְּכָל בּוֹעֵל
 אֲרַמִּית קִנְאִין פּוֹגְעִין בּוֹ. וְעֵבִיד דִּינָא, דְּכִתִּיב
 וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם. וְעַל דָּא כְּתִיב הֶכָּא, הִשִּׁיב אֶת חֲמָתִי.
 וְכִתִּיב הֵתָם, (איכה ב) הִשִּׁיב אַחֹר יְמֵינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב, מָה
 לְהֵלֵן לְאַחֹרָא, הֵכִי נָמִי לְאַחֹרָא. וְעַל דָּא יו"ד דְּפִינְחָס
 הֶכָּא, יו"ד דִּיצְחָק. וְכֹלָא הוּא מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּכַד
 חָמָא תְּהוּא חָמָה, חָמָא לִיָּה דְּתָהוּ נַחִית עַל רִישֵׁיהוֹן
 דִּישְׂרָאֵל.

מֵאִי חָמָא. חָמָא מ', אֶת דָּא דְּתָהוּ טָאס בְּרַקִּיעָא, וְדָא
 הוּא סִימְנָא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּבַעֲיָא לְאַתְבְּנָאָה בְּאֵת
 וַא"ו וְאֵת ת'. מָה עֲבַד פְּנִיחָס. דְּתָהוּ מִתְלַבֵּשׁ בִּיצְחָק, כְּדִין
 נְטִיל תְּהוּא אֶת מ', וְחֲטָף לִיָּה, וְחִבֵּר לִיָּה בְּהֵדִיָּה. פִּיּוֹן
 דְּחָמָא מִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּפִנְחָס חֲטָף לִיָּה לְתֵהוּא מ' בְּהֵדִיָּה,
 מִיַּד תַּב לְאַחֹרָא.

מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּכַד קִנְיִ בְּלַבִּיָּה פִּינְחָס, אֶתְלַבֵּשׁ
 בִּיצְחָק, וְאִסְתַּלַּק לְמַהוּי בְּחוּשְׁבְּנָא ר"ח, וְהֵכִי
 סְלִיק שְׁמִיָּה ר"ח, וְהֵכִי סְלִיק יִצְחָק. פִּיּוֹן דְּחָמָא לְאֵת מ'

טָאס בְּרֻקִיעָא, חֲטָף לִיה, וְחָבַר לִיה בְּהַדְיָה וְאֶתְעָבִיד
מִיַּד רַמ"ח, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח רַמַּח בְּיָדוֹ.

בְּגִין דְּאוֹת מ' הוּהוּ סִימְנָא קְדַמָּאָה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן,
לְמַבְנֵי מוֹת עַל עֲלָמָא, בְּגִין דָּאֵת דָּא הוּהוּ טָאס
עַל רִישֵׁיה דְּאָדָם, בְּשַׁעֲתָא דְכְּתִיב, (בראשית ג) וַתִּקַּח מִפְּרִיו,
מ' פְּרִיו. וְהוּהוּ מְחַפָּא ו"ת, בְּזַמְנָא דְכְּתִיב, (הקדמת בראשית י"ב
ע"ב) וְתֹאכַל, וְתִתֵּן, וְתִפְקַחְנָהּ. כְּדִין אֶתְבְּנֵי מוֹת עַל
עֲלָמָא.

פְּנַחֶם הוּהוּ חָמֵי לִיה הַשְׁתָּא הַהוּא אֵת מ', טָאִיס עַל
רִישֵׁיהוֹן דִּישְׂרָאֵל. וְהִיאֲךָ חָמָא לִיה. חָמָא דִּיוֹקְנָא
דְּמ' פְּתוּחָה, מְלִיא דְמָא. כִּיּוֹן דְּחָמָא לִיה, אָמַר הָא וְדָאֵי
סִימְנָא דְמִלְאָךְ הַמּוֹת, מִיַּד חֲטָף לָהּ, אֲדַכְּרַ עֲלָהּ שְׂמָא
מִפְּרֻשׁ, וְנַחֲתִית לְהָאֵי אֵת לְגַבִּיָּה. וּמַה דְּהוּהוּ ר"ח, אֶתְצַרִּיף
רַמ"ח. כְּדִין וַיִּקַּח רַמַּח בְּיָדוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב מֵעַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֵת קִנְאָתִי, דְּקִנְיֵי לְשְׂמָא קְדִישָׁא, דְּהוּוּ
מְחַבְּרִין לִיה בְּרִשׁוֹ אֲחָרָא. בְּתוּכָם, מְאִי בְּתוּכָם. בְּגִין
דְּהוּהוּ אָזַל וְעָאֵל בְּגוֹ פְּמָה אוּכְלוּסִין, כְּפָמָה רַבְּרָבִין, וּמְסַר
גְּרַמִּיָּה לְמוֹתָא בִּינֵייהוּ. אֲבַל בְּתוּכָם, בְּתוּךְ מ', בְּתוּךְ מ'
הוּהוּ הַהוּא קִנְאָה דְּקִנְיֵי.

מְאִי טְעָמָא מ'. בְּגִין דְּאִיְהִי סִימְנָא דְּמוֹת, אִיְהִי סִימְנָא
דְּמ' מְלָקִיּוֹת. אִיְהִי סִימְנָא דְּד' מִיתוֹת בֵּית דִּין.

וּמִתַּמָּן סָלִיק וְנָחִית, נָחִית וְסָלִיק, סָלִיק לְמִי, וְנָחִית לְדִי.
 נָחִית מְדִי, אֵינּוֹן ד' רִוְחִין, דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִגּוֹ דְּכַר וְנוֹקְבָא
 מִמְסָאֲבוּתָא, וּבְגִינֵייהוּ ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִתַּמָּן סָלִיק
 לְמִי. וְהֵינּוּ מ' סִימָנָא וּמֵאֲנִין דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת. וְדָא נָטִיל
 פְּנִיחַס, וְקָם בְּתוֹךְ מ', וְעַל דָּא וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּקִנְאָתִי.

וְכִי הָאִיךְ הָשִׁיב פְּנִיחַס
 חֲמַתִּיה דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְהִכְתִּיב וִיְהִיו
 הַמֵּתִים בַּמַּגְפָּה וְגו', אִי לָא
 מִית חַד מִנֵּייהוּ, הָוֵה אֲמִינָא
 הָשִׁיב אֶת חֲמַתִּי, אֲבָל כִּיּוֹן
 דְּכָל הַנִּי מִיתוּ, מֵאִי טַעֲמָא
 הָשִׁיב אֶת חֲמַתִּי וְלֹא כְלִיתִי
 אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא וְדָאִי
 בְּרִירָא דְּמַלְהָ, וְוִי לִיָּה לְבַר
 נֶשׁ דְּפָגִים זְרַעִיהָ, וְוִי לִיָּה
 לְמָאן דְּלֹא נָטִיר זְרַעִיהָ
 כְּדָקָא יָאוּת, חַס וְשָׁלוֹם
 דְּאֶפִּילוּ חַד מִיִּשְׂרָאֵל מִית,

אֶלָּא שְׁבֻטָא דְּשִׁמְעוֹן, כַּד אֲתִי אֵינּוֹן עֵרֵב רַב, אֲתַעְרְבוּ
 בְּנִשִּׁין דְּשְׁבֻטָא דְּשִׁמְעוֹן, בְּתַר דְּאֲתַגִּירוּ, וְאוּלִידוּ בְּנִין,

אָמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, הָשִׁיב
 אֶת חֲמַתִּי, מֵאִי הָשִׁיב
 אֶת חֲמַתִּי. אֶלָּא ג' מְמוּנִים
 דְּגִיְהֵנָם, חַד עַל שְׁפִיכוֹת
 דְּמֵיִם, וְחַד עַל גְּלוּי עֵרְוֹת,
 וְחַד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְאֵינּוֹן:
 מִשְׁחִית, אַרְיָ, וְחִימָה. הוּא
 (חֲמָא דְּהוּדָה) (ס"א חִימָה דְּהוּדָה) טַעֲמָא
 בְּעֵלְמָא. אָמַר הָשִׁיב אֶת
 חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
 אָמַר מֵעַל הָעָם, דְּאֵינּוֹן עֵרֵב
 רַב, דְּאֲתַמַּר וַיְפּוֹל מִן הָעָם
 בַּיּוֹם הַהוּא כְּשֶׁלֶּשֶׁת אֲלִפֵּי
 אִישׁ, דְּהָכִי אוּקִימָנָא
 וְשָׂאִילוּ לְבוּעִינָא קְדִישָׁא.
 (ע"ב).

מִנְהוֹן מִיתוּ בַּעֲגָל, וּמִנְהוֹן מִיתוּ בְּמוֹתָנָא, וְאַחֲרָיִן מִיתוּ
הָכָא, אֵינּוֹן דְּאַשְׁתָּאָרוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיְהִי הַמַּתִּים
בַּמִּגְפָּה, אֲשֶׁר מִתּוֹ לֹא כְּתִיב, אֶלֶּא הַמַּתִּים, מִתִּים
דִּמְעִיקְרָא הוּוּ.

וּבְגִין דְּאַסְתְּמָרוּ יִשְׂרָאֵל, וְכֹל אֵינּוֹן זֶרְעָא קְדִישָׁא,
אַתְּמָנוּן כְּלָהוּ, בְּגִין דְּלֹא חָסֵר אֶפִּילוּ חַד מִנֵּייהוּ.
וְעַל דָּא כְּתִיב, וְלֹא כְּלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִכָּלֵל
דְּאַחֲרָיִן כָּלוּ. וְכֹן הֲשִׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲשִׁיב, אֲבָל מֵעַל אַחֲרָיִן דִּהוּוּ עָרַב
רַב, לֹא הֲשִׁיב. וְעַל דָּא רָשִׁים קָרָא וְאָמַר, מֵעַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא אַתְּמָנוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמִלְקַדְמִין, וְחִבְר
לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדִּיחָא. כְּגוּוֹנָא דָּא בְּעוֹבְדָא
דְּעֵגָל, דְּכְּתִיב, (שמות לב) וַיִּפּוֹל מִן הָעָם וְגו'. כָּל אֵינּוֹן
מֵעָרַב רַב הוּוּ. וְלֹא חֲזָאָה דְּלֹא הוּוּ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מֵה
כְּתִיב לְבַתֵּר, (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

(דף רל"ז ע"ב)

רעיא מהימנא
ומה כתיב, קחו מאתכם
תרומה ליי, ולא
מערב רב, דלא אתקריאו
קהלה וחבור, עד דאתעבר

(שמות לה) קחו מאתכם תרומה.
תא חזי, בקדמיתא
כתיב, (שמות כה) מאת כל איש
אשר ידבנו לבו. כלא

מִנְהוֹן עֶרֶב רַב, כְּבִיכּוֹל
בְּזִמְנָא דְּמַתְּעַרְבִין בִּינֵיהוּ,
כְּאִילוּ לָא הוּוּ גְוֵי אַחְדָּא.
וּבְגִין דָּא קָחוּ מֵאַתְכֶם
תְּרוּמָה, וְלֹא מִשׁוּתְפוּ
אַחְרָא, דְּלֹא בְּעִינָא לְשִׁתְּפָא
אַחְרֵינִין בִּינֵי וּבִינֵיכוּ.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כִּד עֶרֶב רַב
אֵינּוֹן מְעוֹרְבִין
בִּישְׂרָאֵל, מַה כְּתִיב (איכה א)
הָיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ. וַיִּשְׂרָאֵל
בְּתַר דְּמַתְּעַרְבֵי מִנֵּיהוּ אֲלִין
מַה כְּתִיב, שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל
עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד,
אֲלֵא דְּאָמַר קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אַנָּא בְּעִי לְדִיִּירָא
עִמְכוֹן. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,
(שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקֹּדֶשׁ
וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכֶם.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כִּד בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא,
עֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר מִי מְעַבְב
שָׂאוּר שְׁבַעסָה, וְהָא אוֹקְמוּהָ
מְאִרֵי מַתְנִיתִין, בְּזִמְנָא
דְּעֶרֶב רַב אֵינּוֹן רְאִשִׁים עַל

בְּכָלֵל. כִּיּוֹן דְּאֵינּוֹן עֶרֶב רַב
עָבְדוּ דָּא, וּמִיתוּ מִנֵּיהוּ
אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, בְּעָא קוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְאַתְפִּיִסָּא
בְּהַדִּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, אָמַר
לוֹן, אֲתַחְבְּרוּ כְּלָכוּ לְסִטְר
חַד, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות
לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוֵיהוּ,
אָמַר לוֹן, בְּנֵי, בְּכוֹן אַנָּא
בְּעִי לְמִשְׂרֵי, עִמְכוֹן תְּהָא
דִּיִּירָא דִּילֵי.

וְעַל דָּא, (שמות כה) קָחוּ
מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה,
מֵאַתְכֶם, וְלֹא מֵאַחְרָא, לָא
בְּעִינָא דִּתְהָא שְׁתּוּפָא
לְאַחְרֵינִין בְּהַדִּי, וְלֹא
בְּהַדִּיָּכוּ, וּבְגִין כְּךָ כְּלָחוּ
אֲשִׁתְּצִיאוּ. אוּף הָכָא הָא
אֵינּוֹן מֵאֵינּוֹן גְּזַעָא בִישָׁא
הוּוּ, וַיְהִיּוּ הַמֵּתִים. הַמֵּתִים,

יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל כְּאֵילָנוֹ (ס"א)
 עֲבָרִין שׁוֹלְטָנֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 עֲבָדִין שׁוֹלְטָנֵי בְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וַיַּעֲלוּן בְּמִשְׁפְּטֵי
 כְּכִבְיָא וּמְזִילֵי. וּבְגִין דָּא
 צְוֹחִין וְאִמְרִין, (ישעיה כו) יי
 אֱלֹהֵינוּ בְּעָלוּנוּ אֲדוֹנֵים
 וּלְתַד.

דְּבַר אַחַר, פִּנְחָס וְכוּ'. קוּם
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
 וְאִפְתַּח מְלֵי קַמֵּי שְׂכִינְתָּא.
 קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר,
 בְּחַבּוּרָה קְדַמָּאָה אֲתָמַר
 הָכִי. תָּא תְּזִי, פִּינְחָס קָאִים
 קַמֵּי דִינָא תְּקִיפָא דִינְצַחְקָ,
 וְקָם קַמֵּי פְּרָעָה, דְּכְתִיב,
 (תהלים קו) וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס
 וַיַּפְּלֵל וַתַּעֲצֵר הַמַּגִּפָּה, בְּגִין
 לְאַנְנָא עַלֵּיהוּ דִישְׂרָאֵל,
 וּבְגִין דָּא כְּלִיל דָּא וְדָא
 בְּחוּשְׁבָּנָא, פִּינְחָס כְּמַנְיָן
 יִצְחָק, וְהָכֵא צְרִיךְ לְתַדְתָּא
 מְלִין.

פְּתַח וְאָמַר, אֵלֵיהוּ רְחִימָא
 דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, חוּזָא מִ"ם מִן

וְדָאֵי מִתִּים, וְלֹא מִיִּשְׂרָאֵל.
 וּבְגִין כְּךָ מָנָה לוֹן, דְּכְתִיב
 שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֲרִימוּ רִישֵׁיהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא,
 כַּמָּה יָאוֹת הוּא, אִי
 לָא אֲשַׁכְּחָנָא פְּלוּגְתָּא עַל
 דָּא. אָמַר לִיה בְּרִי אִימָא.

אָמַר לִיה וְהָא כְּתִיב (במדבר כה)
 וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר,
 וַתִּנְיָנוּן דְּאֲתַחְבְּרוּ יִשְׂרָאֵל
 בְּהִדְיָה, כְּצַמִּידָא דָּא

דְּאֲתַחְבַּר בְּבַר נֶשׁ בְּקִשׁוּטוּי,
 הָכִי אֲתַחְבְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל
 פְּעוֹר. אָמַר לִיה אֶלְעָזָר,
 הָכִי הוּא, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל

לְבַעַל פְּעוֹר, אֶלָּא אָנָּא לָא
 אֲמָרִית דְּאֲתַדְכוּ יִשְׂרָאֵל
 מִהֵהוּא חוּבָה, אֶלָּא דְּאֲתַדְכוּ
 מִמוּתָא, דְּלֹא שְׂרִיא עַלֵּיהוּ

מוּתָא.

מֹות טָאס בְּאִוִּירָא, חֲטָף
 לָהּ, וְשִׁתְּףָּ לָהּ עִם רִ"ת,
 דְּאִיהוּ יִצְחָק, וְאִיהוּ בְּחוּשְׁשָׁן
 פְּנִיחַס, וְאִשְׁתָּלִים בְּהַ רמ"ח.
 לְבִתֵּר חֲזָא וְי מִן מוֹ"ת טָס
 בְּרִקִיעָא, וְחֲטָף לִיהּ, וְשׁוּי
 לִיהּ בְּרמ"ח, וְאִשְׁתָּלִים
 רומ"ח. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וַיִּקַּח רוּמַח בְּיָדוֹ.

וְאִיהוּ, בְּמָה יִכִּיל לְחֲטוּף
 תְּרִין אַתְוּוֹן אֱלִין.
 בְּתִרִין רוּחִין דְּאִשְׁתְּמֵרוּ (ס"א
 דְּאִתְּמֵרוּ) לְעִילָא, דְּאִשְׁתְּפּוּ
 בְּפְנִיחַס. פְּנִי" ח"ס. בְּתִרִין
 פְּנִים אֱלִין, חָס עַל יִשְׂרָאֵל
 דְּלֹא אַתְאֲבִידוּ, בְּחִילָא
 דְּתִרוּוִייהוּ, וַיִּדְקוּר אֶת
 שְׁנֵיהֶם, בְּתִרִין אַתְוּוֹן מ"ו.
 וְהִינּוּ בְּקִנְאוּ אֶת קִנְאָתִי
 בְּתוֹכָם.

וְאִמְאִי אִשְׁתְּפָּ בְּיִצְחָק.
 בְּגִין דְּיִצְחָק מְסַר
 גְּרַמְיָה לְמִיתָהּ. וּבְגִין דָּא
 אִשְׁתְּפָּ לִיהּ לְיִצְחָק, לְמַהוּ
 לִיהּ עֶזֶר. דְּמִסְטָרָא דְּתִרִין

אָמַר לִיהּ וְהָא פְּתִיב, (במדבר
 כה) קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי
 הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם. אָמַר לִיהּ
 רְאִשֵׁי הָעָם וּדְאִי, וְלֹא
 רְאִשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם
 אֵית לָן לְמִילָף, פְּתִיב הָכָא
 הָעָם, וּכְתִיב הָתָם (שמות לב)
 וַיִּירָא הָעָם. (שמות לב) וַיִּקְהַל
 הָעָם. (שמות לב) וַיִּפּוֹל מִן הָעָם.
 אֲבַל תָּא חֲזִי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
 לְבַעַל פְּעוּר, וְלֹא פִלְחוּ
 לִיהּ, אֲבַל מִן סִיפִיָּה דְקָרָא
 אוֹכַח, דְּכְּתִיב וַיֹּאכֵל הָעָם
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא פְתִיב וַיֹּאכֵל
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֲלֹא הָעָם,
 כִּיּוֹן דְּכְּתִיב וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל,
 מֵאִי וַיֹּאכֵל הָעָם. אֲלֹא
 הָהוּא זֶרְעָא בִישָׂא, הוּוּ
 חוּבָה דְּיִשְׂרָאֵל.

(דף רל"ח ע"א)

מַהוּ דְּכְּתִיב, (במדבר כה) וַיִּצְמַד

עִיזֵי דְאֵיילָתָא, אֲשֶׁתִּתְּפִי
 בֵּיהּ אֲבָרְהָם וַיַּעֲקֹב,
 דְאֲבָרְהָם דְרִגְיָה חֶסֶד
 אֲשֶׁתִּתְּפִי בַח"ס דְפְנַח"ס.
 יַעֲקֹב אִיהוּ פְנִי"א ל" (ס"א יַעֲקֹב
 אִיהוּ פְנִי" דְפְנַחִס) דְפְנַחִס בְּגִין
 דְאֵתְמַר בֵּיהּ, (בראשית לב)
 כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנֵי־אֵל, (ס"א
 שם הַמְקוֹם פְּנִי" פְנִי" א"ל. בְּגִין
 דְכַבַּר עָלְמָא אִיהוּ בְדוּחְקָא,
 וְאִית צְדִיק בְּעֵלְמָא מְקַנֵּי עַל
 בְּרִית, אֲבָהֵן אֲשֶׁתִּתְּפוּ בֵּיהּ,
 וּבְגִינֵיהוּ אָמַר מֹשֶׁה
 בְּדוּחְקָא דִישְׂרָאֵל, (שמות לב)
 זְכוֹר לְאֲבָרְהָם לִיצְחָק
 וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ. וּבִתְלַת
 אֲתוּוֹן יְהו"ו מִן אֱלֹהֵינוּ, זְכָה
 לְהו' מִן הַנְּבִיא, וְדָא אִיהוּ
 אֱלֹהֵינוּ, ה' נְבִיא, (ס"א וְדָא רִזָּא
 אֵל יְהוּ נְבִיא) וְאֲשֶׁתִּלִּים בֵּיהּ
 יְדוּ"ד.

י' דְזָכָה פְנַחִס בֵּיהּ, בְּגִין
 דְקַנֵּי עַל בְּרִית, זְכָה לְבְרִית.

וּתְרִין יוֹדִין אֵינוֹן, יוֹד עֲלָאָה מִן יְדוּ"ד, דְכָרְת בָּהּ לְאֲבָרְהָם, בִּין
 י' אֲצַבְעוֹת דִּידִין. יו"ד זְעִירָא אִיהוּ מִן אֲדָנֵי, דְכָרְת בָּהּ בִּין י'
 אֲצַבְעָאן דְרַגְלִין וְאִיהוּ אֶת קְדִישָׁא, דְמַתְעַטְרָא בְרִשִׁימוֹ עֲלָאָה.

יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר. תָּא
 חַזִּי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל
 פְּעוֹר לָא פְתִיב, אֶלָּא לְבַעַל
 פְּעוֹר. קְשׁוּטִין וְתוּקְפָא יְהִבוּ
 לְבַעַל פְּעוֹר, בְּלָא דַעֲתָא,
 בְּגִין דְפּוֹלְחָנָא דְפְעוֹר הוּא,
 לְמַפְרַע גְרַמְיָה, וּלְאֶפְקָא
 קַמְיָה צוֹאָה רוֹתַחַת. וְהָהוּא
 עֵיבִידְתָּא אֲהֵנִי לִיָּה,
 וְאֵתְתַקַּף מִנִּיָּה. וַיִּשְׂרָאֵל כִּיּוֹן
 דְחָמוּ דָא, תְּשִׁיבָא דְזִלְזוּלָא
 דִּילִיָּה אִיהוּ, וְקִלְקוּלָא
 דִּילִיָּה, דְהָא בְּעַבּוּדָה זָרָה
 כְּתִיב, (ישעיה ל) צָא תֹאמַר לוֹ.
 וְאֵינוֹן בְּגִין זִלְזוּלָא דְעַבּוּדָה
 זָרָה, פְּרַעוּ גְרַמְיָהוּ בְּלָא
 יְדִיעָה, וְעַל הֵנִי כִפֵּר פְּנַחִס,
 וּבִטַּל מוֹתָנָא, דְכְּתִיב וַיִּכְפֹּר
 עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (ומזה כְּתִיב)

וְדָא אַתְרָשִׁים תָּמִיד לְעֵלְמִין, אִיהִי אוֹת דְּשִׁבְתָּ, אוֹת דְּתַפְלִין,
 אוֹת דְּיוֹמִין טָבִין, אוֹת דְּשַׁדֵּי דְרָשִׁים (דברים ו) עַל מְזוּזוֹת
 בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַהּוֹי בְּהַ רְשִׁימִין יִשְׂרָאֵל בְּרָצוּעֵיהוֹ, בְּבִרִית
 דְּלֵהוֹן, דְּאֵינוֹן בְּנוֹי דְּמִטְרוֹנִיתָא, בְּנוֹי דְּהִיכְלָא דְּמִלְכָא קְדִישָׁא,
 וּבְאֹרֵייתָא, אֵינוֹן רְשִׁימִין בְּאֵת י' עֲלָאָה, דְּאֵינוֹן בְּנֵי מִלְכָא
 עֲלָאָה, בְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. וְהָא אַתְמַר (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי
 אֱלֹהֵיכֶם.

וְאוֹת יוֹד דְּשַׁדֵּי, אִיהוּ חוּלְיָא דְּשִׁלְשָׁלַת, עַל קוּדְלָא דְּשַׁד יַעַר
 הָרַע, דְּלָא לְגִזִּיק לִיהַ לְבַר נֶשׁ. דְּעֲלִיָּה אָמַר דְּוֹד, (תהלים כב)
 הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדַתִּי. אִיהוּ גַחְשׁ, אִיהוּ כָלֵב,
 אִיהוּ אַרְיָה. דְּעֲלִיָּה אָמַר דְּוֹד, יַאֲרוֹב בְּמִסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסִכְהָ.
 וְהַנְּבִיא קָרָא לִיהַ דּוֹב, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (איכה ג) דּוֹב אוֹרֵב הוּא
 לִי אַרְיָ בְּמִסְתָּרִים. (תהלים מט) גִּמְשָׁל בְּכַהֲמוֹת, גִּמְשָׁל לְכָל חֵיוֹן
 מִסָּאֲבָן, דְּאֵינוֹן דוֹרְסִין, אַתְמַתִּיל לְכָל בַּר נֶשׁ, כְּפֹּס חוּבוֹי, וְהָא
 אַתְמַר.

וְהָא אִיהוּ כָלֵב וְגַחְשׁ וְחִמּוֹר נוֹעַר, דְּמַרְכִּיבִין עֲלִיהַ נַפְשָׁא. וּמִיַּד
 דְּאַשְׁתְּמוּדַע הַהוּא דְּרַכִּיב עֲלִיהַ דְּאִיהוּ חֲיִיבָא, עֲלִיהַ
 כְּתִיב, (בראשית מט) וַיְפֹל רוּכְבוֹ אַחֹר. וְרָזָא דְּמִלְהָ, (דברים כב) כִּי
 יְפֹל הַנוֹפֵל מִמֶּנּוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר אִיּוֹב, (איוב יב) לֹא נוֹפֵל אֲנֹכִי
 מִכֶּם. וְעַדִּיק דְּרַכִּיב עֲלִיהַ, קָשִׁיר לִיהַ בְּקָשִׁירוֹ דְּרָצוּעֵין דְּתַפְלִין.
 אוֹת תַּפְלִין דְּאִיהוּ אוֹת יוֹד. דְּשַׁדֵּי, חוּלְיָא עַל קְדִלִיָּה. שׁ דְּתַפְלִין,
 שִׁלְשָׁלַת עַל קְדִלִיָּה.

וּבִיָּה רַכִּיב אֵלֶיהוּ, וְסָלִיק לְשִׁמְיָא. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מלכים ב ב)
 וַיַּעַל אֵלֶיהוּ בְּסַעְרָה הַשָּׁמַיִם. וּבִיָּה (איוב לח) וַיַּעַן יְדִן'ד אֵת
 אִיּוֹב מִן הַסַּעְרָה. וּבְגִין דָּא, אוּקְמוּהָ רַבְּנַן דְּמִתְנִיתָא עֲלִיהַ, אִיְהוּ

גְּבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ. וְאִית לְמֵאן דְּמַתְּהֵדֵר לִיהַ חַמּוּר, דְּלֹאֵ
 אִיהוּ מְצַטְעֵר רוּכְבוֹ. וְאַלִין אִינוּן דְּמַשְׁתַּדְּלִין בְּקַל וְחוּמְרָה. וּבְגִינִין
 דָּא אַתְמַר בְּאַבְרָהָם, (בראשית כב) וַיִּתְּבֵשׂ אֶת חַמּוּרוֹ. וּבְגִינִיָּה
 אַתְמַר עַל מְשִׁיחַ, (זכריה ט) עָנִי וְרוּכְבַּ עַל חַמּוּר.

וּבְגִינִין דָּא י' מִן שְׁדִיִּי, דְּאִיהוּ חוּלִיָּיא דְּשִׁלְשֻׁלַת, מִינְהָ (ס"א מִפְּחֻדִין)
 מְפּוֹזְרִים כָּל שְׁדִין וּמְזִיקִין, וּמִיד דְּחַזְיִין לִיהַ בְּמַזּוּזוֹת
 דְּתַרְעִין, בְּרַחֲוִין, דְּבָהּ אַתְמַר, (תהלים קמט) לְאַסּוּר מַלְכֵיהֶם בְּזִיקִים
 וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְּרִזְלָה. כָּל שְׁפָן כּוּד חַזְיִין לָהּ בְּאוֹת תְּפֻלִין עַל
 דְּרוּעִין, וְרַשִּׁימִין בְּהַ בְּאוֹת בְּרִית בְּכַשְׂרִיהוּן, (במדבר א) וְהָזֵר
 הַקָּרֵב יוֹמֵת, לִית זֶר, אֲלֵא יְצַר הָרַע, דְּדַמְיָא לְכָל חַיּוֹן וְעוֹפִין
 דּוֹרְסִין.

וּבְגִינִין דָּא, (איוב ד) זְכוּר נָא מִי הוּא נְקִי אָבֵד, דָּא פְּנִיחַס, דְּקִנֵּי עַל
 בְּרִית, וְאַתְרִשִׁים בֵּיהַ, דְּאִיהוּ בְּרָא דְּמַלְפָּא וּמְטְרוּנִיתָא.
 קִנֵּי בְּמַחְשָׁבָה, וְזָכִי לְאֵת י' מִן יְהוָה. וּקִנֵּי בְּעוֹבְדוּי, וְזָכָה לְאוֹת
 י' מִן אֲדָנִי. וְהֵאֵי אִיהוּ חֲכָמָה בְּרֵאשִׁי. וְחֲכָמָה בְּסוּף. וּבְגִינִין דְּאָדָם
 קַדְמָאָה הָוָה רְשׁוּם בְּתַרְוּוּיָהּ, אוֹקְמוּהָ עָלֵיהַ רַבְּנָן, דְּאִיהוּ
 רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה, אַחֲרוֹן לְמַעֲשֵׂה. אַדְהֵכִי דְאָמַר מַלִּין אֲלִין
 אַתְבְּסִי מְנִיָּהּ. אָמַר (דף רל"ח ע"ב) רַבִּי אֶלְעָזָר, (לחברו) זְכָאָה
 חוּלְקָנָא, דְּזָכִינָא לְמַשְׁמַע מַלִּין מְבַנֵּי עֲלֵמָא דְּאֵתִי.

וּבְחַבּוּרָא קַדְמָאָה. לְכֵן אָמַר, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ, אִם הוּא בְּרַעוּתְךָ,
 וְאִי לָאוּ, אִימָא. רַבִּי פְּנִיחַס בֶּן יֵאִיר. הָהוּא טוּלָא בְּטַשׁ
 בְּעִינוּי דְּרַבִּי אַבְּא, וְכִי לָא הָוָה יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא, אִי הָוָה
 בְּרַעוּתִיָּה, אִם לָאוּ. אָמַר לִיהַ, אִם לִיהַ גְּלוּי, מִי גְּלוּי לְאַחֲרֵינִי,
 וּבְגִינִין דָּא לְכֵן אָמַר.

וְתוּ אַתְמַר בְּחַבּוּרָא קַדְמָאָה, (תהלים ט) מִכְּתָם לְדוֹד, סִימָנָא

דְּאִחֻזְיָאוּ לִיהַּ לְדָוִד, כִּד שְׁדַר לְיוֹאָב לְאָרְס נְהָרִים וּלְאָרְס עֻזָּבָה
 לְאִנְחָא בְּהוּ קְרָבָא. אָמַר רַעְיָא מְהִימְנָא, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת: דָּא
 סְהֵדוּתָא דְשְׁכִינְתָא, דְּאִיהוּ שׁוֹשֵׁן עֵדוּת. דְּאִיהִי סְהֵדוּתָא
 דְּקִיּוּמָא עֲלֹן, וְסְהֵדוּתָא עֲלֹן קִמִּי מְלָכָא, וְדִרְגִין עֲלֵאִין קְדִישִׁין
 בְּהֵדָה, וְסִייעָתָא קְדִישָׁא לְתוֹשְׁבֵתָא.

אָמַר רַעְיָא מְהִימְנָא, שׁוֹשֵׁן עֵדוּת דְּאִינוּן סְהֵדִין עַל יִשְׂרָאֵל,
 דְּאִינוּן אַבְרָהִם, וְאִיהִי נִשְׁמָתָא עֲלֵיהוּ. אִיהוּ סִייעָתָא
 דְּשִׁמְיָא. דְּאִתְמַר בְּהַּ, (מלכים א ח) וְאִתְּהַ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. אִיהִי
 סִייעָתָא קְדִישָׁתָא, (וּמְנָה תְּלִינְיָא) דְּאִתְמַר עָלָה תִּנְיָא דְּמִסִּיעַ לָךְ.

(במדבר כד) אִיתָן מוֹשֶׁבֶד וְשִׁים בְּפִלְע קִנְדָּ. אִיתָן: תִּנְיָא. תִּמְן קִנְדָּ
 דְּנִשְׂרָא עֲלָאָה, וְאִיהִי שְׁכִינְתָא. וְעָלָה אִתְמַר, (דברים לב)
 בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גּוֹזְלֵיוּ יִרְחַף, דְּאִינוּן שׁוֹנֵי הַלְכוּת וּמִשְׁנֵי
 וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר דְּנִפְיָק מְפּוּמוֹי דְּהֵהוּא תִּנְיָא, דְּאִפִּיק בִּין
 לְשָׂמָא דִּידוּד, בִּין בְּאִוְרִיתָא, בִּין בְּעִלּוּתָא, בִּין בְּבִרְכָה, בִּין
 בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, מַה בְּתִיב בִּיהַּ. יִפְרוּשׁ בְּנִפְיוּ, הֵהוּא נִשְׂרָא
 דְּהֵהוּא דְּבוּר, דְּבִיהַ יְהוָה.

יִקְחָהוּ יִשְׂאָהוּ עַל אַבְרָתוֹ, מֵאִי עַל אַבְרָתוֹ. עַל הֵהוּא אַבְרָת דְּבוּר
 נִשְׁ, (ס"א עַל הֵהוּא נִשְׂרָא) דְּבִיהַ מְצוּהַ יְדוּד, אִתְקְרִי אַבְרָ
 דְּשְׁכִינְתָא. וּבְגִין דָּא יִשְׂאָהוּ עַל אַבְרָתוֹ. יִשְׂאָהוּ: פְּגוּן (במדבר ו)
 יִשְׂאָ יְדוּד פְּגוּן אֵלֶיךָ.

וּמֵאִי וְשִׁים בְּפִלְע קִנְדָּ. אֵלָא אָמַר דָּוִד עֲלֵיהַ, (שמואל ב כב) יִי סְלָעִי
 וּמְצוּדָתִי. אוּף הָכִי תִנְיָא, דְּאִיהוּ בִּיהַ הַלְכָה תְּקִיפָא בְּפִלְע,
 דְּלִית פְּטִישׁ יְכִיל לְפַעֲעָא יְתָה בְּכָל קוּשְׁיִין דְּעֵלְמָא. בְּהֵאִי אִיהוּ
 מְקַנְנָא נִשְׂרָא, וְכָל תִּנְיָאִים אִתְקְרִיאוּ קְנִים דִּילָהּ. וּבְגִין דָּא, (דברים
 כב) כִּי יִקְרָא קוֹן עֶשֶׂר לְפָנֶיךָ, בְּאַרְחַ מְקַרְהַ, וּמְנָא חָדָא

כְּאוֹשְׁפִיזָא וְאַכְסְנָאי, דְּאִזְדַּמְן לְפִנּוּם שְׁעָתָא בְּבִי אוֹשְׁפִיזִיָּה.
 וְאִית דְּאִינוּן בְּמַתְנִיתָא דְּלִהוּן דִּירָה לְשְׁכִינְתָּא, הִדָּא הוּא
 דְּכְתִיב, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת וְגו',
 לְדוּרוּתָם, לְדוּרְתָם חֶסֶר, לְשׁוֹן דִּירָה. וְאִית מְאִרֵי מְשֻׁנָּה דְּתוּרְתָם
 אוּמְנוּתָם, דְּלֹא זֹת שְׁכִינְתָּא מְנַהוּן כָּל יוֹמֵיהוֹן. אֲבָל אֱלִין, כִּי
 יִקְרָא קִין צְפוּר לְפָנֶיהָ, בְּהוּן שְׁכִינְתָּא בְּאַרְח מְקַרְהָ, וְזִמְנִין שְׂרִיָּא
 עָלֶיהוּ וְאַשְׁתְּכַחַת עִמְהוֹן, וְזִמְנִין לָא אֲשְׁתְּכַחַת עִמְהוֹן.

וְרִזָּא דְּמַלְהָ, וְזִמְנִין דְּאַשְׁתְּכַחַת עִמְהוֹן, לֹא תִקַּח הָאֵם. וְזִמְנִין דְּלֹא
 אֲשְׁתְּכַחַת עִמְהוֹן, שִׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם. אֲפֻרוּחִים אֱלִין
 מְאִרֵי מְשֻׁנָּה. אוּ בִיעִים, מְאִרֵי מְקַרָּא בְּאֱלִין דְּלֹא קִבְעִין
 לְמוּדֵיהוּ, שִׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם. אֲבָל בְּאֱלִין דְּקִבְעִין לְמוּדֵיהוּ,
 לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים. וְאִית מְאִרֵי הַלְכוּת, דְּדִמְיִין לְכַבְּבִיא,
 הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (דניאל יב) וּמַעְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּפַכְּבִים לְעוֹלָם וָעֶד.
 לָאוּ כְּפַכְּבִים, דְּאַתְמַר בְּהוּן (בחמיה ט) וְכָל צְבָאָם יְבוּל. אֲלֹא
 בְּאִינוּן כְּכַבְּבִיא דְּעֵלְמָא דְּאַתִּי, דְּאִינוּן לְעוֹלָם וָעֶד קִיִּימֵי תְּדִיר.

(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם, בְּתַר דְּאַשְׁלִימוּ
 לְעֵבִידֵּתֵיהוּ כָּל אוּמָן וְאוּמָן, אָמַר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, אוּמְנוּתָא הִדָּא אִית לִי לְמַעַבְד, דִּיהָא שׁוּתְפָא דְּכַלְנָא.
 אַתְחַבְּרוּ כְּלָכוּ בְּחָדָא, לְמַעַבְד בִּיהָ כָּל אַחַד וְאַחַד מַחֲוֹלְקָא
 דִּילֵיהָ, וְאַנָּא אֲשְׁתַּתַּף עִמְכוּן, לְמִיחָב לִיהָ מַחֲוֹלְקָא דִּילֵי. וְהִינּוּ
 נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ. וְאוּקְמוּהָ רַבְּנָן, דְּלִית אָדָם אֲלֹא
 יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (יחזקאל לד) וְאַתָּן צֹאנִי צֹאן מְרֻעִיתִי
 אָדָם אַתֶּם. אַתֶּם אָדָם, וְלֹא עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וּבְגִין דָּא
 (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו.

אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאי הֵהוּא תְּנָא דְּאַתְשָׁמַר בְּסִלְע דְּחוּיָא

אָמַר דָּא, דְּכַתִּיב בֵּיה אֵיתֵן מוֹשְׁבָךְ וְשִׁים בְּסַלְע קַנְדָּ. דְּתַלְתּ אַבְהֵן נִקְרְאוּ אֵיתְנִים, וּרְבִיעָא אֵיתֵן מוֹשְׁבָךְ. דְּבֵיה מְתִישְׁבָּא הַלְכָה, דְּאִתְמַר בָּה הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי. דְּאִיהוּ אִתְפְּשֵׁט עַל שְׁתֵּין רַבּוּא דִּישְׂרָאֵל, וְנִהִיר לֹון בְּאוּרִיָּתָא, בְּשִׁמְשָׁא (לְסִיחָרָא) דְּאִתְכַּסִּי בְּלִילִיָּא, וְנִהִיר לְכָל כְּכַבֵּיָא וּמְזֻלִי. וְלִית לִילִיָּא אֶלָּא גְּלוּתָא, וְאִיהִי (יִשְׁעִיָּה כ"א) שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל. וְאִתְגַּלֵּיָּא בִּימְמָא, דְּאִתְמַר (בְּרַאשִׁית מ"ד) הַבֶּקֶר אֹר, בְּקֶר דְּאִבְרָהָם, דְּאִתְמַר בֵּיה (שְׁמוֹת ט"ז) וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי. (רוּת א) חֵי יי שְׁכַבִּי עַד הַבֶּקֶר.

אֲדַהְכִּי, הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא נְפִיק מֵהוּא סַלְע, וְאָמַר, בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, מַה מוֹעִיל לִי לְאִתְטַמְרָא מִקַּמְךָ, דְּהָא לָא שְׁבַקְנָא אַתְר דְּלָא עֲאֵלִית לְאִתְטַמְרָא מְנָךְ, וְלָא אֲשַׁכְּחָנָא, אִי הָכִי לִית לִי לְאִתְכַּסֵּיָּא מְנָךְ.

אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, בְּתַר דְּאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם בְּעַלְמֵנוּ בְּדַמּוּתֵנוּ, מֵאִי נִיהוּ דְּאָמַר לְבְּתַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעַלְמוֹ. אָמַר לִיה, מַה דְּאוּקְמוּהָ עַל דָּא מְאִרִי מְתַנִּיתִין, דְּמַנְהוּן הוּוּ אִמְרִין יִבְרָא, וּמַנְהוּן אִמְרִין לָא יִבְרָא, קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּרָא לִיה, דְּכַתִּיב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּעַלְמוֹ. אָמַר לִיה, אִי הָכִי (דף רל"ט ע"א) אִיהוּ, לָא יְהִיב חוּלְקָא בֵּיה חַד מְנִייהוּ, וְלָא אִתְעַבִּיד בְּדִיוּקְנָא דְּלֵהוּן, אֶלָּא בְּאִיקוּנִין דְּמַלְכָּא בְּעַלְמוֹ בְּדַמּוּתוֹ, דְּאִיהוּ צַלְם דְּמוּת תְּבַנִּיתוּ. אָמַר הָכִי אֲשַׁתְּמוּדַע.

אָמַר חַס וְשָׁלוֹם. אֶלָּא אָנָּא אִמִּינָא לָךְ, דְּאִתְבְּרִי בְּכֻלָּא, וְאֲשַׁלְטִיָּה עַל כְּלָא. וְאִי הָוָה יְהִיב כָּל חַד בֵּיה חוּלְקִיָּה, בְּזַמְנִיָּה דְּהָוָה כְּעִסִּיָּה עָלֶיָּה, כָּל חַד, הָוָה נְטִיל חוּלְקִיָּה מְנִיָּה, (יִשְׁעִיָּה ב) כִּי בַמָּה נַחֲשָׁב הוּא.

אֵלֶּא קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּרָא לִיה (כָּל חַד וְחַד) בְּדִיוֹקְנֵיהּ, דָּא
מְלָכוֹת קְדִישָׁא, דְּאִיהִי תְמוּנַת כּוֹל. דְּבָהּ אִסְתָּבַל קוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא, וּבְרָא עֲלֵמָא, וְכָל בְּרִיין דְּבְרָא בְּעֲלָמָא, וְכָל לָּהּ
עֲלָאין וְתַתְּאִין, בְּלָא פְרוּדָא בְּלָל, וְכָל לָּהּ עֵשֶׁר סְפִירָן, וְכָל
שְׂמֵהֶן וּבְנוּיִן וְהוּיִין. וְעֵלַת עַל כְּלָא, דְּאִיהוּ אֲדוּן עַל כְּלָא, וְלִית
אֵלֶּהָא בְּר מַנְיָה, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּעֲלָאין וְתַתְּאִין פְּחוֹת מִנְיָה. בְּגִין
דְּאִיהִי קְשֶׁר דְּכְלָהוּ, שְׁלִימוּ דְּכְלָהוּ, לְקַיִמָא בִּיה (תהלים קג)
וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבְגִין דְּלֹא אִשְׁתַּכַּח עֵלַת עַל כְּלָא בְּעֲלָאין
וְתַתְּאִין פְּחוֹת מַנְיָה, אִפִּילוּ בְּחַד מַנְיָהוּ, אֵתְקַרִיאת אֲמוּנַת
יִשְׂרָאֵל. וּמִסְטָרָא דְּעֵלַת עַל כְּלָא, אֵתְמַר בְּהּ, (דברים ד) כִּי לֹא
רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה, אֲבָל מִסְטָרָא דְּשָׂאֵר בְּרִיין. אֵתְמַר בְּהּ, (במדבר
יב) וְתְמוּנַת יְיָ יִבִּיט.

אֲתָא בּוֹעֲינָא קְדִישָׁא וְשָׂאֵר חֲבֵרִיין, וְאִשְׁתַּפְּחוּ קַמִּיהּ, וְאָמְרוּ,
וְדָאִי בְּעַן לִית מָאן דְּיָכִיל לְמִיטַל מַנְיָה חוֹלְקִיהּ, דְּלֹא יְהִיב
בִּיה חוֹלְקָא חַד בְּעֲלָמָא, אֵלֶּא בּוֹרָא עֲלָמִין, עֵלַת עַל כְּלָא, וּבִיה
תְּלִיא עֲנֻשִׁיהּ, אוֹ אֲנִרִיהּ, וְלֹא בְּמִלְאָךְ וְשָׂרְף, וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָּה
דְּעֲלָמָא. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהּ רַבְּנֵן דְּמִתְנִיתִין, הַפְּשִׁתָּף שֵׁם שְׁמַיִם
וְדָבָר אַחַר, נְעַקֵּר מִן הָעוֹלָם. מִיד דְּשָׁמַע מְלִין אֵלִין דְּאָמַר רַבִּי
שְׂמַעוֹן בּוֹעֲינָא קְדִישָׁא חֲדָא רַעֲיָא מְהִימְנָא. (ס"א דְּאָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא
בּוֹעֲינָא קְדִישָׁא חֲדָא) וְכָל חֲבֵרִיין בְּרִיכוּ לִיה, וְאָמְרוּ, רַעֲיָא מְהִימְנָא,
אִי לָא הוּוּ אֲתִי בְּר נָשׁ בְּעֲלָמָא אֵלֶּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.
זַכָּאָה אִיהוּ, מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה, לְמַנְדַּע לְשְׁכִינְתָּא,
לְאוֹקִיר לָהּ בְּכָל פְּקוּדִין, וְלְמַסְבַּל בְּגִינָה בְּמָה דּוּחְקִין.
כְּמָה דְּאֵתְמַר, אֲנִרָא דְּכְלָהּ דּוּחְקָא. (בראשית כח) וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם
הַהוּא, אִם יֵשׁ כ"ב אוֹתִיוֹת דְּאוּרִייתָא, אִיהִי שְׁכִיבַת עַמִּיהּ.

מֵאֵן יִ"שׁ. חֲכָמָה מֵאֵין. דְּבִאֲתֵר דְּשִׁכְיִנְתָּא עֲלָאָה תַמְנָן, חֲכָמָה
 תַמְנָן. וּבְגִינָה אֲתַמְר, (משלי ח) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. וְהֵינְנוּ (שמות
 ט) וְעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֵלִפִים לְאוֹהֲבֵי. מִסְמָרָא דְאֵהֲבַת חֶסֶד. וְיֵשׁ
 דְאִיהִי חֲכָמָה לְיִמִינָא, דְהֲכִי אוֹקְמוּהָ הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים.
 וּבְגִין דָּא, לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ.

תָּא חֲזִי בְרֻזִין סְתִימִין, בְּמִדּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הֵהִיא מְדָה
 דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ, וְדִכְרִין בָּהּ, עֲלָה אֲתַמְר, בְּמִדָּה שְׂאָדָם
 מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ. וְשִׁבְעִין אֲנָפִין לְאוֹרֵייתָא, וְהֵאֵי אִיהוּ (שמות
 ט) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, תִּזְכֹּר אֶת שְׁמִי מִבְּעֵי לִיָּה.
 אֲלֹא בְּהֵיִא מְדָה דְאֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, בְּהֵיִא מְדָה אֲבֵא אֲלֵיךְ
 וּבִרְכַתִּיךְ. (ע"ב רע"מ).

זהר:

עַל פִּי הַגּוֹרֵל תַּחֲלֵק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לְמַעֲט. רַבִּי
 (במדבר כ"ו) יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (קהלת ג) יִדְעָתִי כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמְנוּ אֵין
 לְגָרוּעַ וְגו'. שְׁלֹמֹה מְלֻכָּא, דְּחֲכַמְתִּיהָ יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי
 עֲלָמָא, לָא יִדְעֵנָא כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה
 לְעוֹלָם, וְאִיהוּ אָמַר יִדְעָתִי, מַה דְּלָא יִדְעַ בַּר נֶשׁ אַחֲרָא.
 אֲלֹא וְדֵאֵי שְׁלֹמֹה מְלֻכָּא חֲכַמְתִּיהָ סִלְקָא עַל כָּל בְּנֵי
 עֲלָמָא, וּמַה דְאִיהוּ יִדְעַ לָא יִדְעֵי כָּל שְׂאָר בְּנֵי
 עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, שְׂאָר אוּמְנֵי דְעֲלָמָא, כַּד אִיהוּ עֲבִיד
 עֲבִידְתָּא, אֲשִׁיחַ בֵּיהּ, וְאִסְתַּכַּל זְמַנָּא וְתִרִין זְמַנִּין וְעֲבִיד
 לִיָּה, וּלְבַתֵּר אוּסִיף עָלֶיהָ, אוּ גֵרַע מִנִּיהָ. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ

הוא לָאוּ הִכִּי, אֲפִיק עֲבִידְתָּא לְאַמְתּוֹ מִתְהוּ, דְּלִית בְּהַ
מְמָשׁוֹת כָּלְל, וְאִיהוּ מִמָּשׁ אֲתַתְקֵן כְּדִקָּא יָאוֹת, וְלֹא
אַצְטְרִיךְ לְאוֹסְפָא וְלֹא אַגְרָעָא מִנִּיהּ. בְּגִין כֶּךָ כְּתִיב, (בראשית
א) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד.

תּוֹ כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים, לְתַקּוּנָא דְעֵלְמָא, וְדַאי הוּא
יְהִי לְעוֹלָם. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִי הִכִּי מֵהוּ וְהָאֱלֹהִים
עָשָׂה שְׂיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. אֲלֹא הֵאֵי קָרָא הִכִּי אוֹלִיפְנָא,
וְהוּא רְזָא עֲלָאָה בֵּין חֲבַרְנָא, הֵאֵי קָרָא הִכִּי מִבְּעֵי לִיָּה,
כִּי כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים הוּא יְהִי לְעוֹלָם, מֵהוּ כָּל
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, וְהָא כְּתִיב מַה שְׁהִיָּה כְּבָר הוּא וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת
כְּבָר הִיָּה, וְאֵת אֲמַרְת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה.

אֲלֹא מְקָרָא אַחְרָא אֲשֶׁתַּמַּע, כְּתִיב (ישעיה סד) עֵינֵן לֹא
רָאתָה אֱלֹהִים זּוּלְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ. יַעֲשֶׂה,
עֲשִׂיתָ מִבְּעֵי לִיָּה. לְמַחְכָּה לּוֹ, לָךְ מִבְּעֵי לִיָּה. אֲלֹא אֲתָר
עֲלָאָה הוּא, דְּנִגִּיד וְנִפִּיק וְאֲדִלִּיק בּוֹצִינִין כְּלָהוּ לְכָל
עֵיבַר, וְאֲקָרִי עוֹלָם הֶבְא. וּמִנִּיהּ נִפִּיק חַד אֵילְנָא, (דף רל"ט ט

ב"ו) לְאֵת שְׁקִיא וְלְאֵת תְּקִנָּא. וְהֵאֵי אֵילְנָא עֲלָאָה וַיִּקְרָא
הוּא עַל כָּל שְׂאָר אֵילְנִין, וְהֵא אוֹקְמוּהָ. וְהוּא עוֹלָם
הֶבְא דְנִגִּיד וְנִפִּיק, אֲתַקִּין לִיָּה לְהֵאֵי אֵילְנָא תְּדִיר,
אַשְׁקִי לִיָּה, וּמִתְקֵן לִיָּה בְּעֲבִידְתִּיהּ, מְעִטֵר לִיָּה בְּעֲטְרִין,
לֹא פְּסִיק מִבּוֹעֵי מִנִּיהּ לְעֵלְמָא לְעֵלְמִי עֲלָמִין.

בְּהֵוֹא אֵילָנָא תְּלִיא מְהִימְנוּתָא, בֵּיה שְׂרִיא מְכַל שְׂאֵר
 אֵילָנִין, קִיּוּמָא דְכֻלָּא בֵּיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, כָּל
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. וְדַאי הוּא הִיָּה
 הוּא הוּוּה וְהוּא יְהֵא. עָלִיו אֵין לְהוֹסִיף, וּמִמְּנוּ אֵין לְגַרּוּעַ.
 וְעַל דָּא בְּאוּרֵייתָא כְּתִיב, (דְּבָרִים יג) לֹא תוֹסֵף עָלָיו וְלֹא
 תִּגְרַע מִמְּנוּ. דְּאֵילָנָא דָּא, דְּאוּרֵייתָא הוּא. וְאַתָּר דָּא
 אֲתַקִּין הָאֱלֹהִים תְּדִיר. הָאֱלֹהִים סִתָּם, דָּא גְבוּרָה מֵאֵין
 סוּף וּמֵאֵין חֶקֶר. כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר, (ישעיה מ) אֵין חֶקֶר
 לְתַבּוּנָתוֹ, הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֱלֹהִים. וְעַל דָּא עֲשָׂה, יַעֲשֶׂה
 תְּדִיר, כְּמַבּוּעַ דְּלֹא פְּסֻקָּן מִיּוּמֵי לְדָרֵי דְרִין.

בְּגִין כַּךְ כְּתִיב, וְהָאֱלֹהִים עֲשָׂה שְׂיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. אֲתַקִּין
 לִיה לְהֵאֵי אֵילָנָא, בְּתַקּוּנָא שְׁלִים, דְּאֲחִיד לְכָל
 סֻטְר עֵילָא וְתַתָּא, בְּגִין דְּיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. וְלֹא יַחֲלֻפוּן לִיה
 בְּחֻלּוּפָא אַחְרָא לְדָרֵי דְרִין.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדַאי שְׂפִיר קָא אֲמַרְתָּ, אַבְּל תּוּ אֵית
 לְאַסְתְּכֻלָּא, בְּקַדְמֵיתָא יַעֲשָׂה, וּלְבַתֵּר וְהָאֱלֹהִים
 עֲשָׂה, מַה בֵּין הֵאֵי לְהֵאֵי. אֵלָא (תְּדִיר) וְדַאי יַעֲשָׂה וְאַתְקִין
 לְהֵאֵי אֵילָנָא, דְּלֹא פְּסֻקִין מִיּוּמֵי לְדָרֵי דְרִין. וּלְבַתֵּר
 עֲשָׂה, מַהוּ עֲשָׂה. אֵלָא עֲשָׂה הָאֱלֹהִים אֵילָנָא אַחְרָא
 לְתַתָּא מְנִיָּה. וְלֹא יַעֲשָׂה כְּהֵאֵי. דְּהֵאֵי אֵילָנָא תַתָּאָה,
 עֵבִיד לִיה וְאַתְקִין לִיה, בְּגִין דְּמֵאן דְּיַעוּל לְאֵילָנָא

עֲלָאָה, יִיעוֹל בְּרִשׁוֹ, וַיִּשְׁכַּח לְאִילָנָא תַתָּאָה, וַיִּדְחַל
לְמִיעָאֵל, אֶלָּא כַּדְקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, דְּהָאִי, נָטִיר פְּתַחָא הוּא. וְעַל דָּא אֶקְרִי (תהלים
קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל וְדָא אִילָנָא תַתָּאָה עָשָׂה,
אֶתְשַׁקִּיא וּמַתְזֵן מֵאִילָנָא דְלְעִילָא. וְעַל דָּא לָא כְּתִיב
יַעֲשֶׂה, אֶלָּא עָשָׂה. מֵאִי טַעְמָא. שְׁיִירָאוּ מִלְּפָנָיו בְּנֵי
עֲלָמָא, וְלָא יִקְרְבוּן לֵיהּ, אֶלָּא אֵינּוּן דִּיתְחַזְזוּן לְקִרְבָּא,
וְלָא אַחְרָא, וַיִּסְתַּמְרוּן בְּנֵי נְשָׂא אֶרְחֵי דְאֹרִייתָא, וְלָא
יִסְטוּן לְיַמִּינָא וְלְשִׁמְאֵלָא.

תָּא חֲזִי, עַל הָאִי אִילָנָא דְכָל חֵילוֹי בֵּיהּ שְׂרִיא, אִמֵּר
דְּיֹד, (תהלים טז) אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרְלִי. מִהוּ גּוֹרְלִי. דָּא
עַדְבָא דְאֶחִיד בֵּיהּ דְּיֹד מִלְּכָא. וְעַל דָּא, עַל פִּי הַגּוֹרֵל
(ס"א בן ביה על פי) כְּתִיב. וְכֵן הוּא עַל פִּי יִי. וַיִּמַּת שָׁם עַל פִּי
יִי. הַגּוֹרֵל כְּתִיב. זַכָּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּאֵינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין
בְּאֹרִייתָא יַמְמָא וְלִילִי, וַיִּדְעֵי אֶרְחוּי. וְאֵינּוּן אֲכִלֵי בְּכָל
יּוֹמָא מְזוֹנָא עֲלָאָה. כְּמָה דְאֵת אִמֵּר, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תִּחְיֶה
בְּעַלְיָה. דְּהָא אֹרִייתָא דְלְעִילָא מֵאֲתֵר דָּא אֶתְזֵן, וְהָא
אִתְמַר עַלְיָיהּ, (ישעיה סה) הִנֵּה עֲבַדִּי יֹאכְלוּ.

רְבִי אַבָּא פְּתַח וְאִמֵּר, (יחזקאל א) וַיְהִי קוֹל מֵעַל לְרִקִיעַ. דָּא
קוֹל דְּאֶחִיד לְהָאִי רִקִיעַ, וְאֶשְׁתַּתַּף בְּהִדְיָה. וְדָא הוּא
(תהלים קיא) זָכַר עָשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו. וְהָהוּא רִקִיעַ קָאִים

עֲלֵייהוּ, עַל אֵינֹן חִיוּן. וְדָא הוּא דְאֲבָרֵי בְשֵׁנִי, (בראשית
 א) לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם.

וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְשִׁבְעָה רְקִיעֵין לְעֵילָא לְעֵילָא. וְהָא
 וּילֹן אֵינֹן מְשַׁמֵּשׁ, דְהָא לֵית לֵיהּ מְדִילֵיהּ, אֶלָּא
 מַה דִּיהֲבִין לֵיהּ. וּמִסְכְּנֵי בֵיהּ אֲתֹאֲחֲדוּ, דָּא הוּא רְזָא
 דְכְתִיב, (דברי הימים ב כב) וּבְעַנְיֵי הַכִּינּוּתִי לְבֵית אֱלֹהֵי. וְדָא
 מִכְּנִיס שְׁחַרִית וּמוֹצֵיא עַרְבִית. דְהָא בְלִילֵיא, אֶפִיק
 חֵילוּי לְכָל סְטָרִין, וְשִׁלְטָא עַל אֵינֹן חֵילִין וְאֶכְלוּסִין.
 וּבְשְׁחַרִית פְּנִישׁ לְכָלְהוּ, וְאָעִיל לְנִקְבֵייהוּ, וְלֹא שְׁלֻטִין.
 דְהָא בְקָר פְּלִיל פְּלָהוּ. כְּמַה דְאֵת אָמַר (תהלים צב) לְהַגִּיד
 בְּבִקְרַח חֲסִדְךָ וְאֶמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְקוֹל אֵית עַל הָאֵי רְקִיעַ, מִנִּיהּ אֲתֹזֵן הָאֵי רְקִיעַ,
 בְּשַׁעֲתָא דְהָאֵי קוֹל אֲתַעַר, כְּלָהוּ אֶכְלוּסִין לָא
 נְטֻלִין, וְלֵית בְּהוּ רְשׁוּ, אֶלָּא לְמִיקָם בְּדוּכְתֵייהוּ, וְאֶקְרִבֵי
 חֵילֵיהוֹן וּמְחַפְּאֵן, לְהַהוּא טִיבּוּ דְנִגִיד לְהַהוּא רְקִיעַ,
 וְיִתְבָּרְכֵן בְּגִינֵיהּ, וְעַל דָּא אֵיהוּ מַעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל
 רֵאשִׁים.

תָּא חֲזִי וּמַמַּעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים כְּמַרְאָה אֶבְן
 סְפִיר דְמוֹת כְּסָא, כְּמַרְאָה אֶבְן סְפִיר, דָּא אֶבְן
 יִשְׂרָאֵל. וְדָא הוּא רְזָא דְכְתִיב, (בראשית כט) וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן
 וְגו'. חַד אֶבְן נַחְתָּא מְלַעֲיָלָא, כַּד בְּעוּ יִשְׂרָאֵל לְמִירַת

אֲרַעָא, וְכֹתִיב בֵּיהּ גּוֹרֵל. וְאִיהוּ אָמַר, דָּא לְפִלְגְנִיא, וְדָא
 לְפִלְגְנִיא. וְדָא אָבְן הוּא מִתְחוֹת ^(דף ר"מ ע"א) כְּרֻסְיָא דְמִלְכָא
 נַחְתָּא. וְדָאִי ^(בראשית מט) מְשֵׁם רוּעָה אָבְן יִשְׂרָאֵל כְּתִיב.
 וּבְגִינֵי כַּךְ עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדָאִי תַחֲלֵק נַחְלָתוֹ.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָווּ אֲזִילֵי מֵאוּשָׁא לְלוּד, פָּגַע בְּהוּ
 רַבִּי אֶלְעָזָר, רָהֲטוּ אֲבַתְרִיָּה. אָמְרוּ, וְדָאִי נִרְהִיט
 אֲבַתְרִיָּה דְשְׂכִינְתָּא. עַד דְמָטוּ לְגַבִּיָּה, אָמְרוּ וְדָאִי
 נִשְׁתַּתַּף בְּהַדָּךְ, וְנִשְׁמַע מִלָּה חֲדָתָא.

פְּתַח וְאָמַר, ^(ישעיה נא) שְׁמְעוּ אֵלַי רוּדְפֵי צְדָק מִבְּקֻשֵׁי וְגו'.

שְׁמְעוּ אֵלַי רוּדְפֵי צְדָק, אֵינּוֹן דְּאִזְלִין בְּתַר
 מְהִימְנוּתָא, רוּדְפֵי צְדָק, וְדָאִי אֵינּוֹן מִבְּקֻשֵׁי ה'. אִי
 בְּעִיתוֹ לְמַנְדַּע מְהִימְנוּתָא, וְלֹאֲחֻדָּא לְהֵאִי צְדָק, לֹא
 תִּסְתַּכְלוּן בְּהּ בְּלַחֲוֹדְהָא כְּשָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, דְגִרְמוּ מִיִּתְהָ
 לְגִרְמֵיָּהוּ עַל דָּא. אָבֵל ^(ישעיה נא) הִבִּיטוּ אֶל צוּר חוּצַבְתָּם
 וְאֶל מְקַבַּת בּוֹר נוֹקְרָתָם.

(רבי חייא הוה אזיל למחמי לר' אלעזר וכו' עד אשרי אדם עוז לו בכך. תוספתא היא וכבר
 נדפסה בפרשת לך לך דף פ"ט ע"א שורה ל"ה. ואלו החילופים מצאתי בין הכתוב
 בהעתק אשר לפני לבין הכתוב שם. ע"ב שורה כ"ה צ"ל ואמר אמאי אחסין דוד מלכא
 מלכותא דאיהו. שם שורה כ"ט במקום בדוד צ"ל שלמה, דף צ' שורה י"א צ"ל קלא דהוה
 אמר אי קדישא הביאני המלך חדריו בכל אינון אידרין דסבא דאנפין עולימא קדישא
 אתמסרו בידיה כל מפתחן דבגינך ובחייך קדישא כל חילי שמיא נגילה ונשמחה בכך, ודחילו
 שורה ט"ז במקום אזלו צ"ל יתבו תמון).

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני ^(במדבר כ"ח)

לְחַמֵּי וְגו'. פְּתִיב (שמואל א טו) הַחֲפִיץ לִי בְּעוֹלוֹת וְזִבְחִים
 כְּשִׁמוּעַ בְּקוֹל יְיָ וְגו'. לִית רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דִּיחֻב בַּר נֶשׁ, וְעַל חוּבִיָּה יִקְרִיב קָרְבַּן. אֲלֵא קָרְבַּן דְּאִיהוּ
 בְּלֵי חוּבָה, דָּא אִיהוּ קָרְבַּן שְׁלִים, וְאִקְרִי שְׁלָמִים, וְקָרְבַּן
 תְּמִיד אוּף הָכִי, וְאָף עַל גַּב דְּמִכְפָּר עַל חוּבִין.

רַבִּי אַבָּא פִּתַּח, (תהלים נא) זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה וְגו'.
 הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ, דְרְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 לָא אֲתַרְעִי בְּקָרְבַּן דְּבַר נֶשׁ עַל חוּבוֹי, אֲלֵא רוּחַ נְשֻׁבָּה.
 וּבְנֵי נֶשׁא לָא יִדְעֵי מַאי קָאמְרִי, וְהָכִי שְׁמַעְנָא מְבוּצִינָא
 קְדִישָׁא, דְּכַד אֲתִי בַר נֶשׁ לְאַסְתָּאבָּא בְּחוּבוֹי, אֲמַשִּׁיךְ
 עֲלֵיהּ רוּחַ, מְסַטְרָא דְמִסְאָבָּא, וְאֲתַגְּאֵי עַל בַּר נֶשׁ,
 וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ לְכָל רְעוּתָא. וְהָהוּא סְטְרָא מְסַאָבָּא, אֲתַגְּבַר
 בְּחִילֵיהּ וְאֲתַתְּקַף, וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ לְרְעוּתֵיהּ. אֲתִי בַר נֶשׁ
 וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ לְאַתְדַּכָּא, מְדַכָּאִין לֵיהּ.

בְּזִמְנָא דְהוּה בֵּי מְקוּדְשָׁא קַיִים, אִקְרִיב קָרְבַּנֵיהּ, כָּל
 כְּפָרָה דִּילֵיהּ תִּלְיֵיא עֲלֵיהּ, עַד דְּאֲתַחַרֵּט, וְתַבַּר
 לְהָהוּא רוּחַ מְגוּ גָאוּתָא דִּילֵיהּ, וּמַאֲיךְ לֵיהּ. וְדָא הוּא
 תְּבִירוֹ, דְּהָהוּא דְרָגָא דְמִסְאָבָּא. וְכַד אֲתַבַּר הָהוּא רוּחַ
 מְסַאָבָּא, וְקָרִיב קָרְבַּנֵיהּ, דָּא אִיהוּ דְּאֲתַקְבַּל בְּרַעוּא
 כְּדִקָּא יָאוּת.

וְאִי לָא אֲתַבַּר הָהוּא רוּחַ, לָאוּ קָרְבַּנֵיהּ כְּלוּם, וּלְכָלֵּבֵי

אֶתְמָסֶר, דִּהָא קָרְבָּנָא דָּא לָאו דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶלָּא
 מִכְלָבִי. וּבְגִין כֶּף זְבַחֵי אֱלֹהִים כַּדְקָא יָאוּת, הוּא רוּחַ
 נְשֻׁבָּה, דִּיתְבַּר הֵהוּא רוּחָא מְסֻבָּא, וְלֹא יִשְׁלוּט. וְעַל
 דָּא מֵאן דִּיתְבַּר לִיה כַּדְקָא יָאוּת, עָלִיהּ כְּתִיב, (תהלים עח)
 רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב. לִיהוּי הֵהוּא גְבָרָא בְּאִבְטָחוּתָא,
 דְלֹא יִתּוּב לְגַבִּיּה לְעַלְמִין. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְלֹא יָשׁוּב.
 לֵב נְשֻׁבָּר וְנִדְכָּה, הֵהוּא גְבָרָא דְלֹא אֶתְגָּאֵי, וְלֹא אֶתְעַנַּג
 בְּעַנּוּגִין דְעַלְמָא, אֱלֹהִים לֹא תְבֹנָה, בִּיקָרָא אִיהוּ לְגַבִּיּה.
 (במדבר כ"ח) צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מֵאֵי צו. דָּא עֲבוּדָה זָרָה.
 בְּגִין דְלֹא יִיעוּל גְּרַמִּיָּה לְאַסְתָּאבָּא בְּרוּחַ מְסֻבָּא,
 דְאִיהוּ עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח. (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אַחוּתִי כֻלָּה
 וְגו'. הַאי קָרָא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל אֵית סְתָרִים בְּקָרְבָּנָא
 (ס"א שית סדרין דקרבנא) הֵכָא, וְכֻלָּא אֶתְמַר. אֲמַר לִיה רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, יָאוּת הוּא, דְשָׂרִית מְלָה, וְסִתְמַת, אִימָא. (ס"א
 נסתמת אמאי) אֲמַר, בְּגִין דְחֻמִּינָא בְּסִפְרָא דְחֲנוּף מְלָה,
 וְאוּלִּיפְנָא. אֲמַר, אִימָא הֵהִיא מְלָה דְחֻמִּית (דף ר"מ ע"ב)
 וְשִׁמְעַת.

אֲמַר כֻּלָּא חַד מְלָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר דָּא, בָּאתִי
 לְגַנִּי, בְּגִין דְכָל קָרְבָּנִין דְעַלְמָא כַּד סְלָקִין, כְּלָהוּ
 עֵיילִין לְגוּ גְּנִתָּא דְעַדוֹן בְּקַדְמִיתָא, רְזָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל.

וְהִיאךְ בְּקִדְמִיתָא וְשִׁירוּתָא דְקַרְבְּנָא, בְּשַׁעֲתָא דְדִבְרַי נֶשׁ
 אוּדֵי חֶטְאֵי עָלְהָ, וּנְכִיסוּ וּזְרִיקוּ דְדִמְיָה עַל מַדְבְּחָא.
 הַשְׁתָּא אֵית לְאִסְתַּכְלָא, הִיאךְ אֵינּוּן רוּחִין קַדִּישִׁין
 אֲתַהֲנוּן מֵהָאֵי. וּמָאֵי טַעְמָא דְקַרְבְּנָא דְבַהֲמָה,
 וְהָא יִתִּיר הָוָה סַגִּיא, לְתַבְרָא בַר נֶשׁ הֵהוּא רוּחָא,
 וְלֹאֲתַבָּא בְּתִיּוּבְתָא מָאֵי טַעְמָא נְכִיסוּ דְבַהֲמָה, וְלֹאֲוֹקְדָא
 לֵיהּ בְּנוּרָא דְמַדְבְּחָא.

אַלָּא רְזָא הוּא, בְּגִין דְאֵית בְּהֶמָה דְרַבִּיעָא עַל אֶלְפָּה
 טוּרִין, וְאֶלְפָּה טוּרִין אַכְלַת בְּכָל יוֹמָא, וְכֻלְהוּ
 אֶקְרוּן (תהלים נ) בְּהֵמוֹת בְּהֶרְרֵי אֶלְפָּה. וְעַל דָּא תַנִּינָן, דְאֵית
 בְּעִירָא אֶכִּיל בְּעִירֵי. וּמִמָּה הוּוּ. מֵאֶשָּׁא. וְכֻלְהוּ לְחִיךְ לֹון
 הֵהִיא בְּהֶמָה בְּלַחִיכָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים ד) פִּי
 יִי אֶלְהִיךְ אֵשׁ אַכְלָה הוּא אֵל קַנָּא. וְכָל מִיָּא דִּירְדֵן,
 דְאִמְלָא בְּשִׁית שְׁנִין, הִיא עַבְדַּת לֵיהּ גְּמִיעָה חֲדָא, הֲדָא
 הוּא דְכַתִּיב, (איוב מ) יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵן אֵל פִּיהוּ.

סְתָרָא דְמַלְהָ, חֲמִירָא דְכָל הֲנִי, עֶקְרָא וִיסוּדָא לְהֲנִי
 בְּעִירֵי דְלַתְתָּא. בְּגִין דְרוּחָא מְנִיָּהוּ מִתְפַּשְׁטָא
 לְתַתָּא (ס"א דְרוּחֵי דְבְּעִירֵי מְנִיָּהוּ אֲתַפְּשֻׁטוּ) לְתַתָּא, וְאֲתַצְיִיר הֵהוּא רוּחָא
 לְתַתָּא בְּבְעִירֵי. וְכַד חָב בַר נֶשׁ, אֵייתִי בְּעִירָא לְקַרְבְּנָא,
 וְהֵהוּא רוּחָא דְבְּעִירָא דָּא, סְלֶקָא וְתַב לְאֲתַרִּיהָ, וּמִתְפַּשְׁט
 הֵהוּא רוּחָא בְּכֻלְהוּ. וְכָל אֵינּוּן דְזִינָא דָּא, מִתְקַרְבִּין

וְאַתְיִין וְאַתְהִנִּיין מִתְּהוּא חֶלְבָּא וְדָמָא, דְּתִהוּא לְבוּשָׁא
 דְּרוּחָא דָּא, דְּתִהּ מִסְטָרָא דְלִהוּן הָוּה (בְּגִין) תִּהוּא רוּחָא
 (דְּלִהוּן). וְכִלְהוּן אֲתִהְנוּ וְאַתְזִנוּ, וְאַתְעַבְדוּן סִנִּיגוּרִין עַל
 תִּהוּא בַר נֶשׁ. וְעָאל דְּרַךְ וְשֵׁט, כְּמָה דְּאַתְמַר. וּבְגִין כְּךָ
 קִרְבָּנָא מִן תְּבִהֲמָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲלֶךָ
 אֲתַמַּר (מִשְׁלִי בִג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמָּךְ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ.
 יִשְׁמַח אָבִיךָ, דְּלַעֲיָלָא. וְאַמָּךְ, דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. וְתִגַּל
 יוֹלְדֶתְךָ, דָּא בְּרַתִּיהָ דְּרַבִּי פְּנִיחַס בֶּן יֵאִיר חֲסִידָא. אֲלַעְזוּר
 בְּרִי אִימָא, הָא קוּרְבָּנָא דְּבִהֲמָה, קִרְבָּנָא דְּעוּפֵי מַאי.
 דְּכִתִּיב, (וַיִּקְרָא א) וְאִם מִן הָעוֹף עוֹלָה קִרְבָּנוֹ. אָמַר לִיהּ, לָא
 חֲמִינָא, אָבֵל אֲסַתְכֻלָּנָא מִהֲאִי מְלָה דְּבִהֲמָה, מְלָה דְּעוּפֵי.
 וְלֹא אִימָא, בְּגִין דְּלֹא חֲמִינָא, וְעַד כְּעַן לָא שְׁמַעְנָא.
 אָמַר לִיהּ אֲלַעְזוּר, יֵאוּת אֲמַרְתָּ. אָבֵל רִזָּא דְּקִרְבָּנִין
 סְתָרִין סְגִיִּיאִין תַּמָּן, וְלֹא אֲתַמְסְרוּ לְגַלְאָה, בַּר
 לְזַכָּאי קְשׁוּט, דְּרִזָּא דְּמֵאֲרִיהוּן לָא אֲתַכְּסִי מְנִייהוּ. סְתָרָא
 דְּקִרְבָּנִין, דָּא אִיהוּ סְתָרָא, לְאִינוּן מְאֲנִין (ס"א חִיּוּן) קְדִישִׁין.
 ד' דְּיוֹקְנִין חֲקוּקִין בְּכִסָּא, וְדָא אִיהוּ כְּוִרְסִיָּא וּפְרַנְסָא
 דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא. פְּנֵי שׁוּר. פְּנֵי נֶשֶׁר. פְּנֵי אַרְיָה. פְּנֵי אָדָם.
 פְּנֵי אָדָם דְּכִלִּיל לְכִלְהוּ. וְכֹל אַנְפִּין מִסְתְּכֻלִּין אֵלִין
 לְאֵלִין, וְאַתְכֻלִּילִין אֵלִין בְּאֵלִין, וּמְנִייהוּ מִתְּפִשְׁטוּן לְכַמָּה

סְטָרִין וְרַבּוּן, עֵילָא וְתַתָּא, דְּלִית לֹון שְׁיַעוּרָא וּמַנְיָנָא
וְחֻשְׁבוֹן.

פְּנִי שׁוּר, אֲתַפְּשֵׁט לְבַעֲרֵי רוּחָא מִנִּיה, לְאַרְבַּעַה זַיִנִין,
וְאֲתַכְּלִילֵן בְּחַד, וְאַלִין אֵינּוֹן: פָּרִים, וְכַבָּשִׁים,
וְעַתוּדִים, וְעֵזִים. וְאַלִין קַיִימִין לְקַרְבָּנָא. וּבְגִין דְּמַנְהוֹן
הוּו, אֵינּוֹן חֲתִילִין קַדִּישִׁין דְּמַתְּפַשְׁטִי מֵהָהוּא פְּנִי שׁוּר,
מִתְקַרְבִין לְיִסוּדָא דְּלַהוֹן, וְאֲתַהֲנוֹן מֵהָהוּא יִסוּדָא
וּלְבוּשָׂא דְּלַהוֹן. וְאִי לָא דְּהוּו לְהוּ יִסוּדָא דְּהָאִי עֲלָמָא,
לָא מִתְקַרְבִין תַּמָּן.

כְּגוּוֹנָא דְּהוּי נַיִחָא לְשַׁכְּנִיתָא קַדִּישָׂא, מִרוּחִיהוֹן
דְּצַדִּיקֵיָא, וְאֲתַקְרִיבֵת לְקַבְּלָא רוּחָא דְּהָהוּא
זַכָּאָה, וְאֲתַהֲנָאת מִנִּיה, בְּגִין דְּמַנְהָ הוּוּ הָהוּא רוּחַ. כֶּף
אַלִין אֲתַהֲנוֹן מִסְטָרָא דְּיִסוּדָא דְּלַהוֹן, וְאֲתַהֲנוֹן מֵהָהוּא
לְבוּשָׂא דְּמִתְקַרְבֵי לֵיה, (ס"א דְּהָא) רוּחַ מְלַבּוּשָׂא (ס"א כֶּף אַלִין
מִתְהַנּוֹן מֵהָהוּא לְבוּשָׂא דְּמִתְקַרְבוּ מִסְטָרָא דְּיִסוּדָא דְּלַהוֹן, דְּהָא חֲלָבָא וְדָמָא לְבוּשָׂא)

דְּרוּחָא דְּלַהוֹן הוּוּ. וּבְגִין כֶּף אֲתַהֲנוֹן מִנִּיהוּ.
פְּנִי נֶשֶׁר אֲתַפְּשֵׁט לְעוֹפָא רוּחַ מִנִּיה. וְנֶשֶׁר בְּתַרִין סְטָרִין
אִיהוּ. וְרוּזָא דָּא (בְּרַאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפָף, תַּרִין רוּחִין.
וּבְגִין כֶּף אֲתַפְּשֵׁט וְנַחְתָּא (ס"א וְנֶשֶׁר בְּתַרִין סְטָרִין אִיהוּ. יְמִינָא וּשְׂמָאלָא
וְרוּזָא דָּא (בְּרַאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפָף, וּבְגִין כֶּף תַּרִין רוּחֵי מִתְפַּשְׁטוּ
מִנִּיה וְנַחְתּוּ) מִיְמִינָא וּמִשְׂמָאלָא קַרְבָּנָא דְּעוֹפֵי.

מִכָּל סֵטֶר דְּכִיָּא, לָא אֶתְקָרִיב אֶלָּא יוֹנָה וְתוֹרִים, דְּאִינוּן
 בְּקִשׁוּט לְזוּוּגְיֵיהוּ, (דף רמ"א ע"א) מִכָּל שְׂאֵר עוֹפִין. וְהֵם
 גְּרַדְּפִין, וְלֹא רוֹדְפִין. וּמַהִימָנָא דָּא לְדָא, נוֹקְבָא לְבַר
 זוּגוּ. וְעַל דָּא קָרְבָּנָא מְנִיֵּיהוּ. וְנַחְתֵּי וּמִתְקָרְבִי אִינוּן
 רוּחִין קְדִישִׁין, וְאֶתְהַנְיִין מִיְסוּדָא וְעִקְרָא דְלַהוּן.

וְאִי תִימָא, הֵיךְ אֶתְפְּשִׁט זְעִיר מֵהָאִי יוֹנָה, אוּ מִשְׁפְּנִינָא
 דָּא, לְכַמָּה סֵטְרִין חֵיילִין דְּלִית לוֹן שְׂיַעוּרָא. אוּ מִן
 בְּעִירָא חֲדָא אוּף הָכִי. תָּא חֲזִי. חַד שְׂרָגָא דְקִיק דְּלִיק,
 אֶתְמַלְיָא מִנִּיהַּ כָּל עֲלָמָא. תּוּ אָעָא דְקִיק, אֲדִלִיק
 לְרַבְרָבָא.

עַד הָכָא קָרְבָּנָא מִתְרִין סֵטְרִין דְּחִקִּיקִין בְּכֶסֶף. הַשְׁתָּא
 אִית לְמִשְׁאֵל, ד' דְּיוֹקְנִין אִינוּן, דְּחִקִּיקִין בְּכֶסֶף,
 מֵאִי טַעְמָא לִית קָרְבָּנִין מֵאַחֲרָנִין. אֶלָּא וּדְאִי מִכְּלָהוּ אִית
 קָרְבָּנָא. אַרְיָה חֲקוּק בְּכוּרְסִיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְקָרְבָּנָא שְׁלִים,
 אַרְיָה נְחִית וְעָאֵל בְּאִשָּׁא, וְאָכִיל וְאֶתְנַהֵי מִתְמָן. אָדָם
 חֲקוּק בְּכוּרְסִיָּא, אָדָם עִקְרָא דְכָלָא, וּמִקָּרִיב תְּמָן רוּחִיה
 וְנִשְׁמַתִּיה, וְאָדָם עֲלָאָה אֶתְנַהֵי מֵאָדָם תְּתָאָה, וְכָל זִינָא
 אֶתְקָרִיב לְזִינֵיה, וְאֶתְנַהֵי מִנִּיהַּ מְדִילִיה מִמֶּש, וּמִיְסוּדָא
 דִּילִיה.

וְאִי תִימָא, הָא אַרְיָה דְּלִית לִיה יְסוּדָא לְתַתָּא בְּהֵהוּא
 קָרְבָּנָא. אַרְיָה כָּלִיל בְּכָלְהוּ, דְּהָא לִימִינָא הוּי,

וּבְגִין כֶּךָ אָכִיל בְּכֻלָּהוּ, וְכָל שְׂאֵר לֹא אֲכָלִין (ס"א מנייה)
 מְזִינִיָּה, בְּגִין דִּימִינָא הוּא. הָא כָּל ד' דִּיּוֹקְנִין דְּחֻקִּין
 בְּכַסָּא, מִתְקַרְבִּין לְקַרְבְּנָא, וּבְגִין כֶּךָ הוּי קַרְבְּנָא שְׁלִים.
 וְכַד אֲתֵהֵנוּן מֵעַקְרָא וְיִסּוּדָא דְלֵהוֹן, כְּדִין גַּחַת רוּחַ
 לְאֲדֻלְקָא בּוֹצִינִין עֲלָאִין.

כִּהְנִי וְלִיּוֹאֵי וְיִשְׂרָאֵלִי, יְהִיבִי (ס"א אינון) יְסוּדָא וְעַקְרָא
 לְאִינוּן דְּרַגִּין עֲלָאִין דְּלֵהוֹן. וְכָל דְּרַגָּא יְהִיב
 לִיִּסּוּדִיָּה ד' דִּיּוֹקְנִין דְּכוּרְסִיָּא בְּקַדְמִיתָא. כְּדָאֲמַרְן זִינָא
 לְקַבֵּל זִינִיָּה, וּמִתְקַרְבִּי אִינוּן בְּקַדְמִיתָא זִינָא לְזִינִיָּה. פְּנִי
 שׁוּר כְּלָהוּ פְּנִים דְּמִתְפַּשְׁטֵן לְאִינוּן זִינִין כְּדָאֲמַרְן, כְּלָהוּ
 מִתְקַרְבִּי לְעַקְרָא וְיִסּוּדָא דְלֵהוֹן. פְּנִי נֶשֶׁר, כְּדָאֲמַרְן. פְּנִי
 אַרְיָה, כְּדָאֲמַרְן. פְּנִי אָדָם, דְּמִקְרִיב רוּחִיָּה וְנִשְׁמַתִּיָּה
 מִתְקַרְבִּי לְגִבִּי אָדָם עֲלָאָה.

כִּהְנָא דְּמִיחַד שְׁמָא קְדִישָׁא, מִתְקַרְבִּי לְגִבִּי כִּהְנָא
 עֲלָאָה. תְּהוּא דְּעָאֵל לְבֵית קֹדֶשׁ תְּקַדְשִׁים.

וְאֲתְקַרְבִּי דָּא, וְאֲדֻלִּיק בְּתַקוּנִיָּה בְּנִהִירוּ דְּאַנְפִּין (ס"א)
 דְּאַתְרוּן), לְקַדְמוֹת כִּהְנָא דְלִתְתָּא. לִיּוֹאֵי דִי מְנַגְנִי בְּחֻדוֹה,
 תְּהוּא סְטְרָא דְלֵהוֹן חֲדִי, וְאַנְהִיר אַנְפִּין. יִשְׂרָאֵל דְּקַרְיָב,
 עַל קַרְבְּנָא בְּצֻלוֹתָא, דְּהָא צֻלוֹתָא עַל כְּלָא הוּא. (ס"א דְּקִימוּ)

אַתְעַר לְגִבִּיָּהוּ יִשְׂרָאֵל סְבָא (ס"א עֵילָאָה), סְתָמָא (ס"א חוֹטְמָא)
 קְדִישָׁא, וְאַנְהִיר אַנְפִּין.

כָּל זֵינָא לְזֵינִיָּה, וְכָל מְלָה בְּתַר יְסוּדָא דִּילִיָּה אֲזֵלָא
 וְאַתְעֵרוּ דְרַגִּין תַּתְּאִין לְדְרַגִּין עֲלָאִין, וְאַף עַל גַּב
 דְּכֻלְהוּ מִתְעֲרִין, וְאַתְעֵרוּ דְרַגִּין דְּחֻקִּיקִין בְּכַסָּא, לְגַבֵּי
 דְרַגִּין דְּאַרְעָא, יְסוּדָא דִּלְהוֹן. וְאַיְנוּן דְרַגִּין עֲלָאִין
 דְּמִטְמָרִן, כְּלָהוּ מִתְעֲרִי וּמִתְקַרְבִּי לְסְעוּדַתָּא, וּמִתְעַדְנִי.
 אֲבָל לִית רְשׁוּ לְחַד מִנֵּיִהוּ לְמִיכָל, לָא לְדְרַגִּי עֲלָאִי,
 וְלָא לְדְרַגִּי תַתְּאִי, וְלִמְתַּהֲנִי שׁוּם הֲנָאָה, וְלָא לְאוּשִׁיט
 יְדָא בְּקַרְבָּנָא, עַד דְּמִלְכָּא עֲלָאָה אֲכִיל וְאַתְהֲנִי, וְיַהֲיִב
 לוֹן רְשׁוּ.

לְבַתַּר דִּיִּהֲב לוֹן רְשׁוּ, כָּל חַד וְחַד אֲתַהֲנִי וְאַכִּיל (כְּדָקָא
 יְאוּת). • וְהֵיִינוּ דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲרִיתִי מוֹרֵי עֵם
 בְּשָׁמִי, אֲלִין אֵינּוּן דְרַגִּין עֲלָאִין. מוֹרֵי עֵם בְּשָׁמִי, אֲכִלִּי
 וְאַתְהֲנִי כְּדָקָא יְאוּת. (ס"א דָּא דְרוּעָא יְמִינָא, בִּירְכָא שְׁמָאֲלָא). • אֲכֻלְתִּי
 יְעָרֵי עֵם דְּבִשִׁי, דָּא יַעֲקֹב בְּרַחֵל, דָּא אֲכִילָה כְּדָקָא
 יְאוּת. שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם חֵלְבִי, דָּא דְרוּעָא שְׁמָאֲלָא, בִּירְכָא
 יְמִינָא. הָא כְּלָהוּ דְרַגִּין (ס"א קַרְבָּנִין) עֲלָאִין, דִּיאֲתַהֲנִי בְּהוּ
 מִלְכָּא קַדִּישָׁא בְּקַדְמִיתָא. וְדָא מִיכָלָא דִּילִיָּה וְהֲנָאָה
 דִּילִיָּה. עַד הָכָּא מִיכָלָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה בְּקַדְמִיתָא.

מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, יַהֲיִב רְשׁוּ לְד' דִּיוֹקְנִין דְּחֻקִּיקִין
 בְּכוּרְסִיָּא, וְלְכָל אֵינּוּן דְּמִתְפָּשְׁטִין מִנֵּיִהוּ,
 לְאַתְהֲנִי וְלְמִיכָל. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ

וְשָׁכְרוּ דוּדִים. אֲכָלוּ רַעִים, אֲלֵין אֵינּוֹן אַרְבַּע דִּיּוֹקְנִין
 דְּאִמְרֵן. שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים, כָּל אֵינּוֹן דְּמִתְפַּשְׁטֵי מִנֵּייהוּ,
 וְכִלְהוּ אֲכָלֵי וּמִתְפַּשְׁטֵי, וְאִתְהַנּוּן כַּדְקָא יָאוּת, וְאִנְהִירוּ
 אֲנַפִּין, וְעֲלָמִין כִּלְהוּ בְּחֻדוֹת, (דף רמ"א ע"ב) וְכָל חַד וְחַד, בֵּין
 דְּרַגִּין עֲלָאִין, וּבֵין דְּרַגִּין תַּתָּאִין, בִּיסוּדָא דְלֵהוֹן
 מִתְקַרְבִּין וּמִתְהַנִּין. דָּא אִיהוּ רִזָּא וְסִתְרָא דְקַרְבְּנָא כַּדְקָא
 חַוִּי.

אָתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וּרְבִי אַבָּא וְשָׂאֵר חַבְרַיִיא, וְאִשְׁתַּטְחוּ
 קַמֵּיהּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, אֲלֵמְלָא לָא אִתְמַסֵּר
 אֲוִרֵיתָא בְּטוֹרָא דְסִינַי, אָלָא דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 הָא בַר יוֹחָאי אֲוִרֵיתָא וְסִתְרִין דִּילֵי, דִּי לְעֲלָמָא. וּוִי כַּד
 תְּסַתְּלַק מִן עֲלָמָא. מִן יְנַהִיר בּוֹצִינִין דְּאֲוִרֵיתָא, כִּלְא
 יִתְחַשֵּׁף מֵהֵהוּא יוֹמָא. דְּהָא עַד דִּיִּיתֵי מִלְּכָא מְשִׁיחָא, לָא
 לִיְהוּי דְרָא כַּדְרָא דָּא, דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שָׂרִי בְּגוּיָהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַל רִזָּא דָּא, אָסִיר לִיָּה לְבַר נָשׁ
 לְטַעוּם כְּלוּם, עַד דִּיִּיכּוֹל מִלְּכָא עֲלָאָה, וּמָה
 אִיהוּ. צְלוּתָא. צְלוּתָא דְבַר נָשׁ, כַּגּוּוֹנָא דָּא, בְּקַדְמִיתָא,
 מְזַמְנִין לְדִיּוֹקְנִין דְּחַקִּיקִין בְּכוּרְסֵיִיא, עַל אֵינּוֹן בְּרִיִּין,
 דְּמִתְפַּשְׁטֵי רוּחִין דְלֵהוֹן, עַל עוֹפֵי וּבְעִירֵי, לְקַרְבְּנָא בְּרִיִּין
 דְּרוּחָא דְלֵהוֹן יְסוּדָא בְּהַאי עֲלָמָא מִנֵּייהוּ, וְהֵינּוּ (תהלים קד)
 מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יי, דְּהָא בְּרִיִּין דְּאִתְחַזִּיין לְקַרְבְּנָא רוּחָא

דִּילְהוֹן, מִתְפֹּשֵׁט עַל־יְהוּ אַרְבַּע דְּיוֹקְנִין, מְזַמְנֵן עַל
 קַרְבָּנִין אֲלִין. וְהֵינּוּ דְקָא־מָרֵן, וְהָאֻפְּנִים וְחֵיות הַקֶּדֶשׁ,
 וְכָל אֵינֹן חֵיילִין אַחֲרָנִין דְקָא מִתְפֹּשְׁטִי מִנֵּיהוּ.

וּלְבַתֵּר כַּהֲנָא רַבָּא דְקָא מֵיִיחַד שְׁמָא קַדִּישָׁא, הֵינּוּ
 אַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתְנוּ וְכוּ'. יְחוּדָא דְקָא מֵיִיחַד,

הֵינּוּ (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. וּלְבַתֵּר
 לְיוֹאֵי, דְקָא מִתְעָרִי לְנִגּוּנָא, הֵינּוּ (דברים יא) וְהָיָה אִם
 שְׁמוֹעַ וְגו', הַשְּׁמָרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה וְגו'. דָּא נִגּוּנָא

דְּלְיוֹאֵי, בְּגִין לְאַסְתָּרָא סְתָרָא (ס"א לְאַתְעָרָא סְטָרָא) דָּא,
 בְּקוֹרְבָנָא דָּא. וּלְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל, דָּא אֲמַת וְיִצִּיב וְנִכּוֹן,

יִשְׂרָאֵל סָבָא דְקֵיִמָּא עַל קַרְבָּנָא, (קַרְבָּנָא עֵילָאָה הָא דְרַגִּין)
 דְּאִיְהִי י' דְרַגִּין עֲלָאִין פְּנִימָאִין דְכֻלָּא, קֵיִמָּא עַל

פְּתוּרָא.

אַבְל לִית רְשׁוּ לְחַד מִנֵּיהוּ לְמִיכַל, וְלְאוּשִׁיט יְדָא
 לְקַרְבָּנָא, עַד דְּמִלְכָּא עֲלָאָה אָכִיל. וְהֵינּוּ ג'

רֵאוּנוֹת, וְג' אַחֲרוֹנוֹת. כִּיּוֹן דְּאִיְהוּ אָכִיל, יְהִיב רְשׁוּ לְד'
 דְּיוֹקְנִין, וְלְכָל אֵינֹן סְטָרִין דְּמִתְפָּרְשָׁן מִנֵּיהוּ, לְמִיכַל.

כִּדִּין אָדָם, דְּאִיְהוּ דְּיוֹקְנָא דְכֻלִּיל כָּל שְׂאָר דְּיוֹקְנִין,
 מֵאִידָּהּ וְנִפְּיִל עַל אַנְפוּי, וּמְסִיר גְרָמִיָּה וְרוּחִיָּה לְגַבֵּי

אָדָם דְּלְעֵילָא, דְּקֵיִמָּא עַל אֵינֹן דְּיוֹקְנִין, דְּכֻלִּיל כָּל
 דְּיוֹקְנִין, לְאַתְעָרָא לִיָּה עֲלִיָּה כַּדְקָא חֲזִי, וְהֵינּוּ (תהלים כה)

אֵלֶיךָ יְיָ נִפְשֵׁי אֲשָׁא, לְאֶתְעָרָא (תלת) דְּיוֹקְנֵין אַחֲרָנִין, וְכֹל
 אֵינּוֹן דְּמִתְפֹּשְׁטֵי מַנְיִיהוּ. (תהלה לדוד) וְהֵינְנוּ (תהלים קמה) יִבְיָעוּ.
 יִרְנְנוּ. יֹאמְרוּ. יִדְבְּרוּ. וְכֹלְהוּ אֲכַלִּין וְאֶתְהַנְיִין כֹּל חַד וְחַד
 כְּדִקָּא חֲזִי לִיהָ.

מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה לִימָא בַר נָשׁ עָאקוּ דִּילִיהּ בֵּיהּ (ס"א דלביה),
 הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (תהלים כ) יַעֲנֶךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָתָא. (עאקו)
 כְּעוֹבְרֵתָא דִּיתְבָּא בְּעָאקוּ, לְאֶתְהַפְכָּא כְּלִהוֹן סְנִיגוֹרִין
 עֲלִיהּ דְּבַר נָשׁ. וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁפְכָה
 לוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא אֲזִיל לְטַבְרִיא, פָּגַע בֵּיהּ אֵלֶיְהוּ, אָמַר
 לִיהּ שְׁלָמָא עֲלִיהּ דְּמַר. אָמַר לִיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמֵאֵי
 קָא עָסִיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַקִּיעָא. אָמַר לִיהּ
 בְּקַרְבְּנוֹת עָסִיק, וְאָמַר מִלִּין חֲדַתִּין מִשְׁמַךְ, זַכָּאָה אַנְתָּ,
 וְאַתִּינָא לְאַקְדָּמָא לָךְ שְׁלָם, וּמְלָה חֲדָא בְּעֵינָא לְמִשְׁאַל
 מִנְךָ, לְאַסְכָּמָא. בְּמִתִּבְתָּא דְרַקִּיעָא שְׁאַלְתָּא שְׁאִילוּ,
 עֲלָמָא דְאַתִּי לִית בֵּיהּ אַכִּילָה וּשְׁתִּיה, וְהָא כְּתִיב (שיר השירים
 ה) בְּאַתִּי לְגַנִּי אַחוֹתִי כֹלָה וְגו', אַכְלָתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי
 וְגו'. מֵאֵן דִּלִּית בֵּיהּ אַכִּילָה וּשְׁתִּיה, אִיהוּ אָמַר אַכְלָתִי
 יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֵי קָא אַתִּיב לוֹן.
 אָמַר לִיהּ, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא בַר יוֹחָאֵי

יִימָא. וְאַתִּינָא לְמִשְׁאֵל מִנָּךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּמָּה
 חֲבִיבֵי חֶבֶב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּמִסְגִּיאֵי
 דְּרַחֲמֵי דְּרַחֲמִים לָהּ, שְׁנַי עוּבְדוּי מִמָּה דִּהוּא עָבִיד. דְּאִף
 עַל גַּב דְּלָאוּ אֹרְחֵי בְּמִיכְלָא וּמִשְׁתַּיִיא, בְּגִין רַחֲמֵינָא,
 אָכִיל וְשָׁתָה. הוּאִיל וְאַתִּי לְגַבְהָ, עָבִיד רַעוּתָהּ. פְּלָה
 עַיִלַת לַחּוּפָה, וּבָעַת לְמִיכַל, לִית דִּין דִּיִּיכּוּל חֲתַנְהָ
 בַּהֲדָה, אִף עַל גַּב דְּלָאוּ אֹרְחֵיהָ לְמַעַבְדַּת הַכִּי. הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב בְּאַתִּי לְגַנִּי אַחֲוֵי כֻלָּהּ. הוּאִיל וְאַתִּינָא לְגַבְהָ,
 וְלִמְיַעַל בַּהֲדָה לַחּוּפָה, (דף רמ"ב ע"א) אַכְלַתִּי יַעְרִי עִם דְּבִשֵׁי

וְגו'.

וְיִלְפִינָן מְדוּד, דְּזַמִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְשְׁנַי עוּבְדוּי
 מִמָּה דְּאֹרְחֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא קַבִּיל וְעָבִיד רַעוּתֵיהָ. זַמִּין לְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא
 בַּהֲדָה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) קוּמָה יְיָ לְמַנוּחַתְךָ
 אֶתְהָ וְאֶרֶון עוֹנֶךָ. מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא פַּחְדָּא, בְּגִין דְּלָא
 לְאַפְרָשָׁא לֹון, שְׁנַי מָאנִין, וְשְׁנַי עוּבְדִין דְּמַלְכָּא.

הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לב) כַּהֲנִיף יִלְבְּשׁוּ צַדִּק וַחֲסִידֶיךָ
 יִרְנְנוּ בְּעֵבוֹר דְּדוּד וְגו', כַּהֲנִיף יִלְבְּשׁוּ צַדִּק, לוֹיִיךָ
 מְבַעֲי לֵיהּ, דְּהָא צַדִּק מְסַטְרָא דְּלִיּוּאֵי אִיהוּ. וַחֲסִידֶיךָ
 יִרְנְנוּ, לוֹיִיךָ יִרְנְנוּ מְבַעֲי לֵיהּ, דְּהָא רַנָּה וְזַמְרָה בְּלִיּוּאֵי
 נִינְהוּ, וְאִיהוּ שְׁנַי וְאָמַר, כַּהֲנִיף וַחֲסִידֶיךָ, דְּאִינְוֹן
 מְסַטְרָא דִּימִינָא.

אָמַר לִיָּה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּוֹד לָאו אֹרַח דִּילֵי הָכִי.
 אָמַר דְּוֹד, בְּעֵבוֹר דְּוֹד עֲבָדְךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחְךָ.
 תִּקְוֵנָא דְאַנָּא תִּקְוֵנָת, לָא תִשְׁנֵה לִיָּה. אָמַר לִיָּה, דְּוֹד,
 הוֹאִיל וְזַמְיֵנָת לִי, אֵית לִי לְמַעַבְד רְעוּתְךָ, וְלָאו רְעוּתִי.
 וַיִּלְפִּינֵן מֵהָאִי, אֹרַחָא דְעֵלְמָא, דְּמֵאֵן דְּמִזְמֵן לְאַחְרָא,
 הָהוּא דְאַתִּי לְגַבִּיָּה, אֵית לִיָּה לְמַעַבְד רְעוּתִיָּה, אַף עַל
 גַּב דְּלָאו אֹרַחִיָּה בְּכַךְ.

כך (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וְגו', הוֹאִיל וְאַתָּא חָתָן
 לְגַבִּי כְּלָה, אַף עַל גַּב דְּלָאו אֹרַחִיָּה לְמִשְׁכַּב. אָלָא
 בְּכָרִים וּכְסָתוֹת, וְאִיָּהִי יְהֵבָה לִיָּה אֲבָנִין לְמִשְׁכַּב, כְּלָא
 יִקְבַּל בְּרְעוּתָא דְלִבָּא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם
 הַהוּא, עַל אֵינּוֹן אֲבָנִין, אַף עַל גַּב דְּלָאו אֹרַחִיָּה בְּכַךְ.
 אוּף נְמִי הָכָא, אַכְלָתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי אַף עַל גַּב דְּלָאו
 אֹרַחוּי בְּכַךְ, בְּגִין רַחֲמֵי דְכְּלָה. וְעַם כָּל דָּא בְּבֵיתָא
 דְּכְּלָה וְלָא בְּאַתָּר אַחְרָא. בְּאַתְרִיָּה לָא אָכִיל וְלָא שְׁתִּי,
 בְּאַתָּר דִּילָהּ אָכִיל וְשְׁתִּי. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, בְּאַתִּי לְגַבִּי.
 מְלֵאכִין דְּשֻׁדְר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, לָא אֲכָלוּ
 וְלָא שְׁתּוּ בְּאַתְרֵיהּ, בְּגִין אֲבָרָהֶם אֲכָלוּ וְשְׁתּוּ. אָמַר
 לִיָּה, רַבִּי. חַיִּיךָ, מְלָה דָּא בְּעֵי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִימַר,
 וּבְגִין דְּלָא לְמַחֲזֹק טִיבוּ לְגַרְמִיָּה, קָמִי פְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל,
 סְלִיק מְלָה לְגַרְמַךְ, זַכָּאָה אַנְתָּ בְּעֵלְמָא, דְּמֵאֹרַךְ מִשְׁתַּבַּח

בְּךָ לְעֵילָא. וְעַלְךָ כְּתִיב, (שמואל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת
אֱלֹהִים.

(במדבר כ"ח) אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו', רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר,
בְּקַרְבָּנָא אֵית עֶשֶׂן, וְאֵית רִיחַ, וְאֵית נִיחַח. עֶשֶׂן:
אֵינּוֹן מְאָרִי דְרוּגְזָא. דְּכְתִיב, (דברים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אִפֵּי יִי.
אֵינּוֹן אֶתְהַנּוּן מֵעֶשֶׂן. וְעֶשֶׂן רוּגְזָא, בְּחוּטְמָא אִיהוּ. רִיחַ:
אֵינּוֹן דְּאֶקְרוּן תְּפוּחִין. אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתַפוּחִים. הֵדָא
הוּא דְּכְתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֲפִיךָ כְּתַפוּחִים.

(במדבר כ"ח) אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר. מֵאֵי בַּבֶּקֶר. דָּא
בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם. דְּכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם
בַּבֶּקֶר. מְנַלְן דֵּהֲאֵי בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
מִהֲכָא, (בראשית מד) הַבֶּקֶר אֹר. בֶּקֶר אֹר לֹא כְּתִיב, אֶלָּא
הַבֶּקֶר אֹר, וְדָא אֹר קַדְמָאָה, דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְעַל דָּא תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר
דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא. וְלִקְבַל בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם, אֶתְקָרִיב קַרְבָּנָא
דָּא. קָרְבַּן דְּבִין הָעֲרָבִים, דָּא יִצְחָק, וְלִקְבַל עָרַב דְּיִצְחָק
אֶתְקָרִיב. מְנַלְן. דְּכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ
בְּשָׂדֵה לְפָנֹת עָרַב. וְעָרַב דְּיִצְחָק הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דָּא לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְלְהַקְרִיב קָרְבַּן

מוֹסֵף שַׁבַּת. וְאַבְתָּרִיָּה לְהַסְדִּיר לֶחֶם הַפָּנִים וּלְבוֹנָה.
 וְקָרְבַּן מוֹסֵף בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּכָל יוֹמָא
 צָרִיךְ לְשִׁדְוֵירֵי דוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא בִידָא דְמִטְרוֹנִיתָא. אִי
 אִיהִי בְרִשׁוֹ בְּעֵלָה, צָרִיךְ תּוֹסַפֵּת, כְּגוֹן מוֹסֵף בְּשַׁבַּת
 וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וּמוֹסֵף דְּכָל יוֹמֵין טְבִין.

דְּאִיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד דִּילִיָּה וְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ
 בְּעֵלָה דְהָאִי רְשׁוּת. וַיַּעֲקֹב דִּתְקַן צְלוֹתָא
 דְּעַרְבִית, אִיהוּ דְרָגָא דִּילִיָּה דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. בְּגִין
 דָּא אֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, תְּפִלַּת עַרְבִית רְשׁוּת, דְּאִי
 עַל גַּב דְּבִגְלוֹתָא דְדוּמָה לְלִילָה, דְּשִׁלְטִין תַּמָּן סְמָאֵל
 וְנַחֲשׁ, וְכָל מְמַנָּן דְּאַכְלוּסִין דִּילִיָּה, וְשְׁכִינְתָּא נַחֲתָת
 בְּגְלוֹתָא עִם יִשְׂרָאֵל, אִיהִי בְרִשׁוֹ דְּבְעֵלָה אֲשֶׁתְּפַחַת, הַדָּא
 הוּא דְכֹתִיב, (ישעיה מב) אָנִי יְיָ הוּא שָׁמַי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא
 אֶתֵּן.

וּבְגִין דָּא (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם, לִית פְּגִיעָה, אֶלָּא
 פְּיוּסָא. כְּגוֹן (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵי בִי. כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל
 פְּיִיסַת לִיָּה, דְּלֹא יִזוּז מִיָּנָה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ
 מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. מְאִי עוֹלָם. דָּא (דף רמ"ב ע"ב) שְׁכִינְתָּא.
 תְּרַגּוּם עוֹלָם, עֲלָמָא, לִישְׁנָא דְעוֹלָמָא, כְּמָה דְאַתָּ
 אָמַר, הָעֲלָמָה. וְמָה פְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כח) וַיִּלֶּן שָׁם,
 אֲתַפְּיִיס עִמָּה, לְמִיבַת תַּמָּן בְּגְלוֹתָא עִם שְׁכִינְתָּא. וְאִי

תִּימָא דִּיעֻקֵּב פְּיִיס לָהּ, שְׁפִיר. וּבְגִין דְּאִיהִי בְּכָל לִילִיא,
 דְּאִיהוּ גְלוּתָא, בְּרָשׁוּ בַּעֲלָהּ, אוֹקְמוּהָ תְּפִלַּת עֲרַבִית
 רְשׁוּת. וּפִירוּשָׁא אַחְרִינָא, אִיהוּ תְּבִין לְמִיכַל לְבַעֲיָרָן
 חוֹמְרִים בְּקַל וְחוֹמֵר. נַחְתּוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, וְאַשְׁתַּטְחוּ
 קַמֵּיהּ, וְחַדֵּי בְּהַאי מְלָה, וְקִשְׁרוּ לָהּ בְּכַמְהָ קִשְׁרִין דְּרִזִּין
 סְתִימִין. וְאַעֲטְרוּ לָהּ, וְסִלְקוּ לָהּ לְגַבֵּי חַבְרִיא
 דְּאַשְׁתַּאֲרוּ תַמָּן.

אֲמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּגִין דָּא בְּשָׂאֵר
 צְלוּתִין אִיהוּ חוּבָה, דְּשֵׁטֵר חוּב עָלְיֵיהּ, לְסִמְכָא
 לָהּ בְּצַדִּיק חֵי עֲלָמִין, דְּבִיָּה פֶּל הַסּוּמָךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה,
 אִינּוּ נְזוּק בְּכָל אוֹתוּ יוֹם. וּבְמֵאֵי סְמִיכַת עַל יְסוּד.
 בְּדְרוּעָא יְמִינָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (רות ג) חֵי יִי שְׁכַבִּי עַד
 הַבֶּקֶר.

כַּד מְטִי זְמַן צְלוּתָא דְּמִנְחָה, בַּעֲרַב הִיא בָּאָה. הֲדָא הוּא
 דְּכְּתִיב, (בראשית ח) וַתָּבֵא אֱלֹהֵי הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב. בְּגִין
 דְּמִנְחָה שְׁלוּחָה הִיא לְאֲדוּנִי, (אֲדוּנִי מִבְּעֵי לִיָּה) בְּגְלוּתָא דְּעֵשׂוּ,
 (שם לב) וְהִנֵּה גַם הוּא אַחְרִינּוּ. וְעוּד לְאֲדוּנִי (אֲדוּנִי לְאֲדוּנִי), דָּא
 אִיהוּ אֲדוּן כָּל הָאָרֶץ, וְדָא צַדִּיק, מִתַּמָּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק,
 (דברים לג) בְּכֹר שׁוּרוֹ הֲדָר לוֹ. דְּעַתִּיד לְנַפְקָא מִנֵּיהּ מְשִׁיחַ
 בֶּן אֶפְרַיִם. וּבְגִינֵיהּ אֲתַמֵּר (בראשית לו) וְהִנֵּה קָמָה אֱלֹמָתִי
 וְגַם נִצְבָה וְהִנֵּה תְּסוּבִינָה אֱלֹמֹתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוִינָה
 לְאֱלֹמָתִי. וּבְצַדִּיק, כָּל הַפּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּךָ אֶתְמַר (שמות יג)
 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף. בְּגִין דְּגוּף וּבְרִית
 חֲשִׁבִינָן חַד. וּבְגִין דָּא עֲלָךְ אֶתְמַר, וְהִנֵּה קָמָה אֱלוּמָתִי
 וְגַם נִצָּבָה. דְּכַךְ תְּפִלָּה מֵעוּמָד. וְכֵן כָּל הַזּוֹקֵף זוֹקֵף בְּשֵׁם.
 וּבְצַדִּיק, כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, וְהִינּוּ וְתִשְׁתַּחֲוִינָה
 לְאֱלֹמָתִי. דְּאַנְתָּ אֶחָיד בִּימִינָא וּבְשִׁמְאַלָּא, בְּגוּף וּבְרִית.
 וּלְבַתָּר תְּסַתְּלַק עַל־יְהוּ לְבִינָה, לְמַפְתַּח בַּהּ חֲמִשִּׁין תַּרְעִין
 דְּחִירוֹ לְיִשְׂרָאֵל. לְקַיִמָא, (מיכה ז) פִּימִי צֵאתָךְ מֵאַרְץ
 מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת, וּבְגִין דָּא צְלוֹתָא דְשַׁחְרִית
 חוּבָה, דְּעַרְבִית רְשׁוּת.

בְּעַרְבִית אִיהוּ הַשְּׂפִיבְנוּ, דְשִׁכִּיבַת בֵּין דְרוּעֵי מְלָכָא
 בְּגִלוֹתָא. כַּד יִיְתִי צַפְרָא, פֶּסַח אֶחָיד בֵּיה
 בִּימִינָא. אֲבַל בְּדְרוּעָא שְׂמַאֲלָא דִּיצְחָק, תְּשָׁרִי. (בראשית כד)
 וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְּקָה יוֹצֵאת, מִן גְּלוֹתָא.
 וּבְגִין דְלָא נִפְקִי מִסְטְרָא דְדִינָא, יַעֲקֹב (בראשית מח) שִׁפְלָא
 אֶת יָדָיו, וְשׂוּי שׁוֹר בִּימִינָא, אַרְיָה בְשִׁמְאַלָּא. וּבְגִין דָּא
 נְאֻם יי לְאֲדוֹנֵי שֵׁב לִימִינִי, דָּא צַדִּיק, לְקַבְּלִיהָ
 מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְאָמַר לִיה שֵׁב לִימִינִי, דְרוּעָא דְאַבְרָהָם,
 בְּגִלוֹתָא דִּישְׂמַעְאֵל, עַד אֲשִׁית אוֹיְבִיךָ הַדּוּם לְרַגְלִיךָ.
 בַּהֲהוּא זְמַנָּא, יַתְעַר רוּחַ יִתְרָה תּוֹסַפֵּת עַל יִשְׂרָאֵל,
 הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (יואל ג) אֲשַׁפּוּךְ אֶת רוּחִי עַל

כָּל בָּשָׂר, וַיְהִי נַיִיחָא לְיִשְׂרָאֵל מֵאוּמִין דְּעֵלְמָא, (אסתר ט)
 וְנוּחַ מֵאוּיְבִיחָם. כְּגִוּוֹנָא דְשַׁבְּתָא, דְּאַתּוּסְךָ בְּבַר נָשׁ נֶפֶשׁ
 יְתִירָה בְּשַׁבְּתָא, וְאִית לֹון בְּהַ נַיִיחָא, אִי בְּנֶפֶשׁ יְתִירָה אִית
 לֹון נַיִיחָא, דְּאִיְהִי נוֹקְבָא, כָּל שְׁכֵן בְּרוּחָא דְּאִיְהוּ דְּכוּרָא.
 וְתַנְאִים וְאַמוּרָאִים, נֶפֶשׁ יְתִירָה בְּשַׁבְּתָא לְכָל יִשְׂרָאֵל
 כְּחֻדָּא, חַד אִיְהִי. אָבֵל לְכָל בַּר נָשׁ, אִיְהוּ כְּפּוּם
 עוֹבְדוּי. וְאַלִּיפְנָא מְקַל וְחוּמַר דְּתִיּוּבְתָא, דְּכָל יִשְׂרָאֵל
 כְּחֻדָּא, בְּכָל זְמַנָּא דְּחֻזְרִין כְּלָהוּ, מִתְקַבְּלִי. הֵדָּא הוּא
 דְּכְתִיב, (דברים ד) כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֱלֹו, דְּשֵׁם יִי
 מוֹכְתָר עֲלֵייהוּ בְּכְתִירִיהַ, דְּאִיְהוּ כְּתָר עֲלִיּוֹן. וְהֵאִי אִיְהוּ
 נְשָׁמָה יְתִירָה דְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁבְּתָא וְיוּמִין טְבִין. וּבְגִין דָּא
 תְּקִינּוּ בְּכָל יוּמִין, לְמַחְתָּם בְּשֵׁם יְדוּד, דְּאִיְהוּ חוּתָם דְּכָל
 בְּרַכָּאן דְּצִלוּתִין, וְלֹא אֲמַרִין מוּסְךָ בְּלֹא כְּתָר. וּבְשַׁבְּתָא,
 תְּקִינּוּ לְמִימַר בְּמוּסְךָ, כְּתָר יְתַנּוּ לָךְ יִי אֱלֹהֵינוּ.
 אָבֵל לְכָל חַד מִיִּשְׂרָאֵל, הָכִי נְחִית לִיְהִי נֶפֶשׁ יְתִירָה,
 כְּפּוּם דְּרָגָא דִּילִיְהַ. אִי הוּא חָסִיד, יְהִבִין לִיְהִי נֶפֶשׁ
 יְתִירָה מִמְּדַת חֻסְדַּ, כְּפּוּם דְּרָגָא דִּילִיְהַ. אִי אִיְהוּ גְבוּרָה,
 יְרֹא חֻטָּא, יְהִבִין לִיְהִי נֶפֶשׁ יְתִירָה, מִמְּדַת גְּבוּרָה. וְאִי
 אִיְהוּ אִישׁ תָּם, יְהִבִין לִיְהִי נֶפֶשׁ יְתִירָה, מִמְּדַת אֲמַת.
 וְנֶפֶשׁ יְתִירָה דָּא מְלָכוּת, דְּאִיְהִי כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָאן,
 וְכְפּוּם מְדָה דְּבַר נָשׁ. אִם נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל, אוּ חָכָם, אוּ

מִבֵּין בְּחֻמָּה, אוּ בַתּוֹרָה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ, (משלי א) לְהִבִּין
מִשָּׁל וּמְלִיצָה. אוּ בַנְּבִיאִים, אוּ בַפְּתוּבִים. הִכִּי יִהְיִין לִיה
נֶפֶשׁ יְתִירָה, דְּאִתְקַרֵּיאת פְּתַר מַלְכוּת.

וְאִי חָכָם, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא הַמְּחַפִּים לְכָל אָדָם, דְּאִתְמַר
(תהלים קד) כָּלֶם בְּחֻמָּה עָשִׂיתָ, יִהְיִין לִיה נֶפֶשׁ יְתִירָה
מִתְמָן. וְאִם הוּא מִבֵּין דְּדָבַר מִתּוֹךְ דְּדָבַר בְּאוּרֵייתָא, יִהְיִין
לִיה נֶפֶשׁ יְתִירָה מְבִינָה. וְאִם הוּא חָכָם בַּנְּבִיאִים
וּבַפְּתוּבִים, יִהְיִין לִיה נֶפֶשׁ יְתִירָה מְנַצַּח וְהוּד. וְאִי אִיהוּ
צַדִּיק גָּמוּר דְּנִטְר אוּת בְּרִית, אוּת שַׁבַּת, אוּת יוֹמִין
טְבִין, אוּת תְּפִילִין, יִהְיִין לִיה נֶפֶשׁ יְתִירָה מְצַדִּיק, וּבְכָל
אֲתַר, נֶפֶשׁ יְתִירָה מְמַלְכוּת.

וְאִי אִיהוּ בַר נֶשׁ מִכָּל מַדּוּת אֱלִין, יִהְיִין לִיה פְּתַר בְּשֵׁם
יְדוּד, כִּידוּד (דף רמ"ג ע"א) אֱלֵהִינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֱלִיו. אִין
קְדוּשׁ כִּידוּד. מִעֲלָמָא דְדְכוּרָא, דְּאִיהוּ תְּפִאָרַת, מְלֻךְ
מוּכְתָר בְּכֶתֶר עֲלָאָה, דְּבָהּ יְמֻלוּךְ בְּשִׁכְיַנְתִּיהּ, דְּאִיהִי
נֶפֶשׁ יְתִירָה. וּכְתַר נְשָׁמָה יְתִירָה, יְהוּ"ה, רוּחַ, דְּאִתְמַר
(ירמלא א) אֲשַׁפוּךְ אֶת רוּחִי עַל כָּל בֶּשֶׂר, וְאִיהוּ כְּלִיל י'
סְפִירָאן מִעִילָא לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דָּא: י' חֻמָּה. ה' בִּינָה.
ו' כְּלִיל שִׁית סְפִירָאן, מְחֻסַּד עַד יְסוּד. ה' מַלְכוּת. כ' מִן
כִּידוּד אֱלֵהִינוּ, פְּתַר עַל רִישִׁיהּ. וְהִיא אִיהוּ נְשָׁמָה
דְּאִתּוּסְפָא בְּיוֹם שַׁבַּת.

וּבְגִין דְּעֵלַת הָעֵלּוֹת, מוּפְלָא וּמְכוּסָּה בְּהַאי כְּתָר,
 וְאַתְּפִשֵׁט בְּשֵׁם יְהוָה בְּשִׁבְתוֹת וַיְמִים טוֹבִים, לִית
 שׁוּלְטָנוּתָא לְסַמָּאֵל וּלְנַחֲשׁ וּלְכָל מְמַנָּן דִּילֵיהּ, וְלִית לֵיהּ
 שְׁלִטָּנוּתָא לְגֵיהֶנּוּם, נוֹקְבָא בִישָׂא דְסַמָּאֵל, וְלֹא לְמִשְׁרִיין
 דִּילֵיהּ, כְּלָהוּ מִתְטַמְרִין מִן קָדָם מִשְׁרִייתָא דְמַלְכָּא,
 כְּגוּוּנָא דִּיתְטַמְרָן אוּמִין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְּעֵלְמָא,
 כַּד יִתְגַּלִּי מְשִׁיחָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ב) וּבָאוּ
 בְּמַעְרוֹת צוּרִים (ישעיה ז) וּבְנִקְיֵי הַסְּלָעִים.

קָמוּ תַנְאִין וְאַמּוֹרָאִין, וְאַמְרוּ, רַעֲיָא מְהֵימְנָא, אַנְתָּ הוּא
 שְׁקִיל לְכָל יִשְׂרָאֵל, מְמוּלָּא מִכָּל מְדוֹת טְבִין, וְהֵא
 בְּךָ שְׂרִיָּא, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ, (שמואל א ב) אִין קְדוּשׁ
 כִּידוּד אֱלֹהֵינוּ. אַנְתָּ כְּתָר עַל כָּל חַד וְחַד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי
 אִין בְּלַתְךָ בַּר נָשׁ, דִּיְהֵא כְּתָר עֲלֶךָ, לָא נְשִׂיא, וְלֹא
 חָכַם, וְלֹא מְבִין, וְלֹא חָסִיד, וְלֹא גְבוּר, וְלֹא תָם, וְלֹא
 נְבִיא, וְלֹא צְדִיק, וְלֹא מֶלֶךְ. אַנְתָּ הוּא בְּדִיוֹקְנָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרָא בְּדִיוֹקְנָא דְאַבוּהֵי, כְּגוּוּנָא
 דִּישְׂרָאֵל, דְאַתְמַר בְּהוֹן, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.
 אֲשֵׁלִים פְּקוּדִין דְּמֶאֲרָךְ, דִּלִּית פְּקוּדִין מֵאֲלִין דִּילְךָ, דְלֹא
 יִתְעַטַּר בֵּיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ עֵילָא וְתַתָּא,
 בְּכְתָר עֲלָאָה, בְּכָל מְדָה וּמְדָה.

פְּתַח וְאַמַּר, תַּנְאִין וְאַמּוֹרָאִין, דְּכַד הוּא קָרִי לְכְּלָהוּ,

לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בְּכֻלָּל עֲמַהוֹן בְּכֹל זְמַנָּא, אָמַר לוֹן, אֲנָא
 מְשַׁבְּחָנָא לָכוּ, כְּפֹּיִם נְדִיבוֹת דְּלָכוֹן, דְּאִתּוֹן בְּנֵי נְדִיבִים
 אֲבָרְהֵם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. לֵית מָאן דֵּיכִיל לְשַׁבְּחָא לָכוֹן,
 אֲלֵא מָרִי עֲלֵמָא, דְּאִפִּילוּ אֹרִייתָא כְּלָה עַד אֵין סוּף,
 בְּכוּ הִיא תִּלְיָא. כְּגִוּוֹנָא דְּאִתְמַר בְּאֹרִייתָא, (איוב יא)
 אַרוּפָה מֵאָרֶץ מְדָה וּרְחַבָּה מִנֵּי יָם, הָכִי שֶׁבַח דֵּי לָכוּ. אֲבַל
 יִתְקַיֵּים בְּכוּ, מַה דְּאִתְקַיֵּים בֵּי, דְּחַדִּינָא בִּיקְרָא דְּאִתְרוֹן
 אַחֵי, כְּמַה דְּאֹקְמוּהָ, הֲלֵב שְׁשֻׁמַּח בְּגְדוּלַת אַחֵיו, יִלְבַּשׁ
 אֹרִים וְתוּמִים.

וְתַנְאֵין וְאִמּוֹרָאֵין, כֹּל מוּסָפִין דְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים,
 כֹּל מוּסָף דְּאִמְרִינָן בֵּיהּ כְּתָר, מֵהָכָא
 אֲשַׁתְּמוּדְעִין. וְכֹל צְלוֹתֵין דִּישְׂרָאֵל, רִיחָא דְּלֵהוֹן, כְּרִיחָא
 (שיר השירים ג) דְּמַר וּלְבוֹנָה וְכֹל אֲבָקַת רוּכַל, בְּשָׂאָר יוֹמִין.
 אֲבַל בְּשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, חָשִׁיב עָלֵיהּ מְכַל מִינֵי
 בְּשָׁמִים.

בְּגִין דְּבִיוּמִין טָבִין, סְלָקִין מְכַל אֲבָקַת רוּכַל, דְּאִתְמַר
 בֵּיהּ, (בראשית לב) וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ. דְּצְלוֹתָא דְּאִיְהִי
 פְּגִימָה, אִתְאֲבֶק עִמָּה סְמָאֵל, לְאִגְחָא עִמָּה בְּהָהוּא פְּגִימוֹ
 דְּעֵבִירָה, בְּהָהוּא אֲבֶק דְּדָא, וְדָא סְלִיק עַד שְׁמִיָּא.
 אֲבֶק דְּיַעֲקֹב, לְאוּלְפָא זְכוּתָא עַל צְלוֹתָא, בְּכַמָּה
 מִשְׁרִיין דְּחוּבִין (ד"א דְּזִכּוּוֹן) דְּאִינּוֹן (ס"א חֲלִיק) חֲבִילִין

וּמִשְׂרֵיִן, דְּמִתְכַנְשֵׁין עִמֵּיהּ, לְאוּלְפָא זְכוּ עָלֶיהּ. וְאַבְק
 דְּרָגָא דְּסַמְאֵל, סָלִיק בְּכַמָּה מִשְׂרֵיִן דְּחוּבִין, לְאוּלְפָא
 חוּבִין עָלֶיהּ, וְדָא צְלוּתָא דְּעַרְבִית, דְּאַקְרִי סְלָם דִּיעֶקְבִּי,
 דְּבַהּ (בראשית כח) וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ.
 אֲלִין דְּסִלְקִין חוּבִין, וְנַחְתִּי זְכוּן תְּחוּתֵיהּ, וְאֲלִין סִלְקִין
 זְכוּן, וְנַחְתִּין חוּבִין תְּחוּתֵיהּ. וּמִשְׂפִּילִין לֹון בְּכַמָּה
 קָרְבִין.

דְּאִינוּן מְאָרִי תְּרִיסִין, בְּמִלְחָמָתָהּ שֶׁל תּוֹרָה, עַד
 דִּישְׁתַּמַּע קָרְבָא לְטוֹרִין רַבְרַבִּין, דְּאִינוּן
 אֲבָרָהִם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (מיכה ו) שְׁמַעוּ
 הָרִים אֶת רִיב יִי. רִיב דְּצְלוּתָא. רִיב דְּאוֹרֵייתָא. וְהֵאִי
 קָרְבָא דְּצְלוּתָא דְּעַרְבִית, עַד עֵלוֹת הַשָּׁחַר. דְּרַבֵּן גַּמְלִיאֵל
 אוֹקְמָה, עַד עֵלוֹת הַשָּׁחַר. דְּתַפְלַת עַרְבִית זְמַנָּה כָּל
 הַלַּיְלָה, אֲלָא דְּחַכְמִים עָבְדוּ גָדַר עַד חֲצוֹת.

וּבְגִין דָּא וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֵלוֹת הַשָּׁחַר, מֵאֵן שָׁחַר.
 צְלוּתָא דְּעַרְבִית. דְּשִׁיעוּרָה עַד בְּקָר דְּאֲבָרָהִם,
 דְּאִיהִי אַרְבַּע שָׁעוֹת (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶם אֲבָרָהִם בַּבֶּקֶר.
 בְּרִישׁ שַׁעְתָּא קְדָמָא, בְּסוּף הַשָּׁחַר, (דאיהו) נִצַּח יַעֲקֹב,
 דְּתַמָּן (תהלים כב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשָּׁחַר, לְנִטְלָא נוֹקְמָא
 מִסַּמְאֵל, דְּנִגַּע בִּירְךְ שְׁמַאֲלָא דִּיעֶקְבִּי, דְּאִיהוּ הוּד, דְּבִיָּה
 אֲתַמַּר (איכה א) נִתְנַנֵּי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה, הוּד, מִסְטָרָא

דְּהוּד, אֶלְף חֲמִישָׁא, אֲשֶׁת־אֶרֶת בֵּי מִקְדָּשָׁא חֲרֵבָה
וַיִּבְשָׁה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, דָּא הוּד דִּילְךָ רַעֲיָא מְהִימְנָא, דְּבֵיהּ
אֲנֵת חֲרֵב, מִנְּבוּאָה דִּילְךָ מִשְׁמָאֵלָא, וּבְגִין דְּאֲנֵת
מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה דְּאִיהוּ נְצַח, רִישָׁא דְּשַׁחְרִין,
(ישעיה סג) אֵילַת אֶהָבִים, פְּתַח דְּוּד לְמִנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר,
(משלי ה) דְּבֵיהּ יִיתִי מְאִרִי נְצַחֵן קְרַב־בֵּי־א. וּבְגִין דְּנְצַח וְהוּד תְּרִין
שַׁחְרִין, אוּקְמוּהָ בְּמַתְנִיתִין מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמַע
בְּשַׁחְרִין, וְלֹא אָמַר בְּשַׁחַר. אֶלָּא בְּשַׁחְרִין תְּרִין.

וּתְרִין מְשִׁיחִין יִתְעֲרוּן לְגַבֵּי־הוּ, מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, לְקַבֵּל
נְצַח, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּבִקְרָא דְּאַבְרָהָם, הֵדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (תהלים טז) נְעִימוֹת (דף רמ"ג ע"ב) בִּימִינְךָ נְצַח. הוּד
בְּגִבּוֹרָה, דְּבֵיהּ מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם אַחִיד. אֲנֵת בְּאַמְצְעִיתָא,
דְּדַרְגָּא דִּילְךָ תַּפְּאֶרֶת, דְּאֶתְקַשֵּׁר בְּךָ עֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא.
וַיְסוּד חַי עֲלֵמִין בְּדַרְגָּא דִּילְךָ. וְחִכְמָה בִּימִין, הָרוּצָה
לְהַחֲפִים יְדָרִים. וּבִינָה לְשְׁמָאֵלָא, הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יֶצְפִּין.
אִיהִי הַקְּשֶׁת גִּבְרָה, וְהֵאֵי אִיהוּ לְבוּשָׁא דְּשְׁכִינְתָּא. לְבוּשָׁא
דְּצַדִּיק, דְּאֶתְקַרֵּי בְּרִית הַקְּשֶׁת. וְאִיהוּ אוֹת שִׁבְתָּ,
וְאוֹת יוֹם טוֹב, וְאוֹת תְּפִילִין, וְאוֹת בְּרִית מִלָּה. וְאָמַר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דְּלָאוּ אִיהוּ רְשִׁים בְּהֵאֵי אוֹת,
לֹא יִיעוֹל בְּמַרְאֵה דָּא, בְּחֻדְרָא דָּא. וְהֵאֵי אִיהוּ מִטָּה,

דְּעֻמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא מִטָּה בֵּיהּ כְּלַפֵּי חֶסֶד לְצַדִּיקִים
 גְּמוּרִים, לְמִיָּהב לֹון זְכוּוֹן, בְּח"י בְּרֻכָּאן דְּצְלוֹתָא. וּמִטָּה
 כְּלַפֵּי חוּבָה לְרִשְׁיַעֲיָא, לְמִידָן לֹון בְּגְבוּרָה לְדִינָא, כְּפּוּם
 עוּבְדִיהוֹן. וּבְעֻמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא מֵאַרְיָךְ עַל בֵּינוּנִים.
 וְהֵאֵי אִיהוּ ש'.

תִּלְת גְּוּוּנִין דְּקֻשְׁתָּא, אוֹת בְּרִית הַקֻּשְׁתָּא, בַּת יְחִידָה, שִׁבְת
 מְלַכְתָּא. וְאִית לָהּ שִׁית דְּרַגִּין, תְּחוֹת שׁוּלְטָנוּתָא,
 דְּאִינוּן שִׁשַׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, דְּכְלִילָן בְּמַטְטְרוֹן. דְּעַלִּיָּהוּ
 אֲתָמַר, (שְׁמוֹת כג) שִׁשַׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂיךָ. אֲבַל בַּת
 יְחִידָה, שִׁבְת לִידוּד, הָעוֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה יוּמַת.
 יְהוּה אֲתִקְרִי בְּאוֹת ה'. וּמַסְטְרָא דָּא, יד"ו לִמְיָנָא.
 דְּאִיהוּ ה' שְׁלִימוּ דִּילִיָּה. וְהַכִּי לְכָל סְטְרָא בְּשִׁית
 סְטְרִין, ידו, דוי, ויד, יוד, דיו, ודי. אִינוּן ח"י אֲתוּוֹן,
 דְּכְלִילָן בְּצַדִּיק חֵי עֲלָמִין. וְאִיָּהֵי רְבִיעִית הַהִין בְּכָל
 סְטְרָא.

וְאִיָּהֵי ה"א, מַסְטְרָא דְּשָׂמָא מְפָרֶשׁ, יו"ד ה"א וָא"ו.
 יו"ד בְּחֶסֶד, ה"א בְּגְבוּרָה, וָא"ו בְּתַפְאֶרֶת. פֶּד
 שְׁלֵטָא הֵאֵי ט"ל, אֲסָרוּ חֲכָמִים אַרְבַּעִים מְלָאכּוֹת חָסֵר
 אַחַת. וְאֲתִקְרִיאוּ אָבוֹת מְלָאכּוֹת, עַל שֵׁם דְּאִינוּן לְקַבֵּל
 אֲבָהֶן, דְּשְׁלִיט עַלִּיָּהוּ ט"ל, דְּאִיָּהוּ אַרְבַּעִים חָסֵר אַחַת.
 וּבְאֵלִין אַרְבַּעִים מְלָאכּוֹת חָסֵר חֵד, לְקָה עֲשָׂרָה מְלָקִיּוֹת

לְאָדָם. וְעֲשֶׂרָה לְחַוָּה. וְעֲשֶׂרָה לְנַחֵשׁ. וְתִשְׁעָה לְאַרְעָא.
 וּבְגִין דְּט"ל שְׁלֹטָא בְּשַׁבַּת דְּאִיהוּ ה', אִין לֹקִין בְּשַׁבַּת.
 וְהָאִי ט"ל לָאוּ אִיהוּ כְּט"ל דְּחֹל, מְסֻטְרָא דְּעֵבֵד מְטֻטְרוֹן.
 וְאַרְבַּעִים מְלָאכֹת חֹסֵר אַחַת, הֵם הַזּוֹרַע וְהַחֹרֵשׁ וְכוּ'.
 סָבָא סָבָא, שְׂכִינְתָא אַתְקְרִי אַר"ץ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 הָדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיהו סו) וְהָאָרֶץ הִדּוּם רִגְלֵי.
 מְסֻטְרָא דְּחֹסֵד אַתְקְרִיאת מַיִם. וּמְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה
 אַתְקְרִיאת אֵשׁ. וּמְסֻטְרָא דְּעֵמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא אֹוִיר.
 וְאִיהִי אַרְץ, קַרְקַע לְכֻלָּהּוּ.

וּבְגִין דְּנִשְׁמַתָּא יְתִירָה אַתְפְּשֻׁטָא בְּשְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי
 שַׁבַּת מְלָכְתָּא, דְּאַתְמַר בֵּהּ (תהלים קג) וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל
 מַשְׁלָה, מִשָּׁם אִיהִי מְלָכוּת, דְּשְׁלֹטְנוּתָהּ אַל אַרְעָא, וְעַל
 אֵילָנִין וְזֵרְעִין. (וטורין ואבנין) וּבְגִין דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, דְּהִיא
 נִשְׁמַתָּא יְתִירָה דְּבְשַׁבַּת, בֵּהּ תוֹלְדִין דִּילָהּ, אֵית נִיחָא
 לְאַרְעָא, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא.

וּבְגִין דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אַתְפְּשֻׁטָת בְּאַרְעָא, דְּאַתְמַר בֵּהּ
 (במדבר יט) פָּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם
 אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל, אֲסוּר לְחָרוּשׁ בְּשַׁבַּת חֲרִישָׁה
 בְּשׂוֹר. דְּאַתְמַר (תהלים קכט) עַל גְּבֵי חָרְשׁוֹ חוֹרְשִׁים.
 וְשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהִי פָּרָה אֲדוּמָה מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה.
 תְּמִימָה, מְסֻטְרָא דְּחֹסֵד, דְּאִיהוּ דְּרָגָא דְּאַבְרָהָם, דְּאַתְמַר

בֵּיהַּ (בראשית יז) הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם,
 מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל,
 מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה דְאִיהִי חִירוֹ, בְּאַתְרֵי דְאִיהִי
 שְׁלֵטָא (במדבר א) וְהִזְרֵה הַקָּרֵב יוֹמֵת, לֵית רִשׁוֹ לְסִטְרָא אַחֲרָא
 לְשֵׁלֵטָאָה, לֹא שָׁטָן, וְלֹא מִשְׁחִית, וְלֹא מִלְּאָךְ הַמּוֹת,
 דְּאֵינּוֹן מִסְטָרָא דְגִיּהָנָם.

וּבְגִין דָּא, בְּיוֹמֵין דְּחוֹל, אֲמַרִין יִשְׂרָאֵל, (תהלים עח) וְהוּא
 רַחוּם יְכַפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ
 וְגו'. בְּגִין דְּבִיּוֹמֵין דְּחוֹל, שְׂכִינְתָא תַתָּאָה אֶתְלַבֶּשֶׁת
 בְּאֵלִין קְלִיפִין דְּמִיתָה דְּדִינָא. וּבְשֵׁבֶת אֶתְפַּשְׁטַת מִנִּיּוֹהוּ,
 בְּגִין דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי דְּאִיהוּ בֶן י"ד, יד"ו, אֶתְחַבֵּר בְּה"א.
 בְּהַהוּא זְמַנָּא נִיּוּחָא אֶשְׁתַּכַּחַת לְה"א, וְכֹל מַה דְּאִיהוּ
 תַחֲוֹתָהּ, וְלֹא צָרִיךְ לְמִימַר בֵּיהַּ וְהוּא רַחוּם. וּמֵאַן אֵינּוֹן
 (ס"א תַחֲוֹתָהּ). תַחֲוֹת י' יִשְׂרָאֵל. וְכֹל אֶתְרֵי דְּיִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּכַּחֲקִין,

נְטִירוֹ אֶשְׁתַּכַּח וְנִיּוּחָא.

וּבְגִין דָּא, אָסוּר לְמַחְרַשׁ בְּאַרְעָא, וְלְמַעְבַּד בָּהּ גּוּמוֹת,
 דְּהוּי כְּאֵילוֹ עֶבֶד פְּגִימוֹ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, דְּאִיהִי
 שְׂכִינְתָא. וְאָסוּר לְאַשְׁתַּמְּשָׂא בְּכֵלִים דְּאַרְעָא בְּשֵׁבֶת.
 וְאַפִּילוֹ לְטַלְטַל אֲבָן. וְלֹא כְּלִי בְּעֵלְמָא. דְּיַהּוּי נִיּוּחָא לּוֹן
 בְּזַכּוֹ דְּשְׂכִינְתָא דְּאֶתְקַרִיאת אֲבָנָא, דְּכֹתִיב בָּהּ (בראשית כח)
 וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבֵּה, בְּצִלּוֹתָא. עֲמִידָה אִיהִי

לְיִשְׂרָאֵל, דְּבִגְיִנָּה אֵית לֹון קְיוּמָא בְּעֵלְמָא. וְעָלִיָּה
 אֲתָמַר, (בראשית מט) מִשָּׁם רוּעָה אָבֹן יִשְׂרָאֵל. (זכריה ג) עַל אָבֹן
 אַחַת שְׁבַעָה עֵינַיִם, (תהלים קיח) אָבֹן מֵאִסּוּ הַבּוֹנִים.

וּבְגִין דָּא (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לְעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. צְרִיף לְנִטְרָא לָהּ
 בְּדִירְתָם, דְּלֹא יִפְקֹון מְרֻשׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרֻשׁוֹת הַרְבִּים. וְהֵאֵי
 אִיהוּ דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם
 שְׁהֹן (דף רמ"ד ע"א) אַרְבַּע, הוּצָאָה מְרֻשׁוֹת לְרֻשׁוֹת, וְהַכְּנָסָה
 נְמִי יְצִיָּאָה קָרִי לָהּ. וְאִינוּן סְמָאֵל וְנַחֲשׁ, צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל
 לְנִטְרָא לֹון, דְּלֹא יִיעֲלוּן לְדִירָה דְּשְׁכִינְתָא, דְּאִיהִי רֻשׁוֹת
 הַיַּחֲדִיד. מֵאֵן רֻשׁוֹת הַרְבִּים. חֲלָלָה שְׁפַחָה זֹוּנָה נְדָה גּוֹיָה,
 רֻשׁוֹת דְּסְמָאֵל וְנַחֲשׁ, וְשְׁבַעִין מְמָנֹן דְּעַמִּין. (ע"כ רעיא מדהימנא)

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי וְכוּ', עַד חֲלָבֵי חֶסֶר.
 נִדְפַס בְּפִרְשֵׁת וַיִּקְרָא דָּף ג' ע"ב. וּבַחְבוּרָא
 קְדַמָּאָה, (בדף רמ"א ע"א) אָרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, דְּרוּעָא
 יְמִינָא בְּיֶרְכָא שְׁמָאֵלָא. אַכְלָתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי, יַעֲקֹב
 בְּרַחֵל. שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֲלָבִי, דְּרוּעָא שְׁמָאֵלָא בְּיֶרְכָא
 יְמִינָא. דְּרוּעָא יְמִינָא בְּיֶרְכָא שְׁמָאֵלָא, אִינוּן חֶסֶד עִם
 הוּד. יַעֲקֹב בְּרַחֵל, עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא בְּמַלְכוּת. דְּרוּעָא
 שְׁמָאֵלָא בְּיֶרְכָא יְמִינָא גְבוּרָה בְּנֻצָּח.

וְאִמָּאֵי שְׁנֵי מֵדוֹת דִּילִיָּה הָכִי. אֵלָא רְזָא דְּנִימָא הָכָא,

דָּוִד אָמַר הֲכֵא, (תהלים קלב) כִּתְּוִיף יִלְבְּשׁוּ צְדָק וַחֲסִידֶיךָ
 יִרְנְנוּ. וְאֶתְמַר הַתָּם, וְלוֹוִיךָ מִבְּעֵי לִיָּה לְמִימַר. אָמַר
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לָאו אֶרַח לְשָׁנוֹת מְדוֹתַי, אֶלָּא בְּתַר
 דְּזַמִּינַת לִי, אֵית לִי לְמַעְבַּד רְעוּתְךָ. וּמֵהֲכֵא אוֹלִיפְנָא,
 דְּבַעַל הַבַּיִת דְּמִזְמִין אֶפִּילוּ לְמַלְכָּא, אֵית לִיָּה לְמַעְבַּד
 רְעוּתִיָּה. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּיָהּ, כָּל מַה שְּׂאוּמַר לָךְ בַּעַל
 הַבַּיִת עֵשָׂה חוּץ מִצָּא. וְעַם כָּל דָּא דְּרִזָּא דָּא שְׂפִיר אִיְהוּ,
 הָא כְּתִיב (מלאכי ג) אֲנִי יְיָ לֹא שְׁנִיתִי, וּבְכָל קְרִבָּנִין לֹא
 כְּתִיב בְּהוֹן אֶלָּא לִידוֹד, אִיךָ יִכִּיל לְמַהוּי דִּישְׁנֵי דְּרַגִּין
 דְּשָׁמִיָּה בְּקִרְבָּנָא.

אֶלָּא, אֶרִיתִי מוֹרִי: יוֹצֵר אוֹר. עַם בְּשָׁמִי: אֶהְבֵּת עוֹלָם.
 אֶכְלֵתִי יַעֲרִי: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. עַם דְּבִשְׂי: בְּרוּךְ שֵׁם
 כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד. שְׁתִּיתִי יַיִן: וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ,
 עַד וַיֹּאמֶר. עַם חֲלָבִי: מִן וַיֹּאמֶר, עַד אָמַת. אֶכְלוּ רַעִים:
 ג' רֵאשׁוֹנוֹת, וּג' אַחֲרוֹנוֹת. שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים: שְׂאֵר
 בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא.

וּבַחֲבוּרָא קִדְמָאָה, סִתְרָא דְּקִרְבָּנָא, פָּרִים וּכְבָשִׂים
 וְעֵתוּדִים וְעִזִּים, אֵינּוֹן ד', פָּנֵי שׁוֹר. פָּנֵי
 נֶשֶׁר וּגּוֹ', שְׁתֵּי תוֹרִים אוּ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה, וְצָרִיךְ לְפָרְשָׂא.
 אַרְיָה נְחִית לְגַבֵּי שׁוֹר, דְּאִיְהוּ שְׁמָאֵלָא, לְאַתְקַשְׂרָא חֹסֵד
 בְּגַבּוּרָה. אָדָם נְחִית לְגַבֵּי נֶשֶׁר. דְּרַגָּא דִּיעֶקֶב. וּבְגִין דָּא

אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְנִיתִין, שׁוֹפְרִיהַ דְּיַעֲקֹב שׁוֹפְרִיהַ דְּאָדָם
 קְדָמָאָה הָוָה. וּמֵאֵן גְּרִים לְאַסְתִּלְקָא לְאַתְקְרֵי יִשְׂרָאֵל,
 דְּכֹתִיב, (בראשית לב) לֹא יַעֲקֹב יֹאמֵר עוֹד שְׁמֶךָ כִּי אִם
 יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ, דִּיהוּי יִשְׂרָאֵל עֶקֶר לְאַפְרָשָׁא
 בִּינְיָיְהוּ. (ע"כ רעיא מהימנא) (רמ"ז ע"א ובחבורא קדמאה סולת למנחה וכו').

רעיא מהימנא

וּבַחֲבוּרָא קְדָמָאָה אָמַר
 רַעְיָא מְהִימְנָא,
 מֵאֵן דְּמִזְלִיל בְּפִירוּרִין
 דְּנַהֲמָא, וְזָרִיק לֹון בְּאַתְר
 דְּלֹא אַצְטְרִיכָא. הַאי כָּל שְׁפֹן
 מֵאֵן דְּמִזְלִיל בְּפִירוּרִין
 דְּמוּחָא, דְּאֵינֹון טְפִין דְּזַרְע,
 דְּזָרִיק לֹון בְּאַרְעָא, דְּאַתְמַר
 בְּהוּן (בראשית ו) כִּי הִשְׁחִית כָּל
 בְּשָׂר אֶת דְּרַכּוֹ עַל הָאָרֶץ.
 אוּ דְּזָרִיק לֹון בְּנַדָּה, אוּ בְּבַת
 אֵל יִכָּר, אוּ בְּשַׁפְתָּה אוּ
 בְּזוּנָה. וְכָל שְׁפֹן וְכָל שְׁפֹן
 מֵאֵן דְּמִזְלִיל בְּפִירוּרִין
 דְּנַהֲמָא דְּאוּרִיחָא, דְּאֵינֹון
 קוּצֵי אַתְוֹון, וְתַגֵּי אַתְוֹון,
 דְּאַתְמַר עֲלֵיהוּ כָּל
 הַמְּשַׁתְּמֵשׁ בְּתַגָּא חֲלָף.

(במדבר כ"ח) וְעֲשִׂירִית הָאִיפָה,
 אֲמֵאֵי. אֶלָּא עֲשִׂירִית
 הָאִיפָה, לְקַבֵּל כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל. דְּאֵיהִי עֲשִׂירָאָה
 דְּדַרְגִין, וְאַצְטְרִיכָא
 לְאַתְיָיְהָבָא בֵּין תַּרִין
 דְּרוּעִין, וְאֵיהִי סֶלֶת נְהֵמָא,
 וְאֵיהִי נְהֵמָא. וּבְגִין דְּאֵיהִי
 נְהֵמָא, לֹא אַתְפְּקֵד עַל
 נְהֵמָא דְּחַמְשֵׁת מִינִין, דְּאֵיהִי
 חָטָה, וְשְׁעוּרָה, וְשִׁיפוֹן וְכוּ',
 מְמַנָּא דְּעֵלְמָא. וְלֹא שׁוּי
 מְמַנָּא עֲלֵייהוּ, אֶלָּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּלַחוּדוּי.
 וּבְגִין דָּא, מֵאֵן דְּמִזְלִיל
 בְּנַהֲמָא, וְזָרִיק לֵיהַ בְּאַרְעָא,

כָּל שָׁכֵן מֵאֵן דְּמִסְר רְזִין
 דְּאוֹרֵייתָא, וְסִתְרֵי
 קִבְלָהּ, וְסִתְרֵי מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית, אוֹ סִתְרֵי אֲתוּוֹן
 דְּשִׁמָּא מִפְּרֻשׁ, לְאִנְשִׁים
 דְּלֹאוּ אֵינּוּן הַגּוֹנִים, דְּשָׁלִיט
 עָלֵיהוּ יַעַר הָרַע, אִשָּׁה זּוֹנָה,
 דְּאֶתְמַר עָלֶיהָ, (משלי ו) כִּי בְּעַד
 אִשָּׁה זּוֹנָה עַד כִּפּוּר לָחֶם.
 וְלִית לָחֶם אֱלָא כ"ב אֲתוּוֹן
 דְּאוֹרֵייתָא. וְלִית כִּפּוּר, אֱלָא
 אֲפִילוּ הִלְכָה אַחַת. (ועוד רעיא

מדהימנא)

וּבְחִבּוּרָא קִדְמָאָה, לָא גָלִי
 רְזָא בְּאֵלִין
 פְּרוּרִין, אֱלָא בְּאַרְח פְּשָׁט,
 וְלָא יְהִיב בְּהוּן שִׁיעוּרָא.
 אֲבָל אוֹקְמוּהָ מְאֵרֵי
 מִתְנִיתִין, דְּשִׁיעוּרָא דְּפִירוּרִין פּוֹזִית לְפָחוֹת,
 כָּל שָׁכֵן אִי אֵינּוּן
 כִּפִּיעָה. דְּמְאֵרֵי מִתְנִיתִין דְּקִדְקוּ עָלֵיהוּ,
 עַד פּוֹזִית עַד כִּפִּיעָה
 לְבָרְכָא עָלֵיהוּ.

רעיא מדהימנא

וְאַרְח רְזָא, א"ח הוּא ט' פְּרוּרִין, שְׁלֹשׁ לְכָל סֵטֶר, תְּלַת מִן ד',
 תְּרִין עֶשֶׂר. רְבִיעִית אִיהוּ שְׁלִימוֹ, לְאִשְׁלָמָא בִּיהַ עֶשֶׂר.
 וְלְאִשְׁלָמָא ד', דְּאֵינּוּן יְדוּד. מְאֵי עֶשֶׂר. אֵינּוּן: יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

עֲנִיּוֹתָא רְדִיף אֲבַתְרִיהַ. וְחַד
 מְמַנָּא אֲתַפְקֵד עַל דָּא,
 וְאִיהוּ רְדִיף אֲבַתְרִיהַ,
 לְמִיּהַב לִיהַ עֲנִיּוֹתָא, וְלָא
 יִפּוּק מִן עֲלָמָא, עַד
 דְּיִצְטְרִיף לְבְרִיין. וְעָלִיהַ
 כְּתִיב, (איוב טו) נוֹדֵד הוּא
 לְלָחֶם אִיהַ. נוֹדֵד הוּא, וְיִתְהַף
 מִטְּלִטֵל, וְגָלִי מֵאַתֵּר לְאַתֵּר,
 לְלָחֶם אִיהַ הוּא. וְלִית

(דף רמ"ד)

מֵאֵן דְּיִשְׁגַּח עָלֵיהַ, הִדָּא
 הוּא דְּכְתִיב אִיהַ. מֵאֵן
 דְּיִרְחַם עָלֵיהַ, בְּגִין דְּלָא
 יִשְׁכַּח. (ובחבורא קדמאָה אמר רעיא

מדהימנא מאן דמזולזלא)

קוּצָא דְאֵת ד' מִן אַחַד, שִׁיעוּרָא כּוּזָת. י' מִן יְדוּד, שִׁיעוּרָא דִילֵיהּ
כּפִיּעָה.

אִיהִי ד', שְׁלִימוֹ דְמֶרְכְּבָתָא דְאָדָם, וּשְׁלִימוֹ דְאַרְבַּע אַנְפִּין
דְאָדָם. וּבְגִין דָּא, (במדבר ו) יֵשָׁא יְדוּד פְּנִין אֱלִיךָ. וְאוֹקְמוּנָהּ
מְאִירי מִתְנִיתִין, וְהִכְתִּיב (דברים י) אֲשֶׁר לֹא יֵשָׁא פְּנִים. אֲלֹא אָמַר
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא אָמַרְתִּי לָהֶם (דברים יא) וְאֶכְלֶתָּ וּשְׂבַעְתָּ,
וְהֵם דִּקְדְּקוּ עֲלֵיהֶם, עַד כּוּזָת אוּ עַד כּפִיּעָה, וְאִיךָ לֹא אֲשָׂא לָהֶם
פְּנִים. וּרְבִנְנָן דְּמִתְנִיתִין וְאַמוּרָאִין, כָּל תְּלַמוּדָא דְלַהוּזָן, עַל רְזִין
דְּאוּרִייתָא סִדְרוּ לֵיהּ.

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְסָלִיק יְדוּי קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ,
וְאָמַר הָכִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהֵא רַעֲוָא דִילְךָ, לְמִיּהֵב לֹזָן
מְזוּנָא שְׁלִימָתָא, לְתַקְנָא לְגַבְדָּהּ, וּלְגַבֵּי מְטְרוּנִיתָא עֲלָאָה עֲלָמָא
דְאֵתִי, דְאֵתְמַר עֲלָהּ, (תהלים כב) כִּי לִי הַמְּלוּכָהּ וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם.
וּלְגַבֵּי מְטְרוּנִיתָא תְנַיִנָא, דְאֵתְמַר בָּהּ זְמָנָא תְנַיִנָא, (עובדיה א)
וְהִיתָה לִי הַמְּלוּכָהּ. לְתַקְנָא פְּתוּרָא שְׁלִימָתָא, מְכַל עֲדוּנִין,
וּמְכַל מְאַכְלִין.

וְאַנָּא מְזִמֵּן עַמְךָ, לְכָל מְאִירי מִתְנִיתִין, וְלְמְאִירי מְקָרָא, וְלְמְאִירי
תְלַמוּדָא, וְכָל שְׂכֵן לְמְאִירי סְתֵרֵי תוֹרָה דִילְךָ, כְּלָה דִילְךָ,
מְטְרוּנִיתָא קְדִישָׁא דִילְךָ, עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְכָלֹא בְּרֶשֶׁת דְעֵלְתָא
כָּל עֲלָאִין, אֲדוּזָן כָּל הָאֲדוּנִים, מְלָךְ עַל כָּל הַמְּלָכִים דְעֵילָא
וְתַתָּא, דְאִיהוּ יְחִיד בְּלָא תְנַיִנָא, וְלִית אֵת וּנְקוּדָה דְמִשְׁתַּתְּפָה
בְּהַרְדִּיהּ, וְלֹא שְׁנׁוּי גְּוֹנִין דְאִינְשָׁא. דְאִיהוּ מְאִירי כָּל מְפַתְחָאן,
דְרִזִין דְתַוּוּיֹת, וּשְׁמָהּ וּכְנוּיִין, וְכָל רְזִין גְּנִיזִין דְחֻכְמָתָא, דְתַפְתַּח
לֹזָן כְּלָהוּ לִיקְרָא דִילְךָ, עֲלַת עַל כָּל עֲלוּת. אֲנָא מִתְחַזֵּן קְדָמְךָ,

דְּתַפְתַּח לֹוֹן לִיקְרָא דִּילָךְ, דִּיקְרָא דִּילָךְ אִיהוּ מֵאֲבֵי וְאֲמִי
 דְּשִׁמְיָא, וְאָב דְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְאִם דְּלֵהוֹן, דְּאֶתְמַר בְּהַ (מְשַׁלִּי א) וְאֵל
 תַּטּוּשׁ תּוֹרַת אֲמָךְ, וְעַמָּךְ לִית שׁוֹתְפּוֹ דְּאִם בְּעֶלְמָא.

קָם זְמַנָּא תְּנַיִנָּא, וְאָמַר מְאִרִי מְתַנִּיתִין, נְשַׁמְתִּין וְרוּחִין וְנַפְשִׁין
 דְּלִכּוּן, אֶתְעֵרוּ כְּעַן כּוּלְהוֹן, וְאֶעְבְּרוּ שִׁנְתָּא מְנַכּוּן, דְּאִיהִי
 וְדֵאִי מְשַׁנָּה, אֶרַח פְּשֻׁט דְּהֵאִי עֶלְמָא. דְּאֲנָא לֹא אֶתְעֵרְנָא כְּכוּ,
 אֲלֵא בְּרִזִין עֶלְאִין דְּעֶלְמָא דְּאֶתִי, דְּאֶתּוֹן בְּהוֹן (תַּחֲלִים קכא) הִינָּה לֹא
 יְנוּם וְלֹא יִישָׁן.

פְּתַח וְאָמַר, הָא אֻקְמוּהָ מְאִרִי מְתַנִּיתִין, בְּעַל הַבֵּית בּוּצֵעַ וְאֶרַח
 מְבַרְךְ. וְעוּד אֻקְמוּהָ, צְרִיף לְדַקְדַּק בְּה' מִן הַמוּצֵיא. וְתֵרִין
 הֵהִין אֵינּוֹן, לְקַבֵּל שְׁתֵּי הַלָּחִם. שְׁתֵּי כְּפָרוֹת דְּשַׁבַּת. י', אִיהִי
 כְּפִיּוּצָה לְכָל חַד וְחַד. וּמֵאֵן אִיהוּ בְּעַל הַבֵּית דְּבוּצֵעַ. דָּא ו'.

אֲדַהֲבִי, הָא סְבָא דְּסַבִּין קָא נַחִית לְגַבִּיּהּ, וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא
 חֲזוֹר בְּךָ. דְּהָא לָחִם אִיהוּ ו', שְׁתֵּי כְּפָרוֹת דִּילִיּהּ, כְּמָה
 דְּאֶמְרַת אֵינּוֹן ה' ה'. וְדֵאִי ו' אִיהוּ לְקַבֵּל יַעֲקֹב. ה' ה' לְקַבֵּל לְאָה
 וְרַחֵל. י', כְּפִיּוּצָה לְכָל חַד.

אָמַר לִיּהּ, סְבָא סְבָא, וְהָא בְּכַמָּה אֶתְרִין אֻקְמוּהָ, דִּיעֲקֹב אִיהוּ
 בְּעַל הַבֵּית, וְיוֹסֵף אֶוֹרַח, דְּדִרְגִיּהּ יְסוּד חֵי עֶלְמִין, כְּלִיל חֵי
 בְּרַכָּאן דְּעֵלּוֹתָא, וּבְגִין דָּא אֻקְמוּהָ עֲלִיּהּ, (מְשַׁלִּי ז) בְּרַכּוֹת לְרֵאשׁ
 עֲדִיק. אָמַר לִיּהּ הָכִי הוּא, וְכֹלָא קְשׁוּט. כָּל רִזָּא בְּאֶתְרִיּהּ, מַה
 דְּאֲנָא אֶמְרִית, וּמַה דְּאֶתְ אֶמְרַת. אֲבָל הַהוּא דְּפִלְיָג נְהֵמָא מֵאֵן
 הוּא.

אָמַר לִיּהּ, סְבָא אֲנִתְ בְּדִיוֹקְנִיּהּ, וְדָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְדָא
 אָדָם דְּמֶרְכַּבְתָּא עֲלָאָה, דְּאֲנַפִּין דִּילִיּהּ יְהוּהּ. וּבְגִין דָּא, ו'

לָחֶם, דְּאֵינֻן ה' ה'. וְשִׁיעוּרָא דְאוּקְמוּהּ בְּזִית וְכַבִּיצָה, הָא אֶתְמַר
 בְּזִית בְּאֵן שְׂמָא מְשַׁעְרִין, דְּהָא אוּקְמוּהּ רַבְּנֵן דְּאִין עוֹשִׂין מְצוֹת
 חֲבִילוֹת, אוּף הָכִי, לֹא יִהְיֶינָן תְּרִין שִׁיעוּרִין בְּאֵת י', לְמַהוּי בְּזִית
 וְכַבִּיצָה. אֶלָּא תְּרִי אֶלְפָּא בִּיתוֹת אֵינֻן, אֵית י' עֲלָאָה, וְאֵית י'
 זְעִירָא, י' מִן יְדוּד, עֲלָאָה. י' מִן אֲדָנִי, זְעִירָא. וְאֵלִין תְּרִין, חַד
 בְּכּוּזִית, וְחַד בְּכַבִּיצָה, בְּרֻזָּא דָּא יֵאֲהַדְוֵנָהּ. אֶתְא סָבָא וְנָשִׁיק
 לִיה.

אֲדִהָכִי קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פֶּתַח וְאָמַר, וְדֵאִי פְּעֵן מִתְחַבְּרִין
 (משלי ל) מַה שָּׂמוּ וּמַה שָּׁם בְּנֹו, חֲדוּ חֲבֵרִיא וְאָמְרוּ, וְכָאָה
 הוּא מֵאֵן דְּזָכִי לְמִיכַל מַהֲאִי נְהָמָא, דְּאֶתְמַר בִּיה (משלי ט) לְכוּ
 לְחַמּוּ בְּלַחְמִי. וְזַכָּאָה נִפְשָׁא, דְּאֶתְמַר בְּה (ויקרא כב) מִלְּחֶם אָבִיָּה
 תֹּאכַל. (ויקרא כב) וְכֹל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ. דְּקוּדְשָׁא פְּרִיד הוּא בִּיה
 אֶתְמַר, (מלאכי ב) הֲלֹא אַב אֶחָד לְכַלְנֹו. וְנִפְשָׁא דְּאֶתְעַסְקַת
 בְּאוּרִיָּתָא, מִלְּחֶם אָבִיָּה תֹּאכַל.

וּמֵאֵן גְּרִים לְהַ דְּאֶכְלַת מִלְּחֶם אָבִיָּה. בְּגִין דְּתַבַּת בְּתִיּוּבְתָא (דף
 רמ"ה ע"א) וְאֶתְאַחַדְת (נ"א וְאֶתְחַדְת) כְּנַעוּרִיָּה. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב,
 (ויקרא כב) וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיָּה כְּנַעוּרִיָּה, כְּגוֹן (איוב לג) וַיָּשׁוּב לִימִי
 עַל־וּמִי. כְּגוֹנָא דְּאֵילְנָא דְּקָצִיעוּ לִיה, וְאֶתְחַדַּשׁ בְּשָׂרְשׁוּי. וְהֵאִי
 אֵיהוּ רְזָא, דְּמֵאֵן דְּמִית בְּלֹא זְרַע.

וְעוּד אֵית רְזָא אַחַרָּא, דְּלְבַתֵּר יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא, וְיִתְחַדַּשׁ
 כְּמִלְּקַדְמִין. וְהֵינֵנו אֶלְמָנָה וְגְרוּשָׁה, דְּאֶתְתַּרְכַּת מְגֻנְתָּא
 דְּעַדָּן, וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִיאת גְרוּשָׁה, כְּגוֹן (בראשית ג) וַיִּגְרַשׁ אֶת
 הָאָדָם. וּמֵאֵן גְּרִים לְהַ. בְּגִין דְּזַרַע אֵין לְהַ, דְּמִית בְּלֹא בְּגִין.
 וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיָּה כְּנַעוּרִיָּה, דְּתַבַּת בְּהֵאִי עֲלָמָא בְּהוּא נַעַר

בֶּן יָבֵם, וְהֵינּוּ וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ בְּנִעוּרֶיהָ. וּלְבַתֵּר דְּזִכָּת
 לְזֶרַע מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹאכַל. וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ וְגו'. (דברים כה) לֹא
 תִּהְיֶה אִשֶּׁת הַמֵּת הַחוּצָה, לְאִישׁ זָר.

אָמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא, הִלֵּל וְשִׁמְאֵי, דְּאַתּוֹן, חַד מְסַטְרָא דְרַחֲמֵי,
 וְחַד מְסַטְרָא דְדִינָא, דְּאֵינּוֹן חֶסֶד וּגְבוּרָה, דְּרַגִּין דְּאַבְרָהָם
 וַיִּצְחָק. וְאַתּוֹן מְגוֹזְעֵייהוּ, אֶתְכַנְשׁוּ הָכָא, אַתּוֹן וְתַמְנִין תְּלַמִּידִים
 דְּהוּוּ לִיהּ לְהִלֵּל. וְאוּף הָכִי תְּלַמִּידֵי בֵּית שִׁמְאֵי, לְסַעוּדָתָא
 דְּמִלְכָּא.

הָא אוֹקְמַתּוֹן, אַתּוֹן וְתַבְרִיָּא דְעַמְכוּן, מְאִרֵי דְהוֹרָאוֹת,
 דְּאוֹקְמַתּוֹן, אֵינּוּ הַבּוֹצֵעַ רִשְׁאֵי לְמִיכַל, עַד שְׁיַעֲנוּ אִמֵּן מְאִרֵי
 סַעוּדָתָא, וְלִית מְאִרֵי סַעוּדָתָא רִשְׁאֵין לְמִיכַל, עַד שְׁיֹאכַל
 הַבּוֹצֵעַ. וְדֹאֵי כַּד בָּצַע בְּעַל הַבֵּית, וּבָצַע לְאֵינּוֹן מְאִרֵי סַעוּדָתָא,
 לָאו לְכַלְהוּ מְשַׁעַר שְׁעוּרָא חֲדָא, דְּלָאו אֹרַח אֵלִין בּוֹצְעֵין,
 לְבָצוּעַ בְּשׂוּהָ, דְּלִזְמַנִּין יְהִיב לְדָא בְּבִיעָה, וּלְדָא בְּזִית.

וְכַד עוֹנִין אִמֵּן עַל הָאֵי בְּעִיעָא, קָדָם דְּיִיכּוֹל בְּעַל הַבֵּית, מְחַבְרִין
 תְּרִין שִׁיעוּרִין כְּחֲדָא, בְּכִזִּית וּכְבִיעָה, יְאֶהְדוּנְהֵי, אִמֵּן, דְּאֵ
 לָאו אִיהוּ עַל הָאֵכִילָהּ, אֶלָּא עַל הַבְּעִיעָה, לְבַתֵּר דְּאֵינּוֹן שִׁיעוּרִין
 מְצַטְרָפִין בְּאִמֵּן, יִיכּוֹל בְּעַל הַבֵּית. וְהֵינּוּ (שיר השירים ה) אֶרֶזִיתִי
 מוֹרֵי עִם בְּשָׁמִי אֶכְלֵתִי יַעֲרֵי עִם דְּבָשִׁי, וּלְבַתֵּר אֶכְלוּ רַעִים שְׁתוּ
 וְשָׁכְרוּ דוּדִים. אֶכְלוּ רַעִים, מְאִרֵי סַעוּדָתָא. דִּיהוּן בְּנִין בְּדִיוֹקְנָא
 דְּאַבּוּהוֹן.

הָא הָכָא לָחֵם בְּשִׁתֵי כְּפָרוֹת, וְשִׁיעוּרוֹ בְּזִית וּכְבִיעָה. מֵאֵי גִיהוּ
 לָחֵם הַפְּגִים דְּכַתּוּרָא דְּמִלְכָּא. אֶלָּא הָא אוֹקְמוּהָ, דְּאִית לִיהּ
 תְּרִיסַר אַנְפִּין. וּמֵאֵי גִיהוּ. אֶלָּא אֵינּוֹן ד' אַנְפֵי אֶרֶיָה. ד' אַנְפֵי

שׁוֹר. ד' אַנְפֵי נֶשֶׁר. וְאֵינּוֹן (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ יְדֹד. יָאֵר יְדֹד. יִשָּׂא
יְדֹד.

וּמְנַלְן דְּלַחַם הַפָּנִים אִיהוּ מִפְתּוֹרָא דְמִלְכָא. דְּכַתִּיב, (יחזקאל מא)
וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְדֹד. ז"ה: י"ב אַנְפִּין.
וְאוֹף הָבִי, מֵאֵן דְּאִית לִיה, בְּעֵי לְתַקְנָא וּלְסַדְרָא עַל פְּתוּרִיה,
אַרְבַּע כְּפָרוֹת בְּכַל סְעוּדָתָא דְשַׁבַּת, לְתַלַּת סְעוּדָתֵי תְרִיסַר
אַנְפִּין.

וְאִי תִימָא לָאו אֵינּוֹן אֶלָּא שִׁית מִדְּאֻרִייתָא, מְשׁוּם לַחַם מְשֻׁנָּה.
אֶלָּא לָא נִיבּוֹל לְמַדְכַּר ו', בְּלֵא חֲבֵרִיה, ו' ו', שִׁית מְלַעֲיָא
לְתַתָּא, וְשִׁית מְלַתְתָּא לְעֵילָא. לְקַבַּל שִׁית דְּרַגְיִן דְּכַרְסִיָּא
עֲלָאָה. וְשִׁית דְּרַגְיִן דְּכַרְסִיָּא תַתָּאָה. שִׁית בְּאַתְכְּסִיָּא. וְשִׁית
בְּאַתְגְּלִיָּא. (דברים כט) הַנְּסַתְרוֹת לִידְו"ד אֶלְהִינוּ וְהַנְּגִלוֹת לָנוּ
וּלְבַנֵּינוּ עַד עוֹלָם.

וְלַחֲמֵי תוֹדָה אֵינּוֹן מ' חֲלוֹת, י' רְקִיקִין. י' רְבוּכִין. י' (קרח קע"ט ע"א)
שֶׁל חֶמֶץ. י' שֶׁל מִצֵּה. הָא אֵינּוֹן מ'. לְקַבַּל י' מִן יְדֹד. ד'
אַנְפֵי אָדָם. י' מִן יְדֹד, ד' אַנְפֵי אַרְיָה. י' מִן יְדֹד, ד' אַנְפֵי שׁוֹר.
י' מִן יְדֹד, ד' אַנְפֵי נֶשֶׁר. הָאִי אִיהוּ תַקּוּנָא קַדְמָאָה דְּפְתוֹרָא
דְּמִלְכָא, דְּאֵינּוֹן י' דְּבָרִים דְּעָרִיד פֶּר נֶשׁ לְאַנְהָגָא בְּפְתוֹרָא
דְשַׁבַּת.

חַד, לְתַקְנָא פְתוֹרָא כְּמֵאֵן דְּאָכִיל קָמִי מִלְכָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב
זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְדֹד. תְּנִינָא, נְטִילַת יָדִים, עַד
שְׁעוֹרָא דְגִזְרוּ רַבָּנָן, דְּאֵינּוֹן חֶמֶשׁ קְשָׁרִין, דְּבַהוּן י"ד פְּרָקִין. וְאוֹף
הָבִי י"ד פְּרָקִין אֵינּוֹן, דִּיד שְׂמָאֶלָּא. וְאֵינּוֹן כ"ח פְּרָקִין. לְקַבְּלִיָּהּ
כ"ח יְדֹד, דְּאֵינּוֹן כ"ח אַתְוּוֹן דְּקָרָא קַדְמָאָה דְּעוֹבְדָא

דְּבַר אֲשֵׁית. דְּאֶתְמַר בְּהוֹן, (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַח יְדוּר.
 וְעֶשֶׂר אֶעֱבֹעַן, רְמִיזוּ לְעֶשֶׂר אֲמִירֵן דְּעוֹבְדֵי דְּבַר אֲשֵׁית. וּבְגִין דָּא
 אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְנִיתִין, מֵאֵן דְּמִזְלִיל בְּנִטְיִלַת יָדִים, נְעַקֵּר
 מִן הָעוֹלָם. אֲמַאי. בְּגִין דְּאִית בְּהוֹן רְזָא דְּעֶשֶׂר אֲמִירֵן, וּב"ח
 אֲתוּוֹן, דְּבַהוֹן אֲתַבְּרֵי עֲלֵמָא.

תְּלִיתָא, כּוּס דְּבִרְכָה, דְּתַקִּינוּ בֵּיה עֲשָׂרָה דְּבָרִים. הֲדַחָה.
 שְׁטִיפָה. עֲטוּרָה. עֲטוּרָה. חֵי. מְלֵא. מְקַבְּלוּ בְּשִׁתֵּי יָדֵינוּ.
 וְנוֹתְנוּ בִּימִין. וְנוֹתְנֵן עֵינָיו בּוּ. וּמִגְבִּיהוּ מִן הַקֶּרְקַע טַפְחָה. וּמְשַׁגְּרוּ
 בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוּ.

וְאוֹרַח רְזָא, כּוּס (דברים לג) מְלֵא בְּרַכַּת יְיָ. כּוּס בְּגִי אֱלֹהִים.
 וּמִתְמָן נִשְׁמַתָּא, דְּאִיהִי עַל שְׁמִיָּה כּוּס. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (תהלים קטז) כּוּס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא. מֵאֵן יְשׁוּעוֹת. ה' אֶעֱבֹעַן. דְּאִינוּן
 לְקַבֵּל ה' סְפִירָן דְּכּוּס. דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים בִּינָה (דף רמ"ה ע"ב)
 מִתְּפִשְׁטָא בְּהוֹן, לְחַמְשִׁין תְּרַעִין. ה' זְמַנֵּין עֲשָׂרָה. בְּאֵת י', דְּאִיהוּ
 " דְּבָרִים דְּתַקִּינוּ רַבָּנָן בְּכּוּס, דְּאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִּים, ה' אֲתוּוֹן,
 בְּחֻשְׁבָּן ה'.

וְאוֹקְמוּהָ בְּכּוּס, שְׁעָרֵיהּ הֲדַחָה וְשְׁטִיפָה. הֲדַחָה מִבְּחוּץ, וְשְׁטִיפָה
 מִבְּפְּנִים. וְרְזָא דְּמְלָה, שְׁיָהָא תּוֹכּוּ כְּבָרוּ. מֵאֵן דְּזָכִי
 לְנִשְׁמַתָּא מֵהָאֵי כּוּס, לְמַהוּי נִשְׁמַתָּא דְּכִיָּא מְלָגוּ וּמְלָבְרָה. וְרְזָא
 דְּמְלָה, (ויקרא טז) וְטָהְרוּ וּקְדָשׁוּ, טָהְרָה מִבְּפְּנִים, וּקְדוּשָׁה מִבְּחוּץ.
 וּמָה כּוּס לָאוּ טָהְרִיתִיהּ וּקְדוּשָׁתִיהּ מְלָגוּ וּמְלָבְרָה בְּלֵא מֵיָא. אוּף
 הָכִי נִשְׁמַתָּא, לָאוּ טָהְרִיתִיהּ וּקְדוּשָׁתִיהּ מְלָגוּ וּמְלָבְרָה בְּלֵא
 אוּרִיתָא. וּבְגִין דָּא אָמַר רַבִּין גְּמְלִיאֵל, מִי שְׂאִין תּוֹכּוּ כְּבָרוּ לֹא
 יִכְנִס לְבֵית הַמְּדַרְשׁ. בְּגִין דְּלֹא אִיהוּ מְסַטְרָא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי,
 אֲלֵא מַעֲזַן הַדְּעַת טוֹב וְרַע.

עֲטוּר, אֹקְמוּהָ מְעַטְרוּ בַּתְּלֻמִּידִים. וְאַרְחָה רָזָא, ה' אִיהוּ בּוֹס, מְעַטְרוּ בַּתְּלֻמִּידִים בְּאֵת י', דְּאִיהוּ עֲטַרְתָּ עַל ה'. עֲטוּרָה, צָרִיף לְאַעֲטַפָּא רִישִׁיה בְּגִין דְּשְׁכִינְתָּא עַל רִישִׁיה. דְּהָכִי אֹקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְּנִיתִין, אֲסוּר לְתַלְמִיד חָכָם לְמִיּהָד ד' אֲמוֹת בְּגֻלּוּי הָרֹאשׁ. מְשׁוּם (ישעיהו ו) מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שְׁכֵן בְּבִרְכָה, וּבְאַדְכַּרְתָּ שְׁמָא קְדִישָׁא, לְמַהוּי בְּגֻלּוּי הָרֹאשׁ.

דָּאת י' מִן יְדוּד, אִיהִי אֲתַעֲטַף בְּאוּר, וְאַתְעֲבִיד אֲוִיר. (וְהִינּוּ אֲוִירָא דְאַרְץ יִשְׂרָאֵל מִחֻכִּים) בְּגִין דָּאת י' דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּאוּר, וְהִינּוּ אוּר דְּאַתְעֲטַף בִּיהַ בַּד בְּרָא עֲלֵמָא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קד) עוֹטָה אוּר כְּשֶׁלֶמָה. וְהִיא אִיהוּ (בראשית א) יְהִי אוּר יְהִי אֲוִיר. וְאֹקְמוּהָ מְאִירֵי סְתָרֵי תוֹרָה, בְּטָרָם נִתְהוּוּהָ כָּל דְּבַר, נִתְהוּוּ הַהוּיּוֹת. וּבְגִין דָּא יְהִי אוּר וְיְהִי אֲוִיר, דְּהוּהָ מְקַדְמַת דְּנָא.

ח"י אֹקְמוּהָ, חִי מִן הַחֲבִית. וְאַרְחָה רָזָא, שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי תְּמִינָאָה דְּסַפִּירָאן מִתְתָּא לְעֵילָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת ח', וְאַתְמַר בְּהַ (משלי כד) בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בַּיִת. וְהִינּוּ חֲבִית: ח' בִּי"ת. וּבְגִין דְּאִיהִי חַיִּים, דְּכַתִּיב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בְּהַ, יִין מִתְּמָן אִיהוּ ח"י. וְדָא אִיהוּ יִינָא דְּאוּרִייתָא. מֵאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּהַ, אֲקָרִי ח"י. וְעוּד, צְדִיק ח"י. אִיהוּ חִי מִן הַחֲבִית.

יִין אִית מְנִיָּה תְּרִין גְּוֹנִין, חֲנוּר וְסוּמְק. יִין, ע' אֲנָפִין. הָא ע"ב. וְלִקְבַל תְּרִין גְּוֹנִין דְּיִין, אִיהִי זְכוּר וְשְׁמוֹר דְּשַׁבַּת, וְע' תִּיבִין דְּקָדוּשׁ וְיִכְל"ו, הָא ע"ב.

מְלֵא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב בּוֹס (דברים לג) מְלֵא בְּרַפְתָּ יִין. וְאוּף דְּאִיהוּ מְלֵא מִינָא דְּאוּרִייתָא. בַּר גֵּשׁ הָכִי צָרִיף לְמַהוּי שְׁלִים, כְּמָה דָּאתָ אָמַר (בראשית כה) אִישׁ תָּם: גְּבַר שְׁלִים. כְּמוֹ (בראשית לג)

וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֹם, הֵכִי צָרִיךְ לְמַהוּי נִשְׁמָתָא שְׁלִימָתָא, וְלֹא יִהְיֶה
 בָּהּ פְּנִיחַס, (ויקרא כא) דְּכָל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב. אוּף הֵכִי אֵלֶם
 עִם י"ה, הוּא אֱלֹהִים, כְּחוּשְׁבֵּן כּוֹס. (שם י"ה) אִיהוּ מְלֵא, וְהַפּוּךְ
 אֵלֶם וְתַמְצָא מְלֵא. אִימְתִי. כִּד אֵית תַּמְן י"ה. וְהִינּוּ (שמות יז) כִּי
 יָד עַל כֶּסֶף י"ה. אֲדַנְי חוּשְׁבַּנִּיה ו"ה. עֲמוּדָא דְאִמְצַעִיתָא מְלֵא מִן
 (תקונים ע' ע"א) תַּרְוּוּיָהוּ. וּבְגִין דָּא שְׂרִיָא עָלֵיהּ אָדָם, דְּהוּא שְׂמָא
 מְפָרָשׁ.

מְקַבְּלוּ בְּשִׁתֵּי יָדָיו, כְּגוֹנָא דְאוּרִיָתָא, דְּהוּהּ בְּתַרִּין לוחִין, ה'
 דְּבָרָן בְּלוּחָא חֲדָא, לְקַבֵּל ה' אֶעֱבָעָן דִּיד יְמִינָא. וְה'
 בְּלוּחָא תַנְיִנָא, לְקַבֵּל ה' אֶעֱבָעָן דִּיד שְׂמָאֲלָא. וְאִתִּיִּהִבוּ
 בִּימִינָא דְהִינּוּ בִיד יְמִין. וּבְגִין דָּא, שְׁנֵי לוחֹת אֲבָנִים הוֹרִיד
 בְּיָדוֹ, וְלֹא בְּיָדָיו. וְהֵאֵי אִיהוּ דְאִסְהִיד קָרָא, (דברים לג) מִימִינוֹ אִשׁ
 דֵּת לָמוֹ.

וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ, כְּגִין דְּהֵאֵי כּוֹס, דְּאִיהוּ לְקַבֵּל אֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל,
 דְּאִתְמַר בָּהּ, (דברים יא) תָּמִיד עֵינַי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְעֵינָיו
 דְּלַעֲיָלָא, אֵינּוֹן שְׁבַעִין סְנֵהֲדָרִין, וּמִשָּׁה וְאִתְרֵן עָלֵיָהוּ. תַּרִּין
 עֵינָיו עֲלָאִין. חַד עֵין יְמִין, וְחַד עֵין שְׂמָאֲלָא, וְאֵינּוֹן ע"ב, כְּמַנְיָן
 בִּינָן. וְהֵאֵי אִיהוּ רְזָא דְנוֹתֵן כּוֹס עֵינּוֹ.

וּמַגְבִּיהוּ מִן הַקְּרַקַע טַפַּח, כְּגִין דְּאֵת ה' אִיהִי כּוֹס, כְּעֵי לְסִלְקָא
 לָהּ בְּאֵת י', דְּאִיהִי טַפַּח, דְּבִיהּ אִתְפַּתַּחַת ה' בָּהּ
 אֶעֱבָעָן. וּמִשְׁגָּרוּ לְאִנְשֵׁי בֵיתוֹ כְּמַתְנָה, כְּגִין דִּיתְכַרְךְ דְּבֵיתָהוּ,
 דְּאִיהִי נַפְשׁ, דְּאִתְמַר בָּהּ (במדבר יא) נַפְשֵׁנוּ יְבִשָּׁה אֵין כּל,
 וְאִתְבְּרַכַת וְאִתְעִבִידַת פְּרִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) תְּדַשָּׂא
 הָאָרֶץ דְשָׂא.

רביעאה, לְמַהוּי עַל פְּתוּרִיָּה דְבְרֵי תוֹרָה, דְּלֹא יִתְקַיֵּים בֵּיהּ
 כְּגוּוֹנָא דְעַמֵּי הָאָרֶץ, דְּאִתְמַר עֲלֵיהוּ (ישעיה כח) כִּי כָּל
 שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיָּא צוּאָה. אָבֵל בְּסִתְרֵי תוֹרָה אוֹקְמוּהָ, הֲרוּצָה
 לְהַעֲשִׂיר יַצְפִּינָ, יִתְּנָן שְׁלַחְנָן לַצְּפוֹן, הֲרֵי שְׁלַחְנָן לְשִׁמְאֵלָא, דְּאִיהוּ
 דִּין, בְּעֵי לְקַשְׁרָא בֵּיהּ יְמִינָא, דְּאִיהוּ אוּרִייתָא, דְּאִתְיַהֲבַת
 מִחֶסֶד, דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, יְמִין הִי.

חֲמִישָׁאָה, אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, דְּעָרִיד לְהָאָרִיד עַל פְּתוּרִיָּה,
 בְּגִין עֲנִיִּים. וְרוּא דְמִלָּה, בְּגִין דְּעָדְקָה יֶאָרִיד יוֹמוֹי,
 דְּלֹא יִתְקַצְרוּן. כְּגוּוֹנָא דְאוּרִייתָא אִיהוּ אָרִיכוֹת יוֹמִין, בְּתַרִּין
 עֲלִמִין, בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאִתִּי לְנִשְׁמָתָא. אוֹף הֲכִי צָדְקָה,
 אִיהִי אָרִיכוֹת יוֹמִין לְגוּפָא, בְּתַרִּין עֲלִמִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (דברים ל) כִּי הוּא תִיּוֹד וְאוֹרֶךְ יָמָיִךְ. כִּי הוּא תִיּוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְאוֹרֶךְ יָמָיִךְ בְּעוֹלָם הַבָּא. דְּעֲלָמָא דְאִתִּי לְגוּפָא (דף רמ"ו ע"א) לְתַתְּיִית
 הַמֵּתִים, דְּלִבְתַּר דִּיִּיקוּם לָא יָמוּת. וּכְגוּוֹנָא דְעֲלָמָא דְאִתִּי יְהִיא
 קָיִים, הֲכִי עֲלָמָא דִּין יְהִיא קָיִים.

שְׁתִּיתָאָה, שְׁלֹא יְהִיא גְרָגְרָן וּבִלְעֵן עַל פְּתוּרִיָּה דְמִלְכָא, כְּגוּוֹנָא
 דְּעֵשׂוּ דְאָמַר (בראשית כח) הֲלַעֲיִטְנִי, אֲרַח הֲלַעֲטָה, אֲלֹא
 בְּאֲרַח טְחִינָה. אוֹף הֲכִי, מֵאֵן דְּאִפִּיק מְלִין דְּעֲלוֹתִין אוּ
 דְאוּרִייתָא מְפּוּמוֹי, בְּעֵי לְאִפְקָא לֹזֵן בְּהִטְחָנָה שְׁלָמִים, וְלֹא
 בְּהֲלַעֲטָה חֲסָרִים. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא בְּגִין סְפָנָה דְשִׁמְאֵא יְקָדִים קָנָה
 לְוִשְׁט.

שְׁבִיעָאָה, מִים אַחְרוּנִים. וְאוֹקְמוּהָ, מִים ראשונים מְצוּה.
 וְאַחְרוּנִים חוֹבָה. וְאַמְצַעִים רְשׁוּת. מִים ראשונים
 צָרִיד לְסִלְקָא אַצְבָּעוּן, בְּגִין דְּלֹא יְהִדְרוּן מִשְׁקִין וַיִּטְמְאוּ אֶת

הַיָּדִים. וְאִית מִרְבָּנָן דְּאִמְרֵי, דְּאֶחְרוּנִים מְשׁוּם מְלַח סְדוּמִית,
שְׁלֵא תִסְמַא אֶת הָעֵינַיִם. וְאִי הָכִי אֶפְקִין לֹון מְחֻבָּא. וְסַתְרֵי
מִלִּין, אֵלִין דְּאִמְרוּ עָלֵיהוּ חוּבָה, וְלֹאוּ אֶרַח אֶרְעָא לְסַתְרָא
גְּאוּנִים מְלִין, (ס"א מֵאֵלִין דְּאִמְרֵי עָלֵיהוּ) אֵלָא דְּאִתְקַרֵי עָלֵיהוּ, (דְּבָרִים יז)
עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְלֹא עוֹד, אֵלָא דְּאִמְרוּ עָלֵיהוּ ג' קְדוּשׁוֹת, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב,
(וִיקְרָא יא) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים. וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם אֵלּוּ מִים
רֵאשׁוֹנִים. וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים אֵלּוּ מִים אֶחְרוּנִים. כִּי קְדוּשׁ, זֶה שְׁמֹן
עָרֵב. אֲנִי יְיָ, זֶה בְּרָכָה. וְאֶמְצָעִים, בֵּין גְּבִינָה לְבֶשֶׂר. וּבְגִין דָּא,
וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יְיָ. וְכַאֲיִן עֲמָא,
דְּמֵאֲרִיהוּן יִשְׁוֵי לֹון לְגַבִּיהָ.

אוּף הָכִי וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם, בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ. מִים רֵאשׁוֹנִים דְּזָרַע בְּר
נֶשֶׁ, מְצוּחָה. אֶחְרוּנִים דְּנוֹקְבָא, חוּבָא. וְאֶמְצָעִים קָא רְמִיז,
וּכְגְבִינָה תְּקַפִּיאֲנִי. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (אִיּוֹב י) הֲלֹא כַחֲלָב תִּתִּיכְנִי
וּכְגְבִינָה תְּקַפִּיאֲנִי. וְהֵאֵי אִיהוּ דְּקָא רְמִיז, בֵּין גְּבִינָה לְבֶשֶׂר,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (אִיּוֹב י) עוֹר וּבֶשֶׂר תִּלְבִּישָׁנִי.

תְּמִינָאָה, לְשִׁלְשָׁה עָרִיךְ כּוּס. אֲמָאִי. בִּינָה אִיהִי תְּלִיתָאָה מְעַשָּׂר
סְפִירָאן, מְעִילָא לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא פְּחוּת מְשִׁלְשָׁה לָא
עָרִיךְ כּוּס. (ד"א) לְשִׁלְשָׁה עָרִיךְ כּוּס, קָא רְמִיז קְדוּשָׁה לְךָ יִשְׁלֵשׁוּ.
וְלֹא עוֹד, אֵלָא דְּאוּרִייתָא לָא נַחְתָּא פְּחוּת מַג', כְּהַנִּים, לְוִים,
יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. בְּיַרְח תְּלִיתָאִי, בְּיוֹם
תְּלִיתָאִי. וְדָא בִּינָה, יְד"ו. וּבְגִינָה אִתְמַר, שְׁלֹשׁ מְשֻׁמְרוֹת הַיּוֹ"י
הַלְּיָלָה. מְלָכוֹת ה' רְבִיעִית, עָלָה אִתְמַר אַרְבַּעַה מְשֻׁמְרוֹת הַיּוֹי
הַלְּיָלָה. וְש' דְּתַלְת עֲנַפִּין לְקַבֵּל תַּלְת מְשֻׁמְרוֹת. וְ דְּאַרְבַּע
עֲנַפִּין, לְקַבֵּל אַרְבַּעַה מְשֻׁמְרוֹת.

תְּשִׁיעָאָה, כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, רְבִיעִית לּוּג, וְשִׁיעוּרָא דִּילִיָּה, לְקַבֵּל
ה', רְבִיעָאָה דְשֵׁם יְדוּ"ד. עֲשִׂירָאָה, בְּעֶשְׂרָה אוֹמֵר
נְבִירָךְ לְאַלְהִינוּ. וְשְׁכִינְתָא תַתָּאָה, אִיהִי רְבִיעִית, וְעֲשִׂירִית.
רְבִיעִית לְשֵׁם יְדוּד. עֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירִין. דְּאִינוּן יוּ"ד ה"א וְא"ו
ה"א. וְכַמְּה צְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְנִטְרָא גְרַמִּיָּה, דְּלֹא לְזֵרוּק מְלִין אֲלִין
בְּאַתֵּר דְּלֹא אֶצְטְרִיךְ. כְּמוֹ מֵאן דְּזָרִיק גְּהֵמָא. כֹּל שְׁכֵן מֵאן דְּזָרִיק
גְּהֵמָא דְּאוּרִייתָא, לְבַר מִפְתּוּרִיָּה, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא. דְּאַתְמַר בָּהּ,
(יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

וּבַחֲבוּרָא קַדְמָאָה, תִּלְתַּת אִינוּן דְּגְרַמִּין בִּישׁ לְגְרַמִּיָּהוּ.
תִּרִין בְּהֵאִי עֲלֵמָא, וְחַד בְּעֲלֵמָא אַחְרָא, וְאֲלִין
אִינוּן: מֵאן דְּלֵיִט גְרַמִּיָּה, דְּתַנְיִן חַד מְמַנָּא אֶתְפַּקֵּד
קַמִּיָּה דְּבַר נֶשׁ, וּבְשַׁעְתָּא דְּלֵיִט גְרַמִּיָּה הֵוֵא בַּר נֶשׁ,
הֵאִי מְמַנָּא, וְשִׁבְעִין אַחְרָנִין דְּמְמַנֵּן תַּחֲוִתִּיָּה, נְטִלִין תְּהִיא
מְלָה, וְאִמְרִי אֱמֵן, וְסִלְקִי לָהּ לְעֵילָא, וְדֵיִנִּין לָהּ, וְאִיהוּ
רְדִיף אֲבַתְרִיָּה, עַד דְּעֵבִיד לִיָּה, וְאֲשֻׁלִּים לִיָּה תְּהוּא מְלָה.
מֵאן לָךְ רַב מְמַשָּׁה, דְּאִמַּר (שמות לב) וְאִם אֵין מְחַנִּי נָא
מִסְפָּרְךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ, וְאִמַּר לְצוּרְךָ, וְאִף עַל גַּב
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבִיד רְעוּתִיָּה, עִם כָּל דָּא לָא
אֲשַׁתְּזִיב מְעוֹנְשָׁא, וְהֵא אֶתְמַר דְּלֹא אֲדַכֵּר בְּפַרְשֵׁת וְאַתָּה
תְּצוּהָ, וְאַתְמַחִי מִתְּמָן. וְהֵא אוֹקְמוּהָ. מֵאן לָן רַב מְדוּד
מְלָכָא, דְּאִמַּר (תהלים לט) אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְּרַכִּי מִחֲטוּא

בְּלוֹשׁוֹנֵי אֲשֶׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעוֹד רָשָׁע לְנִגְדֵי, מֵאִי
בְּעוֹד רָשָׁע לְנִגְדֵי. הֵהוּא מְמַנָּא דְאִתְפָּקֵד עַל דָּא, וְנָטִיל
הֵהִיא מְלָה לְאֲבִאֲשָׁא לִיה לְבַר נָשׁ.

וְחַד מֵאֵן דְּזָרִיק נְהֵמָא, אוּ פִירוּרִין דְּנֵהֵמָא בְּאַרְעָא, וְקָא
עָבִיד בֵּיה זְלוּלָא, כְּמָה דְאִתְמַר. הֵנִי תְרִי בְהֵאִי
עָלְמָא. וְחַד בְּהֵהוּא עָלְמָא, מֵאֵן דְּאוּקִיד שְׂרָגָא בְּמוֹצָאֵי
שַׁבָּת, עַד לָא מָטוּ יִשְׂרָאֵל לְקַדּוּשָׁא דְסֻדְרָא, בְּגִין דְּקָא
מְחַלְל שַׁבָּתָא, וְגָרִים לְנוּרָא דְגִיְהֵנָם לְאַתּוּקְדָא, עַד לָא
מָטָא (דף רמ"ו ע"ב) זְמַנִּיה.

חַד דְּיוֹכְתָא אִית בְּגִיְהֵנָם, לְאִינוּן דְּקָא מְחַלְלֵי שַׁבָּתָא.
כִּיּוֹן דְּאִיהוּ אוּקִיד שְׂרָגָא עַד לָא מָטָא זְמַנִּיה, חַד
מְמַנָּא אִית בְּגִיְהֵנָם בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְאוּקִיד בְּקַדְמִיתָא
לְהֵהוּא דְּיוֹכְתָא, וְאִמַר הֵאִי דְּיוֹכְתָא דְּפִלְנִיָא. וְכָל חֵיִיבִין
דְּגִיְהֵנָם, מְסִיִיעֵי לְאוּקְדָא הֵהוּא דְּיוֹכְתָא. הֵהוּא מְמַנָּא
קְאָרִי וְאִמַר, (ישעיה כב) הִנֵּה יִי מְטַלְטְלֵךְ טַלְטְלָה גָבַר וְעֻטָּךְ
עָטָה. חֵיִיבִין דְּגִיְהֵנָם אִמְרִי, (ישעיה כב) כִּדּוּר אֶל אֶרֶץ רַחֲבַת
יָדַיִם שָׁמָּה תָמוּת וְגו'. בְּגִין דְּאִיהוּ גָרִים לוֹן לְאַתּוּקְדָא,
עַד לָא מָטָא זְמַנִּיהוּ. הָא לֶן תְּלַתָּא, דְּגִרְמֵי בִישׁ
לְגִרְמֵייהוּ, כְּמָה דְאִתְמַר.

השלמה מההשמטות (סימן יב)

(בראשית כ"ח) וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סוּלָם, דָּא צְלוּתָא. מְצַב

אַרְצָה, דְּמַצְלִין בְּנֵי נֶשֶׁא לָהּ בְּאַרְעָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא
 וּמִטָּאָת לְשָׁמַיָּא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר
 (מלכים א' ח) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְרוּזָא דְּמִלָּה (תהלים ח) ה' ^{ה'}
 אֲדוֹנֵנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹדֵךְ עַל
 הַשָּׁמַיִם.

וּבְזִמְנָא דְּמוֹדַע לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׂכִינְתָּא
 דְּסֻלְקָא בְּהֵיא צְלוֹתָא. מִיַּד (בראשית כ"ח) וְהִנֵּה
 מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיורְדִים בּוֹ, בְּהֵוּא בַר נֶשֶׁ.
 כּוּלְהוּ פִּתְחִין גְּדַפְיֵיהוּ לְקַבֵּל שְׂכִינְתָּא (בְּהֵיא) בְּהֵוּא
 צְלוֹתָא. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וְכַנְפֵיהֶם
 פְּרוּדוֹת מְלֻמְעָלָה. וְהֵיא אִיהוּ עוֹלִים שְׂכִינְתָּא עַל
 גְּדַפְיֵיהוּ. וְיורְדִים בּוֹ, מֵאִי בּוֹ, בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִית עַלְיֵיהוּ לְקַבֵּל שְׂכִינְתָּא,
 וּמִתְיַיְחַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בּוֹ (בְּהֵיא) בְּהֵוּא
 צְלוֹתָא. דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי מְצוּה פְּלִילָא מִשֵּׁם הוּי"ה,
 יְהו"ה אִיהִי חַיָּה דִּילֵיהָ, וּמְצוּה בְּלָא מַחְשָׁבָה לִית לָהּ
 סְלִיקוּ.

וּמַחְשָׁבָה אִיהוּ אָדָם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, תְּפִאָרַת
 מְצוּה, מְלָכוֹת פְּלִילָא מֵאַרְבַּע חִיוּן
 דְּמִרְכַּבְתָּא פְּלִילָא מֵאַרְבַּע אַתּוּן אִיהִי נוֹקְבָא דִּילֵיהָ
 אַנְפִּין דִּילֵיהָ, אַנְפִּי רַחֲמֵי. בְּגִינָה אַמִּינָא, (שמות ל"ג) אִם
 אֵין פְּנִיךְ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה.

וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק אֲתַקְרִי אַחורוּי, תִּיהַ פְּלִילָא ח"י
 חוּלְיִין דְּאֵינוּן מֵאָחור דְּבַר נָשׁ לְקַבֵּל ח"י
 נְעוּעִין דְּלוּלָב דְּדוּמָה לְשִׁדְרָה דְּבֵיהַ ח"י חוּלְיִין. אִיהוּ
 אַחור לְעוּבְדָא דְּבִרְאשִׁית, וְקָדָם לְמַחְשָׁבָה דְּאֲתַמַּר
 בַּהּ, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה. מָה לָּאוּ הָכִי בְּאָדָם, דְּעֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְּאִיהוּ אַחור לְמַעֲשֵׂה וְקָדָם לְפּוֹרְעָנוּת.
 קָמוּ תַנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים וְאַמְרוּ, רַעֲיָא מְהֵימְנָא,
 יְתַקְיִים בְּךָ הָאִי קָרָא (ישעיה ס"ב) אַל תַּתְּנוּ דְּמֵי לוּ.

דְּהָא עֲלָאִין וְתַתָּאִין מְקַנְנִין בְּצוּלְמָא דִּידָךְ. מִשִּׁירְיִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאֵינוּן מְמַתִּיבְתָא עִילָאָה
 וּמִשִּׁירְיִין דְּמִטְרוּנִיתָא דְּאֵינוּן מְמַתִּיבְתָא תַתָּאָה, עֲלֵךְ
 אֲתַמַּר (בראשית כ"ח) וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים וְגו'. בְּךָ סִלְקִין
 מִשִּׁירְיִין דְּשְׁכִינְתָא בְּצִלוֹתָא דִּילְךָ, וְנַחְתִּין מִשִּׁירְיִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא
 בְּכַמָּה שִׁירִין וְנִיגוּנִין בְּצִלוֹתָא. וְאַנְתָּ הוּא קָרִיבוּ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּצִלוֹתָא דִּילְךָ דְּאִיהִי קָרְבְּנָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהַ.

(במדבר כ"ח) בְּצוֹ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי דְּתַקִּינוּ
 מְאָרֵי מִתְּנִיתִין קָרְבְּנִין בְּצִלוֹתָא מִסְטָרָא דִּימִנָּא,
 דְּתַמָּן אִישׁ חֶסֶד כְּהֵן. וְתַקִּינוּ זְמִירוֹת דְּאֵינוּן שִׁיר
 דְּלוּיִם אֲבַתְרִייהוּ מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה. וְהוּד דְּרָגָא דְּהוּד

מִלְכָּא אַתְקֻשֵׁר בְּשִׁמְאֵלָא. וְאַהֲרֹן דְּדַרְגָּא דִּילֵיהּ נְצִיחַ
 אַתְקֻשֵׁר בְּחֶסֶד. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים ט"ז) נְעִימוֹת
 בִּימִינֶךָ נֹצַח.

לְבַתֵּר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דִּיחֻדָּא, כְּלִיל בְּרָכוּ וְקְדוּשָׁה,
 אִיהוּ קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ, וּבְרָכָה מְסֻטְרָא
 דִּימִינָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (במדבר ו) דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל
 בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְקְדוּשָׁה מְסֻטְרָא דְלוּיִם עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא קְשׁוּר
 יְמִינָא וּשְׁמָאֵלָא, וְאִיהוּ קְשׁוּרָא דְתַפְּלִין
 דִּירִישָׁא דִּיאִהִי אִימָא עֵילָאָה תַּפְּלִין עַל רִישִׁיהּ, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהּ מְאִירִי מִתְנִיתִין בְּתַפְּלִי דְמְאִירִי עֲלֵמָא, מָה
 כְּתִיב בְּהוּ. וְאִיהוּ קְשׁוּרָא דְתַפְּלִין דִּיד דִּיאִהִי שְׂכִינְתָא
 תַּתָּאָה וְהֵאִי אִיהוּ דְּאוּקְמוּהּ מְאִירִי מִתְנִיתִין, הֲרָאָהוּ
 לְמִשָּׁה קְשׁוּר שֶׁל תַּפְּלִין. שֶׁ שֶׁל תַּפְּלִין מִשָּׁה, כְּלִיל
 תַּלְתַּת עַנְפִּין דְּאַבְהֵן לְעֵילָא, דְּתַקִּינוּ תַּלְתַּת צְלוֹתִין
 דִּיאִינוּן סִימֵן שִׁמְ"ע, דִּיאִהִי שְׁחַרִי"ת מְנַח"ה עֲרַבִי"ת,
 מ"ה דִּילָךְ צְלוֹתָא דְשִׁבְתַּת דְּאַתְמַר בֵּיהּ (בראשית א) וַיְרֵדוּ
 בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגו'.

וְאַנְתָּ כְּלִיל מְרַכְבָּה תַּתָּאָה דְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֵמָה וְאַדָּם
 קְדַמָּאָה לְעֵילָא וּבַת זוּגִיָּה לְתַתָּא, אִם כָּל ח"י
 דִּיאִהוּ צְדִיק חֵי עֲלָמִין. וּבְגִין דָּא אַהֲרֹן אָף עַל גַּב

דְּאִיהוּ יְמִינָא אוּקְמוּהּ רַבְּנָן בֵּיהּ, אֶהְרֵן שׁוֹשְׁבֵינָא
דְּמִטְרוּנִיתָא.

יַעֲקֹב אִיהוּ כְּלִיל תְּלַת אַבְהֵן דְּבֵיהּ רְכִיב אָדָם
קְדָמָאָה, דְּלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהּ מֵאֲרִי
מִתְנִיתִין, שׁוֹפְרִיהּ דְּיַעֲקֹב כְּשׁוֹפְרִיהּ דְּאָדָם קְדָמָאָה.
אֲמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מְהֵימְנָא חֲזִינָן דְּכַפְּל
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמֵךְ. וְאֲמַר, מִשֶּׁה מִשֶּׁה,
לְאַכְלֵלָא לָךְ בְּמִרְכַּבְתָּא עֵילָאָה וּבְמִרְכַּבְתָּא תַתָּאָה,
לְאַכְלֵלָא בְּךָ אָדָם קְדָמָאָה מְסִטְרָא דְאַבְהֵן, וְלְאַכְלֵלָא
בְּךָ חַוְיָה מְסִטְרָא דְאַהֲרֹן דָּוִד וְשְׁלֹמֹה. לָמָּה לֹא כָּפַל שֵׁם
יַעֲקֹב הַכִּי.

אֲמַר לִיָּה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בְּגִין, דְּקָרָא לִיָּה יַעֲקֹב
וְיִשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב לִישָׁנָא דְעַקֵּב דְּהֵיִינוּ נוֹקְבָא.
דְּאַתְמַר, עַקְבוּ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן הִיָּה מְכַהָה גְּלַגְל
חַמָּה. וְאַתְקַרֵּי יִשְׂרָאֵל דְּתַמָּן רֵאשׁ דְּכוּרָא, רִישָׁא
לְנוֹקְבָא דְּהֵיִינוּ עַקֵּב. וְהֵאֵי אִיהוּ דְּאֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְחַוְיָא, (בראשית ג) הוּא יְשׁוּפֵךְ רֵאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנוּ
עַקֵּב. וְדָא גַרְם שְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא דְּאַתְמַר בְּהּ, (משלי כ"ב)
עַקֵּב עֲנֹה יִרְאֵת ה'.

חַדִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֵדוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין וְאֲמַרוּ, פּוּמָא
דְּשְׁכִינְתָּא סִינִי, מֵאֵן יְכִיל לְמִיקָם (קמ"י) פּוּמָךְ

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ מְמַלְלִין בֵּיהּ וְשִׁתִּין
 רְבוּא דְמְתִיבְתָא עֵילָאָה וְשִׁתִּין רְבוּא דְמְתִיבְתָא תַתָּאָה
 מְמַלְלִין בֵּיהּ עַל פּוּמְךָ. וְעַלְךָ אֲתִמֵּר, וְהִנֵּה מְלֹאכֵי
 אֱלֹהִים עוֹלָיִם וְיוֹרְדִים בּוֹ.

דְּבַר אַחַר וְהִנֵּה סוּלָם, פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, סִינֵי
 דָּא סוּלָם וְאִיהוּ קָל וְרוּא דְמְלָה הִנֵּה ה' רוֹכֵב עַל
 ע"ב ק"ל ע"ב, יו"ד ה"י וי"ו ה"י. וְעוֹד ע"ב י', י"ה,
 יח"ו, יחז"ה. ק"ל יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו,
 יו"ד ה"א וא"ו ה"א. אֲתוּוֹן קַדְמָאִין סְלֶקִין לְע"ב
 אֲתוּוֹן, וְאִינוּן תּוּלְדִין דִּילְהוֹן סְלֶקִין ק"ל. ע"ב ק"ל
 סְלֶקִין (ש"ז ע"א) מָאֲתָן וְתִרִין פְּחוּשְׁבָן ב"ר. וְאַנְתָּ הוּא
 רַעֲיָא מְהִימְנָא, עַלְךָ אֲתִמֵּר (תהלים ב) נִשְׁקוּ בַר. וְאַנְתָּ
 רַב לְתַתָּא רַבָּן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל רַבָּן דְּמְלֹאכֵי הַשָּׁרַת,
 בָּר לְעֵילָא, בָּר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ.

אֲתִמֵּר לְגַבֵּי דְדוּד (שמואל ב י"ד) גַּם יִי הָעֵבִיר חֲטָאתְךָ לֹא
 תָמוּת, בְּהֵאֵי גַם אֲתַכְפֵּר דְּדוּד. וְהֵאֵי אִיהוּ
 שִׁיעוּרָא דְחֻלָּה, מ"ג בִּיצִים וְתוֹסַפֵּת חוּמֵשׁ בִּיצָה, רְמִיז
 (ויקרא ה) וְחֲמִישִׁיתוּ יוֹסֵף עֲלָיו.

זַכָּאָה צְלוּתָא דְנַפְקָא מְפוּמְךָ, כְּגוּוּנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא נְחִית עַל טוּרָא דְסִינֵי וְאֲתִמֵּר בֵּיהּ (דברים כ"ט)
 כִּי אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה וְגו'. הֲכִי בָר (בד) אַנְתָּ תִשְׁתַּדַּל

בְּאוֹרֵייתָא וְצִלוֹתָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּנִישׁ עֲלָאִין
 וְתַתְּאִין וְכֹל אֵינוֹן נְשַׁמְתִּין דְּהוּוּ וְכֹל דְּעֵתִידִין לְמַהוּי
 וְכֹל מְשִׁירֵין דְּמִלְאָכִים וְנַחֲתִית בְּצוּלְמָא דִּילָךְ לְקַבְּלָא
 צִלוֹתָא דִּילָךְ וְאוֹרֵייתָא דִּילָךְ. בְּגִין דְּמַחְשַׁבְתָּא דִּילָךְ
 לִיַּחְדָּא לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ בְּכֹל מְשִׁירֵין
 דִּילִיָּה עֵילָא וְתַתָּא בְּאוֹרֵייתָךְ וּבְצִלוֹתָךְ.

קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחְשַׁבָּה טוֹבָה מִצְרָפָה לְמַעֲשָׂה.
 וּכְגֹוֹנָא דְּאִיהוּ אָמַר אָנְכִי, וְכֹלְהוּ אָמְרוּ (שמוות

כ"ד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע, הָכִי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד לְכֹל
 מְשִׁירֵין דִּילִיָּה דְּכֹלְהוּ שְׁתַּקִּין וְשַׁמְעִין לְמִלוּלָךְ, בְּגִין
 דְּרַעוּתָךְ בְּהוֹן לִיַּחְדָּא לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ
 בְּכֹל מְשִׁירֵין דִּילִיָּה.

וְכֹל מָה דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַבְטַח לְמַעַבְד לָךְ כַּמָּה
 טְבִין דִּלִּית לֹון סוּף, כְּלָהוּ אָמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.
 וּבְגִין דָּא (תהלים ק"ג) בָּרְכוּ ה' מִלְּאָכִיו גְּבוּרֵי כַּח עוֹשֵׁי
 דְּבָרוֹ לְשִׁמוּעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ, וְאַתְתַּקַּף בָּךְ. דִּהָא קוֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ וְכֹל מְשִׁירֵין דִּילִיָּה אֶסְתַּכְּמוּ
 לְמַעַבְד כָּל רַעוּתָךְ וְיַתִּיר, מָה דְּאִיהוּ כְּתוּב עַל יְדָךְ.
 וְלֹא נִפִּיל מְלָה זַעֲיָרָא מִכְּתִיבַת יְדָךְ דִּלָּא אַתְקַיִים.
 זַכָּאָה בַר נָשׁ דְּמֵאֲרִיהָ חָשִׁיב לִיָּה כְּגוֹפִיָּה וְעֵבִיד לִיָּה
 יִקְרָא כְּדִיוֹקְנִיָּה לְמַהוּי שְׁקִיל מִלּוּלִין דְּפּוּמוּי

בְּאוֹרֵייתָא וְצִלּוֹתָא כְּמִלּוּי בְּטוֹרָא דְסִינֵי. וְלִית חַד
 דְּפִתַח פּוּמוּי לְקַטְרָגָא לִיה אֶלָּא כְּלָהּוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין
 בְּאַסְפְּמוּתָא חֲדָא וּבְרַעוּתָא חֲדָא: (עד כאן מזהה שמטות)

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא דוכתינן וכו' עד על אתוןן (נדפס בספר ויקרא דף ט"ז ע"ב)

דְּבַר אַחַר (בראשית כח) וַיִּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם, רַעֲיָא מְהִימְנָא,
 מַה ל' אֶסְתִּלַּק עַל כָּל אַתּוּון, הֲכִי אַתְּ עֲתִיד
 לְאַסְתִּלַּקָּא עַל כָּל בְּרִיִּין. בְּגִין דְּאַסְתִּלַּק לְשִׁמָּא דִּיּוֹד
 ה"י וְא"ו ה"י. דְּבִיהַ י"י, דְּחֻשְׁבְּנִיהַ ל'. דְּבִקְדָמִיתָא
 הוּיַת בְּשֵׁם יוֹד ה"א וְא"ו ה"א, דְּאִיהוּ יֵאָאָא, בִּי"ג
 מְכִילָן דְּרַחֲמֵי, דְּאִינּוּן אַחַד. כְּעַן תְּסַתְּלַק בְּאֵל, דְּאִיהוּ
 י"א"י. דְּתִרִין שְׁמַהֲן סְהַדִּין, הֵלָּא אֵל אַחַד בְּרָאנוּ. הֲדָא
 הוּא דְכַתִּיב, (מלאכי ב) הֵלָּא אֵב אַחַד לְכָלְנוּ הֵלָּא אֵל אַחַד
 בְּרָאנוּ.

וּבְג' יוֹדִין אֵלִין, יִתְקַיִּים בְּךָ, (ישעיה נב) יְרוּם וְנִשְׂא וְגַבְהַ
 מְאֹד, בְּמִ"ה. דְּהֲכִי סְלִיק מְאֹד, לְחֻשְׁבְּן אַד"ם.
 וּבְהַפּוּךְ אַתּוּון, מְאֹד הוּא אַדָּם. יְרוּם: בְּאַרְבַּע אַנְפִּין
 דְּאַרְיָה, דְּאִינּוּן (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ יְדוֹד. וְנִשְׂא: בְּאַרְבַּע
 אַנְפִּין דְּשׁוּר, דְּאִינּוּן יֵשָׂא יְדוֹד בְּשִׁמְאֵלָא. וְגַבְהַ מְאֹד:
 יָאֵר יְדוֹד, בְּאַמְצָעִיתָא. וְדָא יוֹד הִי וְאוּ הִי, יֵשָׂא יְדוֹד
 פְּנִיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם. רְבִיעָאָה יְדוֹד, וְשִׁמוּ אַתְּ
 שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

מִסְטָרָא דִּימִינָא, אֶתְקַרֵּיאת אָבֶן. וְכִמָּה אָבֶן מְפוֹלְמִין
 יְקִירִין אֲשֶׁתְּכַחוּ מְנָה, דְּמַנְיִיהוּ מִיָּא דְאֹרֵייתָא
 נְפֻקִין. וּבְגִינִיהוֹן אֶתְמַר, אֶמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידֵיו
 כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאָבְנֵי שֵׁישׁ טָהוֹר אֵל תֵּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם שְׁמָא
 תִּסְתַּכְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. לָא תִימְרוּן דְּאֵינּוֹן מִיָּם, מִיָּם מִמֶּשׁ.
 מְשׁוּם (תהלים קא) דְּוַבֵּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֹגַד עֵינַי. דְּאֵלִין
 מִיָּם, דָּא אֹרֵייתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (משלי ו) וְתוֹרַה אֹר. וּבְגִין
 דְּהֵאֵי נְהוֹרָא נְבִיעַ בְּמַבּוּעָא דְּמִיָּא, (ישעיה נח) אֲשֶׁר לֹא
 יִכְזָבוּ מִימֵיו, אֶתְקַרֵּי מִיָּם.

וּמִסְטָרָא דְּשְׁמָאלָא, הֵאֵי אָבֶן דְּאֵיהִי י', אֶתְקַרֵּי גַחְלַת.
 וּמִתְמַן עֶשֶׂר סְפִירָן כְּשֶׁלְּהֶבֶת קְשׁוּרָה בְּגַחְלַת.
 וְאֵית לָהּ ד' גְּוֹנִין, (ועשרה) אֵינּוֹן, יוֹד הֵא וְאוּ הֵא. יְדוּ"ד.
 וְאֵיהִי יַד הַגְּדוּלָּה בִּימִינָא, יַד הַחֲזָקָה בְּשְׁמָאלָא, עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, מִתְמַן אֵיהִי יַד רַמָּה, כְּלִיל מִמ"ב גְּוֹנִין.
 וּבְגִין דְּאֵיהִי מִסְטָרָא דִּימִינָא אָבֶן, וּמִסְטָרָא דְּשְׁמָאלָא
 גַּחְלַת, בָּהּ נְטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִוְקְמָא,
 מִישְׁמַעְעָל וְאָדוּם, דְּאֵינּוֹן אִישִׁין נִוְכְרָאִין, וּמִיָּם
 הַיְדוּנִים. וּמִמֶּנּוּ דְּלֵהוֹן סְמָאל וְנַחֲשׁ. סְמָאל אֲשָׁא
 דְּגִיחָנָם, מְמוּנָה עַל אוּמָה דְּעֵשׂוֹ. נַחֲשׁ מְמוּנָה עַל אוּמָה
 דִּישְׁמַעְעָל, וְאֵיהִי רַהֲב דְּמִמְנָא עַל מִיָּא.
 בִּימִינָא דְּאֲבֵרָהֶם, דְּדַרְגִּיָּה חֶסֶד, נְטִיל נִוְקְמָא

מִיִּשְׁמַעְאֵל, וּמִמְנָא דִּילִיָּהּ. וּבִשְׁמַאֲלָא דִּיצְחָק, דְּדַרְגִּיָּה
פַּחַד, נְטִיל נּוֹקְמָא מֵעֲשׂוֹ, וּמִמְנָא דִּילִיָּהּ. בְּתַרִּין מְשִׁיחִין,
דְּאִינוּן חַד מִימִינָא, מְשִׁיחַ בֶּן דְּיֹד. וְחַד מִשְׁמַאֲלָא, מְשִׁיחַ
בֶּן יוֹסֵף. וּבְדַרְגָּא דִּיעֵקֵב, דְּאִיְהִי לְקַבְּלִיָּהּ, בְּרֹזָא (בראשית
מח) דְּשִׁכַּל אֶת יָדָיו (כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר). אַרְיָה לְשְׁמַאֲלָא. שׁוֹר
לְיַמִּינָא, דִּישְׁמַעְאֵל. בְּגִין דִּיהוּדָה גָּלָה בְּעֲשׂוֹ, אֲשֶׁתִּכַּח
יַמִּינָא דְקַדּוּשָׁה, עִם שְׁמַאֲלָא דִּיעֲשׂוֹ. וּשְׁמַאֲלָא דְקַדּוּשָׁה
עִם יַמִּינָא מִסַּאבָּא דִּישְׁמַעְאֵל, (בראשית מט) עַד כִּי יָבֹא
שִׁילָה, רַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּדַרְגִּיָּה תַּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל, נְטִיל
נּוֹקְמָא מֵעֶרֶב רַב.

בְּתַלְת דַּרְגִּין אֵלִין, יַפְקוּד (נ"א יַפְקוּד) כְּהַנִּים לְוִיִּם
וְיִשְׂרָאֵלִים, מִן גְּלוּתָא. וּבַהוּן נְטִיל נּוֹקְמָא,
מֵעֲשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל וְעֶרֶב רַב. כְּגֹוּנָא דִּיעֶרֶב רַב מְעוּרְבִין
בְּעֲשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל, הָכִי יַעֲקֹב מְעוּרַב בְּאַבְרָהָם וְיִצְחָק,
עֶרֶוּב דְּתַרְווייהוּ. וְהָכִי מִתְעַרַב שִׁילָה, עִם מְשִׁיחַ בֶּן דְּיֹד
וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְיִהֵא שְׁלֵשֶׁלַת דְּתַרְווייהוּ, כְּהֵוָא זְמָנָא
דְּחֻזָּא בְּלָעָם בְּנְבוּאָה דִּילִיָּהּ, דְּהָכִי מִתְקַשְׁרִי תַרִּין מְשִׁיחִין
בְּרַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּתַלְת אַבְהָן, בְּגְלוּתָא בְּתַרְאָה.

פְּתַח וְאָמַר, (במדבר כג) לֹא הִבִּיט אֶן בִּיעֵקֵב וְלֹא רָאָה עָמַל
בְּיִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵיו עִמּוֹ וְתַרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ. וְכֻלָּא
לְקִיּוּמָא קָרָא, (ישעיה נד) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבְּצֶךָ. כְּהֵוָא

זְמַנָּא מִתְבָּרִין קְלִיפּוֹת, דְּהוּוּ מְסַחְרִין לְשְׂכִינְתָּא. מִיַּד
 אֲתַגְלִיִּיא אֲבָנָא חָדָא מִתְלַת אֲבָנִין, דְּאִינוּן סְגוּלְתָּא.
 דְּעַלְיֵיהּ אֲתַמַּר, (יחזקאל א) וַיְהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְאִינוּן יֵי
 בְּרַבִּיעִי, אֲבָנָא רַבִּיעָאָה. (דף רמ"ז ע"א) בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ, אֲבָנָא
 חֲמִשָּׁאָה. לְקַבְלֵיהּ, (שמואל א יז) וַיִּקַּח דָּוִד חֲמִשָּׁה חֲלוּקֵי
 אֲבָנִים מִן הַנַּחַל. וְאִינוּן לְקַבְלֵיהּ חֲמִשׁ תֵּיבִין, דְּאִינוּן
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְדוּד אֱלֹהֵינוּ יְדוּד.

(יחזקאל א) וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה, דָּא שְׂכִינְתָּא, בְּהַ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אַחַד. ו' בְּתוֹסַפֵּת וְאֲנִי, הוּא נֶהָר, צְדִיק
 חַי עַלְמִין. (בראשית ב) וְנֶהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן,
 מֵאֵי עֵדֶן. דָּא בֵּינָה, נֶהָר דְּנַפְיָא מִנָּה, דָּא ו', בֶּן יִ"ה,
 דְּרֵגָא דְרַעֲיָא מְהִימְנָא, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, נַפְיָא מֵאִמָּא
 עֲלָאָה, וְאֲתַפְּשֵׁט בְּשִׁית סְפִירָאן עַד צְדִיק, וּמִנִּיהּ אֲשֻׁקֵי
 לְגַנְתָּא (דעדרן), דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא.

מֵאֵי כַּבָּ"ר. כ', כְּתָר. ב', בֵּינָה. ר', רֵאשִׁית חֲכָמָה. כְּתָר
 בֵּימִינָא, חֲכָמָה בְּשִׁמְאָלָא, בֵּינָה בְּאֲמִצְעִיתָא. רָכַב
 לְעֵילָא לְעֵלַת הָעֵלוֹת. י' סְפִירָאן כְּלָהּ, אֲתַכְּלוּ בְּנֶהָר,
 דְּאִיהּ אֲתַפְּשֵׁט עַד צְדִיק, דְּאִיהּ כָּל, כָּלִיל כְּלָא.
 וּבְגִינִיהּ אוֹקְמוּהָ, (דניאל ד) אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיָּה, וּמְזוּן לְכָלָא
 בֵּיהּ. מִנִּיהּ תְּלִיא כְּלָא. כַּד חֲמָא שְׂכִינְתָּא מְגוּ קְלִיפִין,
 חֲזָא עֲמָה עֶשֶׂר סְפִירָן. (ע"כ רעיא מדהימנא) (עיין רכ"ו ע"ב) (ס"א ובחבורא

זהר:

סֶלֶת לְמִנְחָה, לְאַעְלָאָה לְהֵאֵי סֶלֶת, קָמִי מִלְכָּא עֲלָאָה
לְמִנְחָה. בֵּין תְּרִין דְּרוּעִין.

רעיא מהימנא (זה בא אחרי דרועין)

וּבְחִבּוּרָא קִדְמָאָה, אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, מֵהֵאֵי
אֲשֶׁתְּמוּדַע, הָנִי מִיִּלִּין סְתִימִין אֵינּוּן, וְצָרִיךְ
לְמַפְתַּח לֹון קָמִי חֲבַרְיָא, אַבְרָהָם יִצְחָק דְּתַקִּינוּ שִׁחְרִית
וּמִנְחָה, אֲתַמַּר עֲלֵייהוּ, (ישעיה מח) אֵף יְדֵי יִסְדָּה אַרְצֵי, דָּא
יִצְחָק. וַיִּמְנִי טַפְחָה שָׁמַיִם, דָּא אַבְרָהָם. דְּדַרְגִּין דְּלֵהוּן
חֶסֶד וּפְחָד. דְּאֲתַמַּר עֲלֵייהוּ (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יְיָ בְּיַמִּינוּ,
וּבְזֹרֹעַ עֵזוֹ, אֵינּוּן תְּרִין דְּרוּעִין דְּמִלְכָּא, דְּאִיהוּ יְדוּ"ד,
עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. סֶלֶת דִּילֵיהּ, דָּא שְׁכִינְתָא תַתָּאָה,
נְהוּרָא דִּילֵיהּ, סֶלֶת נְקִיָּה מִסְטְרוּי בְּלָא פְּגִימוּ דְּחֻשׁוּכָא,
וּבְלָא תַעְרוּבַת חֻשׁוּכָא כֻּלָּל. דְּהֵכִי אֵינּוּן חֻשׁוּכִין עִם
נְהוּרִין, כְּבַר קָדָם מוּץ וְתַבְּנִין.

וּבְחֻבִּיּוּהוּן דִּישְׂרָאֵל, מִתְעַרְבִין חֻשׁוּכִין בְּנְהוּרִין,
וּכְגֹוּנָא דְּדָשׁ בַּר נֶשׁ תְּבוּאָה, וּלְבַתַּר אִיהוּ
בוּרַר לָהּ, כְּבוּרַר אוּכַל מִתּוּךְ פְּסוּלַת. כֶּךָ יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ
לְמַעַבְדַּ בְּרוּחִיהוּן, כִּד אֲתַעְרַב בְּהוּן חֻשׁוּכִין. וְרוּזָא דְּמִלְּהָ,
(תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבְרָה וְגו'. דְּבְהֵכִי אֲתַבַּר
חֻשׁוּכָא, דְּאִיהוּ יִצַּר הָרַע, דְּמַכְסִי עַל רוּחָא, כְּמוּץ

דְּמַכְסֶּה עַל חֲטָה. אוֹ פְּעֻנָן, דְּמַכְסֶּה עַל שְׂמֵשָׂא, וְלֹא מִנַּח
לִיָּה לְאַנְהָרָא.

וּבְזִמְנֵין דְּחֻשָׁךְ, דְּאִיהוּ יִצָר הָרַע, מְכֶסֶה עַל יִצָר הַטּוֹב,
דְּאִיהוּ אוֹר. אִיהוּ כְּמֵאן דְּתַפִּיס בְּבֵית הָאֲסוּרִין
דְּיִצָר הָרַע. וְאוּף הָכִי, כַּד יִצָר הַטּוֹב אִיהוּ תַפִּיס בְּרִשׁוֹ
דְּיִצָר הָרַע, הָכִי אֵינוֹן תַפִּיסִין חֵיילִין דְּיִצָר הַטּוֹב, בְּרִשׁוֹ
דְּחֵיילִין דְּיִצָר הָרַע. וּבְזִמְנָא דְּיִתְבַר בַּר נָשׁ רוּחִיָּה, בְּכָל
אַבְרִין דְּיִלִיָּה, קָדָם יְדוּ"ד, מַה פְּתִיב. (ישעיה מט) לְאֹמֵר
לְאֲסוּרִים צֵאוּ וְלֹאֲשֶׁר בַּחֲשׂוֹךְ הִגְלוּ.

אַבְל שְׂכִינְתָא אִיָּהי סֶלֶת נְקִיָּיה, דְּלִית חֲשׂוּכָא וְקַבְלָא
יְכִיל לְאַתְעָרְבָא בַּהּ. אִיָּהי כַּגֶּפֶן, דְּלֹא מְקַבְלָא
הֶרְכָּבָה מִמֵּין אַחְרָא, דְּלֹאוּ אִיָּהי מִינָהּ. וְהֵאֵי סֶלֶת בֵּין
דְּרוּעֵי מְלַכָּא אִיָּהי יִתְבָּא, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן פְּתִית. (ע"כ רעיא

• מדהימנא)

זהר:

רעיא מהימנא

(שייר לקמן סוף ע"ג (נ"ל דצ"ל ע"ב))
אֹמֵר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא, כְּפָה מְתִיקִין
מִלְּדָה, וְדָאֵי אֶתְמַר הָכָא,
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן פְּתִית. וְאֶתְמַר
הָתָם, בְּאוּרִיָּתָא דְּבַעַל פֶּת,
בְּלוּלָה בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה,

(ובחבורא קדמאָה) בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
פְּתִית, בְּשֶׁמֶן, בְּהֵהוּא
שֶׁמֶן דְּנַגִּיד וְנַפִּיק מְלַעֲיָלָא.
אֹמֵר רַבִּי שְׂמַעוֹן, יָאוּת
אַמְרַת. אַבְל מַאי פְּתִית.
אַלָּא רְזָא עֲלָאָה אִיָּהוּ. דְּכִיּוֹן

בַּתְּלֻמוֹד. וְעוֹד אֵיִת רָזָא
 תְּנִינָא, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 כְּתִית. וְדָא לָאו אֹרִייתָא
 אִיהִי בְּלוּלָה. אֵלָא לְמָאן
 דְּסָבִיל כְּמָה מְכַתְּשִׁין בְּגִינָה.
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי
 מִתְּנִיתִין, דְּלִית אֹרִייתָא
 מִתְּקִימָת, אֵלָא בְּמִי
 שְׁמִמִּית גְּרַמִּיה עֲלָה. וְעוֹד
 אָמְרוּ, בְּזִמְן שְׁאֲתָה מְכַתֵּת
 רְגִלִּיד מְמַדִּינָה לְמַדִּינָה,
 תִּזְכֶּה לְרֹאוֹת פְּנֵי שְׂכִינָה.

וְעוֹד בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית,
 דָּא הוּא דְּמַקְלִים פֶּת
 בְּמִלַּח תֹּאכַל, (יחזקאל ד') וּמִים
 בְּמִשׁוּרָה תִּשְׁתֶּה. וְעוֹד
 בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית, הָדָא
 הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה נג) וְהוּא
 מְחֻלָּל מִפְּשָׁעֵינוּ מְדוּכָא
 מְעוֹנוֹתֵינוּ. וְעוֹד בְּלוּלָה
 בְּשֶׁמֶן כְּתִית, דָּא צְדִיק חַי
 עֲלָמִין, דְּנִגִּיד טַפִּין קְדִישִׁין,
 דְּאִינוּן פִּירוּרִין כְּזִיתִים,
 מְמוּחָא עֲלָה, דְּאִינוּן חַד
 עֲשְׂרוֹן לְקַבֵּל י'. וְשְׁנֵי

דְּאִיהוּ שֶׁמֶן, מֵאֵי כְּתִית.
 אֵלָא רְמִזוּ הוּא דְּקָא רְמִזוּ
 לְשֶׁמֶשׂא בְּנוּקְבָא, לְאַנְגְּדָא
 לְגַבְהָ שֶׁמֶן כְּתִית כְּדְקָא
 יָאוֹת לָהּ, לָא הוּי אֵלָא
 כְּתִית (ס"א אֵלָא רָזָא עֲלָה הוּא, דְּקָא

רְמִזוּ לְאַנְגְּדָא לְגַבְהָ שֶׁמֶן כְּתִית כְּדְקָא יָאוֹת
 לָהּ), לְאַפְקָא מְזִיתִים, דְּאִינוּן
 שְׁיִיפִין דְּגוּפָא, וְלֹאֲמִשְׂכָא
 הֵהוּא נְגִידוּ מְלַעֲיָלָא, בְּכָל
 שְׁיִיפָא וְשְׁיִיפָא. (לָא הוּי אֵלָא

כְּתִית)

וְצְדִיק אִיהוּ דְּכְתִישׁ
 (דף רמ"ז ע"ב) כְּתִישִׁין, וְאַפִּיק
 מְכָל אִינוּן שְׁיִיפִין עֲלָאִין,
 דְּאִינוּן זִיתִין קְדִישִׁין, מְשַׁח
 רְבוּ בְּתִיאֹבְתָא שְׁלִים, לְגַבֵּי
 נוּקְבִיָּה. וְאִי לָא כְּתִישׁ, לָא
 יפּוּק הֵהוּא מְשַׁחָא, אֵלָא
 בְּלָא תִיאֹבְתָא דְּשְׁיִיפִין,
 וְהֵהוּא נְגִידוּ, לָא אֲתַהֲנִי

עֲשָׂרוֹנִים, י' י'. וּשְׁלֹשָׁה
עֲשָׂרוֹנִים לְפָר, י' י' י'. וְאֵינּוֹן
עֲשָׂרוֹן לְכַבֵּשׁ, וּב' עֲשָׂרוֹנִים
לְאֵיל, וּשְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים
לְפָר.

וְרָזָא דְמַלְכָּה אָמְרוּ בְּתַעֲנִיּוֹת,
אֵין טַפָּה יוֹרֶדֶת מִלְמַעְלָה,

מִיָּה נּוֹקְבָא, וְלֹא הוּי כְּדָקָא
יָאוֹת, עַד דְּתֵהֵא בְּלוּלָה
מִיָּה מְכַל שְׂיִיפִין. וְעַל דָּא
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כְּתִית,
לְאַתְהֵנָּאָה וְלְאַתְזָנָא מִיָּה.

(אמר רעיא מהימנא)

שְׂאִין עוֹלִין כְּנִגְדָּה טַפִּיִּים. וְאֵינּוֹן בְּרָזָא דָּא גַּ וְרַמְיוֹן דִּילְהוֹן
לְקַבֵּל תְּלַת מוֹחִין. חַד מוֹחַ הַזְּכָרוֹן. תְּנִינָא מוֹחַ הַמַּחֲשָׁבָה.
תְּלִיתָאָה מוֹחַ הַדְּמִיוֹן. הַדְּמִיוֹן וְהַזְּכָרוֹן סְלָקִין מִן לְבָא הַמַּחֲשָׁבִית
נְחָתָא עַל לְבָא וּמְקַבְּלִין לָהּ עַלְיָהּוּ כְּמַלְכָּא בְּגִין דְּהָאֵי אָדָם
דְּאִיהוּ מַחֲשָׁבָה דְּרַכִּיב וְשָׁלִיט עַל חֵינּוּא תְּלִיתָאָה וְנְחִית עַלָּהּ
לְגַבֵּי תְּרִין חֵינּוֹן וּפְתַחִין גְּדַפְיָהּוּ לְקַבְּלָא לָהּ כְּגוֹן חוֹלָם עַל צִירֵי
אֲתַעֲבִיד סְגוּלָתָא וְדָא כְּתָר עֲלִיוֹן עַל חֲכָמָה וּבִינָה.

עֲשָׂרוֹן וּשְׁנַי עֲשָׂרוֹנִים, רַמְיוֹן לְתַלְתַּת חֵינּוֹן דְּמַרְכַּבְתָּא עֲלָאָה.
דְּאֵינּוֹן: גְּדוּלָּה, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת. שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִין, רַמְיוֹן:
לְנֹצַחַת, הוֹד, יְסוּד. מַרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה. רַבִּיעִית הַחֵינּוֹן: דָּא מַלְכוּת
קְדִישָׁא, ה' רַבִּיעֵאָה מִן שֵׁם יְדִן"ד. דְּאִיהוּ אַרְבַּע אֲנָפֵי אָדָם. (ע"ב

רעיא מהימנא).

זהר:

רַבִּיעִית הַחֵינּוֹן, רַגְלָא רַבִּיעֵאָה לְכַרְסֵיָא עֲלָאָה, וְאִיהוּ
עוֹלָה תָּמִיד לְגַבֵּיָהּ בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, עַד
מַחֲשַׁבְתָּא עֲלָאָה, דְּלִית לָהּ סוּף. וּבְגִין דָּא, עוֹלָה קָא
אֲתֵיא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.

רעיא מהימנא

וּבְחַבּוּרָא קְדַמָּאָה אָמַר, רַעֲיָא מְהֵימְנָא, הֵהִיא תְּגָא
 דְּזִרְקָא, אִיהִי יוֹד, רַבִּיעֵית. אוּף הֵכִי בַחֲיָה
 דְּשָׁמָּה אָדָם, דְּאַרְבַּע אַנְפִּין דִּילֵיהּ דְּאִינוּן יְדוּ"ד, מִקָּף
 שׁוּפֵר הוּלְף סְגוּלְתָא. תְּלַת חִיוּן, דְּאִינוּן תְּרִיסַר שְׁבַטִין.

(ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

וּבְחַבּוּרָא קְדַמָּאָה, עוֹלַת תְּמִיד, אִיהִי רַגְל רַבִּיעֵאָה
 לְכַרְסֵיָא עֲלָאָה, דָּא עוֹלָה תְּמִיד בְּכָל יוֹם,
 מֵאִינוּן יוֹמִין שִׁית דְּבִרְאֵשִׁית. בְּשַׁבַּת עַל חַד תְּרִין, בְּגִין
 דִּיתוֹסַף בָּהּ נְהִירוֹ וְשְׁלִימָא כַּדְקָא יָאוּת, וְהָא אֲתַמַּר.

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא, מַלְכוּ. בְּשִׁית סְפִירָן אִיהִי עוֹלָה
 תְּמִיד לְגַבֵּי ו', דְּאַחִיד בְּהוּן. בֵּן י"ה, גְּנִיז בְּפִינָה.
 וּבְאֵן סְפִירָה מֵאִינוּן שִׁית סְלִיקַת לְגַבֵּיהּ. בְּיוֹמָא
 תְּלִיתָאָה, דְּאֶקְרִי תְּפֹאֲרַת. דְּבִיוֹם הַשַּׁבַּת אֲתוֹסַף עֲמִיהּ
 נְפֶשׁ יְתִירָה, דְּאִיהִי בִינָה. ה' עֲלָאָה. י' אוּת בְּשַׁבַּת,
 חֲכָמָה עֲלָאָה. מְלֶךְ מְעוּטָר בְּכַתָּר, וּבְגִין דָּא, בַּתְּפִלַּת
 מוֹסַף כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ.

וּבְרַאֲשֵׁי חַדְשֵׁיכֶם, וְכִי כַּמָּה רִישֵׁין אִית לָהּ לְסִיְהָרָא.

אֵלָא אֵינּוֹן תְּרִין נְקוּדִין, כְּגוּוֹנָא דָּא נְקוּדָה תְּתָאָה
 סִיְהָרָא, תְּרִין רִישֵׁין דִּילָהּ, תְּרִין נְקוּדִין דִּיאֵינוֹן עֲלָהּ,
 סְגוּל. בְּקַדְמִיתָא הוּוּה פְּתֵר עֲלֵי תְרֵי מְלָכִין כְּגוּוֹנָא דָּא,
 וְהוּוּת סְגוּלָתָא. וּלְבַתֵּר דְּאִמְרַת אֵי אִפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֵתֵר אֶחָד, אֲמַר לִיהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּוּא, לְכִי
 וּמַעֲטִי אֶת עֲצִמְךָ. וּנְחִיתַת לְרַגְלוּי דְּתְרִין מְלָכִים, כְּגוּוֹנָא
 דָּא וְהֵינּוּ סְגוּל, מַה דְּהוּוּת סְגוּלָתָא, אֲתַהֲדַרְת סְגוּל.

וְרָזָא דְּמַלְהָ, לְקַבֵּל תְּרִין נְקוּדִין, דִּיאֵינוֹן תְּרִין מְלָכִים,
 קָא רְמִיזוּ פְּרִים בְּנֵי בְּקָר שְׁנַיִם, וְלְקַבֵּל נְקוּדָה
 עֲטָרָה עַל רִישֵׁייהוּ, אֲמַר, וְאֵיל אֶחָד, כְּמוֹ פְּתֵר אֶחָד.
 בְּתֵר דְּאִמְרַת אֵי אִפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֵתֵר
 אֶחָד, אֲזַעֲרִית גְּרָמָה אוּף הַכִּי, וּשְׁעִיר עֲזִים אֶחָד
 לְחֻטָּאת. אֵיל דִּיצְחָק, אֲתַהֲדַר שְׁעִיר. אֲתַהֲפֵךְ מִרְחֻמֵי
 לְדִינָא, וְאֲתַזְעִיר.

וּבְגִין דָּא שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֻטָּאת, וְלֹא אֲמַר לְעוֹלָה,
 לְמַהוּי פְּתֵר. וּמְנַלְן דְּאִית יְרִידָה בְּחֻטָּאת, שְׁנַאֲמַר
 וַיֵּרֵד מִעֲשׂוֹת הַחֻטָּאת. וְאִמַּאי שְׁתַּף עוֹלָה עִם
 חֻטָּאת בִּירִידָה. אֵלָא לְאוּלְפָא, דְּעוֹלָה הוּוּת בְּקַדְמִיתָא
 מִדַּת הַרְחֻמִים, וּלְבַתֵּר אֲתַהֲפַכַת לְדִינָא בִּירִידָה,
 וְאֲתַקְרִיאת חֻטָּאת, וְכֹלָא חַד.

(ויקרא ט)

וּבְגִין דָּא, הָבִיאוּ עָלַי (דָּר מ"ח ע"א) כִּפְרָה, עָלַי הוּת סִיְהָרָא
 כְּתָר וּדְאִי, כְּגֹוּנָא דָּא וּלְבַתָּר אַתְּמְעִיטָת, וְנַחְתָּת
 לְרַגְלִין דִּילֵיהּ, כְּגֹוּנָא דָּא וּבְזֻמְנָא דָּא הָבִיאוּ עָלַי
 כִּפְרָה, אִיתְמַר בְּהּ, (ויקרא ו) הִיא הָעוֹלָה, סְלִיקַת מֵרַגְלוּי.
 דְּאִתְמַר בְּהּ, (ישעיה סו) וְהָאֶרֶץ הִדּוּם רַגְלֵי. לְמִימַר בְּהּ,
 הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי. וְהָאִי אִיהוּ רְזָא, (שמואל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל
 יֵרֵאת אֱלֹהִים. דְּמַתְּפֵךְ דִּינָא לְרַחֲמֵי. וְרְזָא דְּמִלָּה, (תהלים
 קיח) אָבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֵאשׁ פְּנֵה. כְּגֹוּנָא דָּא,
 דוד"י. יְדוּד.

וְעוּד, כְּבֶשׂ א' וּשְׁנַי כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים, לְקַבֵּל
 תְּלַת סְפִירָן. שְׁבַעַה כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה, לְקַבֵּל שְׁבַע
 סְפִירָן. שְׁבַעַה כְּבָשִׁים, אֵינּוֹן ז' יוֹמִין דְּסִיְהָרָא. בְּנֵי שָׁנָה,
 בְּנוֹי דְּסִיְהָרָא, דְּאֶקְרִי שָׁנָה. דְּאִיהִי חֲדָא מֵאֵינּוֹן שְׁנַיִם
 קְדָמוֹנִיּוֹת. (ע"כ רעיא מהדימנא).

זהר:

וּבְרָאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם וְגו'. וְכִי כִּמָּה רָאשֵׁין אֵינּוֹן לְסִיְהָרָא.
 וְהָא לִית רִישָׁא לְסִיְהָרָא, אָלָא שְׁמָשָׁא, דְּאִיהוּ
 רִישָׁא לְגַבְהָ. אָלָא רָאשֵׁי תַרִּין בְּכָל יַרְחָא וְיַרְחָא. וְאֵינּוֹן
 יַעֲקֹב וְיוֹסֵף, דְּמַתְּחַדְתִּי עַל סִיְהָרָא. וְעַל דָּא בַּעוּ לְחַדְתָּא
 לָהּ.

פְּרִים בְּנֵי בְּקָר שְׁנַיִם, אֵלִין אֵינּוֹן דְּאִמְרָה סִיְהָרָא, דְּהִיף

יִשְׁתַּמְּשׁוּן בָּהּ כַּחֲדָא, וְאַזְעִירַת גְּרָמָה תַּחֲוֵתִיָּהּ. וְאֵיל
אֶחָד, דָּא אֵיל דִּיצְחָק. וְכִי אֲבִרְהֵם לְאֵן אֲזִיל. אֱלָא בְּגִין
דְּאַתְעֵר תַּמָּן עֵשׂוֹ, אֲתַכְנִישׁ אֲבִרְהֵם, דִּלָּא יַחְמִי לִיָּה,
וּמֵאֵן אִיהוּ שְׁעִיר דְּרֵאשׁ חֲדָשׁ. (תרי נוסחי) וּבְגִין דְּזַמִּין
לְאַתְעֵרָא תַּמָּן עֵשׂוֹ דְּאִיהוּ שְׁעִיר אֲתַכְנִישׁ אֲבִרְהֵם, וְלָא
אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן, יִצְחָק, אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן, דְּרַחֲמֵי דִּילִיָּה
לְגַבִּיָּה, כַּחֲמָרָא עַל דְּיִרְדֵּיָּה. יַעֲקֹב אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן,
לְתַבְרָא אֲנָפּוּי. יוֹסֵף דְּאִיהוּ שׁוֹר (ס"א שָׁטָן) דִּילִיָּה, לְגַבִּי

רַחֵל.

רעיא מהימנא

אֲמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְדַאי בְּנֵי שָׁנָה אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם
חַמָּה, (נ"א מַלְכוּת) אִימָא קְדִישָׁא, דְּאַתְמַר בָּהּ פְּנֵי
מֹשֶׁה כַּפְּנֵי חַמָּה. (ס"א סִיְהָרָא דְּאֶקְרִי שָׁנָה דְּאִית בָּהּ שַׁנ"ה יוּמִין, כַּחוּשְׁבָּן) שָׁנָה
אִית בָּהּ שַׁס"ה יוּמִין, כַּחוּשְׁבָּן שַׁס"ה לָא תַעֲשֶׂה. וְאִיהוּ
עַל דָּא לְשַׁמָּא לָא. אִימָא עֲלָאָה, סִיְהָרָא בִּימִינָא. אֲסוּרָה
בְּרַתָּא לְאַבָּא דְּאִיהוּ לִימִינָא חֶסֶד. וְאִיָּהּ כְּלִילָא מַרְמ"ח
פְּקוּדִין. אֲשַׁתְּכַח ו' עִם אִימָא לְשַׁמָּא לָא. בְּרַתָּא עִם אֲבָא
לִימִינָא דְּחֶסֶד. (ואיָּהּ כְּלִילָא מַרְמ"ח פְּקוּדִין. אֲשַׁתְּכַח ו' עִם אִימָא, בְּרַתָּא עִם אֲבָא
לִימִינָא) וְרוּזָא דְּמִלָּה, (משלי ג) בְּחַכְמָה יִסַּד אָרְץ. חַכְמָה אֲבָא.
אָרְץ בְּרַתָּא. כּוֹנֵן שָׁמַיִם דְּאִיהוּ בְּרָא, עִם אִימָא דְּאִיהוּ
תְּבוּנָה, וְהֵאֵי אִיהוּ יַדְד"ו, הַיּוֹת בְּאַמְצֵעַ.

וְעוֹד וְשָׁעִיר עֲזִים אֶחָד, תָּרִין שְׁעִירִין אִינּוֹן, דְּאִתְמַר
 עַלֵּיהוּ (ויקרא טז) וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְגו' גּוֹרֵל
 אֶחָד לַיִי וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֻזָּאזֵל. שְׁעִיר לַיִי, בְּגִין מִיעוֹט
 סִיְהָרָא, וְאִיהוּ שְׁעִיר אֶחָד לִידוֹ"ד לְחֻטָּאת. אֶחָד: מִסְטָרָא
 דִּיחֻדָּא. אֲבָל שְׁעִיר דְּעֻזָּאזֵל, לָא כְּתִיב בֵּיהּ אֶחָד, לָא
 קָרְבָּן, וְלֹא אִשָּׁה, וְלֹא עוֹלָה. אֶלָּא וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי
 הַמְּדַבֵּרָה. וְשִׁלַּח, כְּדָאֵמַר יַעֲקֹב (בראשית לב) מִנְחָה הִיא
 שְׁלוּחָה לְאֲדָנִי לַעֲשׂוֹ. אוּף הָכִי שׁוּחַד, לְתַבְרָא רוּגְזָא
 דְּסַמָּא"ל, דְּלֹא יִתְקַרֵּיב לְמַקְדֵּשָׁא לְקַטְרָגָא.

לְכַלְבָּא דְּאִיהוּ רָעֵב, וּמֵאֵן דְּבַעֵי דְּלֹא נָשִׂיף לֵיהּ, יִהְיֶב
 לֵיהּ בְּשָׂרָא לְמִיכַל, אוּ נְהָמָא, וַיִּשְׁקֵי לֵיהּ מִיָּא.
 וְרִזָּא דְּמִלָּה, (משלי כה) אִם רָעֵב שׁוֹנֵאֵךְ הֶאֱכִילָהוּ לֶחֶם וְגו'.
 וּבְדָא יִתְהַדָּר רְחִימוּ דְּבַר נָשׁ, דְּלֹא דֵיִי דְּלֹא נָשִׂיף לֵיהּ
 בְּכַמָּה יְסוּרִין, אֶלָּא אִתְהַדָּר לְמַהוּי לֵיהּ סַנִּיגוֹרָא,
 וְאִתְהַדָּר רְחִימוּי.

וְאִמָּאי הוּוּ שִׁלְחִין לֵיהּ בְּיַד אִישׁ עֵתִי, פְּגִים. בְּגִין
 דְּסִטְרִין אַחֲרָנִין כְּלָהוּ מְאִירֵי מוּמִין, וְאִתְקַרִּיאוּ
 שְׁעִירִים, דְּכְתִיב, (ישעיה יג) וְשְׁעִירִים יִרְקְדוּ שָׁם. וְאִתְמַר
 בְּהוֹן, (ויקרא יז) וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זְבַחֵיהֶם לְשְׁעִירִים.
 דְּעַלֵּיהוּ אִתְמַר, (דברים לב) יִזְבְּחוּ לְשָׂדִים לֹא אֱלוֹהֵי.
 וּבְשְׁעִיר דָּא, אִתְפָּרַשׁ מִכְּלָא, וְנוֹשֵׂא כָּל חוּבִין דִּישְׂרָאֵל

עָלֶיהָ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ויקרא טו) וְנִשָּׂא הַשָּׁעִיר עָלָיו אֶת
 כָּל עֲוֹנוֹתָם. וְעוֹד, בְּתֵר דְּנִטִּיל אִיהוּ וְנִשָּׂא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא נוֹשֵׂא עוֹן. (שמות לד) מֵאֵי בֵּין נוֹשֵׂא לְנִשָּׂא. נִשָּׂא:
 מְטוּלָא. נוֹשֵׂא: סְלִיקוּ דְּמְטוּלָא. (ובחבורא קדמאָה) (ע"כ רע"מ)

זהר:

וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים, תִּלְתִּת דְּרַגִּין קְדָמָאִין דִּילָהּ, דְּכָל חַד
 וְחַד עֶשֶׂר, כְּגוּוֹנָא דִּלְעִילָא עֶשְׂרוֹנִים, חַד
 מִעֶשְׂרָה. וְשָׁעִיר חֲטָאת אֶחָד, אִמָּאֵי אֶקְרִי חֲטָאת. בְּגִין
 דְּאִיהוּ חֲטָאת, וּמִסְטָרָא דְּחֲטָאת הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 וְהָא כְּתִיב לִי. (דף רמ"ח ע"ב) אֶלָּא לִי אֶתְקָרִיב וְדָאֵי, דְּכְתִיב
 לְכַפֵּר. לְתַבְרָא אַנְפִּין, וְכֹלָא יִתְקָרִיב לְמִקְדָּשָׁא, אֶלָּא
 יְהִיבֵי חוּלְקָא חֲדָא לְסַמְאֵל, וְאֶכִּיל לֵיהּ, וְלֹא אֶחִיד בְּשָׂאֵר
 קְרַבְנִין. וְדָא אִיהוּ לְחוּדִיָּהּ, דְּלֹא אֲשַׁתְתַּף אַחֲרָא עֲמִיָּה
 לְמִיכַל בֵּיהּ.

אִיהוּ אֶתְהֵנִי בְּגוּ סְעוּדָתָא דְּמִלְכָּא בְּחוּלְקָא דָּא, וְעַל דָּא
 חֲדַי, וְאֶתְפָּרֵשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, וְלֹא מִקְטָרְגָּא עָלְיָהּ.
 וְאִי לָאוּ דִּהוּהּ מִיעוּטָא דְּסִיְהָרָא, לָא הוּוּ יְהִיבֵי לֵיהּ
 בְּסְעוּדָתָא דְּמִלְכָּא כְּלוּם. וְכִי בְּמִיעוּטָא דְּסִיְהָרָא מֵאֵי קָא
 עֲבִיד. אֶלָּא בְּגִין דְּקָרִיב וַיִּנְיֵק, וְנִטִּיל חִילָא לְעֲמִיָּה, מְגוּ
 סְטָר שְׂמָאֵלָא דְּסִיְהָרָא, וְאֶתְתַּקַּף בֵּיהּ. וּבְשָׁעִיר דָּא
 אֶתְפָּרֵשׁ מִכְּלָא, וְאֶתְהֵנִי בְּהָאֵי. וּבְגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

אֲזַעִיר לָהּ לְסִיְהָרָא, מִקְרָבִין לִיהָ לְהָאֵי שְׁעִיר, בְּגִין
 דִּיתְפָּרֵשׁ מִנָּה, וְלֹא יִתְקָרֵב לְמִקְדָּשָׁא. וְעַל דָּא תְּנִינֹן,
 הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה. עָלַי: בְּגִינִי, דְּאֲזַעִירָת לָהּ, בְּגִין סִבַּת
 דִּילִי אֲתוּן צְרִיכִין דָּא.

רעיא מהימנא

(גם זה רעיא מהימנא) (במדבר כ"ח) וּבְרָאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם, אֵינֹון יַעֲקֹב
 וְיוֹסֵף. (בראשית לז) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, דְּמַחְדֵּתִי עַל
 סִיְהָרָא. אֲשַׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְּחֲנוּךְ דְּאָמַר, כִּמָּה דְּבְרָאשׁ
 חֲדָשׁ, דְּאֵתְדַפְּיָאֵת סִיְהָרָא לְאֵתְקָרְבָּא בְּבַעֲלָהּ, אֲצַטְרִיף
 לְמִיָּהֵב לְסַטְרָא אַחְרָא חוּלְקָא חֲדָא, בְּהֵהוּא זִינָא דִּילָהּ.
 אוּף הָכִי נִמְי אֲצַטְרִיכֵת לְאֵתְתָא, בְּשַׁעֲתָא דְּאֵתְדַפְּיָאֵת
 לְאֵתְקָרְבָּא בְּבַעֲלָהּ, לְמִיָּהֵב חוּלְקָא חֲדָא לְסַטְרָא אַחְרָא,
 בְּהֵהוּא זִינָא דִּילָהּ.

וּמֵאֵן אִיהוּ. הֵהוּא חוּלְקָא טוּפְרָהָא בְּטַנּוּפָא דְּלֵהוּן. וְזַעִיר
 מְרִישׁ דְּשַׁעֲרָא, בְּגִין דְּבְעֵי לְאַסְרָקָא רִישָׁא,
 וְלֹא־כִרְכָּא לֹון דָּא בְּדָא, וְלֹא יִזִּיל אֲבַתְרָה הֵהוּא סַטְרָא
 בִּישָׁא, לְאַבְאָשָׁא לָהּ, וְאֵתְפָּרֵשׁ מִנָּה בְּכָל סַטְרִין. וּמָה
 תַּעֲבִיד, מִהֵהוּא שַׁעֲרָא וְטוּפְרִין. לְבַתַּר דְּתַכְרִיף לֹון
 כַּחֲדָא, אֲצַטְרִיף לְאַנְחָא לֹון בְּאֵתַר דְּלֹא עֲבָרִין תַּמָּן בְּנִי
 נְשָׂא, אוּ בְּגוּ חוּרִין תַּתְּאִין דְּחַצְרָא, וְתַגְּנִיז לֹון תַּמָּן. (ועוד

ובראשי חדשיכם אמרו, שייך כאן)

רעיא מהימנא

וְעוֹד וּבְרָאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם אָמְרוּ רַבָּנֵן דְּמִתְנִיתִין, דְּכַד הוּוּ
 מְקַדְשִׁין יְרַחֵן עַל פִּי בֵּית דִּין, הוּוּ מִשְׂיֵאִין
 מִשׁוֹאוֹת בְּרָאשֵׁי הַהָרִים, וְהוּוּ אֲמַרִין כְּזֵה רֵאָה וְקַדְשׁ.
 לְזַמְנִין סִהְרָא הוּת כְּגִוּוֹנָא דָּא הוּהוּ מְסַתְּפָלָא לְעֵילָא
 בְּקַרְנָא. וְלְזַמְנִין מְסַתְּפָלָא לְתַתָּא כְּגִוּוֹנָא דָּא לְזַמְנִין
 מְסַתְּפָלָא לְמִזְרַח כְּגִוּוֹנָא דָּא כ לְזַמְנִין לְמַעְרָב כְּגִוּוֹנָא דָּא
 לְזַמְנִין לְדְרוֹם וְלְזַמְנִין לְצַפּוֹן וְהֵאֵי אִיהוּ כ אֶסְתַּכְלוּתָהּ
 דִּילָהּ לְשִׁית סְטָרִין דְּכֻלִּיל לֹון תְּפֹאֶרֶת דְּאִיהוּ ו' גְּדוּלָּהּ
 גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת. נְצַח הוּד יְסוּד.

נְקוּדָא דְּנִגִיד עָלֶיהָ מְלָגוּ, הִיא חֲכָמָה. וְהֵיא חוּט
 דְּאֶסְחָר עָלֶיהָ, אִיהוּ כְּתֵר. וְהֵיא נְקוּדָא אִיהוּ
 לְזַמְנִין עֵטְרָה, וְלְזַמְנִין כְּסָא, לְמִיתַב עָלֶיהָ, לְזַמְנִין
 שְׂרַפְרָף לְהֵדוּם רַגְלִיו.

וְאֵמַאי אֶתְקַרִיאת לְבַנָּה. עַל שֵׁם לְבוֹן הַהֶלְכָה, דְּאִיהִי
 מְלָגוּ, (תהלים מו) כָּל כְּבוֹדָהּ בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה.
 וּבִאֲשָׁא דְּבִינָה דְּנַחֲתִית עָלֶיהָ אִיהִי מִתְּלַבְּנַת. וְרוּזָא דְּמָלְהָ,
 (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ. וּמַאי
 דְּהוּת אֲדֻנֵי דִינָא, סוּמְקָא בְּגְבוּרָה, דְּתַמְן בִּינָה. אֶתְלַבְּנַת
 מְסֻטָּרָא דְּחָסֵד, דְּתַמְן חֲכָמָה, וְאֶתְהַדְרַת יְדוּד.

וּמָה גָרִים לְאֶתְהַפְּכָא מְדִינָא לְרַחֲמֵי צְדִיקִים גְּמוּרִים
 דְּסִיְהָרָא מְסֻטְרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, אִיהִי
 קְלִיפָא דִּילִיָּה חֲשׂוּכָא, אִם בַּהֲרַת שְׁחוּרָה, הִיא יֵצֵר הָרָע,
 שְׂפָחָה. (ויקרא יג) וּשְׂפָלָה אֵינְנָה וְהִיא פְּחָה, וְלִית לָהּ
 מְדִילָה, אֲלָא תְהוּא חוּט דְנִהִיר בָּהּ, דְּאִיהוּ לְוָה לָהּ
 בְּלִילִיָּא, דְּאִיהִי גְלוּתָא. וְאֶתְעֵבֵר מִנָּה בִּימָמָא, דְּאִיהוּ
 עֲלָמָא דְאֶתִי, דְּבִיָּה (מלאכי ג) וּזְרַחָה לָכֶם יְרַאי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ
 צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכֻנְפֵיהָ.

אֲבָל סִיְהָרָא דְעֵץ הַחַיִּים, הֵהִיא נְקוּדָה דְלָגוּ מִנָּה, אִיהִי
 כְּמַבּוּעָא דְלִית לִיהּ פְּסָק, דְּכֻתִּיב בָּהּ, (ישעיה נח)
 וְכַמוּצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכָּזְבוּ מִימֵיו. וְאֶתְקְרִיאַת אֵילַת
 אֶהְבִּים מְסֻטְרָא דְחֶסֶד, דְּהֵיִינוּ (ירמיה לא) אֶהְבַּת עוֹלָם
 אֶהְבַּתִּיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֶסֶד. וְתַרְיִן קַרְנֵינִי אֵית לָהּ מִן
 נְהוּרָא, כְּגוּוּנָא דָּא לְזַמְנִין הָאֲחַת גְּבוּהָ מִן הַשְּׁנִית
 כְּגוּוּנָא דָּא. לְזַמְנִין קַרְנֵינִי אֵינוּן שְׁוִין. (ע"כ רעיא מהימנא).

(דף רמ"ט ע"א)

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן וְגו'. רַבִּי

אָבָא פְּתַח, (תהלים

מב) כַּאֵיל תַּעְרוֹג עַל אֲפִיקֵי

מִים כֵּן נַפְשֵׁי תַעְרוֹג אֲלֵיךָ

אֱלֹהִים. הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ,

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא בההוא זמנא אלן

מארי חכמתא וכו' עד אתעבר נחש

מעלמא (נדפס בפרשת אחרי מות דף ס"ז

ע"ב ואחריו נמשך מה שכתוב בסמוך)

ואי תימא דלע' תחיל ולב'

שנין אולידת, בתר אלה

וּמֵאַתָּן, כְּחוֹשְׁבֵן רַע"ב. הָא
 כְּתִיב (ישעיה סו) בְּטָרָם תִּחִיל
 יִלְדָה. וְרוּא דְמִלָּה, (ישעיה סה)
 וְהָיָה טָרָם יִקְרְאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה
 עוֹד וְגו'. וּמֵאִי (ס"א יומא)
 בְּטָרָם. אֲלֵא קָדָם
 דִּישְׁתְּלִימוּ, שְׁבַעִין וּתְרִין
 שָׁנִין, בְּתַר אֲלָף וּמֵאַתָּן,
 אֵינּוֹן חֲבָלִים דִּיִּלְדָה,
 יִתְגַּלְיִין ב' מְשִׁיחִין בְּעֶלְמָא.
 וּבְהָהוּא זְמַנָּא (תהלים כט)
 וּבְהִיכְלוּ כְּלוּ אוֹמֵר כְּבוֹד,
 וְהָא אוֹקְמוּהָ (משלי ג) כְּבוֹד
 חֲכָמִים יִנְחָלוּ.
 בְּהֵיא שְׁעֵתָא, אֲלִין מְאִרִי
 תוֹרָה יְהוֹן נְכַבְּדִים.
 אֲלִין דְּסָבִילוּ כְּמָה חֲבָלִים
 וְצִירִין כִּיִּלְדָה, וְהוּוּ מְבוּזִין
 בִּין עַמֵּי הָאָרֶץ, יְהוֹן
 נְכַבְּדִים. וּמִיד (תהלים כט) יִי
 לְמַבּוּל יָשׁוּב, לְרַשִּׁיעֵיָא. אִין
 מְבוּל, אֲלֵא דִינִין דְּמְבוּל.
 כְּגוֹנָא דִּנְפֹתְחוּ (בראשית ז)
 מְעֵינּוֹת תְּהוּם וְאַרְוּבוֹת
 הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ בְיוֹמֵי

כְּתִיב הָכָא אֵיל וְכְתִיב הָתָם
 אֵילָת בְּגִין דְּאֵית דְּכַר וְאֵית
 נוֹקְבָא (ואף על גב דאית דכר ונוקבא,
 כולא חד. האי איל, איהו אקרי דכר. ואיהו
 אקרי נוקבא. חדא הוא דכתיב כאיל תערוג
 ולא כתיב יערוג. וכלא חד. אילת השחר).
 מֵאִי אֵילָת הַשַּׁחַר. אֲלֵא דָא
 אֵיהִי חֲתִיה חֲדָא
 רַחֲמַנִית, דְּלִית בְּכָל חִיּוֹן
 דְּעֶלְמָא רַחֲמַנִית כְּוֹתָהּ.
 בְּגִין דְּבִשְׁעֵתָא דִּדְחִיקָת לָהּ
 שְׁעֵתָא, וְאַצְטְרִיכַת לְמִזּוֹנָא
 לָהּ וּלְכָל חִיּוֹן. אֵיהִי אֲזֻלָּת
 לְמַרְחִיק לְאַרְח רַחֲיָקָא.
 וְאַתִּיאַת וְאוֹבִילַת מְזוֹנָא.
 וְלֹא בְּעָאֵת לְמִיכָל, עַד
 דִּתִּיתִי וְתִתְהַדָּר לְאַתְרָהָא.
 אֲמֵאִי. בְּגִין דִּיתְכַּנְּשׁוֹן לְגַבָּה
 שְׂאָר חִיּוֹן, וְתַחֲלַק לֹון
 מִתְּהוּא מְזוֹנָא. וְכַד אַתָּת,
 מִתְכַּנְּשִׁין לְגַבָּה כָּל שְׂאָר
 חִיּוֹן, וְהֵיא קִיָּמָא

טוֹפְנָא, אוֹף הָכָא יִתְעָרוֹן
 דִּינִין לְגַבֵּייהוּ עֵילָא וְתַתָּא,
 עַד דְּלִית סוּף וְתַכְלִית, וְכָל
 בְּזוּיִין וְקִלְנָא, דְּעֵבְדוּ אוּמִין
 עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת
 דְּעֵלְמָא, לְשֵׁם יְהוָה וְלַעֲמִיּה,
 וְכַמְּה חֲרוּפִין דְּסִבִּילוּ
 יִשְׂרָאֵל מְנַיְהוּ עַל שֵׁם יְיָ,
 מְכַלְהוּ נְטִיל נּוֹקְמָא קוּדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא, וְעַל דָּא אֲתַקְרִי,
 (נחום א) נּוֹקְמָא יְיָ וְנוֹטֵר וּבְעַל
 חֲמָה לְגַבֵּייהוּ.

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן, מֵאֵן
 רֵאשׁוֹן. דָּא נִיסָן.
 תַּמָּן אוֹלִידַת הֵהִיא חֲתִיָּה,
 לְקַיִים מַה דְּאוּקְמוּהָ מְאִרֵי
 מִתְנִיתִין, בְּנִיסָן נְגַאֲלוּ
 וּבְנִיסָן עֲתִידִין לְהַנְּאֵל.
 וּבִי"ד דִּילִיָּה, (שמות יז) וַיֹּאמֶר
 כִּי יָד עַל כַּס יְהוָה, תַּמָּן אוּמִי
 לְאֵעֲבָרָא מְעֵלְמָא זִרְעָא
 דְּעֵשׂוֹ עֲמֻלְקַיִים, בְּהַהוּא
 זְמַנָּא (שמות יב) מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ
 לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחוֹתֵיכֶם
 וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מִשְׁכּוֹ: (הושע ז)

בְּאַמְצָעֵיתָא, וּפְלַגַת לְכָל חַד
 וְחַד. וְסִימָן, (משלי לא) וְתַקָּם
 בְּעוֹד לִילָה וְתַתֵּן טָרְף
 לְבֵיתָהּ וְגו' וּמַמָּה דְּפְלִיגַת
 לוֹן, אִיְהִי שְׁבַעָה, כְּאֵלוּ
 אֲכָלָה יִתִּיר מִיכָלָא מְכָלָא.
 (אימתי פליגת לון).

וְכַד יִיְתִי צַפְרָא דְּאֲקָרֵי
 שְׁחַר. יִיְתִי לָהּ חֲבָלִים
 דְּגִלוּתָא. וּבְגִין דָּא,
 אֲתַקְרִיאַת אֵילַת הַשְּׁחַר. עַל
 שֵׁם קְדֻרוּתָא דְּצַפְרָא.
 דְּחֲבָלִים לָהּ כִּיּוֹלְדָה. הֵדָּא
 הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה כו) כְּמוֹ
 הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תִּחִיל
 תִּזְעַק בְּחֲבֻלֶיהָ וְגו'. (אמר רעיא
 מהימנא בההוא זמנא שייך אחרי זה)

אִימְתִי פְּלַגַת לְהוֹן. כַּד
 צַפְרָא בְּעֵי לְמִיתִי.
 בְּעוֹד דְּאִיְהִי לִילִיא,
 וְקְדֻרוּתָא סְלִיקַת לְאַנְהָרָא.

מִשָּׁךְ יָדוֹ אֶת לֹוֹצֵיִם.
 בַּהֲהוּא זְמַנָּא, כִּה אָמַר יי
 לְרוּעִים הַפּוֹשְׁעִים
 בִּי. וְאוֹמַר, (יחזקאל יג) וְאֵל
 אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֵאוּ.
 וְאֵלִין אֵינּוֹן רוּעִים דְּעָנָא,
 פְּרַנְסִי דְרָא. וּבְגִין דָּא
 אֲתַמַּר עֲלֵיהוּ, (הושע ב) הִנֵּה
 אֲנֹכִי מִפְתִּיחָהּ וְהוֹלְכְתִיחָהּ
 הַמִּדְבָּרָה. (יחזקאל כ) וְנִשְׁפַּטְתִּי
 אֶתְכֶם וְגו', כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי
 אֶת אֲבוֹתֵיכֶם דְּקָטִיל לֹון
 בְּמַכַּת חֲשָׁךְ. (ע"כ רעיא מדהימנא)

(ר' אלעזר וכו' שהוא בהפך הדף)

כְּמָה דְאֵת אָמַר, וְתִקַּם בְּעוֹד
 לִיָּלָה וְתִתֵּן טָרְף לְבֵיתָהּ וְגו'.
 כִּיּוֹן דְּאֲנַהִיר צַפְרָא, כְּלָהוּ
 שְׁבַעִין בְּמִזּוֹנָא דִּילָהּ.
 כְּדִין, קָלָא חֲדָא אֲתַעַר
 בְּאֲמַצְעֵיתָא דְרִקִיעַ, קָאֲרִי
 בְּחִיל וְאָמַר, קְרִיבִין עוֹלוּ
 לְדוּכְתֵיכּוֹן. רְחִיקִין. פּוֹקוּן.
 כָּל חַד וְחַד לִיכְנֹשׁ לְאֲתֵרִיחָהּ
 דְּאֲתַחֲזִי לֵיהּ. כִּיּוֹן דְּאֲנַהִיר
 שְׁמֵשָׁא, כָּל חַד וְחַד
 אֲתַכְנִישׁ לְאֲתֵרִיחָהּ. הַדָּא הוּא

דְּכַתִּיב, (תהלים קד) תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאֲסֹפּוֹן וְגו'. וְאֵיחָהּ אֲזֵלַת
 בִּימָמָא, וְאֲתַגְלִיָּא בְּלִילִיָּא. וּפְלָגָא בְּצַפְרָא. וּבְגִין כֶּךָ
 אַקְרִי, אֵילַת הַשַּׁחַר.

לְבַתֵּר אֲתַתְקַפַּת כְּגִיבֵר וְאֲזֵלַת, וְאַקְרִי אֵיל. לָאֵן אֲתֵר
 אֲזֵלַת. אֲזֵלַת שְׁתִּין פְּרִסִי מֵהֵהוּא (דף רמ"ט ע"ב) אֲתֵר
 דְּנַפְקָא, וְעֵאלַת לְגוֹ טוֹרָא דְּחֲשׁוּכָא. (ומתמן ארחת מזוּנָא) אֲזֵלַת
 בְּגוֹ הֵהוּא טוֹרָא דְּחֲשׁוּכָא, אֲרַח לְרַגְלָהּ חוּיָא חֲדָא
 עֲקִימָא, וְאֲזִיל לְרַגְלָהּ. וְאֵיחָהּ סְלָקָא מִתְמָן, לְגַבֵּי טוֹרָא
 דְּנַהוּרָא. כִּיּוֹן דְּמַטַּת תְּמָן, זְמִין לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

חַוִּיא אַחְרָא, וְנִפְיִק וּמְקַטְרָגָא דָּא בְּדָא, וְאִיהִי
 אֲשֶׁת־זִיבַת. וּמִתְמָן נִטְלַת מְזוּנָא, וְתַבַּת לְאַתְרָהּ, בְּפִלְגוֹת
 לִילִיא. וּמִפְּלָגוּ לִילִיא, שְׂרִיא לְפִלְגָא, עַד דְּסִלִּיקַת
 קְדְרוֹתָא דְצִפְרָא. כִּיּוֹן דְּאַנְהִיר יִמְמָא, אֲזִלַּת, וְלֹא
 אַתְחַזִּיאַת, כְּמָה דְאַתְמַר.

וּבְשַׁעְתָּא דְעֵלְמָא אֲצִטְרִיךְ לְמִטְרָא, מִתְכַּנְשִׁין לְגַבְהַּ כָּל
 שְׂאֵר חַיּוֹן, וְהִיא סִלִּיקַת לְרִישׁ טוֹרָא רַמָּאָה,
 וְאַתְעֻטְפַת רִישָׁהּא בֵּין בְּרַכְהָא, וְגַעַת גּוֹעָה בְּתַר גּוֹעָה,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמַע קִלְהָ, וְאַתְמְלִי רַחֲמִין, וְחַס עַל
 עֵלְמָא. וְהִיא נַחְתַּת מִרִישׁ טוֹרָא, וְרַהֲטַת, וְטְמִירַת
 גְּרַמָּהּא. וְכָל שְׂאֵר חַיּוֹתָא אֲבַתְרָהּא רַהֲטִין, וְלֹא מִשְׁכַּחִין
 לָהּ. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מב) כָּאֵיל תִּעְרוֹג עַל אֲפִיקֵי
 מַיִם. מַאי עַל אֲפִיקֵי מַיִם. עַל אֲפִיקֵי מַיִם מֵהֵנְהוּ
 דְאַתְיַבְשׁוּ, וְעֵלְמָא צָחִי עַל מַיָּא, כְּדִין תִּעְרוֹג.

בְּשַׁעְתָּא דְאַתְעֻבְרַת, אֲסַתִּימַת, כִּיּוֹן דְּמָטָא זְמָנָא
 לְמִילַד, גַּעַת וְרַמַּאת קָלִין, קָלָא בְּתַר
 קָלָא, עַד שְׁבַעִין קָלִין, כְּחוּשְׁבַן תֵּיבִין (תהלים כ) דִּיעֲנֵךְ יִי
 בְּיוֹם צָרָה, דְּאִיהִי שִׁירְתָּא דְעוּבְרַתָּא דָּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא שְׁמַע לָהּ, וְזִמִּין לְגַבְהַּ. כְּדִין אֲפִיק חַד חוֹיא רַבְרָבָא,
 מִגּוּ טוֹרֵי חָשׁוּךְ וְאַתִּי בֵּין טוֹרִין, פּוּמִיָּה מְלַחְכָּא בְּעִפְרָא,
 מְטִי עַד הָאֵי אֵיל, וְאַתִּי וְנָשִׁיךְ לָהּ בְּהַהוּא אַתְרָא, תְּרִי
 זְמַנִּי.

זְמַנָּא קְדַמָּא נְפִיק דְמָא, וְאִיהִי לְחִיךְ. זְמַנָּא תְנַיִינָא,
נְפִיק מֵיָא וְשָׁתוּ כָּל אֵינּוֹן בְּעִירָן דֵּי בְטוּרֵיָא,
וְאֶתְפִּתַּחַת וְאוֹלִידַת. וְסִימְנָךְ (במדבר ב) וַיֵּךְ אֶת הַסֵּלַע
בְּמִטְהוּ פְּעַמִּים. וְכָתִיב וְתִשֶׁתּ הָעֵדָה וּבְעִירָם.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עָלָה עַל (ס"א עובדא)
עוּבְרָתָא דְנַחֲשׁ (ס"א דְחִיָּה) דָּא. מַה כְּתִיב, (תהלים כט)
קוֹל יֵי יְחוּלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשׂוּף יַעֲרוֹת וְגו', קוֹל יֵי יְחוּלֵל
אֵילוֹת, אֵינּוֹן חֲבָלִין וְצִירִין, לְאֶתְעָרָא אֵינּוֹן שְׁבַעִין
קָלִין. מִיַּד וַיַּחֲשׂוּף יַעֲרוֹת, לְאֶעְבְּרָא (נ"א לְאֶתְעָרָא) הֵהוּא
נַחֲשׁ, וְלְאֶתְגַּלֵּיָא הֵהִיא חֲיָה בִּינַיִיהוּ לְמִיָּהָ.
וּבְהִיכְלוּ, מְאִי וּבְהִיכְלוּ. בְּהִיכְלוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל
אֵינּוֹן אֲכַלוּסִין, פִּתְחִין וְאִמְרִין כְּבוֹד. מְאִי כְבוֹד. (יחזקאל א)
בְּרוּךְ כְּבוֹד יֵי מְמֻקְוֹמוּ.

(במדבר כ"ח) וּבַחֲדָשׁ הָרְאִישׁוֹן, מֵאֵן חֲדָשׁ הָרְאִישׁוֹן. דָּא אִיהוּ
חֲדָשׁ, דֵּהֵאִי חֲיָה אֶתְגַּלֵּיָא בֵּיהּ וְאֶתְתְּקַפַּת בֵּיהּ,
וְנִפְקָא לְעֵלְמָא בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם. בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר, אֵלִין
שְׂאָר חַיּוֹתָא, דְּאֵינּוֹן י' י' לְכָל סֶטֶר, בְּד' סֶטְרִין דְּעֵלְמָא.
וּבְסִפְרֵי קְדַמָּאִי, אִיהוּ י', וְחַד לְכָל סֶטֶר לְאַרְבַּע סֶטְרִין,
וְאֵינּוֹן אַרְבַּע עָשָׂר. כִּיּוֹן דְּאֵינּוֹן אַרְבַּע, מִתְחַבְּרָאן
וּמִתְתְּקִנָן עִם אֵינּוֹן עָשָׂר דְּבְסֶטְרָא דִּימִינָא, כְּדִין י"ד,
בְּחֻדוֹה לְאֶתְתְּקִנָּא חֲיָה דָּא (ס"א לְאֶתְקִנָּא סִיְהָרָא חֲיָה דָּא) בְּתַקּוּנָהָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַדַּאי הָכִי הוּא. וְתָא חֲזִי, כְּתִיב (שמות
 יב) מִשְׁכּוֹ וַיִּקְחוּ לָכֶם צֹאן וְגו', מִשְׁכּוֹ, (בַּחֲבוּרָא קִדְמָאָה)
 מֵאֵי מִשְׁכּוֹ. כְּמָאן דְּמִשִּׁיךְ מֵאַתְרַּא אַחְרָא, לְאַתְרַּא דָּא.
 מִשְׁכּוֹ יוֹמִין עַלְאִין לְגַבֵּי יוֹמִין תַּתְאִין. יוֹמִין עַלְאִין אֵינּוֹן
 שִׁס"ו, (דף ר"נ ע"א) כְּחוֹשְׁבֵּן מִשְׁכּוֹ. יוֹמִין תַּתְאִין, זְמַנִּין דְּאֵינּוֹן
 שְׁנִי"ה, וּבְזִמְנָא, דְּאֵתְנַהֲרָא סִיְהָרָא בְּאַשְׁלָמוֹתָא, סְלִיקוּ
 לְמַהוּי אֵינּוֹן יוֹמִין שִׁס"ה, כְּחוֹשְׁבֵּן מִשְׁכּוֹ חֶסֶר חֵד.
 מִשְׁכּוֹ יוֹמִין עַלְאִין לְגַבֵּי יוֹמִין תַּתְאִין, לְמַהוּי כְּלָהוּ
 כְּחֵדָא בְּחֲבוּרָא חֵדָא. וּמָאן מִשִּׁיךְ לֹון. אֵינּוֹן
 עֶשֶׂר דְּלִסְטֵר יְמִינָא, דְּכְתִיב בְּעֶשׂוֹר. בְּעֶשׂוֹר, בְּעֶשְׂרָה
 מְבַעֵי לֵיהּ, מֵאֵי בְּעֶשׂוֹר. אֵלָא (תצוה ק"פ ע"א) ט' אֵינּוֹן לְכָל
 סְטֵר, וּנְקוּדָה חֵדָא דְּאֵזְלָא בְּאַמְצָעִיתָא.
 כְּגִוּוֹנָא דָּא, וְהֵיא נְקוּדָה אֲשֶׁלִּימַת לְעֶשֶׂר
 וְעַל דָּא בְּעֶשׂוֹר כְּמָה דְּאַתְמֵר זְכוֹר וְשָׁמֹר לְשִׁמוּשָׁא
 בְּעֶשְׂרָה אֵינּוֹן יוֹמִין תִּשְׁעָ בְּהֵוֹא נְקוּדָה. לַחֲדָשׁ הַזֶּה
 יוֹמִין דְּלִסְטֵר יְמִינָא בְּגִין לְאַתְחַבְּרָא זֹאת בְּזַה לְמַהוּי
 כְּלָא חֵד.

וּבְזִמְנָא דְּאֵינּוֹן ד' אֲתַקְשְׁרוּ לְד' סְטֵרִין (מִתְחַבְּרִין) בְּהַדְיֵיהוּ.
 כְּדִין אוֹלִידַת הַהוּא חֵיָה וְחוּיָא אֲזִיל לֵיהּ
 וּבְהֵוֹא זְמַנָּא מְקַדְשִׁין לְעֵילָא לְהֵאי חֵיָה וְקָרְאֵן לָהּ
 כְּבוֹד. וּכְדִין אֲתַקְדְּשׁ מוֹעֵדָא. מַה דְּלָא הוּא עַד הַשְּׁתָּא,
 וּכְעַן קָרְאֵן לָהּ כְּבוֹד, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים כט) וּבְהִיכְלוֹ
 כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד. (אמר רעיא מהימנא מילין אלין שייך כאן)

רעיא מהימנא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, מְלִין אֵלִין סְתִימִין, וְצָרִיף לְמַפְתַּח
 לֹון לְגַבֵּי חֲבַרְיָא, דִּמְאן דְּסָתִים לֹון גְּנִיזִין
 דְּאוּרֵייתָא, אִיהוּ מְצַעַר לֹון. דְּלִרְשִׁיעֵייתָא נְהוּרִין דְּרִזִין,
 אַתְחַזְרִין לֹון חֲשׁוּכִין. וְאִיהוּ מְתָלָא לְמַמוּנָא דְּאִיהוּ גְּנִיז,
 מְאן דְּחַפְרָא לִיָּה, עַד דְּגִלִּי לִיָּה, וְלֹאוּ אִיהוּ דִּילִיָּה,
 אַתְהֵדֵר בְּסוּכְלַתְנוּתִיָּה בְּחֲשׁוּכָא וְקַבְלָא. וְלִמְאן דְּאִיהוּ
 דִּילִיָּה, נְהִיר לִיָּה. וּבְגִין דָּא, אִית לְבַר נָשׁ לְגַלְאָה רִזִין
 סְתִימִין דְּבְאוּרֵייתָא.

בְּעָשׂוֹר: ט' אֵינֹון לְכָל סֶטֶר, לְקַבֵּל ט' יִרְחִין דִּיולְדָה,
 כְּחוּשְׁבַן א"ח. מְאן יוּלְדַת. ד' מִן אָחַד. א"ח,
 אִיהוּ ט', לְד' סֶטְרִין דְּאֵת ד', וְאֵינֹון אַרְבַּעִים. א"ח זְכוּר,
 ד' שְׁמוֹר. הָא אַרְבַּעִין וּתְרִין.

אַשְׁתָּאֵר כְּבוֹד, דְּאֵתְמַר בֵּיהּ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד. וְאִיהוּ כְּבוֹד ל"ב, ד' זְמַנִּין לְכָל
 סֶטֶר דְּאֵת ד', הָרִי ס"ד לְד' סֶטְרִין, רנ"ו. וְאוּקְמוּהָ, כְּבוֹד
 לְעֵילָא, ל"ב לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא מֵיִיחַדִּין בְּכָל יוֹמָא תְרִין
 זְמַנִּין, דְּאֵמְרִין בְּהוּ תְרִין זְמַנִּין כְּבוֹד, דְּאִיהוּ ס"ד. וּתְרִין
 זְמַנִּין ד' ד' מִן אָחַד, הָרִי ע"ב. הָרִי ד' דְּאָחַד, שְׁלִימוֹ
 דְּמ"ב שְׁמַתָּן. וְשְׁלִימוֹ דְּע"ב שְׁמַתָּן. וּבְגִין דָּא אֵמְרִין
 בְּמִזְמוֹר לְדוֹד (תהלים כד) מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יי עֲזוּזוֹ וְגִבּוֹר.

וּבְזִמְנָא תְּנַיִינָא מִי הוּא זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד. (ע"כ רעיא מהימנא) (אמר

רעיא מהימנא מילין אלין שייך כאן).

זהר:

מֵאֵן הֵיכְלוֹ. דָּא הֵיכַל עֲלָאָה פְּנִימָאָה, דְּתַמֵּן מִתְקַדְּשָׁא
כָּלָא. תַּמֵּן מְקַדְּשִׁין לְמֵאֵן דְּחֹזִי לְאַתְקַדְּשָׁא. הֵיךְ
מְקַדְּשִׁין לִיה בְּהֵוּא הֵיכְלָא. בְּקַדְמִיתָא אֲתַפְתְּחוּ תְּרַעִין,
וְחַד מִפְתָּחָא סְתִימָא, אֲתַקִּין וּפְתַח תְּרַעָא חַד, לְסִטְר
דְּרוּם, כְּדִין עָאל כְּהֵנָּא רַבָּא בְּהֵוּא פְתָחָא, וְאוֹדְרוֹ
בְּהִימְיָנוּי, וְתַקּוּנוּי. וְאַתְעֵטֵר בְּעֵטְרָא דְקְדוּשָׁה וּלְבִישׁ
חוּשָׁנָא וְאַפּוֹדָא, וּמְעִילָא דְשִׁבְעִין זָגִין וְרִמּוֹנִין, דְּאִינוּן
(שמות כח) פְּעֻמוֹן זָהָב וְרִמּוֹן. וְצִיץ נֹזֵרָא דְקוּדְשָׁא עַל
מִצְחִיהָ, דְּאַתְקְרִי צִיץ נֹזֵר הַקְּדֹשׁ, וְאַתְקֻשְׁט בְּד' בְּגָדֵי
זָהָב, וּבְד' בְּגָדֵי לָבָן. וְעַל הַהוּא צִיץ מ"ב אֲתוּוֹן מְלַהֲטָן
בֵּיה, וּמִנְצִצָן עָלֶיהָ, וְנִהִיר כָּל הַהוּא הֵיכְלָא בְּנִהוּרִין
עֲלָאִין. (רעיא מהימנא אסתחר ההוא היכלא לקמן וכו')

אֲסִתְחַר הַהוּא מִפְתָּחָא, וּפְתַח סְטְרָא אַחֲרָא דְבִסְטְר
צָפוֹן, כְּדִין עָאל לִוִי, מְעֵשְׂרָא דִיעֵקֵב,
דְּאַפְרִישׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּכְנוֹר דְּעֵשֶׂר נִימִין עִמִּיהָ,
וְאַתְעֵטֵר בְּעֵטְרוּי, וּכְדִין אֲסִתְחַר מִפְתָּחָא, וּפְתַח בְּהֵוּא
הֵיכְלָא חַד תְּרַעָא, הַהוּא תְּרַעָא דְקִימָא בְּאַמְצְעִיתָא,
עֲמוּדָא דְלְסִטְר מְזֻרְחָ (דף ר"ג ע"ב) עָאל וְאַתְעֵטֵר בְּשִׁבְעִין

עֲטָרִין, וְאֶת־עֲטָר בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן, דְּאִינוּן תְּרִיסָר. וְאֶת־עֲטָר
בְּגִלּוּפִין דְּמֵאתָן וְע' אֶלְף עֲלָמִין, וְאֶת־עֲטָר בְּעֲטָרִין
דְּסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא, בְּכַמָּה לְבוּשֵׁי יָקָר,
בְּכַמָּה עֲטָרִין קְדִישִׁין.

אֶסְתַּחֲרָה הֵהוּא מִפְתָּחָא, וּפְתַח לִיה כָּל תְּרַעִין גְּנִיזִין, וְכָל
תְּרַעִין דְּקְדוּשִׁין טְמִירִין, וְאֶת־קְדָשׁ בְּהוּ,
וְקִימָא תַמָּן כְּמִלְכָּא. מִתְבָּרַךְ בְּכַמָּה בְּרַכָּאן, מִתְעֲטָר
בְּכַמָּה עֲטָרִין. כְּדִין נְפִיקי כְּלָהוּ בְּחַבּוּרָא חֲדָא, מִתְעֲטָרֵן
בְּעֲטָרֵיהוּ כְּדָקָא יָאוּת. כִּיּוֹן דְּנִפְקֵי אֶתְעַר לִיה בְּקִשׁוּטוּי.
וְהֵאִי חֲזָה אֶתְעָרָא, וְאֶזְעִירַת גְּרַמָּה, מִגּוֹ רְחִימוּ
דְּשִׁירְתָא, הֵיךְ אֶזְעִירַת גְּרַמָּה מִגּוֹ רְחִימוּ
דְּשִׁירְתָא, אֶזְעִירַת גְּרַמָּה זְעִיר זְעִיר, עַד דְּאֶתְעַבִּידַת
נְקוּדָה חֲדָא. כִּיּוֹן דְּאִיהִי אֶזְעִירַת גְּרַמָּה, (בְּשִׁירְתָא) כְּדִין
כְּתִיב, (שְׁמוֹת ב) וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לְוִי וַיִּקַּח אֶת בֵּת לְוִי. בֵּת
לְוִי וְדָאִי, מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא. הֵיאֲךָ אֶחִיד לָהּ. אוּשְׁיֵט
שִׁמְאֵלָא תַחֲוֹת רִישָׁהּ מִגּוֹ חֲבִיבוּ.

וְאִי תִימָא, כִּיּוֹן דְּאִיהִי נְקוּדָה חֲדָא, אֵיךְ יִכִּיל לְאַחְדָא
בְּנְקוּדָה זְעִירָא. אֶלָּא לְגַבֵּי עֵילָא, כָּל מַה דְּהוּא
מְלָה זְעִירָא, דָּא תּוּשְׁבַחְתָּא, וְדָא עֲלוּיָא וְרַב בְּרַבוּ
עֲלָאָה. מִיַּד כְּהֵנָּא רַבָּא אֶתְעַר לָהּ, וְאֶחִיד לָהּ, וְחֲבִיק
לָהּ, דְּאֵלוּ הֵוֹת רַבְרָבָא, לָא יִכְלִין לְאַחְדָא כְּלָל. אַבְל

פִּיּוֹן דְּאַזְעִירַת גְּרָמָה, וְאַיְהִי נִקּוּדָה חֲדָא, כְּדִין אֲחָדִין
 בְּהַ, וְסִלְקִין לָהּ לְעֵילָא, פִּיּוֹן דְּסִלְקִין לָהּ, וְיִתְבֵּא בֵּין
 תְּרִין סְטְרִין אֵלִין, כְּדִין הֵהוּא עֲמוּדָא דְקִיּוּמָא
 בְּאַמְצָעִיתָא, אֲתַחְבֵּר בְּהֵדָה בְּחֻבִּיבּוֹ דְנִשְׁקִין, בְּרַחֲמֵימוֹ
 דְחַבּוּרָא חֲדָא. כְּדִין (בראשית בט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל, בְּרַחֲמֵימוֹ
 דְנִשְׁקִין מִתְדַבְּקוֹן דָּא בְּדָא, בְּלֹא פְרוּדָא, עַד דְנִקְטָא
 נִפְשָׁא דְעַנּוּגִין כְּדִקָּא יְאוּת.

בְּשַׁעֲתָא דְנִקְטָא נִפְשָׁא דְעַנּוּגִין כְּדִקָּא יְאוּת, וּבְעֵיא
 לְפִקְדָא לְחִילָהָא, מִתְכַּנְּשִׁין כְּלָהּ, וְקִרְיִין לָהּ
 מְגוֹ הֵיכְלָא קְדִישָׁא, כָּבוֹד כָּבוֹד כָּבוֹד. בְּהֵיכְלָא קְדִישָׁא
 אֲבָא וְאַמָּא, פִּתְחֵי וְאַמְרֵי מְקוּדֵשׁ מְקוּדֵשׁ. כְּדִין יִרְחֵא
 אֲתַקְדֵּשׁ כְּדִקָּא יְאוּת. וְכִדִּין כְּתִיב, וּבַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן,
 רִאשׁוֹן וְדָאִי, וְעַל דָּא מְשֻׁכּוֹ וְגו'. וְעַל דָּא בְּעֵשׂוֹר לְחֲדָשׁ
 הַזֶּה, דְאַתְחַבֵּר סִיְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא, וּמַה דְהוּת (נִקְטָא) נִקּוּדָה
 חֲדָא, כִּד נַחְתָּא אֲתַפְּשֵׁט זְעִיר זְעִיר, וְאַתְמַלְיָא,
 וְאַתְעַבִּידַת ה', מְלִיָּא מְכַל סְטְרִין, מִתְקַדְּשָׁא כְּדִקָּא
 יְאוּת.

רעיא מהימנא

(דף ר"נ ע"א)

אֲסִתְחַר הֵהוּא הֵיכְלָא, וּפְתַח תְּרַעָא אַחְרָא דְסֵטְר דְרוּם
 בְּשִׁבְעִין וְתִרְיִן עֲטְרִין. לְבַתָּר אֲפִתַח (ד"א צפון)
 תְּרַעָא תְּלִיתָאָה, לְסֵטְר מְזֻרְחָ, בְּחַמְשִׁין (ותרין) נְהוּרִין,

דְּחַמְשֵׁין תַּרְעִין דְּבִינָה. לְבָתַר אֲפַתַח תַּרְעָא אַחְרָא
 דְּלִסְטֵר צְפוּן (ד"א מְעָרְב), בְּע"ב עֶטְרִין, וְכֻלְהוּ רַמ"ח
 בְּחוּשְׁבָן תִּיבִין דְּפִרְשֵׁין דְּקָרִיאת שְׁמַע. וּמָה דְּבִקְדָמִיתָא
 הֵהִיא חֵיהָ הֵות זְעִירָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אַתְרִבִּיאַת, הֵדָא
 הוּא דְכֻתִּיב, (ישעיהו ו) מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, דְּאִיהוּ כְּבוֹד
 עֲלָאָה וְתַתָּאָה.

כַּד מֵטִי לַח"י עֲלָמִין, דְּבִיהָ ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא, וּפַתַח
 בֵּיהָ (תהלים נא) אֲדָנִי שִׁפְתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
 כְּדִין עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, אַתְחַבְר בְּהֵדָה בְּחַבִּיבוֹ
 דְּנִשְׁיָקִין דְּשִׁפּוּן, וְאִינּוּן נֶצַח וְהוּד, דְּלָשׁוֹן אִיהוּ צְדִיק
 בִּינֵייהוּ. לָשׁוֹן לְמוּדִים בְּהֵהוּא זְמַנָּא, (בראשית כט) וַיִּשָּׁק
 יַעֲקֹב לְרַחֵל, כְּדִין קָרָאן לְהֵהִיא חֵיהָ כְּבוֹד כְּבוֹד אֲבָא
 וְאִמָּא, מְקוּדֵשׁ מְקוּדֵשׁ. כְּדִין יֶרְחָא אַתְקַדְשָׁא כְּדִקָּא
 יָאוּת, כְּדִין וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְדָאִי.

וּכְדִין מְשִׁכּוּ. וְעַל דָּא בְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַזֶּה, דְּאַתְחַבְר
 סִיְהָרָא קְדִישָׁא בְּשִׁמְשָׁא. דְּאַתְמַר בֵּיהָ, (תהלים פד)
 כִּי שָׁמֶשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים (צְבָאוֹת). וּמָה דְּהֵות נְקוּדָה זְעִירָא,
 (ס"א פְּגוּנָא דָּא) אַתְמַלְאֵת בְּסִיְהָרָא, וּכְדִין אִיהִי הַחֲדָשׁ מֵלֵא.
 (דף ר"נ ע"ב) וְסִיְהָרָא אַתְמַלְיָא כְּפְגוּנָא דָּא • מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. בְּקְדָמִיתָא חֲסֵר, וּכְעַן בְּשְׁלִימוֹ. (ע"כ רעיא מהימנא) (ר')

רעיא מהימנא
 אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, כְּגוֹן
 לִישְׁנָא דְאִיהוּ מִקַּל
 לְכָל אַנְשֵׁי בִיתֵיהּ, וְאִיהוּ
 לִישְׁנָא דְאֵת וְ, וְאִיהוּ מִטְּהָ
 דְּבִיהּ עֶשֶׂר אוֹתוּת, וּבִיהּ
 מְחָא קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא עַל
 יְדוּי " מְחָאן. וּבְגִין דְּכָל
 מְחָאן הוּוּ מְסֻטְרָא דְה' ה',
 רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר, מִנִּין
 שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שְׁהִבִּיא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
 הַמְצָרִים בְּמְצָרִים הֵיטָה שֶׁל
 חֲמֵשׁ מִכּוֹת וְכוּ', אָמַר
 מַעֲתָה וְכוּ'. וְאֵת ה' סִלְקָא
 בְּאֵת " לְחַמְשֵׁין מְחָאן,
 חֲמֵשׁ זְמַנִּין חֲמֵשִׁין, אֵינּוּן
 ר"ן. וּבְגִין דָּא, וְעַל הַיָּם לְקוּ
 ר"ן מִכּוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מֵיטֵב אֶרֶץ
 מְצָרִים רַעֲמִסִּס הִיא,
 וְהִיא אֶרְעָא אֶפְרִישׁוּ
 לְדַחְלָן דְּלַהוֹן, לְרַעֲיָא
 וּלְמִיתָהּ בְּכָל עֲנוּגִין דְּעֻלְמָא.
 וְכָל מְצָרָאֵי חֲשִׁיבוּן לְאֵינּוּן

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, בְּאַרְבָּעָה
 עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ פְּסַח
 וְגו'. אִימְרָא דְאִיהוּ פְּסַחָא
 אִמְאִי. אֵלָא דַּחְלָא
 דְּמְצָרָאֵי, וְאַלְהָא דְּלַהוֹן,
 הוּוּ אִמְרָא. בְּגִין דְּמְצָרָאֵי
 פְּלַחִין לְמִזֵּל טְלָה, וּבְגִין כֶּף
 פְּלַחִין לְאִימְרָא. תָּא חֲזִי,
 כְּתִיב (שְׁמוֹת ח) הֵן גִּזְבַּח אֶת
 תּוֹעֲבַת מְצָרִים. מֵאִי תּוֹעֲבַת
 מְצָרִים. וְכִי עַל דְּשִׁנְאִין
 לִיהּ, כְּתִיב תּוֹעֲבַת מְצָרִים.
 אֵלָא דַּחְלָא דְּמְצָרָאֵי,
 וְאַלְהָא דְּלַהוֹן, אֶקְרִי
 תּוֹעֲבַת מְצָרִים. כְּמָה
 דְּכְתִיב, (דְּבָרִים יח) כְּתוּעֲבַת
 הַגּוֹיִם, דַּחְלָא דְּשִׂאֵר עַמִּין.
 תָּא חֲזִי חֲכֻמַּתָּא דְּיוֹסֵף,
 דְּכְתִיב, (בְּרַאשִׁית מז)
 וּמִקְצָה אֶחָיו לָקַח חֲמֵשָׁה
 אֲנָשִׁים, וְאוֹלִיפָה לֹוֹן לְמִימְרָ,

אֲנָשִׁי מִקְנֵה הָיוּ עֲבָדֶיךָ. וְכִי
 מִלְכָּא דְהוּא שְׁלִיט עַל כָּל
 אֶרְעָא, וְאָבֵא לְמִלְכָּא,
 עֲבִיד כְּדָא, וְעֲבִיד לְאַחֵי
 דִּישְׁנָאוֹן ^(דף רנ"א ע"א) לְהוֹן, וְלֹא
 יִחְשְׁבוּן לְהוֹן. ^{(לְמַעַבְד לְהוֹן רֹעִי}
^{צאן)} אֶלֹא וְדָאֵי תוֹעֵבַת
 מִצְרִים, דְּחָלָא וְאֶלְהָא
 דִּילְהוֹן אֶקְרִי הָכִי, וְעַל דָּא
 כְּתִיב, ^(שמות ח) הֵן נִזְבַּח אֶת
 תוֹעֵבַת מִצְרַיִם.
 אֲמַר יוֹסֵף, כָּל ^(בראשית מז)
 מֵיטֵב מִצְרַיִם הִיא
 אֶרֶץ רַעְמֶסֶס, וְהִיא אֶרְעָא
 אֶפְרַיִשׁוּ לְדַחְלָא דְלְהוֹן,
 לְרַעֲיָא וּלְמִיָּהָךְ בְּכָל עֲנוּגִין
 דְּעֶלְמָא. וְכָל מִצְרָאֵי חֲשִׁיבוּ
 לְאִינוּן דְרַעָאן לְדַחְלִיהוֹן,
 כְּדַחְלִיהוֹן. אֲעֲבִיד לְאַחֵי
 דִּירְתוֹן הִיא אֶרְעָא,
 וַיִּסְגְּדוּן לֹון מִצְרָאֵי,

בְּתַקִּי שְׁהַחֲלִלְהוֹן, יִסְמָא לִיתְהוֹן
 וְהָאֵת. שְׁאֵל כִּתְחֻסְפָּא מִשְׁפָּעִקוֹן
 לְשַׁלְטָאָהּ יִנְאָחוּי לְשַׁלְטָאָהּ
 מִשְׁפָּעִקוֹן, לְהַתְּפִיךְ אֶתְהוֹת
 חֲלִיָּהוֹן בְּעֶשְׂרִים דִּישְׁכַּחַל
 מִלְכָּא לְמַעַבְד כְּסִימָא יִנְאָה. בְּלָהוּ
 סְתִיבָאן ^(שְׁמִתָּה לְמַעַבְד) אֶלְשַׁחַלְטָא
 מִסְטָמִימִנֹּן, נָא וּבְשַׁלְטָא מִשְׁלֵשֵׁט
 בְּמִלְכָּאֵי אִסְרָא לִישְׁכַּח הַתְּפִי
 נְאֻרְפָּעִין וְעַל סְפִסְפֹּן לְמַחֲזֵת
 דִּן בְּאִשׁ צְלִיָּהוּמִי לְזֻרְקָא
 לְלִמְזָאָה לְזֻרְקָאֵיהֶן שְׁתַּקָּא
 בְּבִזוּי. וְלִזְמַן תְּפָעִיא ^(שְׁמִתָּה לְמַעַבְד)
 וְהָאֵת תְּשַׁפְּרֵת, בְּשִׁמּוֹכְכֵי
 תְּבַלֵּא אִסְרָא מִעַרְפֵּסֵר אֶתְהוּ
 וְשַׁפְּסֵם נְאֻרְמִיָּדוֹד קְשִׁפֵּת
 כְּסִימָא בְּלִפְרִיק יִנְאָה וְעִמְדָא
 בְּעִמְמָהוֹלֹון אֶלְמַכְלֵת. מְכֻרְפִין
 דְּסַחַח מִמְנָא קַדִּישָׁא, מִדְּדֻךְ
 הַמַּעַל עַל מִמְנָא דְאֶלְעִיִּם
 שְׁחֻרְפָּסָא. מְנַלְאֵן וְעִמְדָא מִדְּדֻךְ
 הַמַּעַל לִישְׁלָאָה, ^(שְׁמִתָּה לְמַעַבְד) וַיִּקְחָה
 כְּדִמְאָה וְשָׂאָה מִלְּבֵית דְּחַסְמָת
 שְׁחֻרְפָּסָא לְבִישׁוֹקָא וְשָׂאָה יִכְלֹון
 לְשַׁחַח וְלִישְׁכַּח דִּישְׁכַּחֵת כְּלִיָּת

מִכֶּלֶא. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא
 דְּאֵתְמַר בְּהוּ, (שמות יב)
 וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, לְאֵתְכַפְּיֵא
 כָּל דְּחֶלְזַן דְּמִצְרָאֵי, תַּחֲוֹת
 יְדֵייהוּ. וּבְגִיזַן דְּאֵינְהוּ
 בְּכוֹרוֹת מְמַנְזַן, כְּתִיב (שמות יב)
 וַיִּי הִפֵּה כָּל בְּכוֹר.

בְּתַר כָּל דָּא כְּתִיב, (דברים טז)
 לֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ שְׁבַעַת
 יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לָחֶם
 עוֹנֵי. וּכְתִיב (שמות יב) כָּל
 מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ. אָמַר
 רַעִיא מְהִימְנָא, אֲמַאי מְנִי
 דְּלֵא לְמִיכַל חֶמֶץ שְׁבַעַת
 יוֹמִין, וְלְמִיכַל בְּהוֹן מִצָּה.
 וְאֲמַאי לֹא יֵאָכֵל, וְאֲמַאי לֹא
 תֹאכְלוּ. אֲלֵא ז' כִּכְבֵּי לְכַת
 וְאֵינּוֹן: שַׁע"ם חֲנֻכַּ"ל. וְאֵינּוֹן
 מְסַטְרָא דְטוֹב וְרַע, נְהוֹרָא
 דְּלִגּוּ מִצָּה. קְלִיפָה דְּלִבְר
 חֶמֶץ. וְאֵינּוֹן חֶמֶץ דְּכַר
 מַחְמֶצֶת נּוֹקְבָא.

מִצָּה דְּלִגּוּ שְׁמוּרָה. וְאֵינּוֹן,
 (אסתר ב) שְׁבַע הַנְּעָרוֹת
 הָרְאוּיוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית

וַיַּחְשְׁבוּן לֹון פְּדִקָּא יָאוֹת.
 וְהֵינּוּ דְּכְתִיב, (בראשית מז) כִּי
 תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם כָּל רוּעָה
 צֹאן, מְחֻשְׁבִּין לֹון
 כְּדַחְלִיהוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהֵא תְּנִינָן
 כְּמָה דְּאֵתְפָּרַע
 קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאִינּוֹן
 דְּפִלְחֵי לְעֵבוּדָה זָרָה, הֲכִי
 אֵתְפָּרַע מִעֵבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ,
 וְכִי יוֹסֵף עֵבִיד לְאַחֵי עֵבוּדָה
 זָרָה. אָמַר לֵיהּ, לָא עֵבִיד
 יוֹסֵף לְאַחֵי עֵבוּדָה זָרָה,
 אֲלֵא עֵבִיד לֹון לְשִׁלְטָאָה עַל
 עֵבוּדָה זָרָה דִּילְהוֹן,
 וְלֵאכְפִּיא עֵבוּדָה זָרָה דִּילְהוֹן
 תַּחֲוֹת יְדֵייהוּ, וְלִרְדָּאָה לֹון
 בְּמַקְל.

(אמר רעיא מְהִימְנָא כגון, בסוף
 דף שקודם זה) אָמַר יוֹסֵף, אֵי
 יִשְׁלְטוֹן אַחֵי עַל עֵבוּדָה זָרָה
 דִּילְהוֹן, כָּל שְׁכַן דִּישְׁלְטוֹן

הַמֶּלֶךְ. וְאֶתְמַר עָלֶייהוּ, (שמות יב) וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמִּצְוֹת. מִצְּה אִיהִי שְׁמוּרָה לְבַעֲלָהּ, דְּאִיהוּ ו'. וּבִיה אֶתְעָבִיד מִצְּוָה.

וּמֵאֵן דְּנִטִיר לָהּ לְגַבֵּי יְהוּ, דְּגַנְיָזִין בְּמִ"ץ מִן מִצְּה, וְאִינוּן. י"ם ה"ץ. וּמְנִי קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְבִרְדָּה לָהּ שְׁבַע בְּרֻכּוֹת לַיִל פְּסַח, דְּאִינוּן שְׁבַע הַנְּעֵרוֹת דִּילָהּ, שְׁצ"ם חֲנֻכָּה. וּמְנִי לְאַעְבְּרָא מְנַהֵן חֲמִיץ וּמַחְמָצֵת, דְּאִינוּן עֲנָנִים חֲשׂוּכִין דְּמַכְסִּיין עַל גְּהוּרִין, דְּשִׁבְעָה כְּכַבֵּי לְכַת, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (בראשית מא) וְתַבְּאֵנָה אֶל קַרְפְּנָה וְלֹא נֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְפְּנָה וּמְרִאִיהֶן רַע, חֲשׂוּדָה כְּאֶשֶׁר בְּתַחֲלָה. דְּכָל כְּדָה חֲשׂוּכָה דְּעֲנָנִין דְּלָהוּן, דְּלֹא יִכְלִין גְּהוּרִין לְאַנְהָרָא לָהוּן, וּבְגִין דָּא וְלֹא נֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְפְּנָה. (ע"כ רעיא מהימנא).

עַל גְּרַמְיִיהוּ, וּבְגִין כְּדָה אֹתִיב לֹון בְּמִיטַב אֶרְעָא, וְאֶשְׁלִיט לֹון עַל כָּל אֶרְעָא. וְעַל דָּא אֶמְרָא דְּאִיהוּ פְּסַח אֲמַאי. אֶלָּא דְּחֵלָא דְּמִצְרָאִי, וְאֶלָּהּ דִּילָהוּן הָוָה אִימְרָא. אֶמְרָא קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, מְבַעֲשׂוֹר לְחַדְשָׁה סִיבּוּ דְּחֵלָא דִּילָהוּן דְּמִצְרָאִי, וְתַפְשׂוּ לִיהוּ, וִיְהִי אֲסוּר וְתַפִּישׁ בְּתַפִּישָׁה דִּילְכוּן, יוֹמָא חַד וְתַרִין וְג', וּבִיוֹמָא ד', אֶפִּיקוּ לִיהוּ לְדִינָא, וְאֶתְכַנְשׂוּ עָלֶייהוּ.

וּבִשְׁעַתָּא דְּמִצְרָאִי הוּוּ שְׁמַעִין קַל דְּחֵלָא דִּילָהוּן, דְּתַפִּישׁ בְּתַפִּישָׁה דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא יִכְלִין לְשַׁזְּבָא לִיהוּ, הוּוּ כְּכַאן, וְהָוָה קִשְׂיָא עָלֶייהוּ, כְּאִילוּ גְּרַמְיִיהוּ אֶתְעָקִידוּ

לְקַטְלָא. אָמַר קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא, יִהְיֶה תְּפִישׁ
 בְּרִשׁוֹתַיִּכּוֹ, יוֹמָא בְּתַר יוֹמָא, אַרְבַּעַה יוֹמִין, בְּגִין דִּיִּחְמוּן
 יִתִּיה תְּפִישׁ, וּבִיוֹמָא רַבִּיעָאָה אֶפִּיקוּ לִיה לְקַטְלָא,
 וַיִּחְמוּן לִיה מִצְרָאֵי הַיָּם אֲתוּן עֲבָדִין בֵּיה דִּינָא, וְדָא
 קִשְׂיָא לְהוּ מִן כָּל מַכְתָּשֵׁי דְעֵבֵד לֹון קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 אֵינּוּן דִּינִין דִּיעֲבֹדוּן בְּדַחֲלִיהוּן.

לְבַתַּר דִּינִין לִיה (דף רנ"א ע"ב) בְּנוֹרָא, דְכֶתִיב, (דברים ז) פְּסִילִי
 אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ. אָמַר קוֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 אַל תֵּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. דְלֹא יִמְרוּן בְּרַעוּתָא וּבְתִיאובְתָא
 דְדַחֲלָנָא, אַכְלִין לִיה הָכִי. אֶלָּא אֲתִקִּינוּ לִיה צְלִי, וְלֹא
 מְבוּשָׁל, דְאֵלוּ מְבוּשָׁל יְהֵא טָמִיר, וְלֹא יִחְמוּן לִיה, אֶלָּא
 תִּקְוִנָא דִּילִיה דִּיִּחְמוּן לִיה הָכִי מוֹקְדָא בְּנוֹרָא, בְּגִין
 דִּירִיחִיה נוֹדָף.

וְתוּ רִישִׁיה עָלִיה כְּפוּףָה עַל קְרִסוּלוּי, דְלֹא יִמְרוּן דְחִיָּה,
 אוּ מְלָה אַחְרָא הוּא, אֶלָּא דִישְׁתַּמוּדְעוּן לִיה, דְאִיהוּ
 דְחָלָא דְלֵהוּן. וְתוּ, דְלֹא יִכְלוּן לִיה. בְּתִיאובְתָא, אֶלָּא
 עַל שִׁבְעָא, אַרְח קְלָנָא וּבִזְיוֹן. וְתוּ, עֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוּ,
 אֶלָּא דִיִּחְמוּן גְּרַמוּי רָמָאן בְּשׁוּקָא, וְלֹא יִכְלוּן לְשׁוּבָא
 לִיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (במדבר לג) וּבִאֲלֵהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים.
 דִּינִין סְגִיאִין. תּוּ וּמְקַלְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלֹא חֲרַבָא וְרוּמְחָא
 וּשְׂאֵר מְאֵנִי קְרַבָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא אֹקְמוּהָ, דְּמִצְרָאֵי פִלְחֵי לְמִזְל
 טָלָה, וּבְגִין כֶּף פִּלְחִין לְאִמְרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי,
 אֵי הָכִי, טָלָה יִפְלַחוּן, וְלֹא אִמְרָא. אָמַר לִיָּהּ, כֹּלָא
 פִּלְחִין, אֲלֵא מִזְל טָלָה נַחִית וְסִלִּיק בְּטָלָה וְאִמְרָא, וּבְגִין
 כֶּף פִּלְחִין לְכֹלָא. אָמַר לִיָּהּ הָכִי שְׁמַעְנָא, דְּכָל בְּעִירָא
 רַבָּא (ס"א דְּצִיאָן) דְּחָלָא דְלֵהוֹן הָוֵה, וְעַל דָּא קָטִיל קוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא כֹּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָא אֲתַמַּר דְּאֵלִין אֵינּוּן
 דְּרַגִּין דְּלַעִילָא, דְּאֶקְרוּן הָכִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (שְׁמוֹת יב) כָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכְלוּ,
 וְכְתִיב (שְׁמוֹת יג) לֹא יֹאכַל חֵמֶץ. אֲלֵא דָּא דִּכְרָא, וְדָא
 נוֹקְבָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, בְּדָא (זוה שׁיךְ בְּרַעִיא
 מִדְּהִימָנָא אַחַר קֶרְבָּנָא) כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ, וּבְדָא כְּתִיב לֹא יֹאכַל,
 אֲמַאי לָא כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ. אֲלֵא, נוֹקְבָא דְּאִיָּהּ
 אֲסֻטְיַאת אֲרַחְתָּהּ, בְּאֲזַהְרָה וְדָאֵי, דְּכֹר דְּאִיָּהּ אֲחִיד
 בְּחוּטָא דְּדַכְיוֹ יִתִּיר, בְּבִקְשָׁה. וְעַל דָּא כְּתִיב, לֹא יֹאכַל,
 לֹא תֹאכְלוּ.

אָמַר לִיָּהּ אֲבָא, וְהָא כְּתִיב (דְּבָרִים טז) לֹא תֹאכַל עָלְיוֹ חֵמֶץ.
 אָמַר לִיָּהּ, אֲסַגִּי תְּבִין יִתִּירִין לִיקָרָא לְקֶרְבָּנָא.
 אֲבַל בְּקִדְמִיתָא בְּבִקְשָׁה לֹא יֹאכַל. אֲבַל לְבַתַּר בְּאֲזַהְרָה,
 לֹא תֹאכְלוּ, דְּהוּא קִשְׁיָא מִתְּרוּוֹיָּהּ. מַחְמֶצֶת מַאי
 טַעְמָא. בְּגִין דְּרִיחָא דְּמוֹתָא אִיתַּ תַּמָּן. חֵמֶץ, דְּכֹר.

מִחֻמָּצַת, נִוְקָבָא. (משלי ה) רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת, בְּרִישָׁא
 וְסִיפָא דְתִיבָה, תִּשְׁכַּח לָהּ. וּבְגִין דָּא מֵאן דְּאָכִיל חֻמְץ
 בַּפִּסְתָּ, אִיהוּ אֶקְדִּימַת לִיהּ מוֹתָא, וְלִינְדַע דְּמִית הוּא
 בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְּאֵתִי, כְּתִיב (שמות יב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ
 הַהִיא.

מִצָּה, אִמְאִי (ס"א אֶתְקַרֵּיאת מִצָּה). אֵלָא הָכִי תַנִּינָן, שִׁדֵּי: בְּגִין
 דְּאָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, דְּיֵאמַר לְצָרוּתֵינוּ דֵּי. אוּף הָכִי
 מִצָּה, בְּגִין דְּקָא מְשַׁדַּד דְּמִבְרַחַת לְכָל סְטָרִין בִּישׁוּן,
 וְעֵבִיד קְטָטָה בְּהוּ, כְּגוּוֹנָא דְּשִׁדֵּי דְּמִזְוִזָּה, דְּמִבְרִיחַ
 לְשִׁדִּים וּמְזִיקִים דְּתִרְעָא, אוּף הָכִי אִיהִי מִבְרַחַת לֹון מְפָל
 מְשַׁכְּנֵי קְדוּשָׁה, וְעֵבִיד מְרִיבָה וּקְטָטָה בְּהוּ. כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר, (שמות יז) מִסָּה וּמְרִיבָה. עַל דָּא כְּתִיב מִצָּה. וְהָא מִסָּה
 בְּסַמְךָ אִיהוּ. אֵלָא תַרְגוּמוֹ דְּמִסָּה, אִיהוּ מִצְוֹתָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, רַעִיא מֵהִימְנָא
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, גְּעַר
 חֵית קִנְהָ עֵדַת אַבִּירִים
 בְּעַגְלֵי עַמִּים. גְּעַר חֵית קִנְהָ,
 דָּא קִנְהָ דְּאֶתְאַחַד בִּיהּ עֲשׂוֹ,
 דְּאִיהִי קִרְתָּא דְּרוּמֵי רַבְתָּא,
 דְּנַעֲץ גְּבַרְיָאֵל קִנְהָ בִּימָא
 רַבָּא, וּבְנֵו עָלֶיהָ כְּרָךְ גְּדוּל
 דְּרוּמֵי. קִנְהָ דְּחֻמְץ. וְכַד יִיתִי
 פּוֹרְקָנָא לְיִשְׂרָאֵל, יִתְבַּר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים סח) גְּעַר חֵית קִנְהָ
 עֵדַת אַבִּירִים בְּעַגְלֵי עַמִּים.
 גְּעַר חֵית, דָּא חֵיהּ דְּאֶתְאַחַד
 בְּהּ עֲשׂוֹ. קִנְהָ: תַנִּינָן,
 דְּבִיומָא דְּנִסְבַּ שְׁלֵמָה מְלָכָא
 בַּת פְּרַעָה, בָּא גְּבַרְיָאֵל,
 נַעֲץ קִנְהָ בִּימָא רַבָּא, וְעָלֶיהָ

לִיה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב גְּעַר
חֵית קָנָה עֲדַת. וּמִתְעַבֵּר מִיַּד
חֲמִיץ מִעֲלָמָא. מִחֲמַצַּת
דִּילִיָּה רוּמִי. וְיִתְגַּלְיָא מִצָּה
בְּעֲלָמָא, דְּאִיהִי בִי מִקְדֵּשָׁא
דְּבֵית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי.

אָמַר בּוֹעִינָא קְדִישָׁא (ס"א
רע"א מְהִימְנָא), דְּאִינּוֹן
לְקַבֵּל בֵּת עֵינַי יְמִין, וּבֵת עֵינַי
שְׂמָאל. וְאִינּוֹן לְקַבֵּל (לְחַם
מִשְׁנָה) רוּמִי רַבְתִּי, רוּמִי
זְעִירָא. לְקַבֵּל תְּרִין עֲנָנִין,
דְּמִכְּסִיִּין עַל בֵּת עֵינָא יְמִינָא
וּשְׂמָאלָא. וְאִינּוֹן לְקַבֵּל
שְׂאוֹר וְחֲמִץ. וְעַד דְּאֵלִין
יִתְבַּעְרוֹן מִעֲלָמָא בַּל יִרְאֶה
וּבַל יִמְצֵא חֵד מְנִיחֻהוּ, בֵּית
רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי לָא יִתְגַּלְיִין
בְּעֲלָמָא.

וְאִסּוּתָא דְּעֲנָנָא עֵינָא,
דְּאִתְשִׁיד לְבַת
עֵינָא יְמִין וּשְׂמָאל, מַה יְהֵא
אִסּוּתָא דְּלַהוֹן. מָרָה
דְּעֲנָלָא. וְהֵינּוּ (יִשְׁעִיָּה כז) שָׁם
יִרְעָה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבֵּץ. שָׁם

אֲתַבְּנִי קִרְתָּא דְּרוּמִי. מֵאִי
קָנָה. דָּא דְּכוּרָא דְּהֵאִי חֵיָּה
(דף ת"ב ע"א) בִּישָׁא, דְּאִית לִיה
סִטְרָא זְעִירָא בְּאֲחֻדוּתָא
דְּקְדוּשָׁה. וְדָא אִיהוּ קָנָה,
דְּנִעְיִין בִּימָא רַבָּא. וּבְגִין כַּף
אִיהִי שְׁלֵטָא עַל עֲלָמָא, וְעַל
שׁוּלְטָנוּ דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה יט)
קָנָה וְסוּף קָמְלוּ. קָנָה,
שׁוּלְטָנוּתָא וְרֵאשׁ לְכָל
מַלְכוּוֹן. תּוּ קָנָה, דְּזַמִּין
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַבְרָא
לִיה כְּקָנָה דָּא.

תָּא חֲזִי, בְּמִצְרַיִם אִיהִי
שְׁלֵטָא, וּמְנָה נִפְקוּ
כַּמָּה שְׁלֵטָנִין לְזַנְיָיהוּ, וְכָלָא
בְּרִזָּא דְּחֲמִץ, כִּיּוֹן דְּתַבֵּר לָהּ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲפִיק
חֲמִץ וְאֵעִיל מִצָּה. בְּמָה.
בְּחוּטָא זְעִירָא מִכְּלָא, תַּבֵּר
ח' חֲמִץ, וְאֲתַעְבִּיד מִצָּה.

יִרְעָה עֵגֶל, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן
 יוֹסֵף, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דברים לג)
 בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ. וְשָׁם
 יִרְבֵּץ, דָּא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. חַד
 אַעְבָּר רוּמֵי רַבְתִּי. וְחַד
 אַעְבָּר רוּמֵי זְעִירָא.
 דְּמִיכָאֵל וְנִבְרִיא"ל
 לְקַבְּלֵיהוּ אֵינּוֹן.

וּבְגִין דָּא ח', דְּאִיהוּ חוּטָא
 זְעִירָא, תִּבְר לָהּ,
 וַיִּיעוֹל ה' בְּאַתְרָהּ.
 דְּבִקְדָמִיתָא קְנָה וְסוּף קָמְלוּ.
 קְנָה שְׁלֹטְנוּתָא דְרוּמֵי, וְסוּף
 לְכָל מַלְכִין, דְּעֵתִיד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְתַבְרָא לֵיהּ. גְּעַר
 חֵית קְנָה, גְּעַר חֵיהּ בִישָׂא,
 ח' מִן חֲמִץ, וְאַתְבַּר רַגְלֵיהּ
 מִן מַחְמָצַת, דְּאִתְמַר בָּהּ
 (משלי ה) רַגְלֵיהּ יוֹרְדוֹת מוֹת.
 וְעוֹד גְּעַר חֵית קְנָה, יִתְבַּר
 רַגְלֵ קוּף מִן קְנָה, וַיִּשְׁתַּאֲר
 הֵנָּה. מִיַּד הֵנָּה יִי אֱלֹהִים
 בְּחֻזֵּק יָבֵא, (ישעיה מא) רֵאשׁוֹן
 לְעִיּוֹן הֵנָּה הֵנָּם וְלִירוּשָׁלַם
 מִבִּשְׂר אֶתְנִן. הֵנָּה: ס' פֿתַר
 אֶלְפָּ וּמֵאֶתְנִן.

אֵינּוֹן אֶתְוּוֹן. אֶלָּא דְתַבַּר ח'
 דְּהֵאִי חֵיהּ, דְּאֶקְרִי חֲמִץ.
 וְעַל דָּא אֶקְרִי חֵית קְנָה,
 דְּנוּחַ לְאַתְבְּרָא פְקָנָה דָּא.
 בְּמָה אֶתְבַּר. בְּחוּטָא זְעִירָא
 כְּנִימָא, תִּבְר ח' וְאַתְעַבַּר
 מֵאִיתְנָה, וְהוּהּ מִצָּה. וְעַל
 דָּא פְתִיב, גְּעַר חֵית קְנָה,
 גְּעַר בָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְאַתְבַּר ח' חֲמִץ, וְאַתְעַבִּיד
 ה'.

(ס"א וְאַתְעַבַּר ח' חֲמִץ וְאַתְאָבִיד)

וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 לְתַבְרָא לֵיהּ לְהֵוֹא
 קְנָה, כְּגוּוֹנָא דָּא, יִתְבַּר
 רַגְלֵיהּ דְּק' מְקָנָה, וַיִּשְׁתַּאֲר
 הֵנָּה. (ישעיה מ) הֵנָּה יִי אֱלֹהִים
 בְּחֻזֵּק יָבֵא וְזוֹרְעוֹ מוֹשְׁלָה לוֹ
 הֵנָּה שְׂכָרוֹ אֶתּוֹ וּפְעוּלָתוֹ
 לְפָנָיו. מֵאִי וּפְעוּלָתוֹ. דָּא
 פְּעַל דְּהֵתֵיָא ק' (ס"א פְּעוּלָה דְּהֵתֵיָא
 חֲמִץ) דִּיתְבַּר לָהּ, וְאִיהִי
 פְּעוּלָה לְפָנָיו, אִיהוּ יַעֲבַר

רַגְלֵיהָ, וַיְהִי הַנֶּהַח (ישעיה מא) רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן תִּהְיֶה הַנֶּהַח וְגו'.

וְאָמַר (שמות מט) בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, (בראשית מ"ו) כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב
 שְׂשִׁים וְשֵׁשׁ. שְׂשִׁים, לְאַתְּעֵרוּתָא דְמִשְׁיַח רֵאשׁוֹן. וְשֵׁשׁ,
 לְאַתְּעֵרוּתָא דְמִשְׁיַח שְׁנִי. אֲשַׁתְּאֲרוּ ו' שָׁנִים לְע"ב, לְקַיִים בְּהוּ,
 (ויקרא כה) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֵךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כְּרֶמֶךְ וְאַסְפֹּתָ
 אֶת תְּבוּאָתָהּ, דְּאִתְּמַר (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לַיְי רֵאשִׁית
 תְּבוּאָתָהּ.

אִם בֶּן, מִה כְּתִיב לְעִיל (ירמיה לא) רְנוּ לַיַּעֲקֹב שְׂמֵחָה. אֲלֹא אַרְבַּע
 גְּאוּלוֹת עֵתִידִין לְמַהוּי, לְקַבֵּל אַרְבַּע כּוֹסוֹת דְּפִסְחָה. בְּגִין
 דִּישְׂרָאֵל מְפּוֹזְרִין בְּאַרְבַּע פְּנוֹת עֲלָמָא, וְאֵינּוֹן דִּיהוֹן רְחוּקִין
 מֵאוּמִין, אֲקַדִּימוּ לְרְנוּ. וְתַנְיִינִין, לְשִׁתִּין. וְתַלִּיתָאִין, לְשִׁתִּין
 וְשִׁית. וּרְבִיעָאִין לְע"ב.

וּפּוֹרְקָנִין אֲלִין, יְהוֹן בְּאַרְבַּע חִיּוֹן, בְּשֵׁם יְדוּד דְּרַכִּיב עֲלֵיהוּ.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (חבקוק ג) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶךָ
 מִרְכַּבּוֹתֶיךָ יִשׁוּעָה. דְּלְקַבְּלֵיהוּ, וְתַעַר לְתַתָּא אַרְבַּע דְּגַלְיִין,
 וְתַרִּיסַר שְׁבַטִין. בְּרִזָּא דִּידוּד מְלָךְ, יְדוּד מְלָךְ, (שמות טו) יְדוּד
 יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. תַּרִּיסַר אֲתוּוֹן אֵינּוֹן, לְקַבֵּל תַּרִּיסַר שְׁבַטִין,
 וי"ב אֲנַפִּין דְּתַלַּת אַבְהוֹן, דְּאִתְּמַר עֲלֵיהוּ הָאֲבוֹת הֵן הֵן
 הַמְּרַכְּבָה. וְאֵינּוֹן עֶשְׂרֵי שְׁבַטִין, אֲלֶף שְׁנִין. תַּרִּין שְׁבַטִין, מְאֲתָן
 שְׁנִין. וּמִי"ב אֲתוּוֹן, תַּלְיִין ע"ב שְׂמָהּ, דְּאֵינּוֹן ע"ב שְׁנִין, כְּתַר
 אֲלֶף וּמְאֲתָן.

וְאֵינּוֹן כ"ד, לְכָל חַיָּה מְתַלַּת חִיּוֹן. כ"ד רִזָּא דִּילֵיהָ, (ישעיה ו) וְקָרָא
 זֶה אֵל זֶה וְאָמַר. וְאֵינּוֹן תַּלַּת כְּתוּבָה, מִן כ"ד צוּרוֹת. כְּתַר
 אַחַת אוֹמְרַת קְדוּשָׁה, וְכַת תַּנְיִנָּא אוֹמְרַת קְדוּשָׁה, וְכַת תַּלִּיתָא
 אוֹמְרַת קְדוּשָׁה. מִיַּד אִתְּעַר שְׂמָאֲלָא בְּמ"ב אֲתוּוֹן, דְּעַבְד דִּינָּא
 בְּעַמְלָק.

(דברים כב) כִּי יִקְרָא קֶן צִפּוֹר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ מֵאֵרֵי מִקְרָא. בְּכָל עֵץ, מֵאֵרֵי מִשְׁנֵה. דְּאֵינּוּן בְּאֶפְרוּחִים, דְּמִקְנָנִין בְּעֵנְפֵי אֵילָנָא. אֵית דְּאֵמְרֵי, בְּכָל עֵץ, אֵלִין יִשְׂרָאֵל. (דף רנ"ב ע"ב) דְּאֵתְמַר בְּהוּ, (ישעיה סה) כִּי כִימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי. אוּ עַל הָאָרֶץ, אֵלִין מֵאֵרֵי תוֹרָה (ד"א מִשְׁנֵה), דְּאֵתְמַר בְּהוּ, עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן וְחַיִּי צֶעַר תַּחֲתֵיהּ וּבִתּוֹרָה אַתָּה עָמַל. אֶפְרוּחִים: אֵלִין פְּרָחֵי כְּהוֹנָה. אוּ בֵיעִים: אֵלִין דְּזִין לֹון קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא מִקְרָנֵי רֵאמִים וְעַד בֵּיעֵי פְּנִים. וְהָאִם רוּבְעַת עַל הָאֶפְרוּחִים, בְּזִמְנָא דְּהוּוּ קָרְבִין קָרְבָּנִין. מַה כְּתִיב לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבָּנִים.

חֶרֶב כִּי מִקְדָּשָׁא, וּבְטָלוּ קָרְבָּנִין, מַה כְּתִיב, שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאִם. וְנָלוּ הַבָּנִים, וְהֵינּוּ וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, מִסְטָרָא דְּא' דָּאת ו', דְּאֵיהוּ עוֹלָם אַרוּךְ דְּאֵתְמַר בִּיה (דברים כב) לְמַעַן יִשָּׁב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים, לְעוֹלָם שְׂכָלוּ אַרוּךְ.

וּבְאַתָּר דְּקָרְבָּנִין, תִּקְיֵנוּ צְלוּתִין, וּמְצַפְעָפִין בְּקָלִין דְּשִׁירִין. בְּקוּל דְּקָרִיאַת שְׁמַע, לְגַבֵּי עַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא דְּאֵיהוּ לְעִילָא. דְּהָא אֵימָא וּבִרְתָּא בְּגִלוּתָא, וּמִיד דְּנַחֲתִית, קְשָׁרִין לֵיה בְּבִרְתָּא, דְּאֵיהִי יַד כְּהָה, לְמַהוּי קְשִׁיר ו' עִם ה', בְּשִׁית סְפִירָאן. מִיד מְלַחֲשִׁין לְגַבֵּי חֲכָמָה, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד.

אַח"ד כְּבו"ד, גִּימְטְרִיא מ"ה מִן חֲכָמָה. דְּנַחֲתִית לִיה לְגַבֵּי אִמָּה, וּמִיד דְּנַחֲתִית, קְשָׁרִין לִיה עַמָּא בְּקִשּׁוּרָא דְּתַפִּילִין דְּרִישָׁא. וּבְנִין דָּא בְּאַרְבַּע פְּרָשָׁיִין דְּתַפִּילִין, קַדְשׁ לִי, חֲכָמָה. וְהִיָּה כִי יְבִיאָךְ, בִּינָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל תַּפְּאֲרַת, כְּלִיל ו' סְפִירָן, בְּשִׁית תִּיבִין. וְהִיָּה אִם שְׁמוֹעַ, מַלְכוּת, יַד כְּהָה. צְלוּתָא כְּתָר כ' עַל רִישִׁיָּה, אִין קְדוּשׁ כִּידוּד, דְּסַנְדְּלָפוֹן קוּשֶׁר כָּל צְלוּתִין, וְעֵבִיד לֹון כְּתָר.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא עָרִיד לְסִדְרָא מְנוּרָא (ס"א פְּתוּרָא) לְסַעֲוִדְתָּא דְמַלְפָּא,
 וּמִשְׁכָּנָא וּמְנִרְתָּא וְאַרוֹנָא וּמִדְבַּחָא, וְכֹל מִיְנֵי שְׁמוּשָׂא
 דְּבֵיתָא דְמַלְפָּא. וְלֹא בְּתַר פְּתוּרָא אֲזִילִין דְּלֹא עוֹבְדָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּלֹא אֲזִילִין אֶלָּא בְּתַר פְּתוּרָא דְּאִיהוּ
 עוֹבְדֵי יְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּאִיהוּ שְׂכִינְתִּיה. מִשְׁכָּן דִּילִיה,
 פְּתוּרָא דִּילִיה, מְנִרְתָּא דִּילִיה, אֲרוֹנָא דִּילִיה, מִדְבַּחָא דִּילִיה,
 אִיהִי כְּלִילָא מְכַל מְאִי שְׁמוּשָׂא לְמַלְפָּא עֲלָאָה.

אִינְהוּ אִינוּן דְּמִתְקִי חֲמָרָא וְנִהְמָא דְמַלְפָּא עֲלָאָה, דְּאִתְמַר בְּהוּ
 אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי, דְּלִית לְקַרְבָּא לִיה לְגַבִּיה אֶלָּא
 אֵלִין דְּאִתְקִרִיאוּ אִשֵּׁי יי. וּבְגִין דָּא אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי.
 דְּעָלִיה אִתְמַר, (מִשְׁלֵי ט) לָכֵן לַחֲמוּ בְּלַחֲמֵי. וְאִתְקִרִי לָחֵם הַפְּנִים,
 דְּאִינוּן י"ב אַנְפִּין, (בְּמִדְבַר ו) יְבָרְכֵךְ יְהוָה, יָאֵר יְהוָה, יֵשָׂא יְהוָה,
 תְּרִיסַר אַנְפִּין דְּתַלְת חִינוּן.

מֵאִי לָחֵם דְּאֵלִין פְּנִים. דָּא נִהְמָא דְּאָדָם, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו
 ה"א. וְאִית לִיה נִהְמָא בְּאַרְבַּע אַנְפִּין, דְּאִינוּן אַרְבַּע אַתְוּוֹן
 יְדוּד. הֵאִי נִהְמָא דְּפְתוּרָא דְמַלְפָּא, אִיהוּ סְלַת נְקִיָּה.

כְּבָשָׁן דִּילִיה, דְּאוּפָה בִּיה נִהְמָא, שְׂכִינְתָּא. תַּמָּן אִתְבָּשַׁל
 וְאִשְׁתַּלִּים. וּבְגִין דָּא, אִין בּוּצְעִין אֶלָּא מֵאַתְר דְּגַמַר
 בְּשׁוּלָא. כְּגוּוּנָא דְשְׁלִימוּ דְפִרִי, אִיהוּ גַמַר בִּישׁוּלוֹ. וְהֵאִי אִיהוּ
 אֲדָנִי, גַמַר וְשְׁלִימוּ דִּידוּד, דְּאִיהוּ לָחֵם הַפְּנִים. אֲדָנִי, כְּבָשָׁן
 דִּילִיה. דְּאִיהִי כְּבוּשָׁה תְּחוּת בְּעֲלָה. וּבְגִינָה אִתְמַר, (שְׁמוֹת יט) וְהָרַ
 סִינִי עֵשֶׂן כָּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יי בְּאִשׁ וַיַּעַל עֵשָׂנוּ כְּעֵשֶׂן
 הַכְּבָשָׁן. וְלֹא כְּכַבָּשָׁן דְּאִשׁ דְּהַדְיוּט, אֶלָּא כְּכַבָּשָׁן, דְּבִיה כְּבִישׁ
 רַחֲמֵי לְעַמִּיה, כִּד מְצָלִין וּבְעוֹן בְּעוֹתִין, כִּן יְכַבְּשׁוּ רַחֲמֵיךְ אֶת
 כְּעַסְדָּךְ. וּבִיה כְּבִישׁ דְּרַחֲמָנָא לְמָה לָךְ.

וּבְנֵהמָא דְאֹרִייתָא, אִית סֵלַת דִּיהֵב לִיה מְלָפָא, לְאִינוּן דְאֵתְמַר
 עֲלִייהוּ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. מִיכְלָא דְעֲדִיקָיָא.
 וְאִית גֵּהמָא דְאֹרִייתָא, דְאִיהוּ פְּסוּלַת, לְאִינוּן עֲבָדִין וְשִׁפְחוֹת,
 דְבֵי מְלָפָא. וּבְגִין דָּא בְּמִטְרוֹנִיתָא אֵתְמַר (מִשְׁלִי לֵא) וְתִקָּם בְּעוֹד
 לִי לָהּ וְתִתֵּן טָרְף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרוֹתֶיהָ, דְאִינוּן מְאִירֵי מִתְנִיתִין.
 וּבְגִין דָּא אֵתְמַר בְּמִיכְלָא דְמְלָפָא, וְעֲשִׂירִית הָאִיפָּה סוּלַת וְדָאֵי,
 וְדָא יו"ד מִן אֲדָנִי, אִיהִי עֲשִׂירִית. וְדָא סֵלַת דְהִיכְלָא דְמְלָפָא
 אֲשַׁבַּחַת (ד"א דְמִיכְלָא דְמְלָפָא אֲשַׁתְּכַחַת).

קוּם בּוּעִינָא קְדִישָׁא, אַנְתָּ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַךְ, וְרַבִּי אַבְבָּא, וְרַבִּי
 יְהוּדָה, וְרַבִּי יוֹסִי, וְרַבִּי חֲזִיָּא, וְרַבִּי יוֹדָאֵי, לְתַקְנָא דְוִרוּנָא
 לְמְלָפָא, וְלִקְרָבָא כָּל אַבְרִין, דְאִינוּן יִשְׂרָאֵל, קְרָבְנִין לְקוּדְשָׁא
 בְּרִידָה הוּא הֵהוּא דְאֵתְקָרִי נְשָׁמָה, לְגַבִּי אַבְרִים שְׁכִינְתָא
 קְדִישָׁתָא, אֵשׁ שֶׁל גְּבוּהָ. דְאֵחִיד בְּעַצִּים, דְאֵתְקָרִיאוּ עֲצֵי הָעוֹלָה,
 דְאִינוּן עֵץ הַחַיִּים וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. עֲצֵי הַקֹּדֶשׁ אֵתְקָרִיאוּ,
 אִינוּן מְאִירֵי תוֹרָה, דְאֵתְאַחִידַת בְּהוֹן אֹרִייתָא, דְאֵתְמַר בָּהּ (יִרְמִיָּה
 כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי כְּאֵשׁ נְאֻם יְיָ.

וְאֵתְמַר בָּהּ, עוֹלָה לִי, קְרָבָן לִי, אֵשׁה לִי, וְאֵתְמַר אֵת קְרָבְנֵי
 לְחַמֵּי לְאִשֵּׁי. וְהָא בְּתִיב דְלִית לְקְרָבָא קְרָבָן אֶלָּא לִי,
 מֵאִי גִיהוּ, אֵת קְרָבְנֵי לְחַמֵּי לְאִשֵּׁי. אֶלָּא אֲרַחָא, דְמֵאֵן דְקָרִיב
 דְוִרוּנָא, לְמִקְרָב לִיה לְמְלָפָא, וְלִבְתַּר אִיהוּ פְּלִיג לִיה, לְמֵאֵן
 דְבָעִי. אוּף הָכִי יִשְׂרָאֵל, מְקָרִיבִין אֹרִייתָא לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא,
 דְאִיהוּ לְחֵמוֹ, וְאִיהוּ יִינוּ, וְאִיהוּ בְּשָׂר דִּילִיָּה, וְאֵתְמַר
 בָּהּ, (בְּרַאשִׁית ב) עֵצִים מִעֲצָמַי וּבְשָׂר מִבְּשָׂרִי. בְּשָׂר קֹדֶשׁ, דְאֹקְמוּהָ
 עָלָה מְאִירֵי מִתִּבְתָּאוֹן, בְּבְשָׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם עֲסֻקִינוּן.

קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא מֵאִי עֲבִיד מִהֵהוּא דְוִרוּנָא. לְמְלָפָא דְאָכִיל עַל

פְּתוּרָא. דְּקָרְבִין עַל פְּתוּרִיהַ מְכַל מִין וּמִין, סֵלֶת, וּבִינוּנִי, וּפְסוּלֶת. וְאִיהוּ פְּלִיג מִפְּתוּרִיהַ, לְכָל מְאָרֵי סְעוּדָתָא, לְכָל חַד בְּדָקָא יָאוּת, עַל יְדֵי מְמַנְן דִּילִיָּה. וּמַהֲהוּא נְהָמָא, דְּאִיהוּ סֵלֶת, דְּמִלְכָא אָכִיל, אִיהוּ מְנִי לְמִיָּהֵב לְאִינוּן דְּרַחֲמִין גְּבִיָּה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, אֶת קָרְבָנִי לַחֲמִי לְאֲשֵׁי רִיחַ נְחוּחִי. דְּהֵיִינוּ (דְּבָרִים יח) אֲשֵׁי יִי וְנַחֲלָתוֹ יֹאכְלוּן (וְדָא הוּא הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (מְשָׁלִי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחֲמֵי וּשְׁתוּ בֵּינָן מִסְכָּתֵי). הָאִי אִיהוּ מְסַטְרָא דְאִילָנָא דְחַיִּי. אָבֵל מְסַטְרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, מְנִי לְמִיָּהֵב בִּינוּנִי, לְמַלְאָכִים. וּפְסוּלֶת לְשַׁדִּין וּמְזִיקִין, דְּאִינוּן מְשַׁמְשִׁין לְסוּסוֹן וּלְפְרֻשֵׁיין דְּמִלְכָא.

וְאוּף הָכִי דְפְרֻשֵׁין דְּמִלְכָא, הוּוּ מְאָרֵי מְשַׁנָּה, דְּאִינוּן כְּמַלְאָכִים. מְשַׁמְשִׁין לֹון שְׂדִים יְהוּדָאִי, דְּאִינוּן רְשִׁימִין בְּאוּת שְׂדֵי, (ס"א בְּאוּת י') וְאִית שְׂדִין וּמְזִיקִין מְסַטְרָא דְמְסַטְבּוּ, דְאַתְקְרִיאוּ שְׂדִים עוֹבְדֵי בּוֹכְבִים וּמְזוּלוֹת. (קְהֵלֶת ז) וְזֶה לְעוֹמֶת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים.

וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאָרֵי מְתַנִּיתִין, דְּאִינוּן ג' מִינִין מִינֵיָּהוּ, חַד מִין דְּלֵהוּן כְּמַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת. וּמִין תְּנַיִנָּא, כְּבִנֵי אָדָם. וּמִין תְּלִיתָאִי, כְּבַעֲרִין. וְאִית בְּהוּן חֲפִימִין בְּאוּרִייתָא דְבְּכַתָּב וּדְבַעַל פֶּה. אֶתְקָרִי יוֹסֵף שִׁידָא, עַל שֵׁם דְּאוּלִיד לִיָּה שֵׁד. וְלֹאוּ לְמַגְנָא אָמְרוּ מְאָרֵי מְתַנִּיתִין, אִם הָרַב דּוּמָה לְמַלְאָךְ יִי אֶבְאוּת תּוֹרָה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ. וְאַשְׁמַדָּאִי מְלָכָא, הוּא וְכָל מְשַׁפְּחָתִיָּה, הָא אוּקִימְנָא דְאִינוּן שְׂדִין יְהוּדָאִין, דְאַתְכַּפְּפִין בְּאוּרִייתָא, וּבְשַׁמְהִין דְּאוּרִייתָא.

וּבְגִין אֲהָרוּן, בְּגִין דְּעָרִיכוּ קָרְבַּנְהוּן, בְּגִין דָּא אֶתְעַנְשׁוּ, דְכְּלָהוּ קָרְבַּנִין אַף עַל גַּב דְאַתְקְרִיבוּ לְגַבֵּי מְלָכָא, אִיהוּ פְּלִיג לֹון לְכָל חַד בְּדָקָא חַזִּי. וְנָטַל לְחוּלְקִיָּה מַה דְאַתְחַזִּי לִיָּה. (ע"כ רַעִיא

וּבַחֲבוּרָא קַדְמָאָה (במדבר כ"ח) וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם
 מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו'. אָמַר רַבִּי אַבָּא, יוֹם
 הַבְּפוּרִים, מֵאֵן יוֹם. דָּא נְהָר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, דְּאִיהוּ יוֹמָא
 מֵאֵינּוֹן בְּכוּרִין עֲלָאִין. וְדָא אִיהוּ דְּאוּרִייתָא תִּלְיָא בֵּיהּ,
 וְאִיהוּ אֶפִיק פֶּל רִזִין דְּאוּרִייתָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ אֵילָנָא
 דְּחַיִּי, פְּרִי אֵילָנִין אֶצְטְרִיכוּ לְאִייתָאָה.

רעיא מהימנא

(במדבר כ"ח) וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה וְגו'.
 רַבִּי אַבָּא אָמַר, יוֹם הַבְּפוּרִים אֵינּוֹן בְּפוּרִים עֲלָאִין
 דְּאוּרִייתָא. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות כג) רֵאשִׁית בְּפוּרֵי
 אֲדַמְתְּךָ תָּבִיא וְגו'. אָמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא, פְּגוּוֹנָא
 דְּבְכוּרִים לְאַמְהוֹן, אוּף הָכִי אַתְקֵרִיאוּ פִירוֹת בְּפוּרִים,
 דְּפִירוֹת דְּאֵילָנִין, (הושע ט) כְּבַכּוּרָה בַּתְּאֲנָה, הָכִי יִשְׂרָאֵל
 קְדָמוּנִים וּבְפוּרִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִפְּלֵ אוּמִין
 דְּעֲלָמָא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִידוּ"ד
 וְגו'. וּבְגִין דָּא אַתְמַר בְּהוֹן, (שמות כג) תָּבִיא בַּיִת יְהוָה
 אֶלְהֵיךָ. וּבְגִין דָּא אוּמִין עוּבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, דְּאַתְמַר
 בְּהוֹן (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה. יֵאשְׁמוּ רַעַה
 תָּבֵא אֵלֵיהֶם.

אוּף הָכִי ו' דְּכָלִיל שִׁית סְפִירָאן, וְאִיהוּ בֶן י"ד, אַתְקֵרִי

בְּכ"ר. וְכֹל עֲנָפִין דְּנַפְקִין
 מִנִּיה דְּבִהוֹן רָאשֵׁין, כְּגֹוֹנָא
 דָּא אֶתְקֵרִיאוּ בְּכוּרִים. ו'
 אִיהוּ נְהָר, מֵאִינוֹן בְּכוּרִים
 עֲלָאִין, וְהָהוּא נְהָר נְפִיק
 מֵעֵדֵן. וְדָא אִיהוּ דְּאוּרֵיִתָּא
 תְּלֵיִא בֵּיה. וְכֹד נְפִיק נְפִיקִי
 כָּל רִזִין דְּאוּרֵיִתָּא, וּבְגִין
 דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְּחֵי
 אוּרֵיִתָּא, הֵדָא הוּא (נ"א חֲדָא
 הִיא) דְּכֵתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים

הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. וּפְקוּדִין דִּילָהּ דְּמֵיִן לְאִיבָא פְּרִי
 דְּאֵילָנִין, אֲצֻטְרִיכוּ לְאֵיִתָּאָהּ.

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא וְאִי תִימְרוּן אֲמַאי בְּכוּרִים, דְּלֵהוֹן
 אֶתְקֵרִיאוּ מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִשִּׁית יְרַחֵן לְשִׁית יְרַחֵן.
 וּמִבְּר נִשְׁ דְּאֶתְמַר בֵּיה (דבריים ב) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה לְתַשַּׁע
 יְרַחֵן, אוּ לְשִׁבְעָה. וּבְעִירָא אוּף הָכִי, (ויקרא כב) שְׁבַעַת
 יָמִים יִהְיֶה תַחַת אָמוּ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה לְקָרְבַּן
 אִשָּׁה לִיהוָה, לְקָרְבָא קָרְבָנָא קָדָם יי'. וְעוּד סְפִירָאן, בְּהוֹן
 שִׁם יְהוָה, וְכֹל כְּנוּיִן דִּילֵיהּ, אֲמַאי אֶתְקֵרִיאוּ בְּשֵׁם חֵיוֹן.

אַלֵּא מִנְחָה חֲדָשָׁה בְּאַרְחָ רִזָּא, דָּא שְׂכִינְתָּא. מִשִּׁית
 יֶרֶחִין לְשִׁית יֶרֶחִין, אֵינּוֹן שִׁית סְפִירָאן,
 דְּאֵתְקֵרִיאוּ שְׁנַיִם קְדַמוֹנִיּוֹת לְבְרִיאַת עֲלָמָא, דְּאֵינּוֹן
 שִׁיתָא אֲלֵפֵי שְׁנִין הֵוִי עֲלָמָא, מִסְטָרָא דְּאֵימָא עֲלָאָה.
 וּמִסְטָרָא דְּאֵימָא תַּתָּאָה, אֵתְקֵרִיאוּ יֶרֶחִין. וּבְגִין דְּקַדְמוּ
 לְעֲלָמָא, וְכַל בְּרִיין, אֵתְקֵרִיאוּ בְּפוּרִים.

וּשְׂכִינְתָּא מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִסְטָרָא דְּחִיָּה, דְּאֵתְמַר בֵּה
 (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנִיחָם פְּנֵי אָדָם. וְאִיהוּ תִּשְׁעַ

לְחֻשְׁבוֹן זְעִיר דְּחֲנוּךְ. אִיהוּ בַר נֶשׁ (דף רנ"ג ע"ב) דְּאֵתְיִלִּיד
 לְתִשְׁעַ יֶרֶחִין דְּעוּבָרָא, דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה. וּבְדָא כְּלִיל
 מְכֻלָּהוּ, וְאֵתְקֵרִי בֵּן בּוּכְרָא, עַל שֵׁם אוֹת בְּרִית, דְּאִיהוּ
 י', טָפָה קְדַמָּאָה דְּאֵתְמַשְׁךְ מִנִּיהּ זֶרַע יוֹרָה כַּחֲזִי. דְּאִיהוּ
 ו', וְאִיהוּ י', סָלִיק עַל ו', כְּאֵיבָא דְּסָלִיק עַל עֲנָפָא
 דְּאֵילָנָא.

וְאֵף עַל גַּב דְּכַמָּה עֲנָפִין אֵית בְּאֵילָנָא, וְכַמָּה תְּאֵנִים
 עֲלֵייהוּ, אֵינּוֹן דְּאֵקְדִימוּ בְּקַדְמִיתָא, אֵתְקֵרִיאוּ
 בְּפוּרִים. אֵלִין אֵינּוֹן רִישֵׁין דְּכְלָהוּ. כְּגוּוֹנָא דְּלָחוֹן אֵתְמַר
 (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. (ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
 וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהֵי. (במדבר א) שָׂאוּ אֶת רֵאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל.

שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. שְׁעָרִים אֵלִין, אֵינּוֹן חֲמִשִּׁין

תִּרְעִין דְּבִינָה. דְּאִיהִי מְתִיבְתָא דְלַעֲיֻלָּא. וְשָׂאוּ פְתָחִי
 עוֹלָם, דְּמְתִיבְתָא תַתָּא, דְּכָל מַאן דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא
 לְסוּף מְתַנְשָׂא. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ל) אִם נִבְלַתְ
 בְּהַתְנַשָּׂא. וְאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מְתַנִּיתִין, כָּל הַמְנַבֵּל עֲצָמוֹ עַל
 דְּבָרֵי תוֹרָה, לְסוּף מְתַנְשָׂא, וְיָבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וְלִית
 כְּבוֹד אֶלָּא תוֹרָה.

מֵהַכָּא, מַאן דְּיִלִּיף אוֹרֵייתָא דְאֶתְקַרִּיאת כְּבוֹד, אֶקְרִי
 מֶלֶךְ. וְלֹא תִימָא בְּהַהוּא עֲלָמָא דְאֶתִּי וְלֹא
 יִתִּיר, אֶלָּא מֶלֶךְ בְּתֵרִין עֲלָמִין, בְּדִיוֹקְנָא דְמֵאֲרִיָּה. וּבְגִין
 דָּא כְּפוּל פְּסוּקָא תֵרִין זְמַנִּין, חַד מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.
 תְּנַיִנָא מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם,
 מֵאִי רְאשֵׁיכֶם תֵרִין זְמַנִּין. אֵינּוֹן חִיוֹן דְּמֶרְכַבְתָּא עֲלָאָה,
 וְחִיוֹן דְּמֶרְכַבְתָּא תַתָּאָה. וּבְחִבּוּרָא קְדָמָאָה (ע"כ רעיא מהימנא).

רעיא מהימנא
 אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, מְלִין
 אֵלִין, כְּמָה סְתִימִין
 אֵינּוֹן, לְמַאן דְּלֹא יָדַע, וְנִגְלִין
 לְמַאן דְּיָדַע בְּהוּ. וְדֵאִי הַהוּא
 עֲפוּרָא אִיהוּ שְׂכִינְתָא. קִין
 דִּילָהּ, דָּא בִּי מְקַדְשָׂא.
 וְיִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן אֶפְרוּחִין,
 דְּאִימָא יִתְבָּא עֲלֵיהוּ. הֵדָא
 הוּא דְכְתִיב, (דברים כב) וְהָאִם

רַבִּי שְׂמַעוֹן פֶּתַח קְרָא
 וְאָמַר, שָׂאוּ שְׁעָרִים
 רְאשֵׁיכֶם וְגו'. הֵאִי קְרָא
 אוֹקְמוּהָ וְאֶתְמַר. אֲבָל שָׂאוּ
 שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, אֵלִין
 אֵינּוֹן תִּרְעִין עֲלָאִין, תִּרְעִין
 דְּסַכְלַתְנּוּ עֲלָאָה. וְאֵינּוֹן
 חֲמֻשִׁין תִּרְעִין. רְאשֵׁיכֶם,

אֵינֹון רְאשִׁים מֵאֵן אֵינֹון.
אָלֵא, כָּל חַד וְחַד, אֵית לִיה
רִישָׁא לְאַתְפִּשְׁטֵא וּלְמִיעַל
דָּא בְדָא, וּלְאַכְלִלָּא דָּא
בְדָא.

אֲשַׁכְּחֵנָּא בְּסַפְרָא דְחֲנוּךְ,
שָׂאוּ שְׁעָרִים,
אֵלִין אֵינֹון תְּרַעִין דְּלִתְתָּא
מֵאַבְהֹן, וְאֵינֹון תְּלִתָּא
בְּתַרְאִין. רְאשִׁיכֶם: אֵלִין
אֵינֹון רְאשִׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל,
וְאֵינֹון אַבְהֹן עֲלָאֵי, וְאֵינֹון
רְאשִׁין דְּאֵינֹון תְּרַעִין. וּבְגִין
אֵלִין דְּאֵינֹון אוֹפְנִים, דְּסַחְרִין
וְנִטְלִין לֹון עַל כְּתַפְיֵיהוּ,
אֲמַרִי שָׂאוּ שְׁעָרִים
רְאשִׁיכֶם, שָׂאוּ לְמֵאֵן.
לְרְאשִׁיכֶם. דְּאֵינֹון רְאשִׁין
עֲלִיכֹון, וְשִׁלְטָנִין עֲלִיכֹון.
וְהַנְּשָׂאוּ פְתַחֵי עוֹלָם. אֵלִין
אַמְהֹן וְאַרְבַּע אֵינֹון דְּלִתְתָּא.

רוֹבְצַת עַל הָאֲפְרוּחִים,
וְאֵינֹון מְאִרֵי מִשְׁנָה, דְּפִרְחִין
בְּכַקּוּדִין דִּילָּה. אוּ בִיעִים,
אֵינֹון מְאִרֵי מְקָרָא.

וּבְזִמְנָא דְחִבּוּ יִשְׂרָאֵל,
וְאַתְחָרִיב בִּי
מְקַדְשָׁא, מַה כְּתִיב. שְׁלַח
תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב, (ישעיה ג) וּבְפִשְׁעֵיכֶם
שְׁלַחָה אִמְכֶם. וְאֵינֹון מְאִרֵי
שִׁיתָא סְדְרֵי מִשְׁנָה כְּתִיב
בְּהוּ, וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ.
דְּאֵינֹון שִׁית, מְסַטְרָא דְשִׁית
בְּנִין דְּתַחֲוֹת אִימָא עֲלָאָה,
דְּאֵינֹון בְּשִׁית תִּיבִין
דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע. אוּ בְשִׁית
סְדְרֵי מִשְׁנָה, אֶחָד הַמְרַבָּה
וְאֶחָד הַמְמַעִיט וּבְלִבְד
שִׁיכּוּיִן לְבוּ לְשָׁמַיִם. וְקִשְׁרִין
לֹון בְּקִשְׁרִין דְּתַפְלִין, עַל
רִישָׁא וְעַל דְּרוּעָא.

וּבְמֵאֵי נִטְלִין בְּנִין בְּכַמְּה
צְפָצוּפִין דְּקִלִין
דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע. וּלְבִתְר
לְחִשִׁין בְּלַחֲיִשוּ בְּעֻלּוֹתָא

דְּחֲשָׂאֵי, לְגַבֵּי אֵימָא
 וּבְרִתָּא, וְאֵינּוֹן ה' ה', וְנִחְתִּין
 לְגַבֵּיהּ ו', בְּקֶשֶׁר דִּילֵיהּ
 דְּאִיהּ יו"ד. וְשָׂרְיָא ה'
 עֲלָאָה, עַל ו', תְּפֻלִּין עַל
 רִישֵׁיהּ. ה' זְעִירָא, נְחַת לְגַבֵּי
 י', דְּאִיהּ קֶשֶׁר דְּה' עֲלָאָה,
 עַל רֵאשׁ ו', וְאִיהּ ו', קֶשֶׁר
 עֲמָה בְּה' דִּזְד בְּהָהּ.

וּבְגִין דָּא, אֶפְרוּחִים מִסְטָרָא
 דָּאָת ו', כְּלִיל ו' סְדְרֵי
 מְשֻׁנָּה. אוּ בִיעִים, אֲלִין.
 מְאִרֵי מְקָרָא, דְּאֶתְמַר
 עֲלֵיהּ, בֵּן ה' שְׁנַיִם לְמְקָרָא,
 וְדָא ה'. בְּגִין מִסְטָרָא דְּבֵן
 י"ה, אֲלִין מְאִרֵי קַבְלָהּ.
 עֲלֵיהּ אֶתְמַר (דְּבָרִים כב) לֹא
 תִקַּח הָאִם עַל הַבָּנִים.

וּמְאִרֵי קַבְלָהּ, אֵינּוֹן מְאִרֵי
 תְּלָמוּד. וְאֶתְמַר
 עֲלֵיהּ, (דְּבָרִים ו) וְשִׁנְנֶתֶם.
 וְאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מְתַנִּיתִין, אֵל
 תִּקְרִי וְשִׁנְנֶתֶם, אֵלָא
 וְשִׁלְשֶׁתֶם, דְּאֵינּוֹן שְׁלִישׁ
 בְּמְקָרָא, שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה,

וְיָבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, דָּא
 מֶלְכָא עֲלָאָה
 דְּכֻלָּא, דְּאִיהּ מֶלֶךְ מִהֵוּא
 כְּבוֹד, דְּנִהִיר לְסִיְהָרָא, וּמֵאֵן
 אִיהּ. יי צְבָאוֹת. וְיָבֵא, לְאֵן
 אֶתְרָ. לְמִיעַל אוּרִייתָא
 בְּאֶרְוֹנָא, בְּחִבּוּרָא חֲדָא,
 כְּדָקָא יָאוֹת. וְכִיּוֹן דְּהֵאֵי
 עָאֵל לְאֶתְרֵיהּ, כְּדִין
 אוּרִייתָא עָאֵל בְּאֶרְוֹנָא.
 וְאֶתְחַבֵּר חִבּוּרָא חֲדָא,
 אוּרִייתָא עֲלָאָה, בְּאוּרִייתָא
 (דף ת"ד ע"א) דְּבַעַל פֶּה, מִתְחַבְּרוּ
 לְפֶרֶשֶׁא מִיְלִין סְתִימִין.

אֵימָתִי. בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם.
 לְמִנְיָנָא

דְּאֶתּוֹן מוֹנִין. דְּבְכָל שַׁעְתָּא
 דִּישְׂרָאֵל עֲבָדִין חוּשְׁבָּנִין
 לִירְחִין וְזִמְנִין, קוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא אֶתְקִין תִּיבָה גּוֹ אֵינּוֹן
 רְקִיעִין, וְאֶעֱבַר כְּרוּזָא, הָא

שְׁלִישׁ בַּתְּלֻמוֹד. וְרָזָא
 דְּמִלָּה, (דברים כב) כִּי יִקְרָא קוֹן
 צְפוּר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ, בְּמֵאֲרֵי
 מִקְרָא. (שמות כה) וְעָשִׂיתָ
 מְנוֹרַת זָהָב טָהוֹר. הִיא
 אוֹקְמוּהָ, וְעָשִׂיתָ מְנוֹרַת,
 כָּלָל. זָהָב, פָּרֹט. מִקְשָׁה,
 כָּלָל. וּכְמָה מִקְרָאִין מֵאֲרֵי
 מִתְּנִיתִין, אֵינּוֹן מֵרַבִּין
 וּמִמְעָטִין, כְּגוֹן רִיבָה וּמִיעֵט.
 אוֹף הָכִי, מֵרַבִּין, אֵל תִּקְרִי
 מַה. אֵלָּא מֵאָה.

אוֹף הָכִי, אֵל תִּקְרִי וְשִׁנְתָם,
 אֵלָּא וְשִׁלְשָׁתָם.
 וְדַרְשִׁינָן מִנִּיהּ, שְׁלִישׁ
 בְּמִקְרָא, שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה,
 שְׁלִישׁ בַּתְּלֻמוֹד. כִּדְאִיתָא
 בְּקִדּוּשֵׁין. אוֹף הָכִי, (במדבר ז)
 בְּיוֹם פֶּלֶת מִשָּׁה, פֶּלֶת
 דְּרִשִׁינָן בֵּיהּ. אִי תִימָא
 דְּדַרְשִׁינָן לֹון מְנַהוֹן. כִּי צֵד
 מֵאֲלָפָא בֵּיתָא, וְלֹא מֵעֲצָמִין
 דְּאֵינּוֹן לִית לֹון רְשׁוּ,
 לְאוֹסְפָא, וְלֹא לְמַגְרַע אוֹת
 מִנִּיהּ, (דְּהִיא ו') אוֹ לְאֲחֻלְפָא

בְּנֵי לְתַתָּא, קִדְשׁוּ יִרְחָא,
 קִדְשׁוּ זְמָנָא, אֲתִקְדְּשׁוּ כְּלָכוּ
 לְעֵילָא. וְעָבִיד לְכָל חֵילֵי
 דְּבִשְׁמִיָּא, דְּמִתְקַדְּשִׁין כַּחְדָּא
 בְּעָמָא קִדְּשָׁא, וּכְלָהוּ נְטֵרֵי
 כַּחְדָּא, נְטֵרֵא חֲדָא, וְעַל
 דָּא בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, לְמִנְיָנָא
 דְּאֵתוֹן מוֹנִין אֵינּוֹן שְׁבַע
 שְׁבָתוֹת.

וּכְדִין מְשִׁיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, מְשִׁיכוּ דְשְׁבַע
 דְּרַגִּין לְתַתָּא, בְּהֵוֹא דְרַגָּא
 דְּאֵתְאֲחַד בְּהוּ, בְּאֵינּוֹן שְׁבַע
 שְׁבָתוֹת. (ס"א באינּוֹן שְׁבַע שְׁבָתוֹת. וּכְדִין
 מְשִׁיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְשִׁיכוּ דְשְׁבַע דְּרַגִּין
 דְּלְעֵילָא, בְּהֵוֹא דְרַגָּא לְתַתָּא דְאֵתְאֲחַד
 בְּאֵינּוֹן שְׁבַע שְׁבָתוֹת). וְאִי תִימָא,
 וְהֵא שִׁיתָא אֵינּוֹן וְלֹא יִתִּיר.
 אֵלָּא כְּדִין אֵימָא יִתְבָּא עַל
 אֲפְרוּחִין, וְאֲשִׁתְּכַחַת רְבִיעָא
 עַל־יֵהוּ. וְאֵנּוֹן מְפָרְחִין לָהּ,
 וְנִטְלִין אֵינּוֹן שִׁית בְּנִין.

בְּהֵאֵי דִרְגָא דִלְתַתָּא,
 לְקַיְימָא דְכְּתִיב, (דברים כב)
 שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת
 הַבָּנִים וְגו'.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר,
 בְּהֵאֵי יוּמָא, לָא נִטְלִין
 יִשְׂרָאֵל אֶלָּא חֲמִשׁ בְּנִין,
 וְאֵינּוֹן חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה.
 וְאֵי תֵימָא שְׂתֵי אֵינּוֹן. אֶלָּא
 שְׁבַע אֵינּוֹן, בְּחַד צְפוּרָא
 דְּאִשְׁכַּחַת בֵּין גְּדַפְהָא
 דְּאֵימָא. וַיִּשְׂרָאֵל, יַדְעִי
 לְמִיּוֹצֵד צִידָא טָבָא, רַבָּא
 וַיִּקְיָרָא. מַה עֲבַדִּי. מִפְּקִי
 מִתְּחֹת גְּדַפְהָא דְּאִמְהָא,
 הָהוּא צְפוּרָא, בְּלַחֲשׁוֹ
 דְּפוּמָא מְלַחֲשׁוֹ לְגַבְהָ,
 לַחֲשׁוֹ בְּתַר לַחֲשׁוֹ.

וְהָהוּא צְפוּרָא דְּחֵישׁ (ס"א)
 לְאֵינּוֹן (דְּרַחֲמִים)
 לַחֲשִׁישִׁין, וְלְאֵינּוֹן קָלִין, דְּקָא

אֶת דָּא בְּאֵת אַחֲרָא. הָא
 כְּתִיב פְּלוֹת מְלָא
 בְּאוּרֵייתָא. מֵאֵן יְהִיב לֹון
 רְשׁוּת לְמַגְרַע אוֹת מִנִּיהּ,
 דְּהוּא ו', הָא לָא אֵית הַכָּא
 מְלָה דְּאִתְחַלִּיף בְּאֶלְפָא
 בֵּיתָא. אֶלָּא עַל אֵלִין תֵּיבִין
 חֲסַרִין, דְּאֵינּוֹן מְלָאִים.
 וּמְלָאִים, דְּאֵינּוֹן חֲסַרִים. וְעַל
 כָּל פִּירוּשֵׁין דִּיכְּלִין לְמַעַבְד
 לְקַשְׁטָא כְּלָה בְּתַכְשִׁיטִין
 דִּילָהּ, קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
 מְנִי לְמַעַבְד, כְּמַה דְּיִמְרוּן,
 וְלִמְהוּי מֵאֲמִין לֹון, הֲדָא הוּא
 דְּכְּתִיב, (דברים יז) עַל פִּי
 הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֵד.

לְאוּמָן דְּחַתְדָּ מְאֵנִי לְבוּשִׁין
 דְּמִלְכוּתָא, וְעַבִּיד
 מְנַהוֹן חֲתִיכֵן סְגִיאִין, אֵינּוֹן
 דִּידְעִין אַתְרִין דְּחֲסַרִין אֵלִין
 חֲתִיכוֹת, אוֹ אֵלִין
 דְּמִשְׁתַּאֲרִין, אֵינּוֹן מְתַקְנִין
 אֵינּוֹן לְבוּשִׁין, וְשׁוּזִין אֵינּוֹן
 חֲתִיכוֹת דְּאִתּוּסְפֵן, בְּאַתְר
 דְּמַעוּטִין, וְחֲתִיכוֹת דְּאֵינּוֹן

מְעַטִּין, מוֹסִיפִין עֲלֵיהוּ,
וְהָאֵי אֵיהוּ עַל פִּי הַתּוֹרָה
אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְאֵי תִימָא, אֵי בֶךְ הוּא, מֵאֵי
אֵיהוּ דְלִזְמַנִּין טְעֵי חַד
מְנַיְיהוּ, וְיִימָא הַדְרִי בִּי.
אֶלָּא עַד דְיַעֲבֹדֵי הוֹרָאָה
מִהֵיא מְלָה דְחוֹלְקִין עִלָּה,
יְכִיל הַהוּא דְאֶקְשֵׁי עִלָּה,
לְמִימַר הַדְרִי בִּי. דְלֹא כֹל
מְפָרְקֵי תַכְשִׁיטִין דְכֻלָּה,
יְדַעִין בְּחַתִּיכוֹת לְאֵן אֲזֻלָּן,
עַד דְיִהֵא פְסָק עַל בּוֹרִייהָ,
פְרוֹקִין דְהֶלְכוֹת עַל
בוֹרִייהוֹן.

מְנוֹרָה, שְׁבַע בּוֹצֵינִין דִּילָהּ,
(אסתר ב) אֵת שְׁבַע
הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לָתֵת לָהּ
מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. לְקַבֵּל שִׁי"ן
דְתֵלֵת רְאשֵׁין ש. וְשִׁי"ן
דְאַרְבַּע רְאשֵׁין דְתַפְּלִין .
וְאֵינּוֹן לְקַבֵּל ז' בְּרַבָּאן
דְקָרִיאת שְׁמַע, דְאֵינּוֹן
בְּשַׁחַר מְבַרְךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ
וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב

מְלַחְשֵׁי לְגַבְהָ. וְאַף עַל גַּב
דְאֵיהֵי תַחֲוֹת גְּדַפֵּי אִמְהָא,
זְקִיף רִישָׁא וְאַסְתְּכֵלֵת לְגַבֵּי
הַהוּא לְחִישׁוֹ דְקָלָא, וּפְרַחַת
לְגַבֵּייהוּ, וּנְפַקַת מִתַּחֲוֹת
גְּדַפְהָא דְאִימָא. כִּיּוֹן
דִּישְׂרָאֵל נְטִילֵי לָהּ, אֶתְקִיפּוּ
בָהּ, וְלַחְשִׁין לָהּ, וְקִשְׂרִין לָהּ
בְּקִשׁוּרָא דְלֹא תַפְּרַח וְתַזִּיל.
מִיד נְטִילֵי לָהּ יִשְׂרָאֵל
בְּהַהוּא קִשׁוּרָא, וְאֵיהֵי
בְעָאֵת לְמַפְרַח וְלְמִיזֵל, וְלֹא
יְכִילֵת לְמִיזֵל לָהּ.

וּבְעוֹד דְהֵיא קְשִׁירָא
בִּידֵייהוּ, אֵינּוֹן
מְלַחְשֵׁי בְּקִלְיָהוֹן, וְאֵיהֵי
מְצַפְצָפָא בְּהַדֵּייהוּ, (דף רנ"ד ע"ב)
וּפְרַחַת לְעֵילָא, וּנְחַתַת. וְכֹל
אֵינּוֹן בְּנִין דְתַחֲוֹת גְּדַפֵּי
אִמְהוֹן, כִּיּוֹן דְשְׁמַעֵי הַהוּא
צְפְצָפָא דְאַחַתְהוֹן, וְלַחְשִׁשוּ

מְבַרְךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים
 לְאַחֲרֶיהָ. לְבַתֶּר, כְּהֵנָּה רַבָּא
 בְּעִבּוּדָה, דְּמִשְׁמֵשׁ בְּכַנְפֵי
 מַצּוּה, פְּעֻמוֹנִים וְרֻמוֹנִים,
 אֵינּוֹן קְשָׁרִין וְחוּלְיִין וְצִיץ
 תְּפִילִין, מִתְמָן וְאֵילָךְ (שְׁמוֹת ל)
 וְעִשִׂית מְזֻבַּח מְקַטֵּר קְטֹרֶת.
 פֶּתַח רַעִיא מְהִימָנָא, (ד"א רבי
 שְׁמַעוֹן) וְאָמַר, כְּתִיב
 כִּפְרֹשֶׁתָא דָּא, וְהִקְרַבְתֶּם
 אִשָּׁה עוֹלָה לֵינִי. וְאוֹקְמוּהָ,
 דְּעוֹלָה לְאִשִּׁים. וּבְגִין כֶּךָ
 סַמְךְ עוֹלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד
 אוֹקְמוּהָ, דְלִית עוֹלָה אֲתִיָּא
 אֵלָא עַל הַרְהוּר הַלֵּב.
 וְדָא, כָּל קַרְבָּנִין לָא אֲתִיָּין,
 אֵלָא לְכַפָּרָא. כָּל
 קַרְבָּנָא וְקַרְבָּנָא, עַל כָּל
 אֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ, כְּפּוּם הֵהוּא
 חֲטָא דְהֵהוּא אֲבָר. עַל טְפִין
 דְּמוֹחָא, (שְׁמוֹת יב) עוֹנֹת מַצּוֹת
 כִּי לֹא חָמִין. אִי זְרִיק טְפִין
 קַדְמָאִין, קֹדֶם דְּאֲחֻמִּיצוּ,
 בְּאַתֵּר דְּלָאוּ דִילִיָּה. וְעַל
 אֵלִין דְּאֲחֻמִּיצוּ, וְזְרִיק לֹן

דְּהֵהוּא קָלָא, מִיַּד נְפָקִי
 מִתְחוֹת גְּדַפְהָא דְּאֲמָהוֹן,
 וּפְרָחִי לְגַבֵּי הֵהוּא צְפוּרָא,
 וַיִּשְׂרָאֵל נְטִלֵי לֹן, וְאַחֲדֵי
 בְּהוּ. וְאַלְמָלָא הֵהוּא צְפוּרָא
 דְּקָא אַחֲדֵי בְּקַדְמִיתָא, אֵינּוֹן
 לָא פְּרָחִי לְגַבֵּייהוּ לְעֵלְמִין,
 וְלֹא יִכְלִין לְאַחֲדָא בְּהוּ.

הֵיךְ צָדִין צִידָה דְּהֵאִי צְפָרָא
 קַדִּישָׁא. מִתְקַנִּין לְקָמָא
 מִיכְלָא יִקְרָא בְּחַדְוּוּהָ, וְכָל
 עֲנוּגִין, וְעֵאלִין לְבֵי כְּנִשְׁתָּא
 וְלְבֵי מְדַרְשָׁא, וּמְצַפְצָפִין
 לְגַבְהָ בְּקַל לְחִישׁוּ כְּדִקָּא
 יָאוּת. וְאִיְהִי דְּמִטְמָרָא תְּחוֹת
 גְּדַפְהָא דְּאִימָא, וְזַקְפַת
 רִישָׁא, וְחֲמָאֵת פְּתוּרִין
 מִתְקַנֵּן, וְצַפְצוּפִין לְגַבְהָ
 כְּדִקָּא יָאוּת. נְפָקַת וּפְרַחַת
 לְגַבֵּייהוּ כְּמָה דְּאֲתִמֵּר, וּבָה
 אַחֲדִין כָּל אֵינּוֹן בְּנִין.

בְּאַתֵּר דְּלֵא אַצְטְרִיקָה, צְרִיקָה
לְאַיִתָּאָה עֲלֵיהוּ לְחַם חֲמִין,
וְאַיִנוֹן לְחֲמֵי תוֹדָה הָכִי הוּוּ,
מִנְהוֹן חֲמִין, וּמִנְהוֹן מִצָּה.

פְּרִים מִסְטָרָא דְדִינָא,
כְּבָשִׂים וְאַיִלִים
וְעֵתוּדִים וְעֵזִים. בְּגִין דְּאַיִנוֹן
אַנְפִי דְשׁוֹר, כְּלָהוּ שְׁחִיטָתָן
בְּצַפּוֹן, וְקָבוּל דְמָן בְּכָלִי
שְׂרֵת בְּצַפּוֹן. שְׁחִיטָה וְקָבֵלָה
וְזִרְיָקָה כְּלָם בְּצַפּוֹן. לְבַסְמָא
מִדַּת הַדִּין, דְאַתִּי לְבֵית דִּין
מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. בֵּית דִּין
הַגְּדוֹל מִסְטָרָא דְגְבוּרָה,
דְתַמָּן בִּינָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן,
מִסְטָרָא דְמַלְכוּת. וְכָל אִינוֹן
שׁוֹפְכֵי דְמִים לְמִצָּה, אִינוֹן
מִסְטָרָא דְגְבוּרָה.

וּמָה דְאַוּקְמוּהָ, עוֹלַת שַׁבַּת
בְּשַׁבְתּוֹ וְלֹא בְשַׁבַּת
אַחֲרָא, בְּגִין דְעֵבֶר יוֹמוֹ בְּטַל
קָרְבָּנוֹ. דְקָרְבָּן דּוֹחָה שַׁבַּת,
וְאַדְלִיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, בְּגִין
דְאַיִהוּ אֲשָׁא קְדוּשָׁה. דְכָל
אֵשׁ דְקָרְבָּנִין אִיהוּ קְדֵשׁ,

וּמִשְׁלַחִין לְהֵוּא דְרַבִּיעָא
עֲלֵיהוּ וְאַזְלַת.

בְּגִין דְהָא מִן רַקִּיעָא
שְׁבִיעָאָה וְלַעֲיִלָא, בְּמִכּוּסָה
מִמָּךְ אַל תְּדְרוּשׁ. שְׁלַח לֵיהּ,
דְלֹא תִיכּוֹל לְאַדְבָּקָה וְעַל
דָּא כְּתִיב, (דְבָרִים כ"ב) שְׁלַח
תְּשַׁלַּח וְגו'.

מִקְרָא קְדֵשׁ, דָּא קְרִיאָה
וְצַפְצוּפָא, דְעֵבֶדִין
לְהֵוּא צְפָרָא קְדִישָׁא
בְּקַדְמִיתָא. וְכִיוֹן דְאַחֲדִין בָּהּ
שְׂאֵר יוֹמִין, אֲקָרוּן מִקְרָאֵי
קְדֵשׁ. הָאֵי צְפָרָא אֲקָרִי
קְדֵשׁ, דְכְּתִיב, כִּי קְדֵשׁ הִיא
לָכֶם. וּבְגִין דְאַיִהִי קְדֵשׁ,
אַיִהִי קְרָאָה לְכוּלָּהּ וְאַתִּיִן
לְגַבְתָּהּ. וּבְגִין כְּךָ אֲקָרוּן
מִקְרָאֵי קְדֵשׁ.

אַיִהִי קְרָאָה, וְיִשְׂרָאֵל
מִצְפְּצוּפִין בְּהַדָּה, וְקָרְאֵן אוּף

וּשְׁבֶת קֹדֶשׁ, אֲחִידֵן דָּא
בְּדָא.

אָבֵל אִישׁ דְּחוּל, אָסִיר
לְאַחַדָּא לִיהּ בְּקֹדֶשׁ,
וּבְגִין דָּא מְנִי לֹון לְיִשְׂרָאֵל,
(שמות לה) לֹא תִבְעֲרוּ אִישׁ בְּכֹל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׁבֶת.
דְּהָאִי אִיהוּ כְּלָאִים דְּטוֹב
וְרַע. וּבְשַׁבַּת דְּשִׁלְטָא אֵילָנָא
דְּחַיִּי, דְּלִית בֵּיהּ תַעְרוּבַת,

הָכִי. וְעַל דָּא אֵינּוֹן אֲתֵיִן
לְגַבֵּייהוּ, וְאַחַדֵי בְּהוּ. בְּגִין
כֶּךָ (ויקרא כג) אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ
אוֹתָם. מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ,
בְּצַפְצוּפָא דְלֶהוֹן, וּבְהֶהוּא
צַפְרָא קַדִּישָׁא קֹדֶשׁ, דְּקָרָא
לֹון.

(אָסִיר לְאַבְעָרָא בֵּיהּ דְּחוּלִין, דְּהָאִי אִישׁ דְּחוּלִין דְּטוֹמְאָה וְלֹא דְּחוּלִין דְּטָהֶרָה) וְחוּלִין
דְּטָהֶרָה אָסִיר לְעָרְבָא בְּאִישׁ דְּקְדוּשָׁה. כָּל שְׁכַן חוּלִין דְּטוֹמְאָה,
דְּאָסִיר לְעָרְבָא לֹון בְּקְדוּשָׁה. אוּף הָכִי כָּל קְרַבְנִין, אֲתִקְרִאוּ
בְּשֵׁר קֹדֶשׁ. וְכָל קְרַבְנִין דְּכָל מִין, אִית בְּהוֹן חוּלִין דְּטָהֶרָה, וְאִית
בְּהוֹן (דף רנ"ה ע"א) קֹדֶשׁ וְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים.

(המשך) רעיא מהימנא

וְרִזָּא, דְּאִית הַפְּרֻשׁ בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב,
(שמות כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרֻכַת לָכֶם בֵּין הַקּוֹדֶשׁ וּבֵין
קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. אוּף הָכָא אֲשׁוּת דְּקְרַבְנִין, לָאוּ אֵינּוֹן
שׁוּיִן. דְּאִישׁ שָׁל גְבוּהַ מְקוּדֶשׁ מֵאִישׁ דְּקֹדֶשׁ דְּלִתְתָּא.
דְּאֲתִקְרִי אִישׁ עֲצֵי הַקְּדֻשָׁה, אוּ אִישׁ בְּשֵׁר הַקְּדֻשָׁה. וְאֲשָׁא
דְּקוּדֻשָׁא, אִית בֵּיהּ הַפְּרֻשָׁה לְבִין אִישׁ הַדְּיוּט. אַף עַל גַּב
דְּאוּקְמוּהָ עָלֶיהָ, דְּמִצְוָה לְהַבִּיא מִן הַהַדְּיוּט, אַף עַל גַּב
דְּאִית אִישׁ דְּקוּדֻשָׁא, דְּכָל חַד צְרִיךְ לְאַתְרִיהּ. וּמִתְלָא
אֲמַתִּילוּ יִשְׂרָאֵל קְדָמָאֵי לְהָאֵי רִזָּא יִשְׂרָאֵל.

(נ"א ישראל אמתילו להאי. דהא ישראל בכלל) אַתְּ קָרִיאוּ מְלָכִים כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. אַבְל כִּד הוּוּ
 עָאֲלִין לְבֵי מְקַדְשָׁא, כָּל חַד שְׂרִיָא בְּאַתְרֵיהּ, כְּדִקְא
 יָאוּת לֵיהּ. אוּף הָכִי כָּל קְרַבְנִין לָאוּ אֵינּוּן שְׂוִין, דְּאִף עַל
 גַּב דְּבְכוּלָּהוּ כְּתִיב קְרַבֵּן לֵיִי, אִיהוּ פְּלִיג כְּלָא כָּל חַד וְחַד
 כְּדִקְא יָאוּת. וְרוּזָא דָּא, אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּפָרִי הַחֶגֶג, דִּהוּוּ
 קְרִיבִין לוֹן יִשְׂרָאֵל קָדָם יִי.

אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, קוּם רַעֲיָא מְהֵימְנָא מִשְׁנַתְךָ,
 דְּאַנְתָּ וְאַבְהֵן יִשְׁנֵי עָפָר אַתְּ קְרוּן, דְּעֵד כְּעַן הוּיְתוּן
 מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרֵיִתָּא, בְּאֵינּוּן יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, דְּאַתְמַר
 בְּהוּן עַל הָאָרֶץ תִּישָׁן. וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה
 חֲדָשָׁה לַיהוָה. אַתּוּן אֵינּוּן ^(בְּנֵי) בְּכוּרִים דְּשְׂכִינְתָּא,
 וּבְעוּבְדִין דְּלָכוּן, אִיהִי אַתְחַדְשֶׁת בְּצִלוֹתֵין דְּאַבְהֵן בְּכָל
 יוֹמָא. דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, תְּפִלוֹת כְּנָגַד אָבוֹת
 תְּקַנּוּם. וּבְקִרְיַאת שְׁמַע דְּאָמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, וְאוּקְמוּהָ כָּל הַקּוּרָא קְרִיַאת שְׁמַע בְּכָל יוֹם,
 כְּאֵלוּ הוּוּא מְקַיִים ^(יהושע א) וְהָגִיתָ בוּ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְדָאִי בְּצִלוֹתֵין דְּלָכוּן, בְּקִרְיַאת שְׁמַע דְּלָכוּן, שְׂכִינְתָּא
 אִיהִי אַתְחַדְשֶׁת קַמֵּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא. וּבְגִין
 דָּא, וְהַקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה. בְּצִלוֹתֵין דְּאֵינּוּן
 בְּאַתְרֵי דְּקְרַבְנִין. בְּאֵן קְרַבְנִין דְּצִלוֹתֵין אִיהִי מִתְחַדְשֶׁת.

בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. דְּהֵיִינוּ שָׁבוּעוֹת, דְּבִיָּה מִתַּן תּוֹרָה,
 וְאֶתְקַרֵי חֲמִשִּׁים יוֹם לְעוֹמֵר. וּבִיָּה שְׁבַעַה שָׁבוּעוֹת,
 מִסְטָרָא דְּהֵהוּא דְּאֶתְמַר בִּיָּה, (תהלים קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם
 הִלְלִיתִיךָ, וְאִיְהִי מַלְכוּת פְּלָה. כְּלִילָא מְשַׁבַּע סְפִירָן,
 כְּלִילָא בְּבִינָה, דְּאִיְהִי אֶתְפֹּשְׁטַת בְּה' סְפִירָאן לְחֲמִשִּׁין.
 יְסוּד פֶּל, פְּלוּל מְאֵלִין חֲמִשִּׁין. פֶּל"ה: פֶּל"ה'. כְּלִילָא
 מִחֲמִשִּׁים, כְּלָהוּ נְבֻלָּעִים בְּגוּ חֲמִשִּׁים, חֲכָמָה
 דְּאִיְהִי, י' עֲלָאָה, מוּבְלָעַת בְּגוּ חֲמִשִּׁין. ה' זְמַנִּין עֶשֶׂר.
 ה' בִּינָה. י' חֲכָמָה. עֶשֶׂר זְמַנִּין ה' הֵיִינוּ חֲמִשִּׁין וּבְחוּשְׁבָן
 פֶּל. וּבְחוּשְׁבָן י"ם. וְאִיְהוּ יַם הַתּוֹרָה. מְקוּרָא דִּילִיָּה
 כְּתָר, דְּלִית לִיָּה סוּף. שְׂאֵר סְפִירָאן, אֶתְקַרֵיאוּ עַל שְׁמָה
 שְׁבַעַת יָמִים. וּמַלְכוּת יַם סוּף, סוּף דְּכָל יָמִים.

וּבְגִין דָּא דְּאִינוּן חֲמִשִּׁין, שְׁבַע שָׁבוּעוֹת, מְנַחְתָּם שְׁלֹשָׁה
 עֶשְׂרוֹנִים, וּשְׁנַי עֶשְׂרוֹנִים. חֲמִשׁ, דְּאִינוּן חֲמִשׁ
 זְמַנִּין עֶשֶׂר. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, וּמְנַחְתָּם סֹלֶת בְּלוּלָה
 בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים לְפָר הָאֶחָד וּשְׁנַי עֶשְׂרוֹנִים לְאֵיל
 הָאֶחָד עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד לְשַׁבַּעַת הַכֶּבֶשִׁים.
 וּשְׁבַעַת הַכֶּבֶשִׁים, לְקַבֵּל (ויקרא כג) שְׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת
 תִּהְיֶינָה. כָּל חַד עִם שִׁית יוֹמִין דִּילִיָּה.

(במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, דְּאִיְהוּ תִשְׂרִי. מְקַרָּא
 קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם, דָּא יוֹם הַכַּפּוּרִים. דְּאִיְהוּ עֶשְׂרִי

י', כָּלִיל מַעֲשֵׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָהּ. וְתִקְיָנוּ בֵּיהּ ה' צְלוֹתֵינוּ, לְחִבְרָא לָהּ עִם ה'.

י', כָּלִיל מַעֲשֵׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָהּ. וְתִקְיָנוּ בֵּיהּ ה' צְלוֹתֵינוּ, לְחִבְרָא עִם ה' מֵאֵי מִקְרָא קֹדֶשׁ. לְאִתְּרָא לֵיהּ מִשְׁאֵר יוֹמִין, דְּאִית בְּהוּ פּוּלְחָנָא דְּחוּל. וּבְגִין דָּא, כָּל מְלָאכְתָּ עֲבוּדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

דְּיוֹמִין דְּאִית בְּהוּן מְלָאכְתָּ חוּל, אֵינּוּן מִסְטָרָא דְּעֵין הַדְּעַת טוֹב וְרַע. דְּאִתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנַחֲשׁ, וּמִנַּחֲשׁ לְמַטָּה. לְכָל חַד כְּפּוּם עוֹבְדוּי, וְדָא מְטָטְרוֹן מַטָּה, נַחֲשׁ, סְמָאֵל. אֲבָל בְּהֵאֵי יוֹמָא דְּאִיהוּ יוֹם הַכְּפּוּרִים דְּאִתְּקָרִי קֹדֶשׁ, שְׁלֵטָא אֵילָנָא דְּחַיִּי, דְּלֹא אֲשַׁתְּתַף עִמִּיהּ שְׁטָן וּפְגַע רַע. וּמִסְטָרִיהּ (תהלים ה) לֹא יִגְוֹךְ רַע. וּבְגִין דָּא, בֵּיהּ נִיחִין עֲבָדִין בְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, (נ"א וְאֲשַׁתְּתַפּוּן גְּבִיהּ) וּבֵיהּ נִפְקִין לְחִירוֹת, בֵּיהּ נִפְקִי מִשְׁלֵשְׁלִיהוּן.

אֵינּוּן דְּאִית עֲלֵיהוּ גְזֵר דִּין, בְּנִדְרָ וּבְשְׁבוּעָה, וּבְגִין דָּא תִקְיָנוּ לְמִימַר בֵּיהּ, כָּל גְּדָרֵי וְאִסְרֵי וְכוּ', פּוּלְחָנוּ יְהוּן שְׁבִיתִין וּשְׁבִיקִין לָא שְׁרִירִין וְלֹא קִיִּימִין. וּבְגִין דָּא נִדְרָ דִּידוּ"ד, דְּאִיהוּ תַפְאָרֵת. וּשְׁבוּעָה דְּאִדְנִי, דְּאִיהוּ מַלְכוּת. דְּעֲבָדוּ עַל גְּלוּתָא דְּלְהוּן, בְּחִכְמָה וּבִינָה יְהוּן שְׁבִיקִין וּשְׁבִיתִין לָא שְׁרִירִין וְלֹא קִיִּימִין, (במדבר טו) וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּחֻסְדָּ אִיהוּ מִים. גְּבוּרָה אִשׁ. תַפְאָרֵת אִוִּיר. וּבְגִין דָּא אִוְקְמוּהָ מְאָרֵי מִתְּנִיתִין, הַתֵּר גְּדָרִים פּוּרְחִים בְּאִוִּיר.

וּבְגִין דְּשְׁבוּעָה מִמְּלָכוֹת, דְּאִיְהִי לְתַתָּא מִיַּנְיָה. אוֹקְמוּהָ,
נְדָרִים עַל גְּבִי שְׁבוּעוֹת עוֹלָיִם. וְעוֹד אוֹקְמוּהָ, כֹּל
הַנְּשַׁבַּע כְּאִילוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ עֲצֻמוֹ. וְכֹל הַנוֹדֵר כְּאִילוֹ
נוֹדֵר בְּחַיֵּי הַמֶּלֶךְ. הַמֶּלֶךְ עֲצֻמוֹ, אֲדַנְיָ. חַיֵּי הַמֶּלֶךְ, יְדוֹ"ד.
וּבְגִין דָּא (במדבר ל) כִּי יְדוֹר נֹדֵר לִידוֹ"ד.

וְאוֹף הָכִי אֵית רְזָא אַחְרָא, חַיֵּי (דף רנ"ה ע"ב) הַמֶּלֶךְ, חַכְמָה.
הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲיֶיהָ בְּעַלְיָה. כֹּל
הַנוֹדֵר בִּיהוֹה, דְּאִיְהוּ תַּפְּאֲרַת. כְּאִילוֹ נוֹדֵר בַּחֲכָמָה,
דְּאִיְהוּ יוֹ"ד ה"א וְא"ו ה"א, חַיֵּי הַמֶּלֶךְ. וְכֹל הַנְּשַׁבַּע
בְּאֲדַנְיָ, כְּאִילוֹ נִשְׁבַּע בַּמֶּלֶךְ עֲצֻמוֹ. עֲצֻמוֹ דָּא אִימָא
עֲלָאָה, כְּאִילוֹ נִשְׁבַּע בָּהּ, דְּאִיְהִי (שמות כד) עֲצָם הַשָּׁמַיִם
לְטוֹהַר. מִסְטָרָא דְחֶסֶד, (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמִי. וּבִשְׁר
מִבְּשָׂרִי, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, דָּא מְלָכוֹת. וּבַחֲכָמָה דְּאִיְהִי
חַיֵּי תַּפְּאֲרַת, אִיְהוּ סָלִיק לְאַתְקָרִי אָדָם, הַדָּא הוּא
דְכְּתִיב, (ישעיה מד) כְּתַפְּאֲרַת אָדָם.

וְאַתְמַר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. (ויקרא טז) וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.
וּבְעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַּעֲנִנוּ אֶת
נַפְשׁוֹתֵיכֶם. תַּקִּינוּ בֵּיהּ ה' עֲנוּיִים, בְּגִין דְּתַתְּלִבֵּן ה'
זַעֲרָא בְּה' עֲלָאָה, דְּאִיְהוּ ה' צְלוֹתִין. לְקַיִים בִּישְׂרָאֵל,
(ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כִּשְׁנַיִם כִּשְׁלֹשׁ יִלְבִּינוּ. וְהֵא
אִיְהוּ רְזָא דְלָשׁוֹן שְׁלַ זְהוּרִית, בְּגִין דְּכֹל חוּבִין דִּישְׂרָאֵל

מִטּוֹן לְגַבֵּי מַלְכוּת. וּתְשׁוּבָה דְאִיְהִי בִינָה, מְלַבֶּנֶת לוֹן.
 בְּגִין דְּאִתְמַר בְּהַ, (ויקרא טז) הַשׁוֹכֵן אֶתְּם בְּתוֹךְ טוּמְאוֹתֵם.
 וְד' בְּגִדֵי לְבָן, וְד' בְּגִדֵי זָהָב לְמַלְבֵּשׁ, יֵאֱהָדוּנָהּ.
 וְתִקְיָנוּ לְתַקּוּעַ שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, לְסַלְקָא קוּל
 דְּאִיְהוּ ו', לְחֵרוֹת. דְּאִתְמַר בְּהַ, (ישעיה סג) בְּכָל
 צָרְתֵם לֹו צָר, בְּא', וּבּו', קָרִי וּכְתִיב. וְעִבּוֹדַת יוֹם
 הַכַּפּוּרִים אִיְהִי בְּאַרְיִכוֹת, וְאִיְהִי פְּלִילָא מִתְּלַת דְּרַגִין,
 בְּמַחְשְׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשָׂה.

(ויקרא כג) בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו', דְּאִיְהִי
 תְּשִׁרִי, מְקַרָא קִדְשׁ יְהִיָּה לָכֶם פֶּל מְלֹאכֶת עֲבוּדָה
 לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגּוֹתֵם אוֹתוֹ חַג לִי שְׁבַעַת יָמִים וְגו'. בַּחֲמִשָּׁה
 עָשָׂר, מְסֻטְרָא דִי"ה. וְחַגּוֹתֵם אוֹתוֹ, דָּא אוֹת ו', עֲמוּדָא
 דְּאִמְצַעִיתָא. (ח"ג חסד גבורה) שְׁבַעַת יָמִים, מְסֻטְרָא דְּבַת
 שְׁבַע, דְּאִיְהִי מַלְכוּת. אַבְהֵן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַהֲרֹן,
 דְּוֹד וּשְׁלֵמָה, הָא אִינּוֹן שְׁבַע, לְקַבֵּל שְׁבַע סְפִירָאן. אֲנָא
 בְּעֵינָא לְתַקְנָא לְכוּן סָפָה, דְּאִיְהִי אִימָא עֲלָאָה, לְסַכְכָּא
 עֲלֵייהוּ, פְּאֵמָא עַל בְּנִין.

וּבְגִין ו' סְפִירָאן אִמַר קְרָא, (ויקרא כג) כִּי בַסְּכוֹת הוֹשַׁבְתִּי
 אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּמַפְקָנוֹתֵהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם,
 בְּז' עֲנַנֵי כְבוֹד. סוּפָה (אִית בָּאת ו', בַּסּוּפּוֹת חֶסֶר ו', דְּאִתְמַר בְּהַ בַּסְּכַת תִּשְׁבוּ
 שְׁבַעַת יָמִים, אִיְהִי אִימָא אַבְל סוּפָה) בָּאת ו', אִיְהוּ בְּרִזָּא (דְּתִיבִין) דְּתִרִין

בְּנִין, יְדוּד אֲדוֹנָי. וְהָכִי סָלִיק סוּפָ"ה בְּחוּשְׁבַן יְאֵהֲדוּנְהִי.
תַּרְיִן כְּרוּבִים, דְּהֵם (שמות כה) סוּכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפּוֹרֶת
וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אַחִיו.

וְאִית עֲשָׂרָה טַפְחִים בְּכְרוּבִים מִתַּתָּא לְעֵילָא, מִרְגְּלֵיהוֹן
עַד רִישֵׁיהוֹן, וּמִרִישֵׁיהוֹן וְעַד רְגְלֵיהוֹן, וְשַׁרְיִין עַל
טַפַּח דְּאִיהוּ י'. וְעֲשָׂרָה עֲשָׂרָה מֵעֵילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא
לְעֵילָא, הֵיִינוּ יו"ד. וּבְגִין כַּךְ, שְׂיַעֲוֹרָא דְסַכָּה אָמְרוּ
רַבָּנָן, לֹא פָחוֹת מֵעֲשָׂרָה, וְלֹא לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים. סַכָּה
הָעֲשׂוּיָה כְּכַבֶּשֶׁן מִסֹּטְרָא דְאִימָא, עָלָה אֲתַמַּר, (שמות יט)
וְהָרַסִי עֵשֶׂן כְּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלֶיךָ יְיָ בְּאֵשׁ וַיַּעַל
עֲשָׂנוּ כְּעֵשֶׂן הַכַּבֶּשֶׁן. (ואוקמוה מאי (יחזקאל א) וְהַחֲיִיתָ רְצוּאָ
וְשׁוֹב, כְּאוֹר הַיּוֹצֵא מִפִּי הַכַּבֶּשֶׁן) וְכֹלָא חַד.

(ישעיה ד) וְסַכָּה תִהְיֶה לְצֵל יוֹמָם, דְּסַכַּךְ בְּעֵינָן. וְסַכַּךְ
אֲתַעְבִּיד לְצֵל. דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ, (תהלים צא) בְּצֵל שַׁדַּי
יִתְלוֹנֵן. וְלֹא בְּצֵל סַכַּת הַדִּיּוּט, דְּאֲגִין עַל גּוֹפָא מִשְׁמָשָׂא.
אֶלָּא צֵל לְאֲגָנָא עַל נִשְׁמָתָא. (שיר השירים ב) בְּצֵלוֹ חִמְדִּיתִי
וַיִּשְׁבַּתִּי. (איכה ד) אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצֵלוֹ נַחֲיָה בַּגּוֹיִם. צֵל עִם
ס', אִיהִי צֵלָם. דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ, (תהלים לט) אַךְ בְּצֵלָם יִתְהַלֵּךְ
אִישׁ. ס' סְתוּמָה אִית לָהּ אַרְבַּעָה דְּפָנוֹת.

וּמָה דְּאוּקְמוּהָ שְׁתֵּים כְּהִלְכָתָן וְשְׁלִישִׁית אֲפִילוּ טַפַּח.
וְלִמָּאן דְּאָמַר שְׁלֹשָׁה כְּהִלְכָתָן וּרְבִיעִית אֲפִילוּ

טַפַּח. וְאִינּוֹן בְּגִין דָּא, תְּרִין, תְּלַת, אַרְבַּע, הָא תִּשְׁעַ, טַפַּח אִיהִי עֲשִׂירָא, לְאַשְׁלֵמָא כָּל חֶסְרוֹן. וּבְגִין דָּא, שִׁיעוּר סִפָּה לֹא פָּחוּת מֵעֶשֶׂר, דְּאִיהִי מַלְכוּת, עֲשִׂירָא דְּכָל דְּרַגִּין. וְלֹא לְמַעְלָה מֵעֶשְׂרִין, דְּאִיהִי כ', כְּתָר עֲלִיוֹן, דְּלֹא שֶׁלְטָא בֵּיה עֵינָא. כְּבוֹד עֲלָא, עָלִיה אָמַר מֹשֶׁה, (שמות לג) הֲרֵאֵנִי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ. וְאַתִּיב לִיה קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, לֹא תוּכַל לְרֹאוֹת אֶת פָּנָי. וְלִית כְּבוֹד, בְּלֹא כ'.

וּבְגִין דָּא שְׁעָרוּ מְאָרִי מִתְּנִיתִין לְקַבְּלֵיהוּ, סִפָּה הֶעֱשׂוּיָה כְּמַבּוּי, מְסֻטְרָא דְּאֵת ב', כְּמִין גַּא"ם, מְסֻטְרָא דְּאֵת ג'. כְּמִין צְרִיף, מְסֻטְרָא דְּאֵת ד'. וְשִׁבַּע אֲתוּוֹן אִינּוֹן, בְּגִין דָּא כְּפַר"ת. כ', כְּבִשָּׁן. ב', בּוֹרְגִין. וְשֹׂאֵר סִפּוֹת. וְכִלְהוּ רְמִיזֵי לְגַבֵּי מְאָרִי מִתְּנִיתִין. וְלִית לְאַרְכָּא בְּהוֹן.

וְאִינּוֹן לְקַבְּלֵיהוּ שְׁבַעַה כְּכַבֵּי לְכַת, וְאִינּוֹן דְּכָר וְנוֹקְבָא. וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִיאוּ ז' כְּפּוּלוֹת. כְּגוֹן שְׁבַעַה שְׂרַגִּין דְּמִנְרֵתָא, דְּאֲתִמַּר בָּהּ (תהלים קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִיךָ. הָכִי (זכריה ד) שְׁבַעַה וְשְׁבַעַה מוּצָקוֹת. הָכִי שְׁבַעַה סְפִירָאן כְּפּוּלוֹת. וְשְׁבַעַה יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית לְתַתָּא, שְׁבַעַה לְעֵילָא, (קהלת א) אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. לְוֹלַב דָּא צְדִיק. דְּדַמֵּי לְחוּט הַשְּׂדֵרָה, דְּבִיה ח"י חוּלִיין,

לְקַבֵּל ח"י נְעֻנְוֵעִין דְּלוּלָב. וְאִינּוֹן לְקַבֵּל ח"י
 בְּרִכָּאן דְּצִלוֹתָא. לְקַבֵּל שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֲזֻכְרוֹת, (תהלים בט)
 דְּהָבוּ לִי בְּנֵי אֱלֹהִים. לְקַבֵּל שְׁמֹנֶה עָשָׂר אֲזֻכְרוֹת דְּקְרִיאַת
 שְׁמַע. וְנְעֻנְוֵעַ לְשִׁית סִיטְרִין, בְּחוֹשְׁבֵן ו'. תִּלְתַּת נְעֻנְוֵעִין
 בְּכָל סֵטְרָא, אִינּוֹן ח"י.

לוּלָב בִּימִין, כָּלִיל שֶׁשָּׁה מִינִין (דְּאִינּוֹן) ג' (דף רנ"ו ע"א) הַדְּסִין,
 גְּדוּלָה גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת. וְדַמִּיִן לְתִלְתַּת גְּוֹנֵי עֵינָא.
 ב' בְּדֵי עֲרָבוֹת, נֶצַח וְהוֹד. וְדַמִּיִן לְתַרִּין שְׁפוּוֹן. לוּלָב,
 יְסוּד, דוּמָה לְשִׁדְרָה. דְּבִיָּה קִיּוּם דְּכָל גְּרַמִּין. וְעֲלִיָּה אִמְר
 דְּוֹד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתַי תֵּאֲמַרְנָה יי מִי כְמוֹךָ. אֶתְרוּג,
 מְלָכוֹת. דוּמָה לְלָבָא. דְּבִיָּה הִרְהוּרִין.

וְנְעֻנְוֵעִין דְּהִלָּל, אִינּוֹן מְשׁוֹתְפִין בְּנְעֻנְוֵעִין דְּנְטִילַת
 לוּלָב, וְאִינּוֹן ח"י בְּאִנָּא. ח"י ח"י, בְּהוּדוּ
 תְּחִלָּה וְסוּף. ח"י דְּנְטִילַת לוּלָב, הָרִי ע"ב. וּבְגִין דָּא לוּלָב
 בְּחוֹשְׁבֵן ח"ס, וְד' מִינִין דְּלוּלָב, הָא חֶסֶד, דְּרוּעָא יְמִינָא.
 וּבְגִין דָּא תְּקִינּוּ לוּלָב בִּימִין, לְסֵטְרָא דְּחֶסֶד. אֶתְרוּג
 לְסֵטְרָא דְּגְבוּרָה, לְשִׁמְאֵלָא לָבָא. וּבְגִין דָּא אֶתְרוּג
 הַדוּמָה לְלָב, תְּקִינּוּ לְמַהוּי בִּיד שְׁמָאל. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ,
 לוּלָב בִּימִין, וְאֶתְרוּג בְּשְׁמָאלוּ. אִינּוֹן לְקַבֵּל זְכוּר וְשְׁמוּר.
 וּמֵאן נְטִיל תְּרוּוִיָּהוּ. עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא. לוּלָב
 בִּימִינִיהּ, וְאֶתְרוּג בְּשְׁמָאֲלִיהּ.

אֶתְּוּ אֲבֹתָהֶן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַהֲרֹן וְדָוִד וְשְׁלֹמֹה,
 וּבְרִיכוּ לֵיהּ, וְאָמְרוּ לֵיהּ, אַנְתָּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
 וְחִבְרִיָּיא דִּילָךְ דְּאִינוּן שִׁית, לְקַבֵּל אִינוּן ז'. וְאַנְתָּ
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא נַר מְעַרְבִי בְּאַמְצַע, דְּכָל שִׁית גֵּרוֹת
 גְּהָרִין מִנָּךְ. בְּכָל חַד אֲתִמַּר בֵּיהּ, (משלי ב) גַּר יִי גִשְׁמַת
 אָדָם. וְרַעֲיָא מְהִימְנָא נְהִיר בַּךְ, וְאַנְתָּ בְּחִבְרִיָּיא דִּילָךְ,
 וְכֹלָא חַד, בְּלֹא פְרוּדָא כְּלָל. וּמִתְמָן וְאִילָךְ מִתְפַּשְׁטִין
 עֲנַפִּין לְכָל מְאָרֵי חֲכַמְתָּא, אֲשֵׁלִים מְלִין דְּחִבּוּרָא קְדַמָּא
 דִּילָךְ לְאַעְטָרָא לֹון.

פְּתַח בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, בְּחִבּוּרָא קְדַמָּא אֲתִמַּר (שיר
 השירים ח) מִים רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה
 וְגו'. מַאי בּוֹז. יוֹמָא תְּנַיִנָא, וְיוֹמָא שְׁתִּיתָא, וְיוֹמָא
 שְׂבִיעָא דְּסוּכּוֹת. דְּבִהוֹן הוּוּ מְנַסְכִּים מִים וַיִּין.
 דְּשִׁבְעַ יוֹמִין דְּסוּכּוֹת, בְּהוֹן הוּוּ מְקַרִּיבִין יִשְׂרָאֵל שְׂבָעִים
 פָּרִים, לְכַפֵּרָא עַל שְׂבָעִין מְמָנָן, בְּגִין דְּלֹא
 יִשְׁתַּאֲרַ עֲלָמָא חָרוֹב מְנִיָּהּ. הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב, וּבַחֲמֹשֶׁה
 עָשָׂר יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה אִשָּׁה לְרִיחַ נִיחַח לִי פָּרִים בְּנֵי
 בָּקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר תְּמִימִים. וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים י"ב. וּבַיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי י"א. וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי עֶשְׂרֵה. וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים
 תְּשָׁעָה. וּבַיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָּרִים שְׁמוֹנֶה. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׂבָעָה.
 וְכֹלְהוּ שְׂבָעִין. וּבְכָל יוֹמָא הוּוּ חֲסָרִים. אֲמַאי חֲסָרִים.

אֵלָא הָכָא קָא רְמִיז, (בראשית ח) וַתֵּן הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי. וְמָה הָתָם בְּיָמֵי טוֹפְנָא, (בראשית ח) וְהַיָּמִים
הָלְכוּ הַלֹּךְ וְחָסוּר. אוּף הָכִי בַת־שָׂרִי, דְּאִיהוּ יֶרְחָא
שְׁבִיעָא, דְּבִיָּה פְּמָה פְּקוּדִין, ראש השנה וְיוֹם הַכְּפוּרִים,
סְפָה וְלוּלָב אֶתְרוּג, מִיָּנִין דְּלוּלָב שׁוֹפָר. שְׁכִינְתָא עֲלָא
שְׂרִיָּא עַל יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה, סוּפָה. אֶתְרוּג,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ לוּלָב. מִיָּד וְהַיָּמִים הָיוּ הַלֹּךְ
וְחָסוּר, מִתְּמַעְטִין חוּבִין דְּיִשְׂרָאֵל, אוּף הָכִי מִתְּמַעְטִין
מְמָנִין דְּאִינוּן מְלָאכִי חֶבְלָה, דְּמִמָּנִין עָלֵיהּ, דְּדִמְיִין לְמִי
טוֹפְנָא. פְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, עָשָׂה עֲבָרָה אַחַת קָנָה לוֹ קִטְיָגוּר
אַחַד. בְּהוּא זְמָנָא דְּמִתְּמַעְטִין חוּבִין, מִתְּמַעְטִין פְּרִים
דְּלֵהוּן, מִתְּמַעְטִין מְמָנִין דְּע' אוּמִין, מִתְּמַעְטִין ע' אוּמִין,
מִתְּמַעַט טוּבָא דְּלֵהוּן.

תִּיבַת נַח, מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַעְלָא עֲמִיה (בראשית
(י) שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַע שְׁבַע זָכָר וּנְקֵבָה,
לְקַרְבָּנָא, לְאַגְנָא עַל נַח, וְעַל כָּל אִינוּן דְּעָאֲלִין עֲמִיה
לְתִיבָה. אוּף הָכִי אֲלִין דְּמִנְטְרִין חֲגִין וְזְמִנִין, דְּאִינוּן
יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַע שְׁבַע, שְׁנַיִם שְׁנַיִם
תְּרִין יוּמִין דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה, וְתְרִין יוּמִין דְּשְׁבוּעוֹת, וּבְגִין
דְּאִינוּן תְּרִין מְנִיָּהּ בְּסַפֵּק, הָא אִית שְׁנֵי יָמֵי הַפּוּרִים
בְּאַתְרֵיהּ. שְׁבַע שְׁבַע, ז' יוּמִין דְּפִסְחָא, ז' יוּמִין

דְּסוּכּוֹת. נַח לְקַבֵּל יוֹם הַשַּׁבָּת, וְהָאֵי אֵיהוּ מִכָּל הַחַי.
 סִכָּה קָא אַגִּינַת עַל־יְהוּ דִישְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְכְתִיב,
 (ישעיה ד) וְסִכָּה תִהְיֶה לְצֵל יוֹמָם מִחֶרֶב. סִכָּה קָא
 אַגִּינַת. מַה תִּיבַת נַח לְאַגְנָא, אוּף הָכִי סִכָּה לְאַגְנָא.
 (תיקונין ב ע"א) וְעוֹד מִכָּל הַחַי, ח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, מֵאִינוּן
 ט' ט', בְּרַכָּתָא דְּמִינִין בָּהּ אֲשַׁתְּלִימוּ י' סְפִירָאן מֵעִילָא
 לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעִילָא. וְאֵיהוּ לְקַבֵּל נַח.
 וְעוֹד מִכָּל הַחַי, שְׂכִינְתָא אַגִּינַת עַל אֱלִין דְּנִטְרִין י',
 אוֹת שַׁבַּת בְּתַחוּמָא דִּילֵיהּ, דְּאֵיהוּ ח' אֱלָפִים, תְּרִין
 אֱלָפִין לְכָל צַד. וְעוֹד, מִכָּל הַחַי, אֱלִין דְּנִטְרִין י' אוֹת
 בְּרִית, דְּאֵיהוּ בַּח' יוֹמִין, דְּאֲתַמַּר עַל־יְהוּ, (ויקרא יב) וּבִיּוֹם
 הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עֶרְלָתוֹ. וְעוֹד, מִכָּל הַחַי, אֱלִין
 דְּנִטְרִין אוֹת י', תְּפִלִּין בְּתַמְנִיָּא פְּרָשִׁין.
 שְׂכִינְתָא דְּאֵיהִי סוּכָה, אַגִּינַת עַל־יְהוּ, וּפְרִישַׁת גְּדַפְּאָה
 עַל־יְהוּ, כְּאֵמָא עַל בְּנִין, וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ
 לְבָרְכָא, הַפּוֹרַס סוּכַת שְׁלוֹם עֲלִינוּ. וּבְגִין דָּא בִּירְחָא
 שְׂבִיעָאָה, דְּבִיהַ פֶּל פְּקוּדִין אֱלִין, (שיר השירים ח) מֵיָם רַבִּים
 לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה. עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַבוּהוֹן
 שְׂבִשְׂמִים. וְלִית מֵיָם רַבִּים, אֶלָּא כָּל אוּמִין וּמְמַנָּן דְּלַהוֹן.
 אִם יִתֵּן אִישׁ, דְּאֵיהוּ סְמָאֵל, כָּל מַה דְּאִית לֵיהּ בְּעֵלְמָא
 דִּין, בְּגִין (דף תנ"ז ע"ב) דִּישְׁתַּתֵּף בְּאֱלִין פְּקוּדִין עִם יִשְׂרָאֵל,
 בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ.

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ פֶּר אֶחָד אֵיל אֶחָד, הָא אוּקְמוּהָ
 מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין, לְמַלְכָּא דְזַמִּין אוּשְׁפִיזִין, לְבַתֵּר
 דְּשַׁלַּח לֹון, אֶמֶר לְאֵלִין בְּנֵי בֵיתָא דִּילֵיהּ, אֲנָא וְאַתּוֹן
 נְעֻבִיד סְעוּדָה קְטַנָּה. וּמְאֵי עֲצַרְתָּ. כְּמָה דְּאַתְּ אֶמֶר, (שמואל
 א ט) זֶה יַעֲצוֹר בְּעַמִּי, וְלִית עֲצָר אֶלָּא מַלְכוּת. מִסְטָרָא
 דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, עָבִיד סְעוּדָתָא רַבְרַבָּא, וּמִסְטָרָא
 דְּמַלְכוּתָא, סְעוּדָתָא זְעִירָא. וְנוֹהֲגִין לְמַעַבְד יִשְׂרָאֵל
 עִמָּה חֲדוּדָה, וְאַתְקֵרִיאַת שְׁמַחַת תּוֹרָה. וּמַעֲטָרִין לְסִפְר
 תּוֹרָה בְּכַתֵּר דִּילֵיהּ, רְמוֹז סִפְר תּוֹרָה לְתַפְאֶרֶת, שְׁכִינְתָּא
 עֲטָרַת תַּפְאֶרֶת.

אֶמֶר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, אֲמַאי מִסְטָרָא דְאַמָּא עֲלָאָה,
 זַמִּין לְכָל מְמַנָּן דְּכָל אוּמִין, וּמִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָּא
 תַּתָּאָה, לָא זַמִּין אֶלָּא לְאוּמָה יְחִידָה, לְקַבֵּל פֶּר יְחִידָא.
 אֶמֶר לֵיהּ בְּרִי, שְׁפִיר שְׁאִילַת. בְּגִין דְּמַלְכוּת אִיהִי רְמִיזָא
 לְבֵרְתָא, דְּאִיהִי צְנוּעָה בְּבֵית אָבִיהָ וְאַמָּה. וְאִיהִי
 אַרוּסָה וְלָא נְשׂוּאָה. לָאו אוּרַח אַרְעָא, לְמִיכַל עִם
 אוּשְׁפִיזִין. אֲבַל אִימָא דְהִיא נְשׂוּאָה, אוּרַח אַרְעָא אִיהִי
 (לְמִיכַל עִם אוּרַחִי) בַּתֵּר דְּמִזַּמִּין בְּעֵלָה אוּשְׁפִיזִין, לְמִיכַל עַל
 פְּתוּרָא עִם בְּעֵלָה. וְאִי אִינוּן אוּשְׁפִיזִין נְכַרְאִין, לָא אַכְלִי
 עִמָּהוֹן, לָא אַבָּא, וְלָא אֲמָא, וְכָל שְׁכֵן בְּרֵתָא. וּבְגִין כִּךְ
 בְּסְעוּדָתָא דְשִׁבְעִין מְמַנָּן, לָא אֲשַׁתַּף לְמִיכַל עִמָּהוֹן,

חַד מִן מְאֲרֵי מַלְכָּא, בְּגִין דְּאִינוּן נּוֹכְרֵי אִין. אָמַר לִיה
 וְדַאי כְּעַן אֲתֵי שְׁבִית מְלָה בְּלִבְאֵי, עַל בּוֹרֵייה.
 עוֹלַת תְּמִיד, דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּסִלִּיקַת לְעִילָא בְּהַהוּא
 דְּרָגָא, דְּאֲתַמַּר בְּהָ עָרְב וּבּוֹקֵר בְּכָל יוֹם תְּמִיד,
 וְאוֹמְרִים פְּעַמִּים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְאִיהִי סִלִּיקַת בְּעַמּוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּאִיהוּ תְּדִיר עֲמָה בְּלָא פְּרוּדָא כְּלָל.

וּלְאֵן סִלִּיקַת. לְאֲתַר דְּאֲתַגְזֹרַת מִתְמָן, דְּאִיהוּ אִין סוּף,
 וְאִיהוּ גְבוּהָ מִכָּל סְפִירָאן. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ. עוֹלָה
 כְּלָה לְגְבוּהָ סִלְקָא. וְכֹד אִיהִי סִלִּיקַת, אֲחִידֵן בְּהָ כָּל
 סְפִירָן, וְאִינוּן סִלְקִין עֲמָה. וּמֵאִי סִלִּיקוּ דִּילָהּ. לְרִיחַ
 נִיחַח, לְמִיּהֵב רִיחָא טְבָא קָדָם יי, וּלְבַתַּר אֲתַמַּר בְּהָ, (וּיקרא
 ט) וַיֵּרֶד מֵעֲשׂוֹת הַחֲטָאֹת וְהָעוֹלָה. נַחַתת מְלִיא כְּפָרָה מִכָּל
 חוֹבֵין דְּיִשְׂרָאֵל.

וְהָא סִלִּיקוּ דִּילָהּ אִיהוּ, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. אוּף הָכִי
 נַחַתוּ דִּילָהּ אִיהוּ בֵּיה, וְכָל חֵיילִין דִּילָהּ, וּבְגִין דָּא
 אֲקָרִי סֵלָם, דְּבֵיהּ כָּל הוּוּיִין (ב"א כְּנוּיִין) סִלְקִין וְנַחַתִּין,
 דְּאִינוּן תְּלִיין מִן יְדוּד. וּבְגִין דָּא, כָּל קְרַבְנִין וְעֲלוּן
 אִינוּן לִיְדוּד. וְאֲתַקְרִיאַת קְרַבֵּן, עַל שְׁם דְּאֲתַקְרִיבוּ בְּהָ
 כָּל כְּנוּיִין לִיְדוּד.

וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עָלָהּ, (במדבר ז) קְרַבְנוּ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת.
 לִית דְּרָגָא דְּאֲתַקְרִיב לְגַבֵּי יְדוּד, פְּחוּת מְנָה. וְלִית

צְלוֹתָא וּפְקוּדָא מְכַל פְּקוּדֵין דְּאוּרֵייתָא, וְכָל קַרְבָּנִין
וְעֶלְוֹן, דְּאִינוּן לְבַר מְנָה. בְּכָל דְּרָגִין דְּסַפִּירָאן לָא
מִתְקַבְּלָן קָדָם יְדוּד, לְבַר מְנָה. וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר עָלָה,
(ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֲהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּבְגִין דָּא אָמַר נְבִיא,
כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֶּתְהַלֵּל.

אִיהִי שְׁלָמִים, שְׁלִימוּ דְשִׁמְא דִּידוּד, בְּכָל דְּרָגָא וּדְרָגָא.
אִיהִי ה'. אֲדַנְי. י' דִּידוּד. אִיהִי ה' מִן אֱלֹהִים. אִיהִי
ה' מִן אֲהִיָּה. י' מִן שְׁדֵי. סוּף דְּכָל הוּיָה וְכַנּוּי. וּבְגִין דָּא
אֲתַמַּר בְּה, (קהלת יב) סוּף דְּדָבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא
וְאֵת מְצוֹתָיו שְׁמוּר. אִיהִי סוּף מַעֲשֵׂר סַפִּירָאן, ים סוּף.
שְׁלִימוּ דְּעֶלְאִין וְתַתְּאִין. אִיהוּ תַרְעָא לְאַעְלָא לְכָל
חֲכַמְתָּא, לְכָל פְּנוּי וְהוּיָה, וְלְאַעְלָא בְּכָל סַפִּירָה וּסַפִּירָה,
יְדִיעָה דְּכֻלָּא. וּפְחוּת מִינָה, לִית רְשׁוּ לְשׁוּם בְּרִיָּה,
לְאַשְׁגַּחָא לְשׁוּם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עָלָה אֲתַמַּר, (תהלים קיח) זֶה
הַשֶּׁעַר לִי צְדִיקִים יָבִאוּ בוּ.

אִיהוּ שֵׁם מ"ב אַתּוּן, דְּבַהוּן אֲתַבְּרִיאוּ עֶלְאִין וְתַתְּאִין.
(ואלין אינון אתון פנויין לאתון דהוויין דבהון אתבריאו עלאין) אִיהִי
אֲתַקְרִיאת עֵין מְסִטְרָא דִּימִינָא, (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְדוּד
אֶל יֵרָאיו. וְאֲתַקְרִיאת אֶזֶן מְסִטְרָא דְשִׁמְאָלָא, (דניאל ט)
הִטָּה אֱלֹהִי אֶזְנֵךְ וּשְׁמַע. וְאֲתַקְרִיאת רִיחַ מְסִטְרָא
דְּעַמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא. וְאֲתַקְרִיאת פֶּה, מְגִרְמָה. הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב, (במדבר יב) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בוּ.

אֶת־קַרְיַאת פְּקוּדָא קַדְמָאָה אֲנָכִי, מִסְטָרָא דְכֶתֶר, דְּאִיהוּ
 אִי"ן מְאֻלְהִינוּ. אֲנָכִי בֵּיה כ', כְּתֵר. וּבֵיה
 אִין. וְכֶתֶר אֶת־קַרְיַ מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה. דְּאֲדַכֵּר לְגַבְהַ
 חֲמִשִּׁין זְמַנִּין יְצִיאַת מְצָרִים בְּאוּרֵיִתָּא. וְאִיהִי בִ"ת מִן
 בְּרֵאשִׁית, דְּכֻלִּילָא עֶשֶׂר אַמִּירֹן, מִסְטָרָא דְחֲכֻמָּה בֵּת י',
 (משלי ג) בְּחֲכֻמָּה יֶסֶד אָרֶץ. בְּאֲבָא יֶסֶד בְּרֵתָא. וְאִיהוּ (איוב כח)
 נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, דְּכֻלִּיל ל"ב נְתִיבוֹת, דְּאִינוּן ל"ב
 אֱלֹהִים מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאֶת־קַרְיַ כְּבוֹד. וְכֵד
 אֶת־כְּלִילֹן בְּבֵרֵתָא, אֶת־קַרְיַ ל"ב. וּבְגִין דָּא כְּבוֹד לְעִילָא,
 ל"ב לְתֵתָא.

וְי' דְּבֵרֵן אֶת־יְהִיבוּ. חֲמִשׁ בְּלוּחָא חֲדָא, וְחֲמִשׁ בְּלוּחָא
 תְּנַיִנָא. אִיהִי כְּלִיל לֹון, ה' מִכְּתֵר עַד גְּבוּרָה. וְה'
 מִעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, עַד (דף רנ"ז ע"א) בְּרֵתָא. וְאִינוּן ה' ה'.
 וְכִי אִית לְמַלְלָא בְּעֶשְׂרָה פִּיּוֹת. אֲלָא כְּלִיל לֹון בְּבֵת
 יְחִידָה י' וְאֶת־עֲבִידוּ כְּלָהוּ חֲדָא. אוּף חָכִי ו', אֶת־קַרְיַ קוּל,
 וְלֹא אֲשֶׁת־מוֹדְעִין בֵּיה, עַד דְּאֲשֶׁת־תָּף עַד (ס"א עם) דְּבוּר.
 וּבְגִין דָּא, (דברים ד) קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים.

אִיהִי פְּקוּדָא תְּנַיִנָא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, יֵרָאָה בְּחוּשְׁבָן.
 וְרַמִּיזָא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יֵרָא בִשְׁת. וְאוּקְמוּה,
 מֵאֵן דְּלִית לִיה בִּשְׁת פְּנִים, וְדֵאִי דְלֹא עֲמָדוּ אֲבָהֵתוּי עַל
 טוּרָא דְסִינִי.

אִיְהִי פְּקוּדָא תְּלִיתָא, דְּאֶתְקְרִי אֶהְבַּת חֶסֶד. הֲדָא הוּא
 דְּכַתְיב, (ירמיה לא) אֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבַּתֶיךָ עַל פֶּן
 מִשְׁכַּתֶיךָ חֶסֶד. אֶהְבַּה כְּלִילָא מֵאַבְהֹן, דְּאֶתְקְרִי בְּהוֹן בְּכַל
 מְכַל כָּל. וְרִזָּא דְּמִלָּה, (ירמיה ב) זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ
 אֶהְבַּת כְּלוּלֹתֶיךָ.

וְאִיְהִי פְּקוּדָא רְבִיעָא, יְחוּד, מְסִטְרָא דְּעֵמּוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְאִיְהִי כ"ה כ"ה
 אֲתוּוֹן, עֲמִיָּה בְּשִׁית תִּיבִין, דְּאֵינּוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וּבְגִינָה
 אֲמַר אֲבָרְהָם (בראשית כב) גִּלְכָּה עַד כ"ה וְנִשְׁתַּחֲוּהּ. (שמות יט)
 כ"ה תֹּאמַר לְבֵית יַעֲקֹב.

אִיְהוּ א"ח, עֵמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיְהִי ד', שְׁלִימו
 דְּיַחְוּדָא דִּילְיָה, לְאַשְׁלָמָא בֵּיה אֶחָד. א"ח, כְּלִיל
 ט' סְפִירָאן, דְּאֵינּוֹן א' אֵין סוּף. ח' תְּמַנְיָא סְפִירָאן,
 מִחְכְּמָה עַד יְסוּד. ד' מְלָכוֹת, קוּצָא דִּילָהּ, בָּה אֲשַׁתְּלִימו
 לְעֶשְׂרָה, דְּאֵינּוֹן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. ד' כְּלִילָא מְד'
 אֲתוּוֹן יְדוּד.

פְּקוּדָא חֲמִישָׁא, (יהושע א) וְהִגִּיתָ בּו יוֹמָם וּלְיָלָה. אִיְהִי
 אֲוִרִיתָא דְּבִכְתָּב מְסִטְרָא דְּחֶסֶד. וְאֲוִרִיתָא
 דְּבַעַל פֶּה מְסִטְרָא דְּגְבוּרָה. דְּבַהוֹן חֲכָמָה וּבִינָה. כְּמָה
 דְּאֲוִקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין, הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים.
 לְהַעֲשִׂיר יֶצְפִּין. וְעֵמּוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא כְּלִיל תְּרוּוִיָּהוּ,

וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִי שְׁמַיִם, כְּלִיל אֵשׁ וּמַיִם, אֵשׁ דְּגְבוּרָה,
וּמַיִם דְּחֶסֶד.

וּבְגִין דָּא כֶּתֶר, (תיקונין קל"ד) דְּאִיהִי כֶּף, (במדבר ז) עֲשָׂרָה
עֲשָׂרָה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. דְּאִינוּן יְהוָה, תְּלַת
אֲתוּוּן, אֲתַעְבִּידוּ כֶּף, עַל ו'. וְהֵינּוּ כְּנֶגֶד כֶּתֶר תּוֹרָה, ו'
הֵינּוּ סֵפֶר תּוֹרָה, כֶּף עֲטָרָה עַל רִישֶׁיהָ. וְכֹלָא יְדוּד, כּוּ
בְּחֻשְׁבָּן.

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָאָה, אִיהִי תְּפִלָּה שֶׁל יֵד, בְּדְרוּעָא
שְׁמַאלָא. וּמִסְטָרָא דְּגְבוּרָה ה' דִּיד כְּהָה, מִכְּתָר
וְעַד גְּבוּרָה, ה' סְפִירָאן, וְאִינוּן תְּפִילִין דְּרִישָׁא דְּעַמּוּדָא
דְּאֻמְצָעִיתָא. וְאִיהִי קֶשֶׁר תְּלַת רְצוּעוֹת, דְּאִינוּן נֶצַח הוּד
יְסוּד.

וְאִיהִי פְּקוּדָא שְׁבִיעָאָה, מְצוֹת צִיצִית, כְּלִיל תְּכֵלֶת
וְלָבָן, דִּינָא וְרַחֲמֵי. בְּנוּרָא, אֲשָׁא חוּרָא לָא
אֲכִיל. תְּכֵלֶא, אֲכִיל וְשָׂצִי, (מלכים א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעוֹלָה.
חוּר מִימִינָא, תְּכֵלֶת מְשֻׁמָּאלָא, עַמּוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא,
יְחוּד בֵּין תְּרוּוֹיָהוּ, יְרוּק. בְּגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאָרִי
מִתְּנִיתִין, מְאִימְתִי קוּרִין אֶת שְׁמַע בְּשַׁחְרִין מְשִׁפִּיר בֵּין
תְּכֵלֶת לְלָבָן. וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ פְּרֻשַׁת צִיצִית, לְמִקְרִי לָהּ
בִּיחּוּדָא.

וְאִיהִי פְּקוּדָא תְּמִינָאָה, מְזוּזָה. שְׁכִינְתָא אֲתִקְרִיאַת

מְזוּזָה, מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְאַתּוּן
 דִּידוּ"ד. וּמִסְטָרָא דְצְדִיק, רְזָא דְבְרִית, אֶתְקְרִי שְׂדֵי. שְׂדֵי
 חוֹתְמָא דְמִלְכָא, דְאִיהוּ יְדוּד.
 פְּקוּדָא תְּשִׁיעָא, שְׂכִינְתָא אֶתְקְרִיָא אוֹת בְּרִית,
 מִסְטָרָא דְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם. (בראשית ט) זֹאת אוֹת
 הַבְּרִית. (שמות לא) בֵּינִי, עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, וּבֵין בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, נֶצַח הוּד. אוֹת, דְּאֶצְדִּיק. הִיא, דְּאֶשְׂכִּינְתָּא.
 כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם, מִפְּתָר עַד עַמּוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא. דְלִית שְׂדֵי בְּכָל אֶתְרָא, אֶלָּא מִסְטָרָא דְאֶת
 ו'. וְלִית שְׂבִיעִי, אֶלָּא מִסְטָרָא דְאֶת י', עֲטָרָה עַל רִישִׁיהָ
 חֲכָמָה עֲלָאָה. אוֹת הוּא. חֲכָמָה תִּתָּאָה, אוֹת הִיא.
 וְתִקְיָנוּ לְמַגְזֵר לְתַמְנִיָּא, דְאִינוּן ח', מִן חֲכָמָה עַד יְסוּד.
 לְקַבְּלָא בְּהוּן י' זְעִירָא, לְסִלְקָא לָהּ עַד כְּתָר,
 לְמַהוּי עֲטָרָה עַל רִאשִׁיהוּן. וְתִקְיָנוּ לְשׁוּיָא לְעַרְלָה בְּמִנָּא
 דְעַפְרָא, לְקַיִים (ישעיה סה) וְנַחֲשׁ עֲפָר לְחַמוּ.
 פְּקוּדָא עֲשִׂירָאָה, (שמות לא) וְשָׂמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַשַּׁבָּת. שְׂכִינְתָא אֶתְקְרִיָא שַׁבָּת, מִסְטָרָא
 דְתִלְת דְרָגִין עֲלָאִין דְאִינוּן ש', ג' פְּתָרִין: כְּתָר, חֲכָמָה,
 וּבִינָה. וְאִיהִי בֵּת, רְבִיעָאָה לוּן. שְׂדֵי יוֹמִין, מִחֶסֶד עַד
 יְסוּד, בְּהוּן תְּעֲשֶׂה מְלָאכָה, בְּגִין דְבְנִיָּנָא מִתְחִיל מִחֶסֶד,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה

וְלַעֲיָלָא, אֵיהִי מְנוּחָה וְעֻנְג וְשְׁבִיתָה לְכָל עוֹבְדָא.
 פְּקוּדָא חַד סָר, אֵיהִי אֶתְקַרִיאת צְלוֹתָא דְשַׁחְרִית מְנַחָה
 עֲרַבִית, מְסֻטְרָא דְתַלְתַּת אַבְהֵן, וְאֵיהִי תְּפִלַּת פְּ"ל
 פְּ"ה, לִית פֶּל, אֶלָּא צְדִיק דְכָתִיב, (דבריי הימים א כט) כִּי כָל
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתַרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֻזִּיאֵל, דְּאֶחִיד
 בְּשָׁמַיָא וּבָאָרְעָא. פְּ"ה פְּחוּשְׁבֹן מִלָּה. וּמָה בְרִית בֵּיה
 מְתִיחְדִין דְכָר וְנוֹקְבָא דְלִתְתָא, אוּף בִּיסוּד, מְתִיחְד חָתָן
 וְכָלָה דְלַעֲיָלָא, הוּא חֵי עֲלָמִין פְּלִיל ח"י בְּרַכָּאן, הֵדָא
 הוּא דְכָתִיב, (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.
 וּבְגִין דָּא, פֶּל הַכּוֹרַע כּוֹרַע בְּבְרוּךְ וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף
 בְּשֵׁם. דָּא שְׁכִינְתָא, בְּשֵׁם דִּידוֹ"ד, בֵּיה צָרִיךְ
 לְזַקְפָּא שְׁכִינְתָא. הֵהִיא דְאֶתְמַר בֵּיה, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא
 תוֹסִיף (דף תנ"ז ע"ב) קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יַדֵּי דְרָגָא אַחֲרָא,
 וּבְגִין דָּא (עמוס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקִּים אֶת סֶפֶת דְּיֹד הַנוֹפְלֹת.
 הֵהִיא דְאֶתְמַר בֵּיה, (תהלים קמו) יְדוֹ"ד זּוֹקֵף כְּפוּפִים.
 פְּקוּדָא תְרִיסָר, אֵיהִי אֶתְקַרִיאת חַג הַמִּצּוֹת, וְחַג
 הַשְּׁבוּעוֹת, וְחַג הַסְּפּוֹת, מְסֻטְרָא דְג' אַבְהֵן.
 וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מְסֻטְרָא דִּילָהּ, דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא. וְאִית
 דִּינָא, פֶּסַח דְרוּעָא יְמִינָא. שְׁבוּעוֹת, מִתָּן תּוֹרָה,
 דְאֶתְיִיהִיבַת בְּמַדְבְּרָא, דְאֵיהוּ מְמַנָּא עֲלֵיהּ שׁוּר, מְסֻטְרָא
 דְגְבוּרָה. סְפּוֹת (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נָסַע סְפּוֹתָהּ.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר, קְרִיאַת שְׁמַע. וְאִית לְמַנְדַּע, דְּאִיהוּ
אַתְקְרִי חָכָם בְּכָל מֵינֵי חֲכָמוֹת. וּמִבִּין, בְּכָל
מֵינֵי תְבוּנוֹת. וְחֲסִיד, בְּכָל מֵינֵי חֲסָדִים. וְגִבּוֹר, בְּכָל מֵינֵי
גִבּוֹרוֹת. וְיוֹעֵץ, בְּכָל מֵינֵי יַעֲצוֹת. וְצַדִּיק, בְּכָל מֵינֵי
צַדִּיקוֹת. וּמֶלֶךְ, בְּכָל מֵינֵי מַלְכוּת. עַד אֵין סוּף. עַד (ס"א
אֵין חֶקֶר. וּבְכָל אֲלֵין דְּרַגִּין, בְּחַד אַקְרִי רַחֲמָן. וּבְחַד
אַקְרִי דִּיין. וְהָכִי בְּכַמָּה דְּרַגִּין, עַד אֵין סוּף. אִי הָכִי שְׁנוּי
אִית, בֵּין רַחֲמָן לְדִיין. אֲלֵא קוּדָם דְּבָרָא עֲלֵמָא, אַתְקְרִי
הוּא בְּכָל אֲלֵין דְּרַגִּין, עַל שֵׁם בְּרִיין דְּהוּוּ עֲתִידִין
לְהַבְרָאוֹת, דְּאִי לָאו בְּרִיין דְּעֲלֵמָא, אֲמַאי אַתְקְרִי רַחוּם
דִּיין, אֲלֵא עַל שֵׁם בְּרִיין דְּעֲתִידִין.

וּבְגִין דָּא, כָּל שְׁמֵהוּן, אֵינּוּן כְּנוּיִין דִּילֵיהּ. עַל שֵׁם
עוֹבְדִין דִּילֵיהּ. כְּגוּוֹנָא דָּא, בְּרָא נִשְׁמַתָּא,
בְּדִיוֹקְנָא דִּילֵיהּ, דְּאַתְקְרִיאַת עַל שֵׁם פְּעוּלוֹת דִּילָהּ, בְּכָל
אַבְר וְאַבְר דְּגוּפָא, דְּאַתְקְרִי עֲלֵמָא זְעִירָא. כְּגוּוֹנָא
דְּמֵאֲרֵי עֲלֵמָא, אַתְנַהִיג בְּכָל בְּרִיין. וּבְכָל דָּרָא, כְּפּוּם
עוֹבְדוּי. כִּךְ נִשְׁמַתָּא, כְּפּוּם עוֹבְדוּי דְּכָל אַבְר וְאַבְר.
הֵהוּא אַבְר דְּעֵבִיד בֵּיהּ פְּקוּדָא, אַתְקְרִי נִשְׁמַתָּא, לְגַבֵּי
חֲמֵלָה וְחֲסֵדָא חֲנָא וְרַחֲמֵי. וּבְהֵהוּא אַבְר דְּעֵבִיד בֵּיהּ
עֵבִירָה, אַתְקְרִי נִשְׁמַתָּא לְגַבֵּי, דִּינָא וְחִימָה וְכַעַס. אַבְל
לְבַר מִן גּוּפָא, לְמֵאן תְּהֵא חֲמֵלָה, אוּ אַכְזָרִיוֹת.

אוֹף הָכִי מְאִרִי עֲלֵמָא, קָדָם דְּבָרָא עֲלֵמָא, וּבָרָא בְרִיין
 דִּילֵיהּ, לְמֵאן אֲתִקְרִי רַחוּם וְחֲנוּן אוּ דִיין. אֵלָא כֹּל
 שְׁמֵהּ דִּילֵיהּ, אֵינּוּן פְּנוּיין, וְלֹא אֲתִקְרִי בְּהוּן, אֵלָא עַל
 שֵׁם בְּרִיין דְּעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא, כִּד מְאִרִי דָּרָא אֵינּוּן טָבִין,
 אִיהוּ אֲתִקְרִי לְגַבֵּיהוּ, יְהוּ"ה בְּמִדַּת רַחֲמִים. וְכִד מְאִרִי
 דָּרָא אֵינּוּן חִיבִין, אֲתִקְרִי אֲדַנְי בְּמִדַּת הַדִּין. לְכֹל דָּרָא,
 וְלְכֹל בַּר נֶשׁ, כְּפֹּם מְדָה דִּילֵיהּ. אֲבָל לָאוּ דֵּאִית לֵיהּ
 מְדָה וְלֹא שֵׁם יְדִיעַ.

כְּגִוּוֹנָא דִּסְפִירָאן, דְּכֹל סְפִירָה אִית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ, וּמְדָה,
 וּגְבוּל, וְתַחוּם. וּבְאֵלִין שְׁמֵהּ מְאִרִי עֲלֵמָא אִיהוּ
 אֲתַפְּשֵׁט, וְאֲמַלִּיךְ בְּהוּן, וְאֲתִקְרִי בְּהוּן, וְאֲתַכְּסִי בְּהוּן,
 וְדַר בְּהוּן, כְּנִשְׁמַתָּא לְגַבֵּי אַבְרָם דְּגוּפָא. וּמָה רַבּוּן
 עֲלֵמִין, לִית לֵיהּ שֵׁם יְדִיעַ וְלֹא אֲתַר יְדִיעַ, אֵלָא בְּכֹל
 סְטָרָא שׁוּלְטָנוּתִיהּ. אוֹף הָכִי לִית לָהּ לְנִשְׁמַתָּא שֵׁם יְדִיעַ,
 וְלֹא אֲתַר יְדִיעַ, בְּכֹל גּוּפָא אֵלָא בְּכֹל סְטָר שׁוּלְטָנוּתִיהּ,
 וְלִית אֲבַר פְּנוּי מְנָה.

וּבְגִין דָּא, לִית לְרִשְׁמָא לָהּ בְּחַד אֲתַר, דֵּאִי לָאוּ הָא חֶסֶר
 שׁוּלְטָנוּתָא בְּשָׂר אַבְרָם. וְלֹא לְאֲתִקְרִי לָהּ
 בְּשֵׁמָא חַד, אוּ בְתַרִּין, אוּ בְג'. לְמִימַר דֵּאִיהִי חֲכָמָה
 מְבִינָה, וְאִית לָהּ דַּעַת, וְלֹא יִתִּיר. דֵּאִי עֲבִיד הָכִי, הָא
 חֶסֶר לָהּ מִשָּׂר דְרַגִּין.

כָּל שֶׁכֵּן לְמֵאֲרֵי עֲלָמָא, דְּלִית לְרִשְׁמָא לִיה בְּאַתָּר יְדִיעַ,
 אוּ לְאַתְקָרִי לִיה בְּשִׁמְהוֹן, אוּ לְשִׁנְאָה לִיה בְּהוֹן, אוּ
 לְשִׁלְטָאָה לִיה כְּגוֹן דְּרָגָא דְּמֶרְכַּבְתָּא, דְּאִתְמַר
 (ס"א לְשִׁלְטָא) בְּה קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ, דְּכָל דְּרָגִין דְּכָל מֶרְכַּבּוֹת דִּילִיָּה,
 אֵינּוֹן מְשׁוּלָּשִׁים, כְּגוֹן הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמֶּרְכַּבָּה, דְּאֵינּוֹן
 דְּמוֹת אַרְיָה שׁוֹר נֶשֶׁר, דְּאֵינּוֹן מֶרְכַּבָּה לְאָדָם. דְּאִתְמַר
 עֲלִיָּה, (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם. וּמִסְטָרָא
 דְּנוֹקְבָא, אֵינּוֹן שְׁלֵטִין עַל אָדָם, וְנוֹקְבָא אִיהִי מֶרְכַּבָּה
 לְגַבֵּיָּיהוּ. וּבְגִין דָּא אִתְמַר עֲלָהּ, קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ.
 וְאוּף הָכִי אֲתוּוֹן, דְּאֵינּוֹן אֲנַפִּין דְּחִיּוֹן, מְשׁוּלָּשִׁין,
 כְּגוֹוְנָא דָּא: יד"ו. הו"י. וה"י. ה' רְבִיעָאָה,
 קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ. אִיהִי שְׁלָמִים דְּכֻלְהוּ, לְאִשְׁלָמָא
 בְּכֻלְהוּ שֵׁם יְדוּ"ד. אֲבַל לְמֵאֲרִיָּה דְּכֻלָּא, לִית לְשִׁלְטָא
 בֵּיה בְּשִׁמְהוֹן, וְלֹא בְּאַתְוּוֹן, אֶלָּא אִיהוּ אֲתְקָרִי בְּכָל
 שְׁמָהֶן, וְלִית לִיה שֵׁם יְדִיעַ. וְכָל שֵׁם וְשֵׁם אִסְהִיד עֲלִיָּה,
 דְּאִיהוּ אֲדוֹן כָּל עֲלָמִין. אִסְהִיד עֲלִיָּה אֲדָנִי.
 וְלִית דִּידְעִין דְּאִית בַּר נֶשֶׁךְ, דִּירִית ג' מָאָה וְעֶשְׂרַת עֲלָמִין,
 הָדָא הוּא דְּכֻתִּיב, (משלי ח) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. כְּפּוּם
 דְּרָגָא דִּילִיָּה, דְּאִתְקָרִי יֵשׁ מֵאִין. וְדָא חֲכָמָה עֲלָאָה. וְאִית
 בַּר נֶשֶׁךְ דְּלֹא יָרִית אֶלָּא עֲלָמָא חַד, כְּפּוּם דְּרָגָא דִּילִיָּה,
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, כָּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי עֲצָמוּ.

וְהָכִי יָרִית עֲלָמִין כָּל בַּר נֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, כְּפּוּם דְּרַגָּא דִּילִיָּה
 לְעֵילָא. אָבֵל לְמָאֲרֵי עֲלָמָא, לִית לְרִשְׁמָא לִיָּה עֲלָמִין
 בְּחוּשְׁבֹן, אֵלָא אַדּוֹן כָּל עֲלָמִין, וְאַדְנָ"י קָא סְהִיד עָלֵיהּ.
 אוּף הָכִי יְהוּ"ה, מְנִיָּה תִּלְיָיא כָּל הוּיִין, וְאִיהוּ וְכָל הוּיִין
 דִּילִיָּה, סְהִדִין עַל מָאֲרֵי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ הָוָה קֳדָם
 כָּל הוּיִין. וְאִיהוּ בְּתוּף כָּל הוּיָה. וְאִיהוּ לְאַחַר כָּל הוּיָה.
 וְדָא רְזָא, דְּסְהִדִין הוּיִין עָלֵיהּ, הָיָה, הָוָה, וְיְהִיָּה.

דִּינָא, בְּהַפּוּךְ אַתּוּן אַדְנָ"י. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ רַבּוּתִינוּ
 זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, דִּינָא דְּמִלְכוּתָא דִּינָא. שֵׁם א"ל
 סְהִיד עַל מָאֲרֵי דְכָלָא, דְּלִית יְכוּלַת לְכָל שֵׁם, וְהוּיָה
 וְדִרְגָּא. כָּל שְׁכָן לְשָׂאֵר בְּרִיִין, פְּחוּת מְנִיָּה. הֵדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב, (דניאל ד) כָּלָא (דף רנ"ח ע"א) חֲשִׁיבִין וּכְמַצְבִּיָּה עֵבִיד
 בְּחִיל שְׁמִיָּא וְגו'. אֱלֹהִי"ם, סְעִיד עַל אֱלֹהוֹת דִּילִיָּה,
 דְּאִיהוּ אֱלֹהִי"ם וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְאִיהוּ אֱלוֹהַּ עַל כָּלָא,
 וְלִית אֱלוֹהַּ עָלֵיהּ. צְבָאוֹת, סְהִיד עָלֵיהּ כְּדַכְתִּיב,
 וּכְמַצְבִּיָּה עֵבִיד בְּחִיל שְׁמִיָּא. שִׁד"י, סְהִיד עָלֵיהּ, דְּכַד
 אִיהוּ אָמַר לְעוֹלָם דִּי עֵמֵד בְּתַחוּמֵיהּ, וְלֹא אַתְּפִשְׁט יַתִּיר.
 וְאוּף לְמִיָּא וְרוּחָא וְאַשָּׁא.

וְאוּף הָכִי, כָּל הוּיָה, וְשֵׁם, סְהִדִין עָלֵיהּ. דְּכַד הָוָה אִיהוּ
 יַחִיד קוּדָם דְּבָרָא עֲלָמָא, אֲמַאי הָוָה אִיהוּ צָרִיךְ
 לְאַתְקָרִי בְּשִׁמְהֵן אֱלִין, אוּ בְּשָׂאֵר כְּפוּיִין, כְּגוֹן (שמות לד)

רְחוּם וְחַנוּן אַרְךְּ אַפַּיִם וְגו', דַּיִן אַמִּיץ חֹזֵק. וְסִגְיָאִין
בְּכָל אֵינּוֹן שְׁמָהֶן וְכַנּוּיֵינּוּ, אֶתְקַרִי עַל שֵׁם כָּל עֲלָמִין
וּבְרִיִין דְּלֵהוֹן, לְאַחֲזָאָה שׁוֹלְטָנוּתִיהָ עַלֵּיהוּ.

אוּף הַכִּי נִשְׁמַתָּא, (תיקונין כ"ד ע"א) עַל שׁוֹלְטָנוּתָא דְּכָל
אַבְרָם דְּגוּפָא, אֲמַתִּיל לָהּ לְגַבִּיּתָהּ. לָאוּ דַּאִיהִי
אַדְמִיא לִיהָ אִיהִי בְּעַצְמָהּ, דֵּהוּא בְּרָא לָהּ, וְלִית לִיהָ
אַלוּהָ עַלֵּיהָ דְּבָרָא לִיהָ. וְעוּד, נִשְׁמַתָּא אִית לָהּ כַּמָּה
שְׁנוּיִים וּמְקָרִים וְסַבּוֹת, דַּאֲתְקַרִיאָוּ לָהּ. מַה דְּלָאוּ הַכִּי
לְמַאֲרֵי כָּלָא. וּבְגִין דָּא הִיא אַדְמִיא בְּשׁוֹלְטָנוּתָא דִּילָהּ עַל
כָּל אַבְרָם גּוּפָא, אַבְּל לָא בְּמִלָּה אַחְרָא.

וְעוּד, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַח"ד
רַבְתִּי, הֵיִינוּ ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח מִן
אַח"ד. (שמואל א יב) עַד יִי בְּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּמִיחַד
אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח
בִּי, (עיין לעיל רל"ו ע"ב) ש"מ מִן שְׁמַע, א"ח מִן אַח"ד, הַרִי
אַשְׁמַח.

וְעוּד. ד' רַבְתִּי, ד' בְּתִי תְּפִילִין, דְּמִנַּח לְהוֹן א"ח,
וְאַתְעַטֵּר בְּהוּ, וְאֵינּוֹן פָּאָר עַל רִישִׁיהָ. וְאֵינּוֹן
יְהו"ה (ס"א יזה"ו), י' עֵטְרָא עַל ה', דַּאִיהִי בְּרַתָּא, וְהֵיִינוּ
(משלי ג) יְדוּ"ד בְּחֻכְמָה יֶסֶד אָרֶץ, אַבָּא יֶסֶד בְּרַתָּא. ה',
אַמָּא עֲלָאָה, עֵטְרָה עַל ו', דַּאִיהוּ בְּרָא, וְהֵיִינוּ (משלי ג)

כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָהּ. בְּאִמָּא כּוֹנֵן בְּרָא. וְהָאִי אִיהוּ דְעוֹלָם
הֵבֵא אֵין בּוּ לֹא אֲכִילָהּ וְלֹא שְׁתִּיהָ, אֶלָּא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים
וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרָא שִׁיהֶם.

וּבְרַתָּא אִיהִי תְּפִלָּה שֶׁל יַד, כְּהָ"ה. י' קָשֶׁר דִּילִיהָ. ה'
עֲלָאָה אִימָא, תְּפִלִּין דְּרִישָׁא עַל רֵאשׁ תְּפִאָרְתָּא.
תְּפִלִּין דִּילִיהָ, כְּסֻדְר יְדוּ"ד, דְּאִיהוּ קִדְשׁ לִי. וְהִיא כִּי
יְבֵאֵךְ. שְׁמַע. וְהִיא אִם שְׁמוּעָא. אֲבָל בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, הָיוֹת
בְּאִמְצַע, דְּאִינוּן ה' ה'. וּבְגִין דָּא אֲמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט)
בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמֶּלֶךְ הַשָּׁכֵל וְיִדְוַע אוֹתִי כִּי אֲנִי
יְדוּ"ד. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּאִית בְּרִישָׁא
אַתָּר, לְאַנְחָא תְּרִי זוּגֵי דְתְּפִלִּי. וְדָא זְכִי לְתַרִּין פְּקוּדִין,
דְּאוֹקְמוּהָ עֲלֵיהוּ, לֹא כָּל אָדָם זוֹכֵה לְשִׁתִּי שׁוֹלְחָנוֹת.
י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא. ה' מְלָכוֹת
קְדִישָׁא. רִישָׁא דְאַתְעֵטְר בְּאַרְבַּע אַתּוּון, דָּא כְּתָר
רִיהֵטָא דְרִישָׁא דְאַסְחָר לוֹן, וְכִסֵּי לוֹן. אֶהֱבֵה חֶסֶד קְרִיאַת
שְׁמַע, דְּשִׁקִּילָא לְאוּרִיתָא, דְּאַתִּיִּהִיבַת מִימִינָא. תְּפִלִּין
עִז, מְשֻׁמָּא לָא דְגְבוּרָה. עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, כְּלִיל כְּלָא,
כְּנִפֵּי דְמִצּוּהָ, נִצַּח וְהוּד, תְּכִלַּת וְלִבָּן. מְזוּזָה רְשִׁים שְׁדֵי,
צְדִיק. וְשְׁכִינְתָא תְּרַעָא דְמְזוּזָה, זֶה הַשַּׁעַר לְיְדוּ"ד.
וְעוֹד ש' תְּלַת רְצוּעוֹת. ד' קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין מְאַחֲרוּי. י'
קָשֶׁר דְתְּפִלִּין דִּיד. וּבְגִין דָּא שְׁדִ"י מְלַבֵּר, יְדוּ"ד

מִלְגּוֹ, דְּאִיְהִי ד' פְּרִשְׁיִין. דד' רָאשִׁין רְמִזוּ לַד' בְּתֵי
דְתַפְּלִין, שְׁד"י אֹת דִּילִיָּה עוֹלָה מִטְטֵרוּן.

וְעוֹד. י' חֲכָמָה קָדֵשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהָיָה פִי יְבִיאָךְ. ו'
שְׁמַע, שִׁית תִּיבִין, רְמִיזָא לְשִׁית סְפִירָן, שִׁית
עֲנַפִּין דְּאֵילָנָא, דְּכָלֵל לֹון תְּפֹאֶרֶת. ה' וְהָיָה אִם שְׁמוּעַ
מַלְכוּת. אֵלִין אֵינֹון דְּרִישָׁא, דְּאִיהוּ פְתָר, כ', (שמואל א ב)
אֵין קָדוֹשׁ בֵּיִי פִי אֵין בְּלָתָךְ.

שְׁדִי, רְמִיזוּ רְצוּעֵי וּבְתֵי וְקִשְׁרֵי דְתַפְּלִין מְלַבֵּר. אוּף הָכִי
בְּמִזְוָה, יְדוּ"ד מִלְגּוֹ, שְׁד"י מְלַבֵּר, דְּאַרְבַּע
רָאשִׁין עִם ד' רְמִיזוּ לַד' בְּתֵי וְלִקְשֵׁר תַּפְּלִין מֵאַחֹור ד'
כְּפוּלָה אוּף הָכִי ש' כְּפוּלָה, י' קָשֵׁר דִּיד כְּתָה דְּאִיהוּ
בֵּיתָא חֲמִישָׁאָה ד' (ס"א י') דְּשְׁד"י אִיהוּ מוּחָא דְאוּקְמוּנָה
עֲלִיָּה בְּמָקוֹם שְׁמוּחֹו שֶׁל תִּינּוֹק רוּפֶס בּוּ, וְדָא תִינּוֹק יוֹנֵק
מְשַׁדִּי אִמוּ שְׁד"י.

תַּפְּלִין דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא, כְּתָר. וּמֵאֵי גִיְהוּ כְּתָר דְּמֵאֲרֵי
עֲלָמָא. יְדוּ"ד. דְּאִיהוּ: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו'
תְּפֹאֶרֶת. כָּלִיל שִׁית סְפִירִין. ה' מַלְכוּת. וּבְגִין דָּא (שמואל ב
ז) וּמִי כְּעַמָּךְ כִּי־שְׂרָאֵל (דברים ד) כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לֹו
אֱלֹהִים קְרוּבִים אֵלָיו, פִּיִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו.
אַרְבַּע קְרָאֵי, כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּכ', רְזָא דָּאֵת כ': י' י'.
דְּאִיְהִי י' י' מִן יְאֵהֲדוּנָה, (במדבר ז) עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַפָּךְ

בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, כ' מִן כֶּתֶר, כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָאן, כְּלִילָן
 מֵעִילָא לְתַתָּא, וּמֵעֶשֶׂר סְפִירָאן מִתַּתָּא לְעִילָא.
 וְאֵלֵין אֵינּוּן, (תהלים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם, מִים
 עֲלִיוֹנִים זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים נְקֻבוֹת. וְעַלֵייהוּ
 אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידֵיו, כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ
 טָהוֹר, אַל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּכְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם.
 דְּלָאוּ אֵינּוּן מִים כְּמִשְׁמָעֵן. אֲלָא אִיהוּ אֹר נֹבַע. וּבְגִין
 דָּא, אֲדָמוּ לְמִים נֹבְעִים. וְהָאִי נְהוּרָא לִית לֵיהּ פְּסָק,
 וְלֹא קִצּוּץ, וּפְרוּד. וּבְגִין דְּאֵינּוּן מִכְּתֶר, אֶתְקֵרִיאן שְׂאִין
 לָהֶם סוּף, דְּכֶתֶר אֵין סוּף אֶתְקֵרִי. (ע"ב רעיא מדהימנא).

(דף רנ"ח ע"ב)

(במדבר כ"ח) וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרִיחַ נִיחַח לַיִי. תָּא חֲזִי, בְּפִסַּח
 כְּתִיב, וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עוֹלָה לַיִי. וְהִכָּא לָא כְּתִיב
 אִשָּׁה, (דְּהָא בְיוֹמָא דָּא אִשָּׁה לָא כְּתִיב בֵּיהּ) אֲלָא וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה. מֵאִי
 טַעְמָא. יוֹמָא דָּא, יוֹמָא דְעֵיילַת כְּלָה לְחוּפָה אִיהוּ.
 וַיִּשְׂרָאֵל מָנוּ יוֹמִין דְּדַכְּיוּ. יוֹמִין וְשָׁבוּעִין, וְאֶתְכְּלִילוּ
 וְעָאלוּ בְיוֹמִין דְּדַכְּיוּ. וְהָא נִפְקַת מִכָּל סֵטְרָא בִישָׂא,
 וְנִטְרַת יוֹמֵי דַכְּיוּ כְּדָקָא חֲזִי. וְרוּזָא דָּא, מְלַכָּא טַעַם
 בְּתוּלָה טַעִים. בְּגִין כֶּךָ לָא כְּתִיב בֵּיהּ אִשָּׁה, דְּהָא אַחְרָא
 לָא קָרִיב לְמִשְׁכְּנָא, וְהָא אֶתְרַחַק מִתַּמָּן. וְעַל דָּא אֲשִׁים
 לָאוּ הִכָּא, וְלָאוּ אֶצְטְרִיכוּ לְהִכָּא, וַיִּשְׂרָאֵל מְרַחֲקוּן אֵינּוּן

מִן סֵטְרָא בִישָׂא. (ומנן יומין דדכיו, יומין ושבועין, ואתכליליו ועאלו ביומין דדכיו). אַמַר רַבִּי אַבָּא, עַדִּיין צְרִיכִין אַנָּן לְפִתְחָא דָּא לְמַפְתָּח.

אַמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אַרְימִית יְדֵי בְּצֵלוֹ לְמַאן דְּבִרָא עֲלָמָא, וְרוּזָא דָּא, אֲשַׁכְּחֵן בְּסַפְרֵי קְדָמָאִי, אֲשִׁים אֵינּוֹן בְּאֻמְצֵיתָא, וְאַתֵּיין בְּסֵטְרָא דָּא וּבְסֵטְרָא דָּא, אַדְבָּקוּ בְּאֵילָנָא דְדַעַת טוֹב וְרַע, אַדְבָּקוּ בְּרַע, וְאַדְבָּקוּ בְּטוֹב. וּבְגִין כֵּךְ, בְּשָׂאֵר יוֹמִין כְּתִיב בְּהוּ אִשָּׁה עוֹלָה. אֲבָל בְּהַנִּי יוֹמָא, דְּאֵילָנָא דְחַיִּי קִימָא, וְלֹא אַחֲרָא, לִית אַנָּן צְרִיכִין לְאִשָּׁה, וְלֹא אֲצִטְרִיךְ לְמַהוּי תַּמָּן. וְיוֹמָא דָּא, יוֹמָא דְּאֵילָנָא דְחַיִּי אִיהוּ, וְלֹא דְדַעַת טוֹב וְרַע. וּבְגִין דָּא, וְהַקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרִיחַ גִּיחַח לֵיִי, וְלֹא אִשָּׁה לֵיִי עוֹלָה. וְעוֹלָה, לְשׁוֹן (נ"א לְשֵׁם) עוֹלָה, כְּמָה דְּאַתְמַר, וְהָא אַתְעֲרֻנָּא מְלֵי דְפָרִים בְּנֵי בִקָר, וְכָל הָהוּא קָרְבָן.

(במדבר כ"ט) וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, כְּמָה דְּאַתְמַר, יוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דֵּינָא דְכָל עֲלָמָא, דֵּינָא תְּקִיפָא, וְדֵינָא רְפִיא. וְעֵשִׂיתֶם עוֹלָה, וְהַקְרַבְתֶּם מִבְּעֵי לֵיהּ, כְּשָׂאֵר כָּל יוֹמִין, מֵאִי וְעֵשִׂיתֶם. אֲלֹא בְיוֹמָא דָּא, (בראשית כז) וְעֵשִׂה לִי מִטְעָמִים כְּתִיב. כְּמָה מִטְעָמִים וְתַבְשִׁילִים עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַנִּי יוֹמֵי, בְּעוֹד דְּמַקְטָרְגָא אֲזִיל לְפִשְׁפִּשָׁא בְּחוּבִין דְּעֲלָמָא. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב וְהַקְרַבְתֶּם, אֲלֹא וְעֵשִׂיתֶם

עוֹלָה. וְלֹא אִשָּׁה עוֹלָה. וְכֵן בְּכָל שָׂאֵר יוֹמִין, (ס"א בְּקַרְבָּנִין)
 לֹא כְּתִיב אִשָּׁה, דְּלִית לֹון חוֹלְקָא בְּכָל הַגְּנֵי יוֹמֵי. כָּל שְׂכָן
 בְּהַאי יוֹמָא, דְּאֲנָן עֵבְדִין מִטְעָמִים וְתַבְשִׁילִים בְּלֹא
 דְּעֵתָא דְּסִטְרָא אַחְרָא, דְּהָא יִצְחָק מְשִׁדֵּר לִיהָ לְצוּד צִידָה
 דְּחוּבִין דְּבִנְי עֲלֵמָא, וְלֹא יִיתָא לְגַבִּיהָ.

וּבְעוֹד דְּאִיהוּ אֲזִיל, יִשְׂרָאֵל נְטִילֵי עֵיטָא בְּרַבְקָה, וְעֵבְדִין
 כָּל אֵינּוֹן פּוֹלְחָנִין, כָּל אֵינּוֹן צְלוֹתִין, מִזְמַנֵּי
 שׁוֹפֵר וְתַקְעִין לִיהָ, בְּגִין לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי. וְהָא אוֹקִימְנָא,
 (בראשית כז) וַיָּבֵא לוֹ יֵין וַיִּשְׁתֵּה, דְּאִתִּי (ס"א דְּאָבֵל) מִרְחוֹק, מִגּוֹ
 אֲתָר דְּחִמְרָא עֲתִיקָא, וְשִׁתִּי. וְאַטְעִים לִיהָ, וְחִדִּי. וְאַחַר
 כֶּף מְבַרְךְ לִיהָ בְּכַמָּה בְּרַכָּאן, וְאַעֲבֵר עַל חוּבוֹי. מַה
 כְּתִיב, (בראשית כז) וַיְהִי אַךְ יִצְוֹא יִצְאָ יַעֲקֹב וַעֲשׂוֹ אָחִיו בְּאֵ
 מִצְדוֹ, טָעִין מִכַּמָּה טוֹעֲנֵי כַּמָּה דְּאַתְמֵר, וְהָא אוֹקִימְנָא
 מְלָה.

וּבְגִין כֶּף אִיהוּ יוֹמָא דְּיַבְבָּא, וְקַרְבָּנָא אִיהוּ עוֹלָה. אֵיל
 אָחַד, כַּמָּה דְּאַתְמֵר, בְּגִין אֵילוֹ דְּיִצְחָק. וְשְׁעִיר
 עֲזִים אָחַד לְחִטָּאת, שׁוֹחַד לְסַמָּאֵל לְכַפָּרָה (לְתַבְרָא) אַנְפוּי,
 בְּתַהוּא בְּכִיָּה דְּאִיהוּ בְּכִי בְּהַאי יוֹמָא, פִּיּוֹן דְּחַמֵּי דְּלֹא
 אֲתַעֲבִיד רְעוּתִיהָ, וְהָא לְמַגְנָא צַד צִידָה. כַּמָּה דְּאַתְמֵר.
 כְּגוּוֹנָא דָּא יוֹמָא דְּכַפּוּרִי, וְהָא כְּתִיב בְּפֻרְשַׁת אֲמוֹר.

(במדבר כ"ט) וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם וְגו'. רַבִּי אַבְא פָּתַח, (בראשית

(ח) וַתִּנַּח הַתִּיבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו', תָּא חֲזִי, כָּל הַיּוֹמִין, אֲזֻלַּת אֵימָא עַל בְּנֵי־א, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט סִטְרָא אַחֲרָא עַל־יֵהוּ, וּבְגִין לְשׁוּבָא לֹון. כִּיּוֹן דְּאִשְׁתּוּבּוּ בְּנֵהָא, וְהָא יִתְבִּין בַּסְּכּוֹת, מִתְנַטְרִין בְּנִטּוּרָא. יוֹמָא קַדְמָאָה, וְיוֹמָא תְּנִינָא, פְּקֻדַּת לֹון לְיִשְׂרָאֵל, לְמַעַבְד סְעוּדַתָּא לְמַמְנָן דְּשָׂאֵר עַמִּין, וְאִיהִי לָא שְׂרִיא תַמָּן. בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאִיהוּ י"ז לַחֹדֶשׁ, שְׂרִיאַת לְמִשְׁרֵי עַל־יֵהוּ. הַדָּא הוּא דְכָתִיב, וַתִּנַּח הַתִּיבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הַרִי אֲרָרַט, טוּרִין דְּכָל לוּוֹטִין וּמְרָדִין שְׂרָאן בְּגוּוּיֵהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹמָא קַדְמָאָה דְּחַג, לָא שְׂרִיא עַל־יֵהוּ, וְלֹא יוֹמָא תְּנִינָא, אֶלָּא יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאוּסִיף וְגַרְע שְׂרִיא עַל־יֵהוּ, אוּסִיף אֲתוּוּן, וְגַרְע קָרְבָּנִין. דְּכָתִיב עֲשֵׂתִי עָשָׂר וְגו'. וְהָכִי אֲתַחֲזִי לְרַע עֵין, בְּגִין דְּיוֹמָא קַדְמָאָה וְיוֹמָא תְּנִינָא חֲדוּה דְּבְנֵהָא, וְאִינּוֹן מְפַלְגִי עַדָּאן לֹון. מִיוֹמָא תְּלִיתָאָה וְלַהֲלָאָה, דְּאִיהִי שְׂרִיא עַל־יֵהוּ, מֵה כְּתִיב. (בראשית ח) וְהַיָּמִים הָיוּ הַלּוֹךְ וְחָסוּר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירֵי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רְאֵשֵׁי הַהָרִים (דף רנ"ט ע"א) וְהַיָּמִים הָיוּ הַלּוֹךְ וְחָסוּר, אֵלִין קָרְבָּנִין, דְּאֲזֻלִּין וּמִתְמַעֲטִין. וּכְמָה דְּאִינּוֹן מִתְמַעֲטִין, הָכִי נָמִי אֲתַמְעֵט טוּבָא דְּלַהוֹן.

אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעֶזֶר, תָּא חֲזִי, מִיּוֹמָא תְּנִינָא
 שְׂרִיאוּ מִיָּא לְאַתְחִזָּא, כִּיּוֹן דְּשְׂרִיאוּ מִיָּם,
 מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אִיהִי שְׂרַת עָלְיֵיהּ, וְאַיְנוּן מִיָּם לָא הוּוּ
 יַדְעֵי בַבְּלָאִי (ס"א בכולא), אֲמַאי רְשִׁימִין הֲכָא, דְּהָא טוֹבָא
 דְּיִשְׂרָאֵל לָא הוּי בְּאַתְרֵי דְּמַעוּטָא, אֶלָּא בְּאַתְרֵי דְּרַבּוּיָא.
 וּבְגִין דְּאֵלִין מִיּוֹן דְּרְשִׁימִין הֲכָא אֲתַמְעֵטוּן, אֲתִי קָרָא
 לְאַשְׁמַעִינָן דְּכְתִיב, וְהַמִּים אֵינּוּן דִּידִיעֵן בְּיוֹמֵי דְּחַג,
 אֵינּוּן דְּרְשִׁימִין גּוֹ קְרַבְנִין, דְּאַיְנוּן טוֹרֵי לוּוֹטִין, הָיוּ הַלּוֹף
 וְחֶסֶר טוֹבָא דְּלַהוֹן, וּנְגִידוּ דְּאַנְגִיד עָלְיֵיהּ, הָיוּ הַלּוֹף
 וְחֶסֶר, וּבְגִין דְּאַיְנוּן מִיָּם דְּלַהוֹן הוּא, לָא אֲתַחֲבְרוּן
 אֲתוּוֹן, דְּלָא יִתְחַבְּר טוֹבָא דְּלַהוֹן, אֶלָּא זַעִיר זַעִיר.
 אַבְל לְיִשְׂרָאֵל, דְּאַיְנוּן מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה כְּתִיב.
 (תהלים לד) וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כֹל טוֹב. רִישֵׁיהּ
 דְּקָרָא, כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ, אֵלִין מְמַנָּן דְּשָׂאָר עַמִּין.
 וְדוֹרְשֵׁי יְיָ, אֵלִין יִשְׂרָאֵל, לֹא יַחְסְרוּ כֹל טוֹב, אֵלִין אֲזֵלִין
 וְאַסְתַּלְקוּ לְעֵילָא לְעֵילָא. וּבְגִין כְּהָ, טוֹבָא דְּלַהוֹן דְּאַיְנוּן
 מִיָּם, הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶר. עַד הַחֲדָשׁ הָעֵשִׂירִי. דָּא טִבְתָּ,
 דְּהָא כְּדִין יְמֵי הָרַעָה הוּוּ, וְאַתְעַרְתָּ הֵהִיא רַעָה
 וְאַתְתַּקַּפְתָּ, וְכֻלָּה קְדִישָׁא לָא אֲנַהִירַת מְגוֹ שְׁמָשָׁא, כְּדִין
 נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים, אֵלִין אֵינּוּן הָרֵי חֲשׂוּכָא, טוֹרִין
 דְּלוּוֹטִין אֲתַחֲזוּן וְאַתְתַּקְפוּ, וְעַבְדִּין בִּישִׁין בְּעַלְמָא.

בְּיוֹמֵי אֵלֶיךָ, אִשָּׁה בְּהַאי עוֹלָה, דְּהָא פְּדִין הָנִי אֲשִׁים
 אֲכִלִי חוֹלְקֵיהוֹן. שְׁבָעִים פְּרִים אֵלֶיךָ, אֵינּוֹן
 לְקַבֵּל שְׁבָעִים מְמַנּוֹ, דְּשִׁלְטוֹ עַל שְׁבָעִין עַמִּין. וְסִלְקִין
 בְּיוֹמָא קַדְמָאָה, וְנַחְתִּי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאֶקְרוֹן פְּרִים
 מְנַגְחִין בְּיוֹמֵי דְּלֵהוֹן. אֵילָם, (חסר) אַרְבֵּיסָר, תְּרִין בְּכָל
 יוֹמָא אֵינּוֹן י"ד יְהוּ"ה. יָדָא דְּשִׁלִּיטָא עַלִּיְהוּ תְּדִיר, בְּכָל
 יוֹמָא וְיוֹמָא. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה, מְנִינָא דְּלֵהוֹן ח"ץ.

וְאִי תִימָא אִי הָכִי, רַע עֵין הוֹינָן לְגַבִּיְהוּ. אֵין, דְּהָא
 כְּתִיב, (משלי כה) כִּי גָחָלִים אַתָּה חוֹתֶה עַל רֵאשׁוֹ. אֲבָל
 אֲנִי לֹא יִהְיֶינָא אֶלָּא בְּחֻדוֹתָא, דְּלִית בְּיוֹמֵי שְׁתָּא,
 חֻדוֹתָא, כְּאֵלֶיךָ יוֹמֵי. וּבְגִין דְּאֲנִי יְהִיבִין בְּטוֹב לְבָא,
 וּבְחֻדוֹתָא דְּרַעוּתָא, אַתְּהַפֵּךְ עַלִּיְהוּ גָחָלִים עַל רֵישֵׁי הוֹן,
 גּוֹמְרִין מְלַהֲטוֹן, דְּחֻדוֹתָא דִּילָן, עַבְדֵי לֹון בִּישׁ. י"ד, (ס"א
 ה) ע', וּחֵץ. כֶּךָ סִלְקִין בְּחוֹשְׁבְּנָא דִּילֵהוֹן.

וְכָל דָּא אִיתִימָא מֵאן יְהִיב לָן לְאַקְרָבָא עַלִּיְהוּ, דְּלִמָּא
 אֵינּוֹן לֹא בַעָאן כָּל דָּא. אֶלָּא לִית חֻדוּוּה לְכָל אֵינּוֹן
 מְמַנּוֹ, בְּכָל אֵינּוֹן תּוֹרִים אֵילִים וְאֲמַרִין כְּהֵנִי, בְּשַׁעְתָּא
 דִּישְׂרָאֵל יְהִיבִי לֹון סְעוּדָתִין אֵלֶיךָ. וְעַם כָּל דָּא לֹא
 מְתַקְרְבוּ כְּלָא, אֶלָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, וְאֵינּוֹן
 מְתַקְרְבִי תַמּוֹן, וְאִיהוּ פְּלִיג לֹון. וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כה)
 אִם רָעַב שׁוֹנֵאךְ הֶאֱכִילָהוּ לֶחֶם, אֵלֶיךָ אֵינּוֹן קָרְבָּנִין דְּחָג.

וְאִם צָמָא הַשְּׁקָהוּ מַיִם, אֲלִין מַיִם דְּרִשְׁמִין הָכָא בְּיוֹמֵי
 דְּחָג. וּבְיוֹמָא תְּנַיִנָא, וּבְיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וּשְׁבִיעָאָה, וְסִמְן
 (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) בּוֹ"ז יְבוּזוּ לוּ.

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה, אֲלִין אֵינּוֹן
 מַיִם, דִּי מְנַסְכֵי יִשְׂרָאֵל, בְּחֻדּוֹה וּבְרַחֲמֵימוּ דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (ישעיה יב) וּשְׂאֲבָתֶם מַיִם בְּשָׁשׁוֹן.
 וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ, אֲלִין אֵינּוֹן נְהָרֵי דְאֶפְרַסְמוֹנָא
 דְּכִיָּא, דְּכֻלְהוּ דְּבִקֵי וּמְתַקְשְׁרֵי בְּרַחֲמֵימוּ דָא. אִם יִתֵּן אִישׁ
 אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֱהָבָה בּוֹז יְבוּזוּ, דָּא סְמָאֵל, בְּאֱהָבָה
 דְּיִשְׂרָאֵל, לְמַהוּי לִיָּה חוּלְקָא בְּהַדֵּיָּהוּ, בְּאֵינּוֹן מַיִם
 דְּרִשְׁמִין הָכָא בְּפַרְשָׁתָא, דְּכְתִיב אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן
 בֵּיתוֹ בְּאֱהָבָה בּוֹז יְבוּזוּ, סִימְנָא דְאֵינּוֹן מַיִם בּוֹ"ז, יְבוּזוּ
 לוּ וְדָאֵי, דִּהָא כְּלָהוּ אֶתְחַשְׁיבוּ לְגַבְנָן, חֲרַשׁ נִשְׁבֵּר, דְּלִית
 לִיָּה תְקַנְהָ לְעֵלְמִין.

מַיִם דְּלֵהוֹן אֶתְפְּלִיגוּ בְּיוֹמִין בּוֹ"ז, אֲשֶׁתְּאַרוּ שְׂאֵר יוֹמִין,
 דְּאֵינּוֹן ג' ד' ה' (נוטריקון) חֲמִישִׁי רְבִיעֵי שְׁלִישִׁי,
 וְסִמְן, (ישעיה מזה) חֲר"שׁ אֶת חֲרִשִׁי הָאֲדָמָה, וְלִית לוֹן
 תְּקוּנָא בְּהַדָּן, וְלֹא לְעֵלְמִין. וְאִי תִימָא בּוֹז יְבוּזוּ לוּ כְּתִיב.
 הָתָם (תהלים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שָׁקֵץ עָנּוֹת.
 יוֹמָא קְדָמָאָה מַאי עָבִיד לִיָּה. אֲלָא לָא אֲקָרִי רֵאשׁוֹן,
 וְלֹא אֲקָרִי אַחַד, אֲלָא חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר סֵתָם, בְּלֹא

רְשׁוּמָא כָּלִל. אֲבָל שִׁירוּתָא דְרִשְׁמוּ דְמִינָן, מִיּוֹם שְׁנֵי
 הוּי. וְהָכִי אֶתְחַזֵּי, בְּגִין דְּלִית טוֹב בְּשְׁנֵי, וּבְגִין כְּהָ, לֹא
 רְשִׁים רֵאשׁוֹן וְלֹא אֶחָד כָּלִל, וְהוּי בְּסִתָּם, וְשָׂרֵי רִשְׁמוּ
 דְיוֹמִין, בְּיוֹם שְׁנֵי. וְאֶתְפְּלָגוּ מִים בְּבוּזָא, וְאֶשְׁתְּאֲרוּ
 בְּיוֹמִין חֲרָ"שׁ, כְּמָה דְאֶתְמַר, וְכֹלָא כְּדָקָא יֵאוּת.

זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּיִדְעֵי (דף רנ"ט ע"ב) לֹא־עֲלָאָה לְגוּ
 מוּחָא דְאַגּוּזָא. וּבְגִין לְמִיעָאֵל לְגוּ מוּחָא, מִתְבְּרִין
 קְלִיפִין אֵלִין, וְעֲאֵלִין. מַה כְּתִיב לְבַתֵּר כָּל הָאִי. בְּיוֹם
 הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהֵיָה לָכֶם. לְבַתֵּר דְּתִבְרוּ כָּל הַגֵּי קְלִיפִין,
 וְתִבְרוּ כְּמָה גְזִיזִין, וְכְמָה נְחָשִׁים קְטָלוּ, וְכְמָה עֲקָרְבִים
 דְּהוּוּ לֹון בְּאֵינֹון טוּרֵי דְחֲשׁוּכָא, עַד דְּאֶשְׁכְּחוּ אֶתְרֵי
 דְּיִשׁוּבָא, וְקִרְתָּא קְדִישָׁא, מְקַפָּא שׁוּרִין סְחֹור סְחֹור, כְּדִין
 עֲאֵלוּ לְגַבְהָ, לְמַעַבְד נְיִיחָא תַמָּון, וְלְמַחְדֵי בְהָ. וְהָא
 אֻקְיַמְנָא מְלָה.

וְדָא אִיהוּ עֲצַרְתָּ, כְּנִישׁוּ. אֶתְרֵי דְמִתְכַּנְּשׁ כָּלָא לְגַבְהָ.
 תְהֵיָה לָכֶם, וְלֹא לְאַחְרָא, לְמַחְדֵי אֶתוֹן בְּמֵאֲרִיכוֹן,
 וְאִיהוּ בְּהַדְיִיכוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לב) שְׂמָחוּ בְּיִי וּגְיִלוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְב. אִמַר ר' שְׁמַעוֹן כָּל מֵאֵן דְּחָדֵי וְכו' עַד שְׁלֹא

עשו חסד עם העניים (נדפס בהקדמת בראשית דף י' ע"ב)